Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស

សំយុត្តនិកាយោ

ខន្ធវគ្គោ

១។ ខន្ធសំយុត្តំ

១។ នកុលបិតុវគ្គោ

១។ នកុលបិតុសុត្តំ

១។ ឯវំ មេ សុតំ – ឯកំ សមយំ ភគវា ភគ្គេសុ វិហរតិ សុសុមារគិរេ [សំសុមារគិរេ (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)] ភេសកឡាវនេ មិគទាយេ។ អថ ខោ នកុលបិតា គហបតិ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ នកុលបិតា គហបតិ ភគវន្តំ ឯតទវោច –

“អហមស្មិ , ភន្តេ, ជិណ្ណោ វុឌ្ឍោ មហល្លកោ អទ្ធគតោ វយោអនុប្បត្តោ អាតុរកាយោ អភិក្ខណាតង្កោ។ អនិច្ចទស្សាវី ខោ បនាហំ, ភន្តេ, ភគវតោ មនោភាវនីយានញ្ច ភិក្ខូនំ។ ឱវទតុ មំ, ភន្តេ, ភគវា; អនុសាសតុ មំ, ភន្តេ, ភគវា; យំ មមស្ស ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយា”តិ។

“ឯវមេតំ, គហបតិ, ឯវមេតំ, គហបតិ! អាតុរោ ហាយំ, គហបតិ, កាយោ អណ្ឌភូតោ បរិយោនទ្ធោ។ យោ ហិ, គហបតិ, ឥមំ កាយំ បរិហរន្តោ មុហុត្តម្បិ អារោគ្យំ បដិជានេយ្យ, កិមញ្ញត្រ ពាល្យា? តស្មាតិហ តេ, គហបតិ, ឯវំ សិក្ខិតព្ពំ – ‘អាតុរកាយស្ស មេ សតោ ចិត្តំ អនាតុរំ ភវិស្សតី’តិ។ ឯវញ្ហិ តេ, គហបតិ, សិក្ខិតព្ព”ន្តិ។

អថ ខោ នកុលបិតា គហបតិ ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទិត្វា អនុមោទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា យេនាយស្មា សារិបុត្តោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ សារិបុត្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ នកុលបិតរំ គហបតិំ អាយស្មា សារិបុត្តោ ឯតទវោច – “វិប្បសន្នានិ ខោ តេ, គហបតិ, ឥន្ទ្រិយានិ; បរិសុទ្ធោ មុខវណ្ណោ បរិយោទាតោ។ អលត្ថ នោ អជ្ជ ភគវតោ សម្មុខា ធម្មិំ កថំ សវនាយា”តិ?

“កថញ្ហិ នោ សិយា, ភន្តេ! ឥទានាហំ, ភន្តេ, ភគវតា ធម្មិយា កថាយ អមតេន អភិសិត្តោ”តិ។ “យថា កថំ បន ត្វំ, គហបតិ, ភគវតា ធម្មិយា កថាយ អមតេន អភិសិត្តោ”តិ? “ឥធាហំ, ភន្តេ, យេន ភគវា តេនុបសង្កមិំ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខ្វាហំ, ភន្តេ, ភគវន្តំ ឯតទវោចំ – ‘អហមស្មិ, ភន្តេ, ជិណ្ណោ វុឌ្ឍោ មហល្លកោ អទ្ធគតោ វយោអនុប្បត្តោ អាតុរកាយោ អភិក្ខណាតង្កោ។ អនិច្ចទស្សាវី ខោ បនាហំ, ភន្តេ, ភគវតោ មនោភាវនីយានញ្ច ភិក្ខូនំ។ ឱវទតុ មំ, ភន្តេ, ភគវា; អនុសាសតុ មំ, ភន្តេ, ភគវា; យំ មមស្ស ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយា’”តិ។

“ឯវំ វុត្តេ , មំ, ភន្តេ, ភគវា ឯតទវោច – ‘ឯវមេតំ, គហបតិ, ឯវមេតំ, គហបតិ! អាតុរោ ហាយំ, គហបតិ, កាយោ អណ្ឌភូតោ បរិយោនទ្ធោ។ យោ ហិ, គហបតិ, ឥមំ កាយំ បរិហរន្តោ មុហុត្តម្បិ អារោគ្យំ បដិជានេយ្យ, កិមញ្ញត្រ ពាល្យា? តស្មាតិហ តេ គហបតិ, ឯវំ សិក្ខិតព្ពំ – អាតុរកាយស្ស មេ សតោ ចិត្តំ អនាតុរំ ភវិស្សតីតិ។ ឯវញ្ហិ តេ, គហបតិ, សិក្ខិតព្ព’ន្តិ។ ឯវំ ខ្វាហំ, ភន្តេ, ភគវតា ធម្មិយា កថាយ អមតេន អភិសិត្តោ”តិ។

“ន ហិ បន តំ, គហបតិ, បដិភាសិ ភគវន្តំ [តំ ភគវន្តំ (សី។)] ឧត្តរិំ បដិបុច្ឆិតុំ – ‘កិត្តាវតា នុ ខោ, ភន្តេ, អាតុរកាយោ ចេវ ហោតិ អាតុរចិត្តោ ច, កិត្តាវតា ច បន អាតុរកាយោ ហិ ខោ ហោតិ នោ ច អាតុរចិត្តោ’”តិ ? “ទូរតោបិ ខោ មយំ, ភន្តេ, អាគច្ឆេយ្យាម អាយស្មតោ សារិបុត្តស្ស សន្តិកេ ឯតស្ស ភាសិតស្ស អត្ថមញ្ញាតុំ។ សាធុ វតាយស្មន្តំយេវ សារិបុត្តំ បដិភាតុ ឯតស្ស ភាសិតស្ស អត្ថោ”តិ។

“តេន ហិ, គហបតិ, សុណាហិ, សាធុកំ មនសិ ករោហិ; ភាសិស្សាមី”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ នកុលបិតា គហបតិ អាយស្មតោ សារិបុត្តស្ស បច្ចស្សោសិ។ អាយស្មា សារិបុត្តោ ឯតទវោច –

“កថញ្ច, គហបតិ, អាតុរកាយោ ចេវ ហោតិ, អាតុរចិត្តោ ច? ឥធ, គហបតិ, អស្សុតវា បុថុជ្ជនោ អរិយានំ អទស្សាវី អរិយធម្មស្ស អកោវិទោ អរិយធម្មេ អវិនីតោ សប្បុរិសានំ អទស្សាវី សប្បុរិសធម្មស្ស អកោវិទោ សប្បុរិសធម្មេ អវិនីតោ រូបំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, រូបវន្តំ វា អត្តានំ; អត្តនិ វា រូបំ, រូបស្មិំ វា អត្តានំ។ ‘អហំ រូបំ, មម រូប’ន្តិ បរិយុដ្ឋដ្ឋាយី ហោតិ។ តស្ស ‘អហំ រូបំ, មម រូប’ន្តិ បរិយុដ្ឋដ្ឋាយិនោ តំ រូបំ វិបរិណមតិ អញ្ញថា ហោតិ។ តស្ស រូបវិបរិណាមញ្ញថាភាវា ឧប្បជ្ជន្តិ សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសា។

“វេទនំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, វេទនាវន្តំ វា អត្តានំ; អត្តនិ វា វេទនំ, វេទនាយ វា អត្តានំ។ ‘អហំ វេទនា, មម វេទនា’តិ បរិយុដ្ឋដ្ឋាយី ហោតិ។ តស្ស ‘អហំ វេទនា, មម វេទនា’តិ បរិយុដ្ឋដ្ឋាយិនោ, សា វេទនា វិបរិណមតិ អញ្ញថា ហោតិ។ តស្ស វេទនាវិបរិណាមញ្ញថាភាវា ឧប្បជ្ជន្តិ សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសា។

“សញ្ញំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, សញ្ញាវន្តំ វា អត្តានំ; អត្តនិ វា សញ្ញំ, សញ្ញាយ វា អត្តានំ។ ‘អហំ សញ្ញា, មម សញ្ញា’តិ បរិយុដ្ឋដ្ឋាយី ហោតិ។ តស្ស ‘អហំ សញ្ញា, មម សញ្ញា’តិ បរិយុដ្ឋដ្ឋាយិនោ, សា សញ្ញា វិបរិណមតិ អញ្ញថា ហោតិ។ តស្ស សញ្ញាវិបរិណាមញ្ញថាភាវា ឧប្បជ្ជន្តិ សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសា។

“សង្ខារេ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, សង្ខារវន្តំ វា អត្តានំ; អត្តនិ វា សង្ខារេ, សង្ខារេសុ វា អត្តានំ។ ‘អហំ សង្ខារា, មម សង្ខារា’តិ បរិយុដ្ឋដ្ឋាយី ហោតិ។ តស្ស ‘អហំ សង្ខារា, មម សង្ខារា’តិ បរិយុដ្ឋដ្ឋាយិនោ, តេ សង្ខារា វិបរិណមន្តិ អញ្ញថា ហោន្តិ។ តស្ស សង្ខារវិបរិណាមញ្ញថាភាវា ឧប្បជ្ជន្តិ សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសា។

“វិញ្ញាណំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, វិញ្ញាណវន្តំ វា អត្តានំ; អត្តនិ វា វិញ្ញាណំ, វិញ្ញាណស្មិំ វា អត្តានំ។ ‘អហំ វិញ្ញាណំ, មម វិញ្ញាណ’ន្តិ បរិយុដ្ឋដ្ឋាយី ហោតិ។ តស្ស ‘អហំ វិញ្ញាណំ, មម វិញ្ញាណ’ន្តិ បរិយុដ្ឋដ្ឋាយិនោ, តំ វិញ្ញាណំ វិបរិណមតិ អញ្ញថា ហោតិ។ តស្ស វិញ្ញាណវិបរិណាមញ្ញថាភាវា ឧប្បជ្ជន្តិ សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសា។ ឯវំ ខោ, គហបតិ, អាតុរកាយោ ចេវ ហោតិ អាតុរចិត្តោ ច។

“កថញ្ច, គហបតិ, អាតុរកាយោ ហិ ខោ ហោតិ នោ ច អាតុរចិត្តោ? ឥធ, គហបតិ, សុតវា អរិយសាវកោ អរិយានំ ទស្សាវី អរិយធម្មស្ស កោវិទោ អរិយធម្មេ សុវិនីតោ សប្បុរិសានំ ទស្សាវី សប្បុរិសធម្មស្ស កោវិទោ សប្បុរិសធម្មេ សុវិនីតោ ន រូបំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, ន រូបវន្តំ វា អត្តានំ; ន អត្តនិ វា រូបំ, ន រូបស្មិំ វា អត្តានំ។ ‘អហំ រូបំ, មម រូប’ន្តិ ន បរិយុដ្ឋដ្ឋាយី ហោតិ។ តស្ស ‘អហំ រូបំ, មម រូប’ន្តិ អបរិយុដ្ឋដ្ឋាយិនោ, តំ រូបំ វិបរិណមតិ អញ្ញថា ហោតិ។ តស្ស រូបវិបរិណាមញ្ញថាភាវា នុប្បជ្ជន្តិ សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសា។

“ន វេទនំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, ន វេទនាវន្តំ វា អត្តានំ; ន អត្តនិ វា វេទនំ, ន វេទនាយ វា អត្តានំ ។ ‘អហំ វេទនា, មម វេទនា’តិ ន បរិយុដ្ឋដ្ឋាយី ហោតិ។ តស្ស ‘អហំ វេទនា, មម វេទនា’តិ អបរិយុដ្ឋដ្ឋាយិនោ, សា វេទនា វិបរិណមតិ អញ្ញថា ហោតិ។ តស្ស វេទនាវិបរិណាមញ្ញថាភាវា នុប្បជ្ជន្តិ សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសា។

“ន សញ្ញំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, ន សញ្ញាវន្តំ វា អត្តានំ; ន អត្តនិ វា សញ្ញំ, ន សញ្ញាយ វា អត្តានំ។ ‘អហំ សញ្ញា, មម សញ្ញា’តិ ន បរិយុដ្ឋដ្ឋាយី ហោតិ។ តស្ស ‘អហំ សញ្ញា, មម សញ្ញា’តិ អបរិយុដ្ឋដ្ឋាយិនោ, សា សញ្ញា វិបរិណមតិ អញ្ញថា ហោតិ។ តស្ស សញ្ញាវិបរិណាមញ្ញថាភាវា នុប្បជ្ជន្តិ សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសា។

``ន សង្ខារេ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, ន សង្ខារវន្តំ វា អត្តានំ; ន អត្តនិ វា សង្ខារេ, ន សង្ខារេសុ វា អត្តានំ។ ‘អហំ សង្ខារា, មម សង្ខារា’តិ ន បរិយុដ្ឋដ្ឋាយី ហោតិ។ តស្ស ‘អហំ សង្ខារា, មម សង្ខារា’តិ អបរិយុដ្ឋដ្ឋាយិនោ, តេ សង្ខារា វិបរិណមន្តិ អញ្ញថា ហោន្តិ។

តស្ស សង្ខារវិបរិណាមញ្ញថាភាវា នុប្បជ្ជន្តិ សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសា។

“ន វិញ្ញាណំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, ន វិញ្ញាណវន្តំ វា អត្តានំ; ន អត្តនិ វា វិញ្ញាណំ, ន វិញ្ញាណស្មិំ វា អត្តានំ។ ‘អហំ វិញ្ញាណំ, មម វិញ្ញាណ’ន្តិ ន បរិយុដ្ឋដ្ឋាយី ហោតិ។ តស្ស ‘អហំ វិញ្ញាណំ, មម វិញ្ញាណ’ន្តិ អបរិយុដ្ឋដ្ឋាយិនោ, តំ វិញ្ញាណំ វិបរិណមតិ អញ្ញថា ហោតិ។ តស្ស វិញ្ញាណវិបរិណាមញ្ញថាភាវា នុប្បជ្ជន្តិ សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសា។ ឯវំ ខោ, គហបតិ, អាតុរកាយោ ហោតិ នោ ច អាតុរចិត្តោ”តិ។

ឥទមវោច អាយស្មា សារិបុត្តោ។ អត្តមនោ នកុលបិតា គហបតិ អាយស្មតោ សារិបុត្តស្ស ភាសិតំ អភិនន្ទីតិ។ បឋមំ។

២. ទេវទហសុត្តំ

២. ឯវំ មេ សុតំ – ឯកំ សមយំ ភគវា សក្កេសុ [សក្យេសុ (ក.)] វិហរតិ ទេវទហំ នាម សក្យានំ និគមោ។ អថ ខោ សម្ពហុលា បច្ឆាភូមគមិកា ភិក្ខូ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិំសុ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ – “ឥច្ឆាម មយំ, ភន្តេ, បច្ឆាភូមំ ជនបទំ គន្តុំ, បច្ឆាភូមេ ជនបទេ និវាសំ កប្បេតុ”ន្តិ។

“អបលោកិតោ បន វោ, ភិក្ខវេ, សារិបុត្តោ”តិ? “ន ខោ នោ, ភន្តេ, អបលោកិតោ អាយស្មា សារិបុត្តោ”តិ។ “អបលោកេថ, ភិក្ខវេ, សារិបុត្តំ។ សារិបុត្តោ, ភិក្ខវេ, បណ្ឌិតោ, ភិក្ខូ អនុគ្គាហកោ សព្រហ្មចារីន”ន្តិ។ “ឯវំ ភន្តេ”តិ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បច្ចស្សោសុំ។

តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា សារិបុត្តោ ភគវតោ អវិទូរេ អញ្ញតរស្មិំ ឯឡគលាគុម្ពេ និសិន្នោ ហោតិ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទិត្វា អនុមោទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា យេនាយស្មា សារិបុត្តោ តេនុបសង្កមិំសុ; ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មតា សារិបុត្តេន សទ្ធិំ សម្មោទិំសុ។ សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ [សារាណីយំ (សី. ស្យា. កំ. បី.)] វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ តេ ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ សារិបុត្តំ ឯតទវោចុំ – “ឥច្ឆាម មយំ, អាវុសោ សារិបុត្ត, បច្ឆាភូមំ ជនបទំ គន្តុំ, បច្ឆាភូមេ ជនបទេ និវាសំ កប្បេតុំ។ អបលោកិតោ នោ សត្ថា”តិ។

“សន្តិ ហាវុសោ, នានាវេរជ្ជគតំ ភិក្ខុំ បញ្ហំ បុច្ឆិតារោ – ខត្តិយបណ្ឌិតាបិ ព្រាហ្មណបណ្ឌិតាបិ គហបតិបណ្ឌិតាបិ សមណបណ្ឌិតាបិ។ បណ្ឌិតា ហាវុសោ, មនុស្សា វីមំសកា – ‘កិំវាទី បនាយស្មន្តានំ [កិំវាទាយស្មន្តានំ (បី. ក.)] សត្ថា កិមក្ខាយី’តិ, កច្ចិ វោ អាយស្មន្តានំ ធម្មា សុស្សុតា សុគ្គហិតា សុមនសិកតា សូបធារិតា សុប្បដិវិទ្ធា បញ្ញាយ, យថា ព្យាករមានា អាយស្មន្តោ វុត្តវាទិនោ ចេវ ភគវតោ អស្សថ, ន ច ភគវន្តំ អភូតេន អព្ភាចិក្ខេយ្យាថ, ធម្មស្ស ចានុធម្មំ ព្យាករេយ្យាថ, ន ច កោចិ សហធម្មិកោ វាទានុវាទោ [វាទានុបាតោ (អដ្ឋកថាយំ បាឋន្តរំ)] គារយ្ហំ ឋានំ អាគច្ឆេយ្យា’”តិ?

“ᨴᩪᩁᨲᩮᩣᨸᩥ ᨡᩮᩣ ᨾᨿᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿᩣᨾ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩮᩣ ᩈᩣᩁᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᩑᨲᩔ ᨽᩣᩈᩥᨲᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨾᨬ᩠ᨬᩣᨲᩩᩴ. ᩈᩣᨵᩩ ᩅᨲᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩴᨿᩮᩅ ᩈᩣᩁᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨭᩥᨽᩣᨲᩩ ᩑᨲᩔ ᨽᩣᩈᩥᨲᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ”ᨲᩥ. “ᨲᩮᨶ ᩉᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩈᩩᨱᩣᨳ, ᩈᩣᨵᩩᨠᩴ ᨾᨶᩈᩥ ᨠᩁᩮᩣᨳ; ᨽᩣᩈᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ. “ᩑᩅᨾᩣᩅᩩᩈᩮᩣ”ᨲᩥ ᨡᩮᩣ ᨲᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩮᩣ ᩈᩣᩁᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᨸᨧ᩠ᨧᩔᩮᩣᩈᩩᩴ. ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩣᩁᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ –

“ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩉᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨶᩣᨶᩣᩅᩮᩁᨩ᩠ᨩᨣᨲᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᨸᨬ᩠ᩉᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩣᩁᩮᩣ – ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᨸᨱ᩠ᨯᩥᨲᩣᨸᩥ ...ᨸᩮ... ᩈᨾᨱᨸᨱ᩠ᨯᩥᨲᩣᨸᩥ. ᨸᨱ᩠ᨯᩥᨲᩣ ᩉᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨾᨶᩩᩔᩣ ᩅᩦᨾᩴᩈᨠᩣ – ‘ᨠᩥᩴᩅᩣᨴᩦ ᨸᨶᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᨠᩥᨾᨠ᩠ᨡᩣᨿᩦ’ᨲᩥ? ᩑᩅᩴ ᨸᩩᨭ᩠ᨮᩣ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮ,ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩑᩅᩴ ᨻ᩠ᨿᩣᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨳ – ‘ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᩅᩥᨶᨿᨠ᩠ᨡᩣᨿᩦ ᨡᩮᩣ ᨶᩮᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩈᨲ᩠ᨳᩣ’”ᨲᩥ.

“ᩑᩅᩴ ᨻ᩠ᨿᩣᨠᨲᩮᨸᩥ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩋᩔᩩᨿᩮᩅ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥᩴ ᨸᨬ᩠ᩉᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩣᩁᩮᩣ – ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᨸᨱ᩠ᨯᩥᨲᩣᨸᩥ...ᨸᩮ... ᩈᨾᨱᨸᨱ᩠ᨯᩥᨲᩣᨸᩥ. ᨸᨱ᩠ᨯᩥᨲᩣ ᩉᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨾᨶᩩᩔᩣ ᩅᩦᨾᩴᩈᨠᩣ – ‘ᨠᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨸᨶᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᩅᩥᨶᨿᨠ᩠ᨡᩣᨿᩦ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ’ᨲᩥ? ᩑᩅᩴ ᨸᩩᨭ᩠ᨮᩣ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮ,ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩑᩅᩴ ᨻ᩠ᨿᩣᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨳ – ‘ᩁᩪᨸᩮ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᩅᩥᨶᨿᨠ᩠ᨡᩣᨿᩦ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ, ᩅᩮᨴᨶᩣᨿ... ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ... ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮᩈᩩ... ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩮ ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᩅᩥᨶᨿᨠ᩠ᨡᩣᨿᩦ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ’”ᨲᩥ.

“ᩑᩅᩴ ᨻ᩠ᨿᩣᨠᨲᩮᨸᩥ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩋᩔᩩᨿᩮᩅ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥᩴ ᨸᨬ᩠ᩉᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩣᩁᩮᩣ – ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᨸᨱ᩠ᨯᩥᨲᩣᨸᩥ...ᨸᩮ... ᩈᨾᨱᨸᨱ᩠ᨯᩥᨲᩣᨸᩥ. ᨸᨱ᩠ᨯᩥᨲᩣ ᩉᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨾᨶᩩᩔᩣ ᩅᩦᨾᩴᩈᨠᩣ – ‘ᨠᩥᩴ ᨸᨶᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩋᩣᨴᩦᨶᩅᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩁᩪᨸᩮ ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᩅᩥᨶᨿᨠ᩠ᨡᩣᨿᩦ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ, ᩅᩮᨴᨶᩣᨿ... ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ... ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮᩈᩩ... ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩮ ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᩅᩥᨶᨿᨠ᩠ᨡᩣᨿᩦ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ’ᨲᩥ? ᩑᩅᩴ ᨸᩩᨭ᩠ᨮᩣ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮ,ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩑᩅᩴ ᨻ᩠ᨿᩣᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨳ – ‘ᩁᩪᨸᩮ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ , ᩋᩅᩥᨣᨲᩁᩣᨣᩔ [ᩋᩅᩦᨲᩁᩣᨣᩔ (ᩈ᩠ᨿᩣ· ᨠᩴ·)] ᩋᩅᩥᨣᨲᨨᨶ᩠ᨴᩔ ᩋᩅᩥᨣᨲᨸᩮᨾᩔ ᩋᩅᩥᨣᨲᨸᩥᨸᩣᩈᩔ ᩋᩅᩥᨣᨲᨸᩁᩥᩊᩣᩉᩔ ᩋᩅᩥᨣᨲᨲᨱ᩠ᩉᩔ ᨲᩔ ᩁᩪᨸᩔ ᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᨬ᩠ᨬᨳᩣᨽᩣᩅᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᩣᨠᨸᩁᩥᨴᩮᩅᨴᩩᨠ᩠ᨡᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩩᨸᩣᨿᩣᩈᩣ. ᩅᩮᨴᨶᩣᨿ... ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ... ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮᩈᩩ ᩋᩅᩥᨣᨲᩁᩣᨣᩔ...ᨸᩮ... ᩋᩅᩥᨣᨲᨲᨱ᩠ᩉᩔ ᨲᩮᩈᩴ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣᨶᩴ ᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᨬ᩠ᨬᨳᩣᨽᩣᩅᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᩣᨠᨸᩁᩥᨴᩮᩅᨴᩩᨠ᩠ᨡᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩩᨸᩣᨿᩣᩈᩣ. ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩮ ᩋᩅᩥᨣᨲᩁᩣᨣᩔ ᩋᩅᩥᨣᨲᨨᨶ᩠ᨴᩔ ᩋᩅᩥᨣᨲᨸᩮᨾᩔ ᩋᩅᩥᨣᨲᨸᩥᨸᩣᩈᩔ ᩋᩅᩥᨣᨲᨸᩁᩥᩊᩣᩉᩔ ᩋᩅᩥᨣᨲᨲᨱ᩠ᩉᩔ ᨲᩔ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᨬ᩠ᨬᨳᩣᨽᩣᩅᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᩣᨠᨸᩁᩥᨴᩮᩅᨴᩩᨠ᩠ᨡᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩩᨸᩣᨿᩣᩈᩣ. ᩍᨴᩴ ᨡᩮᩣ ᨶᩮᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩋᩣᨴᩦᨶᩅᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩁᩪᨸᩮ ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᩅᩥᨶᨿᨠ᩠ᨡᩣᨿᩦ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ, ᩅᩮᨴᨶᩣᨿ... ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ... ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮᩈᩩ... ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩮ ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᩅᩥᨶᨿᨠ᩠ᨡᩣᨿᩦ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ’”ᨲᩥ.

“ᩑᩅᩴ ᨻ᩠ᨿᩣᨠᨲᩮᨸᩥ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩋᩔᩩᨿᩮᩅ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥᩴ ᨸᨬ᩠ᩉᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩣᩁᩮᩣ – ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᨸᨱ᩠ᨯᩥᨲᩣᨸᩥ (ᨻ᩠ᩁᩣᩉ᩠ᨾᨱᨸᨱ᩠ᨯᩥᨲᩣᨸᩥ ᨣᩉᨸᨲᩥᨸᨱ᩠ᨯᩥᨲᩣᨸᩥ ᩈᨾᨱᨸᨱ᩠ᨯᩥᨲᩣᨸᩥ. ᨸᨱ᩠ᨯᩥᨲᩣ ᩉᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨾᨶᩩᩔᩣ ᩅᩦᨾᩴᩈᨠᩣ – ‘ᨠᩥᩴ ᨸᨶᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩋᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩁᩪᨸᩮ ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᩅᩥᨶᨿᨠ᩠ᨡᩣᨿᩦ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ, ᩅᩮᨴᨶᩣᨿ... ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ... ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮᩈᩩ... ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩮ ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᩅᩥᨶᨿᨠ᩠ᨡᩣᨿᩦ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ’ᨲᩥ? ᩑᩅᩴ ᨸᩩᨭ᩠ᨮᩣ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮ ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩑᩅᩴ ᨻ᩠ᨿᩣᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨳ – ‘ᩁᩪᨸᩮ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩅᩥᨣᨲᩁᩣᨣᩔ ᩅᩥᨣᨲᨨᨶ᩠ᨴᩔ ᩅᩥᨣᨲᨸᩮᨾᩔ ᩅᩥᨣᨲᨸᩥᨸᩣᩈᩔ ᩅᩥᨣᨲᨸᩁᩥᩊᩣᩉᩔ ᩅᩥᨣᨲᨲᨱ᩠ᩉᩔ ᨲᩔ ᩁᩪᨸᩔ ᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᨬ᩠ᨬᨳᩣᨽᩣᩅᩣ ᨶᩩᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᩣᨠᨸᩁᩥᨴᩮᩅᨴᩩᨠ᩠ᨡᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩩᨸᩣᨿᩣᩈᩣ. ᩅᩮᨴᨶᩣᨿ... ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ... ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮᩈᩩ ᩅᩥᨣᨲᩁᩣᨣᩔ ᩅᩥᨣᨲᨨᨶ᩠ᨴᩔ ᩅᩥᨣᨲᨸᩮᨾᩔ ᩅᩥᨣᨲᨸᩥᨸᩣᩈᩔ ᩅᩥᨣᨲᨸᩁᩥᩊᩣᩉᩔ ᩅᩥᨣᨲᨲᨱ᩠ᩉᩔ ᨲᩮᩈᩴ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣᨶᩴ ᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᨬ᩠ᨬᨳᩣᨽᩣᩅᩣ ᨶᩩᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ

សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសា។ វិញ្ញាណេ វិគតរាគស្ស វិគតឆន្ទស្ស វិគតបេមស្ស វិគតបិបាសស្ស វិគតបរិឡាហស្ស វិគតតណ្ហស្ស តស្ស វិញ្ញាណស្ស វិបរិណាមញ្ញថាភាវា នុប្បជ្ជន្តិ សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសា។ ឥទំ ខោ នោ, អាវុសោ, អានិសំសំ ទិស្វា រូបេ ឆន្ទរាគវិនយក្ខាយី សត្ថា, វេទនាយ... សញ្ញាយ... សង្ខារេសុ... វិញ្ញាណេ ឆន្ទរាគវិនយក្ខាយី សត្ថា’’’តិ។

“អកុសលេ ចាវុសោ, ធម្មេ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតោ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សុខោ វិហារោ អភវិស្ស អវិឃាតោ អនុបាយាសោ អបរិឡាហោ, កាយស្ស ច ភេទា បរំ មរណា សុគតិ បាដិកង្ខា, នយិទំ ភគវា អកុសលានំ ធម្មានំ បហានំ វណ្ណេយ្យ។ យស្មា ច ខោ, អាវុសោ, អកុសលេ ធម្មេ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតោ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ ទុក្ខោ វិហារោ សវិឃាតោ សឧបាយាសោ សបរិឡាហោ, កាយស្ស ច ភេទា បរំ មរណា ទុគ្គតិ បាដិកង្ខា, តស្មា ភគវា អកុសលានំ ធម្មានំ បហានំ វណ្ណេតិ។

“កុសលេ ចាវុសោ, ធម្មេ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតោ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ ទុក្ខោ វិហារោ អភវិស្ស សវិឃាតោ សឧបាយាសោ សបរិឡាហោ, កាយស្ស ច ភេទា បរំ មរណា ទុគ្គតិ បាដិកង្ខា, នយិទំ ភគវា កុសលានំ ធម្មានំ ឧបសម្បទំ វណ្ណេយ្យ។ យស្មា ច ខោ, អាវុសោ, កុសលេ ធម្មេ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតោ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សុខោ វិហារោ អវិឃាតោ អនុបាយាសោ អបរិឡាហោ, កាយស្ស ច ភេទា បរំ មរណា សុគតិ បាដិកង្ខា, តស្មា ភគវា កុសលានំ ធម្មានំ ឧបសម្បទំ វណ្ណេតី”តិ។

ឥទមវោចាយស្មា សារិបុត្តោ។ អត្តមនា តេ ភិក្ខូ អាយស្មតោ សារិបុត្តស្ស ភាសិតំ អភិនន្ទុន្តិ។ ទុតិយំ។

៣. ហាលិទ្ទិកានិសុត្តំ

៣. ឯវំ មេ សុតំ – ឯកំ សមយំ អាយស្មា មហាកច្ចានោ អវន្តីសុ វិហរតិ កុររឃរេ [កុលឃរេ (ក.)] បបាតេ បព្ពតេ។ អថ ខោ ហាលិទ្ទិកានិ [ហាលិទ្ទកានិ (សី.), ហលិទ្ទិកានិ (ស្យា.)] គហបតិ យេនាយស្មា មហាកច្ចានោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ មហាកច្ចានំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ ហាលិទ្ទិកានិ គហបតិ អាយស្មន្តំ មហាកច្ចានំ ឯតទវោច – “វុត្តមិទំ, ភន្តេ, ភគវតា អដ្ឋកវគ្គិយេ មាគណ្ឌិយបញ្ហេ–

“ឱកំ បហាយ អនិកេតសារី,

គាមេ អកុព្ពំ [អក្រុព្ពំ (ក.)] មុនិ សន្ថវានិ [សន្ធវានិ (ក.)];

កាមេហិ រិត្តោ អបុរេក្ខរានោ [អបុរេក្ខរានោ (សី. សុត្តនិបាតេបិ) មោគ្គល្លានេ ៥-១៣៥ សុត្តេបិ ឧទ្ធេលិកេនត្ថំ],

កថំ ន វិគ្គយ្ហ ជនេន កយិរា”តិ។

“ឥមស្ស នុ ខោ, ភន្តេ, ភគវតា សំខិត្តេន ភាសិតស្ស កថំ វិត្ថារេន អត្ថោ ទដ្ឋព្វោ”តិ?

“រូបធាតុ ខោ, គហបតិ, វិញ្ញាណស្ស ឱកោ។ រូបធាតុរាគវិនិពន្ធញ្ច [... វិនិពទ្ធញ្ច (បី។ សី។ អដ្ឋ។)] បន វិញ្ញាណំ ‘ឱកសារី’តិ វុច្ចតិ។ វេទនាធាតុ ខោ, គហបតិ, វិញ្ញាណស្ស ឱកោ។ វេទនាធាតុរាគវិនិពន្ធញ្ច បន វិញ្ញាណំ ‘ឱកសារី’តិ វុច្ចតិ។ សញ្ញាធាតុ ខោ, គហបតិ, វិញ្ញាណស្ស ឱកោ។ សញ្ញាធាតុរាគវិនិពន្ធញ្ច បន វិញ្ញាណំ ‘ឱកសារី’តិ វុច្ចតិ។ សង្ខារធាតុ ខោ, គហបតិ, វិញ្ញាណស្ស ឱកោ។ សង្ខារធាតុរាគវិនិពន្ធញ្ច បន វិញ្ញាណំ ‘ឱកសារី’តិ វុច្ចតិ។ ឯវំ ខោ, គហបតិ, ឱកសារី ហោតិ។

“កថញ្ច, គហបតិ, អនោកសារី ហោតិ? រូបធាតុយា ខោ, គហបតិ, យោ ឆន្ទោ យោ រាគោ យា នន្ទី [នន្ទិ (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)] យា តណ្ហា យេ ឧបយុបាទានា [ឧបាយុបាទានា (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)] ចេតសោ អធិដ្ឋានាភិនិវេសានុសយា តេ តថាគតស្ស បហីនា ឧច្ឆិន្នមូលា តាលាវត្ថុកតា អនភាវង្កតា [អនភាវកតា (សី។ បី។), អនភាវំគតា (ស្យា។ កំ។)] អាយតិំ អនុប្បាទធម្មា។ តស្មា តថាគតោ ‘អនោកសារី’តិ វុច្ចតិ។ វេទនាធាតុយា ខោ, គហបតិ... សញ្ញាធាតុយា ខោ, គហបតិ... សង្ខារធាតុយា ខោ, គហបតិ... វិញ្ញាណធាតុយា ខោ, គហបតិ, យោ ឆន្ទោ យោ រាគោ យា នន្ទី យា តណ្ហា យេ ឧបយុបាទានា ចេតសោ អធិដ្ឋានាភិនិវេសានុសយា តេ តថាគតស្ស បហីនា ឧច្ឆិន្នមូលា តាលាវត្ថុកតា អនភាវង្កតា អាយតិំ អនុប្បាទធម្មា។ តស្មា តថាគតោ ‘អនោកសារី’តិ វុច្ចតិ។ ឯវំ ខោ, គហបតិ, អនោកសារី ហោតិ។

“កថញ្ច, គហបតិ, និកេតសារី ហោតិ? រូបនិមិត្តនិកេតវិសារវិនិពន្ធា ខោ, គហបតិ, ‘និកេតសារី’តិ វុច្ចតិ។ សទ្ទនិមិត្ត...បេ... គន្ធនិមិត្ត... រសនិមិត្ត... ផោដ្ឋព្វនិមិត្ត... ធម្មនិមិត្តនិកេតវិសារវិនិពន្ធា ខោ, គហបតិ, ‘និកេតសារី’តិ វុច្ចតិ។ ឯវំ ខោ, គហបតិ, និកេតសារី ហោតិ។

“កថញ្ច, គហបតិ, អនិកេតសារី ហោតិ? រូបនិមិត្តនិកេតវិសារវិនិពន្ធា ខោ, គហបតិ, តថាគតស្ស បហីនា ឧច្ឆិន្នមូលា តាលាវត្ថុកតា អនភាវង្កតា អាយតិំ អនុប្បាទធម្មា។ តស្មា តថាគតោ ‘អនិកេតសារី’តិ វុច្ចតិ។ សទ្ទនិមិត្ត... គន្ធនិមិត្ត... រសនិមិត្ត... ផោដ្ឋព្វនិមិត្ត... ធម្មនិមិត្តនិកេតវិសារវិនិពន្ធា ខោ, គហបតិ, តថាគតស្ស បហីនា ឧច្ឆិន្នមូលា តាលាវត្ថុកតា អនភាវង្កតា អាយតិំ អនុប្បាទធម្មា។ តស្មា តថាគតោ ‘អនិកេតសារី’តិ វុច្ចតិ។ ឯវំ ខោ, គហបតិ, អនិកេតសារី ហោតិ។

“កថញ្ច, គហបតិ, គាមេ សន្ថវជាតោ [សន្ធវជាតោ (ក។)] ហោតិ? ឥធ, គហបតិ, ឯកច្ចោ គិហីហិ [គិហិ (ក។)] សំសដ្ឋោ វិហរតិ សហនន្ទី សហសោកី, សុខិតេសុ សុខិតោ, ទុក្ខិតេសុ ទុក្ខិតោ, ឧប្បន្នេសុ កិច្ចករណីយេសុ អត្តនា តេសុ យោគំ អាបជ្ជតិ។ ឯវំ ខោ, គហបតិ, គាមេ សន្ថវជាតោ ហោតិ។

“កថញ្ច, គហបតិ, គាមេ ន សន្ថវជាតោ ហោតិ? ឥធ, គហបតិ, ភិក្ខុ គិហីហិ [គិហិ (ក.)] អសំសដ្ឋោ វិហរតិ ន សហនន្ទី ន សហសោកី ន សុខិតេសុ សុខិតោ ន ទុក្ខិតេសុ ទុក្ខិតោ, ឧប្បន្នេសុ កិច្ចករណីយេសុ ន អត្តនា តេសុ យោគំ អាបជ្ជតិ។ ឯវំ ខោ, គហបតិ, គាមេ ន សន្ថវជាតោ ហោតិ។

“កថញ្ច, គហបតិ, កាមេហិ អរិត្តោ ហោតិ? ឥធ, គហបតិ, ឯកច្ចោ កាមេសុ អវិគតរាគោ ហោតិ អវិគតច្ឆន្ទោ អវិគតបេមោ អវិគតបិបាសោ អវិគតបរិឡាហោ អវិគតតណ្ហោ។ ឯវំ ខោ, គហបតិ, កាមេហិ អរិត្តោ ហោតិ។

“កថញ្ច, គហបតិ, កាមេហិ រិត្តោ ហោតិ? ឥធ, គហបតិ, ឯកច្ចោ កាមេសុ វិគតរាគោ ហោតិ វិគតច្ឆន្ទោ វិគតបេមោ វិគតបិបាសោ វិគតបរិឡាហោ វិគតតណ្ហោ។ ឯវំ ខោ, គហបតិ, កាមេហិ រិត្តោ ហោតិ។

“កថញ្ច, គហបតិ, បុរេក្ខារានោ ហោតិ? ឥធ, គហបតិ, ឯកច្ចស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘ឯវំរូបោ សិយំ អនាគតមទ្ធានំ, ឯវំវេទនោ សិយំ អនាគតមទ្ធានំ, ឯវំសញ្ញោ សិយំ អនាគតមទ្ធានំ, ឯវំសង្ខារោ សិយំ អនាគតមទ្ធានំ, ឯវំវិញ្ញាណោ សិយំ អនាគតមទ្ធាន’ន្តិ។ ឯវំ ខោ, គហបតិ, បុរេក្ខារានោ ហោតិ។

“កថញ្ច, គហបតិ, អបុរេក្ខារានោ ហោតិ? ឥធ, គហបតិ, ឯកច្ចស្ស ន ឯវំ ហោតិ – ‘ឯវំរូបោ សិយំ អនាគតមទ្ធានំ, ឯវំវេទនោ សិយំ អនាគតមទ្ធានំ, ឯវំសញ្ញោ សិយំ អនាគតមទ្ធានំ, ឯវំសង្ខារោ សិយំ អនាគតមទ្ធានំ, ឯវំវិញ្ញាណោ សិយំ អនាគតមទ្ធាន’ន្តិ។ ឯវំ ខោ, គហបតិ, អបុរេក្ខារានោ ហោតិ។

“កថញ្ច , គហបតិ, កថំ វិគ្គាហិកំ កត្តា ហោតិ? ឥធ, គហបតិ, ឯកច្ចោ ឯវរូបិំ កថំ កត្តា ហោតិ – ‘ន ត្វំ ឥមំ ធម្មវិនយំ អាជានាសិ; អហំ ឥមំ ធម្មវិនយំ អាជានាមិ។ កិំ ត្វំ ឥមំ ធម្មវិនយំ អាជានិស្សសិ? មិច្ឆាបដិបន្នោ ត្វមសិ; អហមស្មិ សម្មាបដិបន្នោ។ បុរេ វចនីយំ បច្ឆា អវច; បច្ឆា វចនីយំ បុរេ អវច។ សហិតំ មេ, អសហិតំ តេ។ អធិចិណ្ណំ តេ វិបរាវត្តំ។ អារោបិតោ តេ វាទោ; ចរ វាទប្បមោក្ខាយ។ និគ្គហិតោសិ; និព្ពេឋេហិ វា សចេ បហោសី’តិ។ ឯវំ ខោ, គហបតិ, កថំ វិគ្គាហិកំ កត្តា ហោតិ។

“កថញ្ច , គហបតិ, កថំ ន វិគ្គាហិកំ កត្តា ហោតិ? ឥធ, គហបតិ, ភិក្ខុ ន ឯវរូបិំ កថំ កត្តា ហោតិ – ‘ន ត្វំ ឥមំ ធម្មវិនយំ អាជានាសិ…បេ… និព្ពេឋេហិ វា សចេ បហោសី’តិ។ ឯវំ ខោ, គហបតិ, កថំ ន វិគ្គាហិកំ កត្តា ហោតិ។

“ឥតិ ខោ, គហបតិ, យំ តំ វុត្តំ អដ្ឋកវគ្គិយេ មាគណ្ឌិយបញ្ហេ–

“ឱកំ បហាយ អនិកេតសារី,

គាមេ អកុព្វំ មុនិសន្ថវានិ;

កាមេហិ រិត្តោ អបុរក្ខរានោ,

កថំ ន វិគ្គយ្ហ ជនេន កយិរា”តិ។

“ឥមស្ស ខោ, គហបតិ, ភគវតា សំខិត្តេន ភាសិតស្ស ឯវំ វិត្ថារេន អត្ថោ ទដ្ឋព្វោ”តិ។ បឋមំ។

៤. ទុតិយហាលិទ្ទិកានិសុត្តំ

៤. ឯកំ សមយំ អាយស្មា មហាកច្ចានោ អវន្តីសុ វិហរតិ កុររឃរេ បបតេ បព្ពតេ។ អថ ខោ ហាលិទ្ទិកានិ គហបតិ យេនាយស្មា មហាកច្ចានោ...បេ... ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ ហាលិទ្ទិកានិ គហបតិ អាយស្មន្តំ មហាកច្ចានំ ឯតទវោច – “វុត្តមិទំ, ភន្តេ, ភគវតា សក្កបញ្ហេ– ‘យេ តេ សមណព្រាហ្មណា តណ្ហាសង្ខយវិមុត្តា, តេ អច្ចន្តនិដ្ឋា អច្ចន្តយោគក្ខេមិនោ អច្ចន្តព្រហ្មចារិនោ អច្ចន្តបរិយោសានា សេដ្ឋា ទេវមនុស្សាន’”ន្តិ។

“ឥមស្ស នុ ខោ, ភន្តេ, ភគវតា សំខិត្តេន ភាសិតស្ស កថំ វិត្ថារេន អត្ថោ ទដ្ឋព្វោ”តិ?

“រូបធាតុយា ខោ, គហបតិ, យោ ឆន្ទោ យោ រាគោ យា នន្ទី យា តណ្ហា យេ ឧបយុបាទានា ចេតសោ អធិដ្ឋានាភិនិវេសានុសយា, តេសំ ខយា វិរាគា និរោធា ចាគា បដិនិស្សគ្គា ចិត្តំ សុវិមុត្តន្តិ វុច្ចតិ។

“វេទនាធាតុយា ខោ, គហបតិ... សញ្ញាធាតុយា ខោ, គហបតិ... សង្ខារធាតុយា ខោ, គហបតិ... វិញ្ញាណធាតុយា ខោ, គហបតិ, យោ ឆន្ទោ យោ រាគោ យា នន្ទី យា តណ្ហា យេ ឧបយុបាទានា ចេតសោ អធិដ្ឋានាភិនិវេសានុសយា, តេសំ ខយា វិរាគា និរោធា ចាគា បដិនិស្សគ្គា ចិត្តំ សុវិមុត្តន្តិ វុច្ចតិ។

“ឥតិ ខោ, គហបតិ, យំ តំ វុត្តំ ភគវតា សក្កបញ្ហេ– ‘យេ តេ សមណព្រាហ្មណា តណ្ហាសង្ខយវិមុត្តា តេ អច្ចន្តនិដ្ឋា អច្ចន្តយោគក្ខេមិនោ អច្ចន្តព្រហ្មចារិនោ អច្ចន្តបរិយោសានា សេដ្ឋា ទេវមនុស្សាន’”ន្តិ។

“ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨣᩉᨸᨲᩥ, ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩈᩴᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨽᩣᩈᩥᨲᩔ ᩑᩅᩴ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ᪨

᪕᪨ ᩈᨾᩣᨵᩥᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪕᪨ ᩑᩅᩴ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᩴ – ᩑᨠᩴ ᩈᨾᨿᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨿᩴ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᨩᩮᨲᩅᨶᩮ ᩋᨶᩣᨳᨸᩥᨱ᩠ᨯᩥᨠᩔ ᩋᩣᩁᩣᨾᩮ᪨ ᨲᨲ᩠ᩁ ᨡᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ – “ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ “ᨽᨴᨶ᩠ᨲᩮ”ᨲᩥ ᨲᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᩔᩮᩣᩈᩩᩴ᪨ ᨽᨣᩅᩣ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – “ᩈᨾᩣᨵᩥᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩣᩅᩮᨳ; ᩈᨾᩣᩉᩥᨲᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨ ᨠᩥᨬ᩠ᨧ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ? ᩁᩪᨸᩔ ᩈᨾᩩᨴᨿᨬ᩠ᨧ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᨬ᩠ᨧ, ᩅᩮᨴᨶᩣᨿ ᩈᨾᩩᨴᨿᨬ᩠ᨧ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᨬ᩠ᨧ , ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩈᨾᩩᨴᨿᨬ᩠ᨧ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᨬ᩠ᨧ, ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣᨶᩴ ᩈᨾᩩᨴᨿᨬ᩠ᨧ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᨬ᩠ᨧ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᩈᨾᩩᨴᨿᨬ᩠ᨧ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᨬ᩠ᨧ”᪨

“ᨠᩮᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩁᩪᨸᩔ ᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ, ᨠᩮᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣᨿ ᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ, ᨠᩮᩣ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ, ᨠᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣᨶᩴ ᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ, ᨠᩮᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᨽᩥᨶᨶ᩠ᨴᨲᩥ ᩋᨽᩥᩅᨴᨲᩥ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᩈᩣᨿ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ᪨

“ᨠᩥᨬ᩠ᨧ ᩋᨽᩥᨶᨶ᩠ᨴᨲᩥ ᩋᨽᩥᩅᨴᨲᩥ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᩈᩣᨿ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ? ᩁᩪᨸᩴ ᩋᨽᩥᨶᨶ᩠ᨴᨲᩥ ᩋᨽᩥᩅᨴᨲᩥ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᩈᩣᨿ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᩁᩪᨸᩴ ᩋᨽᩥᨶᨶ᩠ᨴᨲᩮᩣ ᩋᨽᩥᩅᨴᨲᩮᩣ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᩈᩣᨿ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩮᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨶᨶ᩠ᨴᩦ᪨ ᨿᩣ ᩁᩪᨸᩮ ᨶᨶ᩠ᨴᩦ ᨲᨴᩩᨸᩣᨴᩣᨶᩴ᪨ ᨲᩔᩩᨸᩣᨴᩣᨶᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨽᩅᩮᩣ; ᨽᩅᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨩᩣᨲᩥ; ᨩᩣᨲᩥᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨩᩁᩣᨾᩁᨱᩴ ᩈᩮᩣᨠᨸᩁᩥᨴᩮᩅᨴᩩᨠ᩠ᨡᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩩᨸᩣᨿᩣᩈᩣ ᩈᨾ᩠ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᩅᨾᩮᨲᩔ ᨠᩮᩅᩃᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩔ ᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

“ᩅᩮᨴᨶᩴ ᩋᨽᩥᨶᨶ᩠ᨴᨲᩥ...ᨸᩮ... ᩈᨬ᩠ᨬᩴ ᩋᨽᩥᨶᨶ᩠ᨴᨲᩥ... ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮ ᩋᨽᩥᨶᨶ᩠ᨴᨲᩥ... ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩋᨽᩥᨶᨶ᩠ᨴᨲᩥ ᩋᨽᩥᩅᨴᨲᩥ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᩈᩣᨿ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩋᨽᩥᨶᨶ᩠ᨴᨲᩮᩣ ᩋᨽᩥᩅᨴᨲᩮᩣ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᩈᩣᨿ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩮᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨶᨶ᩠ᨴᩦ᪨ ᨿᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩮ ᨶᨶ᩠ᨴᩦ ᨲᨴᩩᨸᩣᨴᩣᨶᩴ᪨ ᨲᩔᩩᨸᩣᨴᩣᨶᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨽᩅᩮᩣ; ᨽᩅᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨩᩣᨲᩥ; ᨩᩣᨲᩥᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ...ᨸᩮ... ᩑᩅᨾᩮᨲᩔ ᨠᩮᩅᩃᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩔ ᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

“ᩋᨿᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩁᩪᨸᩔ ᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ; ᩋᨿᩴ ᩅᩮᨴᨶᩣᨿ ᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ; ᩋᨿᩴ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ; ᩋᨿᩴ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣᨶᩴ ᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ; ᩋᨿᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ᪨

“ᨠᩮᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩁᩪᨸᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ, ᨠᩮᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣᨿ... ᨠᩮᩣ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ... ᨠᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣᨶᩴ... ᨠᩮᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ?

ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨶᩣᨽᩥᨶᨶ᩠ᨴᨲᩥ ᨶᩣᨽᩥᩅᨴᨲᩥ ᨶᩣᨩ᩠ᨫᩮᩣᩈᩣᨿ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ᪨

“ᨠᩥᨬ᩠ᨧ ᨶᩣᨽᩥᨶᨶ᩠ᨴᨲᩥ ᨶᩣᨽᩥᩅᨴᨲᩥ ᨶᩣᨩ᩠ᨫᩮᩣᩈᩣᨿ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ? ᩁᩪᨸᩴ ᨶᩣᨽᩥᨶᨶ᩠ᨴᨲᩥ ᨶᩣᨽᩥᩅᨴᨲᩥ ᨶᩣᨩ᩠ᨫᩮᩣᩈᩣᨿ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᩁᩪᨸᩴ ᩋᨶᨽᩥᨶᨶ᩠ᨴᨲᩮᩣ ᩋᨶᨽᩥᩅᨴᨲᩮᩣ ᩋᨶᨩ᩠ᨫᩮᩣᩈᩣᨿ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩮᩣ ᨿᩣ ᩁᩪᨸᩮ ᨶᨶ᩠ᨴᩦ ᩈᩣ ᨶᩥᩁᩩᨩ᩠ᨫᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᨶᨶ᩠ᨴᩦᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣ ᩏᨸᩣᨴᩣᨶᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ; ᩏᨸᩣᨴᩣᨶᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣ ᨽᩅᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ...ᨸᩮ...

ឯវមេតស្ស កេវលស្ស ទុក្ខក្ខន្ធស្ស និរោធោ ហោតិ។

“វេទនំ នាភិនន្ទតិ នាភិវទតិ នាជ្ឈោសាយ តិដ្ឋតិ។ តស្ស វេទនំ អនភិនន្ទតោ អនភិវទតោ អនជ្ឈោសា តិដ្ឋតោ យា វេទនាយ នន្ទី សា និរុជ្ឈតិ។ តស្ស នន្ទីនិរោធា ឧបាទាននិរោធោ; ឧបាទាននិរោធា ភវនិរោធោ…បេ… ឯវមេតស្ស កេវលស្ស ទុក្ខក្ខន្ធស្ស និរោធោ ហោតិ។

“សញ្ញំ នាភិនន្ទតិ…បេ… សង្ខារេ នាភិនន្ទតិ នាភិវទតិ នាជ្ឈោសាយ តិដ្ឋតិ។ តស្ស សង្ខារេ អនភិនន្ទតោ អនភិវទតោ អនជ្ឈោសាយ តិដ្ឋតោ យា សង្ខារេសុ នន្ទី សា និរុជ្ឈតិ។ តស្ស នន្ទីនិរោធា ឧបាទាននិរោធោ; ឧបាទាននិរោធា ភវនិរោធោ…បេ… ឯវមេតស្ស កេវលស្ស ទុក្ខក្ខន្ធស្ស និរោធោ ហោតិ។

“វិញ្ញាណំ នាភិនន្ទតិ នាភិវទតិ នាជ្ឈោសាយ តិដ្ឋតិ។ តស្ស វិញ្ញាណំ អនភិនន្ទតោ អនភិវទតោ អនជ្ឈោសាយ តិដ្ឋតោ យា វិញ្ញាណេ នន្ទី សា និរុជ្ឈតិ។ តស្ស នន្ទីនិរោធា ឧបាទាននិរោធោ…បេ… ឯវមេតស្ស កេវលស្ស ទុក្ខក្ខន្ធស្ស និរោធោ ហោតិ។

“អយំ, ភិក្ខវេ, រូបស្ស អត្ថង្គមោ, អយំ វេទនាយ អត្ថង្គមោ, អយំ សញ្ញាយ អត្ថង្គមោ, អយំ សង្ខារានំ អត្ថង្គមោ, អយំ វិញ្ញាណស្ស អត្ថង្គមោ”តិ។ បញ្ចមំ។

៦។ បដិសល្លាណសុត្ត

៦។ សាវត្ថិនិទានំ។ “បដិសល្លាណេ, ភិក្ខវេ, យោគមាបជ្ជថ។ បដិសល្លីនោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ យថាភូតំ បជានាតិ។ កិញ្ច យថាភូតំ បជានាតិ? រូបស្ស សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច, វេទនាយ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច, សញ្ញាយ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច, សង្ខារានំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច, វិញ្ញាណស្ស សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច”…បេ… (យថា បឋមសុត្តេ តថា វិត្ថារេតព្ពំ) ឆដ្ឋំ។

៧។ ឧបាទាបរិតស្សនាសុត្ត

៧។ សាវត្ថិនិទានំ។ “ឧបាទាបរិតស្សនញ្ច វោ, ភិក្ខវេ, ទេសេស្សាមិ អនុបាទាអបរិតស្សនញ្ច។ តំ សុណាថ, សាធុកំ មនសិ ករោថ; ភាសិស្សាមី”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ, ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បច្ចស្សោសុំ។ ភគវា ឯតទវោច –

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ឧបាទាបរិតស្សនា ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, អស្សុតវា បុថុជ្ជនោ អរិយានំ អទស្សាវី អរិយធម្មស្ស អកោវិទោ អរិយធម្មេ អវិនីតោ, សប្បុរិសានំ អទស្សាវី សប្បុរិសធម្មស្ស អកោវិទោ សប្បុរិសធម្មេ អវិនីតោ រូបំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, រូបវន្តំ

វា អត្តានំ; អត្តនិ វា រូបំ, រូបស្មិំ វា អត្តានំ។ តស្ស តំ រូបំ វិបរិណមតិ អញ្ញថា ហោតិ។ តស្ស រូបវិបរិណាមញ្ញថាភាវា រូបវិបរិណាមានុបរិវត្តិ វិញ្ញាណំ ហោតិ។ តស្ស រូបវិបរិណាមានុបរិវត្តិជា បរិតស្សនា ធម្មសមុប្បាទា ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋន្តិ។ ចេតសោ បរិយាទានា ឧត្តាសវា ច ហោតិ វិឃាតវា ច អបេក្ខវា ច ឧបាទាយ ច បរិតស្សតិ។

“វេទនំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, វេទនាវន្តំ វា អត្តានំ; អត្តនិ វា វេទនំ, វេទនាយ វា អត្តានំ។ តស្ស សា វេទនា វិបរិណមតិ អញ្ញថា ហោតិ។ តស្ស វេទនាវិបរិណាមញ្ញថាភាវា វេទនាវិបរិណាមានុបរិវត្តិ វិញ្ញាណំ ហោតិ។ តស្ស វេទនាវិបរិណាមានុបរិវត្តិជា បរិតស្សនា ធម្មសមុប្បាទា ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋន្តិ។ ចេតសោ បរិយាទានា ឧត្តាសវា ច ហោតិ វិឃាតវា ច អបេក្ខវា ច ឧបាទាយ ច បរិតស្សតិ។

“សញ្ញំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ…បេ… សង្ខារេ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, សង្ខារវន្តំ វា អត្តានំ; អត្តនិ វា សង្ខារេ, សង្ខារេសុ វា អត្តានំ។ តស្ស តេ សង្ខារា វិបរិណមន្តិ អញ្ញថា ហោន្តិ។ តស្ស សង្ខារវិបរិណាមញ្ញថាភាវា សង្ខារវិបរិណាមានុបរិវត្តិ វិញ្ញាណំ ហោតិ។ តស្ស សង្ខារវិបរិណាមានុបរិវត្តិជា បរិតស្សនា ធម្មសមុប្បាទា ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋន្តិ។ ចេតសោ បរិយាទានា ឧត្តាសវា ច ហោតិ វិឃាតវា ច អបេក្ខវា ច ឧបាទាយ ច បរិតស្សតិ។

“វិញ្ញាណំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, វិញ្ញាណវន្តំ វា អត្តានំ; អត្តនិ វា វិញ្ញាណំ, វិញ្ញាណស្មិំ វា អត្តានំ។ តស្ស តំ វិញ្ញាណំ វិបរិណមតិ អញ្ញថា ហោតិ។ តស្ស វិញ្ញាណវិបរិណាមញ្ញថាភាវា វិញ្ញាណវិបរិណាមានុបរិវត្តិ វិញ្ញាណំ ហោតិ។ តស្ស វិញ្ញាណវិបរិណាមានុបរិវត្តិជា បរិតស្សនា ធម្មសមុប្បាទា ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋន្តិ។ ចេតសោ បរិយាទានា ឧត្តាសវា ច ហោតិ វិឃាតវា ច អបេក្ខវា ច ឧបាទាយ ច បរិតស្សតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ឧបាទាបរិតស្សនា ហោតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, អនុបាទាអបរិតស្សនា ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, សុតវា អរិយសាវកោ អរិយានំ ទស្សាវី អរិយធម្មស្ស កោវិទោ អរិយធម្មេ សុវិនីតោ, សប្បុរិសានំ ទស្សាវី សប្បុរិសធម្មស្ស កោវិទោ សប្បុរិសធម្មេ សុវិនីតោ ន រូបំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, ន រូបវន្តំ វា អត្តានំ; ន អត្តនិ វា រូបំ, ន រូបស្មិំ វា អត្តានំ។ តស្ស តំ រូបំ វិបរិណមតិ អញ្ញថា ហោតិ។ តស្ស រូបវិបរិណាមញ្ញថាភាវា ន រូបវិបរិណាមានុបរិវត្តិ វិញ្ញាណំ ហោតិ។ តស្ស ន រូបវិបរិណាមានុបរិវត្តិជា បរិតស្សនា ធម្មសមុប្បាទា ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋន្តិ។ ចេតសោ អបរិយាទានា ន ចេវុត្តាសវា [ន ចេវ ឧត្តាសវា (បី. ៣)] ហោតិ ន ច វិឃាតវា ន ច អបេក្ខវា, អនុបាទាយ ច ន បរិតស្សតិ។

“ន វេទនំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, ន វេទនាវន្តំ វា អត្តានំ; ន អត្តនិ វា វេទនំ, ន វេទនាយ វា អត្តានំ។ តស្ស សា វេទនា វិបរិណមតិ អញ្ញថា ហោតិ។ តស្ស វេទនាវិបរិណាមញ្ញថាភាវា ន វេទនាវិបរិណាមានុបរិវត្តិ វិញ្ញាណំ ហោតិ។ តស្ស ន វេទនាវិបរិណាមានុបរិវត្តិជា បរិតស្សនា ធម្មសមុប្បាទា ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋន្តិ។ ចេតសោ អបរិយាទានា ន ចេវុត្តាសវា ហោតិ

ន ច វិឃាតវា ន ច អបេក្ខវា, អនុបាទាយ ច ន បរិតស្សតិ។

“ន សញ្ញំ…បេ… ន សង្ខារេ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, ន សង្ខារវន្តំ វា អត្តានំ; ន អត្តនិ វា សង្ខារេ, ន សង្ខារេសុ វា អត្តានំ។ តស្ស តេ សង្ខារា វិបរិណមន្តិ អញ្ញថា ហោន្តិ។ តស្ស សង្ខារវិបរិណាមញ្ញថាភាវា ន សង្ខារវិបរិណាមានុបរិវត្តិ វិញ្ញាណំ ហោតិ។ តស្ស ន សង្ខារវិបរិណាមានុបរិវត្តជា បរិតស្សនា ធម្មសមុប្បាទា ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋន្តិ។ ចេតសោ អបរិយាទានា ន ចេវុត្តាសវា ហោតិ ន ច វិឃាតវា ន ច អបេក្ខវា, អនុបាទាយ ច ន បរិតស្សតិ។

“ន វិញ្ញាណំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, ន វិញ្ញាណវន្តំ វា អត្តានំ…បេ… តស្ស តំ វិញ្ញាណំ វិបរិណមតិ អញ្ញថា ហោតិ។ តស្ស វិញ្ញាណវិបរិណាមញ្ញថាភាវា ន វិញ្ញាណវិបរិណាមានុបរិវត្តិ វិញ្ញាណំ ហោតិ។ តស្ស ន វិញ្ញាណវិបរិណាមានុបរិវត្តជា បរិតស្សនា ធម្មសមុប្បាទា ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋន្តិ។ ចេតសោ អបរិយាទានា ន ចេវុត្តាសវា ហោតិ ន ច វិឃាតវា ន ច អបេក្ខវា, អនុបាទាយ ច ន បរិតស្សតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, អនុបាទា អបរិតស្សនា ហោតី”តិ។ សត្តមំ។

៨. ទុតិយឧបាទាបរិតស្សនាសុត្តំ

៨. សាវត្ថិនិទានំ។ “ឧបាទាបរិតស្សនញ្ច វោ, ភិក្ខវេ, ទេសេស្សាមិ អនុបាទាអបរិតស្សនញ្ច។ តំ សុណាថ…បេ… កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ឧបាទាបរិតស្សនា ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, អស្សុតវា បុថុជ្ជនោ រូបំ ‘ឯតំ មម, ឯសោហមស្មិ, ឯសោ មេ អត្តា’តិ សមនុបស្សតិ។ តស្ស តំ រូបំ វិបរិណមតិ អញ្ញថា ហោតិ។ តស្ស រូបវិបរិណាមញ្ញថាភាវា ឧប្បជ្ជន្តិ សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសា។ វេទនំ ឯតំ មម…បេ… សញ្ញំ ឯតំ មម… សង្ខារេ ឯតំ មម… វិញ្ញាណំ ‘ឯតំ មម, ឯសោហមស្មិ, ឯសោ មេ អត្តា’តិ សមនុបស្សតិ។ តស្ស តំ វិញ្ញាណំ វិបរិណមតិ អញ្ញថា ហោតិ។ តស្ស វិញ្ញាណវិបរិណាមញ្ញថាភាវា ឧប្បជ្ជន្តិ សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសា។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ឧបាទាបរិតស្សនា ហោតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, អនុបាទាអបរិតស្សនា ហោតិ? ឥធ , ភិក្ខវេ, សុតវា អរិយសាវកោ រូបំ ‘នេតំ មម, នេសោហមស្មិ, ន មេសោ អត្តា’តិ សមនុបស្សតិ។ តស្ស តំ រូបំ វិបរិណមតិ អញ្ញថា ហោតិ។ តស្ស រូបវិបរិណាមញ្ញថាភាវា នុប្បជ្ជន្តិ សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសា។ វេទនំ នេតំ មម… សញ្ញំ នេតំ មម… សង្ខារេ នេតំ មម… វិញ្ញាណំ ‘នេតំ មម, នេសោហមស្មិ, ន មេសោ អត្តា’តិ សមនុបស្សតិ។ តស្ស តំ វិញ្ញាណំ វិបរិណមតិ អញ្ញថា ហោតិ។ តស្ស វិញ្ញាណវិបរិណាមញ្ញថាភាវា នុប្បជ្ជន្តិ សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសា។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, អនុបាទាអបរិតស្សនា ហោតី”តិ។ អដ្ឋមំ។

៩. កាលត្តយអនិច្ចសុត្តំ

໙. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ. “ຣູປໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອນິຈ຺ຈໍ ອຕີຕານາຄຕໍ; ໂກ ປນ ວາໂທ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ! ເອວໍ ປສ຺ສໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຸຕວາ ອຣິຍສາວໂກ ອຕີຕສ຺ມິໍ ຣູປສ຺ມິໍ ອນເປກ຺ໂຂ ໂຫຕິ; ອນາຄຕໍ ຣູປໍ ນາຠິນນ຺ທຕິ; ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ຣູປສ຺ສ ນິພ຺ພິທາຍ ວິຣາຄາຍ ນິໂຣຘາຍ ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ. ເວທນາ ອນິຈ຺ຈາ...ເປ... ສຎ຺ຎາ ອນິຈ຺ຈາ... ສງ຺ຂາຣາ ອນິຈ຺ຈາ ອຕີຕານາຄຕາ; ໂກ ປນ ວາໂທ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນານໍ! ເອວໍ ປສ຺ສໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຸຕວາ ອຣິຍສາວໂກ ອຕີເຕສຸ ສງ຺ຂາເຣສຸ ອນເປກ຺ໂຂ ໂຫຕິ; ອນາຄເຕ ສງ຺ຂາເຣ ນາຠິນນ຺ທຕິ; ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນານໍ ສງ຺ຂາຣານໍ ນິພ຺ພິທາຍ ວິຣາຄາຍ ນິໂຣຘາຍ ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ. ວິຎ຺ຎາຓໍ ອນິຈ຺ຈໍ ອຕີຕານາຄຕໍ; ໂກ ປນ ວາໂທ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ! ເອວໍ ປສ຺ສໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຸຕວາ ອຣິຍສາວໂກ ອຕີຕສ຺ມິໍ ວິຎ຺ຎາຓສ຺ມິໍ ອນເປກ຺ໂຂ ໂຫຕິ; ອນາຄຕໍ ວິຎ຺ຎາຓໍ ນາຠິນນ຺ທຕິ; ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ ນິພ຺ພິທາຍ ວິຣາຄາຍ ນິໂຣຘາຍ ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕີ”ຕິ. ນວມໍ.

໑໐. ກາລຕ຺ຕຍທຸກ຺ຂສຸຕ຺ຕໍ

໑໐. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ. “ຣູປໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ທຸກ຺ຂໍ ອຕີຕານາຄຕໍ; ໂກ ປນ ວາໂທ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ! ເອວໍ ປສ຺ສໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຸຕວາ ອຣິຍສາວໂກ ອຕີຕສ຺ມິໍ ຣູປສ຺ມິໍ ອນເປກ຺ໂຂ ໂຫຕິ; ອນາຄຕໍ ຣູປໍ ນາຠິນນ຺ທຕິ; ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ຣູປສ຺ສ ນິພ຺ພິທາຍ ວິຣາຄາຍ ນິໂຣຘາຍ ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ. ເວທນາ ທຸກ຺ຂາ... ສຎ຺ຎາ ທຸກ຺ຂາ... ສງ຺ຂາຣາ ທຸກ຺ຂາ... ວິຎ຺ຎາຓໍ ທຸກ຺ຂໍ ອຕີຕານາຄຕໍ; ໂກ ປນ ວາໂທ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ! ເອວໍ ປສ຺ສໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຸຕວາ ອຣິຍສາວໂກ ອຕີຕສ຺ມິໍ ວິຎ຺ຎາຓສ຺ມິໍ ອນເປກ຺ໂຂ ໂຫຕິ; ອນາຄຕໍ ວິຎ຺ຎາຓໍ ນາຠິນນ຺ທຕິ; ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ ນິພ຺ພິທາຍ ວິຣາຄາຍ ນິໂຣຘາຍ ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕີ”ຕິ. ທສມໍ.

໑໑. ກາລຕ຺ຕຍອນຕ຺ຕສຸຕ຺ຕໍ

໑໑. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ. “ຣູປໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອນຕ຺ຕາ ອຕີຕານາຄຕໍ; ໂກ ປນ ວາໂທ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ! ເອວໍ ປສ຺ສໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຸຕວາ ອຣິຍສາວໂກ ອຕີຕສ຺ມິໍ ຣູປສ຺ມິໍ ອນເປກ຺ໂຂ ໂຫຕິ; ອນາຄຕໍ ຣູປໍ ນາຠິນນ຺ທຕິ; ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ຣູປສ຺ສ ນິພ຺ພິທາຍ ວິຣາຄາຍ ນິໂຣຘາຍ ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ. ເວທນາ ອນຕ຺ຕາ... ສຎ຺ຎາ ອນຕ຺ຕາ... ສງ຺ຂາຣາ ອນຕ຺ຕາ... ວິຎ຺ຎາຓໍ ອນຕ຺ຕາ ອຕີຕານາຄຕໍ; ໂກ ປນ ວາໂທ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ! ເອວໍ ປສ຺ສໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຸຕວາ ອຣິຍສາວໂກ ອຕີຕສ຺ມິໍ ວິຎ຺ຎາຓສ຺ມິໍ ອນເປກ຺ໂຂ ໂຫຕິ; ອນາຄຕໍ ວິຎ຺ຎາຓໍ ນາຠິນນ຺ທຕິ; ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ ນິພ຺ພິທາຍ ວິຣາຄາຍ ນິໂຣຘາຍ ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕີ”ຕິ. ເອກາທສມໍ.

ນກຸລປິຕຸວຄ຺ໂຄ ປຖໂມ.

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ –

ນກຸລປິຕາ ເທວທຫາ, ເທ຺ວປິ ຫາລິທ຺ທິການິ ຈ;

សមាធិបដិសល្លាណា, ឧបាទាបរិតស្សនា ទុវេ;

អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នា, វគ្គោ តេន បវុច្ចតិ។

២។ អនិច្ចវគ្គោ

១។ អនិច្ចសុត្តំ

១២។ ឯវំ មេ សុតំ – សាវត្ថិយំ។ តត្រ ខោ...បេ... “រូបំ, ភិក្ខវេ, អនិច្ចំ, វេទនា អនិច្ចា, សញ្ញា អនិច្ចា, សង្ខារា អនិច្ចា, វិញ្ញាណំ អនិច្ចំ។ ឯវំ បស្សំ, ភិក្ខវេ, សុតវា អរិយសាវកោ រូបស្មិម្បិ និព្ពិន្ទតិ, វេទនាយបិ និព្ពិន្ទតិ, សញ្ញាយបិ និព្ពិន្ទតិ, សង្ខារេសុបិ និព្ពិន្ទតិ, វិញ្ញាណស្មិម្បិ និព្ពិន្ទតិ។ និព្ពិន្ទំ វិរជ្ជតិ ; វិរាគា វិមុច្ចតិ។ វិមុត្តស្មិំ វិមុត្តមិតិ ញាណំ ហោតិ។ ‘ខីណា ជាតិ, វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ, កតំ ករណីយំ, នាបរំ ឥត្ថត្តាយា’តិ បជានាតី”តិ។ បឋមំ។

២។ ទុក្ខសុត្តំ

១៣។ សាវត្ថិនិទានំ។ “រូបំ, ភិក្ខវេ, ទុក្ខំ, វេទនា ទុក្ខា, សញ្ញា ទុក្ខា, សង្ខារា ទុក្ខា, វិញ្ញាណំ ទុក្ខំ។ ឯវំ បស្សំ...បេ... នាបរំ ឥត្ថត្តាយាតិ បជានាតី”តិ។ ទុតិយំ។

៣។ អនត្តសុត្តំ

១៤។ សាវត្ថិនិទានំ ។ “រូបំ, ភិក្ខវេ, អនត្តា, វេទនា អនត្តា, សញ្ញា អនត្តា, សង្ខារា អនត្តា, វិញ្ញាណំ អនត្តា។ ឯវំ បស្សំ, ភិក្ខវេ, សុតវា អរិយសាវកោ រូបស្មិម្បិ និព្ពិន្ទតិ, វេទនាយបិ និព្ពិន្ទតិ, សញ្ញាយបិ និព្ពិន្ទតិ, សង្ខារេសុបិ និព្ពិន្ទតិ, វិញ្ញាណស្មិម្បិ និព្ពិន្ទតិ។ និព្ពិន្ទំ វិរជ្ជតិ; វិរាគា វិមុច្ចតិ។ វិមុត្តស្មិំ វិមុត្តមិតិ ញាណំ ហោតិ។ ‘ខីណា ជាតិ , វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ, កតំ ករណីយំ, នាបរំ ឥត្ថត្តាយា’តិ បជានាតី”តិ។ តតិយំ។

៤។ យទនិច្ចសុត្តំ

១៥។ សាវត្ថិនិទានំ ។ “រូបំ, ភិក្ខវេ, អនិច្ចំ។ យទនិច្ចំ តំ ទុក្ខំ; យំ ទុក្ខំ តទនត្តា; យទនត្តា តំ ‘នេតំ មម, នេសោហមស្មិ, ន មេសោ អត្តា’តិ

ᩑᩅᨾᩮᨲᩴ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᨷ᩠ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣ᪨ ᨿᨴᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨲᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ; ᨿᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨲᨴᨶᨲ᩠ᨲᩣ; ᨿᨴᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᩴ 'ᨶᩮᨲᩴ ᨾᨾ, ᨶᩮᩈᩮᩣᩉᨾᩈ᩠ᨾᩥ, ᨶ ᨾᩮᩈᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ'ᨲᩥ ᩑᩅᨾᩮᨲᩴ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᨷ᩠ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣ…ᨷᩮ… ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣ… ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ᪨ ᨿᨴᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨲᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ; ᨿᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨲᨴᨶᨲ᩠ᨲᩣ; ᨿᨴᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᩴ 'ᨶᩮᨲᩴ ᨾᨾ, ᨶᩮᩈᩮᩣᩉᨾᩈ᩠ᨾᩥ, ᨶ ᨾᩮᩈᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ'ᨲᩥ ᩑᩅᨾᩮᨲᩴ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᨷ᩠ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩑᩅᩴ ᨷᩔᩴ…ᨷᩮ… ᨶᩣᨷᩁᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᨲ᩠ᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩦ"ᨲᩥ᪨ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ᪨

᪅᪨ ᨿᩴᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪆᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ "ᩁᩪᨷᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ᪨ ᨿᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨲᨴᨶᨲ᩠ᨲᩣ; ᨿᨴᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᩴ 'ᨶᩮᨲᩴ ᨾᨾ, ᨶᩮᩈᩮᩣᩉᨾᩈ᩠ᨾᩥ, ᨶ ᨾᩮᩈᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ'ᨲᩥ ᩑᩅᨾᩮᨲᩴ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᨷ᩠ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ… ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ… ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ… ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ᪨ ᨿᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨲᨴᨶᨲ᩠ᨲᩣ; ᨿᨴᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᩴ 'ᨶᩮᨲᩴ ᨾᨾ, ᨶᩮᩈᩮᩣᩉᨾᩈ᩠ᨾᩥ, ᨶ ᨾᩮᩈᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ'ᨲᩥ ᩑᩅᨾᩮᨲᩴ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᨷ᩠ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩑᩅᩴ ᨷᩔᩴ…ᨷᩮ… ᨶᩣᨷᩁᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᨲ᩠ᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩦ"ᨲᩥ᪨ ᨷᨬ᩠ᨧᨾᩴ᪨

᪆᪨ ᨿᨴᨶᨲ᩠ᨲᩣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪇᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ "ᩁᩪᨷᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨶᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨿᨴᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᩴ 'ᨶᩮᨲᩴ ᨾᨾ , ᨶᩮᩈᩮᩣᩉᨾᩈ᩠ᨾᩥ, ᨶ ᨾᩮᩈᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ'ᨲᩥ ᩑᩅᨾᩮᨲᩴ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᨷ᩠ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᩣ… ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᩣ… ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᩣ… ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᪨ ᨿᨴᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᩴ 'ᨶᩮᨲᩴ ᨾᨾ, ᨶᩮᩈᩮᩣᩉᨾᩈ᩠ᨾᩥ, ᨶ ᨾᩮᩈᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ'ᨲᩥ ᩑᩅᨾᩮᨲᩴ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᨷ᩠ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩑᩅᩴ ᨷᩔᩴ…ᨷᩮ… ᨶᩣᨷᩁᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᨲ᩠ᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩦ"ᨲᩥ᪨ ᨨᨭ᩠ᨮᩴ᪨

᪇᪨ ᩈᩉᩮᨲᩩᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪈᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ "ᩁᩪᨷᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ᪨ ᨿᩮᩣᨷᩥ ᩉᩮᨲᩩ, ᨿᩮᩣᨷᩥ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ ᩁᩪᨷᩔ ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨴᩣᨿ, ᩈᩮᩣᨷᩥ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩮᩣ᪨ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩈᨾ᩠ᨽᩪᨲᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩁᩪᨷᩴ ᨠᩩᨲᩮᩣ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ! ᩅᩮᨴᨶᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣ᪨ ᨿᩮᩣᨷᩥ ᩉᩮᨲᩩ, ᨿᩮᩣᨷᩥ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣᨿ ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨴᩣᨿ, ᩈᩮᩣᨷᩥ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩮᩣ᪨ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩈᨾ᩠ᨽᩪᨲᩣ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩮᨴᨶᩣ ᨠᩩᨲᩮᩣ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ! ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣ… ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣ᪨ ᨿᩮᩣᨷᩥ ᩉᩮᨲᩩ ᨿᩮᩣᨷᩥ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣᨶᩴ ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨴᩣᨿ, ᩈᩮᩣᨷᩥ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩮᩣ᪨ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩈᨾ᩠ᨽᩪᨲᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᨠᩩᨲᩮᩣ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣ ᨽᩅᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ! ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ᪨ ᨿᩮᩣᨷᩥ ᩉᩮᨲᩩ ᨿᩮᩣᨷᩥ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨴᩣᨿ, ᩈᩮᩣᨷᩥ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩮᩣ᪨ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩈᨾ᩠ᨽᩪᨲᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨠᩩᨲᩮᩣ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ! ᩑᩅᩴ ᨷᩔᩴ…ᨷᩮ… ᨶᩣᨷᩁᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᨲ᩠ᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩦ"ᨲᩥ᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩴ᪨

᪈᪨ ᩈᩉᩮᨲᩩᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪉᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ "ᩁᩪᨷᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ᪨ ᨿᩮᩣᨷᩥ ᩉᩮᨲᩩ ᨿᩮᩣᨷᩥ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ ᩁᩪᨷᩔ ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨴᩣᨿ, ᩈᩮᩣᨷᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣ᪨ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨾ᩠ᨽᩪᨲᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩁᩪᨷᩴ ᨠᩩᨲᩮᩣ

សុខំ ភវិស្សតិ! វេទនា ទុក្ខា… សញ្ញា ទុក្ខា… សង្ខារា ទុក្ខា… វិញ្ញាណំ ទុក្ខំ។ យោបិ ហេតុ យោបិ បច្ចយោ វិញ្ញាណស្ស ឧប្បាទាយ, សោបិ ទុក្ខោ។ ទុក្ខសម្ភូតំ, ភិក្ខវេ, វិញ្ញាណំ កុតោ សុខំ ភវិស្សតិ! ឯវំ បស្សំ…បេ… នាបរំ ឥត្ថត្តាយាតិ បជានាតី”តិ។ អដ្ឋមំ។

៩។ សហេតុអនត្តសុត្តំ

១០។ សាវត្ថិនិទានំ។ “រូបំ, ភិក្ខវេ, អនត្តា។ យោបិ ហេតុ យោបិ បច្ចយោ រូបស្ស ឧប្បាទាយ, សោបិ អនត្តា។ អនត្តសម្ភូតំ, ភិក្ខវេ, រូបំ កុតោ អត្តា ភវិស្សតិ! វេទនា អនត្តា… សញ្ញា អនត្តា… សង្ខារា អនត្តា… វិញ្ញាណំ អនត្តា។ យោបិ ហេតុ យោបិ បច្ចយោ វិញ្ញាណស្ស ឧប្បាទាយ, សោបិ អនត្តា។ អនត្តសម្ភូតំ, ភិក្ខវេ, វិញ្ញាណំ កុតោ អត្តា ភវិស្សតិ! ឯវំ បស្សំ…បេ… នាបរំ ឥត្ថត្តាយាតិ បជានាតី”តិ។ នវមំ។

១០។ អានន្ទសុត្តំ

១៨។ សាវត្ថិយំ … អារាមេ។ អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – ““និរោធោ និរោធោ’តិ, ភន្តេ, វុច្ចតិ។ កតមេសានំ ខោ, ភន្តេ, ធម្មានំ និរោធោ [និរោធា (សី។ បី។)] ‘និរោធោ’តិ វុច្ចតី”តិ? “រូបំ ខោ, អានន្ទ, អនិច្ចំ សង្ខតំ បដិច្ចសមុប្បន្នំ ខយធម្មំ វយធម្មំ វិរាគធម្មំ និរោធធម្មំ។ តស្ស និរោធោ [និរោធា (សី។ បី។)] ‘និរោធោ’តិ វុច្ចតិ។ វេទនា អនិច្ចា សង្ខតា បដិច្ចសមុប្បន្នា ខយធម្មា វយធម្មា វិរាគធម្មា និរោធធម្មា។ តស្សា និរោធោ ‘និរោធោ’តិ វុច្ចតិ។ សញ្ញា… សង្ខារា អនិច្ចា សង្ខតា បដិច្ចសមុប្បន្នា ខយធម្មា វយធម្មា វិរាគធម្មា និរោធធម្មា។ តេសំ និរោធោ ‘និរោធោ’តិ វុច្ចតិ។ វិញ្ញាណំ អនិច្ចំ សង្ខតំ បដិច្ចសមុប្បន្នំ ខយធម្មំ វយធម្មំ វិរាគធម្មំ និរោធធម្មំ។ តស្ស និរោធោ ‘និរោធោ’តិ វុច្ចតិ។ ឥមេសំ ខោ, អានន្ទ, ធម្មានំ និរោធោ ‘និរោធោ’តិ វុច្ចតី”តិ។ ទសមំ។

អនិច្ចវគ្គោ ទុតិយោ។

តស្សុទ្ទានំ –

អនិច្ចំ ទុក្ខំ អនត្តា, យទនិច្ចាបរេ តយោ;

ហេតុនាបិ តយោ វុត្តា, អានន្ទេន ច តេ ទសាតិ។

៣។ ភារវគ្គោ

១៍ ការសុត្ត

១១៍ សាចត្ថិយំ ... ៣៧ ទោ ... “ការច្ចុ ទេចា, ភិក្ខុទេច, ទេគទេសស្សាមិ ការហារច្ចុ ការនាគាតច្ចុ ការនិទេក្ខបតច្ចុ៍ តំ សុណាថ៍ កតទេយា ច, ភិក្ខុទេច, ការទេរា? បញ្ចាបិគាតក្ខត្តា ពិស្ស ចចតិយំ៍ កតទេយ បច្ចុ? ទ្សុបិគាតក្ខទេត្តា, ទេចគតុបិគាតក្ខទេត្តា, សញ្ញាបិគាតក្ខទេត្តា, សង្ខារុបិគាតក្ខទេត្តា, ចិញ្ញាណុបិគាតក្ខទេត្តា; អយំ ចុច្ចតិ, ភិក្ខុទេច, ការទេរា”៍

“កតទេយា ច, ភិក្ខុទេច, ការហារទេរា ? បុក្កទេលិ ពិស្ស ចចតិយំ៍ ឃាយំ អាឃស្មា ឲចិតាទេយា ឲចិទេកាទេញ្ញា; អយំ ចុច្ចតិ, ភិក្ខុទេច, ការហារទេរា៍

“កតយច្ចុ , ភិក្ខុទេច, ការនាគាតំ? ឃាយំ តណ្ហា ទេបិទេភាកចិកា [ទេបិទេភាព្ភចិកា (ស្យា៍ កំ៍ ក៍)] តន្តិរាកសហកតា [តន្តិរាកសហកតា (សន្តាត្ថ)] ៣៧៣៧កិតគ្គិតិ, ទេសយ្យមិទំ – កាមតណ្ហា, ភចតណ្ហា, ចិភចតណ្ហា៍ ច្ចតំ ចុច្ចតិ, ភិក្ខុទេច, ការនាគាតំ៍

“កតយច្ចុ, ភិក្ខុទេច, ការនិទេក្ខបតំ? ទេយា តស្សាទេឃច តណ្ហាឃ អទេសសចិរាកនិទេរាទេធា ចាទេកា បដិនិស្សទេក្កា មុត្តិ អតាលទេយា៍ ច្ចតំ ចុច្ចតិ, ភិក្ខុទេច, ការនិទេក្ខបត”ត្តិ៍

ច្ចតយទេចាត កកចា៍ ច្ចតំ ចត្វាត [ចត្វា (សិ៍)] ឲចមិជិទេសសុ ធាទេតសុ] សុកទេតា អចាបទំ ឲតគទេចាត សត្វា –

“ការា ហទេច បច្ចុក្ខត្តា, ការហារទេរា ច បុក្កទេលិ;

ការនាគាតំ ទុចំ ទេលិទេក, ការនិទេក្ខបតំ សុចំ៍

“តិក្ខិបិត្វា កទុំ ការទំ, អញ្ញា ការទំ អតាជិយ;

សម្មុលំ តណ្ហមព្ភយ្យា[តណ្ហមក្ខយ្យា(បិ៍ ក៍)], តិច្ឆាទេតា បទិតិព្វុទេតា”តិ៍ បចមំ;

១៍ បទិញ្ញាសុត្ត

១៣៍ សាចត្ថិតិគាតំ៍ “បទិញ្ញាទេយ្យ ច, ភិក្ខុទេច, ធម្មេ ទេគទេសស្សាមិ បទិញ្ញាច្ចុ៍ តំ សុណាថ៍ កតទេយ ច, ភិក្ខុទេច, បទិញ្ញាយ្យា ធម្មា? ទ្សុបំ,

ភិក្ខវេ, បរិញ្ញេយ្យា ធម្មា, វេទនា បរិញ្ញេយ្យា ធម្មា, សញ្ញា បរិញ្ញេយ្យា ធម្មា, សង្ខារា បរិញ្ញេយ្យា ធម្មា, វិញ្ញាណំ បរិញ្ញេយ្យា ធម្មា ។ ឥមេ វុច្ចន្តិ, ភិក្ខវេ, បរិញ្ញេយ្យា ធម្មា។ កតមា ច, ភិក្ខវេ, បរិញ្ញា? យោ, ភិក្ខវេ, រាគក្ខយោ ទោសក្ខយោ មោហក្ខយោ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, បរិញ្ញា”តិ។ ទុតិយំ។

៤. អភិជានសុត្តំ

២៤. សាវត្ថិនិទានំ។ “រូបំ , ភិក្ខវេ, អនភិជានំ អបរិជានំ អវិរាជយំ អប្បជហំ អភព្វោ ទុក្ខក្ខយាយ; វេទនំ អនភិជានំ អបរិជានំ អវិរាជយំ អប្បជហំ អភព្វោ ទុក្ខក្ខយាយ; សញ្ញំ អនភិជានំ... សង្ខារេ អនភិជានំ អបរិជានំ អវិរាជយំ អប្បជហំ អភព្វោ ទុក្ខក្ខយាយ; វិញ្ញាណំ អនភិជានំ អបរិជានំ អវិរាជយំ អប្បជហំ អភព្វោ ទុក្ខក្ខយាយ។ រូបញ្ច ខោ, ភិក្ខវេ, អភិជានំ បរិជានំ វិរាជយំ បជហំ ភព្វោ ទុក្ខក្ខយាយ; វេទនំ អភិជានំ... សញ្ញំ... សង្ខារេ... វិញ្ញាណំ អភិជានំ បរិជានំ វិរាជយំ បជហំ ភព្វោ ទុក្ខក្ខយាយា”តិ។ តតិយំ។

៥. ឆន្ទរាគសុត្តំ

២៥. សាវត្ថិនិទានំ។ “យោ, ភិក្ខវេ, រូបស្មិំ ឆន្ទរាគោ តំ បជហថ។ ឯវំ តំ រូបំ បហីនំ ភវិស្សតិ ឧច្ឆិន្នមូលំ តាលាវត្ថុកតំ អនភាវំកតំ អាយតិំ អនុប្បាទធម្មំ។ យោ វេទនាយ ឆន្ទរាគោ តំ បជហថ។ ឯវំ សា វេទនា បហីនា ភវិស្សតិ ឧច្ឆិន្នមូលា តាលាវត្ថុកតា អនភាវំកតា អាយតិំ អនុប្បាទធម្មា។ យោ សញ្ញាយ ឆន្ទរាគោ តំ បជហថ។ ឯវំ សា សញ្ញា បហីនា ភវិស្សតិ ឧច្ឆិន្នមូលា តាលាវត្ថុកតា អនភាវំកតា អាយតិំ អនុប្បាទធម្មា។ យោ សង្ខារេសុ ឆន្ទរាគោ តំ បជហថ។ ឯវំ តេ សង្ខារា បហីនា ភវិស្សន្តិ ឧច្ឆិន្នមូលា តាលាវត្ថុកតា អនភាវំកតា អាយតិំ អនុប្បាទធម្មា។ យោ វិញ្ញាណស្មិំ ឆន្ទរាគោ តំ បជហថ។ ឯវំ តំ វិញ្ញាណំ បហីនំ ភវិស្សតិ ឧច្ឆិន្នមូលំ តាលាវត្ថុកតំ អនភាវំកតំ អាយតិំ អនុប្បាទធម្ម”ន្តិ។ ចតុត្ថំ។

៦. អស្សាទសុត្តំ

២៦. សាវត្ថិនិទានំ ។ “បុព្វេវ [បុព្វេ (បី. ក.)] មេ, ភិក្ខវេ, សម្ពោធា អនភិសម្ពុទ្ធស្ស ពោធិសត្តស្សេវ [ពោធិសត្តស្ស (បី. ក.)] សតោ ឯតទហោសិ – ‘កោ នុ ខោ រូបស្ស អស្សាទោ, កោ អាទីនវោ, កិំ និស្សរណំ? កោ វេទនាយ អស្សាទោ, កោ អាទីនវោ, កិំ និស្សរណំ? កោ សញ្ញាយ អស្សាទោ, កោ អាទីនវោ, កិំ និស្សរណំ? កោ សង្ខារានំ អស្សាទោ, កោ អាទីនវោ, កិំ និស្សរណំ? កោ វិញ្ញាណស្ស អស្សាទោ, កោ អាទីនវោ, កិំ និស្សរណ’ន្តិ? តស្ស មយ្ហំ ភិក្ខវេ, ឯតទហោសិ – ‘យំ ខោ រូបំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ សុខំ សោមនស្សំ, អយំ រូបស្ស អស្សាទោ។ យំ រូបំ អនិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ, អយំ រូបស្ស អាទីនវោ។ យោ រូបស្មិំ ឆន្ទរាគវិនយោ ឆន្ទរាគប្បហានំ, ឥទំ រូបស្ស និស្សរណំ។ យំ វេទនំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ សុខំ សោមនស្សំ , អយំ វេទនាយ អស្សាទោ [យា (ក.)]។ យំ វេទនា អនិច្ចា ទុក្ខា វិបរិណាមធម្មា, អយំ វេទនាយ អាទីនវោ។ យោ វេទនាយ ឆន្ទរាគវិនយោ ឆន្ទរាគប្បហានំ, ឥទំ

វេទនាយ និស្សរណំ។ យំ សញ្ញំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ...បេ... យំ សង្ខារេ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ សុខំ សោមនស្សំ, អយំ សង្ខារានំ អស្សាទោ។ យំ [យេ (សី។ ក។)] សង្ខារា អនិច្ចា ទុក្ខា វិបរិណាមធម្មា, អយំ សង្ខារានំ អាទីនវោ។ យោ សង្ខារេសុ ឆន្ទរាគវិនយោ ឆន្ទរាគប្បហានំ, ឥទំ សង្ខារានំ និស្សរណំ។ យំ វិញ្ញាណំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ សុខំ សោមនស្សំ, អយំ វិញ្ញាណស្ស អស្សាទោ។ យំ វិញ្ញាណំ អនិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ, អយំ វិញ្ញាណស្ស អាទីនវោ។ យោ វិញ្ញាណស្មិំ ឆន្ទរាគវិនយោ ឆន្ទរាគប្បហានំ, ឥទំ វិញ្ញាណស្ស និស្សរណំ”។

“យាវកីវញ្ចាហំ, ភិក្ខវេ, ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឧបាទានក្ខន្ធានំ ឯវំ អស្សាទញ្ច អស្សាទតោ អាទីនវញ្ច អាទីនវតោ និស្សរណញ្ច និស្សរណតោ យថាភូតំ នាព្ភញ្ញាសិំ, នេវ តាវាហំ, ភិក្ខវេ, សទេវកេ លោកេ សមារកេ សព្រហ្មកេ សស្សមណព្រាហ្មណិយា បជាយ សទេវមនុស្សាយ អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធិំ អភិសម្ពុទ្ធោតិ បច្ចញ្ញាសិំ [អភិសម្ពុទ្ធោ (សី។)]។ យតោ ច ខ្វាហំ, ភិក្ខវេ, ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឧបាទានក្ខន្ធានំ ឯវំ អស្សាទញ្ច អស្សាទតោ អាទីនវញ្ច អាទីនវតោ និស្សរណញ្ច និស្សរណតោ យថាភូតំ អព្ភញ្ញាសិំ; អថាហំ, ភិក្ខវេ, សទេវកេ លោកេ សមារកេ សព្រហ្មកេ សស្សមណព្រាហ្មណិយា បជាយ សទេវមនុស្សាយ អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធិំ អភិសម្ពុទ្ធោតិ បច្ចញ្ញាសិំ។ ញាណញ្ច បន មេ ទស្សនំ ឧទបាទិ – ‘អកុប្បា មេ វិមុត្តិ [ចេតោវិមុត្តិ (សី។ បី។ ក។)]; អយមន្តិមា ជាតិ; នត្ថិ ទានិ បុនព្ភវោ’”តិ។ បញ្ចមំ។

៦។ ទុតិយអស្សាទសុត្តំ

២៧។ សាវត្ថិនិទានំ ។ “រូបស្សាហំ, ភិក្ខវេ, អស្សាទបរិយេសនំ អចរិំ។ យោ រូបស្ស អស្សាទោ តទជ្ឈគមំ។ យាវតា រូបស្ស អស្សាទោ បញ្ញាយ មេ សោ សុទិដ្ឋោ។ រូបស្សាហំ, ភិក្ខវេ, អាទីនវបរិយេសនំ អចរិំ។ យោ រូបស្ស អាទីនវោ តទជ្ឈគមំ។ យាវតា រូបស្ស អាទីនវោ បញ្ញាយ មេ សោ សុទិដ្ឋោ។ រូបស្សាហំ, ភិក្ខវេ, និស្សរណបរិយេសនំ អចរិំ។ យំ រូបស្ស និស្សរណំ តទជ្ឈគមំ។ យាវតា រូបស្ស និស្សរណំ បញ្ញាយ មេ តំ សុទិដ្ឋំ។ វេទនាយាហំ, ភិក្ខវេ... សញ្ញាយាហំ, ភិក្ខវេ... សង្ខារានាហំ , ភិក្ខវេ... វិញ្ញាណស្សាហំ, ភិក្ខវេ, អស្សាទបរិយេសនំ អចរិំ។ យោ វិញ្ញាណស្ស អស្សាទោ តទជ្ឈគមំ។ យាវតា វិញ្ញាណស្ស អស្សាទោ បញ្ញាយ មេ សោ សុទិដ្ឋោ។ វិញ្ញាណស្សាហំ, ភិក្ខវេ, អាទីនវបរិយេសនំ អចរិំ។ យោ វិញ្ញាណស្ស អាទីនវោ តទជ្ឈគមំ។ យាវតា វិញ្ញាណស្ស អាទីនវោ បញ្ញាយ មេ សោ សុទិដ្ឋោ។ វិញ្ញាណស្សាហំ, ភិក្ខវេ, និស្សរណបរិយេសនំ អចរិំ។ យំ វិញ្ញាណស្ស និស្សរណំ តទជ្ឈគមំ។ យាវតា វិញ្ញាណស្ស និស្សរណំ បញ្ញាយ មេ តំ សុទិដ្ឋំ។ យាវកីវញ្ចាហំ, ភិក្ខវេ, ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឧបាទានក្ខន្ធានំ អស្សាទញ្ច អស្សាទតោ អាទីនវញ្ច អាទីនវតោ និស្សរណញ្ច និស្សរណតោ យថាភូតំ នាព្ភញ្ញាសិំ...បេ... អព្ភញ្ញាសិំ។ ញាណញ្ច បន មេ ទស្សនំ ឧទបាទិ – ‘អកុប្បា មេ វិមុត្តិ [ចេតោវិមុត្តិ (សី។ បី។ ក។)]; អយមន្តិមា ជាតិ; នត្ថិ ទានិ បុនព្ភវោ’”តិ។ ឆដ្ឋំ។

៧។ តតិយអស្សាទសុត្តំ

២៨។ សាវត្ថិនិទានំ។ “នោ ចេទំ, ភិក្ខវេ, រូបស្ស អស្សាទោ អភវិស្ស នយិទំ សត្តា រូបស្មិំ សារជ្ជេយ្យុំ។ យស្មា ច ខោ, ភិក្ខវេ, អត្ថិ រូបស្ស

អស្សាទោ, តស្មា សត្តា រូបស្មិំ សារជ្ជន្តិ។ នោ ចេទំ, ភិក្ខវេ, រូបស្ស អាទីនវោ អភវិស្ស នយិទំ សត្តា រូបស្មិំ និព្ពិន្ទេយ្យុំ។ យស្មា ច ខោ, ភិក្ខវេ, អត្ថិ រូបស្ស អាទីនវោ, តស្មា សត្តា រូបស្មិំ និព្ពិន្ទន្តិ។ នោ ចេទំ, ភិក្ខវេ, រូបស្ស និស្សរណំ អភវិស្ស នយិទំ សត្តា រូបស្មា និស្សរេយ្យុំ។ យស្មា ច ខោ, ភិក្ខវេ, អត្ថិ រូបស្ស និស្សរណំ, តស្មា សត្តា រូបស្មា និស្សរន្តិ។ នោ ចេទំ, ភិក្ខវេ, វេទនាយ...បេ... នោ ចេទំ, ភិក្ខវេ, សញ្ញាយ... នោ ចេទំ, ភិក្ខវេ, សង្ខារានំ និស្សរណំ អភវិស្ស , នយិទំ សត្តា សង្ខារេហិ និស្សរេយ្យុំ។ យស្មា ច ខោ, ភិក្ខវេ, អត្ថិ សង្ខារានំ និស្សរណំ, តស្មា សត្តា សង្ខារេហិ និស្សរន្តិ។ នោ ចេទំ, ភិក្ខវេ, វិញ្ញាណស្ស អស្សាទោ អភវិស្ស, នយិទំ សត្តា វិញ្ញាណស្មិំ សារជ្ជេយ្យុំ។ យស្មា ច ខោ, ភិក្ខវេ, អត្ថិ វិញ្ញាណស្ស អស្សាទោ, តស្មា សត្តា វិញ្ញាណស្មិំ សារជ្ជន្តិ។ នោ ចេទំ, ភិក្ខវេ, វិញ្ញាណស្ស អាទីនវោ អភវិស្ស, នយិទំ សត្តា វិញ្ញាណស្មិំ និព្ពិន្ទេយ្យុំ។ យស្មា ច ខោ, ភិក្ខវេ, អត្ថិ វិញ្ញាណស្ស អាទីនវោ, តស្មា សត្តា វិញ្ញាណស្មិំ និព្ពិន្ទន្តិ។ នោ ចេទំ, ភិក្ខវេ, វិញ្ញាណស្ស និស្សរណំ អភវិស្ស, នយិទំ សត្តា វិញ្ញាណស្មា និស្សរេយ្យុំ ។ យស្មា ច ខោ, ភិក្ខវេ, អត្ថិ វិញ្ញាណស្ស និស្សរណំ, តស្មា សត្តា វិញ្ញាណស្មា និស្សរន្តិ។

"យាវកីវញ្ច, ភិក្ខវេ, សត្តា ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឧបាទានក្ខន្ធានំ អស្សាទញ្ច អស្សាទតោ អាទីនវញ្ច អាទីនវតោ និស្សរណញ្ច និស្សរណតោ យថាភូតំ នាព្ភញ្ញំសុ [នាព្ភញ្ញិំសុ (សី។)]; នេវ តាវ, ភិក្ខវេ, សត្តា សទេវកា លោកា សមារកា សព្រហ្មកា សស្សមណព្រាហ្មណិយា បជាយ សទេវមនុស្សាយ និស្សដា វិសំយុត្តា វិប្បមុត្តា វិមរិយាទីកតេន ចេតសា វិហរិំសុ។ យតោ ច ខោ, ភិក្ខវេ, សត្តា ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឧបាទានក្ខន្ធានំ អស្សាទញ្ច អស្សាទតោ អាទីនវញ្ច អាទីនវតោ និស្សរណញ្ច និស្សរណតោ យថាភូតំ អព្ភញ្ញំសុ; អថ, ភិក្ខវេ, សត្តា សទេវកា លោកា សមារកា សព្រហ្មកា សស្សមណព្រាហ្មណិយា បជាយ សទេវមនុស្សាយ និស្សដា វិសំយុត្តា វិប្បមុត្តា វិមរិយាទីកតេន ចេតសា វិហរន្តី"តិ។ សត្តមំ។

៨. អភិនន្ទនសុត្តំ

១៩. សាវត្ថិនិទានំ ។ "យោ, ភិក្ខវេ, រូបំ អភិនន្ទតិ, ទុក្ខំ សោ អភិនន្ទតិ។ យោ ទុក្ខំ អភិនន្ទតិ, អបរិមុត្តោ សោ ទុក្ខស្មាតិ វទាមិ។ យោ វេទនំ អភិនន្ទតិ... យោ សញ្ញំ អភិនន្ទតិ... យោ សង្ខារេ អភិនន្ទតិ... យោ វិញ្ញាណំ អភិនន្ទតិ, ទុក្ខំ សោ អភិនន្ទតិ។ យោ ទុក្ខំ អភិនន្ទតិ, អបរិមុត្តោ សោ ទុក្ខស្មាតិ វទាមិ។ យោ ច ខោ, ភិក្ខវេ, រូបំ នាភិនន្ទតិ, ទុក្ខំ សោ នាភិនន្ទតិ។ យោ ទុក្ខំ នាភិនន្ទតិ, បរិមុត្តោ សោ ទុក្ខស្មាតិ វទាមិ។ យោ វេទនំ នាភិនន្ទតិ... យោ សញ្ញំ នាភិនន្ទតិ... យោ សង្ខារេ នាភិនន្ទតិ... យោ វិញ្ញាណំ នាភិនន្ទតិ, ទុក្ខំ សោ នាភិនន្ទតិ។ យោ ទុក្ខំ នាភិនន្ទតិ, បរិមុត្តោ សោ ទុក្ខស្មាតិ វទាមី"តិ។ អដ្ឋមំ។

៩. ឧប្បាទសុត្តំ

១០. សាវត្ថិនិទានំ។ "យោ, ភិក្ខវេ, រូបស្ស ឧប្បាទោ ឋិតិ អភិនិព្ពត្តិ បាតុភាវោ , ទុក្ខស្សេសោ ឧប្បាទោ រោគានំ ឋិតិ ជរាមរណស្ស បាតុភាវោ។ យោ វេទនាយ...បេ... យោ សញ្ញាយ...បេ... យោ សង្ខារានំ...បេ... យោ វិញ្ញាណស្ស ឧប្បាទោ ឋិតិ អភិនិព្ពត្តិ

បាតុភាវោ, ទុក្ខស្សេសោ ឧប្បាទោ រោគានំ ឋិតិ ជរាមរណស្ស បាតុភាវោ។ យោ ច ខោ, ភិក្ខវេ, រូបស្ស និរោធោ វូបសមោ អត្ថង្គមោ, ទុក្ខស្សេសោ និរោធោ រោគានំ វូបសមោ ជរាមរណស្ស អត្ថង្គមោ។ យោ វេទនាយ …បេ… យោ សញ្ញាយ… យោ សង្ខារានំ… យោ វិញ្ញាណស្ស និរោធោ វូបសមោ អត្ថង្គមោ, ទុក្ខស្សេសោ និរោធោ រោគានំ វូបសមោ ជរាមរណស្ស អត្ថង្គមោ”តិ។ នវមំ។

១០។ អឃមូលសុត្តំ

៣១។ សាវត្ថិនិទានំ។ “អឃញ្ច, ភិក្ខវេ, ទេសេស្សាមិ អឃមូលញ្ច។ តំ សុណាថ។ កតមញ្ច ភិក្ខវេ អឃំ? រូបំ, ភិក្ខវេ, អឃំ, វេទនា អឃំ, សញ្ញា អឃំ, សង្ខារា អឃំ, វិញ្ញាណំ អឃំ។ ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អឃំ។ កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, អឃមូលំ? យាយំ តណ្ហា ពោនោព្ភវិកា នន្ទីរាគសហគតា [នន្ទិរាគសហគតា (សព្ពត្ថ)] តត្រតត្រាភិនន្ទិនី; សេយ្យថិទំ – កាមតណ្ហា, ភវតណ្ហា, វិភវតណ្ហា។ ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អឃមូល”ន្តិ។ ទសមំ។

១១។ បភង្គុសុត្តំ

៣២។ សាវត្ថិនិទានំ។ “បភង្គុញ្ច, ភិក្ខវេ, ទេសេស្សាមិ អប្បភង្គុញ្ច។ តំ សុណាថ។ កិញ្ច, ភិក្ខវេ, បភង្គុ, កិំ អប្បភង្គុ? រូបំ , ភិក្ខវេ, បភង្គុ។ យោ តស្ស និរោធោ វូបសមោ អត្ថង្គមោ, ឥទំ អប្បភង្គុ។ វេទនា បភង្គុ។ យោ តស្សា និរោធោ វូបសមោ អត្ថង្គមោ, ឥទំ អប្បភង្គុ។ សញ្ញា បភង្គុ… សង្ខារា បភង្គុ។ យោ តេសំ និរោធោ វូបសមោ អត្ថង្គមោ, ឥទំ អប្បភង្គុ។ វិញ្ញាណំ បភង្គុ។ យោ តស្ស និរោធោ វូបសមោ អត្ថង្គមោ, ឥទំ អប្បភង្គុ”តិ។ ឯកាទសមំ។

ភារវគ្គោ តតិយោ។

តស្សុទ្ទានំ –

ភារំ បរិញ្ញំ អភិជានំ, ឆន្ទរាគំ ចតុត្ថកំ;

អស្សាទា ច តយោ វុត្តា, អភិនន្ទនមដ្ឋមំ;

ឧប្បាទំ អឃមូលញ្ច, ឯកាទសោ បភង្គុតិ។

᪄᪨ ᨶᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪁᪨ ᨶᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪃᪃᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ "ᨿᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨶ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ, ᨲᩴ ᨸᨩᩉᨳ᪨ ᨲᩴ ᩅᩮᩣ ᨸᩉᩦᨶᩴ ᩉᩥᨲᩣᨿ ᩈᩩᨡᩣᨿ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ᪨ ᨠᩥᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨶ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ? ᩁᩪᨸᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨶ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ, ᨲᩴ ᨸᨩᩉᨳ᪨ ᨲᩴ ᩅᩮᩣ ᨸᩉᩦᨶᩴ ᩉᩥᨲᩣᨿ ᩈᩩᨡᩣᨿ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ᪨ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᨶ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ, ᨲᩴ ᨸᨩᩉᨳ᪨ ᩈᩣ ᩅᩮᩣ ᨸᩉᩦᨶᩣ ᩉᩥᨲᩣᨿ ᩈᩩᨡᩣᨿ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ᪨ ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨶ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ... ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᨶ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ, ᨲᩮ ᨸᨩᩉᨳ᪨ ᨲᩮ ᩅᩮᩣ ᨸᩉᩦᨶᩣ ᩉᩥᨲᩣᨿ ᩈᩩᨡᩣᨿ ᨽᩅᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨶ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ, ᨲᩴ ᨸᨩᩉᨳ᪨ ᨲᩴ ᩅᩮᩣ ᨸᩉᩦᨶᩴ ᩉᩥᨲᩣᨿ ᩈᩩᨡᩣᨿ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ"᪨

"ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨿᩴ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨩᩮᨲᩅᨶᩮ ᨲᩥᨱᨠᨭ᩠ᨮᩈᩣᨡᩣᨸᩃᩣᩈᩴ ᨲᩴ ᨩᨶᩮᩣ ᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿ ᩅᩣ ᨯᩉᩮᨿ᩠ᨿ ᩅᩣ ᨿᨳᩣᨸᨧ᩠ᨧᨿᩴ ᩅᩣ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᩋᨸᩥ ᨶᩩ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᩑᩅᨾᩔ – 'ᩋᨾ᩠ᩉᩮ ᨩᨶᩮᩣ ᩉᩁᨲᩥ ᩅᩣ ᨯᩉᨲᩥ ᩅᩣ ᨿᨳᩣᨸᨧ᩠ᨧᨿᩴ ᩅᩣ ᨠᩁᩮᩣᨲᩦ'"ᨲᩥ? "ᨶᩮᩣ ᩉᩮᨲᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ"᪨ "ᨲᩴ ᨠᩥᩔ ᩉᩮᨲᩩ"? "ᨶ ᩉᩥ ᨶᩮᩣ ᩑᨲᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩥᨿᩴ ᩅᩣ"ᨲᩥ᪨ "ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩁᩪᨸᩴ ᨶ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ, ᨲᩴ ᨸᨩᩉᨳ᪨ ᨲᩴ ᩅᩮᩣ ᨸᩉᩦᨶᩴ ᩉᩥᨲᩣᨿ ᩈᩩᨡᩣᨿ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ᪨ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᨶ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ, ᨲᩴ ᨸᨩᩉᨳ᪨ ᩈᩣ ᩅᩮᩣ ᨸᩉᩦᨶᩣ ᩉᩥᨲᩣᨿ ᩈᩩᨡᩣᨿ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ᪨ ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨶ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ... ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᨶ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ... ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨶ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ, ᨲᩴ ᨸᨩᩉᨳ᪨ ᨲᩴ ᩅᩮᩣ ᨸᩉᩦᨶᩴ ᩉᩥᨲᩣᨿ ᩈᩩᨡᩣᨿ ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ"ᨲᩥ᪨ ᨸᨮᨾᩴ᪨

᪂᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᨶᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪃᪄᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ "ᨿᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨶ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ, ᨲᩴ ᨸᨩᩉᨳ᪨ ᨲᩴ ᩅᩮᩣ ᨸᩉᩦᨶᩴ ᩉᩥᨲᩣᨿ ᩈᩩᨡᩣᨿ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ᪨ ᨠᩥᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨶ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ? ᩁᩪᨸᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨶ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ, ᨲᩴ ᨸᨩᩉᨳ᪨ ᨲᩴ ᩅᩮᩣ ᨸᩉᩦᨶᩴ ᩉᩥᨲᩣᨿ ᩈᩩᨡᩣᨿ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ᪨ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᨶ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ... ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨶ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ... ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᨶ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ... ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨶ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ, ᨲᩴ ᨸᨩᩉᨳ᪨ ᨲᩴ ᩅᩮᩣ ᨸᩉᩦᨶᩴ ᩉᩥᨲᩣᨿ ᩈᩩᨡᩣᨿ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ᪨ ᨿᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨶ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨲᩴ ᨸᨩᩉᨳ᪨ ᨲᩴ ᩅᩮᩣ ᨸᩉᩦᨶᩴ ᩉᩥᨲᩣᨿ ᩈᩩᨡᩣᨿ ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ"ᨲᩥ᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ᪨

᪃᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪃᪅᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ; ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩥᩅᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ᪨ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – "ᩈᩣᨵᩩ ᨾᩮ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᩣ ᩈᩴᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᨲᩩ; ᨿᨾᩉᩴ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᩮᩣ ᩅᩪᨸᨠᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᨲᩣᨸᩦ ᨸᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿ"ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ "ᨿᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᩋᨶᩩᩈᩮᨲᩥ, ᨲᩮᨶ ᩈᨦ᩠ᨡᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ; ᨿᩴ ᨶᩣᨶᩩᩈᩮᨲᩥ, ᨶ ᨲᩮᨶ ᩈᨦ᩠ᨡᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦ"ᨲᩥ᪨ "ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ, ᨽᨣᩅᩣ; ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ, ᩈᩩᨣᨲᩣ"ᨲᩥ᪨

“ឃឆា ពធំ បត ត្វំ, ភិក្ខុ, យឃា សំលិខេត្តន ភាសិតស្ស ចិត្ថារេន អត្ថំ អាឌានាសី”តិ? “ទ្ទុបំ ខេ, ភន្តេ, អនុសេតិ តេន សង្ខំ គច្ឆតិ៓ ចេទនំ ខេ អនុសេតិ តេន សង្ខំ គច្ឆតិ៓ សញ្ញា ខេ អនុសេតិ តេន សង្ខំ គច្ឆតិ៓ សង្ខារេ ខេ អនុសេតិ តេន សង្ខំ គច្ឆតិ៓ ចិញ្ញាណំ ខេ អនុសេតិ តេន សង្ខំ គច្ឆតិ៓ ទ្ទុបំ ខេ, ភន្តេ, នានុសេតិ ន តេន សង្ខំ គច្ឆតិ៓ ចេទនំ ខេ... សញ្ញា ខេ... សង្ខារេ ខេ... ចិញ្ញាណំ ខេ នានុសេតិ ន តេន សង្ខំ គច្ឆតិ៓ ឥមស្ស ខ្វាហំ, ភន្តេ, ភគចតា សំលិខេត្តន ភាសិតស្ស ឲចំ ចិត្ថារេន អត្ថំ អាឌានាមី”តិ៓

“សាធុ សាធុ, ភិក្ខុ! សាធុ ខោ ត្វំ, ភិក្ខុ, យឃា សំលិខេត្តន ភាសិតស្ស ចិត្ថារេន អត្ថំ អាឌានាសិ៓ ទ្ទុបំ ខេ, ភិក្ខុ, អនុសេតិ តេន សង្ខំ គច្ឆតិ៓ ចេទនំ ខេ... សញ្ញា ខេ... សង្ខារេ ខេ... ចិញ្ញាណំ ខេ អនុសេតិ តេន សង្ខំ គច្ឆតិ៓ ទ្ទុបំ ខេ, ភិក្ខុ, នានុសេតិ ន តេន សង្ខំ គច្ឆតិ៓ ចេទនំ ខេ... សញ្ញា ខេ... សង្ខារេ ខេ... ចិញ្ញាណំ ខេ នានុសេតិ ន តេន សង្ខំ គច្ឆតិ៓ ឥមស្ស ខោ, ភិក្ខុ, យឃា សំលិខេត្តន, ភាសិតស្ស ឲចំ ចិត្ថារេន អត្ថោ ដដ្ឋព្វោ”តិ៓

អឆ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគចតោ ភាសិតំ អភិនន្ទិត្វា អនុមោទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភគចន្តំ អភិចាទេត្វា បទក្ខិណំ ពត្វា បក្កាមិ៓

អឆ ខោ សោ ភិក្ខុ ឲកោ ចូបពដ្ឋោ អប្បមត្តោ អាតាបី បហិតត្តោ ចិហរន្តោ ននចិរស្សេច – យស្សត្ថាយ កុលបុត្តា សម្មទេច អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជន្តិ តទនុត្តរំ – ព្រហ្មចរិយបរិយោសានំ ឌិដ្ឋេច ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ ចិហាសិ៓ “ខីណា ឌាតិ, ចុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ, ពតំ ករណីយំ, នាបរំ ឥត្ថត្តាយា”តិ អព្ភញ្ញាសិ៓ អញ្ញតរោ ច បន សោ ភិក្ខុ អរហតំ អហោសីតិ៓ តតិយំ៓

៥៓ ទុតិយអញ្ញតរភិក្ខុសុត្តំ

៦៩៓ សាចត្ថិនិទានំ ៓ អឆ ខោ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ យេន ភគចា...បេ... ឲពមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគចន្តំ ឲតទចោច – “សាធុ មេ, ភន្តេ , ភគចា សំលិខេត្តន ធម្មំ ទេសេតុ យមហំ ភគចតោ ធម្មំ សុត្វា ឲកោ ចូបពដ្ឋោ អប្បមត្តោ អាតាបី បហិតត្តោ ចិហរេយ្យ”ន្តិ៓ “យំ ខោ, ភិក្ខុ, អនុសេតិ តំ អនុមីយតិ; យំ អនុមីយតិ តេន សង្ខំ គច្ឆតិ៓ យំ នានុសេតិ ន តំ អនុមីយតិ; យំ នានុមីយតិ ន តេន សង្ខំ គច្ឆតី”តិ៓ “អញ្ញាតំ, ភគចា; អញ្ញាតំ, សុគតា”តិ៓

“ឃឆា ពធំ បត ត្វំ, ភិក្ខុ, យឃា សំលិខេត្តន ភាសិតស្ស ចិត្ថារេន អត្ថំ អាឌានាសី”តិ? “ទ្ទុបំ ខេ, ភន្តេ, អនុសេតិ តំ អនុមីយតិ; យំ អនុមីយតិ តេន សង្ខំ គច្ឆតិ៓ ចេទនំ ខេ អនុសេតិ... សញ្ញា ខេ អនុសេតិ... សង្ខារេ ខេ អនុសេតិ... ចិញ្ញាណំ ខេ អនុសេតិ តំ អនុមីយតិ; យំ អនុមីយតិ តេន សង្ខំ គច្ឆតិ៓ ទ្ទុបំ ខេ, ភន្តេ, នានុសេតិ ន តំ អនុមីយតិ; យំ នានុមីយតិ ន តេន សង្ខំ គច្ឆតិ៓ ចេទនំ ខេ នានុសេតិ... សញ្ញា ខេ នានុសេតិ... សង្ខារេ ខេ នានុសេតិ... ចិញ្ញាណំ ខេ នានុសេតិ ន តំ អនុមីយតិ; យំ នានុមីយតិ ន តេន សង្ខំ គច្ឆតិ៓ ឥមស្ស ខ្វាហំ, ភន្តេ, ភគចតា សំលិខេត្តន ភាសិតស្ស ឲចំ ចិត្ថារេន អត្ថំ អាឌានាមី”តិ៓

“ສາຘຸ ສາຘຸ, ຠິກ຺ຂຸ! ສາຘຸ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ຠິກ຺ຂຸ, ມຍາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ຠາສິຕສ຺ສ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອາຊານາສິ. ຣູປໍ ເຈ, ຠິກ຺ຂຸ, ອນຸເສຕິ ຕໍ ອນຸມີຍຕິ; ຍໍ ອນຸມີຍຕິ ເຕນ ສງ຺ຂໍ ຄຈ຺ຉຕິ. ເວທນໍ ເຈ, ຠິກ຺ຂຸ... ສຎ຺ຎໍ ເຈ, ຠິກ຺ຂຸ... ສງ຺ຂາເຣ ເຈ, ຠິກ຺ຂຸ... ວິຎ຺ຎາຓໍ ເຈ, ຠິກ຺ຂຸ, ອນຸເສຕິ ຕໍ ອນຸມີຍຕິ; ຍໍ ອນຸມີຍຕິ ເຕນ ສງ຺ຂໍ ຄຈ຺ຉຕິ. ຣູປໍ ເຈ, ຠິກ຺ຂຸ, ນານຸເສຕິ ນ ຕໍ ອນຸມີຍຕິ; ຍໍ ນານຸມີຍຕິ ນ ເຕນ ສງ຺ຂໍ ຄຈ຺ຉຕິ. ເວທນໍ ເຈ ນານຸເສຕິ... ສຎ຺ຎໍ ເຈ ນານຸເສຕິ... ສງ຺ຂາເຣ ເຈ ນານຸເສຕິ... ວິຎ຺ຎາຓໍ ເຈ ນານຸເສຕິ ນ ຕໍ ອນຸມີຍຕິ; ຍໍ ນານຸມີຍຕິ ນ ເຕນ ສງ຺ຂໍ ຄຈ຺ຉຕິ. ອິມສ຺ສ ໂຂ, ຠິກ຺ຂຸ, ມຍາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ຠາສິຕສ຺ສ ເອວໍ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ໂຖ ທຏ຺ຐພ຺ໂພ”ຕິ...ເປ... ອຎ຺ຎຕໂຣ ຈ ປນ ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ອຣຫຕໍ ອໂຫສີຕິ. ຉຏ຺ຐໍ.

໗. ອານນ຺ທສຸຕ຺ຕໍ

໓໗. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວຕາ ສທ຺ຘິໍ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ໂຂ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ –

“ສເຈ ຕໍ, ອານນ຺ທ, ເອວໍ ປຸຉ຺ເຉຍ຺ຍຸໍ – ‘ກຕເມສໍ, ອາວຸໂສ ອານນ຺ທ, ຘມ຺ມານໍ ອຸປ຺ປາໂທ ປຎ຺ຎາຍຕິ, ວໂຍ ປຎ຺ຎາຍຕິ, ຐິຕສ຺ສ [ຐິຕານໍ (ສ຺ຍາ. ກໍ. ປີ. ກ.)] ອຎ຺ຎຖຕ຺ຕໍ ປຎ຺ຎາຍຕີ’ຕິ? ເອວໍ ປຸຏ຺ໂຐ ຕ຺ວໍ, ອານນ຺ທ, ກິນ຺ຕິ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍາສີ”ຕິ? “ສເຈ ມໍ, ຠນ຺ເຕ, ເອວໍ ປຸຉ຺ເຉຍ຺ຍຸໍ – ‘ກຕເມສໍ, ອາວຸໂສ ອານນ຺ທ, ຘມ຺ມານໍ ອຸປ຺ປາໂທ ປຎ຺ຎາຍຕິ, ວໂຍ ປຎ຺ຎາຍຕິ, ຐິຕສ຺ສ ອຎ຺ຎຖຕ຺ຕໍ ປຎ຺ຎາຍຕີ’ຕິ? ເອວໍ ປຸຏ຺ໂຐຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ເອວໍ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍໍ – ‘ຣູປສ຺ສ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ອຸປ຺ປາໂທ ປຎ຺ຎາຍຕິ, ວໂຍ ປຎ຺ຎາຍຕິ, ຐິຕສ຺ສ ອຎ຺ຎຖຕ຺ຕໍ ປຎ຺ຎາຍຕິ. ເວທນາຍ... ສຎ຺ຎາຍ... ສງ຺ຂາຣານໍ... ວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ ອຸປ຺ປາໂທ ປຎ຺ຎາຍຕິ, ວໂຍ ປຎ຺ຎາຍຕິ, ຐິຕສ຺ສ ອຎ຺ຎຖຕ຺ຕໍ ປຎ຺ຎາຍຕິ. ອິເມສໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ຘມ຺ມານໍ ອຸປ຺ປາໂທ ປຎ຺ຎາຍຕິ, ວໂຍ ປຎ຺ຎາຍຕິ, ຐິຕສ຺ສ ອຎ຺ຎຖຕ຺ຕໍ ປຎ຺ຎາຍຕີ’ຕິ. ເອວໍ ປຸຏ຺ໂຐຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ເອວໍ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍ”ນ຺ຕິ.

“ສາຘຸ ສາຘຸ, ອານນ຺ທ! ຣູປສ຺ສ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ອຸປ຺ປາໂທ ປຎ຺ຎາຍຕິ, ວໂຍ ປຎ຺ຎາຍຕິ, ຐິຕສ຺ສ ອຎ຺ຎຖຕ຺ຕໍ ປຎ຺ຎາຍຕິ. ເວທນາຍ... ສຎ຺ຎາຍ... ສງ຺ຂາຣານໍ... ວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ ອຸປ຺ປາໂທ ປຎ຺ຎາຍຕິ, ວໂຍ ປຎ຺ຎາຍຕິ, ຐິຕສ຺ສ ອຎ຺ຎຖຕ຺ຕໍ ປຎ຺ຎາຍຕິ. ອິເມສໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ຘມ຺ມານໍ ອຸປ຺ປາໂທ ປຎ຺ຎາຍຕິ, ວໂຍ ປຎ຺ຎາຍຕິ, ຐິຕສ຺ສ ອຎ຺ຎຖຕ຺ຕໍ ປຎ຺ຎາຍຕີຕິ. ເອວໍ ປຸຏ຺ໂຐ ຕ຺ວໍ, ອານນ຺ທ, ເອວໍ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍາສີ”ຕິ. ສຕ຺ຕມໍ.

໘. ທຸຕິຍອານນ຺ທສຸຕ຺ຕໍ

໓໘. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ໂຂ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ –

“ສເຈ ຕໍ, ອານນ຺ທ, ເອວໍ ປຸຉ຺ເຉຍ຺ຍຸໍ – ‘ກຕເມສໍ, ອາວຸໂສ ອານນ຺ທ, ຘມ຺ມານໍ ອຸປ຺ປາໂທ ປຎ຺ຎາຍິຕ຺ຖ, ວໂຍ ປຎ຺ຎາຍິຕ຺ຖ, ຐິຕສ຺ສ ອຎ຺ຎຖຕ຺ຕໍ ປຎ຺ຎາຍິຕ຺ຖ? ກຕເມສໍ ຘມ຺ມານໍ ອຸປ຺ປາໂທ ປຎ຺ຎາຍິສ຺ສຕິ, ວໂຍ ປຎ຺ຎາຍິສ຺ສຕິ, ຐິຕສ຺ສ ອຎ຺ຎຖຕ຺ຕໍ ປຎ຺ຎາຍິສ຺ສຕິ? ກຕເມສໍ ຘມ຺ມານໍ

ឧប្បាទោ បញ្ញាយតិ, វយោ បញ្ញាយតិ, ឋិតស្ស អញ្ញថត្តំ បញ្ញាយតី’តិ? ឯវំ បុដ្ឋោ ត្វំ, អានន្ទ, កិន្តិ ព្យាករេយ្យាសី”តិ? “សចេ មំ, ភន្តេ, ឯវំ បុច្ឆេយ្យុំ – ‘កតមេសំ, អាវុសោ អានន្ទ, ធម្មានំ ឧប្បាទោ បញ្ញាយិត្ថ, វយោ បញ្ញាយិត្ថ, ឋិតស្ស អញ្ញថត្តំ បញ្ញាយិត្ថ? កតមេសំ ធម្មានំ ឧប្បាទោ បញ្ញាយិស្សតិ , វយោ បញ្ញាយិស្សតិ, ឋិតស្ស អញ្ញថត្តំ បញ្ញាយិស្សតិ ? កតមេសំ ធម្មានំ ឧប្បាទោ បញ្ញាយតិ, វយោ បញ្ញាយតិ, ឋិតស្ស អញ្ញថត្តំ បញ្ញាយតី’តិ? ឯវំ បុដ្ឋាហំ, ភន្តេ, ឯវំ ព្យាករេយ្យំ – ‘យំ ខោ, អាវុសោ, រូបំ អតីតំ និរុទ្ធំ វិបរិណតំ; តស្ស ឧប្បាទោ បញ្ញាយិត្ថ, វយោ បញ្ញាយិត្ថ, ឋិតស្ស អញ្ញថត្តំ បញ្ញាយិត្ថ។ យា វេទនា អតីតា និរុទ្ធា វិបរិណតា; តស្សា ឧប្បាទោ បញ្ញាយិត្ថ, វយោ បញ្ញាយិត្ថ, ឋិតាយ អញ្ញថត្តំ បញ្ញាយិត្ថ។ យា សញ្ញា… យេ សង្ខារា អតីតា និរុទ្ធា វិបរិណតា; តេសំ ឧប្បាទោ បញ្ញាយិត្ថ, វយោ បញ្ញាយិត្ថ, ឋិតស្ស អញ្ញថត្តំ បញ្ញាយិត្ថ។ យំ វិញ្ញាណំ អតីតំ និរុទ្ធំ វិបរិណតំ; តស្ស ឧប្បាទោ បញ្ញាយិត្ថ, វយោ បញ្ញាយិត្ថ, ឋិតស្ស អញ្ញថត្តំ បញ្ញាយិត្ថ។ ឥមេសំ ខោ, អាវុសោ, ធម្មានំ ឧប្បាទោ បញ្ញាយិត្ថ, វយោ បញ្ញាយិត្ថ, ឋិតស្ស អញ្ញថត្តំ បញ្ញាយិត្ថ’”។

“យំ ខោ, អាវុសោ, រូបំ អជាតំ អបាតុភូតំ; តស្ស ឧប្បាទោ បញ្ញាយិស្សតិ, វយោ បញ្ញាយិស្សតិ, ឋិតស្ស អញ្ញថត្តំ បញ្ញាយិស្សតិ។ យា វេទនា អជាតា អបាតុភូតា; តស្សា ឧប្បាទោ បញ្ញាយិស្សតិ, វយោ បញ្ញាយិស្សតិ, ឋិតាយ អញ្ញថត្តំ បញ្ញាយិស្សតិ។ យា សញ្ញា… បេ… យេ សង្ខារា អជាតា អបាតុភូតា; តេសំ ឧប្បាទោ បញ្ញាយិស្សតិ, វយោ បញ្ញាយិស្សតិ, ឋិតស្ស អញ្ញថត្តំ បញ្ញាយិស្សតិ។ យំ វិញ្ញាណំ អជាតំ អបាតុភូតំ; តស្ស ឧប្បាទោ បញ្ញាយិស្សតិ, វយោ បញ្ញាយិស្សតិ, ឋិតស្ស អញ្ញថត្តំ បញ្ញាយិស្សតិ។ ឥមេសំ ខោ, អាវុសោ , ធម្មានំ ឧប្បាទោ បញ្ញាយិស្សតិ, វយោ បញ្ញាយិស្សតិ, ឋិតស្ស អញ្ញថត្តំ បញ្ញាយិស្សតិ។

“យំ ខោ, អាវុសោ, រូបំ ជាតំ បាតុភូតំ; តស្ស ឧប្បាទោ បញ្ញាយតិ, វយោ បញ្ញាយតិ, ឋិតស្ស អញ្ញថត្តំ បញ្ញាយតិ។ យា វេទនា ជាតា បាតុភូតា…បេ… យា សញ្ញា… យេ សង្ខារា ជាតា បាតុភូតា; តេសំ ឧប្បាទោ បញ្ញាយតិ, វយោ បញ្ញាយតិ, ឋិតស្ស អញ្ញថត្តំ បញ្ញាយតិ។ យំ វិញ្ញាណំ ជាតំ បាតុភូតំ តស្ស ឧប្បាទោ បញ្ញាយតិ, វយោ បញ្ញាយតិ, ឋិតស្ស អញ្ញថត្តំ បញ្ញាយតិ។ ឥមេសំ ខោ, អាវុសោ, ធម្មានំ ឧប្បាទោ បញ្ញាយតិ, វយោ បញ្ញាយតិ, ឋិតស្ស អញ្ញថត្តំ បញ្ញាយតី’តិ។ ឯវំ បុដ្ឋាហំ, ភន្តេ, ឯវំ ព្យាករេយ្យ”ន្តិ។

“សាធុ , សាធុ, អានន្ទ! យំ ខោ, អានន្ទ, រូបំ អតីតំ និរុទ្ធំ វិបរិណតំ; តស្ស ឧប្បាទោ បញ្ញាយិត្ថ, វយោ បញ្ញាយិត្ថ, ឋិតស្ស អញ្ញថត្តំ បញ្ញាយិត្ថ។ យា វេទនា … យា សញ្ញា… យេ សង្ខារា… យំ វិញ្ញាណំ អតីតំ និរុទ្ធំ វិបរិណតំ; តស្ស ឧប្បាទោ បញ្ញាយិត្ថ, វយោ បញ្ញាយិត្ថ, ឋិតស្ស អញ្ញថត្តំ បញ្ញាយិត្ថ។ ឥមេសំ ខោ, អានន្ទ, ធម្មានំ ឧប្បាទោ បញ្ញាយិត្ថ, វយោ បញ្ញាយិត្ថ, ឋិតស្ស អញ្ញថត្តំ បញ្ញាយិត្ថ។

“យំ ខោ, អានន្ទ, រូបំ អជាតំ អបាតុភូតំ; តស្ស ឧប្បាទោ បញ្ញាយិស្សតិ, វយោ បញ្ញាយិស្សតិ, ឋិតស្ស អញ្ញថត្តំ បញ្ញាយិស្សតិ។ យា វេទនា… យា សញ្ញា… យេ សង្ខារា… យំ វិញ្ញាណំ អជាតំ អបាតុភូតំ; តស្ស ឧប្បាទោ បញ្ញាយិស្សតិ , វយោ បញ្ញាយិស្សតិ, ឋិតស្ស អញ្ញថត្តំ បញ្ញាយិស្សតិ។ ឥមេសំ ខោ, អានន្ទ, ធម្មានំ ឧប្បាទោ បញ្ញាយិស្សតិ, វយោ បញ្ញាយិស្សតិ, ឋិតស្ស អញ្ញថត្តំ បញ្ញាយិស្សតិ។

“យំ ខោ, អានន្ទ, រូបំ ជាតំ បាតុភូតំ; តស្ស ឧប្បាទោ បញ្ញាយតិ, វយោ បញ្ញាយតិ, ឋិតស្ស អញ្ញថត្តំ បញ្ញាយតិ។ យា វេទនា ជាតា បាតុភូតា... យា សញ្ញា... យេ សង្ខារា... យំ វិញ្ញាណំ ជាតំ បាតុភូតំ; តស្ស ឧប្បាទោ បញ្ញាយតិ, វយោ បញ្ញាយតិ, ឋិតស្ស អញ្ញថត្តំ បញ្ញាយតិ។ ឥមេសំ ខោ, អានន្ទ, ធម្មានំ ឧប្បាទោ បញ្ញាយតិ, វយោ បញ្ញាយតិ, ឋិតស្ស អញ្ញថត្តំ បញ្ញាយតីតិ។ ឯវំ បុដ្ឋោ ត្វំ, អានន្ទ, ឯវំ ព្យាករេយ្យាសី”តិ។ ឆដ្ឋំ។

៧។ អនុធម្មសុត្តំ

៣៩។ សាវត្ថិនិទានំ ។ “ធម្មានុធម្មប្បដិបន្នស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ អយមនុធម្មោ ហោតិ យំ រូបេ និព្ពិទាពហុលោ [និព្ពិទាពហុលំ (សី. ក.)] វិហរេយ្យ, វេទនាយ និព្ពិទាពហុលោ វិហរេយ្យ, សញ្ញាយ និព្ពិទាពហុលោ វិហរេយ្យ, សង្ខារេសុ និព្ពិទាពហុលោ វិហរេយ្យ, វិញ្ញាណេ និព្ពិទាពហុលោ វិហរេយ្យ។ យោ រូបេ និព្ពិទាពហុលោ វិហរន្តោ, វេទនាយ... សញ្ញាយ... សង្ខារេសុ និព្ពិទាពហុលោ វិហរន្តោ, វិញ្ញាណេ និព្ពិទាពហុលោ វិហរន្តោ រូបំ បរិជានាតិ, វេទនំ... សញ្ញំ... សង្ខារេ... វិញ្ញាណំ បរិជានាតិ, សោ រូបំ បរិជានំ, វេទនំ... សញ្ញំ... សង្ខារេ... វិញ្ញាណំ បរិជានំ បរិមុច្ចតិ រូបម្ហា, បរិមុច្ចតិ វេទនាយ , បរិមុច្ចតិ សញ្ញាយ , បរិមុច្ចតិ សង្ខារេហិ, បរិមុច្ចតិ វិញ្ញាណម្ហា, បរិមុច្ចតិ ជាតិយា ជរាមរណេន សោកេហិ បរិទេវេហិ ទុក្ខេហិ ទោមនស្សេហិ ឧបាយាសេហិ, បរិមុច្ចតិ ទុក្ខស្មាតិ វទាមី”តិ។ សត្តមំ។

៨។ ទុតិយអនុធម្មសុត្តំ

៤០។ សាវត្ថិនិទានំ។ “ធម្មានុធម្មប្បដិបន្នស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ អយមនុធម្មោ ហោតិ យំ រូបេ អនិច្ចានុបស្សី វិហរេយ្យ...បេ... បរិមុច្ចតិ ទុក្ខស្មាតិ វទាមី”តិ។ អដ្ឋមំ។

៩។ តតិយអនុធម្មសុត្តំ

៤១។ សាវត្ថិនិទានំ។ “ធម្មានុធម្មប្បដិបន្នស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ អយមនុធម្មោ ហោតិ យំ រូបេ ទុក្ខានុបស្សី វិហរេយ្យ...បេ... បរិមុច្ចតិ ទុក្ខស្មាតិ វទាមី”តិ។ នវមំ។

១០។ ចតុត្ថអនុធម្មសុត្តំ

៤២។ សាវត្ថិនិទានំ ។ “ធម្មានុធម្មប្បដិបន្នស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ អយមនុធម្មោ ហោតិ យំ រូបេ អនត្តានុបស្សី វិហរេយ្យ, វេទនាយ...

ສຎ຺ຎາຍ… ສງ຺ຂາເຣສຸ… ວິຎ຺ຎາເຓ ອຕ຺ຕານຸປສ຺ສີ ວິຫເຣຍ຺ຍ. ໂຍ ຣູເປ ອຕ຺ຕານຸປສ຺ສີ ວິຫຣໂນ຺ຕ…ເປ… ຣູປໍ ປຣິຊານາຕິ, ເວທນໍ… ສຎ຺ຎໍ… ສງ຺ຂາເຣ… ວິຎ຺ຎາຓໍ ປຣິຊານາຕິ, ໂສ ຣູປໍ ປຣິຊານໍ, ເວທນໍ… ສຎ຺ຎໍ… ສງ຺ຂາເຣ… ວິຎ຺ຎາຓໍ ປຣິຊານໍ ປຣິມຸຈ຺ຈຕິ ຣູປມ຺ຫາ, ປຣິມຸຈ຺ຈຕິ ເວທນາຍ, ປຣິມຸຈ຺ຈຕິ ສຎ຺ຎາຍ, ປຣິມຸຈ຺ຈຕິ ສງ຺ຂາເຣຫິ, ປຣິມຸຈ຺ຈຕິ ວິຎ຺ຎາຓມ຺ຫາ, ປຣິມຸຈ຺ຈຕິ ຊາຕິຍາ ຊຣາມຣເຓນ ໂສເກຫິ ປຣິເທເວຫິ ທຸເກ຺ຂຫິ ໂທມນເສ຺ສຫິ ອຸປາຍາເສຫິ, ປຣິມຸຈ຺ຈຕິ ທຸກ຺ຂສ຺ມາຕິ ວທາມີ”ຕິ. ນວມໍ.

ນຕຸມ຺ຫາກໍວໂຄ຺ຄ ຈຕຸໂຕ຺ຖ.

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ –

ນຕຸມ຺ຫາເກນ ເທ຺ວ ວຸຕ຺ຕາ, ຠິກ຺ຂູຫິ ອປເຣ ທຸເວ;

ອາເນ຺ທນ ຈ ເທ຺ວ ວຸຕ຺ຕາ, ອນຸຘເມ຺ມຫິ ເທ຺ວ ກຖາຕິ.

໕. ອຕ຺ຕທີປວໂຄ຺ຄ

໑. ອຕ຺ຕທີປສຸຕ຺ຕໍ

໔໓. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ. “ອຕ຺ຕທີປາ, ຠິກ຺ຂເວ, ວິຫຣຖ ອຕ຺ຕສຣຓາ ອນຎ຺ຎສຣຓາ, ຘມ຺ມທີປາ ຘມ຺ມສຣຓາ ອນຎ຺ຎສຣຓາ. ອຕ຺ຕທີປານໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ວິຫຣຕໍ ອຕ຺ຕສຣຓານໍ ອນຎ຺ຎສຣຓານໍ, ຘມ຺ມທີປານໍ ຘມ຺ມສຣຓານໍ ອນຎ຺ຎສຣຓານໍ ໂຍນິ ອຸປປຣິກ຺ຂິຕພ຺ພາ. ກິໍຊາຕິກາ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປາຍາສາ, ກິໍປໂຫຕິກາ”ຕິ?

“ກິໍຊາຕິກາ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປາຍາສາ, ກິໍປໂຫຕິກາ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ອສ຺ສຸຕວາ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ອຣິຍານໍ ອທສ຺ສາວີ ອຣິຍຘມ຺ມສ຺ສ ອໂກວິໂທ ອຣິຍຘເມ຺ມ ອວິນີໂຕ, ສປ຺ປຸຣິສານໍ ອທສ຺ສາວີ ສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ມສ຺ສ ອໂກວິໂທ ສປ຺ປຸຣິສຘເມ຺ມ ອວິນີໂຕ, ຣູປໍ ອໂຕ຺ຕ ສມນຸປສ຺ສຕິ, ຣູປວນ຺ຕໍ ວາ ອຕ຺ຕານໍ; ອຕ຺ຕນິ ວາ ຣູປໍ, ຣູປສ຺ມິໍ ວາ ອຕ຺ຕານໍ. ຕສ຺ສ ຕໍ ຣູປໍ ວິປຣິຓມຕິ, ອຎ຺ຎຖາ ຈ ໂຫຕິ. ຕສ຺ສ ຣູປວິປຣິຓາມຎ຺ຎຖາຠາວາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປາຍາສາ. ເວທນໍ ອໂຕ຺ຕ ສມນຸປສ຺ສຕິ, ເວທນາວນ຺ຕໍ ວາ ອຕ຺ຕານໍ; ອຕ຺ຕນິ ວາ ເວທນໍ, ເວທນາຍ ວາ ອຕ຺ຕານໍ. ຕສ຺ສ ສາ ເວທນາ ວິປຣິຓມຕິ, ອຎ຺ຎຖາ ຈ ໂຫຕິ. ຕສ຺ສ ເວທນາວິປຣິຓາມຎ຺ຎຖາຠາວາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປາຍາສາ. ສຎ຺ຎໍ ອໂຕ຺ຕ ສມນຸປສ຺ສຕິ… ສງ຺ຂາເຣ ອໂຕ຺ຕ ສມນຸປສ຺ສຕິ… ວິຎ຺ຎາຓໍ ອໂຕ຺ຕ ສມນຸປສ຺ສຕິ, ວິຎ຺ຎາຓວນ຺ຕໍ ວາ ອຕ຺ຕານໍ; ອຕ຺ຕນິ ວາ ວິຎ຺ຎາຓໍ, ວິຎ຺ຎາຓສ຺ມິໍ ວາ ອຕ຺ຕານໍ. ຕສ຺ສ ຕໍ ວິຎ຺ຎາຓໍ ວິປຣິຓມຕິ, ອຎ຺ຎຖາ ຈ ໂຫຕິ. ຕສ຺ສ ວິຎ຺ຎາຓວິປຣິຓາມຎ຺ຎຖາຠາວາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປາຍາສາ.

“រូបស្ស ត្វេវ, ភិក្ខវេ, អនិច្ចតំ វិទិត្វា វិបរិណាមំ វិរាគំ និរោធំ [វិបរិណាម វិរាគ និរោធំ (ស្យា.)], បុព្វេ ចេវ រូបំ ឯតរហិ ច សព្វំ រូបំ អនិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មន្តិ, ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ បស្សតោ យេ សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសា តេ បហីយន្តិ។ តេសំ បហានា ន បរិតស្សតិ, អបរិតស្សំ សុខំ វិហរតិ, សុខវិហារី ភិក្ខុ ‘តទង្គនិព្វុតោ’តិ វុច្ចតិ។ វេទនាយ ត្វេវ, ភិក្ខវេ, អនិច្ចតំ វិទិត្វា វិបរិណាមំ វិរាគំ និរោធំ, បុព្វេ ចេវ វេទនា ឯតរហិ ច សព្វា វេទនា អនិច្ចា ទុក្ខា វិបរិណាមធម្មាតិ, ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ បស្សតោ យេ សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសា តេ បហីយន្តិ។ តេសំ បហានា ន បរិតស្សតិ, អបរិតស្សំ សុខំ វិហរតិ, សុខវិហារី ភិក្ខុ ‘តទង្គនិព្វុតោ’តិ វុច្ចតិ។ សញ្ញាយ… សង្ខារានំ ត្វេវ, ភិក្ខវេ, អនិច្ចតំ វិទិត្វា វិបរិណាមំ វិរាគំ និរោធំ, បុព្វេ ចេវ សង្ខារា ឯតរហិ ច សព្វេ សង្ខារា អនិច្ចា ទុក្ខា វិបរិណាមធម្មាតិ, ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ បស្សតោ យេ សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសា តេ បហីយន្តិ។ តេសំ បហានា ន បរិតស្សតិ, អបរិតស្សំ សុខំ វិហរតិ, សុខវិហារី ភិក្ខុ ‘តទង្គនិព្វុតោ’តិ វុច្ចតិ។ វិញ្ញាណស្ស ត្វេវ, ភិក្ខវេ, អនិច្ចតំ វិទិត្វា វិបរិណាមំ វិរាគំ និរោធំ, បុព្វេ ចេវ វិញ្ញាណំ ឯតរហិ ច សព្វំ វិញ្ញាណំ អនិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មន្តិ, ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ បស្សតោ យេ សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសា តេ បហីយន្តិ។ តេសំ បហានា ន បរិតស្សតិ, អបរិតស្សំ សុខំ វិហរតិ, សុខវិហារី ភិក្ខុ ‘តទង្គនិព្វុតោ’តិ វុច្ចតី”តិ។ បឋមំ។

២. បដិបទាសុត្តំ

៤៤. សាវត្ថិនិទានំ។ “សក្កាយសមុទយគាមិនិញ្ច វោ, ភិក្ខវេ, បដិបទំ ទេសេស្សាមិ, សក្កាយនិរោធគាមិនិញ្ច បដិបទំ។ តំ សុណាថ។ កតមា ច, ភិក្ខវេ, សក្កាយសមុទយគាមិនី បដិបទា? ឥធ, ភិក្ខវេ, អស្សុតវា បុថុជ្ជនោ អរិយានំ អទស្សាវី អរិយធម្មស្ស អកោវិទោ អរិយធម្មេ អវិនីតោ, សប្បុរិសានំ អទស្សាវី សប្បុរិសធម្មស្ស អកោវិទោ សប្បុរិសធម្មេ អវិនីតោ, រូបំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, រូបវន្តំ វា អត្តានំ; អត្តនិ វា រូបំ, រូបស្មិំ វា អត្តានំ។ វេទនំ អត្តតោ… សញ្ញំ… សង្ខារេ… វិញ្ញាណំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, វិញ្ញាណវន្តំ វា អត្តានំ; អត្តនិ វា វិញ្ញាណំ, វិញ្ញាណស្មិំ វា អត្តានំ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ‘សក្កាយសមុទយគាមិនី បដិបទា, សក្កាយសមុទយគាមិនី បដិបទា’តិ។ ឥតិ ហិទំ, ភិក្ខវេ, វុច្ចតិ ‘ទុក្ខសមុទយគាមិនី សមនុបស្សនា’តិ។ អយមេត្ថ អត្ថោ”។

“កតមា ច, ភិក្ខវេ, សក្កាយនិរោធគាមិនី បដិបទា? ឥធ, ភិក្ខវេ, សុតវា អរិយសាវកោ អរិយានំ ទស្សាវី អរិយធម្មស្ស កោវិទោ អរិយធម្មេ សុវិនីតោ, សប្បុរិសានំ ទស្សាវី សប្បុរិសធម្មស្ស កោវិទោ សប្បុរិសធម្មេ សុវិនីតោ, ន រូបំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, ន រូបវន្តំ វា អត្តានំ ; ន អត្តនិ វា រូបំ, ន រូបស្មិំ វា អត្តានំ។ ន វេទនំ អត្តតោ… ន សញ្ញំ… ន សង្ខារេ… ន វិញ្ញាណំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, ន វិញ្ញាណវន្តំ វា អត្តានំ; ន អត្តនិ វា វិញ្ញាណំ, ន វិញ្ញាណស្មិំ វា អត្តានំ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ‘សក្កាយនិរោធគាមិនី បដិបទា, សក្កាយនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ។ ឥតិ ហិទំ, ភិក្ខវេ, វុច្ចតិ ‘ទុក្ខនិរោធគាមិនី សមនុបស្សនា’តិ។ អយមេត្ថ អត្ថោ”តិ។ ទុតិយំ។

៣. អនិច្ចសុត្តំ

៤៥។ សាវត្ថិនិទានំ។ “រូបំ, ភិក្ខវេ, អនិច្ចំ។ យទនិច្ចំ តំ ទុក្ខំ ; យំ ទុក្ខំ តទនត្តា ; យទនត្តា តំ ‘នេតំ មម, នេសោហមស្មិ, ន មេសោ អត្តា’តិ ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ ទដ្ឋព្ពំ។ ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ បស្សតោ ចិត្តំ វិរជ្ជតិ វិមុច្ចតិ អនុបាទាយ អាសវេហិ។ វេទនា អនិច្ចា… សញ្ញា… សង្ខារា… វិញ្ញាណំ អនិច្ចំ។ យទនិច្ចំ តំ ទុក្ខំ; យំ ទុក្ខំ តទនត្តា; យទនត្តា តំ ‘នេតំ មម, នេសោហមស្មិ, ន មេសោ អត្តា’តិ ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ ទដ្ឋព្ពំ។ ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ បស្សតោ ចិត្តំ វិរជ្ជតិ វិមុច្ចតិ អនុបាទាយ អាសវេហិ។ រូបធាតុយា ចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ ចិត្តំ វិរត្តំ វិមុត្តំ ហោតិ អនុបាទាយ អាសវេហិ, វេទនាធាតុយា…បេ… សញ្ញាធាតុយា… សង្ខារធាតុយា… វិញ្ញាណធាតុយា ចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ ចិត្តំ វិរត្តំ វិមុត្តំ ហោតិ អនុបាទាយ អាសវេហិ។ វិមុត្តត្តា ឋិតំ។ ឋិតត្តា សន្តុសិតំ [សន្តុស្សិតំ (ក។ សី។ បី។ ក។)]។ សន្តុសិតត្តា ន បរិតស្សតិ។ អបរិតស្សំ បច្ចត្តញ្ញេវ បរិនិព្ពាយតិ។ ‘ខីណា ជាតិ, វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ, កតំ ករណីយំ, នាបរំ ឥត្ថត្តាយា’តិ បជានាតី”តិ។ តតិយំ។

៤។ ទុតិយអនិច្ចសុត្តំ

៤៦។ សាវត្ថិនិទានំ។ “រូបំ, ភិក្ខវេ, អនិច្ចំ។ យទនិច្ចំ តំ ទុក្ខំ; យំ ទុក្ខំ តទនត្តា; យទនត្តា តំ ‘នេតំ មម, នេសោហមស្មិ, ន មេសោ អត្តា’តិ ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ ទដ្ឋព្ពំ។ វេទនា អនិច្ចា… សញ្ញា អនិច្ចា… សង្ខារា អនិច្ចា… វិញ្ញាណំ អនិច្ចំ។ យទនិច្ចំ តំ ទុក្ខំ; យំ ទុក្ខំ តទនត្តា; យទនត្តា តំ ‘នេតំ មម, នេសោហមស្មិ, ន មេសោ អត្តា’តិ ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ ទដ្ឋព្ពំ”។

“ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ បស្សតោ បុព្ពន្តានុទិដ្ឋិយោ ន ហោន្តិ។ បុព្ពន្តានុទិដ្ឋីនំ អសតិ, អបរន្តានុទិដ្ឋិយោ ន ហោន្តិ។ អបរន្តានុទិដ្ឋីនំ អសតិ, ថាមសោ [ថាមសា (សី។ ស្យា។ កំ។)] បរាមាសោ ន ហោតិ។ ថាមសេ [ថាមសា (សី។ ស្យា។ កំ។), ថាមសោ (ក។)] បរាមាសេ អសតិ រូបស្មិំ… វេទនាយ … សញ្ញាយ… សង្ខារេសុ… វិញ្ញាណស្មិំ ចិត្តំ វិរជ្ជតិ វិមុច្ចតិ អនុបាទាយ អាសវេហិ។ វិមុត្តត្តា ឋិតំ។ ឋិតត្តា សន្តុសិតំ។ សន្តុសិតត្តា ន បរិតស្សតិ។ អបរិតស្សំ បច្ចត្តញ្ញេវ បរិនិព្ពាយតិ។ ‘ខីណា ជាតិ, វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ, កតំ ករណីយំ, នាបរំ ឥត្ថត្តាយា’តិ បជានាតី”តិ។ ចតុត្ថំ។

៥។ សមនុបស្សនាសុត្តំ

៤៧។ សាវត្ថិនិទានំ។ “យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, សមណា វា ព្រាហ្មណា វា អនេកវិហិតំ អត្តានំ សមនុបស្សមានា សមនុបស្សន្តិ, សព្ពេតេ បញ្ចុបាទានក្ខន្ធេ សមនុបស្សន្តិ, ឯតេសំ វា អញ្ញតរំ។ កតមេ បញ្ច? ឥធ, ភិក្ខវេ, អស្សុតវា បុថុជ្ជនោ អរិយានំ អទស្សាវី អរិយធម្មស្ស អកោវិទោ អរិយធម្មេ អវិនីតោ, សប្បុរិសានំ អទស្សាវី សប្បុរិសធម្មស្ស អកោវិទោ សប្បុរិសធម្មេ អវិនីតោ រូបំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, រូបវន្តំ វា អត្តានំ; អត្តនិ វា រូបំ, រូបស្មិំ វា អត្តានំ។ វេទនំ… សញ្ញំ… សង្ខារេ… វិញ្ញាណំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, វិញ្ញាណវន្តំ វា អត្តានំ; អត្តនិ វា វិញ្ញាណំ, វិញ្ញាណស្មិំ វា អត្តានំ”។

“ឥតិ អយញ្ចេវ សមនុបស្សនា ‘អស្មី’តិ ចស្ស អវិគតំ [អធិគតំ (ពហូសុ)] ហោតិ។ ‘អស្មី’តិ ខោ បន, ភិក្ខវេ, អវិគតេ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ អវក្កន្តិ ហោតិ – ចក្ខុន្ទ្រិយស្ស សោតិន្ទ្រិយស្ស ឃានិន្ទ្រិយស្ស ជិវ្ហិន្ទ្រិយស្ស កាយិន្ទ្រិយស្ស។ អត្ថិ, ភិក្ខវេ, មនោ, អត្ថិ ធម្មា, អត្ថិ អវិជ្ជាធាតុ។ អវិជ្ជាសម្ផស្សជេន, ភិក្ខវេ, វេទយិតេន ផុដ្ឋស្ស អស្សុតវតោ បុថុជ្ជនស្ស ‘អស្មី’តិបិស្ស ហោតិ; ‘អយមហមស្មី’តិបិស្ស ហោតិ; ‘ភវិស្ស’ន្តិបិស្ស ហោតិ; ‘ន ភវិស្ស’ន្តិបិស្ស ហោតិ; ‘រូបី ភវិស្ស’ន្តិបិស្ស ហោតិ; ‘អរូបី ភវិស្ស’ន្តិបិស្ស ហោតិ; ‘សញ្ញី ភវិស្ស’ន្តិបិស្ស ហោតិ; ‘អសញ្ញី ភវិស្ស’ន្តិបិស្ស ហោតិ; ‘នេវសញ្ញីនាសញ្ញី ភវិស្ស’ន្តិបិស្ស ហោតិ”។

“តិដ្ឋន្តេវ ខោ [តិដ្ឋន្តិ ខោ បន (សី. ស្យា. កំ. បី.)], ភិក្ខវេ, តត្ថេវ [តថេវ (កត្ថចិ)] បញ្ចិន្ទ្រិយានិ។ អថេត្ថ សុតវតោ អរិយសាវកស្ស អវិជ្ជា បហីយតិ, វិជ្ជា ឧប្បជ្ជតិ។ តស្ស អវិជ្ជាវិរាគា វិជ្ជុប្បាទា ‘អស្មី’តិបិស្ស ន ហោតិ; ‘អយមហមស្មី’តិបិស្ស ន ហោតិ; ‘ភវិស្ស’ន្តិ... ‘ន ភវិស្ស’ន្តិ... រូបី... អរូបី ... សញ្ញី... អសញ្ញី... ‘នេវសញ្ញីនាសញ្ញី ភវិស្ស’ន្តិបិស្ស ន ហោតី”តិ។ បញ្ចមំ។

៦. ខន្ធសុត្តំ

៤៨. សាវត្ថិនិទានំ។ “បញ្ច, ភិក្ខវេ, ខន្ធេ ទេសេស្សាមិ , បញ្ចុបាទានក្ខន្ធេ ច។ តំ សុណាថ។ កតមេ ច, ភិក្ខវេ, បញ្ចក្ខន្ធា? យំ កិញ្ចិ, ភិក្ខវេ, រូបំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ឱឡារិកំ វា សុខុមំ វា ហីនំ វា បណីតំ វា យំ ទូរេ សន្តិកេ វា, អយំ វុច្ចតិ រូបក្ខន្ធោ។ យា កាចិ វេទនា...បេ... យា កាចិ សញ្ញា... យេ កេចិ សង្ខារា អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នា អជ្ឈត្តា វា ពហិទ្ធា វា ឱឡារិកា វា សុខុមា វា...បេ... អយំ វុច្ចតិ សង្ខារក្ខន្ធោ។ យំ កិញ្ចិ វិញ្ញាណំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ឱឡារិកំ វា សុខុមំ វា ហីនំ វា បណីតំ វា យំ ទូរេ សន្តិកេ វា, អយំ វុច្ចតិ វិញ្ញាណក្ខន្ធោ។ ឥមេ វុច្ចន្តិ, ភិក្ខវេ, បញ្ចក្ខន្ធា”។

“កតមេ ច, ភិក្ខវេ, បញ្ចុបាទានក្ខន្ធា? យំ កិញ្ចិ, ភិក្ខវេ, រូបំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ...បេ... យំ ទូរេ សន្តិកេ វា សាសវំ ឧបាទានិយំ, អយំ វុច្ចតិ រូបុបាទានក្ខន្ធោ។ យា កាចិ វេទនា...បេ... យា ទូរេ សន្តិកេ វា សាសវា ឧបាទានិយា, អយំ វុច្ចតិ វេទនុបាទានក្ខន្ធោ។ យា កាចិ សញ្ញា...បេ... យា ទូរេ សន្តិកេ វា សាសវា ឧបាទានិយា, អយំ វុច្ចតិ សញ្ញុបាទានក្ខន្ធោ។ យេ កេចិ សង្ខារា...បេ... សាសវា ឧបាទានិយា, អយំ វុច្ចតិ សង្ខារុបាទានក្ខន្ធោ។ យំ កិញ្ចិ វិញ្ញាណំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ...បេ... យំ ទូរេ សន្តិកេ វា សាសវំ ឧបាទានិយំ, អយំ វុច្ចតិ វិញ្ញាណុបាទានក្ខន្ធោ។ ឥមេ វុច្ចន្តិ, ភិក្ខវេ, បញ្ចុបាទានក្ខន្ធា”តិ។ ឆដ្ឋំ។

៧. សោណសុត្តំ

៤៩. ឯវំ មេ សុតំ – ឯកំ សមយំ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ។ អថ ខោ សោណោ គហបតិបុត្តោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ...បេ... ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ សោណំ គហបតិបុត្តំ ភគវា ឯតទវោច –

“ឃេ ហិ កេចិ, ឃោល, ឃយលា ចា ឲ្យាហូលា ចា អតិច្ចេត ទ្ធបេត ទុក្ខេត ចិបរិណាមធម្មេត ‘ឃេឈ្យោហយស្មី’តិ ចា ឃយតុបស្សត្តិ; ‘ឃចិឃោហយស្មី’តិ ចា ឃយតុបស្សត្តិ; ‘ហីតោហយស្មី’តិ ចា ឃយតុបស្សត្តិ; កិមញ្ញាថ យធាក្ខតស្ស អងេស្សតា? អតិច្ចាយ ចេងតាយ ទុក្ខាយ ចិបរិណាមធម្មាយ ‘ឃេឈ្យោហយស្មី’តិ ចា ឃយតុបស្សត្តិ; ‘ឃចិឃោហយស្មី’តិ ចា ឃយតុបស្សត្តិ; ‘ហីតោហយស្មី’តិ ចា ឃយតុបស្សត្តិ; កិមញ្ញាថ យធាក្ខតស្ស អងេស្សតា? អតិច្ចាយ ឃញ្ញាយ... អតិច្ចេហិ ឃង្ខារេហិ ទុក្ខេហិ ចិបរិណាមធម្មេហិ ‘ឃេឈ្យោហយស្មី’តិ ចា ឃយតុបស្សត្តិ; ‘ឃចិឃោហយស្មី’តិ ចា ឃយតុបស្សត្តិ; ‘ហីតោហយស្មី’តិ ចា ឃយតុបស្សត្តិ; កិមញ្ញាថ យធាក្ខតស្ស អងេស្សតា? អតិច្ចេត ចិញ្ញាណេត ទុក្ខេត ចិបរិណាមធម្មេត ‘ឃេឈ្យោហយស្មី’តិ ចា ឃយតុបស្សត្តិ; ‘ឃចិឃោហយស្មី’តិ ចា ឃយតុបស្សត្តិ; ‘ហីតោហយស្មី’តិ ចា ឃយតុបស្សត្តិ; កិមញ្ញាថ យធាក្ខតស្ស អងេស្សតា?

“ឃេ ច ពោ កេចិ, ឃោល, ឃយលា ចា ឲ្យាហូលា ចា អតិច្ចេត ទ្ធបេត ទុក្ខេត ចិបរិណាមធម្មេត ‘ឃេឈ្យោហយស្មី’តិបិ ត ឃយតុបស្សត្តិ ; ‘ឃចិឃោហយស្មី’តិបិ ត ឃយតុបស្សត្តិ ; ‘ហីតោហយស្មី’តិបិ ត ឃយតុបស្សត្តិ; កិមញ្ញាថ យធាក្ខតស្ស ងេស្សតា? អតិច្ចាយ ចេងតាយ... អតិច្ចាយ ឃញ្ញាយ... អតិច្ចេហិ ឃង្ខារេហិ... អតិច្ចេត ចិញ្ញាណេត ទុក្ខេត ចិបរិណាមធម្មេត ‘ឃេឈ្យោហយស្មី’តិបិ ត ឃយតុបស្សត្តិ; ‘ឃចិឃោហយស្មី’តិបិ ត ឃយតុបស្សត្តិ; ‘ហីតោហយស្មី’តិបិ ត ឃយតុបស្សត្តិ; កិមញ្ញាថ យធាក្ខតស្ស ងេស្សតា?

“ចំ កិំ យញ្ញថិ, ឃោល, ទ្ធបំ តិច្ចំ ចា អតិច្ចំ ចា”តិ? “អតិច្ចំ, កន្តេ”៓ “ឃំ បតាតិច្ចំ ទុក្ខំ ចា ចំ ឃុខំ ចា”តិ? “ទុក្ខំ, កន្តេ”៓ “ឃំ បតាតិច្ចំ ទុក្ខំ ចិបរិណាមធម្មំ កល្លំ តុ ចំ ឃយតុបស្សិចុំ – ‘ឲចំ យយ, ឲឃោហយស្មិ, ឲឃោ យេ អត្តា’”តិ? “តោ ហេចំ, កន្តេ”៓ “ចេងតា តិច្ចា ចា អតិច្ចា ចា”តិ? “អតិច្ចា, កន្តេ”... “ឃញ្ញា... ឃង្ខារា... ចិញ្ញាណំ តិច្ចំ ចា អតិច្ចំ ចា”តិ? “អតិច្ចំ, កន្តេ”៓ “ឃំ បតាតិច្ចំ ទុក្ខំ ចា ចំ ឃុខំ ចា”តិ? “ទុក្ខំ, កន្តេ”៓ “ឃំ បតាតិច្ចំ ទុក្ខំ ចិបរិណាមធម្មំ កល្លំ តុ ចំ ឃយតុបស្សិចុំ – ‘ឲចំ យយ, ឲឃោហយស្មិ, ឲឃោ យេ អត្តា’”តិ? “តោ ហេចំ, កន្តេ”៓

“ចស្មាតិហ , ឃោល, ឃំ កិញ្ចិ ទ្ធបំ អតីតាតាគតបច្ចុប្បត្នំ អជ្ឈត្តំ ចា ពាហិទ្ធា ចា ឱឡារិកំ ចា ឃុខុមំ ចា ហីតំ ចា បណីចំ ចា ឃំ ទូរេ ឃត្តិកេ ចា, ឃព្វំ ទ្ធបំ ‘តេចំ យយ, តេឃោហយស្មិ, ត យេឃោ អត្តា’តិ ឲចយេចំ យធាក្ខំ ឃម្មប្បញ្ញាយ ងដ្ឋព្វំ៓

“ឃា កាចិ ចេងតា... ឃា កាចិ ឃញ្ញា... ឃេ កេចិ ឃង្ខារា... ឃំ កិញ្ចិ ចិញ្ញាណំ អតីតាតាគតបច្ចុប្បត្នំ អជ្ឈត្តំ ចា ពាហិទ្ធា ចា ឱឡារិកំ ចា ឃុខុមំ ចា ហីតំ ចា បណីចំ ចា ឃំ ទូរេ ឃត្តិកេ ចា, ឃព្វំ ចិញ្ញាណំ ‘តេចំ យយ, តេឃោហយស្មិ, ត យេឃោ អត្តា’តិ ឲចយេចំ យធាក្ខំ ឃម្មប្បញ្ញាយ ងដ្ឋព្វំ៓

“ឲចំ បស្សំ, ឃោល, ឃុតចា អរិយឃាចកោ ទ្ធបស្មិម្បិ តិព្វិត្ទតិ, ចេងតាយបិ តិព្វិត្ទតិ, ឃញ្ញាយបិ តិព្វិត្ទតិ, ឃង្ខារេឃុបិ តិព្វិត្ទតិ, ចិញ្ញាណស្មិម្បិ តិព្វិត្ទតិ៓ តិព្វិត្ទំ ចិរជ្ជតិ; ចិរាកា ចិមុច្ចតិ៓ ចិមុត្តស្មិំ ចិមុត្តមិតិ ញាណំ ហោតិ៓ ‘ខីណា ជាតិ, ចុសិចំ ព្រហ្មចរិយំ, កចំ

ᨠᩁᨱᩦᨿᩴ, ᨶᩣᨸᩁᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᨲ᩠ᨲᩣᨿᩣ’ᨲᩥ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨸᨮᨾᩴ᪨

᪑᪐᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩈᩮᩣᨱᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪕᪐᪨ ᩑᩅᩴ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᩴ – ᩑᨠᩴ ᩈᨾᨿᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᩁᩣᨩᨣᩉᩮ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩅᩮᩊᩩᩅᨶᩮ ᨠᩃᨶ᩠ᨴᨠᨶᩥᩅᩣᨸᩮ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩈᩮᩣᨱᩮᩣ ᨣᩉᨸᨲᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ; ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩥᩅᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ᪨ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨡᩮᩣ ᩈᩮᩣᨱᩴ ᨣᩉᨸᨲᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ –

“ᨿᩮ ᩉᩥ ᨠᩮᨧᩥ, ᩈᩮᩣᨱ, ᩈᨾᨱᩣ ᩅᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᩅᩣ ᩁᩪᨸᩴ ᨶᨸ᩠ᨸᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ, ᩁᩪᨸᩈᨾᩩᨴᨿᩴ ᨶᨸ᩠ᨸᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ, ᩁᩪᨸᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩴ ᨶᨸ᩠ᨸᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ, ᩁᩪᨸᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩥᩴ ᨸᨭᩥᨸᨴᩴ ᨶᨸ᩠ᨸᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ; ᩅᩮᨴᨶᩴ ᨶᨸ᩠ᨸᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩮᨴᨶᩣᩈᨾᩩᨴᨿᩴ ᨶᨸ᩠ᨸᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩮᨴᨶᩣᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩴ ᨶᨸ᩠ᨸᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩮᨴᨶᩣᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩥᩴ ᨸᨭᩥᨸᨴᩴ ᨶᨸ᩠ᨸᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ; ᩈᨬ᩠ᨬᩴ ᨶᨸ᩠ᨸᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ...ᨸᩮ... ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮ ᨶᨸ᩠ᨸᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩈᨾᩩᨴᨿᩴ ᨶᨸ᩠ᨸᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩴ ᨶᨸ᩠ᨸᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩥᩴ ᨸᨭᩥᨸᨴᩴ ᨶᨸ᩠ᨸᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ; ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨶᨸ᩠ᨸᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩈᨾᩩᨴᨿᩴ ᨶᨸ᩠ᨸᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩴ ᨶᨸ᩠ᨸᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩥᩴ ᨸᨭᩥᨸᨴᩴ ᨶᨸ᩠ᨸᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨶ ᨾᩮ ᨲᩮ, ᩈᩮᩣᨱ, ᩈᨾᨱᩣ ᩅᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᩅᩣ ᩈᨾᨱᩮᩈᩩ ᩅᩣ ᩈᨾᨱᩈᨾ᩠ᨾᨲᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩈᩩ ᩅᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩈᨾ᩠ᨾᨲᩣ, ᨶ ᨧ ᨸᨶᩮᨲᩮ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩈᨿᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩥ᪨

“ᨿᩮ ᨧ ᨡᩮᩣ ᨠᩮᨧᩥ, ᩈᩮᩣᨱ, ᩈᨾᨱᩣ ᩅᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᩅᩣ ᩁᩪᨸᩴ ᨸᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ , ᩁᩪᨸᩈᨾᩩᨴᨿᩴ ᨸᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ, ᩁᩪᨸᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩴ ᨸᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ, ᩁᩪᨸᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩥᩴ ᨸᨭᩥᨸᨴᩴ ᨸᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ; ᩅᩮᨴᨶᩴ ᨸᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ...ᨸᩮ... ᩈᨬ᩠ᨬᩴ ᨸᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ... ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮ ᨸᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ... ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨸᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩈᨾᩩᨴᨿᩴ ᨸᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩴ ᨸᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩥᩴ ᨸᨭᩥᨸᨴᩴ ᨸᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩮ ᨧ ᨡᩮᩣ ᨾᩮ, ᩈᩮᩣᨱ, ᩈᨾᨱᩣ ᩅᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᩅᩣ ᩈᨾᨱᩮᩈᩩ ᨧᩮᩅ ᩈᨾᨱᩈᨾ᩠ᨾᨲᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩈᩩ ᨧ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩈᨾ᩠ᨾᨲᩣ, ᨲᩮ ᨧ ᨸᨶᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨳᨬ᩠ᨧ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨳᨬ᩠ᨧ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩈᨿᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ᪨

᪑᪨ ᨶᨶ᩠ᨴᩥᨠ᩠ᨡᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪕᪑᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ “ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨬ᩠ᨬᩮᩅ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩁᩪᨸᩴ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩔᨲᩥ᪨ ᩈᩣᩔ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᨸᩔᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨶ᩠ᨴᨲᩥ᪨ ᨶᨶ᩠ᨴᩥᨠ᩠ᨡᨿᩣ ᩁᩣᨣᨠ᩠ᨡᨿᩮᩣ, ᩁᩣᨣᨠ᩠ᨡᨿᩣ ᨶᨶ᩠ᨴᩥᨠ᩠ᨡᨿᩮᩣ᪨ ᨶᨶ᩠ᨴᩥᩁᩣᨣᨠ᩠ᨡᨿᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩩᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨬ᩠ᨬᩮᩅ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩅᩮᨴᨶᩴ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩔᨲᩥ᪨ ᩈᩣᩔ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᨸᩔᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨶ᩠ᨴᨲᩥ᪨ ᨶᨶ᩠ᨴᩥᨠ᩠ᨡᨿᩣ ᩁᩣᨣᨠ᩠ᨡᨿᩮᩣ, ᩁᩣᨣᨠ᩠ᨡᨿᩣ ᨶᨶ᩠ᨴᩥᨠ᩠ᨡᨿᩮᩣ᪨ ᨶᨶ᩠ᨴᩥᩁᩣᨣᨠ᩠ᨡᨿᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩩᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨬ᩠ᨬᩮᩅ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᨬ᩠ᨬᩴ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩔᨲᩥ...ᨸᩮ... ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨬ᩠ᨬᩮᩅ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᨸᩔᨲᩥ᪨ ᩈᩣᩔ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᨸᩔᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨶ᩠ᨴᨲᩥ᪨ ᨶᨶ᩠ᨴᩥᨠ᩠ᨡᨿᩣ ᩁᩣᨣᨠ᩠ᨡᨿᩮᩣ, ᩁᩣᨣᨠ᩠ᨡᨿᩣ ᨶᨶ᩠ᨴᩥᨠ᩠ᨡᨿᩮᩣ᪨ ᨶᨶ᩠ᨴᩥᩁᩣᨣᨠ᩠ᨡᨿᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩩᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨬ᩠ᨬᩮᩅ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩔᨲᩥ᪨ ᩈᩣᩔ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᨸᩔᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨶ᩠ᨴᨲᩥ᪨ ᨶᨶ᩠ᨴᩥᨠ᩠ᨡᨿᩣ ᩁᩣᨣᨠ᩠ᨡᨿᩮᩣ, ᩁᩣᨣᨠ᩠ᨡᨿᩣ ᨶᨶ᩠ᨴᩥᨠ᩠ᨡᨿᩮᩣ᪨ ᨶᨶ᩠ᨴᩥᩁᩣᨣᨠ᩠ᨡᨿᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩩᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨸᨮᨾᩴ᪨

១០។ ទុតិយនន្ទិក្ខយសុត្ត

៥២។ សាវត្ថិនិទានំ។ “រូបំ , ភិក្ខវេ, យោនិសោ មនសិ ករោថ, រូបានិច្ចតញ្ច យថាភូតំ សមនុបស្សថ។ រូបំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ យោនិសោ មនសិ ករោន្តោ, រូបានិច្ចតញ្ច យថាភូតំ សមនុបស្សន្តោ រូបស្មិំ និព្ពិន្ទតិ។ នន្ទិក្ខយា រាគក្ខយោ, រាគក្ខយា នន្ទិក្ខយោ។ នន្ទិរាគក្ខយា ចិត្តំ វិមុត្តំ សុវិមុត្តន្តិ វុច្ចតិ។ វេទនំ, ភិក្ខវេ, យោនិសោ មនសិ ករោថ, វេទនានិច្ចតញ្ច យថាភូតំ សមនុបស្សថ។ វេទនំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ យោនិសោ មនសិ ករោន្តោ, វេទនានិច្ចតញ្ច យថាភូតំ សមនុបស្សន្តោ វេទនាយ និព្ពិន្ទតិ។ នន្ទិក្ខយា រាគក្ខយោ, រាគក្ខយា នន្ទិក្ខយោ។ នន្ទិរាគក្ខយា ចិត្តំ វិមុត្តំ សុវិមុត្តន្តិ វុច្ចតិ។ សញ្ញំ ភិក្ខវេ... សង្ខារេ, ភិក្ខវេ, យោនិសោ មនសិ ករោថ, សង្ខារានិច្ចតញ្ច យថាភូតំ សមនុបស្សថ។ សង្ខារេ, ភិក្ខវេ , ភិក្ខុ យោនិសោ មនសិ ករោន្តោ, សង្ខារានិច្ចំ យថាភូតំ សមនុបស្សន្តោ សង្ខារេសុ និព្ពិន្ទតិ។ នន្ទិក្ខយា រាគក្ខយោ, រាគក្ខយា នន្ទិក្ខយោ។ នន្ទិរាគក្ខយា ចិត្តំ វិមុត្តំ សុវិមុត្តន្តិ វុច្ចតិ។ វិញ្ញាណំ, ភិក្ខវេ, យោនិសោ មនសិ ករោថ, វិញ្ញាណានិច្ចតញ្ច យថាភូតំ សមនុបស្សថ។ វិញ្ញាណំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ យោនិសោ មនសិ ករោន្តោ, វិញ្ញាណានិច្ចតញ្ច យថាភូតំ សមនុបស្សន្តោ វិញ្ញាណស្មិំ និព្ពិន្ទតិ។ នន្ទិក្ខយា រាគក្ខយោ, រាគក្ខយា នន្ទិក្ខយោ។ នន្ទិរាគក្ខយា ចិត្តំ វិមុត្តំ សុវិមុត្តន្តិ វុច្ចតី”តិ។ ទសមំ។

អត្តទីបវគ្គោ បញ្ចមោ។

តស្សុទ្ទានំ –

អត្តទីបា បដិបទា, ទ្វេ ច ហោន្តិ អនិច្ចតា;

សមនុបស្សនា ខន្ធា, ទ្វេ សោណា នន្ទិក្ខយេន ចាតិ។

មូលបណ្ណាសកោ សមត្តោ។

តស្ស មូលបណ្ណាសកស្ស វគ្គុទ្ទានំ –

នកុលបិតា អនិច្ចា ច, ភារោ នតុម្ហាកេន ច;

អត្តទីបេន បណ្ណាសោ, បឋមោ តេន វុច្ចតីតិ។

᪆᪨ ᩏᨸᨿᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪁᪨ ᩏᨸᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲ

᪅᪃᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ “ᩏᨸᨿᩮᩣ [ᩏᨸᩣᨿᩮᩣ (ᨻᩉᩪᩈᩩ)], ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᩋᨶᩩᨸᨿᩮᩣ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩁᩪᨸᩩᨸᨿᩴ [ᩁᩪᨸᩩᨸᩣᨿᩴ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨), ᩁᩪᨸᩩᨸᩣᨿᩴ (ᨸᩦ᪨ ᨠ᪨)] ᩅᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨾᩣᨶᩴ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᩮᨿ᩠ᨿ, ᩁᩪᨸᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ ᩁᩪᨸᨸ᩠ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᨶᨶ᩠ᨴᩪᨸᩈᩮᨧᨶᩴ ᩅᩩᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩅᩥᩁᩪᩊ᩠ᩉᩥᩴ ᩅᩮᨸᩩᩃ᩠ᩃᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᩅᩮᨴᨶᩩᨸᨿᩴ ᩅᩣ…ᨸᩮ… ᩈᨬ᩠ᨬᩩᨸᨿᩴ ᩅᩣ…ᨸᩮ… ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩩᨸᨿᩴ ᩅᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨾᩣᨶᩴ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᩮᨿ᩠ᨿ, ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨸ᩠ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᨶᨶ᩠ᨴᩪᨸᩈᩮᨧᨶᩴ ᩅᩩᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩅᩥᩁᩪᩊ᩠ᩉᩥᩴ ᩅᩮᨸᩩᩃ᩠ᩃᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ᪨

“ᨿᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᩅᩴ ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿ – ‘ᩋᩉᨾᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᩁ ᩁᩪᨸᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᩁ ᩅᩮᨴᨶᩣᨿ ᩋᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᩁ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩋᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᩁ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮᩉᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᩋᩣᨣᨲᩥᩴ ᩅᩣ ᨣᨲᩥᩴ ᩅᩣ ᨧᩩᨲᩥᩴ ᩅᩣ ᩏᨸᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩅᩣ ᩅᩩᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩅᩣ ᩅᩥᩁᩪᩊ᩠ᩉᩥᩴ ᩅᩣ ᩅᩮᨸᩩᩃ᩠ᩃᩴ ᩅᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᨸᩮᩔᩣᨾᩦ’ᨲᩥ, ᨶᩮᨲᩴ ᨮᩣᨶᩴ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨

“ᩁᩪᨸᨵᩣᨲᩩᨿᩣ ᨧᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩁᩣᨣᩮᩣ ᨸᩉᩦᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩁᩣᨣᩔ ᨸᩉᩣᨶᩣ ᩅᩮᩣᨧ᩠ᨨᩥᨩ᩠ᨩᨲᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩅᩮᨴᨶᩣᨵᩣᨲᩩᨿᩣ ᨧᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ… ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨵᩣᨲᩩᨿᩣ ᨧᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ… ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨵᩣᨲᩩᨿᩣ ᨧᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ… ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨵᩣᨲᩩᨿᩣ ᨧᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩁᩣᨣᩮᩣ ᨸᩉᩦᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩁᩣᨣᩔ ᨸᩉᩣᨶᩣ ᩅᩮᩣᨧ᩠ᨨᩥᨩ᩠ᨩᨲᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᨴᨸ᩠ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩋᩅᩥᩁᩪᩊ᩠ᩉᩴ ᩋᨶᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᨧ᩠ᨧᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨮᩥᨲᩴ᪨ ᨮᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩩᩈᩥᨲᩴ᪨ ᩈᨶ᩠ᨲᩩᩈᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨶ ᨸᩁᩥᨲᩔᨲᩥ᪨ ᩋᨸᩁᩥᨲᩔᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨬᩮᩅ ᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᨲᩥ᪨ ‘ᨡᩦᨱᩣ ᨩᩣᨲᩥ, ᩅᩩᩈᩥᨲᩴ ᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ, ᨠᨲᩴ ᨠᩁᨱᩦᨿᩴ, ᨶᩣᨸᩁᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᨲ᩠ᨲᩣᨿᩣ’ᨲᩥ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨸᨮᨾᩴ᪨

᪂᪨ ᨻᩦᨩᩈᩩᨲ᩠ᨲ

᪅᪄᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ “ᨸᨬ᩠ᨧᩥᨾᩣᨶᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨻᩦᨩᨩᩣᨲᩣᨶᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᨸᨬ᩠ᨧ? ᨾᩪᩃᨻᩦᨩᩴ, ᨡᨶ᩠ᨵᨻᩦᨩᩴ, ᩋᨣ᩠ᨣᨻᩦᨩᩴ, ᨹᩊᩩᨻᩦᨩᩴ, ᨻᩦᨩᨻᩦᨩᨬ᩠ᨬᩮᩅ ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩴ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨧᩔᩩ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ , ᨸᨬ᩠ᨧ ᨻᩦᨩᨩᩣᨲᩣᨶᩥ ᩋᨡᨱ᩠ᨯᩣᨶᩥ ᩋᨸᩪᨲᩥᨠᩣᨶᩥ ᩋᩅᩣᨲᩣᨲᨸᩉᨲᩣᨶᩥ ᩈᩣᩁᩣᨴᩣᨶᩥ [ᩈᩣᩁᩣᨴᩣᨿᩦᨶᩥ (ᨠ᪨ ᨭᩦ᪨)] ᩈᩩᨡᩈᨿᩥᨲᩣᨶᩥ, ᨸᨳᩅᩦ [ᨸᨮᩅᩦ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨ ᨸᩦ᪨)] ᨧ ᨶᩣᩔ, ᩋᩣᨸᩮᩣ ᨧ ᨶᩣᩔ; ᩋᨸᩥ ᨶᩩᨾᩣᨶᩥ [ᩋᨸᩥ ᨶᩩ ᩍᨾᩣᨶᩥ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)], ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᨬ᩠ᨧ ᨻᩦᨩᨩᩣᨲᩣᨶᩥ ᩅᩩᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩅᩥᩁᩪᩊ᩠ᩉᩥᩴ ᩅᩮᨸᩩᩃ᩠ᩃᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ? “ᨶᩮᩣ ᩉᩮᨲᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨ “ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨧᩔᩩ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᨬ᩠ᨧ ᨻᩦᨩᨩᩣᨲᩣᨶᩥ ᩋᨡᨱ᩠ᨯᩣᨶᩥ…ᨸᩮ… ᩈᩩᨡᩈᨿᩥᨲᩣᨶᩥ, ᨸᨳᩅᩦ ᨧ ᩋᩔ, ᩋᩣᨸᩮᩣ ᨧ ᩋᩔ; ᩋᨸᩥ ᨶᩩᨾᩣᨶᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᨬ᩠ᨧ ᨻᩦᨩᨩᩣᨲᩣᨶᩥ ᩅᩩᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩅᩥᩁᩪᩊ᩠ᩉᩥᩴ ᩅᩮᨸᩩᩃ᩠ᩃᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ? “ᩑᩅᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨ “ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᨳᩅᩦᨵᩣᨲᩩ, ᩑᩅᩴ ᨧᨲᩔᩮᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥᨿᩮᩣ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩣᨸᩮᩣᨵᩣᨲᩩ, ᩑᩅᩴ ᨶᨶ᩠ᨴᩥᩁᩣᨣᩮᩣ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᨬ᩠ᨧ ᨻᩦᨩᨩᩣᨲᩣᨶᩥ, ᩑᩅᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩈᩣᩉᩣᩁᩴ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩴ᪨

“ᩁᩪᨸᩩᨸᨿᩴ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨾᩣᨶᩴ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᩮᨿ᩠ᨿ , ᩁᩪᨸᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ ᩁᩪᨸᨸ᩠ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᨶᨶ᩠ᨴᩪᨸᩈᩮᨧᨶᩴ ᩅᩩᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩅᩥᩁᩪᩊ᩠ᩉᩥᩴ ᩅᩮᨸᩩᩃ᩠ᩃᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᩅᩮᨴᨶᩩᨸᨿᩴ ᩅᩣ,

ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨾᩣᨶᩴ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᩮᨿ᩠ᨿ...ᨷᩮ... ᩈᨬ᩠ᨬᩩᨷᨿᩴ ᩅᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨾᩣᨶᩴ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᩮᨿ᩠ᨿ...ᨷᩮ... ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩩᨷᨿᩴ ᩅᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨾᩣᨶᩴ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᩮᨿ᩠ᨿ, ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨷ᩠ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᨶᨶ᩠ᨴᩪᨷᩈᩮᨧᨶᩴ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥᩴ ᩅᩥᩁᩪᩊ᩠ᩉᩥᩴ ᩅᩮᨷᩩᩃ᩠ᩃᩴ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ᪨

“ᨿᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᩅᩴ ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿ – ‘ᩋᩉᨾᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᩁᩪᨷᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᩅᩮᨴᨶᩣᨿ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮᩉᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᩋᩣᨣᨲᩥᩴ ᩅᩣ ᨣᨲᩥᩴ ᩅᩣ ᨧᩩᨲᩥᩴ ᩅᩣ ᩏᨷᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩅᩣ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥᩴ ᩅᩣ ᩅᩥᩁᩪᩊ᩠ᩉᩥᩴ ᩅᩣ ᩅᩮᨷᩩᩃ᩠ᩃᩴ ᩅᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᩔᩣᨾᩦ’ᨲᩥ, ᨶᩮᨲᩴ ᨮᩣᨶᩴ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨

“ᩁᩪᨷᨵᩣᨲᩩᨿᩣ ᨧᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩁᩣᨣᩮᩣ ᨷᩉᩦᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩁᩣᨣᩔ ᨷᩉᩣᨶᩣ ᩅᩮᩣᨧ᩠ᨨᩥᨩ᩠ᨩᨲᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩅᩮᨴᨶᩣᨵᩣᨲᩩᨿᩣ ᨧᩮ... ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨵᩣᨲᩩᨿᩣ ᨧᩮ... ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨵᩣᨲᩩᨿᩣ ᨧᩮ... ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨵᩣᨲᩩᨿᩣ ᨧᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩁᩣᨣᩮᩣ ᨷᩉᩦᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩁᩣᨣᩔ ᨷᩉᩣᨶᩣ ᩅᩮᩣᨧ᩠ᨨᩥᨩ᩠ᨩᨲᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᨴᨷ᩠ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩋᩅᩥᩁᩪᩊ᩠ᩉᩴ ᩋᨶᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᨧ᩠ᨧ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨮᩥᨲᩴ᪨ ᨮᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩩᩈᩥᨲᩴ᪨ ᩈᨶ᩠ᨲᩩᩈᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨶ ᨷᩁᩥᨲᩔᨲᩥ᪨ ᩋᨷᩁᩥᨲᩔᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨬᩮᩅ ᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᨲᩥ᪨ ‘ᨡᩦᨱᩣ ᨩᩣᨲᩥ, ᩅᩩᩈᩥᨲᩴ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ, ᨠᨲᩴ ᨠᩁᨱᩦᨿᩴ, ᨶᩣᨷᩁᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᨲ᩠ᨲᩣᨿᩣ’ᨲᩥ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ᪨

᪓᪨ ᩏᨴᩣᨶᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪕᪕᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ ᨲᨲᩕ ᨡᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᩏᨴᩣᨶᩴ ᩏᨴᩣᨶᩮᩈᩥ – “‘ᨶᩮᩣ ᨧᩔᩴ, ᨶᩮᩣ ᨧ ᨾᩮ ᩈᩥᨿᩣ, ᨶᩣᨽᩅᩥᩔ, ᨶ ᨾᩮ ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ’ᨲᩥ – ᩑᩅᩴ ᩋᨵᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᨾᩣᨶᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩮᨿ᩠ᨿ ᩒᩁᨾ᩠ᨽᩣᨣᩥᨿᩣᨶᩥ ᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ, ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – “ᨿᨳᩣ ᨠᨳᩴ ᨷᨶ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ‘ᨶᩮᩣ ᨧᩔᩴ, ᨶᩮᩣ ᨧ ᨾᩮ ᩈᩥᨿᩣ, ᨶᩣᨽᩅᩥᩔ, ᨶ ᨾᩮ ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ’ᨲᩥ – ᩑᩅᩴ ᩋᨵᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᨾᩣᨶᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩮᨿ᩠ᨿ ᩒᩁᨾ᩠ᨽᩣᨣᩥᨿᩣᨶᩥ ᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩦ”ᨲᩥ?

“ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᩋᩔᩩᨲᩅᩣ ᨷᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩣᨶᩴ ᩋᨴᩔᩣᩅᩦ...ᨷᩮ... ᩈᨷ᩠ᨷᩩᩁᩥᩈᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᩅᩥᨶᩦᨲᩮᩣ ᩁᩪᨷᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩈᨾᨶᩩᨷᩔᨲᩥ, ᩁᩪᨷᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ; ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩥ ᩅᩣ ᩁᩪᨷᩴ, ᩁᩪᨷᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ᪨ ᩅᩮᨴᨶᩴ... ᩈᨬ᩠ᨬᩴ... ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮ... ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩈᨾᨶᩩᨷᩔᨲᩥ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ; ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩥ ᩅᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ᪨

“ᩈᩮᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩁᩪᨷᩴ ‘ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩁᩪᨷ’ᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨶᨷ᩠ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩮᨴᨶᩴ ‘ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣ’ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨶᨷ᩠ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩈᨬ᩠ᨬᩴ ‘ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣ ᩈᨬ᩠ᨬᩣ’ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨶᨷ᩠ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩮ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮ ‘ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ’ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨶᨷ᩠ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ‘ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱ’ᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨶᨷ᩠ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨

“ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩁᩪᨷᩴ ‘ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩁᩪᨷ’ᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨶᨷ᩠ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩅᩮᨴᨶᩴ... ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩈᨬ᩠ᨬᩴ... ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮ... ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ‘ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱ’ᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨶᨷ᩠ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨

“អនត្តំ រូបំ ‘អនត្តា រូប’ន្តិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ, អនត្តំ វេទនំ ‘អនត្តា វេទនា’តិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ, អនត្តំ សញ្ញំ ‘អនត្តា សញ្ញា’តិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ, អនត្តេ សង្ខារេ ‘អនត្តា សង្ខារា’តិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ, អនត្តំ វិញ្ញាណំ ‘អនត្តា វិញ្ញាណ’ន្តិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ។

“សង្ខតំ រូបំ ‘សង្ខតំ រូប’ន្តិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ, សង្ខតំ វេទនំ… សង្ខតំ សញ្ញំ… សង្ខតេ សង្ខារេ… សង្ខតំ វិញ្ញាណំ ‘សង្ខតំ វិញ្ញាណ’ន្តិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ។ រូបំ វិភវិស្សតីតិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ។ វេទនា វិភវិស្សតិ… សញ្ញា វិភវិស្សតិ… សង្ខារា វិភវិស្សន្តិ… វិញ្ញាណំ វិភវិស្សតីតិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ។

“សុតវា ច ខោ, ភិក្ខុ, អរិយសាវកោ អរិយានំ ទស្សាវី អរិយធម្មស្ស កោវិទោ អរិយធម្មេ សុវិនីតោ សប្បុរិសានំ ទស្សាវី សប្បុរិសធម្មស្ស កោវិទោ សប្បុរិសធម្មេ សុវិនីតោ ន រូបំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ…បេ… ន វេទនំ… ន សញ្ញំ… ន សង្ខារេ… ន វិញ្ញាណំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ។

“សោ អនិច្ចំ រូបំ ‘អនិច្ចំ រូប’ន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ។ អនិច្ចំ វេទនំ… អនិច្ចំ សញ្ញំ… អនិច្ចេ សង្ខារេ… អនិច្ចំ វិញ្ញាណំ ‘អនិច្ចំ វិញ្ញាណ’ន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ។ ទុក្ខំ រូបំ…បេ… ទុក្ខំ វិញ្ញាណំ… អនត្តំ រូបំ…បេ… អនត្តំ វិញ្ញាណំ… សង្ខតំ រូបំ…បេ… សង្ខតំ វិញ្ញាណំ ‘សង្ខតំ វិញ្ញាណ’ន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ។ រូបំ វិភវិស្សតីតិ យថាភូតំ បជានាតិ។ វេទនា… សញ្ញា… សង្ខារា… វិញ្ញាណំ វិភវិស្សតីតិ យថាភូតំ បជានាតិ។

“សោ រូបស្ស វិភវា, វេទនាយ វិភវា, សញ្ញា វិភវា, សង្ខារានំ វិភវា, វិញ្ញាណស្ស វិភវា, ឯវំ ខោ, ភិក្ខុ, ‘នោ ចស្សំ, នោ ច មេ សិយា, នាភវិស្ស, ន មេ ភវិស្សតី’តិ – ឯវំ អធិមុច្ចមានោ ភិក្ខុ ឆិន្ទេយ្យ ឱរម្ភាគិយានិ សំយោជនានី”តិ។ “ឯវំ អធិមុច្ចមានោ, ភន្តេ, ភិក្ខុ ឆិន្ទេយ្យ ឱរម្ភាគិយានិ សំយោជនានី”តិ។

“កថំ បន, ភន្តេ, ជានតោ កថំ បស្សតោ អនន្តរា អាសវានំ ខយោ ហោតី”តិ? “ឥធ, ភិក្ខុ, អស្សុតវា បុថុជ្ជនោ អតសិតាយេ ឋានេ តាសំ អាបជ្ជតិ។ តាសោ ហេសោ [ហេសា (ក។)] ភិក្ខុ អស្សុតវតោ បុថុជ្ជនស្ស – ‘នោ ចស្សំ, នោ ច មេ សិយា, នាភវិស្ស, ន មេ ភវិស្សតី’”តិ។

“សុតវា ច ខោ, ភិក្ខុ, អរិយសាវកោ អតសិតាយេ ឋានេ ន តាសំ អាបជ្ជតិ។ ន ហេសោ [ន ហេសា (ក។)], ភិក្ខុ, តាសោ សុតវតោ អរិយសាវកស្ស – ‘នោ ចស្សំ, នោ ច មេ សិយា, នាភវិស្ស, ន មេ ភវិស្សតី’តិ។ រូបុបយំ វា, ភិក្ខុ, វិញ្ញាណំ តិដ្ឋមានំ តិដ្ឋេយ្យ, រូបារម្មណំ រូបប្បតិដ្ឋំ នន្ទូបសេចនំ វុឌ្ឍិំ វិរូឡ្ហិំ វេបុល្លំ អាបជ្ជេយ្យ។ វេទនុបយំ វា, ភិក្ខុ… សញ្ញុបយំ វា, ភិក្ខុ… សង្ខារុបយំ វា, ភិក្ខុ, វិញ្ញាណំ តិដ្ឋមានំ តិដ្ឋេយ្យ, សង្ខារារម្មណំ សង្ខារប្បតិដ្ឋំ នន្ទូបសេចនំ វុឌ្ឍិំ វិរូឡ្ហិំ វេបុល្លំ អាបជ្ជេយ្យ។

“ᨿᩮᩣ [ᩈᩮᩣ (ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ)] ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩑᩅᩴ ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿ – ‘ᩋᩉᨾᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᩁᩪᨸᩣ, ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᩅᩮᨴᨶᩣᨿ, ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮᩉᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᩋᩣᨣᨲᩥᩴ ᩅᩣ ᨣᨲᩥᩴ ᩅᩣ ᨧᩩᨲᩥᩴ ᩅᩣ ᩏᨸᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩅᩣ ᩅᩩᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩅᩣ ᩅᩥᩁᩪᩊ᩠ᩉᩥᩴ ᩅᩣ ᩅᩮᨸᩩᩃ᩠ᩃᩴ ᩅᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᩔᩣᨾᩦ’ᨲᩥ, ᨶᩮᨲᩴ ᨮᩣᨶᩴ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨

“ᩁᩪᨸᨵᩣᨲᩩᨿᩣ ᨧᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩁᩣᨣᩮᩣ ᨸᩉᩦᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩁᩣᨣᩔ ᨸᩉᩣᨶᩣ ᩅᩮᩣᨧ᩠ᨨᩥᨩ᩠ᨩᨲᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩅᩮᨴᨶᩣᨵᩣᨲᩩᨿᩣ ᨧᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ… ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨵᩣᨲᩩᨿᩣ ᨧᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ… ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨵᩣᨲᩩᨿᩣ ᨧᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ… ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨵᩣᨲᩩᨿᩣ ᨧᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩁᩣᨣᩮᩣ ᨸᩉᩦᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩁᩣᨣᩔ ᨸᩉᩣᨶᩣ ᩅᩮᩣᨧ᩠ᨨᩥᨩ᩠ᨩᨲᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᨴᨸ᩠ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩋᩅᩥᩁᩪᩊ᩠ᩉᩴ ᩋᨶᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᨧ᩠ᨧ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨮᩥᨲᩴ᪨ ᨮᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩩᩈᩥᨲᩴ᪨ ᩈᨶ᩠ᨲᩩᩈᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨶ ᨸᩁᩥᨲᩔᨲᩥ᪨ ᩋᨸᩁᩥᨲᩔᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨬᩮᩅ ᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᨲᩥ᪨ ‘ᨡᩦᨱᩣ ᨩᩣᨲᩥ…ᨸᩮ… ᨶᩣᨸᩁᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᨲ᩠ᨲᩣᨿᩣ’ᨲᩥ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᨩᩣᨶᨲᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᨸᩔᨲᩮᩣ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩁᩣ ᩋᩣᩈᩅᩣᨶᩴ ᨡᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨲᨲᩥᨿᩴ᪨

᪄᪨ ᩏᨸᩣᨴᩣᨶᨸᩁᩥᨸᩅᨲ᩠ᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪅᪆᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ “ᨸᨬ᩠ᨧᩥᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩏᨸᩣᨴᩣᨶᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨸᨬ᩠ᨧ? ᩁᩪᨸᩩᨸᩣᨴᩣᨶᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ, ᩅᩮᨴᨶᩩᨸᩣᨴᩣᨶᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ , ᩈᨬ᩠ᨬᩩᨸᩣᨴᩣᨶᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ, ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩩᨸᩣᨴᩣᨶᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩩᨸᩣᨴᩣᨶᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨿᩣᩅᨠᩦᩅᨬ᩠ᨧᩣᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨾᩮ ᨸᨬ᩠ᨧᩩᨸᩣᨴᩣᨶᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮ ᨧᨲᩩᨸᩁᩥᩅᨭ᩠ᨭᩴ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨶᩣᨻ᩠ᨽᨬ᩠ᨬᩣᩈᩥᩴ, ᨶᩮᩅ ᨲᩣᩅᩣᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨴᩮᩅᨠᩮ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩈᨾᩣᩁᨠᩮ ᩈᨻᩕᩉ᩠ᨾᨠᩮ ᩈᩔᨾᨱᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩥᨿᩣ ᨸᨩᩣᨿ ᩈᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩣᨿ ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩁᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨵᩥᩴ ᩋᨽᩥᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᨬ᩠ᨬᩣᩈᩥᩴ᪨ ᨿᨲᩮᩣ ᨧ ᨡ᩠ᩅᩣᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨾᩮ ᨸᨬ᩠ᨧᩩᨸᩣᨴᩣᨶᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮ ᨧᨲᩩᨸᩁᩥᩅᨭ᩠ᨭᩴ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᩋᨻ᩠ᨽᨬ᩠ᨬᩣᩈᩥᩴ , ᩋᨳᩣᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨴᩮᩅᨠᩮ ᩃᩮᩣᨠᩮ…ᨸᩮ… ᩈᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩣᨿ ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩁᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨵᩥᩴ ᩋᨽᩥᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᨬ᩠ᨬᩣᩈᩥᩴ”᪨

“ᨠᨳᨬ᩠ᨧ ᨧᨲᩩᨸᩁᩥᩅᨭ᩠ᨭᩴ? ᩁᩪᨸᩴ ᩋᨻ᩠ᨽᨬ᩠ᨬᩣᩈᩥᩴ, ᩁᩪᨸᩈᨾᩩᨴᨿᩴ ᩋᨻ᩠ᨽᨬ᩠ᨬᩣᩈᩥᩴ, ᩁᩪᨸᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩴ ᩋᨻ᩠ᨽᨬ᩠ᨬᩣᩈᩥᩴ, ᩁᩪᨸᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩥᩴ ᨸᨭᩥᨸᨴᩴ ᩋᨻ᩠ᨽᨬ᩠ᨬᩣᩈᩥᩴ; ᩅᩮᨴᨶᩴ… ᩈᨬ᩠ᨬᩴ… ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮ… ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩋᨻ᩠ᨽᨬ᩠ᨬᩣᩈᩥᩴ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩈᨾᩩᨴᨿᩴ ᩋᨻ᩠ᨽᨬ᩠ᨬᩣᩈᩥᩴ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩴ ᩋᨻ᩠ᨽᨬ᩠ᨬᩣᩈᩥᩴ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩥᩴ ᨸᨭᩥᨸᨴᩴ ᩋᨻ᩠ᨽᨬ᩠ᨬᩣᩈᩥᩴ᪨

“ᨠᨲᨾᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩁᩪᨸᩴ? ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨧ ᨾᩉᩣᨽᩪᨲᩣ ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᨬ᩠ᨧ ᨾᩉᩣᨽᩪᨲᩣᨶᩴ ᩏᨸᩣᨴᩣᨿ ᩁᩪᨸᩴ᪨ ᩍᨴᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩁᩪᨸᩴ᪨ ᩋᩣᩉᩣᩁᩈᨾᩩᨴᨿᩣ ᩁᩪᨸᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ; ᩋᩣᩉᩣᩁᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣ ᩁᩪᨸᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ᪨ ᩋᨿᨾᩮᩅ ᩋᩁᩥᨿᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩁᩪᨸᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩦ ᨸᨭᩥᨸᨴᩣ, ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᩴ – ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ…ᨸᩮ… ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾᩣᨵᩥ᪨

“ᨿᩮ ᩉᩥ ᨠᩮᨧᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨾᨱᩣ ᩅᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᩅᩣ ᩑᩅᩴ ᩁᩪᨸᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᩑᩅᩴ ᩁᩪᨸᩈᨾᩩᨴᨿᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᩑᩅᩴ ᩁᩪᨸᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᩑᩅᩴ ᩁᩪᨸᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩥᩴ ᨸᨭᩥᨸᨴᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩁᩪᨸᩔ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨴᩣᨿ ᩅᩥᩁᩣᨣᩣᨿ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣᨿ ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩣ, ᨲᩮ ᩈᩩᨸ᩠ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩣ᪨ ᨿᩮ ᩈᩩᨸ᩠ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩣ, ᨲᩮ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ

ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨶᨿᩮ ᨣᩣᨵᨶ᩠ᨲᩥ᪨

“ᨿᩮ ᨧ ᨡᩮᩣ ᨠᩮᨧᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨾᨱᩣ ᩅᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᩅᩣ ᩑᩅᩴ ᩁᩪᨷᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ...ᨷᩮ... ᩑᩅᩴ ᩁᩪᨷᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩥᩴ ᨷᨭᩥᨷᨴᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᩁᩪᨷᩔ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨴᩣ ᩅᩥᩁᩣᨣᩣ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣ ᩋᨶᩩᨷᩣᨴᩣ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᩮ ᩈᩩᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨿᩮ ᩈᩩᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᩮ ᨠᩮᩅᩃᩥᨶᩮᩣ᪨ ᨿᩮ ᨠᩮᩅᩃᩥᨶᩮᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᩴ ᨲᩮᩈᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨷᨶᩣᨿ᪨

“ᨠᨲᨾᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩮᨴᨶᩣ? ᨨᨿᩥᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩮᨴᨶᩣᨠᩣᨿᩣ – ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩈᨾ᩠ᨹᩔᨩᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣ, ᩈᩮᩣᨲᩈᨾ᩠ᨹᩔᨩᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣ, ᨥᩣᨶᩈᨾ᩠ᨹᩔᨩᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣ, ᨩᩥᩅ᩠ᩉᩣᩈᨾ᩠ᨹᩔᨩᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣ, ᨠᩣᨿᩈᨾ᩠ᨹᩔᨩᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣ, ᨾᨶᩮᩣᩈᨾ᩠ᨹᩔᨩᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣ᪨ ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩮᨴᨶᩣ᪨ ᨹᩔᩈᨾᩩᨴᨿᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ; ᨹᩔᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ᪨ ᩋᨿᨾᩮᩅ ᩋᩁᩥᨿᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩦ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ, ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᩴ – ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ...ᨷᩮ... ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾᩣᨵᩥ᪨

“ᨿᩮ ᩉᩥ ᨠᩮᨧᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨾᨱᩣ ᩅᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᩅᩣ ᩑᩅᩴ ᩅᩮᨴᨶᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᩑᩅᩴ ᩅᩮᨴᨶᩣᩈᨾᩩᨴᨿᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᩑᩅᩴ ᩅᩮᨴᨶᩣᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᩑᩅᩴ ᩅᩮᨴᨶᩣᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩥᩴ ᨷᨭᩥᨷᨴᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩅᩮᨴᨶᩣᨿ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨴᩣᨿ ᩅᩥᩁᩣᨣᩣᨿ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣᨿ ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩣ, ᨲᩮ ᩈᩩᨷ᩠ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩣ᪨ ᨿᩮ ᩈᩩᨷ᩠ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩣ, ᨲᩮ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨶᨿᩮ ᨣᩣᨵᨶ᩠ᨲᩥ᪨

“ᨿᩮ ᨧ ᨡᩮᩣ ᨠᩮᨧᩥ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨾᨱᩣ ᩅᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᩅᩣ ᩑᩅᩴ ᩅᩮᨴᨶᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ...ᨷᩮ... ᩑᩅᩴ ᩅᩮᨴᨶᩣᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩥᩴ ᨷᨭᩥᨷᨴᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ...ᨷᩮ... ᩅᨭ᩠ᨭᩴ ᨲᩮᩈᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨷᨶᩣᨿ᪨

“ᨠᨲᨾᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨬ᩠ᨬᩣ? ᨨᨿᩥᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨠᩣᨿᩣ – ᩁᩪᨷᩈᨬ᩠ᨬᩣ, ᩈᨴ᩠ᨴᩈᨬ᩠ᨬᩣ, ᨣᨶ᩠ᨵᩈᨬ᩠ᨬᩣ, ᩁᩈᩈᨬ᩠ᨬᩣ, ᨹᩮᩣᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩈᨬ᩠ᨬᩣ, ᨵᨾ᩠ᨾᩈᨬ᩠ᨬᩣ᪨ ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨬ᩠ᨬᩣ᪨ ᨹᩔᩈᨾᩩᨴᨿᩣ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ; ᨹᩔᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ᪨ ᩋᨿᨾᩮᩅ ᩋᩁᩥᨿᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩦ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ, ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᩴ – ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ...ᨷᩮ... ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾᩣᨵᩥ...ᨷᩮ... ᩅᨭ᩠ᨭᩴ ᨲᩮᩈᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨷᨶᩣᨿ᪨

“ᨠᨲᨾᩮ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ? ᨨᨿᩥᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᩮᨲᨶᩣᨠᩣᨿᩣ – ᩁᩪᨷᩈᨬ᩠ᨧᩮᨲᨶᩣ, ᩈᨴ᩠ᨴᩈᨬ᩠ᨧᩮᨲᨶᩣ, ᨣᨶ᩠ᨵᩈᨬ᩠ᨧᩮᨲᨶᩣ, ᩁᩈᩈᨬ᩠ᨧᩮᨲᨶᩣ, ᨹᩮᩣᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩈᨬ᩠ᨧᩮᨲᨶᩣ, ᨵᨾ᩠ᨾᩈᨬ᩠ᨧᩮᨲᨶᩣ᪨ ᩍᨾᩮ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ᪨ ᨹᩔᩈᨾᩩᨴᨿᩣ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ; ᨹᩔᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ᪨ ᩋᨿᨾᩮᩅ ᩋᩁᩥᨿᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩦ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ, ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᩴ – ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ...ᨷᩮ... ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾᩣᨵᩥ᪨

“ᨿᩮ ᩉᩥ ᨠᩮᨧᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨾᨱᩣ ᩅᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᩅᩣ ᩑᩅᩴ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᩑᩅᩴ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩈᨾᩩᨴᨿᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᩑᩅᩴ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᩑᩅᩴ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩥᩴ ᨷᨭᩥᨷᨴᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣᨶᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨴᩣᨿ ᩅᩥᩁᩣᨣᩣᨿ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣᨿ ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩣ, ᨲᩮ ᩈᩩᨷ᩠ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩣ᪨ ᨿᩮ ᩈᩩᨷ᩠ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩣ, ᨲᩮ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨶᨿᩮ ᨣᩣᨵᨶ᩠ᨲᩥ᪨

“យេ ច ខោ កេចិ, ភិក្ខវេ, សមណា វា ព្រាហ្មណា វា ឯវំ សង្ខារេ អភិញ្ញាយ, ឯវំ សង្ខារសមុទយំ អភិញ្ញាយ, ឯវំ សង្ខារនិរោធំ អភិញ្ញាយ, ឯវំ សង្ខារនិរោធគាមិនិំ បដិបទំ អភិញ្ញាយ សង្ខារានំ និព្ពិទា វិរាគា និរោធា អនុបាទា វិមុត្តា, តេ សុវិមុត្តា។ យេ សុវិមុត្តា, តេ កេវលិនោ។ យេ កេវលិនោ វដ្ដំ តេសំ នត្ថិ បញ្ញាបនាយ។

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, វិញ្ញាណំ? ឆយិមេ, ភិក្ខវេ, វិញ្ញាណកាយា – ចក្ខុវិញ្ញាណំ, សោតវិញ្ញាណំ, ឃានវិញ្ញាណំ, ជិវ្ហាវិញ្ញាណំ, កាយវិញ្ញាណំ, មនោវិញ្ញាណំ។ ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, វិញ្ញាណំ។ នាមរូបសមុទយា វិញ្ញាណសមុទយោ; នាមរូបនិរោធា វិញ្ញាណនិរោធោ។ អយមេវ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ វិញ្ញាណនិរោធគាមិនី បដិបទា, សេយ្យថិទំ – សម្មាទិដ្ឋិ…បេ… សម្មាសមាធិ។

“យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, សមណា វា ព្រាហ្មណា វា ឯវំ វិញ្ញាណំ អភិញ្ញាយ, ឯវំ វិញ្ញាណសមុទយំ អភិញ្ញាយ, ឯវំ វិញ្ញាណនិរោធំ អភិញ្ញាយ, ឯវំ វិញ្ញាណនិរោធគាមិនិំ បដិបទំ អភិញ្ញាយ វិញ្ញាណស្ស និព្ពិទាយ វិរាគាយ និរោធាយ បដិបន្នា, តេ សុប្បដិបន្នា។ យេ សុប្បដិបន្នា, តេ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ គាធន្តិ។

“យេ ច ខោ កេចិ, ភិក្ខវេ, សមណា វា ព្រាហ្មណា វា ឯវំ វិញ្ញាណំ អភិញ្ញាយ, ឯវំ វិញ្ញាណសមុទយំ អភិញ្ញាយ, ឯវំ វិញ្ញាណនិរោធំ អភិញ្ញាយ, ឯវំ វិញ្ញាណនិរោធគាមិនិំ បដិបទំ អភិញ្ញាយ វិញ្ញាណស្ស និព្ពិទា វិរាគា និរោធា អនុបាទា វិមុត្តា, តេ សុវិមុត្តា។ យេ សុវិមុត្តា, តេ កេវលិនោ។ យេ កេវលិនោ វដ្ដំ តេសំ នត្ថិ បញ្ញាបនាយា”តិ។ ចតុត្ថំ។

៥។ សត្តដ្ឋានសុត្តំ

៥៧។ សាវត្ថិនិទានំ។ “សត្តដ្ឋានកុសលោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ តិវិធូបបរិក្ខី ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ កេវលី វុសិតវា ឧត្តមបុរិសោតិ វុច្ចតិ។ កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សត្តដ្ឋានកុសលោ ហោតិ? ឥធ , ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ រូបំ បជានាតិ, រូបសមុទយំ បជានាតិ, រូបនិរោធំ បជានាតិ, រូបនិរោធគាមិនិំ បដិបទំ បជានាតិ; រូបស្ស អស្សាទំ បជានាតិ, រូបស្ស អាទីនវំ បជានាតិ, រូបស្ស និស្សរណំ បជានាតិ; វេទនំ បជានាតិ … សញ្ញំ… សង្ខារេ… វិញ្ញាណំ បជានាតិ, វិញ្ញាណសមុទយំ បជានាតិ, វិញ្ញាណនិរោធំ បជានាតិ, វិញ្ញាណនិរោធគាមិនិំ បដិបទំ បជានាតិ; វិញ្ញាណស្ស អស្សាទំ បជានាតិ, វិញ្ញាណស្ស អាទីនវំ បជានាតិ, វិញ្ញាណស្ស និស្សរណំ បជានាតិ។

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, រូបំ? ចត្តារោ ច មហាភូតា, ចតុន្នញ្ច មហាភូតានំ ឧបាទាយ រូបំ។ ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, រូបំ។ អាហារសមុទយា រូបសមុទយោ; អាហារនិរោធា រូបនិរោធោ។ អយមេវ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ រូបនិរោធគាមិនី បដិបទា, សេយ្យថិទំ – សម្មាទិដ្ឋិ…បេ… សម្មាសមាធិ។

“យំ រូបំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ សុខំ សោមនស្សំ – អយំ រូបស្ស អស្សាទោ។ យំ រូបំ អនិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ – អយំ រូបស្ស អាទីនវោ។ យោ

ᩁᩪᨸᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᩅᩥᨶᨿᩮᩣ ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᨸ᩠ᨸᩉᩣᨶᩴ – ᩍᨴᩴ ᩁᩪᨸᩔ ᨶᩥᩔᩁᨱᩴ᪨

“ᨿᩮ ᩉᩥ ᨠᩮᨧᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨾᨱᩣ ᩅᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᩅᩣ ᩑᩅᩴ ᩁᩪᨸᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᩑᩅᩴ ᩁᩪᨸᩈᨾᩩᨴᨿᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᩑᩅᩴ ᩁᩪᨸᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᩑᩅᩴ ᩁᩪᨸᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩥᩴ ᨸᨭᩥᨸᨴᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ; ᩑᩅᩴ ᩁᩪᨸᩔ ᩋᩔᩣᨴᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᩑᩅᩴ ᩁᩪᨸᩔ ᩋᩣᨴᩦᨶᩅᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᩑᩅᩴ ᩁᩪᨸᩔ ᨶᩥᩔᩁᨱᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩁᩪᨸᩔ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨴᩣᨿ ᩅᩥᩁᩣᨣᩣᨿ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣᨿ ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩣ, ᨲᩮ ᩈᩩᨸ᩠ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩣ᪨ ᨿᩮ ᩈᩩᨸ᩠ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩣ, ᨲᩮ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨶᨿᩮ ᨣᩣᨵᨶ᩠ᨲᩥ᪨

“ᨿᩮ ᨧ ᨡᩮᩣ ᨠᩮᨧᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨾᨱᩣ ᩅᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᩅᩣ ᩑᩅᩴ ᩁᩪᨸᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᩑᩅᩴ ᩁᩪᨸᩈᨾᩩᨴᨿᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᩑᩅᩴ ᩁᩪᨸᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᩑᩅᩴ ᩁᩪᨸᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩥᩴ ᨸᨭᩥᨸᨴᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ; ᩑᩅᩴ ᩁᩪᨸᩔ ᩋᩔᩣᨴᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᩑᩅᩴ ᩁᩪᨸᩔ ᩋᩣᨴᩦᨶᩅᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᩑᩅᩴ ᩁᩪᨸᩔ ᨶᩥᩔᩁᨱᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩁᩪᨸᩔ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨴᩣ ᩅᩥᩁᩣᨣᩣ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣ ᩋᨶᩩᨸᩣᨴᩣ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᨲᩮ ᩈᩩᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨿᩮ ᩈᩩᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᨲᩮ ᨠᩮᩅᩃᩥᨶᩮᩣ᪨ ᨿᩮ ᨠᩮᩅᩃᩥᨶᩮᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᩴ ᨲᩮᩈᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨸᨶᩣᨿ᪨

“ᨠᨲᨾᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩮᨴᨶᩣ? ᨨᨿᩥᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩮᨴᨶᩣᨠᩣᨿᩣ – ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩈᨾ᩠ᨹᩔᨩᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣ…ᨸᩮ… ᨾᨶᩮᩣᩈᨾ᩠ᨹᩔᨩᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣ᪨ ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩮᨴᨶᩣ᪨ ᨹᩔᩈᨾᩩᨴᨿᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ; ᨹᩔᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ᪨ ᩋᨿᨾᩮᩅ ᩋᩁᩥᨿᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩦ ᨸᨭᩥᨸᨴᩣ, ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᩴ – ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ…ᨸᩮ… ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾᩣᨵᩥ᪨

“ᨿᩴ ᩅᩮᨴᨶᩴ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᩈᩩᨡᩴ ᩈᩮᩣᨾᨶᩔᩴ – ᩋᨿᩴ ᩅᩮᨴᨶᩣᨿ ᩋᩔᩣᨴᩮᩣ᪨ ᨿᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᨵᨾ᩠ᨾᩣ – ᩋᨿᩴ ᩅᩮᨴᨶᩣᨿ ᩋᩣᨴᩦᨶᩅᩮᩣ᪨ ᨿᩮᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣᨿ ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᩅᩥᨶᨿᩮᩣ ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᨸ᩠ᨸᩉᩣᨶᩴ – ᩍᨴᩴ ᩅᩮᨴᨶᩣᨿ ᨶᩥᩔᩁᨱᩴ᪨

“ᨿᩮ ᩉᩥ, ᨠᩮᨧᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨾᨱᩣ ᩅᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᩅᩣ ᩑᩅᩴ ᩅᩮᨴᨶᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᩑᩅᩴ ᩅᩮᨴᨶᩣᩈᨾᩩᨴᨿᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᩑᩅᩴ ᩅᩮᨴᨶᩣᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᩑᩅᩴ ᩅᩮᨴᨶᩣᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩥᩴ ᨸᨭᩥᨸᨴᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ; ᩑᩅᩴ ᩅᩮᨴᨶᩣᨿ ᩋᩔᩣᨴᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᩑᩅᩴ ᩅᩮᨴᨶᩣᨿ ᩋᩣᨴᩦᨶᩅᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᩑᩅᩴ ᩅᩮᨴᨶᩣᨿ ᨶᩥᩔᩁᨱᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩅᩮᨴᨶᩣᨿ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨴᩣᨿ ᩅᩥᩁᩣᨣᩣᨿ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣᨿ ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩣ, ᨲᩮ ᩈᩩᨸ᩠ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩣ᪨ ᨿᩮ ᩈᩩᨸ᩠ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩣ, ᨲᩮ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨶᨿᩮ ᨣᩣᨵᨶ᩠ᨲᩥ᪨

“ᨿᩮ ᨧ ᨡᩮᩣ ᨠᩮᨧᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨾᨱᩣ ᩅᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᩅᩣ ᩑᩅᩴ ᩅᩮᨴᨶᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ…ᨸᩮ… ᩅᨭ᩠ᨭᩴ ᨲᩮᩈᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨸᨶᩣᨿ᪨

“ᨠᨲᨾᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨬ᩠ᨬᩣ? ᨨᨿᩥᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨠᩣᨿᩣ – ᩁᩪᨸᩈᨬ᩠ᨬᩣ, ᩈᨴ᩠ᨴᩈᨬ᩠ᨬᩣ, ᨣᨶ᩠ᨵᩈᨬ᩠ᨬᩣ, ᩁᩈᩈᨬ᩠ᨬᩣ, ᨹᩮᩣᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩈᨬ᩠ᨬᩣ, ᨵᨾ᩠ᨾᩈᨬ᩠ᨬᩣ᪨ ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨬ᩠ᨬᩣ᪨ ᨹᩔᩈᨾᩩᨴᨿᩣ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ; ᨹᩔᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ᪨ ᩋᨿᨾᩮᩅ ᩋᩁᩥᨿᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩦ ᨸᨭᩥᨸᨴᩣ, ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᩴ – ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ…ᨸᩮ… ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾᩣᨵᩥ…ᨸᩮ… ᩅᨭ᩠ᨭᩴ ᨲᩮᩈᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨸᨶᩣᨿ᪨

“ᨠᨲᨾᩮ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᩘ᩠ᨡᩣᩁᩣ? ᨨᨿᩥᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᩮᨲᨶᩣᨠᩣᨿᩣ – ᩁᩪᨸᩈᨬ᩠ᨧᩮᨲᨶᩣ, ᩈᨴ᩠ᨴᩈᨬ᩠ᨧᩮᨲᨶᩣ, ᨣᨶ᩠ᨵᩈᨬ᩠ᨧᩮᨲᨶᩣ, ᩁᩈᩈᨬ᩠ᨧᩮᨲᨶᩣ, ᨹᩮᩣᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩈᨬ᩠ᨧᩮᨲᨶᩣ, ᨵᨾ᩠ᨾᩈᨬ᩠ᨧᩮᨲᨶᩣ᪨ ᩍᨾᩮ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ , ᩈᩘ᩠ᨡᩣᩁᩣ᪨ ᨹᩔᩈᨾᩩᨴᨿᩣ ᩈᩘ᩠ᨡᩣᩁᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ; ᨹᩔᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣ ᩈᩘ᩠ᨡᩣᩁᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ᪨ ᩋᨿᨾᩮᩅ ᩋᩁᩥᨿᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᩘ᩠ᨣᩥᨠᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩈᩘ᩠ᨡᩣᩁᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩦ ᨸᨭᩥᨸᨴᩣ, ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᩴ – ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ…ᨸᩮ… ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾᩣᨵᩥ᪨

“ᨿᩴ ᩈᩘ᩠ᨡᩣᩁᩮ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᩈᩩᨡᩴ ᩈᩮᩣᨾᨶᩔᩴ – ᩋᨿᩴ ᩈᩘ᩠ᨡᩣᩁᩣᨶᩴ ᩋᩔᩣᨴᩮᩣ᪨ ᨿᩮ ᩈᩘ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᨵᨾ᩠ᨾᩣ – ᩋᨿᩴ ᩈᩘ᩠ᨡᩣᩁᩣᨶᩴ ᩋᩣᨴᩦᨶᩅᩮᩣ᪨ ᨿᩮᩣ ᩈᩘ᩠ᨡᩣᩁᩮᩈᩩ ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᩅᩥᨶᨿᩮᩣ ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᨸ᩠ᨸᩉᩣᨶᩴ – ᩍᨴᩴ ᩈᩘ᩠ᨡᩣᩁᩣᨶᩴ ᨶᩥᩔᩁᨱᩴ᪨

“ᨿᩮ ᩉᩥ ᨠᩮᨧᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨾᨱᩣ ᩅᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᩅᩣ ᩑᩅᩴ ᩈᩘ᩠ᨡᩣᩁᩮ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᩑᩅᩴ ᩈᩘ᩠ᨡᩣᩁᩈᨾᩩᨴᨿᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᩑᩅᩴ ᩈᩘ᩠ᨡᩣᩁᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᩑᩅᩴ ᩈᩘ᩠ᨡᩣᩁᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩥᩴ ᨸᨭᩥᨸᨴᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ…ᨸᩮ… ᩈᩘ᩠ᨡᩣᩁᩣᨶᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨴᩣᨿ ᩅᩥᩁᩣᨣᩣᨿ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣᨿ ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩣ ᨲᩮ ᩈᩩᨸ᩠ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩣ᪨ ᨿᩮ ᩈᩩᨸ᩠ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩣ, ᨲᩮ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨶᨿᩮ ᨣᩣᨵᨶ᩠ᨲᩥ…ᨸᩮ… ᩅᨭ᩠ᨭᩴ ᨲᩮᩈᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨸᨶᩣᨿ᪨

“ᨠᨲᨾᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ? ᨨᨿᩥᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨠᩣᨿᩣ – ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ, ᩈᩮᩣᨲᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ, ᨥᩣᨶᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ, ᨩᩥᩅ᩠ᩉᩣᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ, ᨠᩣᨿᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ, ᨾᨶᩮᩣᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ᪨ ᩍᨴᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ᪨ ᨶᩣᨾᩁᩪᨸᩈᨾᩩᨴᨿᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ; ᨶᩣᨾᩁᩪᨸᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ᪨ ᩋᨿᨾᩮᩅ ᩋᩁᩥᨿᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᩘ᩠ᨣᩥᨠᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩦ ᨸᨭᩥᨸᨴᩣ, ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᩴ – ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ…ᨸᩮ… ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾᩣᨵᩥ᪨

“ᨿᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᩈᩩᨡᩴ ᩈᩮᩣᨾᨶᩔᩴ – ᩋᨿᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᩋᩔᩣᨴᩮᩣ᪨ ᨿᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᨵᨾ᩠ᨾᩴ – ᩋᨿᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᩋᩣᨴᩦᨶᩅᩮᩣ᪨ ᨿᩮᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᩅᩥᨶᨿᩮᩣ ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᨸ᩠ᨸᩉᩣᨶᩴ – ᩍᨴᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᨶᩥᩔᩁᨱᩴ᪨

“ᨿᩮ ᩉᩥ ᨠᩮᨧᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨾᨱᩣ ᩅᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᩅᩣ ᩑᩅᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᩑᩅᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩈᨾᩩᨴᨿᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᩑᩅᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᩑᩅᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩥᩴ ᨸᨭᩥᨸᨴᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ; ᩑᩅᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᩋᩔᩣᨴᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᩑᩅᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᩋᩣᨴᩦᨶᩅᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᩑᩅᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᨶᩥᩔᩁᨱᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨴᩣᨿ ᩅᩥᩁᩣᨣᩣᨿ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣᨿ ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩣ, ᨲᩮ ᩈᩩᨸ᩠ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩣ᪨ ᨿᩮ ᩈᩩᨸ᩠ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩣ, ᨲᩮ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨶᨿᩮ ᨣᩣᨵᨶ᩠ᨲᩥ᪨

“ᨿᩮ ᨧ ᨡᩮᩣ ᨠᩮᨧᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨾᨱᩣ ᩅᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᩅᩣ ᩑᩅᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᩑᩅᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩈᨾᩩᨴᨿᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᩑᩅᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᩑᩅᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩥᩴ ᨸᨭᩥᨸᨴᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ; ᩑᩅᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᩋᩔᩣᨴᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᩑᩅᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᩋᩣᨴᩦᨶᩅᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᩑᩅᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᨶᩥᩔᩁᨱᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨴᩣ ᩅᩥᩁᩣᨣᩣ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣ ᩋᨶᩩᨸᩣᨴᩣ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᨲᩮ ᩈᩩᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨿᩮ ᩈᩩᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᨲᩮ ᨠᩮᩅᩃᩥᨶᩮᩣ᪨ ᨿᩮ ᨠᩮᩅᩃᩥᨶᩮᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᩴ ᨲᩮᩈᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨸᨶᩣᨿ᪨ ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᨲ᩠ᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᨠᩩᩈᩃᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

“ᨠᨳᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨲᩥᩅᩥᨵᩪᨸᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨵᩣᨲᩩᩈᩮᩣ ᩏᨸᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᨲᩥ, ᩋᩣᨿᨲᨶᩈᩮᩣ ᩏᨸᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᨲᩥ, ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨧᩈᨾᩩᨸ᩠ᨸᩤᨴᩈᩮᩣ

ឧបបរិក្ខតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ តិវិធូបបរិក្ខី ហោតិ។ សត្តដ្ឋានកុសលោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ តិវិធូបបរិក្ខី, ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ កេវលី វុសិតវា 'ឧត្តមបុរិសោ'តិ វុច្ចតី"តិ។ សត្តមំ។

៨. សម្មាសម្ពុទ្ធសុត្តំ

៥៨. សាវត្ថិនិទានំ។ "តថាគតោ, ភិក្ខវេ, អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ រូបស្ស និព្ពិទា វិរាគា និរោធា អនុបាទា វិមុត្តោ សម្មាសម្ពុទ្ធោតិ វុច្ចតិ។ ភិក្ខុបិ, ភិក្ខវេ, បញ្ញាវិមុត្តោ រូបស្ស និព្ពិទា វិរាគា និរោធា អនុបាទា វិមុត្តោ បញ្ញាវិមុត្តោតិ វុច្ចតិ។

"តថាគតោ, ភិក្ខវេ, អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ វេទនាយ និព្ពិទា វិរាគា និរោធា អនុបាទា វិមុត្តោ សម្មាសម្ពុទ្ធោតិ វុច្ចតិ។ ភិក្ខុបិ, ភិក្ខវេ, បញ្ញាវិមុត្តោ វេទនាយ និព្ពិទា...បេ... បញ្ញាវិមុត្តោតិ វុច្ចតិ។

"តថាគតោ, ភិក្ខវេ, អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ សញ្ញាយ... សង្ខារានំ... វិញ្ញាណស្ស និព្ពិទា វិរាគា និរោធា អនុបាទា វិមុត្តោ សម្មាសម្ពុទ្ធោតិ វុច្ចតិ។ ភិក្ខុបិ, ភិក្ខវេ, បញ្ញាវិមុត្តោ វិញ្ញាណស្ស និព្ពិទា វិរាគា និរោធា អនុបាទា វិមុត្តោ បញ្ញាវិមុត្តោតិ វុច្ចតិ។

"តត្រ ខោ, ភិក្ខវេ, កោ វិសេសោ, កោ អធិប្បយាសោ [អធិប្បាយោ (សី។), អធិប្បាយសោ (ស្យា។ កំ។ បី។ ក។)], កិំ នានាករណំ, តថាគតស្ស អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស បញ្ញាវិមុត្តេន ភិក្ខុនា"តិ? "ភគវំមូលកា នោ, ភន្តេ, ធម្មា ភគវំនេត្តិកា ភគវំបដិសរណា។ សាធុ វត, ភន្តេ, ភគវន្តំយេវ បដិភាតុ ឯតស្ស ភាសិតស្ស អត្ថោ។ ភគវតោ សុត្វា ភិក្ខូ ធារេស្សន្តី"តិ។ "តេន ហិ, ភិក្ខវេ , សុណាថ, សាធុកំ មនសិ ករោថ; ភាសិស្សាមី"តិ។ "ឯវំ, ភន្តេ"តិ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បច្ចស្សោសុំ។ ភគវា ឯតទវោច –

"តថាគតោ, ភិក្ខវេ, អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ អនុប្បន្នស្ស មគ្គស្ស ឧប្បាទេតា, អសញ្ជាតស្ស មគ្គស្ស សញ្ជនេតា [សញ្ជានេតា (ស្យា។ កំ។)], អនក្ខាតស្ស មគ្គស្ស អក្ខាតា មគ្គញ្ញូ, មគ្គវិទូ, មគ្គកោវិទោ; មគ្គានុគា ច, ភិក្ខវេ, ឯតរហិ សាវកា វិហរន្តិ បច្ឆា សមន្នាគតា។ អយំ ខោ, ភិក្ខវេ, វិសេសោ, អយំ អធិប្បយាសោ, ឥទំ នានាករណំ តថាគតស្ស អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស បញ្ញាវិមុត្តេន ភិក្ខុនា"តិ។ អដ្ឋមំ។

៩. អនត្តលក្ខណសុត្តំ

៥៩. ឯកំ សមយំ ភគវា ពារាណសិយំ វិហរតិ ឥសិបតនេ មិគទាយេ។ តត្រ ខោ ភគវា បញ្ចវគ្គិយេ ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – "ភិក្ខវោ"តិ។ "ភទន្តេ"តិ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បច្ចស្សោសុំ។ ភគវា ឯតទវោច –

"រូបំ, ភិក្ខវេ, អនត្តា។ រូបញ្ច ហិទំ, ភិក្ខវេ, អត្តា អភវិស្ស, នយិទំ រូបំ អាពាធាយ សំវត្តេយ្យ, លព្ភេថ ច រូបេ – 'ឯវំ មេ រូបំ ហោតុ,

ឯវំ មេ រូបំ មា អហោសី’តិ។ យស្មា ច ខោ, ភិក្ខវេ, រូបំ អនត្តា, តស្មា រូបំ អាពាធាយ សំវត្តតិ, ន ច លព្ភតិ រូបេ – ‘ឯវំ មេ រូបំ ហោតុ, ឯវំ មេ រូបំ មា អហោសី’’’តិ។

“វេទនា អនត្តា។ វេទនា ច ហិទំ, ភិក្ខវេ, អត្តា អភវិស្ស, នយិទំ វេទនា អាពាធាយ សំវត្តេយ្យ, លព្ភេថ ច វេទនាយ – ‘ឯវំ មេ វេទនា ហោតុ, ឯវំ មេ វេទនា មា អហោសី’តិ។ យស្មា ច ខោ, ភិក្ខវេ, វេទនា អនត្តា, តស្មា វេទនា អាពាធាយ សំវត្តតិ , ន ច លព្ភតិ វេទនាយ – ‘ឯវំ មេ វេទនា ហោតុ, ឯវំ មេ វេទនា មា អហោសី’’’តិ។

“សញ្ញា អនត្តា…បេ… សង្ខារា អនត្តា។ សង្ខារា ច ហិទំ, ភិក្ខវេ, អត្តា អភវិស្សំសុ, នយិទំ សង្ខារា អាពាធាយ សំវត្តេយ្យុំ, លព្ភេថ ច សង្ខារេសុ – ‘ឯវំ មេ សង្ខារា ហោន្តុ, ឯវំ មេ សង្ខារា មា អហេសុ’ន្តិ។ យស្មា ច ខោ, ភិក្ខវេ, សង្ខារា អនត្តា, តស្មា សង្ខារា អាពាធាយ សំវត្តន្តិ, ន ច លព្ភតិ សង្ខារេសុ – ‘ឯវំ មេ សង្ខារា ហោន្តុ, ឯវំ មេ សង្ខារា មា អហេសុ’’’ន្តិ។

“វិញ្ញាណំ អនត្តា។ វិញ្ញាណញ្ច ហិទំ, ភិក្ខវេ, អត្តា អភវិស្ស, នយិទំ វិញ្ញាណំ អាពាធាយ សំវត្តេយ្យ, លព្ភេថ ច វិញ្ញាណេ – ‘ឯវំ មេ វិញ្ញាណំ ហោតុ, ឯវំ មេ វិញ្ញាណំ មា អហោសី’តិ។ យស្មា ច ខោ, ភិក្ខវេ, វិញ្ញាណំ អនត្តា, តស្មា វិញ្ញាណំ អាពាធាយ សំវត្តតិ, ន ច លព្ភតិ វិញ្ញាណេ – ‘ឯវំ មេ វិញ្ញាណំ ហោតុ, ឯវំ មេ វិញ្ញាណំ មា អហោសី’’’តិ។

“តំ កិំ មញ្ញថ, ភិក្ខវេ, រូបំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វា”តិ? “អនិច្ចំ, ភន្តេ”។ “យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វា តំ សុខំ វា”តិ? “ទុក្ខំ, ភន្តេ”។ “យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ, កល្លំ នុ តំ សមនុបស្សិតុំ – ‘ឯតំ មម, ឯសោហមស្មិ, ឯសោ មេ អត្តា’’’តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “វេទនា… សញ្ញា… សង្ខារា… វិញ្ញាណំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វា”តិ? “អនិច្ចំ, ភន្តេ”។ “យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វា តំ សុខំ វា”តិ? “ទុក្ខំ , ភន្តេ”។ “យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ, កល្លំ នុ តំ សមនុបស្សិតុំ – ‘ឯតំ មម, ឯសោហមស្មិ, ឯសោ មេ អត្តា’’’តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។

“តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, យំ កិញ្ចិ រូបំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ឱឡារិកំ វា សុខុមំ វា ហីនំ វា បណីតំ វា យំ ទូរេ សន្តិកេ វា, សព្ពំ រូបំ – ‘នេតំ មម, នេសោហមស្មិ, ន មេសោ អត្តា’តិ ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ ទដ្ឋព្ពំ។ យា កាចិ វេទនា អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នា អជ្ឈត្តា វា ពហិទ្ធា វា…បេ… យា ទូរេ សន្តិកេ វា, សព្ពា វេទនា – ‘នេតំ មម, នេសោហមស្មិ, ន មេសោ អត្តា’តិ ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ ទដ្ឋព្ពំ។

“យា កាចិ សញ្ញា…បេ… យេ កេចិ សង្ខារា អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នា អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា…បេ… យេ ទូរេ សន្តិកេ វា, សព្ពេ សង្ខារា – ‘នេតំ មម, នេសោហមស្មិ, ន មេសោ អត្តា’តិ ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ ទដ្ឋព្ពំ។

“យំ កិញ្ចិ វិញ្ញាណំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ឱឡារិកំ វា សុខុមំ វា ហីនំ វា បណីតំ វា យំ ទូរេ សន្តិកេ វា, សព្ពំ

វិញ្ញាណំ – ‘នេតំ មម, នេសោហមស្មិ, ន មេសោ អត្តា’តិ ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ ទដ្ឋព្ពំ។

“ឯវំ បស្សំ, ភិក្ខវេ, សុតវា អរិយសាវកោ រូបស្មិម្បិ និព្ពិន្ទតិ, វេទនាយបិ និព្ពិន្ទតិ, សញ្ញាយបិ និព្ពិន្ទតិ, សង្ខារេសុបិ និព្ពិន្ទតិ, វិញ្ញាណស្មិម្បិ និព្ពិន្ទតិ។ និព្ពិន្ទំ វិរជ្ជតិ; វិរាគា វិមុច្ចតិ។ វិមុត្តស្មិំ វិមុត្តមិតិ ញាណំ ហោតិ។ ‘ខីណា ជាតិ, វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ, កតំ ករណីយំ, នាបរំ ឥត្ថត្តាយា’តិ បជានាតី”តិ។

ឥទមវោច ភគវា។ អត្តមនា បញ្ចវគ្គិយា ភិក្ខូ ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទុំ [អភិនន្ទុន្តិ (ក។)]។

ឥមស្មិញ្ច បន វេយ្យាករណស្មិំ ភញ្ញមានេ បញ្ចវគ្គិយានំ ភិក្ខូនំ អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តានិ វិមុច្ចិំសូតិ។ សត្តមំ។

៨។ មហាលិសុត្តំ

៩០។ ឯវំ មេ សុតំ – ឯកំ សមយំ ភគវា វេសាលិយំ វិហរតិ មហាវនេ កូដាគារសាលាយំ។ អថ ខោ មហាលិ លិច្ឆវិ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ...បេ... ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ មហាលិ លិច្ឆវិ ភគវន្តំ ឯតទវោច –

“បូរណោ, ភន្តេ, កស្សបោ ឯវមាហ – ‘នត្ថិ ហេតុ នត្ថិ បច្ចយោ សត្តានំ សំកិលេសាយ; អហេតូ អប្បច្ចយា សត្តា សំកិលិស្សន្តិ។ នត្ថិ ហេតុ នត្ថិ បច្ចយោ សត្តានំ វិសុទ្ធិយា; អហេតូ អប្បច្ចយា សត្តា វិសុជ្ឈន្តី’តិ។ ឥធ, ភន្តេ, ភគវា កិមាហា”តិ?

“អត្ថិ, មហាលិ, ហេតុ អត្ថិ បច្ចយោ សត្តានំ សំកិលេសាយ; សហេតូ សប្បច្ចយា សត្តា សំកិលិស្សន្តិ។ អត្ថិ, មហាលិ, ហេតុ, អត្ថិ បច្ចយោ សត្តានំ វិសុទ្ធិយា; សហេតូ សប្បច្ចយា សត្តា វិសុជ្ឈន្តី”តិ។

“កតមោ បន, ភន្តេ, ហេតុ កតមោ បច្ចយោ សត្តានំ សំកិលេសាយ; កថំ សហេតូ សប្បច្ចយា សត្តា សំកិលិស្សន្តី”តិ?

“រូបញ្ច ហិទំ, មហាលិ, ឯកន្តទុក្ខំ អភវិស្ស ទុក្ខានុបតិតំ ទុក្ខាវក្កន្តំ អនវក្កន្តំ សុខេន, នយិទំ សត្តា រូបស្មិំ សារជ្ជេយ្យុំ។ យស្មា ច ខោ, មហាលិ, រូបំ សុខំ សុខានុបតិតំ សុខាវក្កន្តំ អនវក្កន្តំ ទុក្ខេន, តស្មា សត្តា រូបស្មិំ សារជ្ជន្តិ; សារាគា សំយុជ្ជន្តិ; សំយោគា សំកិលិស្សន្តិ។ អយំ ខោ, មហាលិ, ហេតុ, អយំ បច្ចយោ សត្តានំ សំកិលេសាយ; ឯវំ សហេតូ សប្បច្ចយា សត្តា សំកិលិស្សន្តិ។

“វេទនា ច ហិទំ, មហាលិ, ឯកន្តទុក្ខា អភវិស្ស ទុក្ខានុបតិតា ទុក្ខាវក្កន្តា អនវក្កន្តា សុខេន, នយិទំ សត្តា វេទនាយ សារជ្ជេយ្យុំ។ យស្មា ច ខោ, មហាលិ, វេទនា សុខា សុខានុបតិតា សុខាវក្កន្តា អនវក្កន្តា ទុក្ខេន, តស្មា សត្តា វេទនាយ សារជ្ជន្តិ; សារាគា

ສໍຍຸຊ຺ຊນ຺ຕິ; ສໍໂຍຄາ ສໍກິລິສ຺ສນ຺ຕິ. ອຍມ຺ປິ ໂຂ, ມຫາລິ, ເຫຕຸ, ອຍໍ ປຈ຺ຈໂຍ ສຕ຺ຕານໍ ສໍກິເລສາຍ. ເອວມ຺ປິ ສເຫຕູ ສປ຺ປຈ຺ຈຍາ ສຕ຺ຕາ ສໍກິລິສ຺ສນ຺ຕິ.

"ສຎ຺ຎາ ຈ ຫິທໍ, ມຫາລິ…ເປ… ສງ຺ຂາຣາ ຈ ຫິທໍ, ມຫາລິ, ເອກນ຺ຕທຸກ຺ຂາ ອຠວິໍສຸ ທຸກ຺ຂານຸປຕິຕາ ທຸກ຺ຂາວກ຺ກນ຺ຕາ ອນວກ຺ກນ຺ຕາ ສຸເຂນ, ນຍິທໍ ສຕ຺ຕາ ສງ຺ຂາເຣສຸ ສາຣຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ. ຍສ຺ມາ ຈ ໂຂ, ມຫາລິ, ສງ຺ຂາຣາ ສຸຂາ ສຸຂານຸປຕິຕາ ສຸຂາວກ຺ກນ຺ຕາ ອນວກ຺ກນ຺ຕາ ທຸກ຺ເຂນ, ຕສ຺ມາ ສຕ຺ຕາ ສງ຺ຂາເຣສຸ ສາຣຊ຺ຊນ຺ຕິ; ສາຣາຄາ ສໍຍຸຊ຺ຊນ຺ຕິ; ສໍໂຍຄາ ສໍກິລິສ຺ສນ຺ຕິ. ອຍມ຺ປິ ໂຂ, ມຫາລິ, ເຫຕຸ, ອຍໍ ປຈ຺ຈໂຍ ສຕ຺ຕານໍ ສໍກິເລສາຍ. ເອວມ຺ປິ ສເຫຕູ ສປ຺ປຈ຺ຈຍາ ສຕ຺ຕາ ສໍກິລິສ຺ສນ຺ຕິ.

"ວິຎ຺ຎາຓຎ຺ຈ ຫິທໍ, ມຫາລິ, ເອກນ຺ຕທຸກ຺ຂໍ ອຠວິສ຺ສ ທຸກ຺ຂານຸປຕິຕໍ ທຸກ຺ຂາວກ຺ກນ຺ຕໍ ອນວກ຺ກນ຺ຕໍ ສຸເຂນ, ນຍິທໍ ສຕ຺ຕາ ວິຎ຺ຎາຓສ຺ມິໍ ສາຣຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ. ຍສ຺ມາ ຈ ໂຂ , ມຫາລິ, ວິຎ຺ຎາຓໍ ສຸຂໍ ສຸຂານຸປຕິຕໍ ສຸຂາວກ຺ກນ຺ຕໍ ອນວກ຺ກນ຺ຕໍ ທຸກ຺ເຂນ, ຕສ຺ມາ ສຕ຺ຕາ ວິຎ຺ຎາຓສ຺ມິໍ ສາຣຊ຺ຊນ຺ຕິ; ສາຣາຄາ ສໍຍຸຊ຺ຊນ຺ຕິ; ສໍໂຍຄາ ສໍກິລິສ຺ສນ຺ຕິ. ອຍມ຺ປິ ໂຂ, ມຫາລິ, ເຫຕຸ ອຍໍ ປຈ຺ຈໂຍ ສຕ຺ຕານໍ ສໍກິເລສາຍ. ເອວມ຺ປິ ສເຫຕູ ສປ຺ປຈ຺ຈຍາ ສຕ຺ຕາ ສໍກິລິສ຺ສນ຺ຕີ"ຕິ.

"ກຕໂມ ປນ, ຠນ຺ເຕ, ເຫຕຸ ກຕໂມ ປຈ຺ຈໂຍ ສຕ຺ຕານໍ ວິສຸທ຺ຘິຍາ; ກຖໍ ສເຫຕູ ສປ຺ປຈ຺ຈຍາ ສຕ຺ຕາ ວິສຸຊ຺ຌນ຺ຕີ"ຕິ? "ຣູປຎ຺ຈ ຫິທໍ, ມຫາລິ, ເອກນ຺ຕສຸຂໍ ອຠວິສ຺ສ ສຸຂານຸປຕິຕໍ ສຸຂາວກ຺ກນ຺ຕໍ ອນວກ຺ກນ຺ຕໍ ທຸກ຺ເຂນ, ນຍິທໍ ສຕ຺ຕາ ຣູປສ຺ມິໍ ນິພ຺ພິນ຺ເທຍ຺ຍຸໍ. ຍສ຺ມາ ຈ ໂຂ, ມຫາລິ, ຣູປໍ ທຸກ຺ຂໍ ທຸກ຺ຂານຸປຕິຕໍ ທຸກ຺ຂາວກ຺ກນ຺ຕໍ ອນວກ຺ກນ຺ຕໍ ສຸເຂນ, ຕສ຺ມາ ສຕ຺ຕາ ຣູປສ຺ມິໍ ນິພ຺ພິນ຺ທນ຺ຕິ; ນິພ຺ພິນ຺ທໍ ວິຣຊ຺ຊນ຺ຕິ; ວິຣາຄາ ວິສຸຊ຺ຌນ຺ຕິ. ອຍໍ ໂຂ, ມຫາລິ, ເຫຕຸ, ອຍໍ ປຈ຺ຈໂຍ, ສຕ຺ຕານໍ ວິສຸທ຺ຘິຍາ. ເອວໍ ສເຫຕູ ສປ຺ປຈ຺ຈຍາ ສຕ຺ຕາ ວິສຸຊ຺ຌນ຺ຕິ".

"ເວທນາ ຈ ຫິທໍ, ມຫາລິ, ເອກນ຺ຕສຸຂາ ອຠວິສ຺ສ…ເປ… ສຎ຺ຎາ ຈ ຫິທໍ, ມຫາລິ…ເປ… ສງ຺ຂາຣາ ຈ ຫິທໍ, ມຫາລິ, ເອກນ຺ຕສຸຂາ ອຠວິໍສຸ…ເປ… ວິຎ຺ຎາຓຎ຺ຈ ຫິທໍ, ມຫາລິ, ເອກນ຺ຕສຸຂໍ ອຠວິສ຺ສ ສຸຂານຸປຕິຕໍ ສຸຂາວກ຺ກນ຺ຕໍ ອນວກ຺ກນ຺ຕໍ ທຸກ຺ເຂນ, ນຍິທໍ ສຕ຺ຕາ ວິຎ຺ຎາຓສ຺ມິໍ ນິພ຺ພິນ຺ເທຍ຺ຍຸໍ. ຍສ຺ມາ ຈ ໂຂ, ມຫາລິ, ວິຎ຺ຎາຓໍ ທຸກ຺ຂໍ ທຸກ຺ຂານຸປຕິຕໍ ທຸກ຺ຂາວກ຺ກນ຺ຕໍ ອນວກ຺ກນ຺ຕໍ ສຸເຂນ, ຕສ຺ມາ ສຕ຺ຕາ ວິຎ຺ຎາຓສ຺ມິໍ ນິພ຺ພິນ຺ທນ຺ຕິ; ນິພ຺ພິນ຺ທໍ ວິຣຊ຺ຊນ຺ຕິ; ວິຣາຄາ ວິສຸຊ຺ຌນ຺ຕິ. ອຍໍ ໂຂ, ມຫາລິ, ເຫຕຸ, ອຍໍ ປຈ຺ຈໂຍ, ສຕ຺ຕານໍ ວິສຸທ຺ຘິຍາ . ເອວມ຺ປິ ສເຫຕູ ສປ຺ປຈ຺ຈຍາ ສຕ຺ຕາ ວິສຸຊ຺ຌນ຺ຕີ"ຕິ. ອຏ຺ຐມໍ.

໙. ອາທິຕ຺ຕສຸຕ຺ຕໍ

໖໑. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ. "ຣູປໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອາທິຕ຺ຕໍ, ເວທນາ ອາທິຕ຺ຕາ, ສຎ຺ຎາ ອາທິຕ຺ຕາ, ສງ຺ຂາຣາ ອາທິຕ຺ຕາ, ວິຎ຺ຎາຓໍ ອາທິຕ຺ຕໍ. ເອວໍ ປສ຺ສໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຸຕວາ ອຣິຍສາວໂກ ຣູປສ຺ມິມ຺ປິ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ, ເວທນາຍປິ… ສຎ຺ຎາຍປິ… ສງ຺ຂາເຣສຸປິ… ວິຎ຺ຎາຓສ຺ມິມ຺ປິ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ. ນິພ຺ພິນ຺ທໍ ວິຣຊ຺ຊຕິ; ວິຣາຄາ ວິມຸຈ຺ຈຕິ. ວິມຸຕ຺ຕສ຺ມິໍ ວິມຸຕ຺ຕມິຕິ ຎາຓໍ ໂຫຕິ. 'ຂີຓາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ກຕໍ ກຣຓີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາ'ຕິ ປຊານາຕີ"ຕິ. ນວມໍ.

᪑᪐᪨ ᨶᩥᩁᩩᨲ᩠ᨲᩥᨷᨳᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪖᪒᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ “ᨲᨿᩮᩣᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨶᩥᩁᩩᨲ᩠ᨲᩥᨷᨳᩣ ᩋᨵᩥᩅᨧᨶᨷᨳᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨷᨳᩣ ᩋᩈᩘ᩠ᨠᩥᨱ᩠ᨱᩣ ᩋᩈᩘ᩠ᨠᩥᨱ᩠ᨱᨷᩩᨻ᩠ᨻᩣ, ᨶ ᩈᩘ᩠ᨠᩦᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᩈᩘ᩠ᨠᩦᨿᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨷ᩠ᨷᨭᩥᨠᩩᨭ᩠ᨮᩣ ᩈᨾᨱᩮᩉᩥ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩉᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩪᩉᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨲᨿᩮᩣ? ᨿᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩁᩪᨷᩴ ᩋᨲᩦᨲᩴ ᨶᩥᩁᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᩅᩥᨷᩁᩥᨱᨲᩴ ‘ᩋᩉᩮᩣᩈᩦ’ᨲᩥ ᨲᩔ ᩈᩘ᩠ᨡᩣ, ‘ᩋᩉᩮᩣᩈᩦ’ᨲᩥ ᨲᩔ ᩈᨾᨬ᩠ᨬᩣ, ‘ᩋᩉᩮᩣᩈᩦ’ᨲᩥ ᨲᩔ ᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥ; ᨶ ᨲᩔ ᩈᩘ᩠ᨡᩣ ‘ᩋᨲ᩠ᨳᩦ’ᨲᩥ, ᨶ ᨲᩔ ᩈᩘ᩠ᨡᩣ ‘ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ’”ᨲᩥ᪨

“ᨿᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᩋᨲᩦᨲᩣ ᨶᩥᩁᩩᨴ᩠ᨵᩣ ᩅᩥᨷᩁᩥᨱᨲᩣ ‘ᩋᩉᩮᩣᩈᩦ’ᨲᩥ ᨲᩔᩣ ᩈᩘ᩠ᨡᩣ, ‘ᩋᩉᩮᩣᩈᩦ’ᨲᩥ ᨲᩔᩣ ᩈᨾᨬ᩠ᨬᩣ, ‘ᩋᩉᩮᩣᩈᩦ’ᨲᩥ ᨲᩔᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥ; ᨶ ᨲᩔᩣ ᩈᩘ᩠ᨡᩣ ‘ᩋᨲ᩠ᨳᩦ’ᨲᩥ, ᨶ ᨲᩔᩣ ᩈᩘ᩠ᨡᩣ ‘ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ’”ᨲᩥ᪨

“ᨿᩣ ᩈᨬ᩠ᨬᩣ… ᨿᩮ ᩈᩘ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᩋᨲᩦᨲᩣ ᨶᩥᩁᩩᨴ᩠ᨵᩣ ᩅᩥᨷᩁᩥᨱᨲᩣ ‘ᩋᩉᩮᩈᩩ’ᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᩈᩘ᩠ᨡᩣ, ‘ᩋᩉᩮᩈᩩ’ᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᩈᨾᨬ᩠ᨬᩣ, ‘ᩋᩉᩮᩈᩩ’ᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥ; ᨶ ᨲᩮᩈᩴ ᩈᩘ᩠ᨡᩣ ‘ᩋᨲ᩠ᨳᩦ’ᨲᩥ, ᨶ ᨲᩮᩈᩴ ᩈᩘ᩠ᨡᩣ ‘ᨽᩅᩥᩔᨶ᩠ᨲᩦ’”ᨲᩥ᪨

“ᨿᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩋᨲᩦᨲᩴ ᨶᩥᩁᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᩅᩥᨷᩁᩥᨱᨲᩴ, ‘ᩋᩉᩮᩣᩈᩦ’ᨲᩥ ᨲᩔ ᩈᩘ᩠ᨡᩣ, ‘ᩋᩉᩮᩣᩈᩦ’ᨲᩥ ᨲᩔ ᩈᨾᨬ᩠ᨬᩣ, ‘ᩋᩉᩮᩣᩈᩦ’ᨲᩥ ᨲᩔ ᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥ; ᨶ ᨲᩔ ᩈᩘ᩠ᨡᩣ ‘ᩋᨲ᩠ᨳᩦ’ᨲᩥ, ᨶ ᨲᩔ ᩈᩘ᩠ᨡᩣ ‘ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ’”ᨲᩥ᪨

“ᨿᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩁᩪᨷᩴ ᩋᨩᩣᨲᩴ ᩋᨷᩣᨲᩩᨽᩪᨲᩴ, ‘ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ’ᨲᩥ ᨲᩔ ᩈᩘ᩠ᨡᩣ, ‘ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ’ᨲᩥ ᨲᩔ ᩈᨾᨬ᩠ᨬᩣ, ‘ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ’ᨲᩥ ᨲᩔ ᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥ; ᨶ ᨲᩔ ᩈᩘ᩠ᨡᩣ ‘ᩋᨲ᩠ᨳᩦ’ᨲᩥ, ᨶ ᨲᩔ ᩈᩘ᩠ᨡᩣ ‘ᩋᩉᩮᩣᩈᩦ’”ᨲᩥ᪨

“ᨿᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᩋᨩᩣᨲᩣ ᩋᨷᩣᨲᩩᨽᩪᨲᩣ, ‘ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ’ᨲᩥ ᨲᩔᩣ ᩈᩘ᩠ᨡᩣ, ‘ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ’ᨲᩥ ᨲᩔᩣ ᩈᨾᨬ᩠ᨬᩣ, ‘ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ’ᨲᩥ ᨲᩔᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥ; ᨶ ᨲᩔᩣ ᩈᩘ᩠ᨡᩣ ‘ᩋᨲ᩠ᨳᩦ’ᨲᩥ, ᨶ ᨲᩔᩣ ᩈᩘ᩠ᨡᩣ ‘ᩋᩉᩮᩣᩈᩦ’”ᨲᩥ᪨

“ᨿᩣ ᩈᨬ᩠ᨬᩣ… ᨿᩮ ᩈᩘ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᩋᨩᩣᨲᩣ ᩋᨷᩣᨲᩩᨽᩪᨲᩣ, ‘ᨽᩅᩥᩔᨶ᩠ᨲᩦ’ᨲᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᩈᩘ᩠ᨡᩣ, ‘ᨽᩅᩥᩔᨶ᩠ᨲᩦ’ᨲᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᩈᨾᨬ᩠ᨬᩣ, ‘ᨽᩅᩥᩔᨶ᩠ᨲᩦ’ᨲᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥ; ᨶ ᨲᩮᩈᩴ ᩈᩘ᩠ᨡᩣ ‘ᩋᨲ᩠ᨳᩦ’ᨲᩥ, ᨶ ᨲᩮᩈᩴ ᩈᩘ᩠ᨡᩣ ‘ᩋᩉᩮᩈᩩ’”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

“ᨿᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩋᨩᩣᨲᩴ ᩋᨷᩣᨲᩩᨽᩪᨲᩴ, ‘ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ’ᨲᩥ ᨲᩔ ᩈᩘ᩠ᨡᩣ, ‘ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ’ᨲᩥ ᨲᩔ ᩈᨾᨬ᩠ᨬᩣ, ‘ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ’ᨲᩥ ᨲᩔ ᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥ; ᨶ ᨲᩔ ᩈᩘ᩠ᨡᩣ ‘ᩋᨲ᩠ᨳᩦ’ᨲᩥ, ᨶ ᨲᩔ ᩈᩘ᩠ᨡᩣ ‘ᩋᩉᩮᩣᩈᩦ’”ᨲᩥ᪨

“ᨿᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩁᩪᨷᩴ ᨩᩣᨲᩴ ᨷᩣᨲᩩᨽᩪᨲᩴ, ‘ᩋᨲ᩠ᨳᩦ’ᨲᩥ ᨲᩔ ᩈᩘ᩠ᨡᩣ, ‘ᩋᨲ᩠ᨳᩦ’ᨲᩥ ᨲᩔ ᩈᨾᨬ᩠ᨬᩣ, ‘ᩋᨲ᩠ᨳᩦ’ᨲᩥ ᨲᩔ ᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥ; ᨶ ᨲᩔ ᩈᩘ᩠ᨡᩣ ‘ᩋᩉᩮᩣᩈᩦ’ᨲᩥ, ᨶ ᨲᩔ ᩈᩘ᩠ᨡᩣ ‘ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ’”ᨲᩥ᪨

“យា វេទនា ជាតា បាតុភូតា, ‘អត្ថី’តិ តស្សា សង្ខា, ‘អត្ថី’តិ តស្សា សមញ្ញា, ‘អត្ថី’តិ តស្សា បញ្ញត្តិ; ន តស្សា សង្ខា ‘អហោសី’តិ, ន តស្សា សង្ខា ‘ភវិស្សតី’’’តិ។

“យា សញ្ញា... យេ សង្ខារា ជាតា បាតុភូតា, ‘អត្ថី’តិ តេសំ សង្ខា, ‘អត្ថី’តិ តេសំ សមញ្ញា, ‘អត្ថី’តិ តេសំ បញ្ញត្តិ; ន តេសំ សង្ខា ‘អហេសុ’ន្តិ, ន តេសំ សង្ខា, ‘ភវិស្សន្តី’’’តិ។

“យំ វិញ្ញាណំ ជាតំ បាតុភូតំ, ‘អត្ថី’តិ តស្ស សង្ខា, ‘អត្ថី’តិ តស្ស សមញ្ញា, ‘អត្ថី’តិ តស្ស បញ្ញត្តិ; ន តស្ស សង្ខា ‘អហោសី’តិ, ន តស្ស សង្ខា ‘ភវិស្សតី’’’តិ។

“ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, តយោ និរុត្តិបថា អធិវចនបថា បញ្ញត្តិបថា អសង្កិណ្ណា អសង្កិណ្ណបុព្ពា, ន សង្កីយន្តិ, ន សង្កីយិស្សន្តិ, អប្បដិកុដ្ឋា សមណេហិ ព្រាហ្មណេហិ វិញ្ញូហិ។ យេបិ តេ, ភិក្ខវេ, អហេសុំ ឧក្កលា វស្សភញ្ញា [ឱក្កលា វយភិញ្ញា (ម។ និ។ ១។១៣១)] អហេតុកវាទា អកិរិយវាទា នត្ថិកវាទា, តេបិមេ តយោ និរុត្តិបថេ អធិវចនបថេ បញ្ញត្តិបថេ ន គរហិតព្ពំ នប្បដិក្កោសិតព្ពំ អមញ្ញិំសុ។ តំ កិស្ស ហេតុ? និន្ទាឃដ្ដនព្យារោសឧបារម្ភភយា”តិ [និន្ទាព្យារោសឧបារម្ភភយាតិ (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។) ម។ និ។ ១។១៣១]។

ឧបយវគ្គោ ឆដ្ឋោ។

តស្សុទ្ទានំ –

ឧបយោ ពីជំ ឧទានំ, ឧបាទានបរិវត្តំ;

សត្តដ្ឋានញ្ច សម្ពុទ្ធោ, បញ្ចមហាលិ អាទិត្តា។

វគ្គោ និរុត្តិបថេន ចាតិ។

៧។ អរហន្តវគ្គោ

១។ ឧបាទិយមានសុត្តំ

᪖᪓᪨ ᩑᨠᩴ ᩈᨾᨿᩴ ᨽᨣᩅᩤ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨿᩴ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᨩᩮᨲᩅᨶᩮ ᩋᨶᩣᨳᨷᩥᨱ᩠ᨯᩥᨠᩔ ᩋᩣᩁᩣᨾᩮ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩤ ᨲᩮᨶᩩᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ; ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩥᩅᩤᨴᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ᪨ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – “ᩈᩣᨵᩩ ᨾᩮ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᩤ ᩈᩴᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᨲᩩ ᨿᨾᩉᩴ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩤ ᩑᨠᩮᩣ ᩅᩪᨷᨠᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨷ᩠ᨷᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᨲᩣᨷᩦ ᨷᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ “ᩏᨷᩤᨴᩥᨿᨾᩣᨶᩮᩣ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᨻᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨾᩣᩁᩔ; ᩋᨶᩩᨷᩤᨴᩥᨿᨾᩣᨶᩮᩣ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᩤᨷᩥᨾᨲᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ “ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ ᨽᨣᩅᩤ, ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ ᩈᩩᨣᨲᩣ”ᨲᩥ᪨

“ᨿᨳᩣ ᨠᨳᩴ ᨷᨶ ᨲ᩠ᩅᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᨾᨿᩣ ᩈᩴᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨽᩣᩈᩥᨲᩔ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩤᩁᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᩣᨩᩤᨶᩣᩈᩦ”ᨲᩥ? “ᩁᩪᨷᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩏᨷᩤᨴᩥᨿᨾᩣᨶᩮᩣ ᨻᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨾᩣᩁᩔ; ᩋᨶᩩᨷᩤᨴᩥᨿᨾᩣᨶᩮᩣ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᩤᨷᩥᨾᨲᩮᩣ᪨ ᩅᩮᨴᨶᩴ ᩏᨷᩤᨴᩥᨿᨾᩣᨶᩮᩣ ᨻᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨾᩣᩁᩔ; ᩋᨶᩩᨷᩤᨴᩥᨿᨾᩣᨶᩮᩣ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᩤᨷᩥᨾᨲᩮᩣ᪨ ᩈᨬ᩠ᨬᩴ... ᩈᨦ᩠ᨡᩤᩁᩮ ... ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩏᨷᩤᨴᩥᨿᨾᩣᨶᩮᩣ ᨻᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨾᩣᩁᩔ; ᩋᨶᩩᨷᩤᨴᩥᨿᨾᩣᨶᩮᩣ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᩤᨷᩥᨾᨲᩮᩣ᪨ ᩍᨾᩔ ᨡ᩠ᩅᩤᩉᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩈᩴᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨽᩣᩈᩥᨲᩔ ᩑᩅᩴ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩤᩁᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᩣᨩᩤᨶᩣᨾᩦ”ᨲᩥ᪨

“ᩈᩣᨵᩩ ᩈᩣᨵᩩ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ! ᩈᩣᨵᩩ ᨡᩮᩣ ᨲ᩠ᩅᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᨾᨿᩣ ᩈᩴᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨽᩣᩈᩥᨲᩔ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩤᩁᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᩣᨩᩤᨶᩣᩈᩥ᪨ ᩁᩪᨷᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᩏᨷᩤᨴᩥᨿᨾᩣᨶᩮᩣ ᨻᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨾᩣᩁᩔ; ᩋᨶᩩᨷᩤᨴᩥᨿᨾᩣᨶᩮᩣ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᩤᨷᩥᨾᨲᩮᩣ᪨ ᩅᩮᨴᨶᩴ... ᩈᨬ᩠ᨬᩴ... ᩈᨦ᩠ᨡᩤᩁᩮ... ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩏᨷᩤᨴᩥᨿᨾᩣᨶᩮᩣ ᨻᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨾᩣᩁᩔ ; ᩋᨶᩩᨷᩤᨴᩥᨿᨾᩣᨶᩮᩣ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᩤᨷᩥᨾᨲᩮᩣ᪨ ᩍᨾᩔ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᨾᨿᩣ ᩈᩴᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨽᩣᩈᩥᨲᩔ ᩑᩅᩴ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩤᩁᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩮᩣ”ᨲᩥ᪨

ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨽᩣᩈᩥᨲᩴ ᩋᨽᩥᨶᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᨶᩩᨾᩮᩣᨴᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩏᨭ᩠ᨮᩣᨿᩣᩈᨶᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩥᩅᩤᨴᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨷᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᨷᨠ᩠ᨠᩣᨾᩥ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩑᨠᩮᩣ ᩅᩪᨷᨠᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨷ᩠ᨷᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᨲᩣᨷᩦ ᨷᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᨧᩥᩁᩔᩮᩅ – ᨿᩔᨲ᩠ᨳᩤᨿ ᨠᩩᩃᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᨴᩮᩅ ᩋᨣᩤᩁᩈ᩠ᨾᩤ ᩋᨶᨣᩤᩁᩥᨿᩴ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᨴᨶᩩᨲ᩠ᨲᩁᩴ – ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᨷᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩈᨿᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩣᩈᩥ᪨ “ᨡᩦᨱᩣ ᨩᩤᨲᩥ, ᩅᩩᩈᩥᨲᩴ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ, ᨠᨲᩴ ᨠᩁᨱᩦᨿᩴ, ᨶᩣᨷᩁᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᨲ᩠ᨲᩣᨿᩣ”ᨲᩥ ᩋᨻ᩠ᨽᨬ᩠ᨬᩣᩈᩥ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮᩣ ᨧ ᨷᨶ ᩈᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᩁᩉᨲᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩦᨲᩥ᪨ ᨷᨮᨾᩴ᪨

᪒᪨ ᨾᨬ᩠ᨬᨾᩣᨶᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪖᪔᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ...ᨷᩮ... ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – “ᩈᩣᨵᩩ ᨾᩮ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᩤ ᩈᩴᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᨲᩩ...ᨷᩮ... ᩋᩣᨲᩣᨷᩦ ᨷᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ “ᨾᨬ᩠ᨬᨾᩣᨶᩮᩣ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᨻᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨾᩣᩁᩔ; ᩋᨾᨬ᩠ᨬᨾᩣᨶᩮᩣ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᩤᨷᩥᨾᨲᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ “ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ ᨽᨣᩅᩤ, ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ ᩈᩩᨣᨲᩣ”ᨲᩥ᪨

“ᨿᨳᩣ ᨠᨳᩴ ᨷᨶ ᨲ᩠ᩅᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᨾᨿᩣ ᩈᩴᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨽᩣᩈᩥᨲᩔ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩤᩁᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᩣᨩᩤᨶᩣᩈᩦ”ᨲᩥ? “ᩁᩪᨷᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨾᨬ᩠ᨬᨾᩣᨶᩮᩣ ᨻᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨾᩣᩁᩔ; ᩋᨾᨬ᩠ᨬᨾᩣᨶᩮᩣ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᩤᨷᩥᨾᨲᩮᩣ᪨ ᩅᩮᨴᨶᩴ... ᩈᨬ᩠ᨬᩴ... ᩈᨦ᩠ᨡᩤᩁᩮ... ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᨾᩣᨶᩮᩣ ᨻᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨾᩣᩁᩔ; ᩋᨾᨬ᩠ᨬᨾᩣᨶᩮᩣ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᩤᨷᩥᨾᨲᩮᩣ᪨ ᩍᨾᩔ ᨡ᩠ᩅᩤᩉᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩈᩴᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨽᩣᩈᩥᨲᩔ ᩑᩅᩴ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩤᩁᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᩣᨩᩤᨶᩣᨾᩦ”ᨲᩥ᪨

"សាធុ សាធុ, ភិក្ខុ! សាធុ ខោ ត្វំ, ភិក្ខុ, មយា សំខិត្តេន ភាសិតស្ស វិត្ថារេន អត្ថំ អាជានាសិ។ រូបំ ខោ, ភិក្ខុ, មញ្ញមានោ ពទ្ធោ មារស្ស; អមញ្ញមានោ មុត្តោ បាបិមតោ។ វេទនំ... សញ្ញំ... សង្ខារេ... វិញ្ញាណំ មញ្ញមានោ ពទ្ធោ មារស្ស; អមញ្ញមានោ មុត្តោ បាបិមតោ។ ឥមស្ស ខោ, ភិក្ខុ, មយា សំខិត្តេន ភាសិតស្ស ឯវំ វិត្ថារេន អត្ថោ ទដ្ឋព្ពោ"តិ...បេ... អញ្ញតរោ ច បន សោ ភិក្ខុ អរហតំ អហោសីតិ។ ទុតិយំ។

៣. អភិនន្ទមានសុត្តំ

៦៥. សាវត្ថិនិទានំ។ អថ ខោ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ...បេ... ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច – "សាធុ មេ, ភន្តេ, ភគវា សំខិត្តេន...បេ... បហិតត្តោ វិហរេយ្យ"ន្តិ។ "អភិនន្ទមានោ ខោ, ភិក្ខុ, ពទ្ធោ មារស្ស; អនភិនន្ទមានោ មុត្តោ បាបិមតោ"តិ។ "អញ្ញាតំ ភគវា, អញ្ញាតំ សុគតា"តិ។

"យថា កថំ បន ត្វំ, ភិក្ខុ, មយា សំខិត្តេន ភាសិតស្ស វិត្ថារេន អត្ថំ អាជានាសី"តិ? "រូបំ ខោ, ភន្តេ, អភិនន្ទមានោ ពទ្ធោ មារស្ស; អនភិនន្ទមានោ មុត្តោ បាបិមតោ។ វេទនំ... សញ្ញំ... សង្ខារេ... វិញ្ញាណំ អភិនន្ទមានោ ពទ្ធោ មារស្ស; អនភិនន្ទមានោ មុត្តោ បាបិមតោ។ ឥមស្ស ខ្វាហំ, ភន្តេ, ភគវតា សំខិត្តេន ភាសិតស្ស ឯវំ វិត្ថារេន អត្ថំ អាជានាមី"តិ។

"សាធុ សាធុ, ភិក្ខុ! សាធុ ខោ ត្វំ, ភិក្ខុ, មយា សំខិត្តេន ភាសិតស្ស វិត្ថារេន អត្ថំ អាជានាសិ។ រូបំ ខោ, ភិក្ខុ, អភិនន្ទមានោ ពទ្ធោ មារស្ស; អនភិនន្ទមានោ មុត្តោ បាបិមតោ។ វេទនំ... សញ្ញំ... សង្ខារេ ... វិញ្ញាណំ អភិនន្ទមានោ ពទ្ធោ មារស្ស; អនភិនន្ទមានោ មុត្តោ បាបិមតោ។ ឥមស្ស ខោ, ភិក្ខុ, មយា សំខិត្តេន ភាសិតស្ស ឯវំ វិត្ថារេន អត្ថោ ទដ្ឋព្ពោ"តិ...បេ... អញ្ញតរោ ច បន សោ ភិក្ខុ អរហតំ អហោសីតិ។ តតិយំ។

៤. អនិច្ចសុត្តំ

៦៦. សាវត្ថិនិទានំ។ អថ ខោ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ...បេ... ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច – "សាធុ មេ, ភន្តេ, ភគវា សំខិត្តេន ធម្មំ ទេសេតុ...បេ... អាតាបី បហិតត្តោ វិហរេយ្យ"ន្តិ។ "យំ ខោ, ភិក្ខុ, អនិច្ចំ; តត្រ តេ ឆន្ទោ បហាតព្ពោ"តិ។ "អញ្ញាតំ ភគវា; អញ្ញាតំ សុគតា"តិ។

"យថា កថំ បន ត្វំ, ភិក្ខុ, មយា សំខិត្តេន ភាសិតស្ស វិត្ថារេន អត្ថំ អាជានាសី"តិ? "រូបំ ខោ, ភន្តេ, អនិច្ចំ; តត្រ មេ ឆន្ទោ បហាតព្ពោ។ វេទនា... សញ្ញា... សង្ខារា... វិញ្ញាណំ អនិច្ចំ; តត្រ មេ ឆន្ទោ បហាតព្ពោ។ ឥមស្ស ខ្វាហំ, ភន្តេ, ភគវតា សំខិត្តេន ភាសិតស្ស វិត្ថារេន អត្ថំ អាជានាមី"តិ។

“សាធុ សាធុ, ភិក្ខុ! សាធុ ខោ ត្វំ, ភិក្ខុ, មយា សង្ខិត្តេន ភាសិតស្ស វិត្ថារេន អត្ថំ អាជានាសិ. រូបំ ខោ, ភិក្ខុ, អនិច្ចំ; តត្រ តេ ឆន្ទោ បហាតព្វោ. វេទនា អនិច្ចា... សញ្ញា... សង្ខារា... វិញ្ញាណំ អនិច្ចំ; តត្រ ខោ តេ ឆន្ទោ បហាតព្វោ. ឥមស្ស ខោ, ភិក្ខុ, មយា សង្ខិត្តេន ភាសិតស្ស ឯវំ វិត្ថារេន អត្ថោ ទដ្ឋព្វោ”តិ...បេ... អញ្ញតរោ ច បន សោ ភិក្ខុ អរហតំ អហោសីតិ. ចតុត្ថំ.

៥. ទុក្ខសុត្តំ

៦៧. សាវត្ថិនិទានំ . អថ ខោ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ...បេ... ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “សាធុ មេ, ភន្តេ, ភគវា សង្ខិត្តេន ធម្មំ ទេសេតុ...បេ... អាតាបី បហិតត្តោ វិហរេយ្យ”ន្តិ. “យំ ខោ, ភិក្ខុ, ទុក្ខំ; តត្រ តេ ឆន្ទោ បហាតព្វោ”តិ. “អញ្ញាតំ ភគវា; អញ្ញាតំ សុគតា”តិ.

“យថា កថំ បន ត្វំ, ភិក្ខុ, មយា សង្ខិត្តេន ភាសិតស្ស វិត្ថារេន អត្ថំ អាជានាសី”តិ ? “រូបំ ខោ, ភន្តេ, ទុក្ខំ; តត្រ មេ ឆន្ទោ បហាតព្វោ. វេទនា... សញ្ញា... សង្ខារា... វិញ្ញាណំ ទុក្ខំ; តត្រ មេ ឆន្ទោ បហាតព្វោ. ឥមស្ស ខ្វាហំ, ភន្តេ, ភគវតា សង្ខិត្តេន ភាសិតស្ស ឯវំ វិត្ថារេន អត្ថំ អាជានាមី”តិ.

“សាធុ សាធុ, ភិក្ខុ! សាធុ ខោ ត្វំ, ភិក្ខុ, មយា សង្ខិត្តេន ភាសិតស្ស វិត្ថារេន អត្ថំ អាជានាសិ. រូបំ ខោ ភិក្ខុ, ទុក្ខំ; តត្រ តេ ឆន្ទោ បហាតព្វោ. វេទនា... សញ្ញា... សង្ខារា... វិញ្ញាណំ ទុក្ខំ; តត្រ តេ ឆន្ទោ បហាតព្វោ. ឥមស្ស ខោ, ភិក្ខុ, មយា សង្ខិត្តេន ភាសិតស្ស ឯវំ វិត្ថារេន អត្ថោ ទដ្ឋព្វោ”តិ...បេ... អញ្ញតរោ ច បន សោ ភិក្ខុ អរហតំ អហោសីតិ. បញ្ចមំ.

៦. អនត្តសុត្តំ

៦៨. សាវត្ថិនិទានំ. អថ ខោ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ...បេ... ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “សាធុ មេ, ភន្តេ, ភគវា សង្ខិត្តេន ធម្មំ ទេសេតុ...បេ... អាតាបី បហិតត្តោ វិហរេយ្យ”ន្តិ. “យោ ខោ, ភិក្ខុ, អនត្តា; តត្រ តេ ឆន្ទោ បហាតព្វោ”តិ. “អញ្ញាតំ, ភគវា; អញ្ញាតំ, សុគតា”តិ.

“យថា កថំ បន ត្វំ, ភិក្ខុ, មយា សង្ខិត្តេន ភាសិតស្ស វិត្ថារេន អត្ថំ អាជានាសី”តិ? “រូបំ ខោ, ភន្តេ, អនត្តា; តត្រ មេ ឆន្ទោ បហាតព្វោ. វេទនា... សញ្ញា... សង្ខារា... វិញ្ញាណំ អនត្តា; តត្រ មេ ឆន្ទោ បហាតព្វោ. ឥមស្ស ខ្វាហំ, ភន្តេ, ភគវតា សង្ខិត្តេន ភាសិតស្ស ឯវំ វិត្ថារេន អត្ថំ អាជានាមី”តិ.

“សាធុ សាធុ, ភិក្ខុ! សាធុ ខោ ត្វំ, ភិក្ខុ, មយា សំខិត្តេន ភាសិតស្ស វិត្ថារេន អត្ថំ អាជានាសិ។ រូបំ ខោ, ភិក្ខុ, អនត្តា; តត្រ តេ ឆន្ទោ បហាតព្ពោ ។ វេទនា... សញ្ញា... សង្ខារា... វិញ្ញាណំ អនត្តា; តត្រ តេ ឆន្ទោ បហាតព្ពោ។ ឥមស្ស ខោ, ភិក្ខុ, មយា សំខិត្តេន ភាសិតស្ស ឯវំ វិត្ថារេន អត្ថោ ទដ្ឋព្ពោ”តិ...បេ... អញ្ញតរោ ច បន សោ ភិក្ខុ អរហតំ អហោសីតិ។ ឆដ្ឋំ។

៧. អនត្តនិយសុត្តំ

៦៩. សាវត្ថិនិទានំ។ អថ ខោ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ...បេ... ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “សាធុ មេ, ភន្តេ, ភគវា សំខិត្តេន ធម្មំ ទេសេតុ...បេ... វិហរេយ្យ”ន្តិ។ “យំ ខោ, ភិក្ខុ, អនត្តនិយំ; តត្រ តេ ឆន្ទោ បហាតព្ពោ”តិ។ “អញ្ញាតំ, ភគវា; អញ្ញាតំ, សុគតា”តិ។

“យថា កថំ បន ត្វំ, ភិក្ខុ, មយា សំខិត្តេន ភាសិតស្ស វិត្ថារេន អត្ថំ អាជានាសី”តិ? “រូបំ ខោ, ភន្តេ, អនត្តនិយំ; តត្រ មេ ឆន្ទោ បហាតព្ពោ។ វេទនា... សញ្ញា... សង្ខារា... វិញ្ញាណំ អនត្តនិយំ; តត្រ មេ ឆន្ទោ បហាតព្ពោ។ ឥមស្ស ខ្វាហំ, ភន្តេ, ភគវតា សំខិត្តេន ភាសិតស្ស ឯវំ វិត្ថារេន អត្ថំ អាជានាមី”តិ។

“សាធុ សាធុ, ភិក្ខុ! សាធុ ខោ ត្វំ, ភិក្ខុ, មយា សំខិត្តេន ភាសិតស្ស វិត្ថារេន អត្ថំ អាជានាសិ។ រូបំ ខោ, ភិក្ខុ , អនត្តនិយំ; តត្រ តេ ឆន្ទោ បហាតព្ពោ។ វេទនា ... សញ្ញា... សង្ខារា... វិញ្ញាណំ អនត្តនិយំ; តត្រ តេ ឆន្ទោ បហាតព្ពោ។ ឥមស្ស ខោ, ភិក្ខុ, មយា សំខិត្តេន ភាសិតស្ស ឯវំ វិត្ថារេន អត្ថោ ទដ្ឋព្ពោ”តិ...បេ... អញ្ញតរោ ច បន សោ ភិក្ខុ អរហតំ អហោសីតិ។ សត្តមំ។

៨. រជនីយសណ្ឋិតសុត្តំ

៧០. សាវត្ថិនិទានំ។ អថ ខោ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ...បេ... ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “សាធុ មេ, ភន្តេ, ភគវា សំខិត្តេន ធម្មំ ទេសេតុ, យមហំ ភគវតោ ធម្មំ សុត្វា...បេ... វិហរេយ្យ”ន្តិ។ “យំ ខោ, ភិក្ខុ, រជនីយសណ្ឋិតំ; តត្រ តេ ឆន្ទោ បហាតព្ពោ”តិ។ “អញ្ញាតំ, ភគវា; អញ្ញាតំ, សុគតា”តិ។

“យថា កថំ បន ត្វំ, ភិក្ខុ, មយា សំខិត្តេន ភាសិតស្ស វិត្ថារេន អត្ថំ អាជានាសី”តិ? “រូបំ ខោ, ភន្តេ, រជនីយសណ្ឋិតំ; តត្រ មេ ឆន្ទោ បហាតព្ពោ។ វេទនា... សញ្ញា... សង្ខារា... វិញ្ញាណំ រជនីយសណ្ឋិតំ; តត្រ មេ ឆន្ទោ បហាតព្ពោ។ ឥមស្ស ខ្វាហំ, ភន្តេ, ភគវតា សំខិត្តេន ភាសិតស្ស ឯវំ វិត្ថារេន អត្ថំ អាជានាមី”តិ។

“សាធុ សាធុ ភិក្ខុ! សាធុ ខោ ត្វំ, ភិក្ខុ, មយា សំខិត្តេន ភាសិតស្ស វិត្ថារេន អត្ថំ អាជានាសិ។ រូបំ ខោ, ភិក្ខុ, រជនីយសណ្ឋិតំ; តត្រ តេ

ឆន្ទោ បហាតព្ពោ. វេទនា... សញ្ញា... សង្ខារា... វិញ្ញាណំ រជនីយសណ្ឋិតំ; តត្រ តេ ឆន្ទោ បហាតព្ពោ. ឥមស្ស ខោ, ភិក្ខុ, មយា សំខិត្តេន ភាសិតស្ស ឯវំ វិត្ថារេន អត្ថោ ទដ្ឋព្ពោ”តិ...បេ... អញ្ញតរោ ច បន សោ ភិក្ខុ អរហតំ អហោសីតិ. អដ្ឋមំ.

៩. រាធសុត្តំ

៧១. សាវត្ថិនិទានំ. អថ ខោ អាយស្មា រាធោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច – “កថំ នុ ខោ, ភន្តេ, ជានតោ, កថំ បស្សតោ ឥមស្មិញ្ច សវិញ្ញាណកេ កាយេ ពហិទ្ធា ច សព្ពនិមិត្តេសុ អហង្ការមមង្ការមានានុសយា ន ហោន្តី”តិ? “យំ កិញ្ចិ, រាធ, រូបំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ឱឡារិកំ វា សុខុមំ វា ហីនំ វា បណីតំ វា យំ ទូរេ សន្តិកេ វា, សព្ពំ រូបំ – ‘នេតំ មម, នេសោហមស្មិ, ន មេសោ អត្តា’តិ ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ បស្សតិ. យា កាចិ វេទនា... យា កាចិ សញ្ញា... យេ កេចិ សង្ខារា... យំ កិញ្ចិ វិញ្ញាណំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ...បេ... យំ ទូរេ សន្តិកេ វា, សព្ពំ វិញ្ញាណំ – ‘នេតំ មម, នេសោហមស្មិ, ន មេសោ អត្តា’តិ ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ បស្សតិ. ឯវំ ខោ, រាធ, ជានតោ ឯវំ បស្សតោ ឥមស្មិញ្ច សវិញ្ញាណកេ កាយេ ពហិទ្ធា ច សព្ពនិមិត្តេសុ អហង្ការមមង្ការមានានុសយា ន ហោន្តី”តិ...បេ... អញ្ញតរោ ច បនាយស្មា រាធោ អរហតំ អហោសីតិ. នវមំ.

១០. សុរាធសុត្តំ

៧២. សាវត្ថិនិទានំ. អថ ខោ អាយស្មា សុរាធោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “កថំ នុ ខោ, ភន្តេ, ជានតោ កថំ បស្សតោ ឥមស្មិញ្ច សវិញ្ញាណកេ កាយេ ពហិទ្ធា ច សព្ពនិមិត្តេសុ អហង្ការមមង្ការាបគតំ មានសំ ហោតិ, វិធា សមតិក្កន្តំ សន្តំ សុវិមុត្ត”ន្តិ? “យំ កិញ្ចិ, សុរាធ, រូបំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ...បេ... យំ ទូរេ សន្តិកេ វា, សព្ពំ រូបំ – ‘នេតំ មម, នេសោហមស្មិ, ន មេសោ អត្តា’តិ ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ ទិស្វា អនុបាទាវិមុត្តោ ហោតិ. យា កាចិ វេទនា... យា កាចិ សញ្ញា... យេ កេចិ សង្ខារា... យំ កិញ្ចិ វិញ្ញាណំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ឱឡារិកំ វា សុខុមំ វា ហីនំ វា បណីតំ វា យំ ទូរេ សន្តិកេ វា, សព្ពំ វិញ្ញាណំ – ‘នេតំ មម, នេសោហមស្មិ, ន មេសោ អត្តា’តិ ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ ទិស្វា អនុបាទាវិមុត្តោ ហោតិ. ឯវំ ខោ, សុរាធ, ជានតោ ឯវំ បស្សតោ ឥមស្មិញ្ច សវិញ្ញាណកេ កាយេ, ពហិទ្ធា ច សព្ពនិមិត្តេសុ អហង្ការមមង្ការាបគតំ មានសំ ហោតិ វិធា សមតិក្កន្តំ សន្តំ សុវិមុត្ត”ន្តិ...បេ... អញ្ញតរោ ច បនាយស្មា សុរាធោ អរហតំ អហោសីតិ. ទសមំ.

អរហត្តវគ្គោ សត្តមោ.

តស្សុទ្ទានំ –

ឧបាទិយមញ្ញមានា, អថាភិនន្ទមានោ ច;

អនិច្ចំ ទុក្ខំ អនត្តា ច, អនត្តនិយំ រជនីយសណ្ឋិតំ;

រាធសុរាធេន តេ ទសាតិ។

៨. ខជ្ជនីយវគ្គោ

១. អស្សាទសុត្តំ

៧៣. សាវត្ថិនិទានំ ។ "អស្សុតវា, ភិក្ខវេ, បុថុជ្ជនោ រូបស្ស អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ នប្បជានាតិ។ វេទនាយ... សញ្ញាយ... សង្ខារានំ... វិញ្ញាណស្ស អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ នប្បជានាតិ។ សុតវា ច ខោ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ រូបស្ស អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ បជានាតិ។ វេទនា ... សញ្ញាយ... សង្ខារានំ... វិញ្ញាណស្ស អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ បជានាតី"តិ។ បឋមំ។

២. សមុទយសុត្តំ

៧៤. សាវត្ថិនិទានំ។ "អស្សុតវា, ភិក្ខវេ, បុថុជ្ជនោ រូបស្ស សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ នប្បជានាតិ។ វេទនាយ... សញ្ញាយ... សង្ខារានំ... វិញ្ញាណស្ស សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ នប្បជានាតិ។ សុតវា ច ខោ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ រូបស្ស សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ បជានាតិ។ វេទនាយ... សញ្ញាយ... សង្ខារានំ... វិញ្ញាណស្ស សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ បជានាតី"តិ។ ទុតិយំ។

៣. ទុតិយសមុទយសុត្តំ

៧៥. សាវត្ថិនិទានំ។ "សុតវា, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ រូបស្ស សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ បជានាតិ។ វេទនាយ... សញ្ញាយ... សង្ខារានំ... វិញ្ញាណស្ស សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ បជានាតី"តិ។ តតិយំ។

៤. អរហន្តសុត្តំ

໗໖. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ. “ຣູປໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອນິຈ຺ຈໍ. ຍທນິຈ຺ຈໍ ຕໍ ທຸກ຺ຂໍ; ຍໍ ທຸກ຺ຂໍ ຕທນຕ຺ຕາ; ຍທນຕ຺ຕາ ຕໍ ‘ເນຕໍ ມມ , ເນໂສຫມສ຺ມິ, ນ ເມໂສ ອຕ຺ຕາ’ຕິ ເອວເມຕໍ ຍຖາຠູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຎ຺ຎາຍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ. ເວທນາ… ສຎ຺ຎາ… ສງ຺ຂາຣາ… ວິຎ຺ຎາຓໍ ອນິຈ຺ຈໍ. ຍທນິຈ຺ຈໍ ຕໍ ທຸກ຺ຂໍ; ຍໍ ທຸກ຺ຂໍ ຕທນຕ຺ຕາ; ຍທນຕ຺ຕາ ຕໍ ‘ເນຕໍ ມມ, ເນໂສຫມສ຺ມິ, ນ ເມໂສ ອຕ຺ຕາ’ຕິ ເອວເມຕໍ ຍຖາຠູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຎ຺ຎາຍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ”.

“ເອວໍ ປສ຺ສໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຸຕວາ ອຣິຍສາວໂກ ຣູປສ຺ມິມ຺ປິ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ, ເວທນາຍປິ… ສຎ຺ຎາຍປິ… ສງ຺ຂາເຣສຸປິ… ວິຎ຺ຎາຓສ຺ມິມ຺ປິ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ. ນິພ຺ພິນ຺ທໍ ວິຣຊ຺ຊຕິ; ວິຣາຄາ ວິມຸຈ຺ຈຕິ. ວິມຸຕ຺ຕສ຺ມິໍ ວິມຸຕ຺ຕມິຕິ ຎາຓໍ ໂຫຕິ. ‘ຂີຓາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ກຕໍ ກຣຓີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາ’ຕິ ປຊານາຕິ. ຍາວຕາ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຕາວາສາ, ຍາວຕາ ຠວຄ຺ຄໍ, ເອເຕ ອຄ຺ຄາ, ເອເຕ ເສຏ຺ຐາ ໂລກສ຺ມິໍ ຍທິທໍ ອຣຫນ຺ໂຕ”ຕິ.

ອິທມໂວຈ ຠຄວາ. ອິທໍ ວຕ຺ວານ ສຸຄໂຕ ອຖາປຣໍ ເອຕທໂວຈ ສຕ຺ຖາ –

“ສຸຂິໂນ ວຕ ອຣຫນ຺ໂຕ, ຕຓ຺ຫາ ເຕສໍ ນ ວິຊ຺ຊຕິ;

ອສ຺ມິມາໂນ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ໂນ, ໂມຫຊາລໍ ປທາລິຕໍ.

“ອເນຊໍ ເຕ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕາ, ຈິຕ຺ຕໍ ເຕສໍ ອນາວິລໍ;

ໂລເກ ອນຸປລິຕ຺ຕາ ເຕ, ພ຺ຣຫ຺ມຠູຕາ ອນາສວາ.

“ປຎ຺ຈກ຺ຂນ຺ເທ ປຣິຎ຺ຎາຍ, ສຕ຺ຕ ສທ຺ທມ຺ມໂຄຈຣາ;

ປສໍສິຍາ ສປ຺ປຸຣິສາ, ປຸຕ຺ຕາ ພຸທ຺ທສ຺ສ ໂອຣສາ.

“ສຕ຺ຕຣຕນສມ຺ປນ຺ນາ, ຕີສຸ ສິກ຺ຂາສຸ ສິກ຺ຂິຕາ;

ອນຸວິຈຣນ຺ຕິ ມຫາວີຣາ, ປຫີນຠຍເຠຣວາ.

“ທສຫງ຺ເຄຫິ ສມ຺ປນ຺ນາ, ມຫານາຄາ ສມາຫິຕາ;

ᩑᨲᩮ ᨡᩮᩣ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ, ᨲᨱ᩠ᩉᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᨶ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨

“ᩋᩈᩮᨡᨬᩣᨱᨾᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩴ, ᩋᨶ᩠ᨲᩥᨾᩮᩣᨿᩴ [ᩋᨶ᩠ᨲᩥᨾᩈ᩠ᩈ (ᨠ᪨)] ᩈᨾᩩᩈ᩠ᩈᨿᩮᩣ;

ᨿᩮᩣ ᩈᩣᩁᩮᩣ ᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩈ᩠ᩈ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᨷᩁᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ᪨

“ᩅᩥᨵᩣᩈᩩ ᨶ ᩅᩥᨠᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩥᨷ᩠ᨷᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨷᩩᨶᨻ᩠ᨽᩅᩣ;

ᨴᨶ᩠ᨲᨽᩪᨾᩥᨾᨶᩩᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩣ, ᨲᩮ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩅᩥᨩᩥᨲᩣᩅᩥᨶᩮᩣ᪨

“ᩏᨴ᩠ᨵᩴ ᨲᩥᩁᩥᨿᩴ ᩋᨷᩣᨧᩦᨶᩴ, ᨶᨶ᩠ᨴᩦ ᨲᩮᩈᩴ ᨶ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ;

ᨶᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩮ ᩈᩦᩉᨶᩣᨴᩴ, ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩁᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨨᨭ᩠ᨮᩴ;

᪗᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩋᩁᩉᨶ᩠ᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪇᪇᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ “ᩁᩪᨷᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ᪨ ᨿᨴᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨲᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ; ᨿᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨲᨴᨶᨲ᩠ᨲᩣ; ᨿᨴᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᩴ ‘ᨶᩮᨲᩴ ᨾᨾ, ᨶᩮᩈᩮᩣᩉᨾᩈ᩠ᨾᩥ, ᨶ ᨾᩮᩈᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ’ᨲᩥ…ᨷᩮ… ᩑᩅᨾᩮᨲᩴ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᨷ᩠ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩴ”᪨

“ᩑᩅᩴ ᨷᩈ᩠ᩈᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᩩᨲᩅᩣ ᩋᩁᩥᨿᩈᩣᩅᨠᩮᩣ ᩁᩪᨷᩈ᩠ᨾᩥᨾ᩠ᨷᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨶ᩠ᨴᨲᩥ, ᩅᩮᨴᨶᩣᨿᨷᩥ… ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿᨷᩥ… ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮᩈᩩᨷᩥ… ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩈ᩠ᨾᩥᨾ᩠ᨷᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨶ᩠ᨴᨲᩥ᪨ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨶ᩠ᨴᩴ ᩅᩥᩁᨩ᩠ᨩᨲᩥ; ᩅᩥᩁᩣᨣᩣ ᩅᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᨾᩥᨲᩥ ᨬᩣᨱᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ‘ᨡᩦᨱᩣ ᨩᩣᨲᩥ, ᩅᩩᩈᩥᨲᩴ ᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ, ᨠᨲᩴ ᨠᩁᨱᩦᨿᩴ, ᨶᩣᨷᩁᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᨲ᩠ᨲᩣᨿᩣ’ᨲᩥ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨ ᨿᩣᩅᨲᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩅᩣᩈᩣ, ᨿᩣᩅᨲᩣ ᨽᩅᨣ᩠ᨣᩴ, ᩑᨲᩮ ᩋᨣ᩠ᨣᩣ, ᩑᨲᩮ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨿᨴᩥᨴᩴ ᩋᩁᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩴ᪨

᪘᪨ ᩈᩦᩉᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪇᪈᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ “ᩈᩦᩉᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨾᩥᨣᩁᩣᨩᩣ ᩈᩣᨿᨶ᩠ᩉᩈᨾᨿᩴ ᩋᩣᩈᨿᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨲᩥ; ᩋᩣᩈᨿᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨩᨾ᩠ᨽᨲᩥ; ᩅᩥᨩᨾ᩠ᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᨧᨲᩩᨴ᩠ᨴᩥᩈᩣ ᩋᨶᩩᩅᩥᩃᩮᩣᨠᩮᨲᩥ; ᩈᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᨧᨲᩩᨴ᩠ᨴᩥᩈᩣ ᩋᨶᩩᩅᩥᩃᩮᩣᨠᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩈᩦᩉᨶᩣᨴᩴ ᨶᨴᨲᩥ; ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩈᩦᩉᨶᩣᨴᩴ ᨶᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩮᩣᨧᩁᩣᨿ ᨷᨠ᩠ᨠᨾᨲᩥ᪨ ᨿᩮ ᩉᩥ ᨠᩮᨧᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨣᨲᩣ ᨷᩣᨱᩣ ᩈᩦᩉᩈ᩠ᩈ ᨾᩥᨣᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨶᨴᨲᩮᩣ ᩈᨴ᩠ᨴᩴ ᩈᩩᨱᨶ᩠ᨲᩥ; ᨿᩮᨽᩩᨿ᩠ᨿᩮᨶ ᨽᨿᩴ ᩈᩴᩅᩮᨣᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩣᩈᩴ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ; ᨻᩥᩃᩴ ᨻᩥᩃᩣᩈᨿᩣ ᨷᩅᩥᩈᨶ᩠ᨲᩥ; ᨴᨠᩴ ᨴᨠᩣᩈᨿᩣ ᨷᩅᩥᩈᨶ᩠ᨲᩥ; ᩅᨶᩴ ᩅᨶᩣᩈᨿᩣ ᨷᩅᩥᩈᨶ᩠ᨲᩥ; ᩋᩣᨠᩣᩈᩴ ᨷᨠ᩠ᨡᩥᨶᩮᩣ ᨽᨩᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨿᩮᨷᩥ ᨲᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨶᩣᨣᩣ

គាមនិគមរាជធានីសុ, ទឡ្ហេហិ វរត្តេហិ ពទ្ធា, តេបិ តានិ ពន្ធនានិ សញ្ឆិន្ទិត្វា សម្បទាលេត្វា ភីតា មុត្តករីសំ ចជមានា [មោចន្តា (បី។ ក។)], យេន វា តេន វា បលាយន្តិ។ ឯវំ មហិទ្ធិកោ ភិក្ខវេ, សីហោ មិគរាជា តិរច្ឆានគតានំ បាណានំ, ឯវំ មហេសក្ខោ, ឯវំ មហានុភាវោ”។

“ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, យទា តថាគតោ លោកេ ឧប្បជ្ជតិ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ សុគតោ លោកវិទូ អនុត្តរោ បុរិសទម្មសារថិ សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវា។ សោ ធម្មំ ទេសេតិ – ‘ឥតិ រូបំ, ឥតិ រូបស្ស សមុទយោ, ឥតិ រូបស្ស អត្ថង្គមោ; ឥតិ វេទនា… ឥតិ សញ្ញា… ឥតិ សង្ខារា… ឥតិ វិញ្ញាណំ, ឥតិ វិញ្ញាណស្ស សមុទយោ, ឥតិ វិញ្ញាណស្ស អត្ថង្គមោ’តិ។ យេបិ តេ, ភិក្ខវេ, ទេវា ទីឃាយុកា វណ្ណវន្តោ សុខពហុលា ឧច្ចេសុ វិមានេសុ ចិរដ្ឋិតិកា តេបិ តថាគតស្ស ធម្មទេសនំ សុត្វា យេភុយ្យេន ភយំ សន្តាសំ សំវេគំ អាបជ្ជន្តិ – ‘អនិច្ចាវ កិរ, ភោ, មយំ សមានា និច្ចម្ហាតិ អមញ្ញិម្ហាអទ្ធុវាវ កិរ, ភោ, មយំ សមានា ធុវម្ហាតិ អមញ្ញិម្ហា អសស្សតាវ កិរ, ភោ, មយំ សមានា សស្សតម្ហាតិ អមញ្ញិម្ហាមយម្បិ កិរ, ភោ, អនិច្ចា អទ្ធុវា អសស្សតា សក្កាយបរិយាបន្នា’តិ។ ឯវំ មហិទ្ធិកោ, ភិក្ខវេ, តថាគតោ សទេវកស្ស លោកស្ស, ឯវំ មហេសក្ខោ, ឯវំ មហានុភាវោ”តិ។ ឥទមវោច ភគវា...បេ... ឯតទវោច សត្ថា –

“យទា ពុទ្ធោ អភិញ្ញាយ, ធម្មចក្កំ បវត្តយិ;

សទេវកស្ស លោកស្ស, សត្ថា អប្បដិបុគ្គលោ។

“សក្កាយញ្ច និរោធញ្ច, សក្កាយស្ស ច សម្ភវំ;

អរិយញ្ចដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ, ទុក្ខូបសមគាមិនំ។

“យេបិ ទីឃាយុកា ទេវា, វណ្ណវន្តោ យសស្សិនោ;

ភីតា សន្តាសមាបាទុំ, សីហស្សេវិតរេ មិគា។

អវីតិវត្តា សក្កាយំ, អនិច្ចា កិរ ភោ មយំ;

សុត្វា អរហតោ វាក្យំ, វិប្បមុត្តស្ស តាទិនោ”តិ។ ឆដ្ឋំ;

៧. ខជ្ជនីយសុត្តំ

៧៩. សាវត្ថិនិទានំ។ “យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, សមណា វា ព្រាហ្មណា វា អនេកវិហិតំ បុព្ពេនិវាសំ អនុស្សរមានា អនុស្សរន្តិ សព្ពេតេ បញ្ចុបាទានក្ខន្ធេ អនុស្សរន្តិ ឯតេសំ វា អញ្ញតរំ។ កតមេ បញ្ច? ‘ឯវំរូបោ អហោសិំ អតីតមទ្ធាន’ន្តិ – ឥតិ វា ហិ, ភិក្ខវេ, អនុស្សរមានោ រូបំយេវ អនុស្សរតិ។ ‘ឯវំវេទនោ អហោសិំ អតីតមទ្ធាន’ន្តិ – ឥតិ វា ហិ, ភិក្ខវេ, អនុស្សរមានោ វេទនំយេវ អនុស្សរតិ។ ‘ឯវំសញ្ញោ អហោសិំ អតីតមទ្ធាន’ន្តិ… ‘ឯវំសង្ខារោ អហោសិំ អតីតមទ្ធាន’ន្តិ… ‘ឯវំវិញ្ញាណោ អហោសិំ អតីតមទ្ធាន’ន្តិ – ឥតិ វា ហិ, ភិក្ខវេ, អនុស្សរមានោ វិញ្ញាណំយេវ អនុស្សរតិ”។

“កិញ្ច, ភិក្ខវេ, រូបំ វទេថ? រុប្បតីតិ ខោ, ភិក្ខវេ, តស្មា ‘រូប’ន្តិ វុច្ចតិ។ កេន រុប្បតិ? សីតេនបិ រុប្បតិ, ឧណ្ហេនបិ រុប្បតិ, ជិឃច្ឆាយបិ រុប្បតិ, បិបាសាយបិ រុប្បតិ, ឌំសមកសវាតាតបសរីសបសម្ផស្សេនបិ [… សិរិំសបសម្ផស្សេនបិ (សី. បី.)] រុប្បតិ។ រុប្បតីតិ ខោ, ភិក្ខវេ, តស្មា ‘រូប’ន្តិ វុច្ចតិ។

“កិញ្ច, ភិក្ខវេ, វេទនំ វទេថ? វេទយតីតិ ខោ, ភិក្ខវេ, តស្មា ‘វេទនា’តិ វុច្ចតិ។ កិញ្ច វេទយតិ? សុខម្បិ វេទយតិ, ទុក្ខម្បិ វេទយតិ, អទុក្ខមសុខម្បិ វេទយតិ។ វេទយតីតិ ខោ, ភិក្ខវេ, តស្មា ‘វេទនា’តិ វុច្ចតិ។

“កិញ្ច, ភិក្ខវេ, សញ្ញំ វទេថ? សញ្ជានាតីតិ ខោ, ភិក្ខវេ, តស្មា ‘សញ្ញា’តិ វុច្ចតិ។ កិញ្ច សញ្ជានាតិ? នីលម្បិ សញ្ជានាតិ, បីតកម្បិ សញ្ជានាតិ, លោហិតកម្បិ សញ្ជានាតិ, ឱទាតម្បិ សញ្ជានាតិ។ សញ្ជានាតីតិ ខោ, ភិក្ខវេ, តស្មា ‘សញ្ញា’តិ វុច្ចតិ។

“កិញ្ច , ភិក្ខវេ, សង្ខារេ វទេថ? សង្ខតមភិសង្ខរោន្តីតិ ខោ, ភិក្ខវេ, តស្មា ‘សង្ខារា’តិ វុច្ចតិ។ កិញ្ច សង្ខតមភិសង្ខរោន្តិ? រូបំ រូបត្តាយ [រូបត្ថាយ (ក.)] សង្ខតមភិសង្ខរោន្តិ, វេទនំ វេទនត្តាយ សង្ខតមភិសង្ខរោន្តិ, សញ្ញំ សញ្ញត្តាយ សង្ខតមភិសង្ខរោន្តិ, សង្ខារេ សង្ខារត្តាយ សង្ខតមភិសង្ខរោន្តិ, វិញ្ញាណំ វិញ្ញាណត្តាយ សង្ខតមភិសង្ខរោន្តិ។ សង្ខតមភិសង្ខរោន្តីតិ ខោ, ភិក្ខវេ, តស្មា ‘សង្ខារា’តិ វុច្ចតិ។

“កិញ្ច, ភិក្ខវេ, វិញ្ញាណំ វទេថ? វិជានាតីតិ ខោ, ភិក្ខវេ, តស្មា ‘វិញ្ញាណ’ន្តិ វុច្ចតិ។ កិញ្ច វិជានាតិ? អម្ពិលម្បិ វិជានាតិ, តិត្តកម្បិ វិជានាតិ, កដុកម្បិ វិជានាតិ, មធុរម្បិ វិជានាតិ, ខារិកម្បិ វិជានាតិ, អខារិកម្បិ វិជានាតិ, លោណិកម្បិ វិជានាតិ, អលោណិកម្បិ វិជានាតិ។ វិជានាតីតិ ខោ, ភិក្ខវេ, តស្មា ‘វិញ្ញាណ’ន្តិ វុច្ចតិ។

“តត្រ, ភិក្ខវេ, សុតវា អរិយសាវកោ ឥតិ បដិសញ្ចិក្ខតិ – ‘អហំ ខោ ឯតរហិ រូបេន ខជ្ជាមិ។ អតីតម្បាហំ អទ្ធានំ ឯវមេវ រូបេន ខជ្ជិំ, សេយ្យថាបិ ឯតរហិ បច្ចុប្បន្នេន រូបេន ខជ្ជាមិ។ អហញ្ចេវ ខោ បន អនាគតំ រូបំ អភិនន្ទេយ្យំ, អនាគតម្បាហំ អទ្ធានំ ឯវមេវ

ຣູເປນ ຠເວຍ຺ຍໍ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ເອຕຣຫິ ປຈ຺ຈຸປ຺ປເນ຺ນ ຣູເປນ ຠວາມີ’ຕິ. ເສາ ອິຕິ ປຏິສງ຺ຂາຍ ອຕີຕສ຺ມິໍປິ ຣູປສ຺ມິໍ ອນເປກ຺ໂຂ ໂຫຕິ ; ອນາຄຕໍ ຣູປໍ ນາຠິນນ຺ທຕິ; ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ຣູປສ຺ສ ນິພ຺ພິທາຍ ວິຣາຄາຍ ນິໂຣທາຍ ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ.

‘‘ອຫໍ ໂຂ ເອຕຣຫິ ເວທນາຍ ຂຊ຺ຊາມິ. ອຕີຕມ຺ປາຫໍ ອທ຺ຘານໍ ເອວເມວ ເວທນາຍ ຂຊ຺ຊິໍ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ເອຕຣຫິ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນາຍ ເວທນາຍ ຂຊ຺ຊາມິ. ອຫຎ຺ເຈວ ໂຂ ປນ ອນາຄຕໍ ເວທນໍ ອຠິນເນ຺ທຍ຺ຍໍ; ອນາຄຕມ຺ປາຫໍ ອທ຺ຘານໍ ເອວເມວ ເວທນາຍ ຂເຊ຺ຊຍ຺ຍໍ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ເອຕຣຫິ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນາຍ ເວທນາຍ ຂຊ຺ຊາມີ’ຕິ. ເສາ ອິຕິ ປຏິສງ຺ຂາຍ ອຕີຕາຍ ເວທນາຍ ອນເປກ຺ໂຂ ໂຫຕິ; ອນາຄຕໍ ເວທນໍ ນາຠິນນ຺ທຕິ; ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນາຍ ເວທນາຍ ນິພ຺ພິທາຍ ວິຣາຄາຍ ນິໂຣທາຍ ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ.

‘‘ອຫໍ ໂຂ ເອຕຣຫິ ສຎ຺ຎາຍ ຂຊ຺ຊາມິ...ເປ... ອຫໍ ໂຂ ເອຕຣຫິ ສງ຺ຂາເຣຫິ ຂຊ຺ຊາມິ. ອຕີຕມ຺ປາຫໍ ອທ຺ຘານໍ ເອວເມວ ສງ຺ຂາເຣຫິ ຂຊ຺ຊິໍ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ເອຕຣຫິ ປຈ຺ຈຸປ຺ປເນ຺ນຫິ ສງ຺ຂາເຣຫິ ຂຊ຺ຊາມີຕິ. ອຫຎ຺ເຈວ ໂຂ ປນ ອນາຄເຕ ສງ຺ຂາເຣ ອຠິນເນ຺ທຍ຺ຍໍ ; ອນາຄຕມ຺ປາຫໍ ອທ຺ຘານໍ ເອວເມວ ສງ຺ຂາເຣຫິ ຂເຊ຺ຊຍ຺ຍໍ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ເອຕຣຫິ ປຈ຺ຈຸປ຺ປເນ຺ນຫິ ສງ຺ຂາເຣຫິ ຂຊ຺ຊາມີ’ຕິ. ເສາ ອິຕິ ປຏິສງ຺ຂາຍ ອຕີເຕສຸ ສງ຺ຂາເຣສຸ ອນເປກ຺ໂຂ ໂຫຕິ; ອນາຄເຕ ສງ຺ຂາເຣ ນາຠິນນ຺ທຕິ; ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນານໍ ສງ຺ຂາຣານໍ ນິພ຺ພິທາຍ ວິຣາຄາຍ ນິໂຣທາຍ ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ.

‘‘ອຫໍ ໂຂ ເອຕຣຫິ ວິຎ຺ຎາເຓນ ຂຊ຺ຊາມິ. ອຕີຕມ຺ປິ ອທ຺ຘານໍ ເອວເມວ ວິຎ຺ຎາເຓນ ຂຊ຺ຊິໍ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ເອຕຣຫິ ປຈ຺ຈຸປ຺ປເນ຺ນນ ວິຎ຺ຎາເຓນ ຂຊ຺ຊາມິ. ອຫຎ຺ເຈວ ໂຂ ປນ ອນາຄຕໍ ວິຎ຺ຎາຓໍ ອຠິນເນ຺ທຍ຺ຍໍ; ອນາຄຕມ຺ປາຫໍ ອທ຺ຘານໍ ເອວເມວ ວິຎ຺ຎາເຓນ ຂເຊ຺ຊຍ຺ຍໍ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ເອຕຣຫິ ປຈ຺ຈຸປ຺ປເນ຺ນນ ວິຎ຺ຎາເຓນ ຂຊ຺ຊາມີ’ຕິ. ເສາ ອິຕິ ປຏິສງ຺ຂາຍ ອຕີຕສ຺ມິໍປິ ວິຎ຺ຎາຓສ຺ມິໍ ອນເປກ຺ໂຂ ໂຫຕິ; ອນາຄຕໍ ວິຎ຺ຎາຓໍ ນາຠິນນ຺ທຕິ; ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ ນິພ຺ພິທາຍ ວິຣາຄາຍ ນິໂຣທາຍ ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ.

‘‘ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎຖ, ຠ ິກ຺ຂເວ, ຣູປໍ ນິຈ຺ຈໍ ວາ ອນິຈ຺ຈໍ ວາ’’ຕິ? ‘‘ອນິຈ຺ຈໍ, ຠ ເນ຺ຕ’’. ‘‘ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ຕໍ ສຸຂໍ ວາ’’ຕິ? ‘‘ທຸກ຺ຂໍ, ຠ ເນ຺ຕ’’. ‘‘ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂໍ ວິປຣິຓາມທ຺ມ຺ມໍ, ກລ຺ລໍ ນຸ ຕໍ ສມນຸປສ຺ສິຕຸໍ – ‘ເອຕໍ ມມ, ເອໂສຫມສ຺ມິ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາ’’’ຕິ? ‘‘ໂນ ເຫຕໍ, ຠ ເນ຺ຕ’’. ‘‘ເວທນາ ... ສຎ຺ຎາ... ສງ຺ຂາຣາ... ວິຎ຺ຎາຓໍ ນິຈ຺ຈໍ ວາ ອນິຈ຺ຈໍ ວາ’’ຕິ? ‘‘ອນິຈ຺ຈໍ, ຠ ເນ຺ຕ’’. ‘‘ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ, ທຸກ຺ຂໍ ວາ ຕໍ ສຸຂໍ ວາ’’ຕິ? ‘‘ທຸກ຺ຂໍ, ຠ ເນ຺ຕ’’. ‘‘ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂໍ ວິປຣິຓາມທ຺ມ຺ມໍ, ກລ຺ລໍ ນຸ ຕໍ ສມນຸປສ຺ສິຕຸໍ – ‘ເອຕໍ ມມ, ເອໂສຫມສ຺ມິ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາ’’’ຕິ? ‘‘ໂນ ເຫຕໍ, ຠ ເນ຺ຕ’’. ‘‘ຕສ຺ມາຕິຫ, ຠ ິກ຺ຂເວ, ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ຣູປໍ ອຕີຕານາຄຕປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ວາ ພຫິທ຺ຘາ ວາ ໂອຬາຣິກໍ ວາ ສຸຂຸມໍ ວາ ຫີນໍ ວາ ປຓີຕໍ ວາ ຍໍ ທູເຣ ສນ຺ຕິເກ ວາ, ສພ຺ພໍ ຣູປໍ – ‘ເນຕໍ ມມ, ເນໂສຫມສ຺ມິ, ນ ເມໂສ ອຕ຺ຕາ’ຕິ ເອວເມຕໍ ຍຖາຠູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຎ຺ຎາຍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ. ຍາ ກາຈິ ເວທນາ... ຍາ ກາຈິ ສຎ຺ຎາ... ເຍ ເກຈິ ສງ຺ຂາຣາ... ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ວິຎ຺ຎາຓໍ ອຕີຕານາຄຕປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ...ເປ... ຍໍ ທູເຣ ສນ຺ຕິເກ ວາ, ສພ຺ພໍ ວິຎ຺ຎາຓໍ – ‘ເນຕໍ ມມ, ເນໂສຫມສ຺ມິ, ນ ເມໂສ ອຕ຺ຕາ’ຕິ ເອວເມຕໍ ຍຖາຠູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຎ຺ຎາຍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ’’.

‘‘ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠ ິກ຺ຂເວ, ອຣິຍສາວໂກ ອປຈິນາຕິ, ໂນ ອາຈິນາຕິ; ປຊຫຕິ [ໂນ (ສີ.)], ນ ອຸປາທິຍຕິ; ວິສິເນຕິ [ໂນ (ສີ.)], ນ ອຸສ຺ສິເນຕິ; ວິຘູເປຕິ [ໂນ (ສີ.)], ນ ສນ຺ຘູເປຕິ. ກິຎ຺ຈ ອປຈິນາຕິ, ໂນ ອາຈິນາຕິ? ຣູປໍ ອປຈິນາຕິ, ໂນ ອາຈິນາຕິ; ເວທນໍ ... ສຎ຺ຎໍ...

សង្ខារេ... វិញ្ញាណំ អបចិនាតិ, នោ អាចិនាតិ។ កិញ្ចិ បជហតិ, ន ឧបាទិយតិ? រូបំ បជហតិ, ន ឧបាទិយតិ; វេទនំ... សញ្ញំ... សង្ខារេ... វិញ្ញាណំ បជហតិ, ន ឧបាទិយតិ។ កិញ្ចិ វិសិនេតិ, ន ឧស្សិនេតិ? រូបំ វិសិនេតិ, ន ឧស្សិនេតិ; វេទនំ... សញ្ញំ... សង្ខារេ... វិញ្ញាណំ វិសិនេតិ, ន ឧស្សិនេតិ។ កិញ្ចិ វិធូបេតិ, ន សន្ធូបេតិ? រូបំ វិធូបេតិ, ន សន្ធូបេតិ; វេទនំ... សញ្ញំ... សង្ខារេ... វិញ្ញាណំ វិធូបេតិ, ន សន្ធូបេតិ។

“ឯវំ បស្សំ, ភិក្ខវេ, សុតវា អរិយសាវកោ រូបស្មិម្បិ និព្ពិន្ទតិ, វេទនាយបិ... សញ្ញាយបិ... សង្ខារេសុបិ... វិញ្ញាណស្មិម្បិ និព្ពិន្ទតិ។ និព្ពិន្ទំ វិរជ្ជតិ; វិរាគា វិមុច្ចតិ។ វិមុត្តស្មិំ វិមុត្តមិតិ ញាណំ ហោតិ។ ‘ខីណា ជាតិ, វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ, កតំ ករណីយំ, នាបរំ ឥត្ថត្តាយា’តិ បជានាតិ។

“អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ នេវាចិនាតិ ន អបចិនាតិ, អបចិនិត្វា ឋិតោ នេវ បជហតិ ន ឧបាទិយតិ, បជហិត្វា ឋិតោ នេវ វិសិនេតិ ន ឧស្សិនេតិ, វិសិនេត្វា ឋិតោ នេវ វិធូបេតិ ន សន្ធូបេតិ។ វិធូបេត្វា ឋិតោ កិញ្ចិ នេវាចិនាតិ ន អបចិនាតិ? អបចិនិត្វា ឋិតោ រូបំ នេវាចិនាតិ ន អបចិនាតិ; អបចិនិត្វា ឋិតោ វេទនំ... សញ្ញំ... សង្ខារេ... វិញ្ញាណំ នេវាចិនាតិ ន អបចិនាតិ។ អបចិនិត្វា ឋិតោ កិញ្ចិ នេវ បជហតិ ន ឧបាទិយតិ? បជហិត្វា ឋិតោ រូបំ នេវ បជហតិ ន ឧបាទិយតិ; បជហិត្វា ឋិតោ វេទនំ... សញ្ញំ... សង្ខារេ... វិញ្ញាណំ នេវ បជហតិ ន ឧបាទិយតិ។ បជហិត្វា ឋិតោ កិញ្ចិ នេវ វិសិនេតិ ន ឧស្សិនេតិ? វិសិនេត្វា ឋិតោ រូបំ នេវ វិសិនេតិ ន ឧស្សិនេតិ; វិសិនេត្វា ឋិតោ វេទនំ... សញ្ញំ... សង្ខារេ... វិញ្ញាណំ នេវ វិសិនេតិ ន ឧស្សិនេតិ។ វិសិនេត្វា ឋិតោ កិញ្ចិ នេវ វិធូបេតិ ន សន្ធូបេតិ? វិធូបេត្វា ឋិតោ រូបំ នេវ វិធូបេតិ ន សន្ធូបេតិ; វិធូបេត្វា ឋិតោ វេទនំ... សញ្ញំ... សង្ខារេ... វិញ្ញាណំ នេវ វិធូបេតិ ន សន្ធូបេតិ។ វិធូបេត្វា ឋិតោ ឯវំវិមុត្តចិត្តំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុំ សឥន្ទា ទេវា សព្រហ្មកា សបជាបតិកា អារកាវ នមស្សន្តិ –

“នមោ តេ បុរិសាជញ្ញ, នមោ តេ បុរិសុត្តម;

យស្ស តេ នាភិជានាម, យម្បិ និស្សាយ ឈាយសី”តិ។ សត្តមំ;

៨។ បិណ្ឌោល្យសុត្តំ

៨០។ ឯកំ សមយំ ភគវា សក្កេសុ វិហរតិ កបិលវត្ថុស្មិំ និគ្រោធារាមេ។ អថ ខោ ភគវា កិស្មិញ្ចិទេវ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ បណាមេត្វា បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ កបិលវត្ថុំ បិណ្ឌាយ បាវិសិ។ កបិលវត្ថុស្មិំ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បច្ឆាភត្តំ បិណ្ឌបាតបដិក្កន្តោ យេន មហាវនំ តេនុបសង្កមិ ទិវាវិហារាយ ។ មហាវនំ អជ្ឈោគាហេត្វា ពេលុវលដ្ឋិកាយ មូលេ ទិវាវិហារំ និសីទិ។

អថ ខោ ភគវតោ រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ – “មយា ខោ ភិក្ខុសង្ឃោ បពាឡ្ហោ។ សន្តេត្ថ ភិក្ខូ

ตชา อธิรปฏฺฐิตา อฆฺตากตา ฐฺลยํ ฉยฺยุจิตยํ ึ ตาเน ยยํ อปฺปยฺฺตฺตาติ ยิฆา อฏฺฐาจตฺต ยิฆา ขิปริหฺาเยา ึ เยฆฺยฺจาปิ ตาย ธฺรฺยฺยฺ ตรฺหยฺย ยาตเร อปยฺฺยฺตฺตฺยฺยฺ ยิฆา อฏฺฐาจตฺต ยิฆา ขิปริหฺาเยา, ๑ธเยธ ยเตฺตฺต กิฺก ตชา อธิรปฏฺฐิตา อฆฺตากตา ฐฺลยํ ฉยฺยุจิตยํ ตาเน ยยํ อปยฺฺยฺตฺตาติ ยิฆา อฏฺฐาจตฺต ยิฆา ขิปริหฺาเยา ึ เยฆฺยฺจาปิ ตาย ฑีฆาติ ตรฺหาติ ฐฺฆกิ อลกฺตฺตาติ ยิฆา อฏฺฐาจตฺต ยิฆา ขิปริหฺาเยา, ๑ธเยธ ยเตฺตฺต...เป... ึ ตาเน ยยํ อลกฺตฺตาติ ฆยฺยฺตาย ยิฆา อฏฺฐาจตฺต ยิฆา ขิปริหฺาเยา ึ ฆํตฺฒาต่ ฆเฆธ ยฆา ปุเรฺฏ กิฺกฺยเฺฆ อตฺฤกฺหิเตา, ๑ธเยธ ๑ตาเรหิ อตฺฤกฺเหฺยฺ กิฺกฺยฆฺ”ตฺติ ึ

อช เตา ๒ิทฺ๑ ยหยฺติ กาธเตา เธตยา เธเตาปริจิตฺกฺยฏฺฐาย – เยฆฺยฺจาปิ ตาย ฑลชา ปุริเยา ยยิฏฺฐิต่ [ยยิฺฏฺฐิต่ (ยี ึ ยฺย ึ กิ ึ ปี ึ)] ชา ฑาหิ่ ปยาเรฆฺ ปยาริต่ ชา ฑาหิ่ ยยิเฏฺฐฆฺย ๑ธเยธ – ๒ิทฺ๑ลิเถ อตฺตฺรหิเตา กาธเตา ปุรเตา ปิตฺรเทาหึ ึ อช เตา ๒ิทฺ๑ ยหยฺติ ๑กิเย ฐฺตฺตรายฏฺ กริตฺวา เยต กาชา เตาตฏฺฐลิ ปหฺาเยตฺวา กาธตฺติ ๑ตฆเธาธ –
“๑ธเยติ่, กาชา; ๑ธเยติ่, ฐฺกต ! กาธเตา, กเตฺต, กิฺกฺยเฺฆ ปฑาฑฺเหา ึ ยเตฺตฺต กิฺก ตชา อธิรปฏฺฐิตา อฆฺตากตา ฐฺลยํ ฉยฺยุจิตยํ ึ ตาเน กาธตฺติ อปยฺฺยฺตฺตาติ ยิฆา อฏฺฐาจตฺต ยิฆา ขิปริหฺาเยา ึ เยฆฺยฺจาปิ ตาย ธฺรฺยฺยฺ ตรฺหยฺย ยาตเร อปยฺฺยฺตฺตฺยฺยฺ ยิฆา อฏฺฐาจตฺต ยิฆา ขิปริหฺาเยา, ๑ธเยธ ยเตฺตฺต กิฺก ตชา อธิรปฏฺฐิตา อฆฺตากตา ฐฺลยํ ฉยฺยุจิตยํ ตาเน กาธตฺติ อปยฺฺยฺตฺตาติ ยิฆา อฏฺฐาจตฺต ยิฆา ขิปริหฺาเยา ึ เยฆฺยฺจาปิ ตาย ฑีฆาติ ตรฺหาติ ฐฺฆกิ อลกฺตฺตาติ ยิฆา อฏฺฐาจตฺต ยิฆา ขิปริหฺาเยา, ๑ธเยธ ยเตฺตฺต กิฺก ตชา อธิรปฏฺฐิตา อฆฺตากตา ฐฺลยํ ฉยฺยุจิตยํ, ตาเน กาธตฺติ อลกฺตฺตาติ ฆยฺยฺตาย ยิฆา อฏฺฐาจตฺต ยิฆา ขิปริหฺาเยา ึ อกิตฺตฺรฺ, กเตฺต, กาชา กิฺกฺยฆฺ; อกิธฆฺ, กเตฺต, กาชา กิฺกฺยฆฺ ึ ฆเฆธ กาธตา ปุเรฺฏ กิฺกฺยเฺฆ อตฺฤกฺหิเตา, ๑ธเยธ ๑ตาเรหิ อตฺฤกฺหฺาตฺ กิฺกฺยฆฺ”ตฺติ ึ

อฉิธาเยยิ กาชา ตฺหึการเธต ึ อช เตา ๒ิทฺ๑ ยหยฺติ กาธเตา อฉิธายติ ขิฆิตฺวา กาธตฺติ อกิธาเฆตฺวา ปฆกิฺหิ่ กตฺวา ตเตฺตฺธตฺตฺรฉายิ ึ

อช เตา กาชา ยายตฺฤยยํ ปฆิยลฺลาตา ธฺฐิเตา เยต ติเกฺาฉาราเยา เตตฺฤปยฏฺกฺยิ; ฐฺปยฏฺกฺยิตฺวา ปฏฺฐาเตฺต อายเต ติฆีฆิ ึ ติยฏฺฐ เตา กาชา ตธาฐฺป่ ฐฺฑฺฆากิยฏฺฐาเร อกิยฏฺฐายิ [อกิยฏฺฐาเรยิ (ยฺย ึ กิ ึ), อกิยฏฺฐายิ (ปี ึ), อกิยฏฺเราติ (กา ึ)] ฆชา เต กิฺก (๑กฏฺฐิหิกาย ยาเรฏฺยาตฐฺปิ เยตาหิ [เยต กาชา (?)] เตตฺฤปยฏฺกเยฆฺ ึ เตปิ กิฺก) [( ) ยี ึ ยฺย ึ กิ ึ เปิตฺตฺเกาฐฺ ตตฺติ] ๑กฏฺฐิหิกาย ยาเรฏฺยาตฐฺปิ เยต กาชา เตตฺฤปยฏฺกฺยิฐฺ; ฐฺปยฏฺกฺยิตฺวา กาธตฺติ อกิธาเฆตฺวา ๑กยตฺติ ติฆีฆิฐฺ ึ ๑กยตฺติ ติยิเต เตา เต กิฺก กาชา ๑ตฆเธาธ –

“อตฺตยิฆํ, กิฺกเธ, ฆีจิกาติ ฆฉิฆํ ปิเฏฺฐาลฺ ึ อกิยาเปลยํ, กิฺกเธ, เลิกฺยิ ปิเฏฺฐาเลิ ขิธเรยิ ปตฺตปิหิติ ึ ตฏฺฐ เตา ๑ติ่, กิฺกเธ, ฤลปุตฺตา ฐฺเปตฺติ อตฺตธยิกา, อตฺตธยํ ปฆิฐฺ; เตธ ราฆากิตีตา, ต เธาราตีตา, ต ฐฺลหฏฺฐา, ต กฆฏฺฐา, ต อาฆีจิกาปกตา; อปิ ธ เตา ฐฺติฏฺฐายฺตาติฆา ฆราย ยรเหต เยาเกหิ ปริเฆเธหิ ฐฺรฏฺฐหิ เตายตยฺยหิ ฐฺปิฆาเยหิ ฐฺรฏฺฐาติฏฺฐา ฐฺรฏฺฐปเรตา อเปฺยธ

នាម ឥមស្ស កេវលស្ស ទុក្ខក្ខន្ធស្ស អន្តកិរិយា បញ្ញាយេថាតិ។

“ឯវំ បព្ពជិតោ ចាយំ, ភិក្ខវេ, កុលបុត្តោ។ សោ ច ហោតិ អភិជ្ឈាលុ កាមេសុ តិព្ពសារាគោ ព្យាបន្នចិត្តោ បទុដ្ឋមនសង្កប្បោ មុដ្ឋស្សតិ អសម្បជានោ អសមាហិតោ វិព្ភន្តចិត្តោ បាកតិន្ទ្រិយោ។ សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ , ឆវាលាតំ ឧភតោបទិត្តំ មជ្ឈេ គូថគតំ, នេវ គាមេ កដ្ឋត្ថំ ផរតិ, ន អរញ្ញេ កដ្ឋត្ថំ ផរតិ។ តថូបមាហំ, ភិក្ខវេ, ឥមំ បុគ្គលំ វទាមិ គិហិភោគា ច បរិហីនោ, សាមញ្ញត្ថញ្ច ន បរិបូរេតិ។

“តយោមេ, ភិក្ខវេ, អកុសលវិតក្កា – កាមវិតក្កោ, ព្យាបាទវិតក្កោ, វិហិំសាវិតក្កោ។ ឥមេ ច ភិក្ខវេ, តយោ អកុសលវិតក្កា ក្វ អបរិសេសា និរុជ្ឈន្តិ? ចតូសុ វា សតិបដ្ឋានេសុ សុប្បតិដ្ឋិតចិត្តស្ស វិហរតោ អនិមិត្តំ វា សមាធិំ ភាវយតោ។ យាវញ្ចិទំ, ភិក្ខវេ, អលមេវ អនិមិត្តោ សមាធិ ភាវេតុំ។ អនិមិត្តោ, ភិក្ខវេ, សមាធិ ភាវិតោ ពហុលីកតោ មហប្ផលោ ហោតិ មហានិសំសោ។

“ទ្វេមា, ភិក្ខវេ, ទិដ្ឋិយោ – ភវទិដ្ឋិ ច វិភវទិដ្ឋិ ច។ តត្រ ខោ, ភិក្ខវេ, សុតវា អរិយសាវកោ ឥតិ បដិសញ្ចិក្ខតិ – ‘អត្ថិ នុ ខោ តំ កិញ្ចិ លោកស្មិំ យមហំ ឧបាទិយមានោ ន វជ្ជវា អស្ស’ន្តិ? សោ ឯវំ បជានាតិ – ‘នត្ថិ នុ ខោ តំ កិញ្ចិ លោកស្មិំ យមហំ ឧបាទិយមានោ ន វជ្ជវា អស្សំ។ អហញ្ហិ រូបញ្ញេវ ឧបាទិយមានោ ឧបាទិយេយ្យំ វេទនញ្ញេវ... សញ្ញញ្ញេវ... សង្ខារេយេវ វិញ្ញាណញ្ញេវ ឧបាទិយមានោ ឧបាទិយេយ្យំ។ តស្ស មេ អស្ស [មម (ក។)] ឧបាទានបច្ចយា ភវោ; ភវបច្ចយា ជាតិ; ជាតិបច្ចយា ជរាមរណំ សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសា សម្ភវេយ្យុំ។ ឯវមេតស្ស កេវលស្ស ទុក្ខក្ខន្ធស្ស សមុទយោ អស្សា’”តិ។

“តំ កិំ មញ្ញថ, ភិក្ខវេ, រូបំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វា”តិ? “អនិច្ចំ, ភន្តេ”។ “យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វា តំ សុខំ វា”តិ? “ទុក្ខំ, ភន្តេ”។ “យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ កល្លំ នុ តំ សមនុបស្សិតុំ – ‘ឯតំ មម, ឯសោហមស្មិ, ឯសោ មេ អត្តា’”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “វេទនា... សញ្ញា... សង្ខារា... វិញ្ញាណំ...បេ... តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ឯវំ បស្សំ... នាបរំ ឥត្ថត្តាយាតិ បជានាតី”តិ។ អដ្ឋមំ។

៩។ បាលិលេយ្យសុត្តំ

៨១។ ឯកំ សមយំ ភគវា កោសម្ពិយំ វិហរតិ ឃោសិតារាមេ។ អថ ខោ ភគវា បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ កោសម្ពិំ បិណ្ឌាយ បាវិសិ។ កោសម្ពិយំ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បច្ឆាភត្តំ បិណ្ឌបាតបដិក្កន្តោ សាមំ សេនាសនំ សំសាមេត្វា បត្តចីវរមាទាយ អនាមន្តេត្វា ឧបដ្ឋាកេ អនបលោកេត្វា ភិក្ខុសង្ឃំ ឯកោ អទុតិយោ ចារិកំ បក្កាមិ។

អថ ខោ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ អចិរបក្កន្តស្ស ភគវតោ យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោច – “ឯសាវុសោ, អានន្ទ, ភគវា សាមំ សេនាសនំ សំសាមេត្វា បត្តចីវរមាទាយ អនាមន្តេត្វា ឧបដ្ឋាកេ អនបលោកេត្វា ភិក្ខុសង្ឃំ ឯកោ

ອທຸຕິໂຍ ຈາຣິກໍ ປກ຺ກນ຺ໂຕ"ຕິ. "ຍສ຺ມິໍ, ອາວຸໂສ, ສມເຍ ພຄວາ ສາມໍ ເສນາສນໍ ສໍສາເມຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ອນາມນ຺ເຕ຺ຕ຺ວາ ອຸປຏ຺ຐາເກ ອນປໂລເກຕ຺ວາ ພິກ຺ຂຸສງ຺ຆໍ ເອໂກ ອທຸຕິໂຍ ຈາຣິກໍ ປກ຺ກມຕິ, ເອໂກວ ພຄວາ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ວິຫຣິຕຸກາໂມ ໂຫຕິ; ນ ພຄວາ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ເກນຈິ ອນຸພນ຺ຘິຕພ຺ໂພ ໂຫຕີ"ຕິ.

ອຖ ໂຂ ພຄວາ ອນຸປຸພ຺ເພນ ຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນ ເຍນ ປາລິເລຍ຺ຍກໍ [ປາຣິເລຍ຺ຍກໍ (ສີ. ປີ.)] ຕທວສຣິ. ຕຕ຺ຣ ສຸທໍ ພຄວາ ປາລິເລຍ຺ຍເກ ວິຫຣຕິ ພທ຺ທສາລມູເລ. ອຖ ໂຂ ສມ຺ພຫຸລາ ພິກ຺ຂູ ເຍນາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມຕາ ອານນ຺ເທນ ສທ຺ຘິໍ ສມ຺ໂມທິໍສຸ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິໍສຸ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນາ ໂຂ ເຕ ພິກ຺ຂູ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ເອຕທໂວຈຸໍ – "ຈິຣສ຺ສຸຕາ ໂຂ ໂນ, ອາວຸໂສ ອານນ຺ທ, ພຄວໂຕ ສມ຺ມຸຂາ ຘມ຺ມີ ກຖາ; ອິຈ຺ຉາມ ມຍໍ, ອາວຸໂສ ອານນ຺ທ, ພຄວໂຕ ສມ຺ມຸຂາ ຘມ຺ມິໍ ກຖໍ ໂສຕຸ"ນ຺ຕິ.

ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເຕຫິ ພິກ຺ຂູຫິ ສທ຺ຘິໍ ເຍນ ປາລິເລຍ຺ຍກໍ ພທ຺ທສາລມູລໍ ເຍນ ພຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ພຄວນ຺ຕໍ ອພິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ເນ ໂຂ ເຕ ພິກ຺ຂູ ພຄວາ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ສນ຺ທສ຺ເສສິ ສມາທເປສິ ສມຸຕ຺ເຕເຊສິ ສມ຺ປຫໍເສສິ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ສ ພິກ຺ຂຸໂນ ເອວໍ ເຈຕໂສ ປຣິວິຕກ຺ໂກ ອຸທປາທິ – "ກຖໍ ນຸ ໂຂ ຊານໂຕ ກຖໍ ປສ຺ສໂຕ ອນນ຺ຕຣາ ອາສວານໍ ຂໂຍ ໂຫຕີ"ຕິ? ອຖ ໂຂ ພຄວາ ຕສ຺ສ ພິກ຺ຂຸໂນ ເຈຕສາ ເຈໂຕປຣິວິຕກ຺ກມຎ຺ຎາຍ ພິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ – "ວິຈຍໂສ ເທສິໂຕ, ພິກ຺ຂເວ, ມຍາ ຘມ຺ໂມ; ວິຈຍໂສ ເທສິຕາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຏ຺ຐານາ; ວິຈຍໂສ ເທສິຕາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສມ຺ມປ຺ປຘານາ; ວິຈຍໂສ ເທສິຕາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອິທ຺ຘິປາທາ; ວິຈຍໂສ ເທສິຕານິ ປຎ຺ຈິນ຺ທ຺ຣິຍານິ; ວິຈຍໂສ ເທສິຕານິ ປຎ຺ຈ ພລານິ; ວິຈຍໂສ ເທສິຕາ ສຕ຺ຕໂພຌ຺ຌງ຺ຄາ; ວິຈຍໂສ ເທສິໂຕ ອຣິໂຍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄ. ເອວໍ ວິຈຍໂສ ເທສິໂຕ, ພິກ຺ຂເວ, ມຍາ ຘມ຺ໂມ. ເອວໍ ວິຈຍໂສ ເທສິເຕ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ມຍາ ຘມ຺ເມ ອຖ ຈ ປນິເຘກຈ຺ຈສ຺ສ ພິກ຺ຂຸໂນ ເອວໍ ເຈຕໂສ ປຣິວິຕກ຺ໂກ ອຸທປາທິ – 'ກຖໍ ນຸ ໂຂ ຊານໂຕ ກຖໍ ປສ຺ສໂຕ ອນນ຺ຕຣາ ອາສວານໍ ຂໂຍ ໂຫຕີ'"ຕິ?

"ກຖຎ຺ຈ, ພິກ຺ຂເວ, ຊານໂຕ ກຖໍ ປສ຺ສໂຕ ອນນ຺ຕຣາ ອາສວານໍ ຂໂຍ ໂຫຕິ? ອິຘ, ພິກ຺ຂເວ, ອສ຺ສຸຕວາ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ອຣິຍານໍ ອທສ຺ສາວີ ອຣິຍຘມ຺ມສ຺ສ ອໂກວິໂທ ອຣິຍຘມ຺ເມ ອວິນີໂຕ, ສປ຺ປຸຣິສານໍ ອທສ຺ສາວີ ສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ມສ຺ສ ອໂກວິໂທ ສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ເມ ອວິນີໂຕ ຣູປໍ ອຕ຺ຕໂຕ ສມນຸປສ຺ສຕິ. ຍາ ໂຂ ປນ ສາ, ພິກ຺ຂເວ, ສມນຸປສ຺ສນາ ສງ຺ຂາໂຣ ໂສ. ໂສ ປນ ສງ຺ຂາໂຣ ກິໍນິທາໂນ ກິໍສມຸທໂຍ ກິໍຊາຕິໂກ ກິໍປພໂວ? ອວິຊ຺ຊາສມ຺ຜສ຺ສເຊນ, ພິກ຺ຂເວ, ເວທຍິເຕນ ຜຸຏ຺ຐສ຺ສ ອສ຺ສຸຕວໂຕ ປຸຖຸຊ຺ຊນສ຺ສ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ຕຓ຺ຫາ; ຕໂຕໂຊ ໂສ ສງ຺ຂາໂຣ. ອິຕິ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ໂສປິ ສງ຺ຂາໂຣ ອນິຈ຺ໂຈ ສງ຺ຂໂຕ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປນ຺ໂນ. ສາປິ ຕຓ຺ຫາ ອນິຈ຺ຈາ ສງ຺ຂຕາ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປນ຺ນາ. ສາປິ ເວທນາ ອນິຈ຺ຈາ ສງ຺ຂຕາ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປນ຺ນາ. ໂສປິ ຜສ຺ໂສ ອນິຈ຺ໂຈ ສງ຺ຂໂຕ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປນ຺ໂນ. ສາປິ ອວິຊ຺ຊາ ອນິຈ຺ຈາ ສງ຺ຂຕາ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປນ຺ນາ. ເອວມ຺ປິ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ຊານໂຕ ເອວໍ ປສ຺ສໂຕ ອນນ຺ຕຣາ ອາສວານໍ ຂໂຍ ໂຫຕິ.

"ນ ເຫວ ໂຂ ຣູປໍ ອຕ຺ຕໂຕ ສມນຸປສ຺ສຕິ; ອປິ ຈ ໂຂ ຣູປວນ຺ຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ສມນຸປສ຺ສຕິ. ຍາ ໂຂ ປນ ສາ, ພິກ຺ຂເວ, ສມນຸປສ຺ສນາ ສງ຺ຂາໂຣ

ເສາ. ເສາ ປນ ສງ຺ຂາເຣາ ກິໍນິທາເນາ ກິໍສມຸທເຍາ ກິໍຊາຕິເກາ ກິໍປຠເວາ? ອວິຊ຺ຊາສມ຺ຜສ຺ສເຊນ, ຠິກ຺ຂເວ, ເວທຍິເຕນ ຜຸຏ຺ຐສ຺ສ ອສ຺ສຸຕວເຕາ ປຸຖຸຊ຺ຊນສ຺ສ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ຕຓ຺ຫາ; ຕເຕາເຊາ ເສາ ສງ຺ຂາເຣາ. ອິຕິ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ເສາປິ ສງ຺ຂາເຣາ ອນິເຈ຺ຈາ ສງ຺ຂເຕາ ປຏິເຈ຺ຈສມຸປ຺ປເນ຺ນາ. ສາປິ ຕຓ຺ຫາ... ສາປິ ເວທນາ... ເສາປິ ຜເສ຺ສາ... ສາປິ ອວິຊ຺ຊາ ອນິຈ຺ຈາ ສງ຺ຂຕາ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປນ຺ນາ. ເອວມ຺ປິ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ຊານເຕາ ເອວໍ ປສ຺ສເຕາ ອນນ຺ຕຣາ ອາສວານໍ ຂເຍາ ເຫາຕິ.

“ນ ເຫວ ເຂາ ຣູປໍ ອຕ຺ຕເຕາ ສມນຸປສ຺ສຕິ, ນ ຣູປວນ຺ຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ສມນຸປສ຺ສຕິ; ອປິ ຈ ເຂາ ອຕ຺ຕນິ ຣູປໍ ສມນຸປສ຺ສຕິ. ຍາ ເຂາ ປນ ສາ, ຠິກ຺ຂເວ , ສມນຸປສ຺ສນາ ສງ຺ຂາເຣາ ເສາ. ເສາ ປນ ສງ຺ຂາເຣາ ກິໍນິທາເນາ ກິໍສມຸທເຍາ ກິໍຊາຕິເກາ ກິໍປຠເວາ? ອວິຊ຺ຊາສມ຺ຜສ຺ສເຊນ, ຠິກ຺ຂເວ, ເວທຍິເຕນ ຜຸຏ຺ຐສ຺ສ ອສ຺ສຸຕວເຕາ ປຸຖຸຊ຺ຊນສ຺ສ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ຕຓ຺ຫາ; ຕເຕາເຊາ ເສາ ສງ຺ຂາເຣາ. ອິຕິ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ເສາປິ ສງ຺ຂາເຣາ ອນິເຈ຺ຈາ ສງ຺ຂເຕາ ປຏິເຈ຺ຈສມຸປ຺ປເນ຺ນາ. ສາປິ ຕຓ຺ຫາ... ສາປິ ເວທນາ... ເສາປິ ຜເສ຺ສາ... ສາປິ ອວິຊ຺ຊາ ອນິຈ຺ຈາ ສງ຺ຂຕາ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປນ຺ນາ. ເອວມ຺ປິ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ຊານເຕາ ເອວໍ ປສ຺ສເຕາ ອນນ຺ຕຣາ ອາສວານໍ ຂເຍາ ເຫາຕິ.

“ນ ເຫວ ເຂາ ຣູປໍ ອຕ຺ຕເຕາ ສມນຸປສ຺ສຕິ, ນ ຣູປວນ຺ຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ສມນຸປສ຺ສຕິ, ນ ອຕ຺ຕນິ ຣູປໍ ສມນຸປສ຺ສຕິ; ອປິ ຈ ເຂາ ຣູປສ຺ມິໍ ອຕ຺ຕານໍ ສມນຸປສ຺ສຕິ. ຍາ ເຂາ ປນ ສາ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມນຸປສ຺ສນາ ສງ຺ຂາເຣາ ເສາ. ເສາ ປນ ສງ຺ຂາເຣາ ກິໍນິທາເນາ ກິໍສມຸທເຍາ ກິໍຊາຕິເກາ ກິໍປຠເວາ? ອວິຊ຺ຊາສມ຺ຜສ຺ສເຊນ, ຠິກ຺ຂເວ, ເວທຍິເຕ ຜຸຏ຺ຐສ຺ສ ອສ຺ສຸຕວເຕາ ປຸຖຸຊ຺ຊນສ຺ສ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ຕຓ຺ຫາ; ຕເຕາເຊາ ເສາ ສງ຺ຂາເຣາ. ອິຕິ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ເສາປິ ສງ຺ຂາເຣາ ອນິເຈ຺ຈາ ສງ຺ຂເຕາ ປຏິເຈ຺ຈສມຸປ຺ປເນ຺ນາ. ສາປິ ຕຓ຺ຫາ ... ສາປິ ເວທນາ... ເສາປິ ຜເສ຺ສາ... ສາປິ ອວິຊ຺ຊາ ອນິຈ຺ຈາ ສງ຺ຂຕາ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປນ຺ນາ. ເອວມ຺ປິ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ຊານເຕາ...ເປ... ອາສວານໍ ຂເຍາ ເຫາຕິ.

“ນ ເຫວ ເຂາ ຣູປໍ ອຕ຺ຕເຕາ ສມນຸປສ຺ສຕິ, ນ ຣູປວນ຺ຕໍ ອຕ຺ຕານໍ, ນ ອຕ຺ຕນິ ຣູປໍ, ນ ຣູປສ຺ມິໍ ອຕ຺ຕານໍ ສມນຸປສ຺ສຕິ; ອປິ ຈ ເຂາ ເວທນໍ ອຕ຺ຕເຕາ ສມນຸປສ຺ສຕິ, ອປິ ຈ ເຂາ ເວທນາວນ຺ຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ສມນຸປສ຺ສຕິ, ອປິ ຈ ເຂາ ອຕ຺ຕນິ ເວທນໍ ສມນຸປສ຺ສຕິ, ອປິ ຈ ເຂາ ເວທນາຍ ອຕ຺ຕານໍ ສມນຸປສ຺ສຕິ; ອປິ ຈ ເຂາ ສຎ຺ຎໍ... ອປິ ຈ ເຂາ ສງ຺ຂາເຣ ອຕ຺ຕເຕາ ສມນຸປສ຺ສຕິ, ອປິ ຈ ເຂາ ສງ຺ຂາຣວນ຺ຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ສມນຸປສ຺ສຕິ, ອປິ ຈ ເຂາ ອຕ຺ຕນິ ສງ຺ຂາເຣ ສມນຸປສ຺ສຕິ, ອປິ ຈ ເຂາ ສງ຺ຂາເຣສຸ ອຕ຺ຕານໍ ສມນຸປສ຺ສຕິ; ອປິ ຈ ເຂາ ວິຎ຺ຎາຓໍ ອຕ຺ຕເຕາ ສມນຸປສ຺ສຕິ, ອປິ ຈ ເຂາ ວິຎ຺ຎາຓວນ຺ຕໍ ອຕ຺ຕານໍ, ອປິ ຈ ເຂາ ອຕ຺ຕນິ ວິຎ຺ຎາຓໍ, ອປິ ຈ ເຂາ ວິຎ຺ຎາຓສ຺ມິໍ ອຕ຺ຕານໍ ສມນຸປສ຺ສຕິ. ຍາ ເຂາ ປນ ສາ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມນຸປສ຺ສນາ ສງ຺ຂາເຣາ ເສາ. ເສາ ປນ ສງ຺ຂາເຣາ ກິໍນິທາເນາ...ເປ... ກິໍປຠເວາ? ອວິຊ຺ຊາສມ຺ຜສ຺ສເຊນ, ຠິກ຺ຂເວ, ເວທຍິເຕ ຜຸຏ຺ຐສ຺ສ ອສ຺ສຸຕວເຕາ ປຸຖຸຊ຺ຊນສ຺ສ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ຕຓ຺ຫາ; ຕເຕາເຊາ ເສາ ສງ຺ຂາເຣາ. ອິຕິ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ເສາປິ ສງ຺ຂາເຣາ ອນິເຈ຺ຈາ ສງ຺ຂເຕາ ປຏິເຈ຺ຈສມຸປ຺ປເນ຺ນາ. ສາປິ ຕຓ຺ຫາ... ສາປິ ເວທນາ... ເສາປິ ຜເສ຺ສາ ... ສາປິ ອວິຊ຺ຊາ ອນິຈ຺ຈາ ສງ຺ຂຕາ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປນ຺ນາ. ເອວໍ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ຊານເຕາ ເອວໍ ປສ຺ສເຕາ ອນນ຺ຕຣາ ອາສວານໍ ຂເຍາ ເຫາຕິ.

“ນ ເຫວ ເຂາ ຣູປໍ ອຕ຺ຕເຕາ ສມນຸປສ຺ສຕິ, ນ ເວທນໍ ອຕ຺ຕເຕາ ສມນຸປສ຺ສຕິ, ນ ສຎ຺ຎໍ... ນ ສງ຺ຂາເຣ... ນ ວິຎ຺ຎາຓໍ ອຕ຺ຕເຕາ ສມນຸປສ຺ສຕິ; ອປິ ຈ ເຂາ ເອວໍທິຏ຺ຐິ ເຫາຕິ – ‘ເສາ ອຕ຺ຕາ ເສາ ເລາເກາ, ເສາ ເປຈ຺ຈ ຠວິສ຺ສາມິ ນິເຈ຺ຈາ ຘຸເວາ ສສ຺ສເຕາ ອວິປຣິຓາມເຘມ຺ມາ’ຕິ. ຍາ ເຂາ

បន សា, ភិក្ខវេ, សស្សតទិដ្ឋិ សង្ខារោ សោ។ សោ បន សង្ខារោ កិំនិទានោ...បេ... ឯវម្បិ ខោ, ភិក្ខវេ, ជានតោ ឯវំ បស្សតោ អនន្តរា អាសវានំ ខយោ ហោតិ។

“ន ហេវ ខោ រូបំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, ន វេទនំ ... ន សញ្ញំ... ន សង្ខារេ... ន វិញ្ញាណំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ; នាបិ ឯវំទិដ្ឋិ ហោតិ – ‘សោ អត្តា សោ លោកោ, សោ បេច្ច ភវិស្សាមិ និច្ចោ ធុវោ សស្សតោ អវិបរិណាមធម្មោ’តិ។ អបិ ច ខោ ឯវំទិដ្ឋិ ហោតិ – ‘នោ ចស្សំ នោ ច មេ សិយា នាភវិស្សំ ន មេ ភវិស្សតី’តិ។ យា ខោ បន សា, ភិក្ខវេ, ឧច្ឆេទទិដ្ឋិ សង្ខារោ សោ។ សោ បន សង្ខារោ កិំនិទានោ កិំសមុទយោ កិំជាតិកោ កិំបភវោ? អវិជ្ជាសម្ផស្សជេន, ភិក្ខវេ, វេទយិតេន ផុដ្ឋស្ស អស្សុតវតោ បុថុជ្ជនស្ស ឧប្បន្នា តណ្ហា; តតោជោ សោ សង្ខារោ។ ឥតិ ខោ, ភិក្ខវេ, សោបិ សង្ខារោ អនិច្ចោ...បេ... ឯវម្បិ ខោ, ភិក្ខវេ, ជានតោ ឯវំ បស្សតោ អនន្តរា អាសវានំ ខយោ ហោតិ។

“ន ហេវ ខោ រូបំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, ន វេទនំ... ន សញ្ញំ... ន សង្ខារេ... ន វិញ្ញាណំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ...បេ... ន វិញ្ញាណស្មិំ អត្តានំ សមនុបស្សតិ, នាបិ ឯវំទិដ្ឋិ ហោតិ – ‘សោ អត្តា សោ លោកោ, សោ បេច្ច ភវិស្សាមិ និច្ចោ ធុវោ សស្សតោ អវិបរិណាមធម្មោ’តិ; នាបិ ឯវំទិដ្ឋិ ហោតិ – ‘នោ ចស្សំ នោ ច មេ សិយា នាភវិស្សំ ន មេ ភវិស្សតី’តិ; អបិ ច ខោ កង្ខី ហោតិ វិចិកិច្ឆី អនិដ្ឋង្គតោ សទ្ធម្មេ។ យា ខោ បន សា, ភិក្ខវេ, កង្ខិតា វិចិកិច្ឆិតា អនិដ្ឋង្គតតា សទ្ធម្មេ សង្ខារោ សោ។ សោ បន សង្ខារោ កិំនិទានោ កិំសមុទយោ កិំជាតិកោ កិំបភវោ? អវិជ្ជាសម្ផស្សជេន, ភិក្ខវេ, វេទយិតេន ផុដ្ឋស្ស អស្សុតវតោ បុថុជ្ជនស្ស ឧប្បន្នា តណ្ហា; តតោជោ សោ សង្ខារោ។ ឥតិ ខោ, ភិក្ខវេ, សោបិ សង្ខារោ អនិច្ចោ សង្ខតោ បដិច្ចសមុប្បន្នោ។ សាបិ តណ្ហា អនិច្ចា សង្ខតា បដិច្ចសមុប្បន្នា។ សាបិ វេទនា អនិច្ចា សង្ខតា បដិច្ចសមុប្បន្នា។ សោបិ ផស្សោ អនិច្ចោ សង្ខតោ បដិច្ចសមុប្បន្នោ។ សាបិ អវិជ្ជា អនិច្ចា សង្ខតា បដិច្ចសមុប្បន្នា។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ជានតោ ឯវំ បស្សតោ អនន្តរា អាសវានំ ខយោ ហោតី”តិ។ នវមំ។

១០។ បុណ្ណមសុត្តំ

៨២។ ឯកំ សមយំ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ បុព្ពារាមេ មិគារមាតុបាសាទេ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិំ។ តេន ខោ បន សមយេន ភគវា តទហុបោសថេ បន្នរសេ បុណ្ណាយ បុណ្ណមាយ រត្តិយា ភិក្ខុសង្ឃបរិវុតោ អព្ភោកាសេ និសិន្នោ ហោតិ។

អថ ខោ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ឧដ្ឋាយាសនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា យេន ភគវា តេនញ្ជលិំ បណាមេត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច – “បុច្ឆេយ្យាហំ, ភន្តេ, ភគវន្តំ កិញ្ចិទេវ [កញ្ចិទេវ (?)] ទេសំ, សចេ មេ ភគវា ឱកាសំ ករោតិ បញ្ហស្ស វេយ្យាករណាយា”តិ? “តេន ហិ ត្វំ, ភិក្ខុ, សកេ អាសនេ និសីទិត្វា បុច្ឆ យទាកង្ខសី”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវតោ បដិស្សុត្វា សកេ អាសនេ និសីទិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ឥមេ នុ ខោ, ភន្តេ, បញ្ចុបាទានក្ខន្ធា, សេយ្យថិទំ – រូបុបាទានក្ខន្ធោ, វេទនុបាទានក្ខន្ធោ, សញ្ញុបាទានក្ខន្ធោ, សង្ខារុបាទានក្ខន្ធោ, វិញ្ញាណុបាទានក្ខន្ធោ”តិ។

"ឥមេ ខោ បន, ភិក្ខុ, បញ្ចុបាទានក្ខន្ធា; សេយ្យថិទំ – រូបុបាទានក្ខន្ធោ...បេ... វិញ្ញាណុបាទានក្ខន្ធោ"តិ។ "សាធុ, ភន្តេ"តិ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទិត្វា អនុមោទិត្វា ភគវន្តំ ឧត្តរិំ បញ្ហំ អបុច្ឆិ –

"ឥមេ ខោ បន, ភន្តេ, បញ្ចុបាទានក្ខន្ធា កិំមូលកា"តិ? "ឥមេ ខោ, ភិក្ខុ, បញ្ចុបាទានក្ខន្ធា ឆន្ទមូលកា"តិ...បេ... តញ្ញេវ នុ ខោ, ភន្តេ, ឧបាទានំ តេ បញ្ចុបាទានក្ខន្ធា ឧទាហុ អញ្ញត្រ បញ្ចហិ ឧបាទានក្ខន្ធេហិ ឧបាទានន្តិ? "ន ខោ, ភិក្ខុ, តញ្ញេវ ឧបាទានំ តេ បញ្ចុបាទានក្ខន្ធា នាបិ អញ្ញត្រ បញ្ចហិ ឧបាទានក្ខន្ធេហិ ឧបាទានំ, អបិ ច យោ តត្ថ ឆន្ទរាគោ តំ តត្ថ ឧបាទាន"ន្តិ។ "សាធុ, ភន្តេ"តិ ខោ សោ ភិក្ខុ...បេ... ឧត្តរិំ បញ្ហំ អបុច្ឆិ –

"សិយា បន, ភន្តេ, បញ្ចុបាទានក្ខន្ធេសុ ឆន្ទរាគវេមត្តតា"តិ? "សិយា, ភិក្ខូ"តិ ភគវា អវោច – "ឥធ, ភិក្ខុ, ឯកច្ចស្ស ឯវំ ហោតិ – 'ឯវំរូបោ សិយំ អនាគតមទ្ធានំ, ឯវំវេទនោ សិយំ អនាគតមទ្ធានំ, ឯវំសញ្ញោ សិយំ អនាគតមទ្ធានំ, ឯវំសង្ខារោ សិយំ អនាគតមទ្ធានំ, ឯវំវិញ្ញាណោ សិយំ អនាគតមទ្ធាន'ន្តិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខុ, សិយា បញ្ចុបាទានក្ខន្ធេសុ ឆន្ទរាគវេមត្តតា"តិ? "សាធុ, ភន្តេ"តិ ខោ សោ ភិក្ខុ...បេ... ឧត្តរិំ បញ្ហំ អបុច្ឆិ –

"កិត្តាវតា នុ ខោ, ភន្តេ, ខន្ធានំ ខន្ធាធិវចន"ន្តិ? "យំ កិញ្ចិ, ភិក្ខុ, រូបំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ឱឡារិកំ វា សុខុមំ វា ហីនំ វា បណីតំ វា យំ ទូរេ សន្តិកេ វា, អយំ វុច្ចតិ រូបក្ខន្ធោ។ យា កាចិ វេទនា... យា កាចិ សញ្ញា ... យេ កេចិ សង្ខារា... យំ កិញ្ចិ វិញ្ញាណំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ឱឡារិកំ វា សុខុមំ វា ហីនំ វា បណីតំ វា យំ ទូរេ សន្តិកេ វា, អយំ វុច្ចតិ វិញ្ញាណក្ខន្ធោ។ ឯត្តាវតា ខោ, ភិក្ខុ, ខន្ធានំ ខន្ធាធិវចន"ន្តិ។ "សាធុ, ភន្តេ"តិ ខោ សោ ភិក្ខុ...បេ... អបុច្ឆិ –

"កោ នុ ខោ, ភន្តេ, ហេតុ កោ បច្ចយោ រូបក្ខន្ធស្ស បញ្ញាបនាយ; កោ ហេតុ កោ បច្ចយោ វេទនាក្ខន្ធស្ស បញ្ញាបនាយ; កោ ហេតុ កោ បច្ចយោ សញ្ញាក្ខន្ធស្ស បញ្ញាបនាយ; កោ ហេតុ កោ បច្ចយោ សង្ខារក្ខន្ធស្ស បញ្ញាបនាយ; កោ ហេតុ កោ បច្ចយោ វិញ្ញាណក្ខន្ធស្ស បញ្ញាបនាយា"តិ? "ចត្តារោ ខោ, ភិក្ខុ, មហាភូតា ហេតុ, ចត្តារោ មហាភូតា បច្ចយោ រូបក្ខន្ធស្ស បញ្ញាបនាយ។ ផស្សោ ហេតុ ផស្សោ បច្ចយោ វេទនាក្ខន្ធស្ស បញ្ញាបនាយ។ ផស្សោ ហេតុ ផស្សោ បច្ចយោ សញ្ញាក្ខន្ធស្ស បញ្ញាបនាយ។ ផស្សោ ហេតុ , ផស្សោ បច្ចយោ សង្ខារក្ខន្ធស្ស បញ្ញាបនាយ។ នាមរូបំ ហេតុ, នាមរូបំ បច្ចយោ វិញ្ញាណក្ខន្ធស្ស បញ្ញាបនាយា"តិ។ "សាធុ, ភន្តេ"តិ ខោ សោ ភិក្ខុ...បេ... អបុច្ឆិ –

"កថំ នុ ខោ, ភន្តេ, សក្កាយទិដ្ឋិ ហោតី"តិ? "ឥធ, ភិក្ខុ, អស្សុតវា បុថុជ្ជនោ អរិយានំ អទស្សាវី អរិយធម្មស្ស អកោវិទោ អរិយធម្មេ អវិនីតោ, សប្បុរិសានំ អទស្សាវី សប្បុរិសធម្មស្ស អកោវិទោ សប្បុរិសធម្មេ អវិនីតោ រូបំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, រូបវន្តំ វា អត្តានំ; អត្តនិ វា រូបំ, រូបស្មិំ វា អត្តានំ; វេទនំ... សញ្ញំ... សង្ខារេ... វិញ្ញាណំ... អត្តតោ សមនុបស្សតិ, វិញ្ញាណវន្តំ វា អត្តានំ; អត្តនិ វា

វិញ្ញាណំ, វិញ្ញាណស្មិំ វា អត្តានំ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខុ, សក្កាយទិដ្ឋិ ហោតី”តិ។ “សាធុ, ភន្តេ”តិ ខោ សោ ភិក្ខុ...បេ... អបុច្ឆិ –

“កថំ បន, ភន្តេ, សក្កាយទិដ្ឋិ ន ហោតី”តិ? “ឥធ, ភិក្ខុ, សុតវា អរិយសាវកោ អរិយានំ ទស្សាវី អរិយធម្មស្ស កោវិទោ អរិយធម្មេ សុវិនីតោ, សប្បុរិសានំ ទស្សាវី សប្បុរិសធម្មស្ស កោវិទោ សប្បុរិសធម្មេ សុវិនីតោ ន រូបំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, ន រូបវន្តំ វា អត្តានំ; ន អត្តនិ វា រូបំ, ន រូបស្មិំ វា អត្តានំ; ន វេទនំ... ន សញ្ញំ... ន សង្ខារេ... ន វិញ្ញាណំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, ន វិញ្ញាណវន្តំ វា អត្តានំ; ន អត្តនិ វា វិញ្ញាណំ, ន វិញ្ញាណស្មិំ វា អត្តានំ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខុ, សក្កាយទិដ្ឋិ ន ហោតី”តិ។ “សាធុ , ភន្តេ”តិ ខោ សោ ភិក្ខុ...បេ... អបុច្ឆិ –

“កោ នុ ខោ, ភន្តេ, រូបស្ស អស្សាទោ, កោ អាទីនវោ, កិំ និស្សរណំ; កោ វេទនាយ... កោ សញ្ញាយ... កោ សង្ខារានំ... កោ វិញ្ញាណស្ស អស្សាទោ, កោ អាទីនវោ, កិំ និស្សរណ”ន្តិ? “យំ ខោ, ភិក្ខុ, រូបំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ សុខំ សោមនស្សំ – អយំ រូបស្ស អស្សាទោ។ យំ រូបំ អនិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ – អយំ រូបស្ស អាទីនវោ។ យោ រូបស្មិំ ឆន្ទរាគវិនយោ ឆន្ទរាគប្បហានំ – ឥទំ រូបស្ស និស្សរណំ។ យំ វេទនំ បដិច្ច... យំ សញ្ញំ បដិច្ច... យេ សង្ខារេ បដិច្ច... យំ វិញ្ញាណំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ សុខំ សោមនស្សំ – អយំ វិញ្ញាណស្ស អស្សាទោ។ យំ វិញ្ញាណំ អនិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ – អយំ វិញ្ញាណស្ស អាទីនវោ។ យោ វិញ្ញាណស្មិំ ឆន្ទរាគវិនយោ ឆន្ទរាគប្បហានំ – ឥទំ វិញ្ញាណស្ស និស្សរណ”ន្តិ។ “សាធុ, ភន្តេ”តិ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទិត្វា អនុមោទិត្វា ភគវន្តំ ឧត្តរិំ បញ្ហំអបុច្ឆិ –

“កថំ នុ ខោ, ភន្តេ, ជានតោ, កថំ បស្សតោ ឥមស្មិញ្ច សវិញ្ញាណកេ កាយេ ពហិទ្ធា ច សព្ពនិមិត្តេសុ អហង្ការមមង្ការមានានុសយា ន ហោន្តី”តិ? “យំ កិញ្ចិ, ភិក្ខុ, រូបំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ឱឡារិកំ វា សុខុមំ វា ហីនំ វា បណីតំ វា យំ ទូរេ សន្តិកេ វា, សព្ពំ រូបំ – ‘នេតំ មម, នេសោហមស្មិ, ន មេសោ អត្តា’តិ ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ បស្សតិ។ យា កាចិ វេទនា... យា កាចិ សញ្ញា... យេ កេចិ សង្ខារា... យំ កិញ្ចិ វិញ្ញាណំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ឱឡារិកំ វា សុខុមំ វា ហីនំ វា បណីតំ វា យំ ទូរេ សន្តិកេ វា, សព្ពំ វិញ្ញាណំ – ‘នេតំ មម, នេសោហមស្មិ, ន មេសោ អត្តា’តិ ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ បស្សតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខុ, ជានតោ ឯវំ បស្សតោ ឥមស្មិញ្ច សវិញ្ញាណកេ កាយេ ពហិទ្ធា ច សព្ពនិមិត្តេសុ អហង្ការមមង្ការមានានុសយា ន ហោន្តី”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ – “ឥតិ កិរ ភោ រូបំ អនត្តា, វេទនា... សញ្ញា... សង្ខារា... វិញ្ញាណំ អនត្តា; អនត្តកតានិ កម្មានិ កមត្តានំ [កតមត្តានំ (បី។), កមត្តានំ (ស្យា។ កំ។ ក។)] ផុសិស្សន្តី”តិ។ អថ ខោ ភគវា តស្ស ភិក្ខុនោ ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ ភិក្ខូ អាមន្តេសិ –

“ឋានំ ខោ បនេតំ, ភិក្ខវេ, វិជ្ជតិ យំ ឥធេកច្ចោ មោឃបុរិសោ អវិទ្វា អវិជ្ជាគតោ តណ្ហាធិបតេយ្យេន ចេតសា សត្ថុសាសនំ អតិធាវិតព្ពំ មញ្ញេយ្យ។ ឥតិ កិរ, ភោ, រូបំ អនត្តា, វេទនា... សញ្ញា... សង្ខារា... វិញ្ញាណំ អនត្តា។ អនត្តកតានិ កម្មានិ កមត្តានំ

ផុសិស្សតីតិ? បដិបុច្ឆាវិនីតា ខោ មេ តុម្ហេ ភិក្ខវេ, តត្រ តត្រ តេសុ តេសុ ធម្មេសុ។

“តំ កិំ មញ្ញថ, ភិក្ខវេ, រូបំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វា”តិ? “អនិច្ចំ, ភន្តេ”។ “វេទនា… សញ្ញា… សង្ខារា… វិញ្ញាណំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វា”តិ ? “អនិច្ចំ, ភន្តេ”។ “យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វា តំ សុខំ វា”តិ? “ទុក្ខំ, ភន្តេ”។ “យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ, កល្លំ នុ តំ សមនុបស្សិតុំ – ‘ឯតំ មម, ឯសោហមស្មិ, ឯសោ មេ អត្តា’”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ តស្មាតិហ…បេ… ឯវំ បស្សំ…បេ… នាបរំ ឥត្ថត្តាយាតិ បជានាតី”តិ។

“ទ្វេ ខន្ធា តញ្ញេវ កិំ, អធិវចនញ្ច ហេតុនា;

សក្កាយេន ទុវេ វុត្តា, អស្សាទវិញ្ញាណកេន ច;

ឯតេ ទសវិធា វុត្តា, ហោតិ ភិក្ខុ បុច្ឆាយា”តិ។ ទសមំ;

ខជ្ជនីយវគ្គោ អដ្ឋមោ។

តស្សុទ្ទានំ –

អស្សាទោ ទ្វេ សមុទយា, អរហន្តេហិ អបរេ ទ្វេ;

សីហោ ខជ្ជនី បិណ្ឌោល្យំ, បាលិលេយ្យេន បុណ្ណមាតិ។

៩។ ថេរវគ្គោ

១។ អានន្ទសុត្តំ

៨៣។ សាវត្ថិនិទានំ ។ តត្រ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អាវុសោ, ភិក្ខវេ”តិ។ “អាវុសោ”តិ ខោ តេ ភិក្ខូ អាយស្មតោ អានន្ទស្ស បច្ចស្សោសុំ។ អាយស្មា អានន្ទោ ឯតទវោច –

“បុណ្ណោ នាម, អាវុសោ, អាយស្មា មន្តាណិបុត្តោ [មន្តានិបុត្តោ (ក។ សី។ ស្យា។ កំ។ បី។ ក។)] អម្ហាកំ នវកានំ សតំ ពហុបការោ ហោតិ។ សោ អម្ហេ ឥមិនា ឱវាទេន ឱវទតិ – ‘ឧបាទាយ, អាវុសោ អានន្ទ, អស្មីតិ ហោតិ, នោ អនុបាទាយ។ កិញ្ច ឧបាទាយ អស្មីតិ ហោតិ,

ᨶᩮᩣ ᩋᨶᩩᨷᩤᨴᩤᨿ? ᩁᩪᨷᩴ ᩏᨷᩤᨴᩤᨿ ᩋᩈ᩠ᨾᩦᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶᩮᩣ ᩋᨶᩩᨷᩤᨴᩤᨿ᪨ ᩅᩮᨴᨶᩴ... ᩈᨬ᩠ᨬᩴ... ᩈᩘ᩠ᨡᩣᩁᩮ... ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩏᨷᩤᨴᩤᨿ ᩋᩈ᩠ᨾᩦᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶᩮᩣ ᩋᨶᩩᨷᩤᨴᩤᨿ’”᪨

“ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨷᩥ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩍᨲ᩠ᨳᩦ ᩅᩤ ᨷᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᩅᩤ ᨴᩉᩁᩮᩣ ᨿᩩᩅᩤ ᨾᨱ᩠ᨯᨶᨠᨩᩣᨲᩥᨠᩮᩣ ᩋᩣᨴᩤᩈᩮ ᩅᩤ ᨷᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩮ ᨷᩁᩥᨿᩮᩣᨴᩣᨲᩮ ᩋᨧ᩠ᨨᩮ ᩅᩤ ᩏᨴᨠᨷᨲ᩠ᨲᩮ ᩈᨠᩴ ᨾᩩᨡᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᨾᩣᨶᩮᩣ ᩏᨷᩤᨴᩤᨿ ᨷᩔᩮᨿ᩠ᨿ, ᨶᩮᩣ ᩋᨶᩩᨷᩤᨴᩤᨿ; ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩁᩪᨷᩴ ᩏᨷᩤᨴᩤᨿ ᩋᩈ᩠ᨾᩦᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶᩮᩣ ᩋᨶᩩᨷᩤᨴᩤᨿ᪨ ᩅᩮᨴᨶᩴ... ᩈᨬ᩠ᨬᩴ... ᩈᩘ᩠ᨡᩣᩁᩮ... ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩏᨷᩤᨴᩤᨿ ᩋᩈ᩠ᨾᩦᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶᩮᩣ ᩋᨶᩩᨷᩤᨴᩤᨿ᪨

“ᨲᩴ ᨠᩥᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᩈᩥ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ‘ᩁᩪᨷᩴ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩤ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩤ’”ᨲᩥ? ‘ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ’᪨ ᩅᩮᨴᨶᩣ... ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ... ᩈᩘ᩠ᨡᩣᩁᩣ... ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩤ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩤ’ᨲᩥ? ‘ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ’᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣᨲᩥᩉ...ᨷᩮ... ᩑᩅᩴ ᨷᩔᩴ...ᨷᩮ... ᨶᩣᨷᩁᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᨲ᩠ᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩦᨲᩥ᪨ ᨷᩩᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨾᨶ᩠ᨲᩣᨱᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨶᩅᨠᩣᨶᩴ ᩈᨲᩴ ᨻᩉᩪᨷᨠᩣᩁᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩋᨾ᩠ᩉᩮ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩒᩅᩤᨴᩮᨶ ᩒᩅᨴᨲᩥ᪨ ᩍᨾᨬ᩠ᨧ ᨷᨶ ᨾᩮ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩮᩣ ᨷᩩᨱ᩠ᨱᩔ ᨾᨶ᩠ᨲᩣᨱᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᨵᨾ᩠ᨾᨴᩮᩈᨶᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩤ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᩋᨽᩥᩈᨾᩥᨲᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ᪨

᪓᪨ ᨲᩥᩔᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪘᪔᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ ᨲᩮᨶ ᨡᩮᩣ ᨷᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨷᩥᨲᩩᨧ᩠ᨨᩣᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᩉᩩᩃᩣᨶᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᩑᩅᨾᩣᩁᩮᩣᨧᩮᨲᩥ – “ᩋᨷᩥ ᨾᩮ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨾᨵᩩᩁᨠᨩᩣᨲᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨠᩣᨿᩮᩣ; ᨴᩥᩈᩣᨷᩥ ᨾᩮ ᨶ ᨷᨠ᩠ᨡᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ; ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨷᩥ ᨾᩴ ᨶ ᨷᨭᩥᨽᨶ᩠ᨲᩥ; ᨳᩥᨶᨾᩥᨴ᩠ᨵᨬ᩠ᨧ [ᨳᩦᨶᨾᩥᨴ᩠ᨵᨬ᩠ᨧ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨ ᨷᩦ᪨)] ᨾᩮ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩁᩥᨿᩣᨴᩣᨿ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ; ᩋᨶᨽᩥᩁᨲᩮᩣ ᨧ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ ᨧᩁᩣᨾᩥ; ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨧ ᨾᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᩅᩥᨧᩥᨠᩥᨧ᩠ᨨᩣ”ᨲᩥ᪨

ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᩉᩩᩃᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩤ ᨲᩮᨶᩩᨷᩈᩘ᩠ᨠᨾᩥᩴᩈᩩ; ᩏᨷᩈᩘ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩥᩅᩤᨴᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᩴᩈᩩ᪨ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᨡᩮᩣ ᨲᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧᩩᩴ – “ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨷᩥᨲᩩᨧ᩠ᨨᩣᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᩉᩩᩃᩣᨶᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᩑᩅᨾᩣᩁᩮᩣᨧᩮᨲᩥ – ‘ᩋᨷᩥ ᨾᩮ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨾᨵᩩᩁᨠᨩᩣᨲᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨠᩣᨿᩮᩣ; ᨴᩥᩈᩣᨷᩥ ᨾᩮ ᨶ ᨷᨠ᩠ᨡᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ; ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨷᩥ ᨾᩴ ᨶ ᨷᨭᩥᨽᨶ᩠ᨲᩥ; ᨳᩥᨶᨾᩥᨴ᩠ᨵᨬ᩠ᨧ ᨾᩮ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩁᩥᨿᩣᨴᩣᨿ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ; ᩋᨶᨽᩥᩁᨲᩮᩣ ᨧ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ ᨧᩁᩣᨾᩥ; ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨧ ᨾᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᩅᩥᨧᩥᨠᩥᨧ᩠ᨨᩣ’”ᨲᩥ᪨

ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨽᨣᩅᩤ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ – “ᩑᩉᩥ ᨲ᩠ᩅᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᨾᨾ ᩅᨧᨶᩮᨶ ᨲᩥᩔᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᩮᩉᩦ”ᨲᩥ᪨ “ᩑᩅᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”ᨲᩥ ᨡᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨷᨭᩥᩔᩩᨲ᩠ᩅᩤ ᨿᩮᨶᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨲᩮᨶᩩᨷᩈᩘ᩠ᨠᨾᩥ ; ᩏᨷᩈᩘ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨲᩥᩔᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – “ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᨲᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᨲᩥᩔ, ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᩮᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ “ᩑᩅᨾᩣᩅᩩᩈᩮᩣ”ᨲᩥ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨲᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨷᨭᩥᩔᩩᨲ᩠ᩅᩤ ᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩤ ᨲᩮᨶᩩᨷᩈᩘ᩠ᨠᨾᩥ; ᩏᨷᩈᩘ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩥᩅᩤᨴᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ᪨ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨲᩥᩔᩴ ᨽᨣᩅᩤ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – “ᩈᨧ᩠ᨧᩴ ᨠᩥᩁ ᨲ᩠ᩅᩴ, ᨲᩥᩔ, ᩈᨾ᩠ᨻᩉᩩᩃᩣᨶᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᩑᩅᨾᩣᩁᩮᩣᨧᩮᩈᩥ – ‘ᩋᨷᩥ ᨾᩮ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨾᨵᩩᩁᨠᨩᩣᨲᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨠᩣᨿᩮᩣ...ᨷᩮ... ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨧ ᨾᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᩅᩥᨧᩥᨠᩥᨧ᩠ᨨᩣ’”ᨲᩥ? “ᩑᩅᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨ “ᨲᩴ ᨠᩥᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᩈᩥ, ᨲᩥᩔ, ᩁᩪᨷᩮ ᩋᩅᩥᨣᨲᩁᩣᨣᩔ ᩋᩅᩥᨣᨲᨨᨶ᩠ᨴᩔ ᩋᩅᩥᨣᨲᨷᩮᨾᩔ ᩋᩅᩥᨣᨲᨷᩥᨷᩣᩈᩔ ᩋᩅᩥᨣᨲᨷᩁᩥᩊᩣᩉᩔ ᩋᩅᩥᨣᨲᨲᨱ᩠ᩉᩔ, ᨲᩔ

ᩁᩪᨸᩔ ᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᨬ᩠ᨬᨳᩣᨽᩣᩅᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᩣᨠᨸᩁᩥᨴᩮᩅᨴᩩᨠ᩠ᨡᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩩᨸᩣᨿᩣᩈᩣ”ᨲᩥ? “ᩑᩅᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨

“ᩈᩣᨵᩩ ᩈᩣᨵᩩ, ᨲᩥᩔ! ᩑᩅᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ, ᨲᩥᩔ, ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣ ᨲᩴ ᩁᩪᨸᩮ ᩋᩅᩥᨣᨲᩁᩣᨣᩔ... ᩅᩮᨴᨶᩣᨿ... ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ... ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮᩈᩩ ᩋᩅᩥᨣᨲᩁᩣᨣᩔ... ᨸᩮ... ᨲᩮᩈᩴ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣᨶᩴ ᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᨬ᩠ᨬᨳᩣᨽᩣᩅᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᩣᨠᨸᩁᩥᨴᩮᩅᨴᩩᨠ᩠ᨡᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩩᨸᩣᨿᩣᩈᩣ”ᨲᩥ? “ᩑᩅᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨

“ᩈᩣᨵᩩ ᩈᩣᨵᩩ, ᨲᩥᩔ! ᩑᩅᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ, ᨲᩥᩔ, ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣ ᨲᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩮ ᩋᩅᩥᨣᨲᩁᩣᨣᩔ ᩋᩅᩥᨣᨲᨨᨶ᩠ᨴᩔ ᩋᩅᩥᨣᨲᨸᩮᨾᩔ ᩋᩅᩥᨣᨲᨸᩥᨸᩣᩈᩔ ᩋᩅᩥᨣᨲᨸᩁᩥᩊᩣᩉᩔ ᩋᩅᩥᨣᨲᨲᨱ᩠ᩉᩔ, ᨲᩔ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᨬ᩠ᨬᨳᩣᨽᩣᩅᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᩣᨠᨸᩁᩥᨴᩮᩅᨴᩩᨠ᩠ᨡᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩩᨸᩣᨿᩣᩈᩣ”ᨲᩥ? “ᩑᩅᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨

“ᩈᩣᨵᩩ ᩈᩣᨵᩩ, ᨲᩥᩔ! ᩑᩅᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ, ᨲᩥᩔ, ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣ ᨲᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩮ ᩋᩅᩥᨣᨲᩁᩣᨣᩔ᪨ ᨲᩴ ᨠᩥᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᩈᩥ, ᨲᩥᩔ, ᩁᩪᨸᩮ ᩅᩥᨣᨲᩁᩣᨣᩔ ᩅᩥᨣᨲᨨᨶ᩠ᨴᩔ ᩅᩥᨣᨲᨸᩮᨾᩔ ᩅᩥᨣᨲᨸᩥᨸᩣᩈᩔ ᩅᩥᨣᨲᨸᩁᩥᩊᩣᩉᩔ ᩅᩥᨣᨲᨲᨱ᩠ᩉᩔ, ᨲᩔ ᩁᩪᨸᩔ ᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᨬ᩠ᨬᨳᩣᨽᩣᩅᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᩣᨠᨸᩁᩥᨴᩮᩅᨴᩩᨠ᩠ᨡᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩩᨸᩣᨿᩣᩈᩣ”ᨲᩥ? “ᨶᩮᩣ ᩉᩮᨲᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨

“ᩈᩣᨵᩩ ᩈᩣᨵᩩ, ᨲᩥᩔ! ᩑᩅᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ, ᨲᩥᩔ, ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣ ᨲᩴ ᩁᩪᨸᩮ ᩅᩥᨣᨲᩁᩣᨣᩔ... ᩅᩮᨴᨶᩣᨿ... ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ... ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮᩈᩩ ᩅᩥᨣᨲᩁᩣᨣᩔ... ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩮ ᩅᩥᨣᨲᩁᩣᨣᩔ ᩅᩥᨣᨲᨨᨶ᩠ᨴᩔ ᩅᩥᨣᨲᨸᩮᨾᩔ ᩅᩥᨣᨲᨸᩥᨸᩣᩈᩔ ᩅᩥᨣᨲᨸᩁᩥᩊᩣᩉᩔ ᩅᩥᨣᨲᨲᨱ᩠ᩉᩔ ᨲᩔ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᨬ᩠ᨬᨳᩣᨽᩣᩅᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᩣᨠᨸᩁᩥᨴᩮᩅᨴᩩᨠ᩠ᨡᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩩᨸᩣᨿᩣᩈᩣ”ᨲᩥ? “ᨶᩮᩣ ᩉᩮᨲᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨

“ᩈᩣᨵᩩ ᩈᩣᨵᩩ, ᨲᩥᩔ! ᩑᩅᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ, ᨲᩥᩔ, ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣ ᨲᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩮ ᩅᩥᨣᨲᩁᩣᨣᩔ᪨ ᨲᩴ ᨠᩥᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᩈᩥ, ᨲᩥᩔ, ᩁᩪᨸᩴ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ”ᨲᩥ? “ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨ “ᩅᩮᨴᨶᩣ ... ᩈᨬ᩠ᨬᩣ... ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ... ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ”ᨲᩥ? “ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣᨲᩥᩉ...ᨸᩮ... ᩑᩅᩴ ᨸᩔᩴ...ᨸᩮ... ᨶᩣᨸᩁᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᨲ᩠ᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩦ”ᨲᩥ᪨

“ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ, ᨲᩥᩔ, ᨴ᩠ᩅᩮ ᨸᩩᩁᩥᩈᩣ – ᩑᨠᩮᩣ ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᩋᨾᨣ᩠ᨣᨠᩩᩈᩃᩮᩣ, ᩑᨠᩮᩣ ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᨠᩩᩈᩃᩮᩣ᪨ ᨲᨾᩮᨶᩴ ᩈᩮᩣ ᩋᨾᨣ᩠ᨣᨠᩩᩈᩃᩮᩣ ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᩋᨾᩩᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᨠᩩᩈᩃᩴ ᨸᩩᩁᩥᩈᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᩈᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿ – ‘ᩑᩉᩥ, ᨽᩮᩣ ᨸᩩᩁᩥᩈ, ᩋᨿᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ᪨ ᨲᩮᨶ ᨾᩩᩉᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᨧ᩠ᨨ᪨ ᨲᩮᨶ ᨾᩩᩉᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᩔᩈᩥ ᨴ᩠ᩅᩮᨵᩣᨸᨳᩴ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᩣᨾᩴ ᨾᩩᨬ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᩉᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᨾᩩᩉᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᨧ᩠ᨨ᪨ ᨲᩮᨶ ᨾᩩᩉᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᩔᩈᩥ ᨲᩥᨻ᩠ᨻᩴ ᩅᨶᩈᨱ᩠ᨯᩴ᪨ ᨲᩮᨶ ᨾᩩᩉᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᨧ᩠ᨨ᪨ ᨲᩮᨶ ᨾᩩᩉᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᩔᩈᩥ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨸᩃ᩠ᩃᩃᩴ᪨ ᨲᩮᨶ ᨾᩩᩉᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᨧ᩠ᨨ᪨ ᨲᩮᨶ ᨾᩩᩉᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᩔᩈᩥ ᩈᩮᩣᨻ᩠ᨽᩴ ᨸᨸᩣᨲᩴ᪨ ᨲᩮᨶ ᨾᩩᩉᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᨧ᩠ᨨ᪨ ᨲᩮᨶ ᨾᩩᩉᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᩔᩈᩥ ᩈᨾᩴ ᨽᩪᨾᩥᨽᩣᨣᩴ ᩁᨾᨱᩦᨿᩴ’”ᨲᩥ᪨

“ᩏᨸᨾᩣ ᨡᩮᩣ ᨾ᩠ᨿᩣᨿᩴ, ᨲᩥᩔ, ᨠᨲᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩔ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨸᨶᩣᨿ᪨ ᩋᨿᩴ ᨧᩮᩅᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ – ‘ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᩋᨾᨣ᩠ᨣᨠᩩᩈᩃᩮᩣ’ᨲᩥ ᨡᩮᩣ, ᨲᩥᩔ, ᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩔᩮᨲᩴ ᩋᨵᩥᩅᨧᨶᩴ᪨ ‘ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᨠᩩᩈᩃᩮᩣ’ᨲᩥ ᨡᩮᩣ, ᨲᩥᩔ, ᨲᨳᩣᨣᨲᩔᩮᨲᩴ ᩋᨵᩥᩅᨧᨶᩴ ᩋᩁᩉᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ᪨ ‘ᨴ᩠ᩅᩮᨵᩣᨸᨳᩮᩣ’ᨲᩥ ᨡᩮᩣ, ᨲᩥᩔ,

វិចិកិច្ឆាយេតំ អធិវចនំ។ 'វាមោ មគ្គោ'តិ ខោ, តិស្ស, អដ្ឋង្គិកស្សេតំ មិច្ឆាមគ្គស្ស អធិវចនំ, សេយ្យថិទំ – មិច្ឆាទិដ្ឋិយា…បេ… មិច្ឆាសមាធិស្ស។ 'ទក្ខិណោ មគ្គោ'តិ ខោ, តិស្ស, អរិយស្សេតំ អដ្ឋង្គិកស្ស មគ្គស្ស អធិវចនំ, សេយ្យថិទំ – សម្មាទិដ្ឋិយា…បេ… សម្មាសមាធិស្ស។ 'តិព្ពោ វនសណ្ឌោ'តិ ខោ, តិស្ស, អវិជ្ជាយេតំ អធិវចនំ។ 'មហន្តំ និន្នំ បល្លល'ន្តិ ខោ, តិស្ស, កាមានេតំ អធិវចនំ។ 'សោព្ភោ បបាតោ'តិ ខោ, តិស្ស, កោធូបាយាសស្សេតំ អធិវចនំ។ 'សមោ ភូមិភាគោ រមណីយោ'តិ ខោ, តិស្ស, និព្ពានស្សេតំ អធិវចនំ។ អភិរម, តិស្ស, អភិរម, តិស្ស! អហមោវាទេន អហមនុគ្គហេន អហមនុសាសនិយា"តិ [អហមនុគ្គហេន អហមោវាទេន អហមនុសាសនិយាតិ (ក.)]។

ឥទមវោច ភគវា។ អត្តមនោ អាយស្មា តិស្សោ ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទីតិ។ ទុតិយំ។

៣. យមកសុត្តំ

៨៥. ឯកំ សមយំ អាយស្មា សារិបុត្តោ សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ។ តេន ខោ បន សមយេន យមកស្ស នាម ភិក្ខុនោ ឯវរូបំ បាបកំ ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ – "តថាហំ ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ, យថា ខីណាសវោ ភិក្ខុ កាយស្ស ភេទា ឧច្ឆិជ្ជតិ វិនស្សតិ, ន ហោតិ បរំ មរណា"តិ។

អស្សោសុំ ខោ សម្ពហុលា ភិក្ខូ យមកស្ស កិរ នាម ភិក្ខុនោ ឯវរូបំ បាបកំ ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ – "តថាហំ ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ, យថា ខីណាសវោ ភិក្ខុ កាយស្ស ភេទា ឧច្ឆិជ្ជតិ វិនស្សតិ, ន ហោតិ បរំ មរណា"តិ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ យេនាយស្មា យមកោ តេនុបសង្កមិំសុ; ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មតា យមកេន សទ្ធិំ សម្មោទិំសុ។ សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ តេ ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ យមកំ ឯតទវោចុំ –

"សច្ចំ កិរ តេ, អាវុសោ យមក, ឯវរូបំ បាបកំ ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ – 'តថាហំ ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ, យថា ខីណាសវោ ភិក្ខុ កាយស្ស ភេទា ឧច្ឆិជ្ជតិ វិនស្សតិ, ន ហោតិ បរំ មរណា'"តិ? "ឯវំ ខ្វាហំ, អាវុសោ, ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ – 'ខីណាសវោ ភិក្ខុ កាយស្ស ភេទា ឧច្ឆិជ្ជតិ វិនស្សតិ, ន ហោតិ បរំ មរណា'"តិ។

"មា, អាវុសោ យមក, ឯវំ អវច, មា ភគវន្តំ អព្ភាចិក្ខិ។ ន ហិ សាធុ ភគវតោ អព្ភាចិក្ខនំ។ ន ហិ ភគវា ឯវំ វទេយ្យ – 'ខីណាសវោ ភិក្ខុ កាយស្ស ភេទា ឧច្ឆិជ្ជតិ វិនស្សតិ, ន ហោតិ បរំ មរណា'"តិ។ ឯវម្បិ ខោ អាយស្មា យមកោ តេហិ ភិក្ខូហិ វុច្ចមានោ តថេវ តំ បាបកំ ទិដ្ឋិគតំ ថាមសា បរាមាសា អភិនិវិស្ស វោហរតិ – "តថាហំ ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ, យថា ខីណាសវោ ភិក្ខុ កាយស្ស ភេទា ឧច្ឆិជ្ជតិ វិនស្សតិ, ន ហោតិ បរំ មរណា"តិ។

ᨿᨲᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᨲᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨶᩣᩈᨠ᩠ᨡᩥᩴᩈᩩ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨿᨾᨠᩴ ᩑᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᩣᨸᨠᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩣ ᩅᩥᩅᩮᨧᩮᨲᩩᩴ, ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨲᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩏᨭ᩠ᨮᩣᨿᩣᩈᨶᩣ ᨿᩮᨶᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩣᩁᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᩴᩈᩩ; ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩈᩣᩁᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧᩩᩴ – “ᨿᨾᨠᩔ ᨶᩣᨾ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᩈᩣᩁᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩑᩅᩁᩪᨸᩴ ᨸᩣᨸᨠᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩴ – ‘ᨲᨳᩣᩉᩴ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩥᨲᩴ ᩋᩣᨩᩣᨶᩣᨾᩥ ᨿᨳᩣ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩣ ᩏᨧ᩠ᨨᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᩅᩥᨶᩔᨲᩥ, ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨸᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ’ᨲᩥ᪨ ᩈᩣᨵᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩣᩁᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨿᩮᨶ ᨿᨾᨠᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᨲᩩ ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨸᩴ ᩏᨸᩣᨴᩣᨿᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩋᨵᩥᩅᩣᩈᩮᩈᩥ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩣᩁᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩩᨱ᩠ᩉᩦᨽᩣᩅᩮᨶ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩣᩁᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩣᨿᨶ᩠ᩉᩈᨾᨿᩴ ᨸᨭᩥᩈᩃ᩠ᩃᩣᨶᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨿᩮᨶᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨿᨾᨠᩮᩣ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ; ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩣ ᨿᨾᨠᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᨴᩥ…ᨸᩮ… ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩣᩁᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨿᨾᨠᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ –

“ᩈᨧ᩠ᨧᩴ ᨠᩥᩁ ᨲᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᨿᨾᨠ, ᩑᩅᩁᩪᨸᩴ ᨸᩣᨸᨠᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩴ – ‘ᨲᨳᩣᩉᩴ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩥᨲᩴ ᩋᩣᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨿᨳᩣ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩣ ᩏᨧ᩠ᨨᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᩅᩥᨶᩔᨲᩥ, ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨸᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ’”ᨲᩥ? “ᩑᩅᩴ ᨡ᩠ᩅᩣᩉᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨽᨣᩅᨲᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩥᨲᩴ ᩋᩣᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨿᨳᩣ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩣ ᩏᨧ᩠ᨨᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᩅᩥᨶᩔᨲᩥ, ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨸᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ”ᨲᩥ᪨

“ᨲᩴ ᨠᩥᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᩈᩥ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᨿᨾᨠ, ᩁᩪᨸᩴ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ”ᨲᩥ? “ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ”᪨ “ᩅᩮᨴᨶᩣ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣ… ᩈᨬ᩠ᨬᩣ… ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ… ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ”ᨲᩥ? “ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ”᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣᨲᩥᩉ…ᨸᩮ… ᩑᩅᩴ ᨸᩔᩴ…ᨸᩮ… ᨶᩣᨸᩁᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᨲ᩠ᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩦ”ᨲᩥ᪨

“ᨲᩴ ᨠᩥᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᩈᩥ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᨿᨾᨠ, ᩁᩪᨸᩴ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾᨶᩩᨸᩔᩈᩦ”ᨲᩥ? “ᨶᩮᩣ ᩉᩮᨲᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ” … “ᩅᩮᨴᨶᩴ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾᨶᩩᨸᩔᩈᩦ”ᨲᩥ? “ᨶᩮᩣ ᩉᩮᨲᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ”… “ᩈᨬ᩠ᨬᩴ… ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮ… ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾᨶᩩᨸᩔᩈᩦ”ᨲᩥ? “ᨶᩮᩣ ᩉᩮᨲᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ”᪨

“ᨲᩴ ᨠᩥᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᩈᩥ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᨿᨾᨠ, ᩁᩪᨸᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾᨶᩩᨸᩔᩈᩦ”ᨲᩥ? “ᨶᩮᩣ ᩉᩮᨲᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ”᪨ “ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᩁᩪᨸᩣ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾᨶᩩᨸᩔᩈᩦ”ᨲᩥ? “ᨶᩮᩣ ᩉᩮᨲᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ”᪨ “ᩅᩮᨴᨶᩣᨿ… ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᩅᩮᨴᨶᩣᨿ…ᨸᩮ… ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ… ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ… ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮᩈᩩ… ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮᩉᩥ… ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾᨶᩩᨸᩔᩈᩦ”ᨲᩥ? “ᨶᩮᩣ ᩉᩮᨲᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ”᪨ “ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩣ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾᨶᩩᨸᩔᩈᩦ”ᨲᩥ? “ᨶᩮᩣ ᩉᩮᨲᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ”᪨

“ᨲᩴ ᨠᩥᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᩈᩥ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᨿᨾᨠ, ᩁᩪᨸᩴ… ᩅᩮᨴᨶᩴ… ᩈᨬ᩠ᨬᩴ… ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮ… ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾᨶᩩᨸᩔᩈᩦ”ᨲᩥ? “ᨶᩮᩣ ᩉᩮᨲᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ”᪨

“ᨲᩴ ᨠᩥᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᩈᩥ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᨿᨾᨠ, ᩋᨿᩴ ᩈᩮᩣ ᩋᩁᩪᨸᩦ… ᩋᩅᩮᨴᨶᩮᩣ… ᩋᩈᨬ᩠ᨬᩦ… ᩋᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮᩣ… ᩋᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩮᩣ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾᨶᩩᨸᩔᩈᩦ”ᨲᩥ? “ᨶᩮᩣ ᩉᩮᨲᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ”᪨ “ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᨲᩮ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᨿᨾᨠ, ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩈᨧ᩠ᨧᨲᩮᩣ ᨳᩮᨲᨲᩮᩣ [ᨲᨳᨲᩮᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨)] ᨲᨳᩣᨣᨲᩮ ᩋᨶᩩᨸᩃᨻ᩠ᨽᩥᨿᨾᩣᨶᩮ [ᨲᨳᩣᨣᨲᩮ ᩋᨶᩩᨸᩃᨻ᩠ᨽᨾᩣᨶᩮ (?)], ᨠᩃ᩠ᩃᩴ ᨶᩩ ᨲᩮ ᨲᩴ ᩅᩮᨿ᩠ᨿᩣᨠᩁᨱᩴ – ‘ᨲᨳᩣᩉᩴ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩥᨲᩴ ᩋᩣᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨿᨳᩣ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩣ ᩏᨧ᩠ᨨᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᩅᩥᨶᩔᨲᩥ, ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨸᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ’”ᨲᩥ?

“អហុ ខោ មេ តំ, អាវុសោ សារិបុត្ត, បុព្ពេ អវិទ្ទសុនោ បាបកំ ទិដ្ឋិគតំ; ឥទញ្ច បនាយស្មតោ សារិបុត្តស្ស ធម្មទេសនំ សុត្វា តញ្ចេវ បាបកំ ទិដ្ឋិគតំ បហីនំ, ធម្មោ ច មេ អភិសមិតោ”តិ។

“សចេ តំ, អាវុសោ យមក, ឯវំ បុច្ឆេយ្យុំ – ‘យោ សោ, អាវុសោ យមក, ភិក្ខុ អរហំ ខីណាសវោ សោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា កិំ ហោតី’តិ? ឯវំ បុដ្ឋោ ត្វំ, អាវុសោ យមក, កិន្តិ ព្យាករេយ្យាសី”តិ? “សចេ មំ, អាវុសោ, ឯវំ បុច្ឆេយ្យុំ – ‘យោ សោ, អាវុសោ យមក, ភិក្ខុ អរហំ ខីណាសវោ សោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា កិំ ហោតី’តិ? ឯវំ បុដ្ឋោហំ, អាវុសោ, ឯវំ ព្យាករេយ្យំ – ‘រូបំ ខោ, អាវុសោ, អនិច្ចំ។ យទនិច្ចំ តំ ទុក្ខំ; យំ ទុក្ខំ តំ និរុទ្ធំ តទត្ថង្គតំ។ វេទនា… សញ្ញា… សង្ខារា… វិញ្ញាណំ អនិច្ចំ។ យទនិច្ចំ តំ ទុក្ខំ; យំ ទុក្ខំ តំ និរុទ្ធំ តទត្ថង្គត’ន្តិ។ ឯវំ បុដ្ឋោហំ , អាវុសោ, ឯវំ ព្យាករេយ្យ”ន្តិ។

“សាធុ សាធុ, អាវុសោ យមក! តេន ហាវុសោ, យមក, ឧបមំ តេ ករិស្សាមិ ឯតស្សេវ អត្ថស្ស ភិយ្យោសោមត្តាយ ញាណាយ។ សេយ្យថាបិ, អាវុសោ យមក, គហបតិ វា គហបតិបុត្តោ វា អឌ្ឍោ មហទ្ធនោ មហាភោគោ; សោ ច អារក្ខសម្បន្នោ។ តស្ស កោចិទេវ បុរិសោ ឧប្បជ្ជេយ្យ អនត្ថកាមោ អហិតកាមោ អយោគក្ខេមកាមោ ជីវិតា វោរោបេតុកាមោ។ តស្ស ឯវមស្ស – ‘អយំ ខោ គហបតិ វា គហបតិបុត្តោ វា អឌ្ឍោ មហទ្ធនោ មហាភោគោ; សោ ច អារក្ខសម្បន្នោ; នាយំ [ន ហាយំ (ស្យា។ កំ។)] សុករោ បសយ្ហ ជីវិតា វោរោបេតុំ។ យំនូនាហំ អនុបខជ្ជ ជីវិតា វោរោបេយ្យ’ន្តិ។ សោ តំ គហបតិំ វា គហបតិបុត្តំ វា ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទេយ្យ – ‘ឧបដ្ឋហេយ្យំ តំ, ភន្តេ’តិ។ តមេនំ សោ គហបតិ វា គហបតិបុត្តោ វា ឧបដ្ឋាបេយ្យ។ សោ ឧបដ្ឋហេយ្យ បុព្ពុដ្ឋាយី បច្ឆានិបាតី កិង្ការបដិស្សាវី មនាបចារី បិយវាទី។ តស្ស សោ គហបតិ វា គហបតិបុត្តោ វា មិត្តតោបិ នំ សទ្ទហេយ្យ [ទហេយ្យ (ស្យា។ កំ។ បី។ ក។)]; សុហជ្ជតោបិ នំ សទ្ទហេយ្យ; តស្មិញ្ច វិស្សាសំ អាបជ្ជេយ្យ។ យទា ខោ, អាវុសោ, តស្ស បុរិសស្ស ឯវមស្ស – ‘សំវិស្សត្ថោ ខោ ម្យាយំ គហបតិ វា គហបតិបុត្តោ វា’តិ, អថ នំ រហោគតំ វិទិត្វា តិណ្ហេន សត្ថេន ជីវិតា វោរោបេយ្យ។

“តំ កិំ មញ្ញសិ, អាវុសោ យមក, យទា ហិ សោ បុរិសោ អមុំ គហបតិំ វា គហបតិបុត្តំ វា ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ អាហ – ‘ឧបដ្ឋហេយ្យំ តំ, ភន្តេ’តិ, តទាបិ សោ វធកោវ។ វធកញ្ច បន សន្តំ ន អញ្ញាសិ – ‘វធកោ មេ’តិ។ យទាបិ សោ ឧបដ្ឋហតិ បុព្ពុដ្ឋាយី បច្ឆានិបាតី កិង្ការបដិស្សាវី មនាបចារី បិយវាទី, តទាបិ សោ វធកោវ។ វធកញ្ច បន សន្តំ ន អញ្ញាសិ – ‘វធកោ មេ’តិ។ យទាបិ នំ រហោគតំ វិទិត្វា តិណ្ហេន សត្ថេន ជីវិតា វោរោបេតិ, តទាបិ សោ វធកោវ។ វធកញ្ច បន សន្តំ ន អញ្ញាសិ – ‘វធកោ មេ’”តិ។ “ឯវមាវុសោ”តិ។ “ឯវមេវ ខោ, អាវុសោ, អស្សុតវា បុថុជ្ជនោ អរិយានំ អទស្សាវី អរិយធម្មស្ស អកោវិទោ អរិយធម្មេ អវិនីតោ, សប្បុរិសានំ អទស្សាវី សប្បុរិសធម្មស្ស អកោវិទោ សប្បុរិសធម្មេ អវិនីតោ រូបំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, រូបវន្តំ វា អត្តានំ; អត្តនិ វា រូបំ, រូបស្មិំ វា អត្តានំ។ វេទនំ… សញ្ញំ… សង្ខារេ… វិញ្ញាណំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, វិញ្ញាណវន្តំ វា អត្តានំ; អត្តនិ វា វិញ្ញាណំ, វិញ្ញាណស្មិំ វា អត្តានំ។

“សោ អនិច្ចំ រូបំ ‘អនិច្ចំ រូប’ន្តិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ។ អនិច្ចំ វេទនំ ‘អនិច្ចា វេទនា’តិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ។ អនិច្ចំ សញ្ញំ ‘អនិច្ចា

𑄥𑄐𑄳𑄐𑅅’𑄖𑄨 𑄡𑄗𑅅𑄞𑄫𑄖𑄁 𑄚𑄛𑄳𑄛𑄎𑅅𑄚𑅅𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄚𑄨𑄌𑄳𑄌𑄬 𑄥𑄋𑄳𑄈𑅅𑄢𑄬 ‘𑄃𑄚𑄨𑄌𑄳𑄌𑅅 𑄥𑄋𑄳𑄈𑅅𑄢𑅅’𑄖𑄨 𑄡𑄗𑅅𑄞𑄫𑄖𑄁 𑄚𑄛𑄳𑄛𑄎𑅅𑄚𑅅𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄚𑄨𑄌𑄳𑄌𑄁 𑄤𑄨𑄐𑄳𑄐𑅅𑄕𑄁 ‘𑄃𑄚𑄨𑄌𑄳𑄌𑄁 𑄤𑄨𑄐𑄳𑄐𑅅𑄕’𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄡𑄗𑅅𑄞𑄫𑄖𑄁 𑄚𑄛𑄳𑄛𑄎𑅅𑄚𑅅𑄖𑄨𑅁

“𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑄁 𑄢𑄫𑄛𑄁 ‘𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑄁 𑄢𑄫𑄛’𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄡𑄗𑅅𑄞𑄫𑄖𑄁 𑄚𑄛𑄳𑄛𑄎𑅅𑄚𑅅𑄖𑄨𑅁 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑄁 𑄤𑄬𑄘𑄚𑄁… 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑄁 𑄥𑄐𑄳𑄐𑄁… 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑄬 𑄥𑄋𑄳𑄈𑅅𑄢𑄬… 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑄁 𑄤𑄨𑄐𑄳𑄐𑅅𑄕𑄁 ‘𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑄁 𑄤𑄨𑄐𑄳𑄐𑅅𑄕’𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄡𑄗𑅅𑄞𑄫𑄖𑄁 𑄚𑄛𑄳𑄛𑄎𑅅𑄚𑅅𑄖𑄨𑅁

“𑄃𑄚𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄢𑄫𑄛𑄁 ‘𑄃𑄚𑄖𑄳𑄖𑅅 𑄢𑄫𑄛’𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄡𑄗𑅅𑄞𑄫𑄖𑄁 𑄚𑄛𑄳𑄛𑄎𑅅𑄚𑅅𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄚𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄤𑄬𑄘𑄚𑄁… 𑄃𑄚𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄥𑄐𑄳𑄐𑄁… 𑄃𑄚𑄖𑄳𑄖𑄬 𑄥𑄋𑄳𑄈𑅅𑄢𑄬… 𑄃𑄚𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄤𑄨𑄐𑄳𑄐𑅅𑄕𑄁 ‘𑄃𑄚𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄤𑄨𑄐𑄳𑄐𑅅𑄕’𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄡𑄗𑅅𑄞𑄫𑄖𑄁 𑄚𑄛𑄳𑄛𑄎𑅅𑄚𑅅𑄖𑄨𑅁

“𑄥𑄋𑄳𑄈𑄖𑄁 𑄢𑄫𑄛𑄁 ‘𑄥𑄋𑄳𑄈𑄖𑄁 𑄢𑄫𑄛’𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄡𑄗𑅅𑄞𑄫𑄖𑄁 𑄚𑄛𑄳𑄛𑄎𑅅𑄚𑅅𑄖𑄨𑅁 𑄥𑄋𑄳𑄈𑄖𑄁 𑄤𑄬𑄘𑄚𑄁… 𑄥𑄋𑄳𑄈𑄖𑄁 𑄥𑄐𑄳𑄐𑄁… 𑄥𑄋𑄳𑄈𑄖𑄬 𑄥𑄋𑄳𑄈𑅅𑄢𑄬… 𑄥𑄋𑄳𑄈𑄖𑄁 𑄤𑄨𑄐𑄳𑄐𑅅𑄕𑄁 ‘𑄥𑄋𑄳𑄈𑄖𑄁 𑄤𑄨𑄐𑄳𑄐𑅅𑄕’𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄡𑄗𑅅𑄞𑄫𑄖𑄁 𑄚𑄛𑄳𑄛𑄎𑅅𑄚𑅅𑄖𑄨𑅁

“𑄤𑄙𑄇𑄁 𑄢𑄫𑄛𑄁 ‘𑄤𑄙𑄇𑄁 𑄢𑄫𑄛’𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄡𑄗𑅅𑄞𑄫𑄖𑄁 𑄚𑄛𑄳𑄛𑄎𑅅𑄚𑅅𑄖𑄨𑅁 𑄤𑄙𑄇𑄁 𑄤𑄬𑄘𑄚𑄁 ‘𑄤𑄙𑄇𑅅 𑄤𑄬𑄘𑄚𑅅’𑄖𑄨… 𑄤𑄙𑄇𑄁 𑄥𑄐𑄳𑄐𑄁 ‘𑄤𑄙𑄇𑅅 𑄥𑄐𑄳𑄐𑅅’𑄖𑄨… 𑄤𑄙𑄇𑄬 𑄥𑄋𑄳𑄈𑅅𑄢𑄬 ‘𑄤𑄙𑄇𑅅 𑄥𑄋𑄳𑄈𑅅𑄢𑅅’𑄖𑄨 𑄡𑄗𑅅𑄞𑄫𑄖𑄁 𑄚𑄛𑄳𑄛𑄎𑅅𑄚𑅅𑄖𑄨𑅁 𑄤𑄙𑄇𑄁 𑄤𑄨𑄐𑄳𑄐𑅅𑄕𑄁 ‘𑄤𑄙𑄇𑄁 𑄤𑄨𑄐𑄳𑄐𑅅𑄕’𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄡𑄗𑅅𑄞𑄫𑄖𑄁 𑄚𑄛𑄳𑄛𑄎𑅅𑄚𑅅𑄖𑄨𑅁

“𑄥𑄮 𑄢𑄫𑄛𑄁 𑄅𑄛𑄬𑄖𑄨 𑄅𑄛𑅅𑄘𑄨𑄡𑄖𑄨 𑄃𑄙𑄨𑄑𑄳𑄒𑅅𑄖𑄨 ‘𑄃𑄖𑄳𑄖𑅅 𑄟𑄬’𑄖𑄨𑅁 𑄤𑄬𑄘𑄚𑄁… 𑄥𑄐𑄳𑄐𑄁… 𑄥𑄋𑄳𑄈𑅅𑄢𑄬… 𑄤𑄨𑄐𑄳𑄐𑅅𑄕𑄁 𑄅𑄛𑄬𑄖𑄨 𑄅𑄛𑅅𑄘𑄨𑄡𑄖𑄨 𑄃𑄙𑄨𑄑𑄳𑄒𑅅𑄖𑄨 ‘𑄃𑄖𑄳𑄖𑅅 𑄟𑄬’𑄖𑄨𑅁 𑄖𑄥𑄳𑄥𑄨𑄟𑄬 𑄛𑄐𑄳𑄌𑄪𑄛𑅅𑄘𑅅𑄚𑄇𑄳𑄈𑄚𑄳𑄙𑅅 𑄅𑄛𑄬𑄖𑅅 𑄅𑄛𑅅𑄘𑄨𑄚𑄳𑄚𑅅 𑄘𑄩𑄊𑄢𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄃𑄦𑄨𑄖𑅅𑄡 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑅅𑄡 𑄥𑄁𑄤𑄖𑄳𑄖𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁

“𑄥𑄪𑄖𑄤𑅅 𑄌 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄃𑄢𑄨𑄡𑄥𑅅𑄤𑄇𑄮 𑄃𑄢𑄨𑄡𑅅𑄚𑄁 𑄘𑄥𑄳𑄥𑅅𑄤𑄩…𑄛𑄬… 𑄥𑄛𑄳𑄛𑄪𑄢𑄨𑄥𑄙𑄟𑄳𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄤𑄨𑄚𑄩𑄖𑄮 𑄚 𑄢𑄫𑄛𑄁 𑄃𑄖𑄳𑄖𑄖𑄮 𑄥𑄟𑄚𑄪𑄛𑄥𑄳𑄥𑄖𑄨, 𑄚 𑄢𑄫𑄛𑄤𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄃𑄖𑄳𑄖𑅅𑄚𑄁; 𑄚 𑄃𑄖𑄳𑄖𑄚𑄨 𑄢𑄫𑄛𑄁, 𑄚 𑄢𑄫𑄛𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁 𑄃𑄖𑄳𑄖𑅅𑄚𑄁𑅁 𑄚 𑄤𑄬𑄘𑄚𑄁… 𑄚 𑄥𑄐𑄳𑄐𑄁… 𑄚 𑄥𑄋𑄳𑄈𑅅𑄢𑄬… 𑄚 𑄤𑄨𑄐𑄳𑄐𑅅𑄕𑄁 𑄃𑄖𑄳𑄖𑄖𑄮 𑄥𑄟𑄚𑄪𑄛𑄥𑄳𑄥𑄖𑄨, 𑄚 𑄤𑄨𑄐𑄳𑄐𑅅𑄕𑄤𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄃𑄖𑄳𑄖𑅅𑄚𑄁; 𑄚 𑄃𑄖𑄳𑄖𑄚𑄨 𑄤𑄨𑄐𑄳𑄐𑅅𑄕𑄁, 𑄚 𑄤𑄨𑄐𑄳𑄐𑅅𑄕𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁 𑄃𑄖𑄳𑄖𑅅𑄚𑄁𑅁

“𑄥𑄮 𑄃𑄚𑄨𑄌𑄳𑄌𑄁 𑄢𑄫𑄛𑄁 ‘𑄃𑄚𑄨𑄌𑄳𑄌𑄁 𑄢𑄫𑄛’𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄡𑄗𑅅𑄞𑄫𑄖𑄁 𑄛𑄎𑅅𑄚𑅅𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄚𑄨𑄌𑄳𑄌𑄁 𑄤𑄬𑄘𑄚𑄁 … 𑄃𑄚𑄨𑄌𑄳𑄌𑄁 𑄥𑄐𑄳𑄐𑄁… 𑄃𑄚𑄨𑄌𑄳𑄌𑄬 𑄥𑄋𑄳𑄈𑅅𑄢𑄬 … 𑄃𑄚𑄨𑄌𑄳𑄌𑄁 𑄤𑄨𑄐𑄳𑄐𑅅𑄕𑄁 ‘𑄃𑄚𑄨𑄌𑄳𑄌𑄁 𑄤𑄨𑄐𑄳𑄐𑅅𑄕’𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄡𑄗𑅅𑄞𑄫𑄖𑄁 𑄛𑄎𑅅𑄚𑅅𑄖𑄨𑅁

“𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑄁 𑄢𑄫𑄛𑄁 ‘𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑄁 𑄢𑄫𑄛’𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄡𑄗𑅅𑄞𑄫𑄖𑄁 𑄛𑄎𑅅𑄚𑅅𑄖𑄨𑅁 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑄁 𑄤𑄬𑄘𑄚𑄁… 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑄁 𑄥𑄐𑄳𑄐𑄁… 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑄬 𑄥𑄋𑄳𑄈𑅅𑄢𑄬… 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑄁 𑄤𑄨𑄐𑄳𑄐𑅅𑄕𑄁 ‘𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑄁 𑄤𑄨𑄐𑄳𑄐𑅅𑄕’𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄡𑄗𑅅𑄞𑄫𑄖𑄁 𑄛𑄎𑅅𑄚𑅅𑄖𑄨𑅁

“𑄃𑄚𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄢𑄫𑄛𑄁 ‘𑄃𑄚𑄖𑄳𑄖𑅅 𑄢𑄫𑄛’𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄡𑄗𑅅𑄞𑄫𑄖𑄁 𑄛𑄎𑅅𑄚𑅅𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄚𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄤𑄬𑄘𑄚𑄁… 𑄃𑄚𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄥𑄐𑄳𑄐𑄁… 𑄃𑄚𑄖𑄳𑄖𑄬 𑄥𑄋𑄳𑄈𑅅𑄢𑄬… 𑄃𑄚𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄤𑄨𑄐𑄳𑄐𑅅𑄕𑄁 ‘𑄃𑄚𑄖𑄳𑄖𑅅 𑄤𑄨𑄐𑄳𑄐𑅅𑄕’𑄚𑄳𑄖𑄨

យថាភូតំ បជានាតិ។

“សន្តំ រូបំ ‘សន្តំ រូប’ន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ។ សន្តំ វេទនំ… សន្តំ សញ្ញំ… សន្តេ សង្ខារេ… សន្តំ វិញ្ញាណំ ‘សន្តំ វិញ្ញាណ’ន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ។

“វធកំ រូបំ ‘វធកំ រូប’ន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ។ វធកំ វេទនំ… វធកំ សញ្ញំ… វធកេ សង្ខារេ “វធកា សង្ខារា”តិ យថាភូតំ បជានាតិ។ វធកំ វិញ្ញាណំ ‘វធកំ វិញ្ញាណ’ន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ។

“សោ រូបំ ន ឧបេតិ, ន ឧបាទិយតិ, នាធិដ្ឋាតិ – ‘អត្តា មេ’តិ។ វេទនំ… សញ្ញំ… សង្ខារេ… វិញ្ញាណំ ន ឧបេតិ, ន ឧបាទិយតិ, នាធិដ្ឋាតិ – ‘អត្តា មេ’តិ។ តស្សិមេ បញ្ចុបាទានក្ខន្ធា អនុបេតា អនុបាទិន្នា ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយ សំវត្តន្តី”តិ។ “ឯវមេវំ, អាវុសោ សារិបុត្ត, ហោតិ យេសំ អាយស្មន្តានំ តាទិសា សព្រហ្មចារិនោ អនុកម្បកា អត្ថកាមា ឱវាទកា អនុសាសកា។ ឥទញ្ច បន មេ អាយស្មតោ សារិបុត្តស្ស ធម្មទេសនំ សុត្វា អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុត្ត”ន្តិ។ តតិយំ។

៤. អនុរាធសុត្តំ

៨៦. ឯកំ សមយំ ភគវា វេសាលិយំ វិហរតិ មហាវនេ កូដាគារសាលាយំ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា អនុរាធោ ភគវតោ អវិទូរេ អរញ្ញកុដិកាយំ វិហរតិ។ អថ ខោ សម្ពហុលា អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្ពាជកា យេនាយស្មា អនុរាធោ តេនុបសង្កមិំសុ; ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មតា អនុរាធេន សទ្ធិំ សម្មោទិំសុ។ សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ តេ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្ពាជកា អាយស្មន្តំ អនុរាធំ ឯតទវោចុំ – “យោ សោ, អាវុសោ អនុរាធ, តថាគតោ ឧត្តមបុរិសោ បរមបុរិសោ បរមបត្តិបត្តោ, តំ តថាគតោ ឥមេសុ ចតូសុ ឋានេសុ បញ្ញាបយមានោ បញ្ញាបេតិ – ‘ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា’តិ វា, ‘ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា’តិ វា, ‘ហោតិ ច ន ច ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា’តិ វា, ‘នេវ ហោតិ ន ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា’តិ វា”តិ?

ឯវំ វុត្តេ, អាយស្មា អនុរាធោ តេ អញ្ញតិត្ថិយេ បរិព្ពាជកេ ឯតទវោច – “យោ សោ អាវុសោ តថាគតោ ឧត្តមបុរិសោ បរមបុរិសោ បរមបត្តិបត្តោ តំ តថាគតោ អញ្ញត្រ ឥមេហិ ចតូហិ ឋានេហិ បញ្ញាបយមានោ បញ្ញាបេតិ – ‘ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា’តិ វា, ‘ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា’តិ វា, ‘ហោតិ ច ន ច ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា’តិ វា, ‘នេវ ហោតិ ន ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា’តិ វា”តិ។ ឯវំ វុត្តេ, អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្ពាជកា អាយស្មន្តំ អនុរាធំ ឯតទវោចុំ – “សោ ចាយំ ភិក្ខុ នវោ ភវិស្សតិ អចិរបព្ពជិតោ, ថេរោ វា បន ពាលោ អព្យត្តោ”តិ។ អថ ខោ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្ពាជកា អាយស្មន្តំ អនុរាធំ នវវាទេន ច ពាលវាទេន ច អបសាទេត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កមិំសុ។

អថ ខោ អាយស្មតោ អនុរាធស្ស អចិរបក្កន្តេសុ តេសុ អញ្ញតិត្ថិយេសុ បរិព្ពាជកេសុ ឯតទហោសិ – “សចេ ខោ មំ តេ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្ពាជកា ឧត្តរិំ បញ្ហំ បុច្ឆេយ្យុំ។ កថំ ព្យាករមានោ នុ ខ្វាហំ តេសំ អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្ពាជកានំ វុត្តវាទី ចេវ ភគវតោ អស្សំ, ន ច ភគវន្តំ អភូតេន អព្ភាចិក្ខេយ្យំ, ធម្មស្ស ចានុធម្មំ ព្យាករេយ្យំ, ន ច កោចិ សហធម្មិកោ វាទានុវាទោ គារយ្ហំ ឋានំ អាគច្ឆេយ្យា”តិ?

អថ ខោ អាយស្មា អនុរាធោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា...បេ... ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា អនុរាធោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ឥធាហំ, ភន្តេ, ភគវតោ អវិទូរេ អរញ្ញកុដិកាយំ វិហរាមិ។ អថ ខោ, ភន្តេ, សម្ពហុលា អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្ពាជកា យេនាហំ តេនុបសង្កមិំសុ ...បេ... មំ ឯតទវោចុំ – ‘យោ សោ, អាវុសោ អនុរាធ, តថាគតោ ឧត្តមបុរិសោ បរមបុរិសោ បរមបត្តិបត្តោ តំ តថាគតោ ឥមេសុ ចតូសុ ឋានេសុ បញ្ញាបយមានោ បញ្ញាបេតិ – ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណាតិ វា, ន ហោតិ... ហោតិ ច ន ច ហោតិ, នេវ ហោតិ ន ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណាតិ វា’”តិ?

ឯវំ វុត្តាហំ, ភន្តេ, តេ អញ្ញតិត្ថិយេ បរិព្ពាជកេ ឯតទវោចំ – ‘យោ សោ, អាវុសោ, តថាគតោ ឧត្តមបុរិសោ បរមបុរិសោ បរមបត្តិបត្តោ, តំ តថាគតោ អញ្ញត្រ ឥមេហិ ចតូហិ ឋានេហិ បញ្ញាបយមានោ បញ្ញាបេតិ – ‘ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា’តិ វា...បេ... ‘នេវ ហោតិ ន ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា’តិ វា’តិ។ ឯវំ វុត្តេ, ភន្តេ, តេ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្ពាជកា មំ ឯតទវោចុំ – ‘សោ វាយំ ភិក្ខុ នវោ ភវិស្សតិ អចិរបព្ពជិតោ ថេរោ វា បន ពាលោ អព្យត្តោ’តិ។ អថ ខោ មំ, ភន្តេ, តេ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្ពាជកា នវវាទេន ពាលវាទេន ច អបសាទេត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កមិំសុ”។

“តស្ស មយ្ហំ, ភន្តេ, អចិរបក្កន្តេសុ តេសុ អញ្ញតិត្ថិយេសុ បរិព្ពាជកេសុ ឯតទហោសិ – ‘សចេ ខោ មំ តេ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្ពាជកា ឧត្តរិំ បញ្ហំ បុច្ឆេយ្យុំ។ កថំ ព្យាករមានោ នុ ខ្វាហំ តេសំ អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្ពាជកានំ វុត្តវាទី ចេវ ភគវតោ អស្សំ, ន ច ភគវន្តំ អភូតេន អព្ភាចិក្ខេយ្យំ, ធម្មស្ស ចានុធម្មំ ព្យាករេយ្យំ, ន ច កោចិ សហធម្មិកោ វាទានុវាទោ គារយ្ហំ ឋានំ អាគច្ឆេយ្យា’”តិ?

“តំ កិំ មញ្ញសិ, អនុរាធ, រូបំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វា”តិ? “អនិច្ចំ, ភន្តេ”។ “យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វា តំ សុខំ វា”តិ? “ទុក្ខំ, ភន្តេ”។ “យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ កល្លំ នុ តំ សមនុបស្សិតុំ – ‘ឯតំ មម, ឯសោហមស្មិ, ឯសោ មេ អត្តា’”តិ? “នោ ហេតំ , ភន្តេ”។ “វេទនា... សញ្ញា... សង្ខារា... វិញ្ញាណំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វា”តិ? “អនិច្ចំ ភន្តេ”...បេ... តស្មាតិហ...បេ... ឯវំ បស្សំ...បេ... នាបរំ ឥត្ថត្តាយាតិ បជានាតី”តិ។

“តំ កិំ មញ្ញសិ, អនុរាធ, រូបំ តថាគតោតិ សមនុបស្សសី”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “វេទនំ... សញ្ញំ... សង្ខារេ... វិញ្ញាណំ តថាគតោតិ សមនុបស្សសី”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។

“តំ កិំ មញ្ញសិ, អនុរាធ, រូបស្មិំ តថាគតោតិ សមនុបស្សសី”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “អញ្ញត្រ រូបា តថាគតោតិ សមនុបស្សសី”តិ? “នោ

ហេតំ, ភន្តេ”។ “វេទនាយ…បេ… អញ្ញត្រ វេទនាយ…បេ… សញ្ញាយ… អញ្ញត្រ សញ្ញាយ… សង្ខារេសុ… អញ្ញត្រ សង្ខារេហិ… វិញ្ញាណស្មិំ… អញ្ញត្រ វិញ្ញាណា តថាគតោតិ សមនុបស្សសី”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។

“តំ កិំ មញ្ញសិ, អនុរាធ, រូបំ… វេទនា… សញ្ញា… សង្ខារា… វិញ្ញាណំ តថាគតោតិ សមនុបស្សសី”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។

“តំ កិំ មញ្ញសិ, អនុរាធ, អយំ សោ អរូបី អវេទនោ អសញ្ញី អសង្ខារោ អវិញ្ញាណោ តថាគតោតិ សមនុបស្សសី”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។

“ឯត្ថ ច តេ, អនុរាធ, ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សច្ចតោ ថេតតោ តថាគតេ អនុបលព្ភិយមានេ កល្លំ នុ តេ តំ វេយ្យាករណំ – ‘យោ សោ, អាវុសោ, តថាគតោ ឧត្តមបុរិសោ បរមបុរិសោ បរមបត្តិប្បត្តោ តំ តថាគតោ អញ្ញត្រ ឥមេហិ ចតូហិ ឋានេហិ បញ្ញាបយមានោ បញ្ញាបេតិ – ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណាតិ វា… នេវ ហោតិ ន ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណាតិ វា’”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។

“សាធុ សាធុ, អនុរាធ! បុព្វេ ចាហំ, អនុរាធ, ឯតរហិ ច ទុក្ខញ្ចេវ បញ្ញាបេមិ, ទុក្ខស្ស ច និរោធ”ន្តិ។ ចតុត្ថំ។

៥។ វក្កលិសុត្តំ

៨៧។ ឯកំ សមយំ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា វក្កលិ កុម្ភការនិវេសនេ វិហរតិ អាពាធិកោ ទុក្ខិតោ ពាឡ្ហគិលានោ។ អថ ខោ អាយស្មា វក្កលិ ឧបដ្ឋាកេ អាមន្តេសិ – “ឯថ តុម្ហេ, អាវុសោ, យេន ភគវា តេនុបសង្កមថ; ឧបសង្កមិត្វា មម វចនេន ភគវតោ បាទេ សិរសា វន្ទថ – ‘វក្កលិ, ភន្តេ, ភិក្ខុ អាពាធិកោ ទុក្ខិតោ ពាឡ្ហគិលានោ, សោ ភគវតោ បាទេ សិរសា វន្ទតី’តិ។ ឯវញ្ច វទេថ – ‘សាធុ កិរ, ភន្តេ, ភគវា យេន វក្កលិ ភិក្ខុ តេនុបសង្កមតុ; អនុកម្បំ ឧបាទាយា’”តិ។ “ឯវមាវុសោ”តិ ខោ តេ ភិក្ខូ អាយស្មតោ វក្កលិស្ស បដិស្សុត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិំសុ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ – “វក្កលិ, ភន្តេ, ភិក្ខុ អាពាធិកោ ទុក្ខិតោ ពាឡ្ហគិលានោ, សោ ភគវតោ បាទេ សិរសា វន្ទតិ; ឯវញ្ច វទេតិ – ‘សាធុ កិរ, ភន្តេ, ភគវា យេន វក្កលិ ភិក្ខុ តេនុបសង្កមតុ; អនុកម្បំ ឧបាទាយា’”តិ។ អធិវាសេសិ ភគវា តុណ្ហីភាវេន។

អថ ខោ ភគវា និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេនាយស្មា វក្កលិ តេនុបសង្កមិ។ អទ្ទសា ខោ អាយស្មា វក្កលិ ភគវន្តំ ទូរតោវ អាគច្ឆន្តំ។ ទិស្វាន មញ្ចកេ សមធោសិ [សមញ្ចោសិ (សី.), សមញ្ចោបិ (ស្យា. កំ.) សំ + ធុ + ឥ = សមធោសិ]។ អថ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ វក្កលិំ ឯតទវោច – “អលំ, វក្កលិ, មា ត្វំ មញ្ចកេ សមធោសិ។ សន្តិមានិ អាសនានិ បញ្ញត្តានិ; តត្ថាហំ និសីទិស្សាមី”តិ។ និសីទិ ភគវា បញ្ញត្តេ អាសនេ។ និសជ្ជ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ វក្កលិំ ឯតទវោច – “កច្ចិ តេ, វក្កលិ, ខមនីយំ, កច្ចិ យាបនីយំ, កច្ចិ ទុក្ខា វេទនា

ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨠᨾᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩮᩣ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨾᨶ᩠ᨲᩥ; ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮᩣᩈᩣᨶᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ, ᨶᩮᩣ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮᩣ”ᨲᩥ? “ᨶ ᨾᩮ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨡᨾᨶᩦᨿᩴ, ᨶ ᨿᩣᨷᨶᩦᨿᩴ; ᨻᩣᩊ᩠ᩉᩣ ᨾᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨾᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩮᩣ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨠᨾᨶ᩠ᨲᩥ; ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮᩣᩈᩣᨶᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ, ᨶᩮᩣ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ “ᨠᨧ᩠ᨧᩥ ᨲᩮ, ᩅᨠ᩠ᨠᩃᩥ, ᨶ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩴ, ᨶ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᩅᩥᨷ᩠ᨷᨭᩥᩈᩣᩁᩮᩣ”ᨲᩥ? “ᨲᨣ᩠ᨥ ᨾᩮ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᨶᨷ᩠ᨷᨠᩴ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩴ, ᩋᨶᨷ᩠ᨷᨠᩮᩣ ᩅᩥᨷ᩠ᨷᨭᩥᩈᩣᩁᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ “ᨠᨧ᩠ᨧᩥ ᨷᨶ ᨲᩴ, ᩅᨠ᩠ᨠᩃᩥ, ᩋᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩦᩃᨲᩮᩣ ᨶ ᩏᨷᩅᨴᨲᩦ”ᨲᩥ? “ᨶ ᨡᩮᩣ ᨾᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩦᩃᨲᩮᩣ ᩏᨷᩅᨴᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ “ᨶᩮᩣ ᨧᩮ ᨠᩥᩁ ᨲᩴ, ᩅᨠ᩠ᨠᩃᩥ, ᩋᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩦᩃᨲᩮᩣ ᩏᨷᩅᨴᨲᩥ; ᩋᨳ ᨠᩥᨬ᩠ᨧ ᨲᩮ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩴ ᨠᩮᩣ ᨧ ᩅᩥᨷ᩠ᨷᨭᩥᩈᩣᩁᩮᩣ”ᨲᩥ? “ᨧᩥᩁᨷᨭᩥᨠᩣᩉᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᨴᩔᨶᩣᨿ ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣ, ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨧ ᨾᩮ ᨠᩣᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨲᩣᩅᨲᩥᨠᩣ ᨻᩃᨾᨲ᩠ᨲᩣ, ᨿᩣᨿᩣᩉᩴ [ᨿᩣᩉᩴ (ᩈᩦ᪨), ᨿᩣᩅᩣᩉᩴ (ᨷᩦ᪨)] ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᨴᩔᨶᩣᨿ ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩮᨿ᩠ᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

“ᩋᩃᩴ , ᩅᨠ᩠ᨠᩃᩥ, ᨠᩥᩴ ᨲᩮ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨷᩪᨲᩥᨠᩣᨿᩮᨶ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᨶ? ᨿᩮᩣ ᨡᩮᩣ, ᩅᨠ᩠ᨠᩃᩥ, ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨷᩔᨲᩥ ᩈᩮᩣ ᨾᩴ ᨷᩔᨲᩥ; ᨿᩮᩣ ᨾᩴ ᨷᩔᨲᩥ ᩈᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨷᩔᨲᩥ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᨬ᩠ᩉᩥ, ᩅᨠ᩠ᨠᩃᩥ, ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨾᩴ ᨷᩔᨲᩥ; ᨾᩴ ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨷᩔᨲᩥ᪨

“ᨲᩴ ᨠᩥᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᩈᩥ, ᩅᨠ᩠ᨠᩃᩥ, ᩁᩪᨷᩴ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ”ᨲᩥ? “ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ , ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨ “ᨿᩴ ᨷᨶᩣᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩅᩣ ᨲᩴ ᩈᩩᨡᩴ ᩅᩣ”ᨲᩥ? “ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨ “ᨿᩴ ᨷᨶᩣᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩅᩥᨷᩁᩥᨱᩣᨾᨵᨾ᩠ᨾᩴ, ᨠᩃ᩠ᩃᩴ ᨶᩩ ᨲᩴ ᩈᨾᨶᩩᨷᩔᩥᨲᩩᩴ – ‘ᩑᨲᩴ ᨾᨾ, ᩑᩈᩮᩣᩉᨾᩈ᩠ᨾᩥ, ᩑᩈᩮᩣ ᨾᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ’”ᨲᩥ? “ᨶᩮᩣ ᩉᩮᨲᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨ “ᩅᩮᨴᨶᩣ... ᩈᨬ᩠ᨬᩣ... ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ... ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ”ᨲᩥ? “ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”...ᨷᩮ... ᩑᩈᩮᩣ ᨾᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ? “ᨶᩮᩣ ᩉᩮᨲᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨ “ᨲᩈ᩠ᨾᩣᨲᩥᩉ...ᨷᩮ... ᩑᩅᩴ ᨷᩔᩴ...ᨷᩮ... ᨶᩣᨷᩁᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᨲ᩠ᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩦ”ᨲᩥ᪨

ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩅᨠ᩠ᨠᩃᩥᩴ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩒᩅᩣᨴᩮᨶ ᩒᩅᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨭ᩠ᨮᩣᨿᩣᩈᨶᩣ ᨿᩮᨶ ᨣᩥᨩ᩠ᨫᨠᩪᨭᩮᩣ ᨷᨻ᩠ᨻᨲᩮᩣ ᨲᩮᨶ ᨷᨠ᩠ᨠᩣᨾᩥ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩅᨠ᩠ᨠᩃᩥ ᩋᨧᩥᩁᨷᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩔ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩏᨷᨭ᩠ᨮᩣᨠᩮ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ – “ᩑᨳ ᨾᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨾᨬ᩠ᨧᨠᩴ ᩋᩣᩁᩮᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩮᨶ ᩍᩈᩥᨣᩥᩃᩥᨷᩔᩴ ᨠᩣᩊᩈᩥᩃᩣ ᨲᩮᨶᩩᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᨳ᪨ ᨠᨳᨬ᩠ᩉᩥ ᨶᩣᨾ ᨾᩣᨴᩥᩈᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᨥᩁᩮ ᨠᩣᩃᩴ ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ? “ᩑᩅᨾᩣᩅᩩᩈᩮᩣ”ᨲᩥ ᨡᩮᩣ ᨲᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩮᩣ ᩅᨠ᩠ᨠᩃᩥᩔ ᨷᨭᩥᩔᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩅᨠ᩠ᨠᩃᩥᩴ ᨾᨬ᩠ᨧᨠᩴ ᩋᩣᩁᩮᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩮᨶ ᩍᩈᩥᨣᩥᩃᩥᨷᩔᩴ ᨠᩣᩊᩈᩥᩃᩣ ᨲᩮᨶᩩᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᩴᩈᩩ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᨬ᩠ᨧ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨲᨬ᩠ᨧ ᨴᩥᩅᩣᩅᩈᩮᩈᩴ ᨣᩥᨩ᩠ᨫᨠᩪᨭᩮ ᨷᨻ᩠ᨻᨲᩮ ᩅᩥᩉᩣᩈᩥ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨴᩮᩅᨲᩣᨿᩮᩣ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩣᨿ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᩣ ᨠᩮᩅᩃᨠᨷ᩠ᨷᩴ ᨣᩥᨩ᩠ᨫᨠᩪᨭᩴ ᩒᨽᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩮᨶᩩᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᩴᩈᩩ...ᨷᩮ... ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᩴᩈᩩ᪨ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨮᩥᨲᩣ ᨡᩮᩣ ᩑᨠᩣ ᨴᩮᩅᨲᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – “ᩅᨠ᩠ᨠᩃᩥ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩣᨿ ᨧᩮᨲᩮᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩋᨷᩁᩣ ᨴᩮᩅᨲᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – “ᩈᩮᩣ ᩉᩥ ᨶᩪᨶ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩈᩩᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩍᨴᨾᩅᩮᩣᨧᩩᩴ ᨲᩣ ᨴᩮᩅᨲᩣᨿᩮᩣ᪨ ᩍᨴᩴ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩥᩅᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅᨶ᩠ᨲᩁᨵᩣᨿᩥᩴᩈᩩ᪨

ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩔᩣ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨧ᩠ᨧᨿᩮᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ – “ᩑᨳ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨿᩮᨶ ᩅᨠ᩠ᨠᩃᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨲᩮᨶᩩᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᨳ; ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨠ᩠ᨠᩃᩥᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᩑᩅᩴ ᩅᨴᩮᨳ –

“‘ᩈᩩᨱᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᨲ᩠ᩅᩴ, ᩅᨠ᩠ᨠᩃᩥ, ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩅᨧᨶᩴ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᨬ᩠ᨧ ᨴᩮᩅᨲᩣᨶᩴ᪨ ᩍᨾᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩁᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨴᩮᩅᨲᩣᨿᩮᩣ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩣᨿ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᩣ ᨠᩮᩅᩃᨠᨷ᩠ᨷᩴ ᨣᩥᨩ᩠ᨫᨠᩪᨭᩴ ᩒᨽᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩮᨶᩩᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᩴᩈᩩ; ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩥᩅᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᩴᩈᩩ᪨ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨮᩥᨲᩣ ᨡᩮᩣ,

អាវុសោ, ឯកា ទេវតា ភគវន្តំ ឯតទវោច – វក្កលិ, ភន្តេ, ភិក្ខុ វិមោក្ខាយ ចេតេតីតិ។ អបរា ទេវតា ភគវន្តំ ឯតទវោច – សោ ហិ នូន, ភន្តេ, សុវិមុត្តោ វិមុច្ចិស្សតីតិ។ ភគវា ច មំ, អាវុសោ វក្កលិ, ឯវមាហ – មា ភាយិ, វក្កលិ; មា ភាយិ, វក្កលិ! អបាបកំ តេ មរណំ ភវិស្សតិ, អបាបិកា កាលកិរិយា”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បដិស្សុត្វា យេនាយស្មា វក្កលិ តេនុបសង្កមិំសុ; ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ វក្កលិំ ឯតទវោចុំ – “សុណាវុសោ វក្កលិ, ភគវតោ វចនំ ទ្វិន្នញ្ច ទេវតាន”ន្តិ។

អថ ខោ អាយស្មា វក្កលិ ឧបដ្ឋាកេ អាមន្តេសិ – “ឯថ មំ, អាវុសោ, មញ្ចកា ឱរោបេថ។ កថញ្ហិ នាម មាទិសោ ឧច្ចាសនេ និសីទិត្វា តស្ស ភគវតោ សាសនំ សោតព្ពំ មញ្ញេយ្យា”តិ! “ឯវមាវុសោ”តិ ខោ តេ ភិក្ខូ អាយស្មតោ វក្កលិស្ស បដិស្សុត្វា អាយស្មន្តំ វក្កលិំ មញ្ចកា ឱរោបេសុំ។ “ឥមំ, អាវុសោ, រត្តិំ ទ្វេ ទេវតាយោ អភិក្កន្តាយ រត្តិយា…បេ… ឯកមន្តំ អដ្ឋំសុ។ ឯកមន្តំ ឋិតា ខោ, អាវុសោ, ឯកា ទេវតា ភគវន្តំ ឯតទវោច – ‘វក្កលិ, ភន្តេ, ភិក្ខុ វិមោក្ខាយ ចេតេតី’តិ។ អបរា ទេវតា ភគវន្តំ ឯតទវោច – ‘សោ ហិ នូន, ភន្តេ, សុវិមុត្តោ វិមុច្ចិស្សតី’តិ។ ភគវា ច មំ, អាវុសោ វក្កលិ, ឯវមាហ – ‘មា ភាយិ, វក្កលិ; មា ភាយិ, វក្កលិ! អបាបកំ តេ មរណំ ភវិស្សតិ, អបាបិកា កាលកិរិយា’”តិ។ “តេន ហាវុសោ, មម វចនេន ភគវតោ បាទេ សិរសា វន្ទថ – ‘វក្កលិ, ភន្តេ, ភិក្ខុ អាពាធិកោ ទុក្ខិតោ ពាឡ្ហគិលានោ។ សោ ភគវតោ បាទេ សិរសា វន្ទតី’តិ។ ឯវញ្ច វទេថ – ‘រូបំ អនិច្ចំ។ តាហំ, ភន្តេ, ន កង្ខាមិ។ យទនិច្ចំ តំ ទុក្ខន្តិ ន វិចិកិច្ឆាមិ។ យទនិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ, នត្ថិ មេ តត្ថ ឆន្ទោ វា រាគោ វា បេមំ វាតិ ន វិចិកិច្ឆាមិ។ វេទនា អនិច្ចា។ តាហំ, ភន្តេ, ន កង្ខាមិ ។ យទនិច្ចំ តំ ទុក្ខន្តិ ន វិចិកិច្ឆាមិ។ យទនិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ, នត្ថិ មេ តត្ថ ឆន្ទោ វា រាគោ វា បេមំ វាតិ ន វិចិកិច្ឆាមិ។ សញ្ញា… សង្ខារា អនិច្ចា។ តាហំ, ភន្តេ, ន កង្ខាមិ។ យទនិច្ចំ តំ ទុក្ខន្តិ ន វិចិកិច្ឆាមិ។ យទនិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ, នត្ថិ មេ តត្ថ ឆន្ទោ វា រាគោ វា បេមំ វាតិ ន វិចិកិច្ឆាមិ។ វិញ្ញាណំ អនិច្ចំ។ តាហំ, ភន្តេ, ន កង្ខាមិ។ យទនិច្ចំ តំ ទុក្ខន្តិ ន វិចិកិច្ឆាមិ។ យទនិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ, នត្ថិ មេ តត្ថ ឆន្ទោ វា រាគោ វា បេមំ វាតិ ន វិចិកិច្ឆាមី’”តិ។ “ឯវមាវុសោ”តិ ខោ តេ ភិក្ខូ អាយស្មតោ វក្កលិស្ស បដិស្សុត្វា បក្កមិំសុ។ អថ ខោ អាយស្មា វក្កលិ អចិរបក្កន្តេសុ តេសុ ភិក្ខូសុ សត្ថំ អាហរេសិ។

អថ ខោ តេ ភិក្ខូ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិំសុ; ឧបសង្កមិត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ – “វក្កលិ, ភន្តេ, ភិក្ខុ អាពាធិកោ ទុក្ខិតោ ពាឡ្ហគិលានោ; សោ ភគវតោ បាទេ សិរសា វន្ទតិ; ឯវញ្ច វទេតិ – ‘រូបំ អនិច្ចំ។ តាហំ, ភន្តេ, ន កង្ខាមិ។ យទនិច្ចំ តំ ទុក្ខន្តិ ន វិចិកិច្ឆាមិ។ យទនិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ, នត្ថិ មេ តត្ថ ឆន្ទោ វា រាគោ វា បេមំ វាតិ ន វិចិកិច្ឆាមិ។ វេទនា… សញ្ញា… សង្ខារា … វិញ្ញាណំ អនិច្ចំ។ តាហំ, ភន្តេ, ន កង្ខាមិ។ យទនិច្ចំ តំ ទុក្ខន្តិ ន វិចិកិច្ឆាមិ។ យទនិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ, នត្ថិ មេ តត្ថ ឆន្ទោ វា រាគោ វា បេមំ វាតិ ន វិចិកិច្ឆាមី’”តិ។

អថ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អាយាម, ភិក្ខវេ, យេន ឥសិគិលិបស្សំ កាឡសិលា តេនុបសង្កមិស្សាម; យត្ថ វក្កលិនា កុលបុត្តេន សត្ថំ អាហរិត”ន្តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បច្ចស្សោសុំ។ អថ ខោ ភគវា សម្ពហុលេហិ ភិក្ខូហិ សទ្ធិំ យេន ឥសិគិលិបស្សំ កាឡសិលា តេនុបសង្កមិ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ វក្កលិំ ទូរតោវ មញ្ចកេ វិវត្តក្ខន្ធំ សេមានំ។

ᨲᩮᨶ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᨵᩪᨾᩣᨿᩥᨲᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᩥᨾᩥᩁᩣᨿᩥᨲᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩮᩅ ᨸᩩᩁᩥᨾᩴ ᨴᩥᩈᩴ, ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᩴ ᨴᩥᩈᩴ, ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩴ ᨴᩥᩈᩴ, ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩴ ᨴᩥᩈᩴ, ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᩏᨴ᩠ᨵᩴ ᨴᩥᩈᩴ, ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᩋᨵᩮᩣ ᨴᩥᩈᩴ, ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᩋᨶᩩᨴᩥᩈᩴ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ – "ᨸᩔᨳ ᨶᩮᩣ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨲᩴ ᨵᩪᨾᩣᨿᩥᨲᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᩥᨾᩥᩁᩣᨿᩥᨲᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩮᩅ ᨸᩩᩁᩥᨾᩴ ᨴᩥᩈᩴ...ᨸᩮ... ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᩋᨶᩩᨴᩥᩈ"ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ "ᩑᩅᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ"᪨ "ᩑᩈᩮᩣ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨾᩣᩁᩮᩣ ᨸᩣᨸᩥᨾᩣ ᩅᨠ᩠ᨠᩃᩥᩔ ᨠᩩᩃᨸᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩈᨾᨶ᩠ᩅᩮᩈᨲᩥ [ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩮᩈᨲᩥ (ᨠ᪨ ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)] – 'ᨠᨲ᩠ᨳ ᩅᨠ᩠ᨠᩃᩥᩔ ᨠᩩᩃᨸᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲ'ᨶ᩠ᨲᩥ? ᩋᨸ᩠ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᨶ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩮᨶ ᩅᨠ᩠ᨠᩃᩥ ᨠᩩᩃᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩩᨲᩮᩣ"ᨲᩥ᪨ ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩴ᪨

᪖᪨ ᩋᩔᨩᩥᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪘᪘᪨ ᩑᨠᩴ ᩈᨾᨿᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᩁᩣᨩᨣᩉᩮ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩅᩮᩊᩩᩅᨶᩮ ᨠᩃᨶ᩠ᨴᨠᨶᩥᩅᩣᨸᩮ᪨ ᨲᩮᨶ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩔᨩᩥ ᨠᩔᨸᨠᩣᩁᩣᨾᩮ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩋᩣᨻᩣᨵᩥᨠᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮᩣ ᨻᩣᩊ᩠ᩉᨣᩥᩃᩣᨶᩮᩣ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩔᨩᩥ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩣᨠᩮ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ – "ᩑᨳ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᨳ; ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨾ ᩅᨧᨶᩮᨶ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨸᩣᨴᩮ ᩈᩥᩁᩈᩣ ᩅᨶ᩠ᨴᨳ – 'ᩋᩔᨩᩥ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᩣᨻᩣᨵᩥᨠᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮᩣ ᨻᩣᩊ᩠ᩉᨣᩥᩃᩣᨶᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨸᩣᨴᩮ ᩈᩥᩁᩈᩣ ᩅᨶ᩠ᨴᨲᩦ'ᨲᩥ᪨ ᩑᩅᨬ᩠ᨧ ᩅᨴᩮᨳ – 'ᩈᩣᨵᩩ ᨠᩥᩁ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᩣ ᨿᩮᨶ ᩋᩔᨩᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᨲᩩ ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨸᩴ ᩏᨸᩣᨴᩣᨿᩣ'"ᨲᩥ᪨ "ᩑᩅᨾᩣᩅᩩᩈᩮᩣ"ᨲᩥ ᨡᩮᩣ ᨲᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩮᩣ ᩋᩔᨩᩥᩔ ᨸᨭᩥᩔᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᩴᩈᩩ; ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩥᩅᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᩴᩈᩩ᪨ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᨡᩮᩣ ᨲᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧᩩᩴ – "ᩋᩔᨩᩥ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᩣᨻᩣᨵᩥᨠᩮᩣ...ᨸᩮ... ᩈᩣᨵᩩ ᨠᩥᩁ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᩣ ᨿᩮᨶ ᩋᩔᨩᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᨲᩩ ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨸᩴ ᩏᨸᩣᨴᩣᨿᩣ"ᨲᩥ᪨ ᩋᨵᩥᩅᩣᩈᩮᩈᩥ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩩᨱ᩠ᩉᩦᨽᩣᩅᩮᨶ᪨

ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᩈᩣᨿᨶ᩠ᩉᩈᨾᨿᩴ ᨸᨭᩥᩈᩃ᩠ᩃᩣᨶᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨿᩮᨶᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩔᨩᩥ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ᪨ ᩋᨴ᩠ᨴᩈᩣ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩔᨩᩥ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᨴᩪᩁᨲᩮᩣᩅ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩴ᪨ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣᨶ ᨾᨬ᩠ᨧᨠᩮ ᩈᨾᨵᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᩔᨩᩥᩴ [ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩮᩣ ᩋᩔᨩᩥᩔ (ᨸᩦ᪨ ᨠ᪨)] ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – "ᩋᩃᩴ, ᩋᩔᨩᩥ, ᨾᩣ ᨲ᩠ᩅᩴ ᨾᨬ᩠ᨧᨠᩮ ᩈᨾᨵᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨾᩣᨶᩥ ᩋᩣᩈᨶᩣᨶᩥ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳᩣᩉᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᩔᩣᨾᩦ"ᨲᩥ᪨ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ ᨽᨣᩅᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᩣᩈᨶᩮ᪨ ᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩ ᨡᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᩔᨩᩥᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – "ᨠᨧ᩠ᨧᩥ ᨲᩮ, ᩋᩔᨩᩥ, ᨡᨾᨶᩦᨿᩴ, ᨠᨧ᩠ᨧᩥ ᨿᩣᨸᨶᩦᨿᩴ...ᨸᩮ... ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮᩣᩈᩣᨶᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ ᨶᩮᩣ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮᩣ"ᨲᩥ?

"ᨶ ᨾᩮ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨡᨾᨶᩦᨿᩴ...ᨸᩮ... ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮᩣᩈᩣᨶᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ ᨶᩮᩣ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮᩣ"ᨲᩥ᪨ "ᨠᨧ᩠ᨧᩥ ᨲᩮ, ᩋᩔᨩᩥ, ᨶ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩴ ᨶ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᨭᩥᩈᩣᩁᩮᩣ"ᨲᩥ? "ᨲᨣ᩠ᨥ ᨾᩮ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᨶᨸ᩠ᨸᨠᩴ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩴ ᩋᨶᨸ᩠ᨸᨠᩮᩣ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᨭᩥᩈᩣᩁᩮᩣ"ᨲᩥ᪨ "ᨠᨧ᩠ᨧᩥ ᨸᨶ ᨲᩴ, ᩋᩔᨩᩥ, ᩋᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩦᩃᨲᩮᩣ ᨶ ᩏᨸᩅᨴᨲᩦ"ᨲᩥ? "ᨶ ᨡᩮᩣ ᨾᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩦᩃᨲᩮᩣ ᩏᨸᩅᨴᨲᩦ"ᨲᩥ᪨ "ᨶᩮᩣ ᨧᩮ ᨠᩥᩁ ᨲᩴ, ᩋᩔᨩᩥ, ᩋᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩦᩃᨲᩮᩣ ᩏᨸᩅᨴᨲᩥ, ᩋᨳ ᨠᩥᨬ᩠ᨧ ᨲᩮ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩴ ᨠᩮᩣ ᨧ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᨭᩥᩈᩣᩁᩮᩣ"ᨲᩥ? "ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨡ᩠ᩅᩣᩉᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨣᩮᩃᨬ᩠ᨬᩮ ᨸᩔᨾ᩠ᨽᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩔᨾ᩠ᨽᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᨿᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮ ᩅᩥᩉᩁᩣᨾᩥ, ᩈᩮᩣᩉᩴ ᩈᨾᩣᨵᩥᩴ ᨶᨸ᩠ᨸᨭᩥᩃᨽᩣᨾᩥ᪨ ᨲᩔ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨲᩴ ᩈᨾᩣᨵᩥᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᩃᨽᨲᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ – 'ᨶᩮᩣ ᨧᩔᩣᩉᩴ ᨸᩁᩥᩉᩣᨿᩣᨾᩦ'"ᨲᩥ᪨ "ᨿᩮ ᨲᩮ, ᩋᩔᨩᩥ, ᩈᨾᨱᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᩈᨾᩣᨵᩥᩈᩣᩁᨠᩣ ᩈᨾᩣᨵᩥᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᨲᩴ ᩈᨾᩣᨵᩥᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᩃᨽᨲᩴ ᩑᩅᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ – 'ᨶᩮᩣ ᨧᩔᩩ ᨾᨿᩴ ᨸᩁᩥᩉᩣᨿᩣᨾᩣ'"ᨲᩥ᪨

“តំ កិំ មញ្ញសិ, អស្សជិ, រូបំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វា”តិ? “អនិច្ចំ, ភន្តេ”...បេ... វិញ្ញាណំ ...បេ... តស្មាតិហ...បេ... ឯវំ បស្សំ...បេ... នាបរំ ឥត្ថត្តាយាតិ បជានាតីតិ។ សោ សុខំ ចេ វេទនំ វេទេតិ [វេទិយតិ (សី។ បី។)], សា ‘អនិច្ចា’តិ បជានាតិ។ ‘អនជ្ឈោសិតា’តិ បជានាតិ។ ‘អនភិនន្ទិតា’តិ បជានាតិ។ ទុក្ខំ ចេ វេទនំ វេទេតិ, សា ‘អនិច្ចា’តិ បជានាតិ។ ‘អនជ្ឈោសិតា’តិ បជានាតិ។ ‘អនភិនន្ទិតា’តិ បជានាតិ។ អទុក្ខមសុខំ ចេ វេទនំ វេទេតិ, សា ‘អនិច្ចា’តិ បជានាតិ...បេ... ‘អនភិនន្ទិតា’តិ បជានាតិ។ សោ សុខំ ចេ វេទនំ វេទេតិ , វិសំយុត្តោ នំ វេទេតិ; ទុក្ខំ ចេ វេទនំ វេទេតិ, វិសំយុត្តោ នំ វេទេតិ; អទុក្ខមសុខំ ចេ វេទនំ វេទេតិ, វិសំយុត្តោ នំ វេទេតិ។ សោ កាយបរិយន្តិកំ ចេ វេទនំ វេទយមានោ ‘កាយបរិយន្តិកំ វេទនំ វេទយាមី’តិ បជានាតិ។ ជីវិតបរិយន្តិកំ ចេ វេទនំ វេទយមានោ ‘ជីវិតបរិយន្តិកំ វេទនំ វេទយាមី’តិ បជានាតិ។ ‘កាយស្ស ភេទា ឧទ្ធំ ជីវិតបរិយាទានា ឥធេវ សព្វវេទយិតានិ អនភិនន្ទិតានិ សីតីភវិស្សន្តី’តិ បជានាតិ។

“សេយ្យថាបិ , អស្សជិ, តេលញ្ច បដិច្ច, វដ្ដិញ្ច បដិច្ច, តេលប្បទីបោ ឈាយេយ្យ; តស្សេវ តេលស្ស ច វដ្ដិយា ច បរិយាទានា អនាហារោ និព្វាយេយ្យ។ ឯវមេវ ខោ, អស្សជិ, ភិក្ខុ កាយបរិយន្តិកំ វេទនំ វេទយមានោ ‘កាយបរិយន្តិកំ វេទនំ វេទយាមី’តិ បជានាតិ។ ជីវិតបរិយន្តិកំ វេទនំ វេទយមានោ ‘ជីវិតបរិយន្តិកំ វេទនំ វេទយាមី’តិ បជានាតិ។ ‘កាយស្ស ភេទា ឧទ្ធំ ជីវិតបរិយាទានា ឥធេវ សព្វវេទយិតានិ អនភិនន្ទិតានិ សីតីភវិស្សន្តី’តិ បជានាតី”តិ។ អដ្ឋមំ។

៧. ខេមកសុត្ត

៨៩. ឯកំ សមយំ សម្ពហុលា ថេរា ភិក្ខូ កោសម្ពិយំ វិហរន្តិ ឃោសិតារាមេ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ខេមកោ ពទរិការាមេ វិហរតិ អាពាធិកោ ទុក្ខិតោ ពាឡ្ហគិលានោ។ អថ ខោ ថេរា ភិក្ខូ សាយន្ហសមយំ បដិសល្លានា វុដ្ឋិតា អាយស្មន្តំ ទាសកំ អាមន្តេសុំ – “ឯហិ ត្វំ, អាវុសោ ទាសក, យេន ខេមកោ ភិក្ខុ តេនុបសង្កម; ឧបសង្កមិត្វា ខេមកំ ភិក្ខុំ ឯវំ វទេហិ – ‘ថេរា តំ, អាវុសោ ខេមក, ឯវមាហំសុ – កច្ចិ តេ, អាវុសោ, ខមនីយំ, កច្ចិ យាបនីយំ, កច្ចិ ទុក្ខា វេទនា បដិក្កមន្តិ នោ អភិក្កមន្តិ, បដិក្កមោសានំ បញ្ញាយតិ នោ អភិក្កមោ’”តិ? “ឯវមាវុសោ”តិ ខោ អាយស្មា ទាសកោ ថេរានំ ភិក្ខូនំ បដិស្សុត្វា យេនាយស្មា ខេមកោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ ខេមកំ ឯតទវោច – “ថេរា តំ, អាវុសោ ខេមក, ឯវមាហំសុ – ‘កច្ចិ តេ, អាវុសោ, ខមនីយំ...បេ... នោ អភិក្កមោ’”តិ? “ន មេ, អាវុសោ, ខមនីយំ ន យាបនីយំ...បេ... អភិក្កមោសានំ បញ្ញាយតិ នោ បដិក្កមោ”តិ។

អថ ខោ អាយស្មា ទាសកោ យេន ថេរា ភិក្ខូ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ថេរេ ភិក្ខូ ឯតទវោច – “ខេមកោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ ឯវមាហ – ‘ន មេ, អាវុសោ, ខមនីយំ...បេ... អភិក្កមោសានំ បញ្ញាយតិ នោ បដិក្កមោ’”តិ។ “ឯហិ ត្វំ, អាវុសោ ទាសក, យេន ខេមកោ ភិក្ខុ តេនុបសង្កម; ឧបសង្កមិត្វា ខេមកំ ភិក្ខុំ ឯវំ វទេហិ – ‘ថេរា តំ, អាវុសោ ខេមក, ឯវមាហំសុ – បញ្ចិមេ, អាវុសោ, ឧបាទានក្ខន្ធា វុត្តា ភគវតា, សេយ្យថិទំ – រូបុបាទានក្ខន្ធោ, វេទនុបាទានក្ខន្ធោ, សញ្ញុបាទានក្ខន្ធោ, សង្ខារុបាទានក្ខន្ធោ, វិញ្ញាណុបាទានក្ខន្ធោ។ ឥមេសុ អាយស្មា ខេមកោ បញ្ចសុ ឧបាទានក្ខន្ធេសុ កិញ្ចិ អត្តំ វា អត្តនិយំ វា សមនុបស្សតី’”តិ?

“ឯវមាវុសោ”តិ ខោ អាយស្មា ទាសកោ ថេរានំ ភិក្ខូនំ បដិស្សុត្វា យេនាយស្មា ខេមកោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា…បេ… ថេរា តំ, អាវុសោ ខេមក, ឯវមាហំសុ – “បញ្ចិមេ, អាវុសោ, ឧបាទានក្ខន្ធា វុត្តា ភគវតា, សេយ្យថិទំ – រូបុបាទានក្ខន្ធោ…បេ… វិញ្ញាណុបាទានក្ខន្ធោ។ ឥមេសុ អាយស្មា ខេមកោ បញ្ចសុ ឧបាទានក្ខន្ធេសុ កិញ្ចិ អត្តំ វា អត្តនិយំ វា សមនុបស្សតី”តិ? “បញ្ចិមេ , អាវុសោ, ឧបាទានក្ខន្ធា វុត្តា ភគវតា, សេយ្យថិទំ – រូបុបាទានក្ខន្ធោ…បេ… វិញ្ញាណុបាទានក្ខន្ធោ។ ឥមេសុ ខ្វាហំ, អាវុសោ, បញ្ចសុ ឧបាទានក្ខន្ធេសុ ន កិញ្ចិ អត្តំ វា អត្តនិយំ វា សមនុបស្សាមី”តិ។

អថ ខោ អាយស្មា ទាសកោ យេន ថេរា ភិក្ខូ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ថេរេ ភិក្ខូ ឯតទវោច – “ខេមកោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ ឯវមាហ – ‘បញ្ចិមេ, អាវុសោ, ឧបាទានក្ខន្ធា វុត្តា ភគវតា, សេយ្យថិទំ – រូបុបាទានក្ខន្ធោ…បេ… វិញ្ញាណុបាទានក្ខន្ធោ។ ឥមេសុ ខ្វាហំ, អាវុសោ, បញ្ចសុ ឧបាទានក្ខន្ធេសុ ន កិញ្ចិ អត្តំ វា អត្តនិយំ វា សមនុបស្សាមី’”តិ។ “គច្ឆ ត្វំ, អាវុសោ ទាសក, យេន ខេមកោ ភិក្ខុ តេនុបសង្កម; ឧបសង្កមិត្វា ខេមកំ ភិក្ខុំ ឯវំ វទេហិ – ‘ថេរា តំ, អាវុសោ ខេមក, ឯវមាហំសុ – បញ្ចិមេ, អាវុសោ, ឧបាទានក្ខន្ធា វុត្តា ភគវតា, សេយ្យថិទំ – រូបុបាទានក្ខន្ធោ…បេ… វិញ្ញាណុបាទានក្ខន្ធោ។ នោ ចេ កិរាយស្មា ខេមកោ ឥមេសុ បញ្ចសុ ឧបាទានក្ខន្ធេសុ កិញ្ចិ អត្តំ វា អត្តនិយំ វា សមនុបស្សតិ។ តេនាយស្មា ខេមកោ អរហំ ខីណាសវោ’”តិ។

“ឯវមាវុសោ”តិ ខោ អាយស្មា ទាសកោ ថេរានំ ភិក្ខូនំ បដិស្សុត្វា យេនាយស្មា ខេមកោ…បេ… ថេរា តំ, អាវុសោ ខេមក, ឯវមាហំសុ – “បញ្ចិមេ, អាវុសោ, ឧបាទានក្ខន្ធា វុត្តា ភគវតា, សេយ្យថិទំ – រូបុបាទានក្ខន្ធោ…បេ… វិញ្ញាណុបាទានក្ខន្ធោ; នោ ចេ កិរាយស្មា ខេមកោ ឥមេសុ បញ្ចសុ ឧបាទានក្ខន្ធេសុ កិញ្ចិ អត្តំ វា អត្តនិយំ វា សមនុបស្សតិ, តេនាយស្មា ខេមកោ អរហំ ខីណាសវោ”តិ។ “បញ្ចិមេ, អាវុសោ, ឧបាទានក្ខន្ធា វុត្តា ភគវតា, សេយ្យថិទំ – រូបុបាទានក្ខន្ធោ…បេ… វិញ្ញាណុបាទានក្ខន្ធោ។ ឥមេសុ ខ្វាហំ, អាវុសោ, បញ្ចសុ ឧបាទានក្ខន្ធេសុ ន កិញ្ចិ អត្តំ វា អត្តនិយំ វា សមនុបស្សាមិ , ន ចម្ហិ អរហំ ខីណាសវោ; អបិ ច មេ, អាវុសោ, បញ្ចសុ ឧបាទានក្ខន្ធេសុ ‘អស្មី’តិ អធិគតំ, ‘អយមហមស្មី’តិ ន ច សមនុបស្សាមី”តិ។

អថ ខោ អាយស្មា ទាសកោ យេន ថេរា ភិក្ខូ…បេ… ថេរេ ភិក្ខូ ឯតទវោច – “ខេមកោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ ឯវមាហ – បញ្ចិមេ, អាវុសោ, ឧបាទានក្ខន្ធា វុត្តា ភគវតា, សេយ្យថិទំ – រូបុបាទានក្ខន្ធោ…បេ… វិញ្ញាណុបាទានក្ខន្ធោ។ ឥមេសុ ខ្វាហំ, អាវុសោ, បញ្ចសុ ឧបាទានក្ខន្ធេសុ ន កិញ្ចិ អត្តំ វា អត្តនិយំ វា សមនុបស្សាមិ, ន ចម្ហិ អរហំ ខីណាសវោ; អបិ ច មេ , អាវុសោ, បញ្ចសុ ឧបាទានក្ខន្ធេសុ ‘អស្មី’តិ អធិគតំ, ‘អយមហមស្មី’តិ ន ច សមនុបស្សាមី”តិ។

“គច្ឆ ត្វំ, អាវុសោ ទាសក, យេន ខេមកោ ភិក្ខុ តេនុបសង្កម; ឧបសង្កមិត្វា ខេមកំ ភិក្ខុំ ឯវំ វទេហិ – ‘ថេរា តំ, អាវុសោ ខេមក, ឯវមាហំសុ – យមេតំ, អាវុសោ ខេមក, អស្មីតិ វទេសិ, កិមេតំ អស្មីតិ វទេសិ? រូបំ អស្មីតិ វទេសិ, អញ្ញត្រ រូបា អស្មីតិ វទេសិ, វេទនំ… សញ្ញំ… សង្ខារេ… វិញ្ញាណំ អស្មីតិ វទេសិ, អញ្ញត្រ វិញ្ញាណា អស្មីតិ វទេសិ។ យមេតំ, អាវុសោ ខេមក, អស្មីតិ វទេសិ។

ກິເຍຕໍ ອສ຺ມີຕິ ຈເຊສີ'"ຕິ?

“ໂຈຍາວຸເສາ”ຕິ ເທາ ອາຍສ຺ມາ ຄາສເກາ ເຂຣາຄໍ ກິກ຺ຂຸໍ ປະສິສ຺ຕ຺ວາ ເຍຄາຍສ຺ມາ ເທຍເກາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ເທຍກໍ ໂຈຕຄເຈາຈ – ເຂຣາ ຕໍ, ອາວຸເສາ ເທຍກ, ໂຈຍາຫໍສຸ – “ຍເຍຕໍ, ອາວຸເສາ ເທຍກ, ‘ອສ຺ມີ’ຕິ ຈເຊສິ, ກິເຍຕໍ ‘ອສ຺ມີ’ຕິ ຈເຊສິ? ຣູປໍ ‘ອສ຺ມີ’ຕິ ຈເຊສິ ອຍ຺ຍຕ຺ຣ ຣູປາ ‘ອສ຺ມີ’ຕິ ຈເຊສິ? ເຈຊນໍ... ສຍ຺ຍໍ... ສຍ຺ຂາເຣ... ວິຍ຺ຍາລໍ ‘ອສ຺ມີ’ຕິ ຈເຊສິ ອຍ຺ຍຕ຺ຣ ວິຍ຺ຍາລາ ‘ອສ຺ມີ’ຕິ ຈເຊສິ? ຍເຍຕໍ, ອາວຸເສາ ເທຍກ, ‘ອສ຺ມີ’ຕິ ຈເຊສິ, ກິເຍຕໍ ‘ອສ຺ມີ’ຕິ ຈເຊສີ”ຕິ? “ອລໍ, ອາວຸເສາ ຄາສກ, ກິໍ ຊຸຍາຍ ສຄ຺ຂາຈຕິກາຍ! ອາຫຣາວຸເສາ, ຄລ຺ຂໍ; ອຫເຍຈ ເຍຄ ເຂຣາ ກິກ຺ຂຸ ເຕນຸປສງ຺ກມິສ຺ສາມີ”ຕິ໌

ອຊ ເທາ ອາຍສ຺ມາ ເທຍເກາ ຄລ຺ຂເຍາລຸຄ຺ຄ ເຍຄ ເຂຣາ ກິກ຺ຂຸ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເຂເຣຫິ ກິກ຺ຂຸຫິ ສທ຺ຂິ ສເຍາຂິ໌ ສເຍາຄນີຍໍ ກຊໍ ສາຣລີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ໂຄກຍນ຺ຕໍ ນິສີຂິ໌ ໂຄກຍນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ເທາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ເທຍກໍ ເຂຣາ ກິກ຺ຂຸ ໂຈຕຄເຈາຈຸໍ – “ຍເຍຕໍ, ອາວຸເສາ ເທຍກ, ‘ອສ຺ມີ’ຕິ ຈເຊສິ, ກິເຍຕໍ ‘ອສ຺ມີ’ຕິ ຈເຊສິ? ຣູປໍ ‘ອສ຺ມີ’ຕິ ຈເຊສິ, ອຍ຺ຍຕ຺ຣ ຣູປາ ‘ອສ຺ມີ’ຕິ ຈເຊສິ? ເຈຊນໍ... ສຍ຺ຍໍ... ສຍ຺ຂາເຣ... ວິຍ຺ຍາລໍ ‘ອສ຺ມີ’ຕິ ຈເຊສິ, ອຍ຺ຍຕ຺ຣ ວິຍ຺ຍາລາ ‘ອສ຺ມີ’ຕິ ຈເຊສິ? ຍເຍຕໍ, ອາວຸເສາ ເທຍກ, ‘ອສ຺ມີ’ຕິ ຈເຊສິ, ກິເຍຕໍ ‘ອສ຺ມີ’ຕິ ຈເຊສີ”ຕິ? “ຄ ຂ຺ວາຫໍ, ອາວຸເສາ, ຣູປໍ ‘ອສ຺ມີ’ຕິ ຈຄາມິ; ຄປິ ອຍ຺ຍຕ຺ຣ ຣູປາ ‘ອສ຺ມີ’ຕິ ຈຄາມິ໌ ຄ ເຈຊນໍ... ຄ ສຍ຺ຍໍ... ຄ ສຍ຺ຂາເຣ... ຄ ວິຍ຺ຍາລໍ ‘ອສ຺ມີ’ຕິ ຈຄາມິ; ຄປິ ອຍ຺ຍຕ຺ຣ ວິຍ຺ຍາລາ ‘ອສ຺ມີ’ຕິ ຈຄາມິ໌ ອປິ ຈ ເຍ, ອາວຸເສາ, ປຍ຺ຍາສຸ ອຸປາຄາຄກ຺ຂເຄ຺ຂສຸ ‘ອສ຺ມີ’ຕິ ອຊິກຕໍ ‘ອຍເຍຫເຍສ຺ມີ’ຕິ ຄ ຈ ສເຍຄຸປສ຺ສາມິ”໌

“ເສຍ຺ຍຊາປິ, ອາວຸເສາ, ອຸປ຺ປລສ຺ສ ວາ ປຊຸເຍສ຺ສ ວາ ປຸຄ຺ຂຣີກສ຺ສ ວາ ກເຄ຺ຂ໌ ເຍາ ຄຸ ເທາ ໂຈຈໍ ຈເຊຍ຺ຍ – ‘ປຄ຺ຄສ຺ສ ກເຄ຺ຂ’ຕິ ວາ ‘ຈຄ຺ຄສ຺ສ [ຈຄ຺ຂສ຺ສ (ກຄ຺ຄິ)] ກເຄ຺ຂ’ຕິ ວາ ‘ກິຍ຺ຊກ຺ຂສ຺ສ ກເຄ຺ຂ’ຕິ ວາ ສມ຺ມາ ຄຸ ເທາ ເສາ ຈຊຍາເຄາ ຈເຊຍ຺ຍາ”ຕິ? “ເຄາ ເຫຕໍ, ອາວຸເສາ”໌ “ຍຊາ ກຊໍ, ປຄາວຸເສາ, ສມ຺ມາ ຍ຺ຍາກເຣຍາເຄາ ຍ຺ຍາກເຣຍ຺ຍາ”ຕິ? “‘ປຸປ຺ຝສ຺ສ ກເຄ຺ຂ’ຕິ ເທາ, ອາວຸເສາ, ສມ຺ມາ ຍ຺ຍາກເຣຍາເຄາ ຍ຺ຍາກເຣຍ຺ຍາ”ຕິ໌ “ໂຈເຣຍຈ ຂ຺ວາຫໍ, ອາວຸເສາ, ຄ ຣູປໍ ‘ອສ຺ມີ’ຕິ ຈຄາມິ, ຄປິ ອຍ຺ຍຕ຺ຣ ຣູປາ ‘ອສ຺ມີ’ຕິ ຈຄາມິ໌ ຄ ເຈຊນໍ... ຄ ສຍ຺ຍໍ... ຄ ສຍ຺ຂາເຣ... ຄ ວິຍ຺ຍາລໍ ‘ອສ຺ມີ’ຕິ ຈຄາມິ, ຄປິ ອຍ຺ຍຕ຺ຣ ວິຍ຺ຍາລາ ‘ອສ຺ມີ’ຕິ ຈຄາມິ໌ ອປິ ຈ ເຍ, ອາວຸເສາ, ປຍ຺ຍາສຸ ອຸປາຄາຄກ຺ຂເຄ຺ຂສຸ ‘ອສ຺ມີ’ຕິ ອຊິກຕໍ ‘ອຍເຍຫເຍສ຺ມີ’ຕິ ຄ ຈ ສເຍຄຸປສ຺ສາມິ”໌

“ກິຍ຺ຈາປິ, ອາວຸເສາ, ອຣິຍສາຈກສ຺ສ ປເຍ຺ຈາເຣຍ຺ຄາກິຍານິ ສໍເຍາຊຄານິ ປຫີຄານິ ກຈນ຺ຄິ, ອຊ ຂ຺ວສ຺ສ ເຫາຕິ – ‘ເຍາ ຈ ປຍ຺ຍາສຸ ອຸປາຄາຄກ຺ຂເຄ຺ຂສຸ ອຄຸສຫກເຕາ ອສ຺ມີຕິ ຍາເຄາ, ອສ຺ມີຕິ ລເຄ຺ຂ, ອສ຺ມີຕິ ອຄຸສເຍາ ອສມູຫເຕາ໌ ເສາ ອປເຣຄ ສເຍເຍຄ ປຍ຺ຍາສຸ ອຸປາຄາຄກ຺ຂເຄ຺ຂສຸ ອຸຊຍຊ຺ຍາຍາຄຸປສ຺ສີ ວິຫເຣຕິ – ຊຕິ ຣູປໍ, ຊຕິ ຣູປສ຺ສ ສມຸຊເຍາ, ຊຕິ ຣູປສ຺ສ ອຄ຺ຄງ຺ຄເມາ; ຊຕິ ເຈຊຄາ... ຊຕິ ສຍ຺ຍາ... ຊຕິ ສຍ຺ຂາຣາ... ຊຕິ ວິຍ຺ຍາລໍ, ຊຕິ ວິຍ຺ຍາລສ຺ສ ສມຸຊເຍາ, ຊຕິ ວິຍ຺ຍາລສ຺ສ ອຄ຺ຄງ຺ຄເມາ'ຕິ໌ ຕສ຺ສິເມສຸ ປຍ຺ຍາສຸ ອຸປາຄາຄກ຺ຂເຄ຺ຂສຸ ອຸຊຍຊ຺ຍາຍາຄຸປສ຺ສິເຄາ ວິຫເຣເຕາ ເຍາປິສ຺ສ ເຫາຕິ ປຍ຺ຍາສຸ ອຸປາຄາຄກ຺ຂເຄ຺ຂສຸ ອຄຸສຫກເຕາ ‘ອສ຺ມີ’ຕິ, ຍາເຄາ ‘ອສ຺ມີ’ຕິ, ລເຄ຺ຂ ‘ອສ຺ມີ’ຕິ ອຄຸສເຍາ ອສມູຫເຕາ, ເສາປິ ສມຸຄ຺ຊາຕໍ ກຈ຺ຊຕິ໌

“សេយ្យថាបិ , អាវុសោ, វត្ថំ សំកិលិដ្ឋំ មលគ្គហិតំ. តមេនំ សាមិកា រជកស្ស អនុបទជ្ជុំ. តមេនំ រជកោ ឩសេ វា ខារេ វា គោមយេ វា សម្មទ្ទិត្វា អច្ឆេ ឧទកេ វិក្ខាលេតិ. កិញ្ចាបិ តំ ហោតិ វត្ថំ បរិសុទ្ធំ បរិយោទាតំ, អថ ខ្វស្ស ហោតិ យេវ អនុសហគតោ ឩសគន្ធោ វា ខារគន្ធោ វា គោមយគន្ធោ វា អសមូហតោ. តមេនំ រជកោ សាមិកានំ ទេតិ. តមេនំ សាមិកា គន្ធបរិភាវិតេ ករណ្ឌកេ និក្ខិបន្តិ. យោបិស្ស ហោតិ អនុសហគតោ ឩសគន្ធោ វា ខារគន្ធោ វា គោមយគន្ធោ វា អសមូហតោ, សោបិ សមុគ្ឃាតំ គច្ឆតិ. ឯវមេវ ខោ, អាវុសោ, កិញ្ចាបិ អរិយសាវកស្ស បញ្ចោរម្ភាគិយានិ សំយោជនានិ បហីនានិ ភវន្តិ, អថ ខ្វស្ស ហោតិ យេវ បញ្ចសុ ឧបាទានក្ខន្ធេសុ អនុសហគតោ ‘អស្មី’តិ, មានោ ‘អស្មី’តិ, ឆន្ទោ ‘អស្មី’តិ អនុសយោ អសមូហតោ. សោ អបរេន សមយេន បញ្ចសុ ឧបាទានក្ខន្ធេសុ ឧទយព្ពយានុបស្សី វិហរតិ. ‘ឥតិ រូបំ, ឥតិ រូបស្ស សមុទយោ, ឥតិ រូបស្ស អត្ថង្គមោ; ឥតិ វេទនា... ឥតិ សញ្ញា... ឥតិ សង្ខារា... ឥតិ វិញ្ញាណំ, ឥតិ វិញ្ញាណស្ស សមុទយោ, ឥតិ វិញ្ញាណស្ស អត្ថង្គមោ’តិ. តស្ស ឥមេសុ បញ្ចសុ ឧបាទានក្ខន្ធេសុ ឧទយព្ពយានុបស្សិនោ វិហរតោ យោបិស្ស ហោតិ បញ្ចសុ ឧបាទានក្ខន្ធេសុ អនុសហគតោ ‘អស្មី’តិ, មានោ ‘អស្មី’តិ, ឆន្ទោ ‘អស្មី’តិ អនុសយោ អសមូហតោ, សោបិ សមុគ្ឃាតំ គច្ឆតី”តិ.

ឯវំ វុត្តេ, ថេរា ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ ខេមកំ ឯតទវោចុំ – “ន ខោ [ន ខោ បន (ក.)] មយំ អាយស្មន្តំ ខេមកំ វិហេសាបេក្ខា បុច្ឆិម្ហ, អបិ ចាយស្មា ខេមកោ បហោសិ តស្ស ភគវតោ សាសនំ វិត្ថារេន អាចិក្ខិតុំ ទេសេតុំ បញ្ញាបេតុំ បដ្ឋបេតុំ វិវរិតុំ វិភជិតុំ ឧត្តានីកាតុំ. តយិទំ អាយស្មតា ខេមកេន តស្ស ភគវតោ សាសនំ វិត្ថារេន អាចិក្ខិតំ ទេសិតំ បញ្ញាបិតំ បដ្ឋបិតំ វិវរិតំ វិភជិតំ ឧត្តានីកត”ន្តិ.

ឥទមវោច អាយស្មា ខេមកោ. អត្តមនា ថេរា ភិក្ខូ អាយស្មតោ ខេមកស្ស ភាសិតំ អភិនន្ទុំ. ឥមស្មិញ្ច បន វេយ្យាករណស្មិំ ភញ្ញមានេ សដ្ឋិមត្តានំ ថេរានំ ភិក្ខូនំ អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តានិ វិមុច្ចិំសុ, អាយស្មតោ ខេមកស្ស ចាតិ. នវមំ.

១០. ឆន្នសុត្តំ

៩០. ឯកំ សមយំ សម្ពហុលា ថេរា ភិក្ខូ ពារាណសិយំ វិហរន្តិ ឥសិបតនេ មិគទាយេ. អថ ខោ អាយស្មា ឆន្នោ សាយន្ហសមយំ បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ អវាបុរណំ [អបាបុរណំ (សី. ស្យា. កំ.)] អាទាយ វិហារេន វិហារំ ឧបសង្កមិត្វា ថេរេ ភិក្ខូ ឯតទវោច – “ឱវទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ ថេរា, អនុសាសន្តុ មំ អាយស្មន្តោ ថេរា, ករោន្តុ មេ អាយស្មន្តោ ថេរា ធម្មិំ កថំ, យថាហំ ធម្មំ បស្សេយ្យ”ន្តិ.

ឯវំ វុត្តេ, ថេរា ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ ឆន្នំ ឯតទវោចុំ – “រូបំ ខោ, អាវុសោ ឆន្ន, អនិច្ចំ; វេទនា អនិច្ចា; សញ្ញា អនិច្ចា; សង្ខារា អនិច្ចា; វិញ្ញាណំ អនិច្ចំ. រូបំ អនត្តា; វេទនា... សញ្ញា... សង្ខារា... វិញ្ញាណំ អនត្តា. សព្ពេ សង្ខារា អនិច្ចា; សព្ពេ ធម្មា អនត្តា”តិ.

អថ ខោ អាយស្មតោ ឆន្នស្ស ឯតទហោសិ – “មយ្ហម្បិ ខោ ឯតំ ឯវំ [មយ្ហម្បិ ខោ ឯវំ (ស្យា. កំ.)] ហោតិ – ‘រូបំ អនិច្ចំ, វេទនា... សញ្ញា... សង្ខារា... វិញ្ញាណំ អនិច្ចំ; រូបំ អនត្តា, វេទនា ... សញ្ញា... សង្ខារា... វិញ្ញាណំ អនត្តា. សព្ពេ សង្ខារា អនិច្ចា, សព្ពេ ធម្មា

ᩋᨶᨲ᩠ᨲᩣ’ᨲᩥ᪨ ᩋᨳ ᨧ ᨷᨶ ᨾᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩈᨾᨳᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᩪᨷᨵᩥᨷᨭᩥᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩮ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨠ᩠ᨡᨿᩮ ᩅᩥᩁᩣᨣᩮ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩮ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨶ ᨷᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᨲᩥ ᨶᨷ᩠ᨷᩈᩦᨴᨲᩥ ᨶ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ ᨶᩣᨵᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᨷᩁᩥᨲᩔᨶᩣ ᩏᨷᩣᨴᩣᨶᩴ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ; ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨴᩣᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ ᨾᩣᨶᩈᩴ – ‘ᩋᨳ ᨠᩮᩣ ᨧᩁᩉᩥ ᨾᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ’ᨲᩥ ? ᨶ ᨡᩮᩣ ᨷᨶᩮᨲᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨷᩔᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨠᩮᩣ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᨾᩮ ᨲᨳᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᨿ᩠ᨿ ᨿᨳᩣᩉᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨷᩔᩮᨿ᩠ᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩮᩣ ᨨᨶ᩠ᨶᩔ ᩑᨲᨴᩉᩮᩣᩈᩥ – “ᩋᨿᩴ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨠᩮᩣᩈᨾ᩠ᨻᩥᨿᩴ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᨥᩮᩣᩈᩥᨲᩣᩁᩣᨾᩮ ᩈᨲ᩠ᨳᩩ ᨧᩮᩅ ᩈᩴᩅᨱ᩠ᨱᩥᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨽᩣᩅᩥᨲᩮᩣ ᨧ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩪᨶᩴ ᩈᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩣᩁᩦᨶᩴ, ᨷᩉᩮᩣᨲᩥ ᨧ ᨾᩮ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨲᨳᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᨲᩩᩴ ᨿᨳᩣᩉᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨷᩔᩮᨿ᩠ᨿᩴ; ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨧ ᨾᩮ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩮ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩮ ᨲᩣᩅᨲᩥᨠᩣ ᩅᩥᩔᨭ᩠ᨮᩥ [ᩅᩥᩔᨲ᩠ᨳᩥ (?)]᪨ ᨿᩴᨶᩪᨶᩣᩉᩴ ᨿᩮᨶᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨲᩮᨶᩩᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩮᨿ᩠ᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨨᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩴ ᩈᩴᩈᩣᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨲ᩠ᨲᨧᩦᩅᩁᨾᩣᨴᩣᨿ ᨿᩮᨶ ᨠᩮᩣᩈᨾ᩠ᨻᩦ ᨥᩮᩣᩈᩥᨲᩣᩁᩣᨾᩮᩣ ᨿᩮᨶᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨲᩮᨶᩩᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ; ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᨴᩥ…ᨷᩮ… ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨨᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ –

“ᩑᨠᨾᩥᨴᩣᩉᩴ , ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩈᨾᨿᩴ ᨻᩣᩁᩣᨱᩈᩥᨿᩴ ᩅᩥᩉᩁᩣᨾᩥ ᩍᩈᩥᨷᨲᨶᩮ ᨾᩥᨣᨴᩣᨿᩮ᪨ ᩋᨳ ᨡ᩠ᩅᩣᩉᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩈᩣᨿᨶ᩠ᩉᩈᨾᨿᩴ ᨷᨭᩥᩈᩃ᩠ᩃᩣᨶᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ ᩋᩅᩣᨷᩩᩁᨱᩴ ᩋᩣᨴᩣᨿ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮᨶ ᩅᩥᩉᩣᩁᩴ ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᩴ; ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨳᩮᩁᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧᩴ – ‘ᩒᩅᨴᨶ᩠ᨲᩩ ᨾᩴ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨳᩮᩁᩣ, ᩋᨶᩩᩈᩣᩈᨶ᩠ᨲᩩ ᨾᩴ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨳᩮᩁᩣ, ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩩ ᨾᩮ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨳᩮᩁᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᨳᩴ ᨿᨳᩣᩉᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨷᩔᩮᨿ᩠ᨿ’ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨾᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨳᩮᩁᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧᩩᩴ – ‘ᩁᩪᨷᩴ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᨨᨶ᩠ᨶ, ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ; ᩅᩮᨴᨶᩣ… ᩈᨬ᩠ᨬᩣ… ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ… ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ; ᩁᩪᨷᩴ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᩣ…ᨷᩮ… ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᩣ’”ᨲᩥ᪨

“ᨲᩔ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩑᨲᨴᩉᩮᩣᩈᩥ – ‘ᨾᨿ᩠ᩉᨾ᩠ᨷᩥ ᨡᩮᩣ ᩑᨲᩴ ᩑᩅᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ – ᩁᩪᨷᩴ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ…ᨷᩮ… ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ, ᩁᩪᨷᩴ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᩣ, ᩅᩮᨴᨶᩣ… ᩈᨬ᩠ᨬᩣ… ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ… ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᩣ’ᨲᩥ᪨ ᩋᨳ ᨧ ᨷᨶ ᨾᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩈᨾᨳᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᩪᨷᨵᩥᨷᨭᩥᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩮ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨠ᩠ᨡᨿᩮ ᩅᩥᩁᩣᨣᩮ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩮ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨶ ᨷᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᨲᩥ ᨶᨷ᩠ᨷᩈᩦᨴᨲᩥ ᨶ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ ᨶᩣᨵᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᨷᩁᩥᨲᩔᨶᩣ ᩏᨷᩣᨴᩣᨶᩴ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ; ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨴᩣᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ ᨾᩣᨶᩈᩴ – ‘ᩋᨳ ᨠᩮᩣ ᨧᩁᩉᩥ ᨾᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ’ᨲᩥ? ᨶ ᨡᩮᩣ ᨷᨶᩮᨲᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨷᩔᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨠᩮᩣ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᨾᩮ ᨲᨳᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᨿ᩠ᨿ ᨿᨳᩣᩉᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨷᩔᩮᨿ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥ!

“ᨲᩔ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩑᨲᨴᩉᩮᩣᩈᩥ – ‘ᩋᨿᩴ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨠᩮᩣᩈᨾ᩠ᨻᩥᨿᩴ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᨥᩮᩣᩈᩥᨲᩣᩁᩣᨾᩮ ᩈᨲ᩠ᨳᩩ ᨧᩮᩅ ᩈᩴᩅᨱ᩠ᨱᩥᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨽᩣᩅᩥᨲᩮᩣ ᨧ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩪᨶᩴ ᩈᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩣᩁᩦᨶᩴ, ᨷᩉᩮᩣᨲᩥ ᨧ ᨾᩮ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨲᨳᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᨲᩩᩴ ᨿᨳᩣᩉᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨷᩔᩮᨿ᩠ᨿᩴ᪨ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨧ ᨾᩮ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩮ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩮ ᨲᩣᩅᨲᩥᨠᩣ ᩅᩥᩔᨭ᩠ᨮᩥ᪨ ᨿᩴᨶᩪᨶᩣᩉᩴ ᨿᩮᨶᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨲᩮᨶᩩᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩮᨿ᩠ᨿ’ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩒᩅᨴᨲᩩ ᨾᩴ, ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩮᩣ; ᩋᨶᩩᩈᩣᩈᨲᩩ ᨾᩴ, ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩮᩣ; ᨠᩁᩮᩣᨲᩩ ᨾᩮ, ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᨳᩴ ᨿᨳᩣᩉᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨷᩔᩮᨿ᩠ᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

“ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩮᨶᨷᩥ ᨾᨿᩴ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩮᩣ ᨨᨶ᩠ᨶᩔ ᩋᨲ᩠ᨲᨾᨶᩣ ᩋᨷᩥ ᨶᩣᨾ ᨲᩴ [ᩋᨲ᩠ᨲᨾᨶᩣ ᩋᨽᩥᩁᨴ᩠ᨵᩣ, ᨲᩴ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨)] ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨨᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩋᩣᩅᩥ ᩋᨠᩣᩈᩥ ᨡᩥᩃᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥ [ᨷᨽᩥᨶ᩠ᨴᩥ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨ ᨷᩦ᪨)]᪨ ᩒᨴᩉᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨨᨶ᩠ᨶ , ᩈᩮᩣᨲᩴ; ᨽᨻ᩠ᨻᩮᩣᩈᩥ [ᨽᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᨲ᩠ᩅᩴ (ᨠ᪨)] ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩮᩣ

ឆន្នស្ស តាវតកេនេវ [តាវទេវ (សី។)] ឧឡារំ បីតិបាមោជ្ជំ ឧប្បជ្ជិ – “ភព្វោ កិរស្មិ ធម្មំ វិញ្ញាតុ”ន្តិ។

“សម្មុខា មេតំ, អាវុសោ ឆន្ន, ភគវតោ សុតំ, សម្មុខា ច បដិគ្គហិតំ កច្ចានគោត្តំ ភិក្ខុំ ឱវទន្តស្ស – ទ្វយនិស្សិតោ ខ្វាយំ, កច្ចាន, លោកោ យេភុយ្យេន អត្ថិតញ្ចេវ នត្ថិតញ្ច។ លោកសមុទយំ ខោ, កច្ចាន, យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ បស្សតោ យា លោកេ នត្ថិតា, សា ន ហោតិ។ លោកនិរោធំ ខោ, កច្ចាន, យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ បស្សតោ យា លោកេ អត្ថិតា, សា ន ហោតិ។ ឧបយុបាទានាភិនិវេសវិនិពន្ធោ ខ្វាយំ, កច្ចាន, លោកោ យេភុយ្យេន តំ ចាយំ ឧបយុបាទានំ ចេតសោ អធិដ្ឋានាភិនិវេសានុសយំ ន ឧបេតិ ន ឧបាទិយតិ នាធិដ្ឋាតិ ‘អត្តា មេ’តិ។ ទុក្ខមេវ ឧប្បជ្ជមានំ ឧប្បជ្ជតិ, ទុក្ខំ និរុជ្ឈមានំ និរុជ្ឈតីតិ ន កង្ខតិ ន វិចិកិច្ឆតិ។ អបរប្បច្ចយា ញាណមេវស្ស ឯត្ថ ហោតិ។ ឯត្តាវតា ខោ, កច្ចាន, សម្មាទិដ្ឋិ ហោតិ។ សព្វមត្ថីតិ ខោ, កច្ចាន, អយមេកោ អន្តោ។ សព្វំ នត្ថីតិ អយំ ទុតិយោ អន្តោ។ ឯតេ តេ, កច្ចាន, ឧភោ អន្តេ អនុបគម្ម មជ្ឈេន តថាគតោ ធម្មំ ទេសេតិ – អវិជ្ជាបច្ចយា សង្ខារា; សង្ខារបច្ចយា វិញ្ញាណំ...បេ... ឯវមេតស្ស កេវលស្ស ទុក្ខក្ខន្ធស្ស សមុទយោ ហោតិ។ អវិជ្ជាយ ត្វេវ អសេសវិរាគនិរោធា សង្ខារនិរោធោ...បេ... ឯវមេតស្ស កេវលស្ស ទុក្ខក្ខន្ធស្ស និរោធោ ហោតី”តិ។

“ឯវមេតំ, អាវុសោ អានន្ទ, ហោតិ យេសំ អាយស្មន្តានំ តាទិសា សព្រហ្មចារិនោ អនុកម្បកា អត្ថកាមា ឱវាទកា អនុសាសកា។ ឥទញ្ច បន មេ អាយស្មតោ អានន្ទស្ស ធម្មទេសនំ សុត្វា ធម្មោ អភិសមិតោ”តិ។ អដ្ឋមំ។

៩។ រាហុលសុត្តំ

៩១។ សាវត្ថិនិទានំ ។ អថ ខោ អាយស្មា រាហុលោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា...បេ... ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា រាហុលោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “កថំ នុ ខោ, ភន្តេ, ជានតោ កថំ បស្សតោ ឥមស្មិញ្ច សវិញ្ញាណកេ កាយេ ពហិទ្ធា ច សព្វនិមិត្តេសុ អហង្ការមមង្ការមានានុសយា ន ហោន្តី”តិ?

“យំ កិញ្ចិ, រាហុល, រូបំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ឱឡារិកំ វា សុខុមំ វា ហីនំ វា បណីតំ វា យំ ទូរេ សន្តិកេ វា, សព្វំ រូបំ ‘នេតំ មម, នេសោហមស្មិ, ន មេសោ អត្តា’តិ ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ បស្សតិ។ យា កាចិ វេទនា ... យា កាចិ សញ្ញា... យេ កេចិ សង្ខារា... យំ កិញ្ចិ វិញ្ញាណំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា...បេ... សព្វំ វិញ្ញាណំ ‘នេតំ មម, នេសោហមស្មិ, ន មេសោ អត្តា’តិ ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ បស្សតិ។ ឯវំ ខោ, រាហុល, ជានតោ ឯវំ បស្សតោ ឥមស្មិញ្ច សវិញ្ញាណកេ កាយេ ពហិទ្ធា ច សព្វនិមិត្តេសុ អហង្ការមមង្ការមានានុសយា ន ហោន្តី”តិ។ នវមំ។

១០។ ទុតិយរាហុលសុត្តំ

໙໒. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ຣາຫຸໂລ ພຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ – "ກຖໍ ນຸ ໂຂ, ພນ຺ເຕ, ຊານໂຕ ກຖໍ ປສ຺ສໂຕ ອິມສ຺ມິຎ຺ຈ ສວິຎ຺ຎາຓເກ ກາເຍ ພຫິທ຺ຘາ ຈ ສພ຺ພນິມິຕ຺ເຕສຸ ອຫງ຺ກາຣມມງ຺ກາຣມານາປຄຕໍ ມານສໍ ໂຫຕິ ວິຘາ ສມຕິກ຺ກນ຺ຕໍ ສນ຺ຕໍ ສຸວິມຸຕ຺ຕນ຺"ຕິ? "ຍໍ ກິຎ຺ຈິ, ຣາຫຸລ, ຣູປໍ ອຕີຕານາຄຕປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ວາ ພຫິທ຺ຘາ ວາ...ເປ... ຍໍ ທູເຣ ສນ຺ຕິເກ ວາ, ສພ຺ພໍ ຣູປໍ 'ເນຕໍ ມມ, ເນໂສຫມສ຺ມິ, ນ ເມໂສ ອຕ຺ຕາ'ຕິ ເອວເມຕໍ ຍຖາພູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຎ຺ຎາຍ ທິສ຺ວາ ອນຸປາທາ ວິມຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ. ຍາ ກາຈິ ເວທນາ... ຍາ ກາຈິ ສຎ຺ຎາ... ເຍ ເກຈິ ສງ຺ຂາຣາ... ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ວິຎ຺ຎາຓໍ ອຕີຕານາຄຕປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ວາ ພຫິທ຺ຘາ ວາ ໂອຬາຣິກໍ ວາ ສຸຂຸມໍ ວາ ຫີນໍ ວາ ປຓີຕໍ ວາ ຍໍ ທູເຣ ສນ຺ຕິເກ ວາ, ສພ຺ພໍ ວິຎ຺ຎາຓໍ 'ເນຕໍ ມມ, ເນໂສຫມສ຺ມິ, ນ ເມໂສ ອຕ຺ຕາ'ຕິ ເອວເມຕໍ ຍຖາພູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຎ຺ຎາຍ ທິສ຺ວາ ອນຸປາທາ ວິມຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ຣາຫຸລ , ຊານໂຕ ເອວໍ ປສ຺ສໂຕ ອິມສ຺ມິຎ຺ຈ ສວິຎ຺ຎາຓເກ ກາເຍ ພຫິທ຺ຘາ ຈ ສພ຺ພນິມິຕ຺ເຕສຸ ອຫງ຺ກາຣມມງ຺ກາຣມານາປຄຕໍ ມານສໍ ໂຫຕິ ວິຘາ ສມຕິກ຺ກນ຺ຕໍ ສນ຺ຕໍ ສຸວິມຸຕ຺ຕນ຺"ຕິ. ທສມໍ.

ເຖຣວຄ຺ໂຄ ນວໂມ.

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ –

ອານນ຺ໂທ ຕິສ຺ໂສ ຍມໂກ, ອນຸຣາໂຘ ຈ ວກ຺ກລິ;

ອສ຺ສຊິ ເຂມໂກ ຉນ຺ໂນ, ຣາຫຸລາ ອປເຣ ທຸເວ.

໑໐. ປຸປ຺ຜວຄ຺ໂຄ

໑. ນທີສຸຕ຺ຕໍ

໙໓. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ . "ເສຍ຺ຍຖາປິ, ພິກ຺ຂເວ, ນທີ ປພ຺ພເຕຍ຺ຍາ ໂອຫາຣິນີ ທູຣງ຺ຄມາ ສີຄໂສຕາ. ຕສ຺ສາ ອຸໂພສຸ ຕີເຣສຸ [ອຸພໂຕ ຕີເຣ (ສີ.), ອຸພໂຕ ຕີເຣສຸ (ສ຺ຍາ. ກໍ.)] ກາສາ ເຈປິ ຊາຕາ ອສ຺ສຸ, ເຕ ນໍ ອຊ຺ໂຌລເມ຺ພຍ຺ຍຸໍ; ກຸສາ ເຈປິ ຊາຕາ ອສ຺ສຸ, ເຕ ນໍ ອຊ຺ໂຌລເມ຺ພຍ຺ຍຸໍ; ພພ຺ພຊາ [ປພ຺ພຊາ (ສີ. ປີ.)] ເຈປິ ຊາຕາ ອສ຺ສຸ, ເຕ ນໍ ອຊ຺ໂຌລເມ຺ພຍ຺ຍຸໍ; ພີຣຓາ ເຈປິ ຊາຕາ ອສ຺ສຸ, ເຕ ນໍ ອຊ຺ໂຌລເມ຺ພຍ຺ຍຸໍ; ຣຸກ຺ຂາ ເຈປິ ຊາຕາ ອສ຺ສຸ, ເຕ ນໍ ອຊ຺ໂຌລເມ຺ພຍ຺ຍຸໍ. ຕສ຺ສາ ປຸຣິໂສ ໂສເຕນ ວຸຍ຺ຫມາໂນ ກາເສ ເຈປິ ຄເຓ຺ຫຍ຺ຍ, ເຕ ປລຸເຊ຺ຊຍ຺ຍຸໍ. ໂສ ຕໂຕນິທານໍ ອນຍພ຺ຍສນໍ ອາປເຊ຺ຊຍ຺ຍ; ກຸເສ ເຈປິ ຄເຓ຺ຫຍ຺ຍ, ພພ຺ພເຊ ເຈປິ ຄເຓ຺ຫຍ຺ຍ, ພີຣເຓ ເຈປິ ຄເຓ຺ຫຍ຺ຍ, ຣຸເກ຺ຂ ເຈປິ ຄເຓ຺ຫຍ຺ຍ, ເຕ ປລຸເຊ຺ຊຍ຺ຍຸໍ. ໂສ ຕໂຕນິທານໍ ອນຍພ຺ຍສນໍ ອາປເຊ຺ຊຍ຺ຍ. ເອວເມວ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ອສ຺ສຸຕວາ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ອຣິຍານໍ ອທສ຺ສາວີ ອຣິຍຘມ຺ມສ຺ສ ອໂກວິໂທ ອຣິຍຘມ຺ເມ ອວິນີໂຕ, ສປ຺ປຸຣິສານໍ ອທສ຺ສາວີ ສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ມສ຺ສ ອໂກວິໂທ ສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ເມ ອວິນີໂຕ ຣູປໍ ອຕ຺ຕໂຕ ສມນຸປສ຺ສຕິ, ຣູປວນ຺ຕໍ ວາ ອຕ຺ຕານໍ; ອຕ຺ຕນິ ວາ ຣູປໍ, ຣູປສ຺ມິໍ ວາ ອຕ຺ຕານໍ. ຕສ຺ສ ຕໍ ຣູປໍ ປລຸຊ຺ຊຕິ. ໂສ ຕໂຕນິທານໍ ອນຍພ຺ຍສນໍ ອາປຊ຺ຊຕິ.

វេទនំ... សញ្ញំ... សង្ខារេ... វិញ្ញាណំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, វិញ្ញាណវន្តំ វា អត្តានំ; អត្តនិ វា វិញ្ញាណំ, វិញ្ញាណស្មិំ វា អត្តានំ។ តស្ស តំ វិញ្ញាណំ បលុជ្ជតិ។ សោ តតោនិទានំ អនយព្យសនំ អាបជ្ជតិ។ តំ កិំ មញ្ញថ, ភិក្ខវេ, រូបំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វា”តិ? “អនិច្ចំ, ភន្តេ”។ “វេទនា... សញ្ញា... សង្ខារា... វិញ្ញាណំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វា”តិ? “អនិច្ចំ, ភន្តេ”។ “តស្មាតិហ...បេ... ឯវំ បស្សំ...បេ... នាបរំ ឥត្ថត្តាយាតិ បជានាតី”តិ។ បឋមំ។

២. បុប្ផសុត្តំ

៩៤. សាវត្ថិនិទានំ។ “នាហំ, ភិក្ខវេ, លោកេន វិវទាមិ, លោកោ ច មយា វិវទតិ។ ន, ភិក្ខវេ, ធម្មវាទី កេនចិ លោកស្មិំ វិវទតិ។ យំ, ភិក្ខវេ, នត្ថិសម្មតំ លោកេ បណ្ឌិតានំ, អហម្បិ តំ ‘នត្ថី’តិ វទាមិ។ យំ, ភិក្ខវេ, អត្ថិសម្មតំ លោកេ បណ្ឌិតានំ, អហម្បិ តំ ‘អត្ថី’តិ វទាមិ”។

“កិញ្ច, ភិក្ខវេ, នត្ថិសម្មតំ លោកេ បណ្ឌិតានំ, យមហំ ‘នត្ថី’តិ វទាមិ? រូបំ , ភិក្ខវេ, និច្ចំ ធុវំ សស្សតំ អវិបរិណាមធម្មំ នត្ថិសម្មតំ លោកេ បណ្ឌិតានំ; អហម្បិ តំ ‘នត្ថី’តិ វទាមិ។ វេទនា... សញ្ញា... សង្ខារា... វិញ្ញាណំ និច្ចំ ធុវំ សស្សតំ អវិបរិណាមធម្មំ នត្ថិសម្មតំ លោកេ បណ្ឌិតានំ; អហម្បិ តំ ‘នត្ថី’តិ វទាមិ។ ឥទំ ខោ, ភិក្ខវេ, នត្ថិសម្មតំ លោកេ បណ្ឌិតានំ; អហម្បិ តំ ‘នត្ថី’តិ វទាមិ”។

“កិញ្ច, ភិក្ខវេ, អត្ថិសម្មតំ លោកេ បណ្ឌិតានំ, យមហំ ‘អត្ថី’តិ វទាមិ? រូបំ, ភិក្ខវេ, អនិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ អត្ថិសម្មតំ លោកេ បណ្ឌិតានំ; អហម្បិ តំ ‘អត្ថី’តិ វទាមិ។ វេទនា អនិច្ចា...បេ... វិញ្ញាណំ អនិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ អត្ថិសម្មតំ លោកេ បណ្ឌិតានំ; អហម្បិ តំ ‘អត្ថី’តិ វទាមិ។ ឥទំ ខោ, ភិក្ខវេ, អត្ថិសម្មតំ លោកេ បណ្ឌិតានំ; អហម្បិ តំ ‘អត្ថី’តិ វទាមិ”។

“អត្ថិ, ភិក្ខវេ, លោកេ លោកធម្មោ, តំ តថាគតោ អភិសម្ពុជ្ឈតិ អភិសមេតិ; អភិសម្ពុជ្ឈិត្វា អភិសមេត្វា តំ អាចិក្ខតិ ទេសេតិ បញ្ញាបេតិ បដ្ឋបេតិ វិវរតិ វិភជតិ ឧត្តានីករោតិ។

“កិញ្ច , ភិក្ខវេ, លោកេ លោកធម្មោ, តំ តថាគតោ អភិសម្ពុជ្ឈតិ អភិសមេតិ, អភិសម្ពុជ្ឈិត្វា អភិសមេត្វា អាចិក្ខតិ ទេសេតិ បញ្ញាបេតិ បដ្ឋបេតិ វិវរតិ វិភជតិ ឧត្តានីករោតិ? រូបំ, ភិក្ខវេ, លោកេ លោកធម្មោ តំ តថាគតោ អភិសម្ពុជ្ឈតិ អភិសមេតិ។ អភិសម្ពុជ្ឈិត្វា អភិសមេត្វា អាចិក្ខតិ ទេសេតិ បញ្ញាបេតិ បដ្ឋបេតិ វិវរតិ វិភជតិ ឧត្តានីករោតិ។

“យោ, ភិក្ខវេ, តថាគតេន ឯវំ អាចិក្ខិយមានេ ទេសិយមានេ បញ្ញាបិយមានេ បដ្ឋបិយមានេ វិវរិយមានេ វិភជិយមានេ ឧត្តានីករិយមានេ ន ជានាតិ ន បស្សតិ តមហំ, ភិក្ខវេ, ពាលំ បុថុជ្ជនំ អន្ធំ អចក្ខុកំ អជានន្តំ អបស្សន្តំ កិន្តិ ករោមិ! វេទនា, ភិក្ខវេ, លោកេ លោកធម្មោ...បេ... សញ្ញា, ភិក្ខវេ... សង្ខារា, ភិក្ខវេ... វិញ្ញាណំ, ភិក្ខវេ, លោកេ លោកធម្មោ តំ តថាគតោ អភិសម្ពុជ្ឈតិ អភិសមេតិ។ អភិសម្ពុជ្ឈិត្វា អភិសមេត្វា អាចិក្ខតិ ទេសេតិ បញ្ញាបេតិ បដ្ឋបេតិ វិវរតិ វិភជតិ ឧត្តានីករោតិ។

“យោ, ភិក្ខវេ, តថាគតេន ឯវំ អាចិក្ខិយមានេ ទេសិយមានេ បញ្ញាបិយមានេ បដ្ឋបិយមានេ វិវរិយមានេ វិភជិយមានេ ឧត្តានីករិយមានេ ន ជានាតិ ន បស្សតិ តមហំ, ភិក្ខវេ, ពាលំ បុថុជ្ជនំ អន្ធំ អចក្ខុកំ អជានន្តំ អបស្សន្តំ កិន្តិ ករោមិ!

“សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, ឧប្បលំ វា បទុមំ វា បុណ្ឌរីកំ វា ឧទកេ ជាតំ ឧទកេ សំវឌ្ឍំ ឧទកា អច្ចុគ្គម្ម ឋាតិ [តិដ្ឋតិ (ក.)] អនុបលិត្តំ ឧទកេន; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, តថាគតោ លោកេ ជាតោ លោកេ សំវឌ្ឍោ លោកំ អភិភុយ្យ វិហរតិ អនុបលិត្តោ លោកេនា”តិ។ ទុតិយំ។

៣។ ផេណបិណ្ឌូបមសុត្តំ

៩៥។ ឯកំ សមយំ ភគវា អយុជ្ឈាយំ [អយោជ្ឈាយំ (សី។ បី។)] វិហរតិ គង្គាយ នទិយា តីរេ។ តត្រ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ –

“សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, អយំ គង្គា នទី មហន្តំ ផេណបិណ្ឌំ អាវហេយ្យ។ តមេនំ ចក្ខុមា បុរិសោ បស្សេយ្យ និជ្ឈាយេយ្យ យោនិសោ ឧបបរិក្ខេយ្យ។ តស្ស តំ បស្សតោ និជ្ឈាយតោ យោនិសោ ឧបបរិក្ខតោ រិត្តកញ្ញេវ ខាយេយ្យ, តុច្ឆកញ្ញេវ ខាយេយ្យ, អសារកញ្ញេវ ខាយេយ្យ។ កិញ្ហិ សិយា, ភិក្ខវេ, ផេណបិណ្ឌេ សារោ? ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, យំ កិញ្ចិ រូបំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ...បេ... យំ ទូរេ សន្តិកេ វា តំ ភិក្ខុ បស្សតិ និជ្ឈាយតិ យោនិសោ ឧបបរិក្ខតិ។ តស្ស តំ បស្សតោ និជ្ឈាយតោ យោនិសោ ឧបបរិក្ខតោ រិត្តកញ្ញេវ ខាយតិ , តុច្ឆកញ្ញេវ ខាយតិ, អសារកញ្ញេវ ខាយតិ។ កិញ្ហិ សិយា, ភិក្ខវេ, រូបេ សារោ?

“សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, សរទសមយេ ថុល្លផុសិតកេ ទេវេ វស្សន្តេ ឧទកេ ឧទកបុព្ពុឡំ [ឧទកពុព្ពុឡំ (សី។ បី។)] ឧប្បជ្ជតិ ចេវ និរុជ្ឈតិ ច។ តមេនំ ចក្ខុមា បុរិសោ បស្សេយ្យ និជ្ឈាយេយ្យ យោនិសោ ឧបបរិក្ខេយ្យ។ តស្ស តំ បស្សតោ និជ្ឈាយតោ យោនិសោ ឧបបរិក្ខតោ រិត្តកញ្ញេវ ខាយេយ្យ, តុច្ឆកញ្ញេវ ខាយេយ្យ, អសារកញ្ញេវ ខាយេយ្យ។ កិញ្ហិ សិយា, ភិក្ខវេ, ឧទកបុព្ពុឡេ សារោ? ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, យា កាចិ វេទនា អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នា...បេ... យា ទូរេ សន្តិកេ វា តំ ភិក្ខុ បស្សតិ និជ្ឈាយតិ យោនិសោ ឧបបរិក្ខតិ។ តស្ស តំ បស្សតោ និជ្ឈាយតោ យោនិសោ ឧបបរិក្ខតោ រិត្តកញ្ញេវ ខាយតិ, តុច្ឆកញ្ញេវ ខាយតិ, អសារកញ្ញេវ ខាយតិ។ កិញ្ហិ សិយា, ភិក្ខវេ, វេទនាយ សារោ?

“សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, គិម្ហានំ បច្ឆិមេ មាសេ ឋិតេ មជ្ឈន្ហិកេ កាលេ មរីចិកា ផន្ទតិ។ តមេនំ ចក្ខុមា បុរិសោ បស្សេយ្យ និជ្ឈាយេយ្យ យោនិសោ ឧបបរិក្ខេយ្យ។ តស្ស តំ បស្សតោ និជ្ឈាយតោ យោនិសោ ឧបបរិក្ខតោ រិត្តកញ្ញេវ ខាយេយ្យ, តុច្ឆកញ្ញេវ ខាយេយ្យ...បេ... កិញ្ហិ សិយា, ភិក្ខវេ, មរីចិកាយ សារោ? ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, យា កាចិ សញ្ញា...បេ...។

"សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, បុរិសោ សារត្ថិកោ សារគវេសី សារបរិយេសនំ ចរមានោ តិណ្ហំ កុឋារឹ [កុធារឹ (ស្យា. កំ. ក.)] អាទាយ វនំ បវិសេយ្យ។ សោ តត្ថ បស្សេយ្យ មហន្តំ កទលិក្ខន្ធំ ឧជុំ នវំ អកុក្កុកជាតំ [អកុក្កជាតំ (ក. សី. បី.), អកុប្បជាតំ (ក. សី.), អកុក្កុដកជាតំ (ក.)]។ តមេនំ មូលេ ឆិន្ទេយ្យ; មូលេ ឆេត្វា អគ្គេ ឆិន្ទេយ្យ, អគ្គេ ឆេត្វា បត្តវដ្ដិំ វិនិព្ភុជេយ្យ។ សោ តស្ស បត្តវដ្ដិំ វិនិព្ភុជន្តោ ផេគ្គុម្បិ នាធិគច្ឆេយ្យ, កុតោ សារំ! តមេនំ ចក្ខុមា បុរិសោ បស្សេយ្យ និជ្ឈាយេយ្យ យោនិសោ ឧបបរិក្ខេយ្យ។ តស្ស តំ បស្សតោ និជ្ឈាយតោ យោនិសោ ឧបបរិក្ខតោ រិត្តកញ្ញេវ ខាយេយ្យ, តុច្ឆកញ្ញេវ ខាយេយ្យ, អសារកញ្ញេវ ខាយេយ្យ។ កិញ្ហិ សិយា, ភិក្ខវេ, កទលិក្ខន្ធេ សារោ? ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, យេ កេចិ សង្ខារា អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នា...បេ... យេ ទូរេ សន្តិកេ វា តំ ភិក្ខុ បស្សតិ និជ្ឈាយតិ យោនិសោ ឧបបរិក្ខតិ។ តស្ស តំ បស្សតោ និជ្ឈាយតោ យោនិសោ ឧបបរិក្ខតោ រិត្តកញ្ញេវ ខាយតិ, តុច្ឆកញ្ញេវ ខាយតិ, អសារកញ្ញេវ ខាយតិ។ កិញ្ហិ សិយា, ភិក្ខវេ, សង្ខារេសុ សារោ?

"សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, មាយាការោ វា មាយាការន្តេវាសី វា ចតុមហាបថេ [ចាតុម្មហាបថេ (សី. ស្យា. កំ. បី.)] មាយំ វិទំសេយ្យ។ តមេនំ ចក្ខុមា បុរិសោ បស្សេយ្យ និជ្ឈាយេយ្យ យោនិសោ ឧបបរិក្ខេយ្យ។ តស្ស តំ បស្សតោ និជ្ឈាយតោ យោនិសោ ឧបបរិក្ខតោ រិត្តកញ្ញេវ ខាយេយ្យ, តុច្ឆកញ្ញេវ ខាយេយ្យ, អសារកញ្ញេវ ខាយេយ្យ។ កិញ្ហិ សិយា, ភិក្ខវេ, មាយាយ សារោ? ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, យំ កិញ្ចិ វិញ្ញាណំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ...បេ... យំ ទូរេ សន្តិកេ វា, តំ ភិក្ខុ បស្សតិ និជ្ឈាយតិ យោនិសោ ឧបបរិក្ខតិ។ តស្ស តំ បស្សតោ និជ្ឈាយតោ យោនិសោ ឧបបរិក្ខតោ រិត្តកញ្ញេវ ខាយតិ, តុច្ឆកញ្ញេវ ខាយតិ, អសារកញ្ញេវ ខាយតិ។ កិញ្ហិ សិយា, ភិក្ខវេ, វិញ្ញាណេ សារោ?

"ឯវំ បស្សំ, ភិក្ខវេ, សុតវា អរិយសាវកោ រូបស្មិម្បិ និព្ពិន្ទតិ, វេទនាយបិ... សញ្ញាយបិ... សង្ខារេសុបិ ... វិញ្ញាណស្មិម្បិ និព្ពិន្ទតិ។ និព្ពិន្ទំ វិរជ្ជតិ; វិរាគា វិមុច្ចតិ។ វិមុត្តស្មិំ វិមុត្តមិតិ ញាណំ ហោតិ...បេ... នាបរំ ឥត្ថត្តាយាតិ បជានាតី"តិ។

ឥទមវោច ភគវា។ ឥទំ វត្វាន សុគតោ អថាបរំ ឯតទវោច សត្ថា –

"ផេណបិណ្ឌូបមំ រូបំ, វេទនា ពុព្ពុឡុបមា [ពុព្ពុលុបមា (សី.), បុប្ផុឡុបមា (ក.)];

មរីចិកូបមា សញ្ញា, សង្ខារា កទលូបមា;

មាយូបមញ្ច វិញ្ញាណំ, ទេសិតាទិច្ចពន្ធុនា។

"យថា យថា និជ្ឈាយតិ, យោនិសោ ឧបបរិក្ខតិ;

រិត្តកំ តុច្ឆកំ ហោតិ, យោ នំ បស្សតិ យោនិសោ។

“ឥមញ្ច កាយំ អារព្ភ, ភូរិបញ្ញេន ទេសិតំ;

បហានំ តិណ្ណំ ធម្មានំ, រូបំ បស្សថ [បស្សេថ (សី។)] ឆឌ្ឌិតំ។

“អាយុ ឧស្មា ច វិញ្ញាណំ, យទា កាយំ ជហន្តិមំ;

អបវិទ្ធោ [អបវិទ្ធា (ស្យា។ កំ។)] តទា សេតិ, បរភត្តំ អចេតនំ។

“ឯតាទិសាយំ សន្តានោ, មាយាយំ ពាលលាបិនី;

វធកោ ឯស អក្ខាតោ, សារោ ឯត្ថ ន វិជ្ជតិ។

“ឯវំ ខន្ធេ អវេក្ខេយ្យ, ភិក្ខុ អារទ្ធវីរិយោ;

ទិវា វា យទិ វា រត្តិំ, សម្បជានោ បដិស្សតោ។

“ជហេយ្យ សព្ពសំយោគំ, ករេយ្យ សរណត្តនោ;

ចរេយ្យាទិត្តសីសោវ, បត្ថយំ អច្ចុតំ បទ”ន្តិ។ នវមំ;

១០។ គោមយបិណ្ឌសុត្តំ

៩៦។ សាវត្ថិនិទានំ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “អត្ថិ នុ ខោ, ភន្តេ, កិញ្ចិ រូបំ យំ រូបំ និច្ចំ ធុវំ សស្សតំ អវិបរិណាមធម្មំ សស្សតិសមំ តថេវ ឋស្សតិ? អត្ថិ នុ ខោ, ភន្តេ, កាចិ វេទនា យា វេទនា និច្ចា ធុវា សស្សតា អវិបរិណាមធម្មា សស្សតិសមំ តថេវ ឋស្សតិ? អត្ថិ នុ ខោ, ភន្តេ, កាចិ សញ្ញា យា សញ្ញា...បេ... អត្ថិ នុ ខោ, ភន្តេ, កេចិ សង្ខារា យេ សង្ខារា និច្ចា ធុវា សស្សតា អវិបរិណាមធម្មា សស្សតិសមំ តថេវ ឋស្សន្តិ? អត្ថិ នុ ខោ, ភន្តេ, កិញ្ចិ វិញ្ញាណំ, យំ វិញ្ញាណំ និច្ចំ ធុវំ សស្សតំ អវិបរិណាមធម្មំ សស្សតិសមំ តថេវ ឋស្សតី”តិ? “នត្ថិ ខោ, ភិក្ខុ, កិញ្ចិ រូបំ, យំ រូបំ និច្ចំ ធុវំ សស្សតំ អវិបរិណាមធម្មំ សស្សតិសមំ តថេវ

ឋស្សតិ។ នត្ថិ ខោ, ភិក្ខុ, កាចិ វេទនា... កាចិ សញ្ញា... កេចិ សង្ខារា... កិញ្ចិ វិញ្ញាណំ, យំ វិញ្ញាណំ និច្ចំ ធុវំ សស្សតំ អវិបរិណាមធម្មំ សស្សតិសមំ តថេវ ឋស្សតី"តិ។

អថ ខោ ភគវា បរិត្តំ គោមយបិណ្ឌំ បាណិនា គហេត្វា តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោច – "ឯត្តកោបិ ខោ, ភិក្ខុ, អត្តភាវបដិលាភោ នត្ថិ និច្ចោ ធុវោ សស្សតោ អវិបរិណាមធម្មោ សស្សតិសមំ តថេវ ឋស្សតិ។ ឯត្តកោ ចេបិ, ភិក្ខុ, អត្តភាវបដិលាភោ អភវិស្ស និច្ចោ ធុវោ សស្សតោ អវិបរិណាមធម្មោ, នយិទំ ព្រហ្មចរិយវាសោ បញ្ញាយេថ សម្មា ទុក្ខក្ខយាយ។ យស្មា ច ខោ, ភិក្ខុ, ឯត្តកោបិ អត្តភាវបដិលាភោ នត្ថិ និច្ចោ ធុវោ សស្សតោ អវិបរិណាមធម្មោ, តស្មា ព្រហ្មចរិយវាសោ បញ្ញាយតិ សម្មា ទុក្ខក្ខយាយ។

"ភូតបុព្វាហំ, ភិក្ខុ, រាជា អហោសិំ ខត្តិយោ មុទ្ធាវសិត្តោ។ តស្ស មយ្ហំ, ភិក្ខុ, រញ្ញោ សតោ ខត្តិយស្ស មុទ្ធាវសិត្តស្ស ចតុរាសីតិនគរសហស្សានិ អហេសុំ កុសាវតីរាជធានិប្បមុខានិ។ តស្ស មយ្ហំ, ភិក្ខុ, រញ្ញោ សតោ ខត្តិយស្ស មុទ្ធាវសិត្តស្ស ចតុរាសីតិបាសាទសហស្សានិ អហេសុំ ធម្មបាសាទប្បមុខានិ។ តស្ស មយ្ហំ, ភិក្ខុ, រញ្ញោ សតោ ខត្តិយស្ស មុទ្ធាវសិត្តស្ស ចតុរាសីតិកូដាគារសហស្សានិ អហេសុំ មហាព្យូហកូដាគារប្បមុខានិ [មហាវិយូហកូដាគារប្បមុខានិ (ទី។ និ។ ២។២៦២)]។ តស្ស មយ្ហំ, ភិក្ខុ, រញ្ញោ សតោ ខត្តិយស្ស មុទ្ធាវសិត្តស្ស ចតុរាសីតិបល្លង្កសហស្សានិ អហេសុំ ទន្តមយានិ សារមយានិ សោវណ្ណមយានិ គោនកត្ថតានិ បដិកត្ថតានិ បដលិកត្ថតានិ កទលិមិគបវរបច្ចត្ថរណានិ [កាទលិមិគបវរបច្ចត្ថរណានិ (សី។)] សឧត្តរច្ឆទានិ ឧភតោលោហិតកូបធានានិ។ តស្ស មយ្ហំ, ភិក្ខុ, រញ្ញោ សតោ ខត្តិយស្ស មុទ្ធាវសិត្តស្ស ចតុរាសីតិនាគសហស្សានិ អហេសុំ សោវណ្ណាលង្ការានិ សោវណ្ណធជានិ ហេមជាលបដិច្ឆន្នានិ ឧបោសថនាគរាជប្បមុខានិ។ តស្ស មយ្ហំ, ភិក្ខុ, រញ្ញោ សតោ ខត្តិយស្ស មុទ្ធាវសិត្តស្ស ចតុរាសីតិអស្សសហស្សានិ អហេសុំ សោវណ្ណាលង្ការានិ សោវណ្ណធជានិ ហេមជាលបដិច្ឆន្នានិ វលាហកអស្សរាជប្បមុខានិ។ តស្ស មយ្ហំ, ភិក្ខុ, រញ្ញោ សតោ ខត្តិយស្ស មុទ្ធាវសិត្តស្ស ចតុរាសីតិរថសហស្សានិ អហេសុំ សោវណ្ណាលង្ការានិ សោវណ្ណធជានិ ហេមជាលបដិច្ឆន្នានិ វេជយន្តរថប្បមុខានិ។ តស្ស មយ្ហំ, ភិក្ខុ, រញ្ញោ សតោ ខត្តិយស្ស មុទ្ធាវសិត្តស្ស ចតុរាសីតិមណិសហស្សានិ អហេសុំ មណិរតនប្បមុខានិ។ តស្ស មយ្ហំ, ភិក្ខុ...បេ... ចតុរាសីតិឥត្ថិសហស្សានិ អហេសុំ សុភទ្ទាទេវិប្បមុខានិ។ តស្ស មយ្ហំ, ភិក្ខុ...បេ... ចតុរាសីតិខត្តិយសហស្សានិ អហេសុំ អនុយន្តានិ បរិណាយករតនប្បមុខានិ។ តស្ស មយ្ហំ, ភិក្ខុ...បេ... ចតុរាសីតិធេនុសហស្សានិ អហេសុំ ទុកូលសន្ទនានិ កំសូបធារណានិ។ តស្ស មយ្ហំ, ភិក្ខុ...បេ... ចតុរាសីតិវត្ថកោដិសហស្សានិ អហេសុំ ខោមសុខុមានំ កោសេយ្យសុខុមានំ កម្ពលសុខុមានំ កប្បាសិកសុខុមានំ។ តស្ស មយ្ហំ, ភិក្ខុ...បេ... ចតុរាសីតិថាលិបាកសហស្សានិ អហេសុំ; សាយំ បាតំ ភត្តាភិហារោ អភិហរិយិត្ថ។

"តេសំ ខោ បន, ភិក្ខុ, ចតុរាសីតិយា នគរសហស្សានំ ឯកញ្ញេវ តំ នគរំ ហោតិ យំ តេន សមយេន អជ្ឈាវសាមិ – កុសាវតី រាជធានី។ តេសំ ខោ បន, ភិក្ខុ, ចតុរាសីតិយា បាសាទសហស្សានំ ឯកោយេវ សោ បាសាទោ ហោតិ យំ តេន សមយេន អជ្ឈាវសាមិ – ធម្មោ បាសាទោ។ តេសំ ខោ បន, ភិក្ខុ, ចតុរាសីតិយា កូដាគារសហស្សានំ ឯកញ្ញេវ តំ កូដាគារំ ហោតិ យំ តេន សមយេន អជ្ឈាវសាមិ – មហាព្យូហំ កូដាគារំ។ តេសំ ខោ បន, ភិក្ខុ, ចតុរាសីតិយា បល្លង្កសហស្សានំ ឯកោយេវ សោ បល្លង្កោ ហោតិ

យំ តេន សមយេន បរិភុញ្ជាមិ – ទន្តមយោ វា សារមយោ វា សោវណ្ណមយោ វា រូបិយមយោ វា។ តេសំ ខោ បន, ភិក្ខុ, ចតុរាសីតិយា នាគសហស្សានំ ឯកោយេវ សោ នាគោ ហោតិ យំ តេន សមយេន អភិរុហាមិ – ឧបោសថោ នាគរាជា។ តេសំ ខោ បន, ភិក្ខុ, ចតុរាសីតិយា អស្សសហស្សានំ ឯកោយេវ សោ អស្សោ ហោតិ យំ តេន សមយេន អភិរុហាមិ – វលាហកោ អស្សរាជា។ តេសំ ខោ បន, ភិក្ខុ, ចតុរាសីតិយា រថសហស្សានំ ឯកោយេវ សោ រថោ ហោតិ យំ តេន សមយេន អភិរុហាមិ – វេជយន្តោ រថោ។ តេសំ ខោ បន, ភិក្ខុ, ចតុរាសីតិយា ឥត្ថិសហស្សានំ ឯកាយេវ សា ឥត្ថី ហោតិ យា មំ តេន សមយេន បច្ចុបដ្ឋាតិ – ខត្តិយានី វា វេលាមិកា វា។ តេសំ ខោ បន, ភិក្ខុ, ចតុរាសីតិយា វត្ថកោដិសហស្សានំ ឯកំយេវ តំ វត្ថយុគំ ហោតិ យំ តេន សមយេន បរិទហាមិ – ខោមសុខុមំ វា កោសេយ្យសុខុមំ វា កម្ពលសុខុមំ វា កប្បាសិកសុខុមំ វា។ តេសំ ខោ បន, ភិក្ខុ, ចតុរាសីតិយា ថាលិបាកសហស្សានំ ឯកោយេវ សោ ថាលិបាកោ ហោតិ យតោ នាឡិកោទនបរមំ ភុញ្ជាមិ តទុបិយញ្ច សូបេយ្យំ [សូបេយ្យន្តិ (ស្យា. កំ.)]។ ឥតិ ខោ, ភិក្ខុ, សព្ពេ តេ សង្ខារា អតីតា និរុទ្ធា វិបរិណតា។ ឯវំ អនិច្ចា ខោ, ភិក្ខុ, សង្ខារា។ ឯវំ អទ្ធុវា ខោ, ភិក្ខុ, សង្ខារា។ ឯវំ អនស្សាសិកា ខោ, ភិក្ខុ, សង្ខារា។ យាវញ្ចិទំ , ភិក្ខុ, អលមេវ សព្ពសង្ខារេសុ និព្ពិន្ទិតុំ, អលំ វិរជ្ជិតុំ, អលំ វិមុច្ចិតុ”ន្តិ។ ទសមំ។

៧. នខសិខាសុត្តំ

៩៧. សាវត្ថិនិទានំ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “អត្ថិ នុ ខោ, ភន្តេ, កិញ្ចិ រូបំ យំ រូបំ និច្ចំ ធុវំ សស្សតំ អវិបរិណាមធម្មំ សស្សតិសមំ តថេវ ឋស្សតិ? អត្ថិ នុ ខោ, ភន្តេ, កាចិ វេទនា យា វេទនា និច្ចា ធុវា សស្សតា អវិបរិណាមធម្មា សស្សតិសមំ តថេវ ឋស្សតិ? អត្ថិ នុ ខោ, ភន្តេ, កាចិ សញ្ញា…បេ… កេចិ សង្ខារា, យេ សង្ខារា និច្ចា ធុវា សស្សតា អវិបរិណាមធម្មា សស្សតិសមំ តថេវ ឋស្សន្តិ? អត្ថិ នុ ខោ, ភន្តេ, កិញ្ចិ វិញ្ញាណំ, យំ វិញ្ញាណំ និច្ចំ ធុវំ សស្សតំ អវិបរិណាមធម្មំ សស្សតិសមំ តថេវ ឋស្សតី”តិ? “នត្ថិ ខោ, ភិក្ខុ, កិញ្ចិ រូបំ, យំ រូបំ និច្ចំ ធុវំ សស្សតំ អវិបរិណាមធម្មំ សស្សតិសមំ តថេវ ឋស្សតិ។ នត្ថិ ខោ, ភិក្ខុ, កាចិ វេទនា… កាចិ សញ្ញា… កេចិ សង្ខារា…បេ… កិញ្ចិ វិញ្ញាណំ, យំ វិញ្ញាណំ និច្ចំ ធុវំ សស្សតំ អវិបរិណាមធម្មំ សស្សតិសមំ តថេវ ឋស្សតី”តិ។

អថ ខោ ភគវា បរិត្តំ នខសិខាយំ បំសុំ អារោបេត្វា តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោច – “ឯត្តកម្បិ ខោ, ភិក្ខុ, រូបំ នត្ថិ និច្ចំ ធុវំ សស្សតំ អវិបរិណាមធម្មំ សស្សតិសមំ តថេវ ឋស្សតិ។ ឯត្តកំ ចេបិ, ភិក្ខុ, រូបំ អភវិស្ស និច្ចំ ធុវំ សស្សតំ អវិបរិណាមធម្មំ, នយិទំ ព្រហ្មចរិយវាសោ បញ្ញាយេថ សម្មា ទុក្ខក្ខយាយ។ យស្មា ច ខោ, ភិក្ខុ, ឯត្តកម្បិ រូបំ នត្ថិ និច្ចំ ធុវំ សស្សតំ អវិបរិណាមធម្មំ, តស្មា ព្រហ្មចរិយវាសោ បញ្ញាយតិ សម្មា ទុក្ខក្ខយាយ”។

“ឯត្តកាបិ ខោ, ភិក្ខុ, វេទនា នត្ថិ និច្ចា ធុវា សស្សតា អវិបរិណាមធម្មា សស្សតិសមំ តថេវ ឋស្សតិ។ ឯត្តកា ចេបិ, ភិក្ខុ, វេទនា អភវិស្ស និច្ចា ធុវា សស្សតា អវិបរិណាមធម្មា, ន យិទំ ព្រហ្មចរិយវាសោ បញ្ញាយេថ សម្មា ទុក្ខក្ខយាយ។ យស្មា ច ខោ, ភិក្ខុ,

ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣᨷᩥ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣ ᨵᩩᩅᩣ ᩈᩔᨲᩣ ᩋᩅᩥᨷᩁᩥᨱᩣᨾᨵᨾ᩠ᨾᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩅᩣᩈᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨠ᩠ᨡᨿᩣᨿ᪨

“ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣᨷᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ…ᨷᩮ… ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣᨷᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣ ᨵᩩᩅᩣ ᩈᩔᨲᩣ ᩋᩅᩥᨷᩁᩥᨱᩣᨾᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩈᩔᨲᩥᩈᨾᩴ ᨲᨳᩮᩅ ᨮᩔᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣ ᨧᩮᨷᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᩋᨽᩅᩥᩔᩴᩈᩩ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣ ᨵᩩᩅᩣ ᩈᩔᨲᩣ ᩋᩅᩥᨷᩁᩥᨱᩣᨾᨵᨾ᩠ᨾᩣ, ᨶ ᨿᩥᨴᩴ ᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩅᩣᩈᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᩮᨳ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨠ᩠ᨡᨿᩣᨿ᪨ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨧ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣᨷᩥ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣ ᨵᩩᩅᩣ ᩈᩔᨲᩣ ᩋᩅᩥᨷᩁᩥᨱᩣᨾᨵᨾ᩠ᨾᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩅᩣᩈᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨠ᩠ᨡᨿᩣᨿ᪨

“ᩑᨲ᩠ᨲᨠᨾ᩠ᨷᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨵᩩᩅᩴ ᩈᩔᨲᩴ ᩋᩅᩥᨷᩁᩥᨱᩣᨾᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᩔᨲᩥᩈᨾᩴ ᨲᨳᩮᩅ ᨮᩔᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨲᨠᨾ᩠ᨷᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩋᨽᩅᩥᩔ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨵᩩᩅᩴ ᩈᩔᨲᩴ ᩋᩅᩥᨷᩁᩥᨱᩣᨾᨵᨾ᩠ᨾᩴ, ᨶ ᨿᩥᨴᩴ ᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩅᩣᩈᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᩮᨳ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨠ᩠ᨡᨿᩣᨿ᪨ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨧ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᩑᨲ᩠ᨲᨠᨾ᩠ᨷᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨵᩩᩅᩴ ᩈᩔᨲᩴ ᩋᩅᩥᨷᩁᩥᨱᩣᨾᨵᨾ᩠ᨾᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩅᩣᩈᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨠ᩠ᨡᨿᩣᨿ᪨

“ᨲᩴ ᨠᩥᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᩈᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᩁᩪᨷᩴ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ”ᨲᩥ? “ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨ “ᩅᩮᨴᨶᩣ… ᩈᨬ᩠ᨬᩣ… ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ… ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ”ᨲᩥ? “ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”…ᨷᩮ… “ᨲᩈ᩠ᨾᩣᨲᩥᩉ…ᨷᩮ… ᩑᩅᩴ ᨷᩔᩴ…ᨷᩮ… ᨶᩣᨷᩁᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᨲ᩠ᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨷᨬ᩠ᨧᨾᩴ᪨

᪉᪨ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪉᪈᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – “ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩁᩪᨷᩴ, ᨿᩴ ᩁᩪᨷᩴ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨵᩩᩅᩴ ᩈᩔᨲᩴ ᩋᩅᩥᨷᩁᩥᨱᩣᨾᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᩔᨲᩥᩈᨾᩴ ᨲᨳᩮᩅ ᨮᩔᨲᩥ? ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨠᩣᨧᩥ ᩅᩮᨴᨶᩣ…ᨷᩮ… ᨠᩣᨧᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩣ… ᨠᩮᨧᩥ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ… ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ, ᨿᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨵᩩᩅᩴ ᩈᩔᨲᩴ ᩋᩅᩥᨷᩁᩥᨱᩣᨾᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᩔᨲᩥᩈᨾᩴ ᨲᨳᩮᩅ ᨮᩔᨲᩦ”ᨲᩥ? “ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩁᩪᨷᩴ ᨿᩴ ᩁᩪᨷᩴ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨵᩩᩅᩴ ᩈᩔᨲᩴ ᩋᩅᩥᨷᩁᩥᨱᩣᨾᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᩔᨲᩥᩈᨾᩴ ᨲᨳᩮᩅ ᨮᩔᨲᩥ᪨ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᨠᩣᨧᩥ ᩅᩮᨴᨶᩣ… ᨠᩣᨧᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩣ… ᨠᩮᨧᩥ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ… ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ, ᨿᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨵᩩᩅᩴ ᩈᩔᨲᩴ ᩋᩅᩥᨷᩁᩥᨱᩣᨾᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᩔᨲᩥᩈᨾᩴ ᨲᨳᩮᩅ ᨮᩔᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨨᨭ᩠ᨮᩴ᪨

᪁᪀᪨ ᨣᨴ᩠ᨴᩩᩃᨻᨴ᩠ᨵᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪉᪉᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ “ᩋᨶᨾᨲᨣ᩠ᨣᩮᩣᨿᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᩴᩈᩣᩁᩮᩣ᪨ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩣ ᨠᩮᩣᨭᩥ ᨶ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨶᩦᩅᩁᨱᩣᨶᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᩅᨲᩴ ᩈᩴᩈᩁᨲᩴ᪨ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨾᨿᩮᩣ ᨿᩴ ᨾᩉᩣᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩏᩔᩩᩔᨲᩥ ᩅᩥᩈᩩᩔᨲᩥ ᨶ ᨽᩅᨲᩥ; ᨶ ᨲ᩠ᩅᩮᩅᩣᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨶᩦᩅᩁᨱᩣᨶᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᩅᨲᩴ ᩈᩴᩈᩁᨲᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔ ᩋᨶ᩠ᨲᨠᩥᩁᩥᨿᩴ ᩅᨴᩣᨾᩥ᪨ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨾᨿᩮᩣ ᨿᩴ ᩈᩥᨶᩮᩁᩩᨷᨻ᩠ᨻᨲᩁᩣᨩᩣ ᨯᨿ᩠ᩉᨲᩥ ᩅᩥᨶᩔᨲᩥ ᨶ ᨽᩅᨲᩥ; ᨶ ᨲ᩠ᩅᩮᩅᩣᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨶᩦᩅᩁᨱᩣᨶᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᩅᨲᩴ ᩈᩴᩈᩁᨲᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔ ᩋᨶ᩠ᨲᨠᩥᩁᩥᨿᩴ ᩅᨴᩣᨾᩥ᪨ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨾᨿᩮᩣ ᨿᩴ ᨾᩉᩣᨷᨳᩅᩦ ᨯᨿ᩠ᩉᨲᩥ ᩅᩥᨶᩔᨲᩥ ᨶ ᨽᩅᨲᩥ; ᨶ ᨲ᩠ᩅᩮᩅᩣᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨶᩦᩅᩁᨱᩣᨶᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ

តណ្ហាសំយោជនានំ សន្ធាវតំ សំសរតំ ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយំ វទាមិ”។

“សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, សា គទ្ទុលពទ្ធោ [គទ្ទូលពទ្ធោ (ស្យា. កំ.)] ទឡ្ហេ ខីលេ វា ថម្ភេ វា ឧបនិពទ្ធោ តមេវ ខីលំ វា ថម្ភំ វា អនុបរិធាវតិ អនុបរិវត្តតិ; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អស្សុតវា បុថុជ្ជនោ អរិយានំ អទស្សាវី…បេ… សប្បុរិសធម្មេ អវិនីតោ រូបំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ…បេ… វេទនំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ… សញ្ញំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ… សង្ខារេ អត្តតោ សមនុបស្សតិ… វិញ្ញាណំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, វិញ្ញាណវន្តំ វា អត្តានំ; អត្តនិ វា វិញ្ញាណំ, វិញ្ញាណស្មិំ វា អត្តានំ។ សោ រូបញ្ញេវ អនុបរិធាវតិ អនុបរិវត្តតិ, វេទនញ្ញេវ…បេ… សញ្ញញ្ញេវ… សង្ខារេយេវ… វិញ្ញាណញ្ញេវ អនុបរិធាវតិ អនុបរិវត្តតិ។ សោ រូបំ អនុបរិធាវំ អនុបរិវត្តំ, វេទនំ…បេ… សញ្ញំ… សង្ខារេ… វិញ្ញាណំ អនុបរិធាវំ អនុបរិវត្តំ, ន បរិមុច្ចតិ រូបម្ហា, ន បរិមុច្ចតិ វេទនាយ, ន បរិមុច្ចតិ សញ្ញាយ, ន បរិមុច្ចតិ សង្ខារេហិ, ន បរិមុច្ចតិ វិញ្ញាណម្ហា, ន បរិមុច្ចតិ ជាតិយា ជរាមរណេន សោកេហិ បរិទេវេហិ ទុក្ខេហិ ទោមនស្សេហិ ឧបាយាសេហិ។ ‘ន បរិមុច្ចតិ ទុក្ខស្មា’តិ វទាមិ”។

“សុតវា ច ខោ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ អរិយានំ ទស្សាវី…បេ… សប្បុរិសធម្មេ សុវិនីតោ, ន រូបំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ…បេ… ន វេទនំ… ន សញ្ញំ… ន សង្ខារេ… ន វិញ្ញាណំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, ន វិញ្ញាណវន្តំ វា អត្តានំ; ន អត្តនិ វា វិញ្ញាណំ, ន វិញ្ញាណស្មិំ វា អត្តានំ។ សោ រូបំ នានុបរិធាវតិ នានុបរិវត្តតិ, វេទនំ… សញ្ញំ… សង្ខារេ… វិញ្ញាណំ នានុបរិធាវតិ នានុបរិវត្តតិ។ សោ រូបំ អននុបរិធាវំ អននុបរិវត្តំ, វេទនំ… សញ្ញំ… សង្ខារេ… វិញ្ញាណំ អននុបរិធាវំ អននុបរិវត្តំ; បរិមុច្ចតិ រូបម្ហា, បរិមុច្ចតិ វេទនាយ, បរិមុច្ចតិ សញ្ញាយ, បរិមុច្ចតិ សង្ខារេហិ, បរិមុច្ចតិ វិញ្ញាណម្ហា, បរិមុច្ចតិ ជាតិយា ជរាមរណេន សោកេហិ បរិទេវេហិ ទុក្ខេហិ ទោមនស្សេហិ ឧបាយាសេហិ។ ‘បរិមុច្ចតិ ទុក្ខស្មា’តិ វទាមី”តិ។ នវមំ។

១០. ទុតិយគទ្ទុលពទ្ធសុត្តំ

១០០. សាវត្ថិនិទានំ។ “អនមតគ្គោយំ, ភិក្ខវេ, សំសារោ។ បុព្ពា កោដិ ន បញ្ញាយតិ អវិជ្ជានីវរណានំ សត្តានំ តណ្ហាសំយោជនានំ សន្ធាវតំ សំសរតំ។ សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, សា គទ្ទុលពទ្ធោ ទឡ្ហេ ខីលេ វា ថម្ភេ វា ឧបនិពទ្ធោ។ សោ គច្ឆតិ ចេបិ តមេវ ខីលំ វា ថម្ភំ វា ឧបគច្ឆតិ; តិដ្ឋតិ ចេបិ តមេវ ខីលំ វា ថម្ភំ វា ឧបតិដ្ឋតិ; និសីទតិ ចេបិ តមេវ ខីលំ វា ថម្ភំ វា ឧបនិសីទតិ; និបជ្ជតិ ចេបិ តមេវ ខីលំ វា ថម្ភំ វា ឧបនិបជ្ជតិ។ ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អស្សុតវា បុថុជ្ជនោ រូបំ ‘ឯតំ មម, ឯសោហមស្មិ, ឯសោ មេ អត្តា’តិ សមនុបស្សតិ។ វេទនំ… សញ្ញំ… សង្ខារេ… វិញ្ញាណំ ‘ឯតំ មម, ឯសោហមស្មិ, ឯសោ មេ អត្តា’តិ សមនុបស្សតិ។ សោ គច្ឆតិ ចេបិ ឥមេវ បញ្ចុបាទានក្ខន្ធេ ឧបគច្ឆតិ; តិដ្ឋតិ ចេបិ ឥមេវ បញ្ចុបាទានក្ខន្ធេ ឧបតិដ្ឋតិ; និសីទតិ ចេបិ ឥមេវ បញ្ចុបាទានក្ខន្ធេ ឧបនិសីទតិ; និបជ្ជតិ ចេបិ ឥមេវ បញ្ចុបាទានក្ខន្ធេ ឧបនិបជ្ជតិ។ តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, អភិក្ខណំ សកំ ចិត្តំ បច្ចវេក្ខិតព្ពំ – ‘ទីឃរត្តមិទំ ចិត្តំ សំកិលិដ្ឋំ រាគេន ទោសេន មោហេនា’តិ។ ចិត្តសំកិលេសា, ភិក្ខវេ, សត្តា សំកិលិស្សន្តិ; ចិត្តវោទានា សត្តា វិសុជ្ឈន្តិ។

"ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᩅᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᩁᨱᩴ ᨶᩣᨾ ᨧᩥᨲ᩠ᨲ"ᨶ᩠ᨲᩥ? "ᩑᩅᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ"᪨ "ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᩁᨱᩴ ᨶᩣᨾ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩥᨲᩴ᪨ ᨲᩮᨶᨸᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᩁᨱᩮᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨬᩮᩅ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨲᩁᩴ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣᨲᩥᩉ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᩈᨠᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ – 'ᨴᩦᨥᩁᨲ᩠ᨲᨾᩥᨴᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩴᨠᩥᩃᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᩁᩣᨣᩮᨶ ᨴᩮᩣᩈᩮᨶ ᨾᩮᩣᩉᩮᨶᩣ'ᨲᩥ᪨ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩈᩴᨠᩥᩃᩮᩈᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩴᨠᩥᩃᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ; ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩅᩮᩣᨴᩣᨶᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᩈᩩᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᨲᩥ᪨

"ᨶᩣᩉᩴ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩑᨠᨶᩥᨠᩣᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᨾᨶᩩᨸᩔᩣᨾᩥ ᩑᩅᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨿᨳᨿᩥᨴᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨣᨲᩣ ᨸᩣᨱᩣ, ᨲᩮᨸᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨣᨲᩣ ᨸᩣᨱᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨲᩣ, ᨲᩮᩉᩥᨸᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨣᨲᩮᩉᩥ ᨸᩣᨱᩮᩉᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨬᩮᩅ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨲᩁᩴ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣᨲᩥᩉ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᩈᨠᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ – 'ᨴᩦᨥᩁᨲ᩠ᨲᨾᩥᨴᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩴᨠᩥᩃᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᩁᩣᨣᩮᨶ ᨴᩮᩣᩈᩮᨶ ᨾᩮᩣᩉᩮᨶᩣ'ᨲᩥ᪨ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩈᩴᨠᩥᩃᩮᩈᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩴᨠᩥᩃᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ; ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩅᩮᩣᨴᩣᨶᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᩈᩩᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᨲᩥ᪨

"ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩁᨩᨠᩮᩣ ᩅᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩣᩁᨠᩮᩣ ᩅᩣ ᩁᨩᨶᩣᨿ ᩅᩣ ᩃᩣᨡᩣᨿ ᩅᩣ ᩉᩃᩥᨴ᩠ᨴᩥᨿᩣ ᩅᩣ ᨶᩦᩃᩥᨿᩣ ᩅᩣ ᨾᨬ᩠ᨩᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿ [ᨾᨬ᩠ᨩᩮᨭ᩠ᨮᩣᨿ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨), ᨾᨬ᩠ᨩᩮᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ (ᨸᩦ᪨)] ᩅᩣ ᩈᩩᨸᩁᩥᨾᨭ᩠ᨮᩮ ᨹᩃᨠᩮ ᩅᩣ ᨽᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩅᩣ ᨴᩩᩔᨸᨭ᩠ᨭᩮ ᩅᩣ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᩁᩪᨸᩴ ᩅᩣ ᨸᩩᩁᩥᩈᩁᩪᨸᩴ ᩅᩣ ᩋᨽᩥᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨶᩮᨿ᩠ᨿ ᩈᨻ᩠ᨻᨦ᩠ᨣᨸᨧ᩠ᨧᨦ᩠ᨣᩴ; ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩔᩩᨲᩅᩣ ᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩮᩣ ᩁᩪᨸᨬ᩠ᨬᩮᩅ ᩋᨽᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨽᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩮᨲᩥ, ᩅᩮᨴᨶᨬ᩠ᨬᩮᩅ...ᨸᩮ... ᩈᨬ᩠ᨬᨬ᩠ᨬᩮᩅ... ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮᨿᩮᩅ... ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨬ᩠ᨬᩮᩅ ᩋᨽᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨽᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩮᨲᩥ᪨ ᨲᩴ ᨠᩥᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᨳ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩁᩪᨸᩴ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ"ᨲᩥ? "ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ"᪨ "ᩅᩮᨴᨶᩣ... ᩈᨬ᩠ᨬᩣ... ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ... ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ...ᨸᩮ... "ᨲᩈ᩠ᨾᩣᨲᩥᩉ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᩅᩴ ᨸᩔᩴ...ᨸᩮ... ᨶᩣᨸᩁᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᨲ᩠ᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩦ"ᨲᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩴ᪨

᪈᪨ ᩅᩣᩈᩥᨩᨭᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪀᪁᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ "ᨩᩣᨶᨲᩮᩣ ᩋᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᩔᨲᩮᩣ ᩋᩣᩈᩅᩣᨶᩴ ᨡᨿᩴ ᩅᨴᩣᨾᩥ, ᨶᩮᩣ ᩋᨩᩣᨶᨲᩮᩣ ᨶᩮᩣ ᩋᨸᩔᨲᩮᩣ᪨ ᨠᩥᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨩᩣᨶᨲᩮᩣ ᨠᩥᩴ ᨸᩔᨲᩮᩣ ᩋᩣᩈᩅᩣᨶᩴ ᨡᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ? 'ᩍᨲᩥ ᩁᩪᨸᩴ, ᩍᨲᩥ ᩁᩪᨸᩔ ᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ, ᩍᨲᩥ ᩁᩪᨸᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ; ᩍᨲᩥ ᩅᩮᨴᨶᩣ... ᩍᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩣ... ᩍᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ... ᩍᨲᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ, ᩍᨲᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ, ᩍᨲᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ'ᨲᩥ – ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨩᩣᨶᨲᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᨸᩔᨲᩮᩣ ᩋᩣᩈᩅᩣᨶᩴ ᨡᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ"᪨

"ᨽᩣᩅᨶᩣᨶᩩᨿᩮᩣᨣᩴ ᩋᨶᨶᩩᨿᩩᨲ᩠ᨲᩔ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩅᩥᩉᩁᨲᩮᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨸᩥ ᩑᩅᩴ ᩍᨧ᩠ᨨᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ – 'ᩋᩉᩮᩣ ᩅᨲ ᨾᩮ ᩋᨶᩩᨸᩣᨴᩣᨿ ᩋᩣᩈᩅᩮᩉᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᩮᨿ᩠ᨿᩣ'ᨲᩥ, ᩋᨳ ᨡ᩠ᩅᩔ ᨶᩮᩅ ᩋᨶᩩᨸᩣᨴᩣᨿ ᩋᩣᩈᩅᩮᩉᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᨲᩴ ᨠᩥᩔ ᩉᩮᨲᩩ? 'ᩋᨽᩣᩅᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ' ᨲᩥᩔ ᩅᨧᨶᩦᨿᩴ᪨ ᨠᩥᩔ ᩋᨽᩣᩅᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ? ᩋᨽᩣᩅᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᩈᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩴ, ᩋᨽᩣᩅᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᨸ᩠ᨸᨵᩣᨶᩣᨶᩴ, ᩋᨽᩣᩅᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨸᩣᨴᩣᨶᩴ, ᩋᨽᩣᩅᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᩍᨶ᩠ᨴ᩠ᩁᩥᨿᩣᨶᩴ, ᩋᨽᩣᩅᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᨻᩃᩣᨶᩴ, ᩋᨽᩣᩅᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨶᩴ ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩣᨶᩴ, ᩋᨽᩣᩅᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩁᩥᨿᩔ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩔ ᨾᨣ᩠ᨣᩔ᪨

"ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨭᩥᨿᩣ ᩋᨱ᩠ᨯᩣᨶᩥ ᩋᨭ᩠ᨮ ᩅᩣ ᨴᩈ ᩅᩣ ᨴ᩠ᩅᩤᨴᩈ ᩅᩣ᪨ ᨲᩣᨶᩔᩩ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨭᩥᨿᩣ ᨶ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᩋᨵᩥᩈᨿᩥᨲᩣᨶᩥ, ᨶ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᨸᩁᩥᩈᩮᨴᩥᨲᩣᨶᩥ, ᨶ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᨸᩁᩥᨽᩣᩅᩥᨲᩣᨶᩥ᪨ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨸᩥ ᨲᩔᩣ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨭᩥᨿᩣ ᩑᩅᩴ ᩍᨧ᩠ᨨᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ – 'ᩋᩉᩮᩣ, ᩅᨲ ᨾᩮ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨭᨸᩮᩣᨲᨠᩣ ᨸᩣᨴᨶᨡᩈᩥᨡᩣᨿ ᩅᩣ

មុខតុណ្ឌកេន វា អណ្ឌកោសំ បទាលេត្វា សោត្ថិនា អភិនិព្ភិជ្ជេយ្យុ’ន្តិ, អថ ខោ អភព្ពាវ តេ កុក្កុដបោតកា បាទនខសិខាយ វា មុខតុណ្ឌកេន វា អណ្ឌកោសំ បទាលេត្វា សោត្ថិនា អភិនិព្ភិជ្ជិតុំ។ តំ កិស្ស ហេតុ? តថា ហិ បន, ភិក្ខវេ, កុក្កុដិយា អណ្ឌានិ អដ្ឋ វា ទស វា ទ្វាទស វា; តានិ កុក្កុដិយា ន សម្មា អធិសយិតានិ, ន សម្មា បរិសេទិតានិ, ន សម្មា បរិភាវិតានិ។ ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភាវនានុយោគំ អននុយុត្តស្ស ភិក្ខុនោ វិហរតោ កិញ្ចាបិ ឯវំ ឥច្ឆា ឧប្បជ្ជេយ្យ – ‘អហោ, វត មេ អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុច្ចេយ្យា’តិ, អថ ខ្វស្ស នេវ អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? ‘អភាវិតត្តា’តិស្ស វចនីយំ។ កិស្ស អភាវិតត្តា? អភាវិតត្តា ចតុន្នំ សតិបដ្ឋានានំ…បេ… អដ្ឋង្គិកស្ស មគ្គស្ស។

“ភាវនានុយោគំ អនុយុត្តស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ វិហរតោ កិញ្ចាបិ ន ឯវំ ឥច្ឆា ឧប្បជ្ជេយ្យ – ‘អហោ វត មេ អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុច្ចេយ្យា’តិ, អថ ខ្វស្ស អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? ‘ភាវិតត្តា’តិស្ស វចនីយំ។ កិស្ស ភាវិតត្តា? ភាវិតត្តា ចតុន្នំ សតិបដ្ឋានានំ, ភាវិតត្តា ចតុន្នំ សម្មប្បធានានំ, ភាវិតត្តា ចតុន្នំ ឥទ្ធិបាទានំ, ភាវិតត្តា បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ, ភាវិតត្តា បញ្ចន្នំ ពលានំ, ភាវិតត្តា សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ, ភាវិតត្តា អរិយស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស មគ្គស្ស។

“សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, កុក្កុដិយា អណ្ឌានិ អដ្ឋ វា ទស វា ទ្វាទស វា។ តានស្សុ កុក្កុដិយា សម្មា អធិសយិតានិ, សម្មា បរិសេទិតានិ, សម្មា បរិភាវិតានិ។ កិញ្ចាបិ តស្សា កុក្កុដិយា ន ឯវំ ឥច្ឆា ឧប្បជ្ជេយ្យ – ‘អហោ វត មេ កុក្កុដបោតកា បាទនខសិខាយ វា មុខតុណ្ឌកេន វា អណ្ឌកោសំ បទាលេត្វា សោត្ថិនា អភិនិព្ភិជ្ជេយ្យុ’ន្តិ, អថ ខោ ភព្ពាវ តេ កុក្កុដបោតកា បាទនខសិខាយ វា មុខតុណ្ឌកេន វា អណ្ឌកោសំ បទាលេត្វា សោត្ថិនា អភិនិព្ភិជ្ជិតុំ។ តំ កិស្ស ហេតុ? តថា ហិ បន, ភិក្ខវេ, កុក្កុដិយា អណ្ឌានិ អដ្ឋ វា ទស វា ទ្វាទស វា; តានស្សុ កុក្កុដិយា សម្មា អធិសយិតានិ, សម្មា បរិសេទិតានិ, សម្មា បរិភាវិតានិ។ ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភាវនានុយោគំ អនុយុត្តស្ស ភិក្ខុនោ វិហរតោ កិញ្ចាបិ ន ឯវំ ឥច្ឆា ឧប្បជ្ជេយ្យ – ‘អហោ វត មេ អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុច្ចេយ្យា’តិ, អថ ខ្វស្ស អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? ‘ភាវិតត្តា’តិស្ស វចនីយំ។ កិស្ស ភាវិតត្តា? ភាវិតត្តា ចតុន្នំ សតិបដ្ឋានានំ…បេ… ភាវិតត្តា អរិយស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស មគ្គស្ស។

“សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, បលគណ្ឌស្ស វា បលគណ្ឌន្តេវាសិស្ស វា វាសិជដេ ទិស្សន្តេវ អង្គុលិបទានិ ទិស្សតិ អង្គុដ្ឋបទំ។ នោ ច ខ្វស្ស ឯវំ ញាណំ ហោតិ – ‘ឯត្តកំ មេ អជ្ជ វាសិជដស្ស ខីណំ, ឯត្តកំ ហិយ្យោ, ឯត្តកំ បរេ’តិ។ អថ ខ្វស្ស ខីណេ ខីណន្តេ្វវ ញាណំ ហោតិ។ ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភាវនានុយោគំ អនុយុត្តស្ស ភិក្ខុនោ វិហរតោ កិញ្ចាបិ ន ឯវំ ញាណំ ហោតិ – ‘ឯត្តកំ មេ អជ្ជ អាសវានំ ខីណំ, ឯត្តកំ ហិយ្យោ, ឯត្តកំ បរេ’តិ, អថ ខ្វស្ស ខីណេ ខីណន្តេ្វវ ញាណំ ហោតិ។ សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, សាមុទ្ទិកាយ នាវាយ វេត្តពន្ធនពន្ធាយ ឆម្មាសានិ ឧទកេ បរិយាទាយ ហេមន្តិកេន ថលេ ឧក្ខិត្តាយ វាតាតបបរេតានិ វេត្តពន្ធនានិ។ តានិ បាវុស្សកេន មេឃេន អភិប្បវុដ្ឋានិ អប្បកសិរេនេវ បដិប្បស្សម្ភន្តិ បូតិកានិ ភវន្តិ; ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភាវនានុយោគំ អនុយុត្តស្ស ភិក្ខុនោ វិហរតោ អប្បកសិរេនេវ សំយោជនានិ បដិប្បស្សម្ភន្តិ បូតិកានិ ភវន្តី”តិ។ នវមំ។

១០. អនិច្ចសញ្ញាសុត្តំ

១០២. សាវត្ថិនិទានំ. “អនិច្ចសញ្ញា, ភិក្ខវេ, ភាវិតា ពហុលីកតា សព្ពំ កាមរាគំ បរិយាទិយតិ, សព្ពំ រូបរាគំ បរិយាទិយតិ, សព្ពំ ភវរាគំ បរិយាទិយតិ, សព្ពំ អវិជ្ជំ បរិយាទិយតិ, សព្ពំ អស្មិមានំ សមូហនតិ”.

“សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, សរទសមយេ កស្សកោ មហានង្គលេន កសន្តោ សព្ពានិ មូលសន្តានកានិ សម្បទាលេន្តោ កសតិ; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អនិច្ចសញ្ញា ភាវិតា ពហុលីកតា សព្ពំ កាមរាគំ បរិយាទិយតិ, សព្ពំ រូបរាគំ បរិយាទិយតិ, សព្ពំ ភវរាគំ បរិយាទិយតិ, សព្ពំ អវិជ្ជំ បរិយាទិយតិ, សព្ពំ អស្មិមានំ សមូហនតិ.

“សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, បព្ពជលាយកោ បព្ពជំ លាយិត្វា អគ្គេ គហេត្វា ឱធុនាតិ និទ្ធុនាតិ និច្ឆោដេតិ; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អនិច្ចសញ្ញា ភាវិតា ពហុលីកតា សព្ពំ កាមរាគំ បរិយាទិយតិ…បេ… សព្ពំ អស្មិមានំ សមូហនតិ.

“សេយ្យថាបិ , ភិក្ខវេ, អម្ពបិណ្ឌិយា វណ្ដច្ឆិន្នាយ យានិ តត្ថ អម្ពានិ វណ្ដូបនិពន្ធនានិ សព្ពានិ តានិ តទន្វយានិ ភវន្តិ; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អនិច្ចសញ្ញា ភាវិតា…បេ… សព្ពំ អស្មិមានំ សមូហនតិ.

“សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, កូដាគារស្ស យា កាចិ គោបានសិយោ សព្ពា តា កូដង្គមា កូដនិន្នា កូដសមោសរណា, កូដំ តាសំ អគ្គមក្ខាយតិ ; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អនិច្ចសញ្ញា ភាវិតា…បេ… សព្ពំ អស្មិមានំ សមូហនតិ.

“សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, យេ កេចិ មូលគន្ធា កាឡានុសារិគន្ធោ តេសំ អគ្គមក្ខាយតិ; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អនិច្ចសញ្ញា…បេ… សព្ពំ អស្មិមានំ សមូហនតិ.

“សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, យេ កេចិ សារគន្ធា, លោហិតចន្ទនំ តេសំ អគ្គមក្ខាយតិ; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អនិច្ចសញ្ញា…បេ… សព្ពំ អស្មិមានំ សមូហនតិ.

“សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, យេ កេចិ បុប្ផគន្ធា, វស្សិកំ តេសំ អគ្គមក្ខាយតិ; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អនិច្ចសញ្ញា…បេ… សព្ពំ អស្មិមានំ សមូហនតិ.

“សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, យេ កេចិ កុដ្ដរាជានោ [កុឌ្ឌរាជានោ (សី.)], សព្ពេតេ រញ្ញោ ចក្កវត្តិស្ស អនុយន្តា ភវន្តិ, រាជា តេសំ ចក្កវត្តិ អគ្គមក្ខាយតិ; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អនិច្ចសញ្ញា…បេ… សព្ពំ អស្មិមានំ សមូហនតិ.

“សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, យា កាចិ តារករូបានំ បភា, សព្វា តា ចន្ទិមប្បភាយ កលំ នាគ្ឃន្តិ សោឡសិំ, ចន្ទប្បភា តាសំ អគ្គមក្ខាយតិ; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អនិច្ចសញ្ញា…បេ… សព្វំ អស្មិមានំ សមូហនតិ។

“សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, សរទសមយេ វិទ្ធេ វិគតវលាហកេ ទេវេ អាទិច្ចោ នភំ អព្ភុស្សក្កមានោ, សព្វំ អាកាសគតំ តមគតំ អភិវិហច្ច ភាសតេ ច តបតេ ច វិរោចតេ ច; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អនិច្ចសញ្ញា ភាវិតា ពហុលីកតា សព្វំ កាមរាគំ បរិយាទិយតិ, សព្វំ រូបរាគំ បរិយាទិយតិ, សព្វំ ភវរាគំ បរិយាទិយតិ, សព្វំ អវិជ្ជំ បរិយាទិយតិ, សព្វំ អស្មិមានំ សមូហនតិ។

“កថំ ភាវិតា ច, ភិក្ខវេ, អនិច្ចសញ្ញា កថំ ពហុលីកតា សព្វំ កាមរាគំ បរិយាទិយតិ…បេ… សព្វំ អស្មិមានំ សមូហនតិ? ‘ឥតិ រូបំ, ឥតិ រូបស្ស សមុទយោ, ឥតិ រូបស្ស អត្ថង្គមោ; ឥតិ វេទនា… ឥតិ សញ្ញា… ឥតិ សង្ខារា… ឥតិ វិញ្ញាណំ, ឥតិ វិញ្ញាណស្ស សមុទយោ, ឥតិ វិញ្ញាណស្ស អត្ថង្គមោ’តិ – ឯវំ ភាវិតា ខោ, ភិក្ខវេ, អនិច្ចសញ្ញា ឯវំ ពហុលីកតា សព្វំ កាមរាគំ បរិយាទិយតិ, សព្វំ រូបរាគំ បរិយាទិយតិ, សព្វំ ភវរាគំ បរិយាទិយតិ, សព្វំ អវិជ្ជំ បរិយាទិយតិ, សព្វំ អស្មិមានំ សមូហនតី”តិ។ ទសមំ។

បុប្ផវគ្គោ ទសមោ។

តស្សុទ្ទានំ –

នទី បុប្ផញ្ច ផេណញ្ច, គោមយញ្ច នខាសិខំ;

សុទ្ធិកំ ទ្វេ ច គទ្ទុលា, វាសិជដំ អនិច្ចតាតិ។

មជ្ឈិមបណ្ណាសកោ សមត្តោ។

តស្ស មជ្ឈិមបណ្ណាសកស្ស វគ្គុទ្ទានំ –

ឧបយោ អរហន្តោ ច, ខជ្ជនី ថេរសវ្ហយំ;

បុប្ផវគ្គេន បណ្ណាស, ទុតិយោ តេន វុច្ចតីតិ។

១១. អន្តវគ្គោ

១. អន្តសុត្តំ

១០៣. សាវត្ថិនិទានំ។ “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, អន្តា។ កតមេ ចត្តារោ? សក្កាយន្តោ, សក្កាយសមុទយន្តោ, សក្កាយនិរោធន្តោ, សក្កាយនិរោធគាមិនិប្បដិបទន្តោ។ កតមោ ច, ភិក្ខវេ, សក្កាយន្តោ? បញ្ចុបាទានក្ខន្ធាតិស្ស វចនីយំ។ កតមេ បញ្ច? សេយ្យថិទំ – រូបុបាទានក្ខន្ធោ, វេទនុបាទានក្ខន្ធោ, សញ្ញុបាទានក្ខន្ធោ, សង្ខារុបាទានក្ខន្ធោ, វិញ្ញាណុបាទានក្ខន្ធោ – អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សក្កាយន្តោ”។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, សក្កាយសមុទយន្តោ? យាយំ តណ្ហា បោនោព្ភវិកា នន្ទិរាគសហគតា តត្រតត្រាភិនន្ទិនី, សេយ្យថិទំ – កាមតណ្ហា, ភវតណ្ហា, វិភវតណ្ហា។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សក្កាយសមុទយន្តោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, សក្កាយនិរោធន្តោ? យោ តស្សាយេវ តណ្ហាយ អសេសវិរាគនិរោធោ ចាគោ បដិនិស្សគ្គោ មុត្តិ អនាលយោ – អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សក្កាយនិរោធន្តោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, សក្កាយនិរោធគាមិនិប្បដិបទន្តោ? អយមេវ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ, សេយ្យថិទំ – សម្មាទិដ្ឋិ, សម្មាសង្កប្បោ, សម្មាវាចា, សម្មាកម្មន្តោ, សម្មាអាជីវោ, សម្មាវាយាមោ, សម្មាសតិ, សម្មាសមាធិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សក្កាយនិរោធគាមិនិប្បដិបទន្តោ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ អន្តា”តិ។ បឋមំ។

២. ទុក្ខសុត្តំ

១០៤. សាវត្ថិនិទានំ។ “ទុក្ខញ្ច វោ, ភិក្ខវេ, ទេសេស្សាមិ ទុក្ខសមុទយញ្ច ទុក្ខនិរោធញ្ច ទុក្ខនិរោធគាមិនិញ្ច បដិបទំ។ តំ សុណាថ។ កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, ទុក្ខំ? បញ្ចុបាទានក្ខន្ធាតិស្ស វចនីយំ។ កតមេ បញ្ច? សេយ្យថិទំ – រូបុបាទានក្ខន្ធោ…បេ… វិញ្ញាណុបាទានក្ខន្ធោ។ ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ទុក្ខំ។ កតមោ ច, ភិក្ខវេ, ទុក្ខសមុទយោ? យាយំ តណ្ហា បោនោព្ភវិកា…បេ… កាមតណ្ហា, ភវតណ្ហា, វិភវតណ្ហា – អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ទុក្ខសមុទយោ។ កតមោ ច, ភិក្ខវេ, ទុក្ខនិរោធោ? យោ តស្សាយេវ តណ្ហាយ អសេសវិរាគនិរោធោ ចាគោ បដិនិស្សគ្គោ មុត្តិ អនាលយោ – អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ទុក្ខនិរោធោ។ កតមា ច, ភិក្ខវេ, ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា? អយមេវ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ, សេយ្យថិទំ – សម្មាទិដ្ឋិ…បេ… សម្មាសមាធិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា”តិ។ ទុតិយំ។

៣. សក្កាយសុត្តំ

១០៥។ សាវត្ថិនិទានំ។ “សក្កាយញ្ច វោ, ភិក្ខវេ, ទេសេស្សាមិ សក្កាយសមុទយញ្ច សក្កាយនិរោធញ្ច សក្កាយនិរោធគាមិនិញ្ច បដិបទំ។ តំ សុណាថ។ កតមោ ច, ភិក្ខវេ, សក្កាយោ? បញ្ចុបាទានក្ខន្ធាតិស្ស វចនីយំ ។ កតមេ បញ្ច? សេយ្យថិទំ – រូបុបាទានក្ខន្ធោ, វេទនុបាទានក្ខន្ធោ, សញ្ញុបាទានក្ខន្ធោ, សង្ខារុបាទានក្ខន្ធោ, វិញ្ញាណុបាទានក្ខន្ធោ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សក្កាយោ។ កតមោ ច, ភិក្ខវេ, សក្កាយសមុទយោ? យាយំ តណ្ហា បោនោព្ភវិកា…បេ… កាមតណ្ហា, ភវតណ្ហា, វិភវតណ្ហា – អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សក្កាយសមុទយោ។ កតមោ ច, ភិក្ខវេ, សក្កាយនិរោធោ? យោ តស្សាយេវ តណ្ហាយ…បេ… អយំ វុច្ចតិ , ភិក្ខវេ, សក្កាយនិរោធោ។ កតមា ច, ភិក្ខវេ, សក្កាយនិរោធគាមិនី បដិបទា? អយមេវ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ។ សេយ្យថិទំ – សម្មាទិដ្ឋិ…បេ… សម្មាសមាធិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សក្កាយនិរោធគាមិនី បដិបទា”តិ។ តតិយំ។

៤។ បរិញ្ញេយ្យសុត្តំ

១០៦។ សាវត្ថិនិទានំ។ “បរិញ្ញេយ្យេ ច, ភិក្ខវេ, ធម្មេ ទេសេស្សាមិ បរិញ្ញញ្ច បរិញ្ញាតាវិញ្ច បុគ្គលំ។ តំ សុណាថ។ កតមេ ច, ភិក្ខវេ, បរិញ្ញេយ្យា ធម្មា? រូបំ, ភិក្ខវេ, បរិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ។ វេទនា…បេ… សញ្ញា… សង្ខារា… វិញ្ញាណំ បរិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ។ ឥមេ វុច្ចន្តិ, ភិក្ខវេ, បរិញ្ញេយ្យា ធម្មា។ កតមា ច, ភិក្ខវេ, បរិញ្ញា? រាគក្ខយោ, ទោសក្ខយោ, មោហក្ខយោ – អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, បរិញ្ញា។ កតមោ ច, ភិក្ខវេ, បរិញ្ញាតាវី បុគ្គលោ? អរហាតិស្ស វចនីយំ។ យ្វាយំ អាយស្មា ឯវំនាមោ ឯវំគោត្តោ – អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, បរិញ្ញាតាវី បុគ្គលោ”តិ។ ចតុត្ថំ។

៥។ សមណសុត្តំ

១០៧។ សាវត្ថិនិទានំ។ “បញ្ចិមេ, ភិក្ខវេ, ឧបាទានក្ខន្ធា។ កតមេ បញ្ច? សេយ្យថិទំ – រូបុបាទានក្ខន្ធោ…បេ… វិញ្ញាណុបាទានក្ខន្ធោ។ យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, សមណា វា ព្រាហ្មណា វា ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឧបាទានក្ខន្ធានំ អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ បជានន្តិ…បេ… បជានន្តិ, សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរន្តី”តិ។ បញ្ចមំ។

៦។ ទុតិយសមណសុត្តំ

១០៨។ សាវត្ថិនិទានំ ។ “បញ្ចិមេ, ភិក្ខវេ, ឧបាទានក្ខន្ធា។ កតមេ បញ្ច? សេយ្យថិទំ – រូបុបាទានក្ខន្ធោ, វេទនុបាទានក្ខន្ធោ, សញ្ញុបាទានក្ខន្ធោ, សង្ខារុបាទានក្ខន្ធោ, វិញ្ញាណុបាទានក្ខន្ធោ។ យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, សមណា វា ព្រាហ្មណា វា ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឧបាទានក្ខន្ធានំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ បជានន្តិ…បេ… បជានន្តិ, សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរន្តី”តិ។ ឆដ្ឋំ។

៧។ សោតាបន្នសុត្តំ

១០៩។ សាវត្ថិនិទានំ ។ “បញ្ចិមេ, ភិក្ខវេ, ឧបាទានក្ខន្ធា។ កតមេ បញ្ច? សេយ្យថិទំ – រូបុបាទានក្ខន្ធោ…បេ… វិញ្ញាណុបាទានក្ខន្ធោ។ យតោ ខោ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឧបាទានក្ខន្ធានំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ បជានាតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ សោតាបន្នោ អវិនិបាតធម្មោ និយតោ សម្ពោធិបរាយនោ”តិ។ សត្តមំ។

៨។ អរហន្តសុត្តំ

១១០។ សាវត្ថិនិទានំ។ “បញ្ចិមេ, ភិក្ខវេ, ឧបាទានក្ខន្ធា។ កតមេ បញ្ច? សេយ្យថិទំ – រូបុបាទានក្ខន្ធោ…បេ… វិញ្ញាណុបាទានក្ខន្ធោ។ យតោ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឧបាទានក្ខន្ធានំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ វិទិត្វា អនុបាទាវិមុត្តោ ហោតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អរហំ ខីណាសវោ វុសិតវា កតករណីយោ ឱហិតភារោ អនុប្បត្តសទត្ថោ បរិក្ខីណភវសំយោជនោ សម្មទញ្ញាវិមុត្តោ”តិ។ អដ្ឋមំ។

៩។ ឆន្ទប្បហានសុត្តំ

១១១។ សាវត្ថិនិទានំ ។ “រូបេ, ភិក្ខវេ, យោ ឆន្ទោ យោ រាគោ យា នន្ទី យា តណ្ហា, តំ បជហថ។ ឯវំ តំ រូបំ បហីនំ ភវិស្សតិ ឧច្ឆិន្នមូលំ តាលាវត្ថុកតំ អនភាវំកតំ អាយតិំ អនុប្បាទធម្មំ។ វេទនាយ…បេ… សញ្ញាយ… សង្ខារេសុ… វិញ្ញាណេ យោ ឆន្ទោ យោ រាគោ យា នន្ទី យា តណ្ហា, តំ បជហថ។ ឯវំ តំ វិញ្ញាណំ បហីនំ ភវិស្សតិ ឧច្ឆិន្នមូលំ តាលាវត្ថុកតំ អនភាវំកតំ អាយតិំ អនុប្បាទធម្ម”ន្តិ។ នវមំ។

១០។ ទុតិយឆន្ទប្បហានសុត្តំ

១១២។ សាវត្ថិនិទានំ។ “រូបេ, ភិក្ខវេ, យោ ឆន្ទោ យោ រាគោ យា នន្ទី យា តណ្ហា យេ ឧបយុបាទានា ចេតសោ អធិដ្ឋានាភិនិវេសានុសយា, តេ បជហថ ។ ឯវំ តំ រូបំ បហីនំ ភវិស្សតិ ឧច្ឆិន្នមូលំ…បេ… វេទនាយ… សញ្ញាយ… សង្ខារេសុ យោ ឆន្ទោ…បេ… ឯវំ តេ សង្ខារា បហីនា ភវិស្សន្តិ ឧច្ឆិន្នមូលា តាលាវត្ថុកតា អនភាវំកតា អាយតិំ អនុប្បាទធម្មា។ វិញ្ញាណេ យោ ឆន្ទោ យោ រាគោ យា នន្ទី យា តណ្ហា យេ ឧបយុបាទានា ចេតសោ អធិដ្ឋានាភិនិវេសានុសយា, តេ បជហថ។ ឯវំ តំ វិញ្ញាណំ បហីនំ ភវិស្សតិ ឧច្ឆិន្នមូលំ តាលាវត្ថុកតំ អនភាវំកតំ អាយតិំ អនុប្បាទធម្ម”ន្តិ។ ទសមំ។

អន្តវគ្គោ ឯកាទសមោ។

ᨲᩔᩩᨴ᩠ᨴᩣᨶᩴ –

ᩋᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮᨿᩣ, ᨷᩁᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩣ ᨷᩉᩣᨶᩣ ᨴᩩᩅᩮ;

ᩈᩮᩣᨲᩣᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩋᩁᩉᩣ ᨧ, ᨴᩩᩅᩮ ᨧ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨻ᩠ᨿᩣᨠᨲᩣᨲᩥ᪨

᪑᪒᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᨠᨳᩥᨠᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪑᪨ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪑᪓᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩮᨶᩩᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ...ᨷᩮ... ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – "'ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ'ᨲᩥ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩣ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ, ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᨧ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦ"ᨲᩥ? "ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᩋᩔᩩᨲᩅᩣ ᨷᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩮᩣ ᩁᩪᨷᩴ ᨶᨷ᩠ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᩁᩪᨷᩈᨾᩩᨴᨿᩴ ᨶᨷ᩠ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᩁᩪᨷᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩴ ᨶᨷ᩠ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᩁᩪᨷᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩤᨾᩥᨶᩥᩴ ᨷᨭᩥᨷᨴᩴ ᨶᨷ᩠ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ; ᩅᩮᨴᨶᩴ ᨶᨷ᩠ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ... ᩈᨬ᩠ᨬᩴ... ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮ ᨶᨷ᩠ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ...ᨷᩮ... ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩤᨾᩥᨶᩥᩴ ᨷᨭᩥᨷᨴᩴ ᨶᨷ᩠ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ᪨ ᩑᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᨧ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦ"ᨲᩥ᪨ ᨷᨮᨾᩴ᪨

᪒᪨ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪑᪔᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – "'ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ'ᨲᩥ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩣ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ, ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᨧ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦ"ᨲᩥ? "ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᩈᩩᨲᩅᩣ ᩋᩁᩥᨿᩈᩣᩅᨠᩮᩣ ᩁᩪᨷᩴ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᩁᩪᨷᩈᨾᩩᨴᨿᩴ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᩁᩪᨷᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩴ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᩁᩪᨷᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩤᨾᩥᨶᩥᩴ ᨷᨭᩥᨷᨴᩴ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨ ᩅᩮᨴᨶᩴ... ᩈᨬ᩠ᨬᩴ... ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ...ᨷᩮ... ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩤᨾᩥᨶᩥᩴ ᨷᨭᩥᨷᨴᩴ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ᪨ ᩑᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᨧ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦ"ᨲᩥ᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ᪨

᪓᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᨠᨳᩥᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪑᪕᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – "'ᨵᨾ᩠ᨾᨠᨳᩥᨠᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨠᨳᩥᨠᩮᩣ'ᨲᩥ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨵᨾ᩠ᨾᨠᨳᩥᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦ"ᨲᩥ ? "ᩁᩪᨷᩔ ᨧᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨴᩣᨿ ᩅᩥᩁᩣᨣᩣᨿ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣᨿ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᨲᩥ 'ᨵᨾ᩠ᨾᨠᨳᩥᨠᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ'ᨲᩥ ᩋᩃᩴ ᩅᨧᨶᩣᨿ᪨ ᩁᩪᨷᩔ ᨧᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨴᩣᨿ ᩅᩥᩁᩣᨣᩣᨿ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣᨿ ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, 'ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨵᨾ᩠ᨾᨷ᩠ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ'ᨲᩥ ᩋᩃᩴ ᩅᨧᨶᩣᨿ᪨ ᩁᩪᨷᩔ

ᨧᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨴᩣ ᩅᩥᩁᩣᨣᩣ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣ ᩋᨶᩩᨷᩣᨴᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ‘ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨵᨾ᩠ᨾᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ’ᨲᩥ ᩋᩃᩴ ᩅᨧᨶᩣᨿ᪨ ᩅᩮᨴᨶᩣᨿ ᨧᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ…ᨷᩮ… ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨧᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ… ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣᨶᩴ ᨧᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ… ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᨧᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨴᩣᨿ ᩅᩥᩁᩣᨣᩣᨿ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣᨿ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᨲᩥ, ‘ᨵᨾ᩠ᨾᨠᨳᩥᨠᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ’ᨲᩥ ᩋᩃᩴ ᩅᨧᨶᩣᨿ᪨ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᨧᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨴᩣᨿ ᩅᩥᩁᩣᨣᩣᨿ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣᨿ ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ‘ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨵᨾ᩠ᨾᨷ᩠ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ’ᨲᩥ ᩋᩃᩴ ᩅᨧᨶᩣᨿ᪨ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᨧᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨴᩣ ᩅᩥᩁᩣᨣᩣ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣ ᩋᨶᩩᨷᩣᨴᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ‘ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨵᨾ᩠ᨾᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ’ᨲᩥ ᩋᩃᩴ ᩅᨧᨶᩣᨿᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨲᨲᩥᨿᩴ᪨

᪄᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᨵᨾ᩠ᨾᨠᨳᩥᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪁᪆᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – “‘ᨵᨾ᩠ᨾᨠᨳᩥᨠᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨠᨳᩥᨠᩮᩣ’ᨲᩥ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨵᨾ᩠ᨾᨠᨳᩥᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨵᨾ᩠ᨾᨷ᩠ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨵᨾ᩠ᨾᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ? “ᩁᩪᨷᩔ ᨧᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨴᩣᨿ ᩅᩥᩁᩣᨣᩣᨿ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣᨿ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᨲᩥ, ‘ᨵᨾ᩠ᨾᨠᨳᩥᨠᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ’ᨲᩥ ᩋᩃᩴ ᩅᨧᨶᩣᨿ᪨ ᩁᩪᨷᩔ ᨧᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨴᩣᨿ ᩅᩥᩁᩣᨣᩣᨿ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣᨿ ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ‘ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨵᨾ᩠ᨾᨷ᩠ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ’ᨲᩥ ᩋᩃᩴ ᩅᨧᨶᩣᨿ᪨ ᩁᩪᨷᩔ ᨧᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨴᩣ ᩅᩥᩁᩣᨣᩣ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣ ᩋᨶᩩᨷᩣᨴᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ‘ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨵᨾ᩠ᨾᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ’ᨲᩥ ᩋᩃᩴ ᩅᨧᨶᩣᨿ᪨ ᩅᩮᨴᨶᩣᨿ ᨧᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ…ᨷᩮ… ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨧᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ… ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣᨶᩴ ᨧᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ… ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᨧᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨴᩣᨿ ᩅᩥᩁᩣᨣᩣᨿ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣᨿ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᨲᩥ, ‘ᨵᨾ᩠ᨾᨠᨳᩥᨠᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ’ᨲᩥ ᩋᩃᩴ ᩅᨧᨶᩣᨿ᪨ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᨧᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨴᩣᨿ ᩅᩥᩁᩣᨣᩣᨿ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣᨿ ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ‘ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨵᨾ᩠ᨾᨷ᩠ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ’ᨲᩥ ᩋᩃᩴ ᩅᨧᨶᩣᨿ᪨ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᨧᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨴᩣ ᩅᩥᩁᩣᨣᩣ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣ ᩋᨶᩩᨷᩣᨴᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ‘ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨵᨾ᩠ᨾᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ’ᨲᩥ ᩋᩃᩴ ᩅᨧᨶᩣᨿᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ᪨

᪅᪨ ᨻᨶ᩠ᨵᨶᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪁᪇᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ “ᩍᨵ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ ᩋᩔᩩᨲᩅᩣ ᨷᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩣᨶᩴ ᩋᨴᩔᩣᩅᩦ…ᨷᩮ… ᩈᨷ᩠ᨷᩩᩁᩥᩈᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᩅᩥᨶᩦᨲᩮᩣ ᩁᩪᨷᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩈᨾᨶᩩᨷᩔᨲᩥ, ᩁᩪᨷᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ; ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩥ ᩅᩣ ᩁᩪᨷᩴ, ᩁᩪᨷᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ᪨ ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩔᩩᨲᩅᩣ ᨷᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩮᩣ ᩁᩪᨷᨻᨶ᩠ᨵᨶᨻᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩁᨻᩣᩉᩥᩁᨻᨶ᩠ᨵᨶᨻᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩋᨲᩦᩁᨴᩔᩦ ᩋᨷᩣᩁᨴᩔᩦ, ᨻᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨩᩦᨿᨲᩥ [ᨻᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨩᩣᨿᨲᩥ (ᩈᩦ᪨ ᨷᩦ᪨) ᨻᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨩᩦᨿᨲᩥ (ᩈᩦ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨)] ᨻᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨾᩦᨿᨲᩥ ᨻᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩋᩈ᩠ᨾᩣ ᩃᩮᩣᨠᩣ ᨷᩁᩴ ᩃᩮᩣᨠᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨ ᩅᩮᨴᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩈᨾᨶᩩᨷᩔᨲᩥ…ᨷᩮ… ᩅᩮᨴᨶᩣᨿ ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ᪨ ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩔᩩᨲᩅᩣ ᨷᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩮᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣᨻᨶ᩠ᨵᨶᨻᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩁᨻᩣᩉᩥᩁᨻᨶ᩠ᨵᨶᨻᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩋᨲᩦᩁᨴᩔᩦ ᩋᨷᩣᩁᨴᩔᩦ, ᨻᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨩᩦᨿᨲᩥ ᨻᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨾᩦᨿᨲᩥ ᨻᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩋᩈ᩠ᨾᩣ ᩃᩮᩣᨠᩣ ᨷᩁᩴ ᩃᩮᩣᨠᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨ ᩈᨬ᩠ᨬᩴ… ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮ… ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩈᨾᨶᩩᨷᩔᨲᩥ…ᨷᩮ… ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩔᩩᨲᩅᩣ ᨷᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩮᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨻᨶ᩠ᨵᨶᨻᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩁᨻᩣᩉᩥᩁᨻᨶ᩠ᨵᨶᨻᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩋᨲᩦᩁᨴᩔᩦ ᩋᨷᩣᩁᨴᩔᩦ, ᨻᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨩᩦᨿᨲᩥ ᨻᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨾᩦᨿᨲᩥ ᨻᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩋᩈ᩠ᨾᩣ ᩃᩮᩣᨠᩣ ᨷᩁᩴ ᩃᩮᩣᨠᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ”᪨

“ᩈᩩᨲᩅᩣ ᨧ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩁᩥᨿᩈᩣᩅᨠᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩣᨶᩴ ᨴᩔᩣᩅᩦ…ᨷᩮ… ᩈᨷ᩠ᨷᩩᩁᩥᩈᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩈᩩᩅᩥᨶᩦᨲᩮᩣ ᨶ ᩁᩪᨷᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩈᨾᨶᩩᨷᩔᨲᩥ, ᨶ ᩁᩪᨷᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ; ᨶ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩥ ᩅᩣ ᩁᩪᨷᩴ, ᨶ ᩁᩪᨷᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ᪨ ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᩩᨲᩅᩣ ᩋᩁᩥᨿᩈᩣᩅᨠᩮᩣ ᨶ ᩁᩪᨷᨻᨶ᩠ᨵᨶᨻᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᨶ

សត្តុនៅហិទេពត្ថុតពេទ្ធា, តឹទេឥឃ្សឹ, ឋាទេឥឃ្សឹ; ‘បទិមុទេត្តា ទេសា ទុក្ខុស្វា’តិ ចគាយិ៍ ត ទេចឥតំ អត្តទេតា...ទេប... ត សញ្ញា អត្តទេតា...ទេប... ត សង្ខាទេទ អត្តទេតា...ទេប... ត ចិញ្ញាណំ អត្តទេតា សមតុបស្សតិ...ទេប... អយំ ទុច្ចតិ, ភិក្ខទេច, សុតចា អទិយសាចទេកា ត ចិញ្ញាណពត្ថុតពេទ្ធា, ត សត្តុនៅហិទេពត្ថុតពេទ្ធា, តឹទេឥឃ្សឹ, ឋាទេឥឃ្សឹ, ‘បទិមុទេត្តា ទេសា ទុក្ខុស្វា’តិ ចគាយី”តិ៍ បញ្ចមំ៍

៩៍ បទិបុច្ឆិតសុត្តំ

១១ប៍ សាចត្ថិតិគាតំ៍ “តំ កិំ មញ្ញាឆ, ភិក្ខទេច, ទ្ធបំ ‘ឯតំ មម, ឯទេសាហមស្មិ, ឯទេសា ទេម អត្តា’តិ សមតុបស្សថា”តិ? “ទេតា ទេហតំ, ភទេន្តា”៍ “សាធុ, ភិក្ខទេច! ទ្ធបំ, ភិក្ខទេច, ‘ទេតតំ មម, ទេតទេសាហមស្មិ, ត ទេមទេសា អត្តា’តិ ឯចទេមតំ យថាភ្ទតំ សម្មប្បញ្ញាយ ទដ្ឋព្វំ៍ “ទេចឥតំ... សញ្ញា... សង្ខាទេទ... ចិញ្ញាណំ ‘ឯតំ មម, ឯទេសាហមស្មិ, ឯទេសា ទេម អត្តា’តិ សមតុបស្សថា”តិ? “ទេតា ទេហតំ, ភទេន្តា”៍ “សាធុ, ភិក្ខទេច! ចិញ្ញាណំ, ភិក្ខទេច, ‘ទេតតំ មម, ទេតទេសាហមស្មិ , ត ទេមទេសា អត្តា’តិ ឯចទេមតំ យថាភ្ទតំ សម្មប្បញ្ញាយ ទដ្ឋព្វំ...ទេប... ឯចំ បស្សំ...ទេប... ពតំ ពទណីយំ, តាបទំ ឥត្ថត្តាយាតិ បជាតាតីតិ៍ ឈចំ៍

ល៍ ទុតិយបទិបុច្ឆិតសុត្តំ

១១៥៍ សាចត្ថិតិគាតំ៍ “តំ កិំ មញ្ញាឆ, ភិក្ខទេច, ទ្ធបំ ‘ទេតតំ មម, ទេតទេសាហមស្មិ, ត ទេមទេសា អត្តា’តិ សមតុបស្សថា”តិ? “ឯចំ, ភទេន្តា”៍ “សាធុ ភិក្ខទេច! ទ្ធបំ, ភិក្ខទេច, ‘ទេតតំ មម, ទេតទេសាហមស្មិ, ត ទេមទេសា អត្តា’តិ ឯចទេមតំ យថាភ្ទតំ សម្មប្បញ្ញាយ ទដ្ឋព្វំ៍ ទេចឥតំ... សញ្ញា... សង្ខាទេទ... ចិញ្ញាណំ ‘ទេតតំ មម, ទេតទេសាហមស្មិ, ត ទេមទេសា អត្តា’តិ សមតុបស្សថា”តិ? “ឯចំ, ភទេន្តា”៍ “សាធុ ភិក្ខទេច! ចិញ្ញាណំ, ភិក្ខទេច, ‘ទេតតំ មម, ទេតទេសាហមស្មិ, ត ទេមទេសា អត្តា’តិ ឯចទេមតំ យថាភ្ទតំ សម្មប្បញ្ញាយ ទដ្ឋព្វំ...ទេប... ឯចំ...ទេប... តាបទំ ឥត្ថត្តាយាតិ បជាតាតី”តិ៍ ទសមំ៍

ប៍ សំទេយាជតិយសុត្តំ

១១០៍ សាចត្ថិតិគាតំ៍ “សំទេយាជតិទេយ ច, ភិក្ខទេច, ធទេម្ម ទេទទេសស្សាមិ សំទេយាជតញ្ច៍ តំ សុណាថ៍ ពតទេម ច, ភិក្ខទេច, សំទេយាជតិយា ធម្មា, ពតមំ សំទេយាជតំ? ទ្ធបំ, ភិក្ខទេច, សំទេយាជតិទេយា ធទេម្មា; ទេយា តត្ថ ឈន្ទរាទេកា, តំ តត្ថ សំទេយាជតំ៍ ទេចឥតា...ទេប... សញ្ញា... សង្ខារា... ចិញ្ញាណំ សំទេយាជតិទេយា ធទេម្មា; ទេយា តត្ថ ឈន្ទរាទេកា, តំ តត្ថ សំទេយាជតំ៍ ឥទេម ទុច្ចន្តិ, ភិក្ខទេច, សំទេយាជតិយា ធម្មា, ឥទំ សំទេយាជត”ន្តិ៍ អដ្ឋមំ៍

៥៍ ឧបាទាតិយសុត្តំ

១១៧៍ សាចត្ថិតិគាតំ៍ “ឧបាទាតិទេយ ច, ភិក្ខទេច, ធទេម្ម ទេទទេសស្សាមិ ឧបាទាតញ្ច ៍ តំ សុណាថ៍ ពតទេម ច, ភិក្ខទេច, ឧបាទាតិយា ធម្មា,

កតមំ ឧបាទានំ? រូបំ, ភិក្ខវេ, ឧបាទានិយោ ធម្មោ, យោ តត្ថ ឆន្ទរាគោ, តំ តត្ថ ឧបាទានំ។ វេទនា...បេ... សញ្ញា... សង្ខារា... វិញ្ញាណំ ឧបាទានិយោ ធម្មោ; យោ តត្ថ ឆន្ទរាគោ, តំ តត្ថ ឧបាទានំ។ ឥមេ វុច្ចន្តិ, ភិក្ខវេ, ឧបាទានិយា ធម្មា, ឥទំ ឧបាទាន”ន្តិ។

ទសមំ។

១០។ សីលវន្តសុត្តំ

១២២។ ឯកំ សមយំ អាយស្មា ច សារិបុត្តោ អាយស្មា ច មហាកោដ្ឋិកោ [មហាកោដ្ឋិតោ (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)] ពារាណសិយំ វិហរន្តិ ឥសិបតនេ មិគទាយេ។ អថ ខោ អាយស្មា មហាកោដ្ឋិកោ សាយន្ហសមយំ បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ យេនាយស្មា សារិបុត្តោ តេនុបសង្កមិ...បេ... ឯតទវោច – “សីលវតាវុសោ, សារិបុត្ត, ភិក្ខុនា កតមេ ធម្មា យោនិសោ មនសិ កាតព្ពា”តិ? “សីលវតាវុសោ, កោដ្ឋិក, ភិក្ខុនា បញ្ចុបាទានក្ខន្ធា អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ រោគតោ គណ្ឌតោ សល្លតោ អឃតោ អាពាធតោ បរតោ បលោកតោ សុញ្ញតោ អនត្តតោ យោនិសោ មនសិ កាតព្ពា។ កតមេ បញ្ច? សេយ្យថិទំ – រូបុបាទានក្ខន្ធោ, វេទនុបាទានក្ខន្ធោ, សញ្ញុបាទានក្ខន្ធោ, សង្ខារុបាទានក្ខន្ធោ, វិញ្ញាណុបាទានក្ខន្ធោ។ សីលវតាវុសោ, កោដ្ឋិក, ភិក្ខុនា ឥមេ បញ្ចុបាទានក្ខន្ធា អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ រោគតោ គណ្ឌតោ សល្លតោ អឃតោ អាពាធតោ បរតោ បលោកតោ សុញ្ញតោ អនត្តតោ យោនិសោ មនសិ កាតព្ពា។ ឋានំ ខោ បនេតំ, អាវុសោ, វិជ្ជតិ យំ សីលវា ភិក្ខុ ឥមេ បញ្ចុបាទានក្ខន្ធេ អនិច្ចតោ...បេ... អនត្តតោ យោនិសោ មនសិ ករោន្តោ សោតាបត្តិផលំ សច្ឆិករេយ្យា”តិ។

“សោតាបន្នេន បនាវុសោ សារិបុត្ត, ភិក្ខុនា កតមេ ធម្មា យោនិសោ មនសិ កាតព្ពា”តិ? “សោតាបន្នេនបិ ខោ, អាវុសោ កោដ្ឋិក, ភិក្ខុនា ឥមេ បញ្ចុបាទានក្ខន្ធា អនិច្ចតោ...បេ... អនត្តតោ យោនិសោ មនសិ កាតព្ពា។ ឋានំ ខោ បនេតំ, អាវុសោ, វិជ្ជតិ យំ សោតាបន្នោ ភិក្ខុ ឥមេ បញ្ចុបាទានក្ខន្ធេ អនិច្ចតោ...បេ... អនត្តតោ យោនិសោ មនសិ ករោន្តោ សកទាគាមិផលំ សច្ឆិករេយ្យា”តិ។

“សកទាគាមិនា បនាវុសោ សារិបុត្ត, ភិក្ខុនា កតមេ ធម្មា យោនិសោ មនសិ កាតព្ពា”តិ? “សកទាគាមិនាបិ ខោ, អាវុសោ កោដ្ឋិក, ភិក្ខុនា ឥមេ បញ្ចុបាទានក្ខន្ធា អនិច្ចតោ...បេ... អនត្តតោ យោនិសោ មនសិ កាតព្ពា។ ឋានំ ខោ បនេតំ, អាវុសោ, វិជ្ជតិ យំ សកទាគាមី ភិក្ខុ ឥមេ បញ្ចុបាទានក្ខន្ធេ អនិច្ចតោ...បេ... អនត្តតោ យោនិសោ មនសិ ករោន្តោ អនាគាមិផលំ សច្ឆិករេយ្យា”តិ។

“អនាគាមិនា បនាវុសោ សារិបុត្ត, ភិក្ខុនា កតមេ ធម្មា យោនិសោ មនសិ កាតព្ពា”តិ? “អនាគាមិនាបិ ខោ, អាវុសោ កោដ្ឋិក, ភិក្ខុនា ឥមេ បញ្ចុបាទានក្ខន្ធា អនិច្ចតោ...បេ... អនត្តតោ យោនិសោ មនសិ កាតព្ពា។ ឋានំ ខោ បនេតំ, អាវុសោ, វិជ្ជតិ យំ អនាគាមី ភិក្ខុ ឥមេ បញ្ចុបាទានក្ខន្ធេ អនិច្ចតោ...បេ... អនត្តតោ យោនិសោ មនសិ ករោន្តោ អរហត្តំ សច្ឆិករេយ្យា”តិ។

“អរហតា បនាវុសោ សារិបុត្ត, កតមេ ធម្មា យោនិសោ មនសិ កាតព្ពា”តិ? “អរហតាបិ ខោ, អាវុសោ កោដ្ឋិក, ឥមេ

បញ្ចុបាទានក្ខន្ធេ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ រោគតោ គណ្ឌតោ សល្លតោ អឃតោ អាពាធតោ បរតោ បលោកតោ សុញ្ញតោ អនត្តតោ យោនិសោ មនសិ កាតព្វា។ នត្ថិ, ខ្វាវុសោ, អរហតោ ឧត្តរិ ករណីយំ កតស្ស វា បតិចយោ ; អបិ ច ខោ ឥមេ ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា ទិដ្ឋធម្មសុខវិហារា ចេវ សំវត្តន្តិ សតិសម្បជញ្ញា ចា”តិ។ នវមំ។

១០។ សុតវន្តសុត្តំ

១២៣។ ឯកំ សមយំ អាយស្មា ច សារិបុត្តោ អាយស្មា ច មហាកោដ្ឋិកោ ពារាណសិយំ វិហរន្តិ ឥសិបតនេ មិគទាយេ។ អថ ខោ អាយស្មា មហាកោដ្ឋិកោ សាយន្ហសមយំ បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ យេនាយស្មា សារិបុត្តោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា...បេ... ឯតទវោច –

“សុតវតាវុសោ សារិបុត្ត, ភិក្ខុនា កតមេ ធម្មា យោនិសោ មនសិ កាតព្វា”តិ? “សុតវតាវុសោ កោដ្ឋិក, ភិក្ខុនា បញ្ចុបាទានក្ខន្ធា អនិច្ចតោ...បេ... អនត្តតោ យោនិសោ មនសិ កាតព្វា។ កតមេ បញ្ច? សេយ្យថិទំ – រូបុបាទានក្ខន្ធោ...បេ... វិញ្ញាណុបាទានក្ខន្ធោ។ សុតវតាវុសោ កោដ្ឋិក, ភិក្ខុនា ឥមេ បញ្ចុបាទានក្ខន្ធា អនិច្ចតោ...បេ... អនត្តតោ យោនិសោ មនសិ កាតព្វា។ ឋានំ ខោ បនេតំ, អាវុសោ, វិជ្ជតិ – យំ សុតវា ភិក្ខុ ឥមេ បញ្ចុបាទានក្ខន្ធេ អនិច្ចតោ...បេ... អនត្តតោ យោនិសោ មនសិ ករោន្តោ សោតាបត្តិផលំ សច្ឆិករេយ្យា”តិ។

“សោតាបន្នេន បនាវុសោ សារិបុត្ត, ភិក្ខុនា កតមេ ធម្មា យោនិសោ មនសិ កាតព្វា”តិ? “សោតាបន្នេនបិ ខោ អាវុសោ កោដ្ឋិក , ភិក្ខុនា ឥមេ បញ្ចុបាទានក្ខន្ធា អនិច្ចតោ...បេ... អនត្តតោ យោនិសោ មនសិ កាតព្វា។ ឋានំ ខោ បនេតំ, អាវុសោ, វិជ្ជតិ – យំ សោតាបន្នោ ភិក្ខុ ឥមេ បញ្ចុបាទានក្ខន្ធេ អនិច្ចតោ...បេ... អនត្តតោ យោនិសោ មនសិ ករោន្តោ សកទាគាមិផលំ...បេ... អនាគាមិផលំ...បេ... អរហត្តផលំ សច្ឆិករេយ្យា”តិ។

“អរហតា បនាវុសោ សារិបុត្ត, កតមេ ធម្មា យោនិសោ មនសិ កាតព្វា”តិ? “អរហតាបិ ខ្វាវុសោ, កោដ្ឋិក, ឥមេ បញ្ចុបាទានក្ខន្ធា អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ រោគតោ គណ្ឌតោ សល្លតោ អឃតោ អាពាធតោ បរតោ បលោកតោ សុញ្ញតោ អនត្តតោ យោនិសោ មនសិ កាតព្វា។ នត្ថិ, ខ្វាវុសោ, អរហតោ ឧត្តរិ ករណីយំ, កតស្ស វា បតិចយោ; អបិ ច ខោ ឥមេ ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា ទិដ្ឋធម្មសុខវិហារាយ ចេវ សំវត្តន្តិ សតិសម្បជញ្ញាយ ចា”តិ។ ទសមំ។

១១។ កប្បសុត្តំ

១២៤។ សាវត្ថិនិទានំ ។ អថ ខោ អាយស្មា កប្បោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ...បេ... ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា កប្បោ ភគវន្តំ

ឯតទវោច – “កថំ នុ ខោ, ភន្តេ, ជានតោ កថំ បស្សតោ ឥមស្មិញ្ច សវិញ្ញាណកេ កាយេ ពហិទ្ធា ច សព្ពនិមិត្តេសុ អហង្ការមមង្ការមានានុសយា ន ហោន្តី”តិ?

“យំ កិញ្ចិ, កប្ប, រូបំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ឱឡារិកំ វា សុខុមំ វា ហីនំ វា បណីតំ វា យំ ទូរេ សន្តិកេ វា, សព្ពំ រូបំ ‘នេតំ មម, នេសោហមស្មិ, ន មេសោ អត្តា’តិ ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ បស្សតិ។ យា កាចិ វេទនា…បេ… យា កាចិ សញ្ញា… យេ កេចិ សង្ខារា… យំ កិញ្ចិ វិញ្ញាណំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ឱឡារិកំ វា សុខុមំ វា ហីនំ វា បណីតំ វា យំ ទូរេ សន្តិកេ វា, សព្ពំ វិញ្ញាណំ ‘នេតំ មម, នេសោហមស្មិ, ន មេសោ អត្តា’តិ ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ បស្សតិ។ ឯវំ ខោ, កប្ប, ជានតោ ឯវំ បស្សតោ ឥមស្មិញ្ច សវិញ្ញាណកេ កាយេ ពហិទ្ធា ច សព្ពនិមិត្តេសុ អហង្ការមមង្ការមានានុសយា ន ហោន្តី”តិ។ នវមំ។

១០។ ទុតិយកប្បសុត្តំ

១២៥។ សាវត្ថិនិទានំ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា កប្បោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “កថំ នុ ខោ, ភន្តេ, ជានតោ កថំ បស្សតោ ឥមស្មិញ្ច សវិញ្ញាណកេ កាយេ ពហិទ្ធា ច សព្ពនិមិត្តេសុ អហង្ការមមង្ការមានាបគតំ មានសំ ហោតិ វិធា សមតិក្កន្តំ សន្តំ សុវិមុត្ត”ន្តិ?

“យំ កិញ្ចិ, កប្ប, រូបំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ…បេ… សព្ពំ រូបំ ‘នេតំ មម, នេសោហមស្មិ, ន មេសោ អត្តា’តិ ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ ទិស្វា អនុបាទាវិមុត្តោ ហោតិ។ យា កាចិ វេទនា… យា កាចិ សញ្ញា… យេ កេចិ សង្ខារា… យំ កិញ្ចិ វិញ្ញាណំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ឱឡារិកំ វា សុខុមំ វា ហីនំ វា បណីតំ វា យំ ទូរេ សន្តិកេ វា, សព្ពំ វិញ្ញាណំ ‘នេតំ មម, នេសោហមស្មិ, ន មេសោ អត្តា’តិ ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ ទិស្វា អនុបាទាវិមុត្តោ ហោតិ។ ឯវំ ខោ, កប្ប, ជានតោ ឯវំ បស្សតោ ឥមស្មិញ្ច សវិញ្ញាណកេ កាយេ ពហិទ្ធា ច សព្ពនិមិត្តេសុ អហង្ការមមង្ការមានាបគតំ មានសំ ហោតិ វិធា សមតិក្កន្តំ សន្តំ សុវិមុត្ត”ន្តិ។ ទសមំ។

ធម្មកថិកវគ្គោ ទុតិយោ។

តស្សុទ្ទានំ –

អវិជ្ជា វិជ្ជា ទ្វេ កថិកា, ពន្ធនា បរិបុច្ឆិតា ទុវេ;

សំយោជនំ ឧបាទានំ, សីលំ សុតវា ទ្វេ ច កប្បេនាតិ។

១៣. អវិជ្ជាវគ្គោ

១. សមុទយធម្មសុត្តំ

១២៦. សាវត្ថិនិទានំ ។ អថ ខោ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា...បេ... ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច – "'អវិជ្ជា អវិជ្ជា'តិ, ភន្តេ, វុច្ចតិ។ កតមា នុ ខោ, ភន្តេ, អវិជ្ជា, កិត្តាវតា ច អវិជ្ជាគតោ ហោតី"តិ?

"ឥធ , ភិក្ខុ, អស្សុតវា បុថុជ្ជនោ សមុទយធម្មំ រូបំ 'សមុទយធម្មំ រូប'ន្តិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ; វយធម្មំ រូបំ 'វយធម្មំ រូប'ន្តិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ; សមុទយវយធម្មំ រូបំ 'សមុទយវយធម្មំ រូប'ន្តិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ។ សមុទយធម្មំ វេទនំ 'សមុទយធម្មា វេទនា'តិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ; វយធម្មំ វេទនំ 'វយធម្មា វេទនា'តិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ; សមុទយវយធម្មំ វេទនំ 'សមុទយវយធម្មា វេទនា'តិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ។ សមុទយធម្មំ សញ្ញំ...បេ... សមុទយធម្មេ សង្ខារេ 'សមុទយធម្មា សង្ខារា'តិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ; វយធម្មេ សង្ខារេ 'វយធម្មា សង្ខារា'តិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ; សមុទយវយធម្មេ សង្ខារេ 'សមុទយវយធម្មា សង្ខារា'តិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ។ សមុទយធម្មំ វិញ្ញាណំ 'សមុទយធម្មំ វិញ្ញាណ'ន្តិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ; វយធម្មំ វិញ្ញាណំ 'វយធម្មំ វិញ្ញាណ'ន្តិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ; សមុទយវយធម្មំ វិញ្ញាណំ 'សមុទយវយធម្មំ វិញ្ញាណ'ន្តិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខុ, អវិជ្ជា; ឯត្តាវតា ច អវិជ្ជាគតោ ហោតី"តិ។

ឯវំ វុត្តេ, សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច – "'វិជ្ជា វិជ្ជា'តិ, ភន្តេ, វុច្ចតិ។ កតមា នុ ខោ, ភន្តេ, វិជ្ជា, កិត្តាវតា ច វិជ្ជាគតោ ហោតី"តិ?

"ឥធ, ភិក្ខុ, សុតវា អរិយសាវកោ សមុទយធម្មំ រូបំ 'សមុទយធម្មំ រូប'ន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ; វយធម្មំ រូបំ 'វយធម្មំ រូប'ន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ ; សមុទយវយធម្មំ រូបំ 'សមុទយវយធម្មំ រូប'ន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ។ សមុទយធម្មំ វេទនំ 'សមុទយធម្មា វេទនា'តិ យថាភូតំ បជានាតិ; វយធម្មំ វេទនំ 'វយធម្មា វេទនា'តិ យថាភូតំ បជានាតិ; សមុទយវយធម្មំ វេទនំ 'សមុទយវយធម្មា វេទនា'តិ យថាភូតំ បជានាតិ។ សមុទយធម្មំ សញ្ញំ... សមុទយធម្មេ សង្ខារេ 'សមុទយធម្មា សង្ខារា'តិ យថាភូតំ បជានាតិ; វយធម្មេ សង្ខារេ 'វយធម្មា សង្ខារា'តិ យថាភូតំ បជានាតិ; សមុទយវយធម្មេ សង្ខារេ 'សមុទយវយធម្មា សង្ខារា'តិ យថាភូតំ បជានាតិ។ សមុទយធម្មំ វិញ្ញាណំ 'សមុទយធម្មំ វិញ្ញាណ'ន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ; វយធម្មំ វិញ្ញាណំ 'វយធម្មំ វិញ្ញាណ'ន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ; សមុទយវយធម្មំ វិញ្ញាណំ 'សមុទយវយធម្មំ វិញ្ញាណ'ន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខុ, វិជ្ជា; ឯត្តាវតា ច វិជ្ជាគតោ ហោតី"តិ។ បឋមំ។

២. ទុតិយសមុទយធម្មសុត្តំ

១២៧។ ឯកំ សមយំ អាយស្មា ច សារិបុត្តោ អាយស្មា ច មហាកោដ្ឋិកោ ពារាណសិយំ វិហរន្តិ ឥសិបតនេ មិគទាយេ។ អថ ខោ អាយស្មា មហាកោដ្ឋិកោ សាយន្ហសមយំ បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ...បេ... ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា មហាកោដ្ឋិកោ អាយស្មន្តំ សារិបុត្តំ ឯតទវោច – “‘អវិជ្ជា, អវិជ្ជា’តិ, អាវុសោ សារិបុត្ត, វុច្ចតិ។ កតមា នុ ខោ, អាវុសោ, អវិជ្ជា, កិត្តាវតា ច អវិជ្ជាគតោ ហោតី”តិ?

“ឥធាវុសោ អស្សុតវា បុថុជ្ជនោ សមុទយធម្មំ រូបំ ‘សមុទយធម្មំ រូប’ន្តិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ; វយធម្មំ រូបំ...បេ... ‘សមុទយវយធម្មំ រូប’ន្តិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ។ សមុទយធម្មំ វេទនំ...បេ... វយធម្មំ វេទនំ...បេ... ‘សមុទយវយធម្មា វេទនា’តិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ។ សមុទយធម្មំ សញ្ញំ...បេ... សមុទយធម្មេ សង្ខារេ...បេ... វយធម្មេ សង្ខារេ...បេ... សមុទយវយធម្មេ សង្ខារេ ‘សមុទយវយធម្មា សង្ខារា’តិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ។ សមុទយធម្មំ វិញ្ញាណំ...បេ... សមុទយវយធម្មំ វិញ្ញាណំ ‘សមុទយវយធម្មំ វិញ្ញាណ’ន្តិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ។ អយំ វុច្ចតិ, អាវុសោ, អវិជ្ជា; ឯត្តាវតា ច អវិជ្ជាគតោ ហោតី”តិ។ ទុតិយំ។

២។ តតិយសមុទយធម្មសុត្តំ

១២៨។ ឯកំ សមយំ អាយស្មា ច សារិបុត្តោ អាយស្មា ច មហាកោដ្ឋិកោ ពារាណសិយំ វិហរន្តិ ឥសិបតនេ មិគទាយេ...បេ... ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា មហាកោដ្ឋិកោ អាយស្មន្តំ សារិបុត្តំ ឯតទវោច – “‘វិជ្ជា, វិជ្ជា’តិ, អាវុសោ សារិបុត្ត, វុច្ចតិ។ កតមា នុ ខោ, អាវុសោ, វិជ្ជា, កិត្តាវតា ច វិជ្ជាគតោ ហោតី”តិ?

“ឥធាវុសោ, សុតវា អរិយសាវកោ សមុទយធម្មំ រូបំ ‘សមុទយធម្មំ រូប’ន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ; វយធម្មំ រូបំ...បេ... សមុទយវយធម្មំ រូបំ ‘សមុទយវយធម្មំ រូប’ន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ; សមុទយធម្មំ វេទនំ...បេ... សមុទយវយធម្មា វេទនា ... សមុទយធម្មំ សញ្ញំ...បេ... សមុទយធម្មេ សង្ខារេ... វយធម្មេ សង្ខារេ... សមុទយវយធម្មេ សង្ខារេ ‘សមុទយវយធម្មា សង្ខារា’តិ យថាភូតំ បជានាតិ។ សមុទយធម្មំ វិញ្ញាណំ... វយធម្មំ វិញ្ញាណំ... សមុទយវយធម្មំ វិញ្ញាណំ ‘សមុទយវយធម្មំ វិញ្ញាណ’ន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ។ អយំ វុច្ចតាវុសោ, វិជ្ជា; ឯត្តាវតា ច វិជ្ជាគតោ ហោតី”តិ។ តតិយំ។

៣។ អស្សាទសុត្តំ

១២៩។ ពារាណសិយំ វិហរន្តិ ឥសិបតនេ មិគទាយេ...បេ... ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា មហាកោដ្ឋិកោ អាយស្មន្តំ សារិបុត្តំ ឯតទវោច – “‘អវិជ្ជា, អវិជ្ជា’តិ, អាវុសោ សារិបុត្ត, វុច្ចតិ។ កតមា នុ ខោ, អាវុសោ, អវិជ្ជា, កិត្តាវតា ច អវិជ្ជាគតោ ហោតី”តិ?

“ឥធាវុសោ អស្សុតវា បុថុជ្ជនោ រូបស្ស អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ នប្បជានាតិ។ វេទនាយ…បេ… សញ្ញាយ… សង្ខារានំ… វិញ្ញាណស្ស អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ នប្បជានាតិ។ អយំ វុច្ចតាវុសោ, អវិជ្ជា; ឯត្តាវតា ច អវិជ្ជាគតោ ហោតី”តិ។ ចតុត្ថំ។

៥។ ទុតិយអស្សាទសុត្តំ

១១០។ ពារាណសិយំ វិហរន្តិ ឥសិបតនេ មិគទាយេ…បេ… “‘វិជ្ជា, វិជ្ជា’តិ, អាវុសោ សារិបុត្ត, វុច្ចតិ។ កតមា នុ ខោ, អាវុសោ, វិជ្ជា, កិត្តាវតា ច វិជ្ជាគតោ ហោតី”តិ?

“ឥធាវុសោ, សុតវា អរិយសាវកោ រូបស្ស អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ បជានាតិ។ វេទនាយ…បេ… សញ្ញាយ… សង្ខារានំ… វិញ្ញាណស្ស អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ បជានាតិ។ អយំ វុច្ចតាវុសោ, វិជ្ជា; ឯត្តាវតា ច វិជ្ជាគតោ ហោតី”តិ។ បញ្ចមំ។

៦។ សមុទយសុត្តំ

១១១។ ពារាណសិយំ វិហរន្តិ ឥសិបតនេ មិគទាយេ…បេ… “‘អវិជ្ជា, អវិជ្ជា’តិ, អាវុសោ សារិបុត្ត, វុច្ចតិ។ កតមា នុ ខោ, អាវុសោ, អវិជ្ជា, កិត្តាវតា ច អវិជ្ជាគតោ ហោតី”តិ?

“ឥធាវុសោ, អស្សុតវា បុថុជ្ជនោ រូបស្ស សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ នប្បជានាតិ។ វេទនាយ…បេ… សញ្ញាយ… សង្ខារានំ… វិញ្ញាណស្ស សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ នប្បជានាតិ។ អយំ វុច្ចតាវុសោ, អវិជ្ជា; ឯត្តាវតា ច អវិជ្ជាគតោ ហោតី”តិ។ ឆដ្ឋំ។

៧។ ទុតិយសមុទយសុត្តំ

១១២។ ពារាណសិយំ វិហរន្តិ ឥសិបតនេ មិគទាយេ…បេ… ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា មហាកោដ្ឋិកោ អាយស្មន្តំ សារិបុត្តំ ឯតទវោច – “‘វិជ្ជា, វិជ្ជា’តិ, អាវុសោ សារិបុត្ត, វុច្ចតិ។ កតមា នុ ខោ, អាវុសោ, វិជ្ជា, កិត្តាវតា ច វិជ្ជាគតោ ហោតី”តិ?

“ឥធាវុសោ, សុតវា អរិយសាវកោ រូបស្ស សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ បជានាតិ។

វេទនាយ…បេ… សញ្ញាយ… សង្ខារានំ… វិញ្ញាណស្ស សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ បជានាតិ។ អយំ វុច្ចតាវុសោ, វិជ្ជា; ឯត្តាវតា ច វិជ្ជាគតោ ហោតី”តិ។ សត្តមំ។

៨. កោដ្ឋិកសុត្តំ

១៣៣. ពារាណសិយំ វិហរន្តិ ឥសិបតនេ មិគទាយេ។ អថ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ សាយន្ហសមយំ…បេ… ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ អាយស្មន្តំ មហាកោដ្ឋិកំ ឯតទវោច – “‘អវិជ្ជា, អវិជ្ជា’តិ, អាវុសោ កោដ្ឋិក, វុច្ចតិ។ កតមា នុ ខោ, អាវុសោ, អវិជ្ជា, កិត្តាវតា ច អវិជ្ជាគតោ ហោតី”តិ?

“ឥធាវុសោ, អស្សុតវា បុថុជ្ជនោ រូបស្ស អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ នប្បជានាតិ។ វេទនាយ…បេ… សញ្ញាយ… សង្ខារានំ… វិញ្ញាណស្ស អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ នប្បជានាតិ។ អយំ វុច្ចតាវុសោ, អវិជ្ជា; ឯត្តាវតា ច អវិជ្ជាគតោ ហោតី”តិ។

ឯវំ វុត្តេ, អាយស្មា សារិបុត្តោ អាយស្មន្តំ មហាកោដ្ឋិកំ ឯតទវោច – “‘វិជ្ជា, វិជ្ជា’តិ, អាវុសោ កោដ្ឋិក, វុច្ចតិ។ កតមា នុ ខោ, អាវុសោ, វិជ្ជា, កិត្តាវតា ច វិជ្ជាគតោ ហោតី”តិ?

“ឥធាវុសោ សុតវា អរិយសាវកោ រូបស្ស អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ បជានាតិ។ វេទនាយ…បេ… សញ្ញាយ… សង្ខារានំ… វិញ្ញាណស្ស អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ បជានាតិ។ អយំ វុច្ចតាវុសោ, វិជ្ជា; ឯត្តាវតា ច វិជ្ជាគតោ ហោតី”តិ។ អដ្ឋមំ។

៩. ទុតិយកោដ្ឋិកសុត្តំ

១៣៤. ពារាណសិយំ វិហរន្តិ ឥសិបតនេ មិគទាយេ…បេ… “‘អវិជ្ជា, អវិជ្ជា’តិ, អាវុសោ កោដ្ឋិក, វុច្ចតិ។ កតមា នុ ខោ, អាវុសោ, អវិជ្ជា, កិត្តាវតា ច អវិជ្ជាគតោ ហោតី”តិ?

“ឥធាវុសោ, អស្សុតវា បុថុជ្ជនោ រូបស្ស សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ នប្បជានាតិ។ វេទនាយ…បេ… សញ្ញាយ… សង្ខារានំ… វិញ្ញាណស្ស សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ នប្បជានាតិ។ អយំ វុច្ចតាវុសោ, អវិជ្ជា; ឯត្តាវតា ច អវិជ្ជាគតោ ហោតី”តិ។

ឯវំ វុត្តេ, អាយស្មា សារិបុត្តោ អាយស្មន្តំ មហាកោដ្ឋិកំ ឯតទវោច – ‘‘‘វិជ្ជា, វិជ្ជា’តិ, អាវុសោ កោដ្ឋិក, វុច្ចតិ។ កតមា នុ ខោ, អាវុសោ, វិជ្ជា, កិត្តាវតា ច វិជ្ជាគតោ ហោតី’’តិ?

‘‘ឥធាវុសោ, សុតវា អរិយសាវកោ រូបស្ស សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ បជានាតិ។ វេទនាយ...បេ... សញ្ញាយ... សង្ខារានំ... វិញ្ញាណស្ស សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ បជានាតិ។ អយំ វុច្ចតាវុសោ, វិជ្ជា; ឯត្តាវតា ច វិជ្ជាគតោ ហោតី’’តិ។ នវមំ។

១០. តតិយកោដ្ឋិកសុត្តំ

១៣៥. តញ្ញេវ និទានំ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ អាយស្មន្តំ មហាកោដ្ឋិកំ ឯតទវោច – ‘‘‘អវិជ្ជា, អវិជ្ជា’តិ, អាវុសោ កោដ្ឋិក, វុច្ចតិ។ កតមា នុ ខោ, អាវុសោ, អវិជ្ជា, កិត្តាវតា ច អវិជ្ជាគតោ ហោតី’’តិ?

‘‘ឥធាវុសោ, អស្សុតវា បុថុជ្ជនោ រូបំ នប្បជានាតិ, រូបសមុទយំ នប្បជានាតិ, រូបនិរោធំ នប្បជានាតិ, រូបនិរោធគាមិនិំ បដិបទំ នប្បជានាតិ។ វេទនំ នប្បជានាតិ...បេ... សញ្ញំ... សង្ខារេ... វិញ្ញាណំ នប្បជានាតិ, វិញ្ញាណសមុទយំ នប្បជានាតិ, វិញ្ញាណនិរោធំ នប្បជានាតិ, វិញ្ញាណនិរោធគាមិនិំ បដិបទំ នប្បជានាតិ។ អយំ វុច្ចតាវុសោ, អវិជ្ជា; ឯត្តាវតា ច អវិជ្ជាគតោ ហោតី’’តិ។

ឯវំ វុត្តេ, អាយស្មា សារិបុត្តោ អាយស្មន្តំ មហាកោដ្ឋិកំ ឯតទវោច – ‘‘‘វិជ្ជា, វិជ្ជា’តិ, អាវុសោ កោដ្ឋិក, វុច្ចតិ។ កតមា នុ ខោ, អាវុសោ, វិជ្ជា, កិត្តាវតា ច វិជ្ជាគតោ ហោតី’’តិ? ‘‘ឥធាវុសោ, សុតវា អរិយសាវកោ រូបំ បជានាតិ, រូបសមុទយំ បជានាតិ, រូបនិរោធំ បជានាតិ, រូបនិរោធគាមិនិំ បដិបទំ បជានាតិ។ វេទនំ... សញ្ញំ... សង្ខារេ... វិញ្ញាណំ បជានាតិ, វិញ្ញាណសមុទយំ បជានាតិ, វិញ្ញាណនិរោធំ បជានាតិ , វិញ្ញាណនិរោធគាមិនិំ បដិបទំ បជានាតិ។ អយំ វុច្ចតាវុសោ, វិជ្ជា; ឯត្តាវតា ច វិជ្ជាគតោ ហោតី’’តិ។ ទសមំ។

អវិជ្ជាវគ្គោ តេរសមោ។

តស្សុទ្ទានំ –

សមុទយធម្មេ តីណិ, អស្សាទេ អបរេ ទុវេ;

សមុទយេ ច ទ្វេ វុត្តា, កោដ្ឋិកេ អបរេ តយោតិ។

໑໓. ກຸກ຺ກຸຬວເຄ຺ຄາ

໑. ກຸກ຺ກຸຬສຸຕ຺ຕໍ

໑໓໔. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ . “ຣູປໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ກຸກ຺ກຸຬໍ, ເວທນາ ກຸກ຺ກຸຬາ, ສຎ຺ຎາ ກຸກ຺ກຸຬາ, ສງ຺ຂາຣາ ກຸກ຺ກຸຬາ, ວິຎ຺ຎາຓໍ ກຸກ຺ກຸຬໍ. ເອວໍ ປສ຺ສໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຸຕວາ ອຣິຍສາວເກາ ຣູປສ຺ມິມ຺ປິ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ, ເວທນາຍປິ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ, ສຎ຺ຎາຍປິ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ, ສງ຺ຂາເຣສຸປິ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ, ວິຎ຺ຎາຓສ຺ມິມ຺ປິ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ. ນິພ຺ພິນ຺ທໍ ວິຣຊ຺ຊຕິ; ວິຣາຄາ ວິມຸຈ຺ຈຕິ. ວິມຸຕ຺ຕສ຺ມິໍ ວິມຸຕ຺ຕມິຕິ ຎາຓໍ ເຫາຕິ. ‘ຂີຓາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ກຕໍ ກຣຓີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາ’ຕິ ປຊານາຕີ”ຕິ. ປຐມໍ.

໒. ອນິຈ຺ຈສຸຕ຺ຕໍ

໑໓໕. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ. “ຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອນິຈ຺ຈໍ; ຕຕ຺ຣ ເວາ ຉເນ຺ທາ ປຫາຕເພ຺ພາ. ກິຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອນິຈ຺ຈໍ? ຣູປໍ , ຠິກ຺ຂເວ, ອນິຈ຺ຈໍ; ຕຕ຺ຣ ເວາ ຉເນ຺ທາ ປຫາຕເພ຺ພາ. ເວທນາ ອນິຈ຺ຈາ…ເປ… ສຎ຺ຎາ… ສງ຺ຂາຣາ… ວິຎ຺ຎາຓໍ ອນິຈ຺ຈໍ; ຕຕ຺ຣ ເວາ ຉເນ຺ທາ ປຫາຕເພ຺ພາ. ຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອນິຈ຺ຈໍ; ຕຕ຺ຣ ເວາ ຉເນ຺ທາ ປຫາຕເພ຺ພາ”ຕິ. ທຸຕິຍໍ.

໓. ທຸຕິຍອນິຈ຺ຈສຸຕ຺ຕໍ

໑໓໖. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ . “ຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອນິຈ຺ຈໍ; ຕຕ຺ຣ ເວາ ຣາເຄາ ປຫາຕເພ຺ພາ. ກິຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອນິຈ຺ຈໍ? ຣູປໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອນິຈ຺ຈໍ; ຕຕ຺ຣ ເວາ ຣາເຄາ ປຫາຕເພ຺ພາ. ເວທນາ ອນິຈ຺ຈາ… ສຎ຺ຎາ… ສງ຺ຂາຣາ… ວິຎ຺ຎາຓໍ ອນິຈ຺ຈໍ; ຕຕ຺ຣ ເວາ ຣາເຄາ ປຫາຕເພ຺ພາ. ຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອນິຈ຺ຈໍ; ຕຕ຺ຣ ເວາ ຣາເຄາ ປຫາຕເພ຺ພາ”ຕິ. ຕຕິຍໍ.

໔. ຕຕິຍອນິຈ຺ຈສຸຕ຺ຕໍ

໑໓໗. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ. “ຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອນິຈ຺ຈໍ; ຕຕ຺ຣ ເວາ ຉນ຺ທຣາເຄາ ປຫາຕເພ຺ພາ . ກິຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອນິຈ຺ຈໍ? ຣູປໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອນິຈ຺ຈໍ, ຕຕ຺ຣ ເວາ ຉນ຺ທຣາເຄາ ປຫາຕເພ຺ພາ. ເວທນາ ອນິຈ຺ຈາ… ສຎ຺ຎາ… ສງ຺ຂາຣາ… ວິຎ຺ຎາຓໍ ອນິຈ຺ຈໍ; ຕຕ຺ຣ ເວາ ຉນ຺ທຣາເຄາ ປຫາຕເພ຺ພາ. ຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອນິຈ຺ຈໍ; ຕຕ຺ຣ ເວາ ຉນ຺ທຣາເຄາ ປຫາຕເພ຺ພາ”ຕິ. ຈຕຸຕ຺ຖໍ.

໕. ທຸກ຺ຂສຸຕ຺ຕໍ

១៣០. សាវត្ថិនិទានំ. “យំ, ភិក្ខវេ, ទុក្ខំ; តត្រ វោ ឆន្ទោ បហាតព្ពោ...បេ... យំ, ភិក្ខវេ, ទុក្ខំ; តត្រ វោ ឆន្ទោ បហាតព្ពោ”តិ. បញ្ចមំ.

៦. ទុតិយទុក្ខសុត្តំ

១៣១. សាវត្ថិនិទានំ. “យំ, ភិក្ខវេ, ទុក្ខំ; តត្រ វោ រាគោ បហាតព្ពោ...បេ... យំ, ភិក្ខវេ, ទុក្ខំ; តត្រ វោ រាគោ បហាតព្ពោ”តិ. ឆដ្ឋំ.

៧. តតិយទុក្ខសុត្តំ

១៣២. សាវត្ថិនិទានំ. “យំ, ភិក្ខវេ, ទុក្ខំ; តត្រ វោ ឆន្ទរាគោ បហាតព្ពោ...បេ... យំ, ភិក្ខវេ, ទុក្ខំ; តត្រ វោ ឆន្ទរាគោ បហាតព្ពោ”តិ. សត្តមំ.

៨. អនត្តសុត្តំ

១៣៣. សាវត្ថិនិទានំ. “យោ, ភិក្ខវេ, អនត្តា; តត្រ វោ ឆន្ទោ បហាតព្ពោ. កោ ច, ភិក្ខវេ, អនត្តា? រូបំ, ភិក្ខវេ, អនត្តា; តត្រ វោ ឆន្ទោ បហាតព្ពោ. វេទនា អនត្តា... សញ្ញា... សង្ខារា... វិញ្ញាណំ អនត្តា; តត្រ វោ ឆន្ទោ បហាតព្ពោ. យោ, ភិក្ខវេ, អនត្តា; តត្រ វោ ឆន្ទោ បហាតព្ពោ”តិ. អដ្ឋមំ.

៩. ទុតិយអនត្តសុត្តំ

១៣៤. សាវត្ថិនិទានំ. “យោ, ភិក្ខវេ, អនត្តា; តត្រ វោ រាគោ បហាតព្ពោ. កោ ច, ភិក្ខវេ, អនត្តា? រូបំ, ភិក្ខវេ, អនត្តា; តត្រ វោ រាគោ បហាតព្ពោ. វេទនា អនត្តា... សញ្ញា... សង្ខារា... វិញ្ញាណំ អនត្តា; តត្រ វោ រាគោ បហាតព្ពោ. យោ, ភិក្ខវេ, អនត្តា; តត្រ វោ រាគោ បហាតព្ពោ”តិ. នវមំ.

១០. តតិយអនត្តសុត្តំ

១៣៥. សាវត្ថិនិទានំ. “យោ, ភិក្ខវេ, អនត្តា; តត្រ វោ ឆន្ទរាគោ បហាតព្ពោ. កោ ច, ភិក្ខវេ, អនត្តា? រូបំ, ភិក្ខវេ, អនត្តា; តត្រ

វោ ឆន្ទរាគោ បហាតព្ពោ។ វេទនា អនត្តា... សញ្ញា... សង្ខារា... វិញ្ញាណំ អនត្តា; តត្រ វោ ឆន្ទរាគោ បហាតព្ពោ។ យោ , ភិក្ខវេ, អនត្តា; តត្រ វោ ឆន្ទរាគោ បហាតព្ពោ”តិ។ ទសមំ។

១១. និព្ពិទាពហុលសុត្តំ

១៤៦. សាវត្ថិនិទានំ។ “សទ្ធាបព្ពជិតស្ស, ភិក្ខវេ, កុលបុត្តស្ស អយមនុធម្មោ ហោតិ – យំ រូបេ និព្ពិទាពហុលោ [និព្ពិទាពហុលំ (ស្យា. កំ. បី. ក.)] វិហរេយ្យ។ វេទនាយ...បេ... សញ្ញាយ... សង្ខារេសុ... វិញ្ញាណេ និព្ពិទាពហុលោ វិហរេយ្យ។ យោ រូបេ និព្ពិទាពហុលោ វិហរន្តោ, វេទនាយ... សញ្ញាយ... សង្ខារេសុ... វិញ្ញាណេ និព្ពិទាពហុលោ វិហរន្តោ រូបំ បរិជានាតិ, វេទនំ... សញ្ញំ... សង្ខារេ... វិញ្ញាណំ បរិជានាតិ; សោ រូបំ បរិជានំ វេទនំ បរិជានំ សញ្ញំ បរិជានំ សង្ខារេ បរិជានំ វិញ្ញាណំ បរិជានំ បរិមុច្ចតិ រូបម្ហា, បរិមុច្ចតិ វេទនាយ, បរិមុច្ចតិ សញ្ញាយ, បរិមុច្ចតិ សង្ខារេហិ, បរិមុច្ចតិ វិញ្ញាណម្ហា, បរិមុច្ចតិ ជាតិយា ជរាយ មរណេន សោកេហិ បរិទេវេហិ ទុក្ខេហិ ទោមនស្សេហិ ឧបាយាសេហិ; ‘បរិមុច្ចតិ ទុក្ខស្មា’តិ វទាមី”តិ។ ឯកាទសមំ។

១២. អនិច្ចានុបស្សីសុត្តំ

១៤៧. សាវត្ថិនិទានំ។ “សទ្ធាបព្ពជិតស្ស, ភិក្ខវេ, កុលបុត្តស្ស អយមនុធម្មោ ហោតិ – យំ រូបេ អនិច្ចានុបស្សី វិហរេយ្យ។ វេទនាយ... សញ្ញាយ... សង្ខារេសុ... វិញ្ញាណេ អនិច្ចានុបស្សី វិហរេយ្យ...បេ... ‘បរិមុច្ចតិ ទុក្ខស្មា’តិ វទាមី”តិ។ ទ្វាទសមំ។

១៣. ទុក្ខានុបស្សីសុត្តំ

១៤៨. សាវត្ថិនិទានំ។ “សទ្ធាបព្ពជិតស្ស, ភិក្ខវេ, កុលបុត្តស្ស អយមនុធម្មោ ហោតិ – យំ រូបេ ទុក្ខានុបស្សី វិហរេយ្យ។ វេទនាយ... សញ្ញាយ... សង្ខារេសុ... វិញ្ញាណេ ទុក្ខានុបស្សី វិហរេយ្យ...បេ... ‘បរិមុច្ចតិ ទុក្ខស្មា’តិ វទាមី”តិ។ តេរសមំ។

១៤. អនត្តានុបស្សីសុត្តំ

១៤៩. សាវត្ថិនិទានំ។ “សទ្ធាបព្ពជិតស្ស, ភិក្ខវេ, កុលបុត្តស្ស អយមនុធម្មោ ហោតិ – យំ រូបេ អនត្តានុបស្សី វិហរេយ្យ។ វេទនាយ... សញ្ញាយ... សង្ខារេសុ... វិញ្ញាណេ អនត្តានុបស្សី វិហរេយ្យ។ (សោ រូបេ) អនត្តានុបស្សី វិហរន្តោ, វេទនាយ... សញ្ញាយ... សង្ខារេសុ... វិញ្ញាណេ អនត្តានុបស្សី វិហរន្តោ រូបំ បរិជានាតិ, វេទនំ...បេ... សញ្ញំ... សង្ខារេ... វិញ្ញាណំ បរិជានាតិ។ សោ រូបំ បរិជានំ វេទនំ បរិជានំ សញ្ញំ បរិជានំ សង្ខារេ បរិជានំ វិញ្ញាណំ បរិជានំ បរិមុច្ចតិ រូបម្ហា, បរិមុច្ចតិ វេទនាយ, បរិមុច្ចតិ សញ្ញាយ, បរិមុច្ចតិ សង្ខារេហិ, បរិមុច្ចតិ វិញ្ញាណម្ហា, បរិមុច្ចតិ ជាតិយា ជរាយ មរណេន សោកេហិ បរិទេវេហិ ទុក្ខេហិ ទោមនស្សេហិ ឧបាយាសេហិ;

‘បរិមុច្ចតិ ទុក្ខស្មា’តិ វទាមី”តិ។ ចុទ្ទសមំ។

កុក្កុឡវគ្គោ ចុទ្ទសមោ។

តស្សុទ្ទានំ –

កុក្កុឡា តយោ អនិច្ចេន, ទុក្ខេន អបរេ តយោ;

អនត្តេន តយោ វុត្តា, កុលបុត្តេន ទ្វេ ទុកាតិ។

១៥. ទិដ្ឋិវគ្គោ

១. អជ្ឈត្តសុត្តំ

១៥០. សាវត្ថិនិទានំ។ “កិស្មិំ នុ ខោ, ភិក្ខវេ, សតិ, កិំ ឧបាទាយ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខ”ន្តិ? ភគវំមូលកា នោ, ភន្តេ, ធម្មា...បេ... “រូបេ ខោ, ភិក្ខវេ, សតិ រូបំ ឧបាទាយ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខំ។ វេទនាយ សតិ...បេ... សញ្ញាយ សតិ... សង្ខារេសុ សតិ... វិញ្ញាណេ សតិ វិញ្ញាណំ ឧបាទាយ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខំ។ តំ កិំ មញ្ញថ, ភិក្ខវេ, រូបំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វា”តិ? “អនិច្ចំ, ភន្តេ”។ “យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វា តំ សុខំ វា”តិ? “ទុក្ខំ, ភន្តេ”។ “យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ, អបិ នុ តំ អនុបាទាយ ឧប្បជ្ជេយ្យ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខ”ន្តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “វេទនា...បេ... សញ្ញា... សង្ខារា... វិញ្ញាណំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វា”តិ? “អនិច្ចំ, ភន្តេ”។ “យំ បនានិច្ចំ, ទុក្ខំ វា តំ សុខំ វា”តិ? “ទុក្ខំ, ភន្តេ”។ “យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ, អបិ នុ តំ អនុបាទាយ ឧប្បជ្ជេយ្យ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខ”ន្តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “ឯវំ បស្សំ...បេ... នាបរំ ឥត្ថត្តាយាតិ បជានាតី”តិ។ បឋមំ។

២. ឯតំមមសុត្តំ

១៥១. សាវត្ថិនិទានំ។ “កិស្មិំ នុ ខោ, ភិក្ខវេ, សតិ, កិំ ឧបាទាយ, កិំ អភិនិវិស្ស – ‘ឯតំ មម, ឯសោហមស្មិ, ឯសោ មេ អត្តា’តិ សមនុបស្សតី”តិ ? ភគវំមូលកា នោ, ភន្តេ, ធម្មា...បេ... “រូបេ ខោ, ភិក្ខវេ, សតិ, រូបំ ឧបាទាយ, រូបំ អភិនិវិស្ស ...បេ... វិញ្ញាណេ សតិ, វិញ្ញាណំ ឧបាទាយ, វិញ្ញាណំ អភិនិវិស្ស – ‘ឯតំ មម, ឯសោហមស្មិ, ឯសោ មេ អត្តា’តិ សមនុបស្សតិ។ តំ កិំ មញ្ញថ, ភិក្ខវេ, រូបំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វា”តិ? “អនិច្ចំ, ភន្តេ”...បេ... វិបរិណាមធម្មំ, អបិ នុ តំ អនុបាទាយ ឯតំ មម, ឯសោហមស្មិ, ឯសោ មេ អត្តាតិ សមនុបស្សេយ្យា”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “វេទនា... សញ្ញា... សង្ខារា... វិញ្ញាណំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វា”តិ? “អនិច្ចំ ភន្តេ”...បេ... វិបរិណាមធម្មំ, អបិ នុ តំ

អនុបាទាយ ឯវំ ឯតំ មម, ឯសោហមស្មិ, ឯសោ មេ អត្តាតិ សមនុបស្សេយ្យា"តិ? "នោ ហេតំ, ភន្តេ"។ "ឯវំ បស្សំ…បេ… នាបរំ ឥត្ថត្តាយាតិ បជានាតី"តិ។ ទុតិយំ។

៣. សោអត្តាសុត្តំ

១៥២. សាវត្ថិនិទានំ។ "កិស្មិំ នុ ខោ, ភិក្ខវេ, សតិ, កិំ ឧបាទាយ, កិំ អភិនិវិស្ស ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ – 'សោ អត្តា, សោ លោកោ, សោ បេច្ច ភវិស្សាមិ និច្ចោ ធុវោ សស្សតោ អវិបរិណាមធម្មោ'"តិ? ភគវំមូលកា នោ, ភន្តេ, ធម្មា…បេ…។ "រូបេ ខោ, ភិក្ខវេ, សតិ, រូបំ ឧបាទាយ, រូបំ អភិនិវិស្ស ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ – 'សោ អត្តា, សោ លោកោ, សោ បេច្ច ភវិស្សាមិ និច្ចោ ធុវោ សស្សតោ អវិបរិណាមធម្មោ'តិ។ វេទនាយ…បេ… សញ្ញាយ… សង្ខារេសុ …បេ… វិញ្ញាណេ សតិ, វិញ្ញាណំ ឧបាទាយ, វិញ្ញាណំ អភិនិវិស្ស ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ – 'សោ អត្តា, សោ លោកោ, សោ បេច្ច ភវិស្សាមិ និច្ចោ ធុវោ សស្សតោ អវិបរិណាមធម្មោ'"តិ។

"តំ កិំ មញ្ញថ, ភិក្ខវេ, រូបំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វា"តិ? "អនិច្ចំ, ភន្តេ"។ "យំ បនានិច្ចំ, ទុក្ខំ វា តំ សុខំ វា"តិ? "ទុក្ខំ, ភន្តេ"។ "យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ, អបិ នុ តំ អនុបាទាយ ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជេយ្យ – 'សោ អត្តា, សោ លោកោ, សោ បេច្ច ភវិស្សាមិ និច្ចោ ធុវោ សស្សតោ អវិបរិណាមធម្មោ'"តិ? "នោ ហេតំ, ភន្តេ"។ "វេទនា… សញ្ញា… សង្ខារា… វិញ្ញាណំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វា"តិ? "អនិច្ចំ, ភន្តេ"។ "យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វា តំ សុខំ វា"តិ? "ទុក្ខំ, ភន្តេ"។ "យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ, អបិ នុ តំ អនុបាទាយ ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជេយ្យ – 'សោ អត្តា សោ លោកោ, សោ បេច្ច ភវិស្សាមិ និច្ចោ ធុវោ សស្សតោ អវិបរិណាមធម្មោ'"តិ? "នោ ហេតំ, ភន្តេ"។ ឯវំ បស្សំ…បេ… នាបរំ ឥត្ថត្តាយាតិ បជានាតីតិ។ តតិយំ។

៤. នោចមេសិយាសុត្តំ

១៥៣. សាវត្ថិនិទានំ។ "កិស្មិំ នុ ខោ, ភិក្ខវេ, សតិ, កិំ ឧបាទាយ, កិំ អភិនិវិស្ស ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ – 'នោ ចស្សំ, នោ ច មេ សិយា, នាភវិស្ស, ន មេ ភវិស្សតី'"តិ? ភគវំមូលកា នោ, ភន្តេ, ធម្មា…បេ… "រូបេ ខោ, ភិក្ខវេ, សតិ, រូបំ ឧបាទាយ, រូបំ អភិនិវិស្ស ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ – 'នោ ចស្សំ, នោ ច មេ សិយា, នាភវិស្ស, ន មេ ភវិស្សតី'តិ។ វេទនាយ សតិ… សញ្ញាយ សតិ… សង្ខារេសុ សតិ… វិញ្ញាណេ សតិ, វិញ្ញាណំ ឧបាទាយ, វិញ្ញាណំ អភិនិវិស្ស, ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ – 'នោ ចស្សំ, នោ ច មេ សិយា, នាភវិស្ស, ន មេ ភវិស្សតី'តិ។ តំ កិំ មញ្ញថ, ភិក្ខវេ, រូបំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វា"តិ? "អនិច្ចំ, ភន្តេ"។ "យំ បនានិច្ចំ, ទុក្ខំ វា តំ សុខំ វា"តិ? "ទុក្ខំ, ភន្តេ"។ "យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ, អបិ នុ តំ អនុបាទាយ ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជេយ្យ – 'នោ ចស្សំ, នោ ច មេ សិយា, នាភវិស្ស, ន មេ ភវិស្សតី'"តិ? "នោ ហេតំ, ភន្តេ"។ "វេទនា… សញ្ញា… សង្ខារា… វិញ្ញាណំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វា"តិ? "អនិច្ចំ, ភន្តេ"។ "យំ បនានិច្ចំ, ទុក្ខំ វា តំ សុខំ វា"តិ? "ទុក្ខំ, ភន្តេ"។ "យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ, អបិ នុ តំ អនុបាទាយ ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជេយ្យ – 'នោ ចស្សំ, នោ ច មេ សិយា, នាភវិស្ស, ន មេ ភវិស្សតី'"តិ? "នោ ហេតំ, ភន្តេ"។ "ឯវំ បស្សំ…បេ… នាបរំ ឥត្ថត្តាយាតិ បជានាតី"តិ។ ចតុត្ថំ។

᪘᪨ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪕᪗᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ “ᨠᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨲᩥ, ᨠᩥᩴ ᩏᨷᩣᨴᩣᨿ, ᨠᩥᩴ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᩔ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩦ”ᨲᩥ? ᨽᨣᩅᩴᨾᩪᩃᨠᩣ ᨶᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨵᨾ᩠ᨾᩣ...ᨷᩮ... “ᩁᩪᨷᩮ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨲᩥ, ᩁᩪᨷᩴ ᩏᨷᩣᨴᩣᨿ, ᩁᩪᨷᩴ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᩔ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᩅᩮᨴᨶᩣᨿ ᩈᨲᩥ... ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩈᨲᩥ... ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮᩈᩩ ᩈᨲᩥ... ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩮ ᩈᨲᩥ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩏᨷᩣᨴᩣᨿ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᩔ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᨲᩴ ᨠᩥᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᨳ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩁᩪᨷᩴ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ”ᨲᩥ? “ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ , ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨ “ᨿᩴ ᨷᨶᩣᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ...ᨷᩮ... ᩋᨷᩥ ᨶᩩ ᨲᩴ ᩋᨶᩩᨷᩣᨴᩣᨿ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ? “ᨶᩮᩣ ᩉᩮᨲᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨ “ᩅᩮᨴᨶᩣ... ᩈᨬ᩠ᨬᩣ... ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ... ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ”ᨲᩥ? “ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨ “ᨿᩴ ᨷᨶᩣᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩅᩣ ᨲᩴ ᩈᩩᨡᩴ ᩅᩣ”ᨲᩥ? “ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨ “ᨿᩴ ᨷᨶᩣᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩅᩥᨷᩁᩥᨱᩣᨾᨵᨾ᩠ᨾᩴ, ᩋᨷᩥ ᨶᩩ ᨲᩴ ᩋᨶᩩᨷᩣᨴᩣᨿ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ? “ᨶᩮᩣ ᩉᩮᨲᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨ “ᩑᩅᩴ ᨷᩔᩴ...ᨷᩮ... ᨶᩣᨷᩁᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᨲ᩠ᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩴ᪨

᪙᪨ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨿᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪕᪘᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ “ᨠᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨲᩥ, ᨠᩥᩴ ᩏᨷᩣᨴᩣᨿ, ᨠᩥᩴ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᩔ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨿᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩦ”ᨲᩥ? ᨽᨣᩅᩴᨾᩪᩃᨠᩣ ᨶᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨵᨾ᩠ᨾᩣ...ᨷᩮ... “ᩁᩪᨷᩮ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨲᩥ, ᩁᩪᨷᩴ ᩏᨷᩣᨴᩣᨿ, ᩁᩪᨷᩴ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᩔ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨿᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᩅᩮᨴᨶᩣᨿ ᩈᨲᩥ... ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩈᨲᩥ... ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮᩈᩩ ᩈᨲᩥ... ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩮ ᩈᨲᩥ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩏᨷᩣᨴᩣᨿ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᩔ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨿᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᨲᩴ ᨠᩥᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᨳ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩁᩪᨷᩴ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ”ᨲᩥ? “ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ” ᪨ “ᨿᩴ ᨷᨶᩣᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ...ᨷᩮ... ᩋᨷᩥ ᨶᩩ ᨲᩴ ᩋᨶᩩᨷᩣᨴᩣᨿ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨿᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ? “ᨶᩮᩣ ᩉᩮᨲᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨ “ᩅᩮᨴᨶᩣ... ᩈᨬ᩠ᨬᩣ... ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ... ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ”ᨲᩥ? “ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ , ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨ “ᨿᩴ ᨷᨶᩣᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ...ᨷᩮ... ᩋᨷᩥ ᨶᩩ ᨲᩴ ᩋᨶᩩᨷᩣᨴᩣᨿ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨿᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ? “ᨶᩮᩣ ᩉᩮᨲᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨ “ᩑᩅᩴ ᨷᩔᩴ...ᨷᩮ... ᨶᩣᨷᩁᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᨲ᩠ᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨶᩅᨾᩴ᪨

᪑᪐᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩩᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪕᪙᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ “ᨠᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨲᩥ, ᨠᩥᩴ ᩏᨷᩣᨴᩣᨿ, ᨠᩥᩴ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᩔ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩩᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩦ”ᨲᩥ? ᨽᨣᩅᩴᨾᩪᩃᨠᩣ ᨶᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨵᨾ᩠ᨾᩣ...ᨷᩮ... “ᩁᩪᨷᩮ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨲᩥ, ᩁᩪᨷᩴ ᩏᨷᩣᨴᩣᨿ, ᩁᩪᨷᩴ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᩔ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩩᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᩅᩮᨴᨶᩣᨿ ᩈᨲᩥ... ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩈᨲᩥ... ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮᩈᩩ ᩈᨲᩥ... ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩮ ᩈᨲᩥ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩏᨷᩣᨴᩣᨿ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᩔ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩩᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᪨ ᨲᩴ ᨠᩥᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᨳ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩁᩪᨷᩴ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ”ᨲᩥ? “ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨ “ᨿᩴ ᨷᨶᩣᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ...ᨷᩮ... ᩋᨷᩥ ᨶᩩ ᨲᩴ ᩋᨶᩩᨷᩣᨴᩣᨿ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩩᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ? “ᨶᩮᩣ ᩉᩮᨲᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨ “ᩅᩮᨴᨶᩣ... ᩈᨬ᩠ᨬᩣ... ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ... ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ”ᨲᩥ? “ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨ “ᨿᩴ ᨷᨶᩣᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ...ᨷᩮ... ᩋᨷᩥ ᨶᩩ ᨲᩴ ᩋᨶᩩᨷᩣᨴᩣᨿ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩩᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ? “ᨶᩮᩣ ᩉᩮᨲᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨ “ᩑᩅᩴ ᨷᩔᩴ...ᨷᩮ... ᨶᩣᨷᩁᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᨲ᩠ᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨴᩈᨾᩴ᪨

໘. ອພິນິເວສສຸຕ຺ຕໍ

໑໕໗. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ. “ກິສ຺ມິໍ ນຸ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ສຕິ, ກິໍ ອຸປາທາຍ, ກິໍ ອພິນິວິສ຺ສ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ສໍໂຍຊນາພິນິເວສວິນິພນ຺ທາ”ຕິ? ພຄວໍມູລກາ ໂນ, ພນ຺ເຕ, ທມ຺ມາ…ເປ… “ຣູເປ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ສຕິ, ຣູປໍ ອຸປາທາຍ, ຣູປໍ ອພິນິວິສ຺ສ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ສໍໂຍຊນາພິນິເວສວິນິພນ຺ທາ. ເວທນາຍ ສຕິ… ສຍ຺ຍາຍ ສຕິ… ສງ຺ຂາເຣສຸ ສຕິ… ວິຍ຺ຍາເນ ສຕິ, ວິຍ຺ຍານໍ ອຸປາທາຍ, ວິຍ຺ຍານໍ ອພິນິວິສ຺ສ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ສໍໂຍຊນາພິນິເວສວິນິພນ຺ທາ. ຕໍ ກິໍ ມຍ຺ຍຖ, ພິກ຺ຂເວ, ຣູປໍ ນິຈ຺ຈໍ ວາ ອນິຈ຺ຈໍ ວາ”ຕິ? “ອນິຈ຺ຈໍ, ພນ຺ເຕ”. “ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ…ເປ… ອປິ ນຸ ຕໍ ອນຸປາທາຍ ອຸປ຺ປເຊຍ຺ຍຸໍ ສໍໂຍຊນາພິນິເວສວິນິພນ຺ທາ”ຕິ? “ໂນ ເຫຕໍ, ພນ຺ເຕ”…ເປ… “ເອວໍ ປສ຺ສໍ…ເປ… ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາຕິ ປຊານາຕີ”ຕິ. ອຕ຺ຖມໍ.

໙. ທຸຕິຍອພິນິເວສສຸຕ຺ຕໍ

໑໕໘. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ. “ກິສ຺ມິໍ ນຸ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ສຕິ, ກິໍ ອຸປາທາຍ, ກິໍ ອພິນິວິສ຺ສ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ສໍໂຍຊນາພິນິເວສວິນິພນ຺ທຊ຺ໂຊສານາ”ຕິ? [ວິນິພນ຺ທາ ອຊ຺ໂຊສານາຕິ (ສີ. ກ.)] ພຄວໍມູລກາ ໂນ, ພນ຺ເຕ, ທມ຺ມາ…ເປ… “ຣູເປ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ສຕິ, ຣູປໍ ອຸປາທາຍ, ຣູປໍ ອພິນິວິສ຺ສ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ສໍໂຍຊນາພິນິເວສວິນິພນ຺ທຊ຺ໂຊສານາ. ເວທນາຍ ສຕິ … ສຍ຺ຍາຍ ສຕິ… ສງ຺ຂາເຣສຸ ສຕິ… ວິຍ຺ຍາເນ ສຕິ, ວິຍ຺ຍານໍ ອຸປາທາຍ, ວິຍ຺ຍານໍ ອພິນິວິສ຺ສ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ສໍໂຍຊນາພິນິເວສວິນິພນ຺ທຊ຺ໂຊສານາ. ຕໍ ກິໍ ມຍ຺ຍຖ, ພິກ຺ຂເວ, ຣູປໍ ນິຈ຺ຈໍ ວາ ອນິຈ຺ຈໍ ວາ”ຕິ ? “ອນິຈ຺ຈໍ, ພນ຺ເຕ”. “ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ…ເປ… ອປິ ນຸ ຕໍ ອນຸປາທາຍ ອຸປ຺ປເຊຍ຺ຍຸໍ ສໍໂຍຊນາພິນິເວສວິນິພນ຺ທຊ຺ໂຊສານາ”ຕິ? “ໂນ ເຫຕໍ, ພນ຺ເຕ”…ເປ… “ເອວໍ ປສ຺ສໍ…ເປ… ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາຕິ ປຊານາຕີ”ຕິ. ນວມໍ.

໑໐. ອານນ຺ທສຸຕ຺ຕໍ

໑໕໙. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເຍນ ພຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ…ເປ… ພຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ – “ສາທຸ ເມ, ພນ຺ເຕ, ພຄວາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ທມ຺ມໍ ເທເສຕຸ, ຍມຫໍ ພຄວໂຕ ທມ຺ມໍ ສຸຕ຺ວາ ເອໂກ ວູປກຕ຺ໂຖ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ອາຕາປີ ປຫິຕຕ຺ໂຕ ວິຫເຣຍ຺ຍ”ນ຺ຕິ.

“ຕໍ ກິໍ ມຍ຺ຍສິ, ອານນ຺ທ, ຣູປໍ ນິຈ຺ຈໍ ວາ ອນິຈ຺ຈໍ ວາ”ຕິ? “ອນິຈ຺ຈໍ, ພນ຺ເຕ”. “ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ, ທຸກ຺ຂໍ ວາ ຕໍ ສຸຂໍ ວາ”ຕິ? “ທຸກ຺ຂໍ, ພນ຺ເຕ”. “ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂໍ ວິປຣິນາມທມ຺ມໍ, ກລ຺ລໍ ນຸ ຕໍ ສມນຸປສ຺ສິຕຸໍ – ‘ເອຕໍ ມມ, ເອໂສຫມສ຺ມິ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາ’”ຕິ? “ໂນ ເຫຕໍ, ພນ຺ເຕ”. “ເວທນາ… ສຍ຺ຍາ… ສງ຺ຂາຣາ… ວິຍ຺ຍານໍ ນິຈ຺ຈໍ ວາ ອນິຈ຺ຈໍ ວາ”ຕິ? “ອນິຈ຺ຈໍ, ພນ຺ເຕ”. “ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ, ທຸກ຺ຂໍ ວາ ຕໍ ສຸຂໍ ວາ”ຕິ? “ທຸກ຺ຂໍ, ພນ຺ເຕ”. “ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂໍ ວິປຣິນາມທມ຺ມໍ, ກລ຺ລໍ ນຸ ຕໍ ສມນຸປສ຺ສິຕຸໍ – ‘ເອຕໍ ມມ, ເອໂສຫມສ຺ມິ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາ’”ຕິ? “ໂນ ເຫຕໍ, ພນ຺ເຕ” [ໂນ ເຫຕໍ ພນ຺ເຕ. ຕສ຺ມາຕິຫານນ຺ທ ຍໍ ກິຍ຺ຈິ ຣູປໍ ອຕີຕານາຄຕປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ…ເປ… ທຕ຺ຖພ຺ພໍ (ສີ. ສ຺ຍາ. ກໍ. ປີ.)]. “ເອວໍ ປສ຺ສໍ…ເປ… ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາຕິ ປຊານາຕີ”ຕິ. ທສມໍ.

ឥទ្ធិចេក្កា បញ្ញាកសយោ។

តស្សុទ្ទានំ –

អដ្ឋត្តិកំ ទុតិយយ, សោរអត្ថា ភោចេយសិឃា;

យិទ្ធាសក្កាឃត្តាត្យ ចេត្ត, អភិតិចេសា អាភទេត្តភាតិ។

រូបទិបណ្ណាសកោ សមត្តោ។

តស្ស រូបទិបណ្ណាសកស្ស ឧទ្ទានំ –

អនត្តា ឆព្វគ្គិកា ចិន្តា, ក្រុក្ខញ្ញាអំ ឥទ្ធិបញ្ចាយំ;

តតិយោ បណ្ណាសកោ ចុត្តោ, តិបិដកាតិ បច្ចុត្តិតិ [តិបិដកា តេភ ចុច្ចុត្តិតិ (សី៑ ស្យា៑ កំ៑)]។

លត្ថសំយុត្តំ សមត្តំ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໑. ຣາຘສໍຍຸຕ຺ຕໍ

໑. ປຐມວຄ຺ໂຄ

໑. ມາຣສຸຕ຺ຕໍ

໑໖໐. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ຣາໂຘ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ຣາໂຘ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ –

"'ມາໂຣ, ມາໂຣ'ຕິ, ຠນ຺ເຕ, ວຸຈ຺ຈຕິ. ກິຕ຺ຕາວຕາ ນຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ມາໂຣ"ຕິ? "ຣູເປ ໂຂ, ຣາຘ, ສຕິ ມາໂຣ ວາ ອສ຺ສ ມາເຣຕາ ວາ ໂຍ ວາ ປນ ມີຍຕິ. ຕສ຺ມາຕິຫ ຕ຺ວໍ, ຣາຘ, ຣູປໍ ມາໂຣຕິ ປສ຺ສ, ມາເຣຕາຕິ ປສ຺ສ, ມີຍຕີຕິ ປສ຺ສ, ໂຣໂຄຕິ ປສ຺ສ, ຄຓ຺ໂຑຕິ ປສ຺ສ, ສລ຺ລນ຺ຕິ ປສ຺ສ, ອຆນ຺ຕິ ປສ຺ສ, ອຆຠູຕນ຺ຕິ ປສ຺ສ. ເຍ ນໍ ເອວໍ ປສ຺ສນ຺ຕິ ເຕ ສມ຺ມາ ປສ຺ສນ຺ຕິ. ເວທນາຍ ສຕິ... ສຎ຺ຎາຍ ສຕິ... ສງ຺ຂາເຣສຸ ສຕິ... ວິຎ຺ຎາເຓ ສຕິ ມາໂຣ ວາ ອສ຺ສ ມາເຣຕາ ວາ ໂຍ ວາ ປນ ມີຍຕິ. ຕສ຺ມາຕິຫ ຕ຺ວໍ, ຣາຘ, ວິຎ຺ຎາຓໍ ມາໂຣຕິ ປສ຺ສ, ມາເຣຕາຕິ ປສ຺ສ, ມີຍຕີຕິ ປສ຺ສ, ໂຣໂຄຕິ ປສ຺ສ, ຄຓ຺ໂຑຕິ ປສ຺ສ, ສລ຺ລນ຺ຕິ ປສ຺ສ, ອຆນ຺ຕິ ປສ຺ສ, ອຆຠູຕນ຺ຕິ ປສ຺ສ. ເຍ ນໍ ເອວໍ ປສ຺ສນ຺ຕິ, ເຕ ສມ຺ມາ ປສ຺ສນ຺ຕີ"ຕິ.

"ສມ຺ມາທສ຺ສນໍ ປນ, ຠນ຺ເຕ, ກິມຕ຺ຖິຍ"ນ຺ຕິ? "ສມ຺ມາທສ຺ສນໍ ໂຂ, ຣາຘ, ນິພ຺ພິທຕ຺ຖ"ນ຺ຕິ. "ນິພ຺ພິທາ ປນ, ຠນ຺ເຕ, ກິມຕ຺ຖິຍາ"ຕິ? "ນິພ຺ພິທາ ໂຂ, ຣາຘ, ວິຣາຄຕ຺ຖາ"ຕິ. "ວິຣາໂຄ ປນ, ຠນ຺ເຕ , ກິມຕ຺ຖິໂຍ"ຕິ? "ວິຣາໂຄ ໂຂ, ຣາຘ, ວິມຸຕ຺ຕຕ຺ໂຖ"ຕິ. "ວິມຸຕ຺ຕິ ປນ, ຠນ຺ເຕ, ກິມຕ຺ຖິຍາ"ຕິ? "ວິມຸຕ຺ຕິ ໂຂ, ຣາຘ, ນິພ຺ພານຕ຺ຖາ"ຕິ. "ນິພ຺ພານໍ ປນ, ຠນ຺ເຕ, ກິມຕ຺ຖິຍ"ນ຺ຕິ? "ອຈ຺ຈຍາສິ [ອຈ຺ຈສຣາ (ສີ. ສ຺ຍາ. ກໍ.), ອສ຺ສ (ປີ.), ອຈ຺ຈຍາ (ກ.)], ຣາຘ, ປຎ຺ຫໍ, ນາສກ຺ຂິ ປຎ຺ຫສ຺ສ ປຣິຍນ຺ຕໍ ຄເຫຕຸໍ. ນິພ຺ພາໂນຄຘຎ຺ຫິ, ຣາຘ, ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ວຸສ຺ສຕິ, ນິພ຺ພານປຣາຍນໍ ນິພ຺ພານປຣິໂຍສານ"ນ຺ຕິ. ປຐມໍ.

໒. ສຕ຺ຕສຸຕ຺ຕໍ

໑໖໑. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ຣາໂຘ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ – "'ສຕ຺ໂຕ, ສຕ຺ໂຕ'ຕິ, ຠນ຺ເຕ, ວຸຈ຺ຈຕິ. ກິຕ຺ຕາວຕາ ນຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ , ສຕ຺ໂຕຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ"ຕິ? "ຣູເປ ໂຂ, ຣາຘ, ໂຍ ຉນ຺ໂທ ໂຍ ຣາໂຄ ຍາ ນນ຺ທີ ຍາ ຕຓ຺ຫາ, ຕຕ຺ຣ ສຕ຺ໂຕ, ຕຕ຺ຣ ວິສຕ຺ໂຕ, ຕສ຺ມາ ສຕ຺ໂຕຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ເວທນາຍ... ສຎ຺ຎາຍ... ສງ຺ຂາເຣສຸ... ວິຎ຺ຎາເຓ ໂຍ ຉນ຺ໂທ ໂຍ ຣາໂຄ ຍາ ນນ຺ທີ ຍາ ຕຓ຺ຫາ, ຕຕ຺ຣ ສຕ຺ໂຕ, ຕຕ຺ຣ ວິສຕ຺ໂຕ, ຕສ຺ມາ ສຕ຺ໂຕຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ".

"ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຣາຘ, ກຸມາຣກາ ວາ ກຸມາຣິກາໂຍ ວາ ປໍສ຺ວາຄາຣເກຫິ ກີຬນ຺ຕິ. ຍາວກີວຎ຺ຈ ເຕສຸ ປໍສ຺ວາຄາຣເກສຸ ອວິຄຕຣາຄາ ໂຫນ຺ຕິ

អវិគតឆន្ទា អវិគតបេមា អវិគតបិបាសា អវិគតបរិឡាហា អវិគតតណ្ហា, តាវ តានិ បំស្វាគារកានិ អល្លីយន្តិ កេឡាយន្តិ ធនាយន្តិ [មនាយន្តិ (សី. បី. ក.)] មមាយន្តិ។ យតោ ច ខោ, រាធ, កុមារកា វា កុមារិកាយោ វា តេសុ បំស្វាគារកេសុ វិគតរាគា ហោន្តិ វិគតឆន្ទា វិគតបេមា វិគតបិបាសា វិគតបរិឡាហា វិគតតណ្ហា, អថ ខោ តានិ បំស្វាគារកានិ ហត្ថេហិ ច បាទេហិ ច វិកិរន្តិ វិធមន្តិ វិទ្ធំសេន្តិ វិកីឡនិយំ [វិកីឡនិកំ (សី. ស្យា. កំ. បី.)] ករោន្តិ។ ឯវមេវ ខោ, រាធ, តុម្ហេបិ រូបំ វិកិរថ វិធមថ វិទ្ធំសេថ វិកីឡនិយំ ករោថ តណ្ហាក្ខយាយ បដិបជ្ជថ។ វេទនំ វិកិរថ វិធមថ វិទ្ធំសេថ វិកីឡនិយំ ករោថ តណ្ហាក្ខយាយ បដិបជ្ជថ។ សញ្ញំ... សង្ខារេ វិកិរថ វិធមថ វិទ្ធំសេថ វិកីឡនិយំ ករោថ តណ្ហាក្ខយាយ បដិបជ្ជថ។ វិញ្ញាណំ វិកិរថ វិធមថ វិទ្ធំសេថ វិកីឡនិយំ ករោថ តណ្ហាក្ខយាយ បដិបជ្ជថ។ តណ្ហាក្ខយោ ហិ, រាធ, និព្ពាន”ន្តិ។ ទុតិយំ។

៣. ភវនេត្តិសុត្តំ

១៦២. សាវត្ថិនិទានំ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា រាធោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “‘ភវនេត្តិនិរោធោ [ភវនេត្តិ (សី. ស្យា. កំ. បី.)], ភវនេត្តិនិរោធោ’តិ [ភវនេត្តីតិ (សី. ស្យា. កំ.)], ភន្តេ, វុច្ចតិ។ កតមា នុ ខោ, ភន្តេ, ភវនេត្តិ, កតមោ ភវនេត្តិនិរោធោ”តិ? “រូបេ ខោ, រាធ, យោ ឆន្ទោ យោ រាគោ យា នន្ទី យា តណ្ហា យេ ឧបយុបាទានា ចេតសោ អធិដ្ឋានាភិនិវេសានុសយា – អយំ វុច្ចតិ ភវនេត្តិ។ តេសំ និរោធោ [និរោធា (សី. ស្យា. កំ. បី.)] ភវនេត្តិនិរោធោ។ វេទនាយ... សញ្ញាយ... សង្ខារេសុ ... វិញ្ញាណេ យោ ឆន្ទោ...បេ... អធិដ្ឋានាភិនិវេសានុសយា – អយំ វុច្ចតិ ភវនេត្តិ។ តេសំ និរោធោ ភវនេត្តិនិរោធោ”តិ។ តតិយំ។

៤. បរិញ្ញេយ្យសុត្តំ

១៦៣. សាវត្ថិនិទានំ។ អាយស្មា រាធោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ អាយស្មន្តំ រាធំ ភគវា ឯតទវោច –

“បរិញ្ញេយ្យេ ច, រាធ, ធម្មេ ទេសេស្សាមិ បរិញ្ញញ្ច បរិញ្ញាតាវិំ បុគ្គលញ្ច។ តំ សុណាហិ, សាធុកំ មនសិ ករោហិ; ភាសិស្សាមី”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ អាយស្មា រាធោ ភគវតោ បច្ចស្សោសិ។ ភគវា ឯតទវោច – “កតមេ ច, រាធ, បរិញ្ញេយ្យា ធម្មា? រូបំ ខោ, រាធ, បរិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ, វេទនា បរិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ, សញ្ញា បរិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ, សង្ខារា បរិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ, វិញ្ញាណំ បរិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ។ ឥមេ វុច្ចន្តិ, រាធ, បរិញ្ញេយ្យា ធម្មា។ កតមា ច, រាធ, បរិញ្ញា? យោ ខោ, រាធ, រាគក្ខយោ ទោសក្ខយោ មោហក្ខយោ – អយំ វុច្ចតិ, រាធ, បរិញ្ញា។ កតមោ ច, រាធ, បរិញ្ញាតាវី បុគ្គលោ? ‘អរហា’តិស្ស វចនីយំ។ យ្វាយំ អាយស្មា ឯវំនាមោ ឯវំគោត្តោ – អយំ វុច្ចតិ, រាធ, បរិញ្ញាតាវី បុគ្គលោ”តិ។ ចតុត្ថំ។

៥. សមណសុត្តំ

១៩៣៉ សាចត្ថិតិកាតំ៉ ឲកយត្ត តិសិត្ន ខោ អាឃស្មត្ត រាឆំ កកចា ឲតឥខចាន – “បញ្ចិមេ, រាឆ, ក្តបិកាតក្លូត្តា៉ កាតមេ បញ្ចា? ទ្ធបុបិកាតក្លូខ្ត្លា, ខចឥត្យបិកាតក្លូខ្ត្លា, សញ្ញាបិកាតក្លូខ្ត្លា , សច្ចារ្យបិកាតក្លូខ្ត្លា, ចិញ្ញាហ្យបិកាតក្លូខ្ត្លា៉ ខឃ ហិ ខកធិ, រាឆ, សមណា ចា ព្រាហ្មណា ចា ខ្ទមេសំ បញ្ចាត្តំ ក្តបិកាតក្លូត្តាតំ អស្សាឥញ្ចា អាឌីតចញ្ចា តិស្សរណញ្ចា ឃថាភូតំ តប្បជាតត្តិ; ត ខេ ខត, រាឆ, សមណា ចា ព្រាហ្មណា ចា សមខណសុ ចា សមណសម្មតា ព្រាហ្មខណសុ ចា ព្រាហ្មណសម្មតា, ត ច បត ខត អាឃស្មត្តោ សាមញ្ញត្ថំ ចា ព្រាហ្មញ្ញត្ថំ ចា ឌិខដ្ឋេច ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ក្តបសម្បជ្ជ ចិហរត្តិ៉ ខឃ ច ខោ ខកធិ, រាឆ, សមណា ចា ព្រាហ្មណា ចា ខ្ទមេសំ បញ្ចាត្តំ ក្តបិកាតក្លូត្តាតំ អស្សាឥញ្ចា អាឌីតចញ្ចា តិស្សរណញ្ចា ឃថាភូតំ បជាតត្តិ; ខត ខោ ខេ, រាឆ, សមណា ចា ព្រាហ្មណា ចា សមខណសុ ខចច សមណសម្មតា ព្រាហ្មខណសុ ច ព្រាហ្មណសម្មតា , ខត ច បតាឃស្មត្តោ សាមញ្ញត្ថញ្ចា ព្រាហ្មញ្ញត្ថញ្ចា ឌិខដ្ឋេច ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ក្តបសម្បជ្ជ ចិហរត្តី”តិ៉ បញ្ចមំ៉

៩៉ ទុតិឃសមណសុត្ត

១៩៤៉ សាចត្ថិតិកាតំ៉ ឲកយត្ត តិសិត្ន ខោ អាឃស្មត្ត រាឆំ កកចា ឲតឥខចាន – “បញ្ចិមេ, រាឆ, ក្តបិកាតក្លូត្តា៉ កាតមេ បញ្ចា? ទ្ធបុបិកាតក្លូខ្ត្លា...ខប... ចិញ្ញាហ្យបិកាតក្លូខ្ត្លា៉ ខឃ ហិ ខកធិ, រាឆ, សមណា ចា ព្រាហ្មណា ចា ខ្ទមេសំ បញ្ចាត្តំ ក្តបិកាតក្លូត្តាតំ សមុឥឃញ្ចា អត្ថង្គមញ្ចា អស្សាឥញ្ចា អាឌីតចញ្ចា តិស្សរណញ្ចា ឃថាភូតំ តប្បជាតត្តិ...ខប... សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ក្តបសម្បជ្ជ ចិហរត្តី”តិ៉ ឆដ្ឋំ៉

លិ៉ ខសាតាបត្តិសុត្ត

១៩៩៉ សាចត្ថិតិកាតំ ៉ ឲកយត្ត តិសិត្ន ខោ អាឃស្មត្ត រាឆំ កកចា ឲតឥខចាន – “បញ្ចិមេ, រាឆ, ក្តបិកាតក្លូត្តា៉ កាតមេ បញ្ចា? ទ្ធបុបិកាតក្លូខ្ត្លា...ខប... ចិញ្ញាហ្យបិកាតក្លូខ្ត្លា៉ ឃខតា ខោ, រាឆ, អរិឃសាចខកា ខ្ទមេសំ បញ្ចាត្តំ ក្តបិកាតក្លូត្តាតំ សមុឥឃញ្ចា អត្ថង្គមញ្ចា អស្សាឥញ្ចា អាឌីតចញ្ចា តិស្សរណញ្ចា ឃថាភូតំ បជាតាតិ – អយំ ចុច្ចតិ, រាឆ, អរិឃសាចខកា ខសាតាបត្តោ អចិតិបាតធម្មោ តិឃខតា សម្ពោធិបរាឃខតា”តិ៉ សត្តមំ៉

ប៉៉ អរហត្តសុត្ត

១៩លិ៉ សាចត្ថិតិកាតំ ៉ ឲកយត្ត តិសិត្ន ខោ អាឃស្មត្ត រាឆំ កកចា ឲតឥខចាន – “បញ្ចិមេ, រាឆ, ក្តបិកាតក្លូត្តា៉ កាតមេ បញ្ចា? ទ្ធបុបិកាតក្លូខ្ត្លា...ខប... ចិញ្ញាហ្យបិកាតក្លូខ្ត្លា៉ ឃខតា ខោ, រាឆ, ភិក្ខុ ខ្ទមេសំ បញ្ចាត្តំ ក្តបិកាតក្លូត្តាតំ សមុឥឃញ្ចា អត្ថង្គមញ្ចា អស្សាឥញ្ចា អាឌីតចញ្ចា តិស្សរណញ្ចា ឃថាភូតំ ចិឌិត្វា អតុបិកាចិមុខត្តោ ខហាតិ – អយំ ចុច្ចតិ, រាឆ, អរហំ ខីណាសខចា ចុសិតចា

កតករណីយោ ឱហិតភារោ អនុប្បត្តសទត្ថោ បរិក្ខីណភវសំយោជនោ សម្មទញ្ញាវិមុត្តោ”តិ។ អដ្ឋមំ។

៩។ ឆន្ទរាគសុត្តំ

១៩៧។ សាវត្ថិនិទានំ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ អាយស្មន្តំ រាធំ ភគវា ឯតទវោច – “រូបេ ខោ, រាធ, យោ ឆន្ទោ យោ រាគោ យា នន្ទី យា តណ្ហា, តំ បជហថ។ ឯវំ តំ រូបំ បហីនំ ភវិស្សតិ ឧច្ឆិន្នមូលំ តាលាវត្ថុកតំ អនភាវំកតំ អាយតិំ អនុប្បាទធម្មំ។ វេទនាយ យោ ឆន្ទោ យោ រាគោ យា នន្ទី យា តណ្ហា, តំ បជហថ។ ឯវំ សា វេទនា បហីនា ភវិស្សតិ ឧច្ឆិន្នមូលា តាលាវត្ថុកតា អនភាវំកតា អាយតិំ អនុប្បាទធម្មា។ សញ្ញាយ... សង្ខារេសុ យោ ឆន្ទោ យោ រាគោ យា នន្ទី យា តណ្ហា, តំ បជហថ។ ឯវំ តេ សង្ខារា បហីនា ភវិស្សន្តិ ឧច្ឆិន្នមូលា តាលាវត្ថុកតា អនភាវំកតា អាយតិំ អនុប្បាទធម្មា។ វិញ្ញាណេ យោ ឆន្ទោ យោ រាគោ យា នន្ទី យា តណ្ហា, តំ បជហថ។ ឯវំ តំ វិញ្ញាណំ បហីនំ ភវិស្សតិ...បេ... អនុប្បាទធម្ម”ន្តិ។ នវមំ។

១០។ ទុតិយឆន្ទរាគសុត្តំ

១៩៨។ សាវត្ថិនិទានំ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ អាយស្មន្តំ រាធំ ភគវា ឯតទវោច – “រូបេ ខោ, រាធ, យោ ឆន្ទោ យោ រាគោ យា នន្ទី យា តណ្ហា យេ រូបុបយុបាទានា ចេតសោ អធិដ្ឋានាភិនិវេសានុសយា, តេ បជហថ។ ឯវំ តំ រូបំ បហីនំ ភវិស្សតិ ឧច្ឆិន្នមូលំ តាលាវត្ថុកតំ អនភាវំកតំ អាយតិំ អនុប្បាទធម្មំ។ វេទនាយ យោ ឆន្ទោ យោ រាគោ យា នន្ទី យា តណ្ហា យេ រូបុបយុបាទានា ចេតសោ អធិដ្ឋានាភិនិវេសានុសយា, តេ បជហថ។ ឯវំ សា វេទនា បហីនា ភវិស្សតិ ឧច្ឆិន្នមូលា តាលាវត្ថុកតា អនភាវំកតា អាយតិំ អនុប្បាទធម្មា។ សញ្ញាយ... សង្ខារេសុ យោ ឆន្ទោ យោ រាគោ យា នន្ទី យា តណ្ហា យេ រូបុបយុបាទានា ចេតសោ អធិដ្ឋានាភិនិវេសានុសយា, តេ បជហថ។ ឯវំ តេ សង្ខារា បហីនា ភវិស្សន្តិ ឧច្ឆិន្នមូលា តាលាវត្ថុកតា អនភាវំកតា អាយតិំ អនុប្បាទធម្មា។ វិញ្ញាណេ យោ ឆន្ទោ យោ រាគោ យា នន្ទី យា តណ្ហា យេ រូបុបយុបាទានា ចេតសោ អធិដ្ឋានាភិនិវេសានុសយា, តេ បជហថ។ ឯវំ តំ វិញ្ញាណំ បហីនំ ភវិស្សតិ ឧច្ឆិន្នមូលំ តាលាវត្ថុកតំ អនភាវំកតំ អាយតិំ អនុប្បាទធម្ម”ន្តិ។ ទសមំ។

រាធសំយុត្តស្ស បឋមោ វគ្គោ។

តស្សុទ្ទានំ –

មារោ សត្តោ ភវនេត្តិ, បរិញ្ញេយ្យា សមណា ទុវេ;

សោតាបន្នោ អរហា ច, ឆន្ទរាគាបរេ ទុវេតិ។

໒. ທຸຕິຍວຄ຺ໂຄ

໑. ມາຣສຸຕ຺ຕໍ

໑໖໐. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ . ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ຣາໂທ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ – “‘ມາໂຣ, ມາໂຣ’ຕິ, ຠນ຺ເຕ, ວຸຈ຺ຈຕິ. ກຕໂມ ນຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ມາໂຣ”ຕິ? “ຣູປໍ ໂຂ, ຣາທ, ມາໂຣ, ເວທນາ ມາໂຣ, ສຎ຺ຎາ ມາໂຣ, ສງ຺ຂາຣາ ມາໂຣ, ວິຎ຺ຎາຓໍ ມາໂຣ. ເອວໍ ປສ຺ສໍ, ຣາທ, ສຸຕວາ ອຣິຍສາວໂກ ຣູປສ຺ມິມ຺ປິ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ, ເວທນາຍປິ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ, ສຎ຺ຎາຍປິ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ, ສງ຺ຂາເຣສຸປິ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ, ວິຎ຺ຎາຓສ຺ມິມ຺ປິ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ. ນິພ຺ພິນ຺ທໍ ວິຣຊ຺ຊຕິ; ວິຣາຄາ ວິມຸຈ຺ຈຕິ. ວິມຸຕ຺ຕສ຺ມິໍ ວິມຸຕ຺ຕມິຕິ ຎາຓໍ ໂຫຕິ. ‘ຂີຓາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ກຕໍ ກຣຓີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາ’ຕິ ປຊານາຕີ”ຕິ. ປຐມໍ.

໒. ມາຣທມ຺ມສຸຕ຺ຕໍ

໑໖໑. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ . ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ຣາໂທ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ – “‘ມາຣທມ຺ໂມ, ມາຣທມ຺ໂມ’ຕິ, ຠນ຺ເຕ, ວຸຈ຺ຈຕິ. ກຕໂມ ນຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ມາຣທມ຺ໂມ”ຕິ? “ຣູປໍ ໂຂ, ຣາທ, ມາຣທມ຺ໂມ, ເວທນາ ມາຣທມ຺ໂມ, ສຎ຺ຎາ ມາຣທມ຺ໂມ, ສງ຺ຂາຣາ ມາຣທມ຺ໂມ, ວິຎ຺ຎາຓໍ ມາຣທມ຺ໂມ. ເອວໍ ປສ຺ສໍ...ເປ... ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາຕິ ປຊານາຕີ”ຕິ. ທຸຕິຍໍ.

໓. ອນິຈ຺ຈສຸຕ຺ຕໍ

໑໖໒. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ຣາໂທ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ – “‘ອນິຈ຺ຈໍ, ອນິຈ຺ຈ’ນ຺ຕິ, ຠນ຺ເຕ, ວຸຈ຺ຈຕິ. ກຕມໍ ນຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ອນິຈ຺ຈ”ນ຺ຕິ? “ຣູປໍ ໂຂ, ຣາທ, ອນິຈ຺ຈໍ, ເວທນາ ອນິຈ຺ຈາ, ສຎ຺ຎາ ອນິຈ຺ຈາ, ສງ຺ຂາຣາ ອນິຈ຺ຈາ, ວິຎ຺ຎາຓໍ ອນິຈ຺ຈໍ. ເອວໍ ປສ຺ສໍ...ເປ... ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາຕິ ປຊານາຕີ”ຕິ. ຕຕິຍໍ.

໔. ອນິຈ຺ຈທມ຺ມສຸຕ຺ຕໍ

໑໖໓. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ຣາໂທ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ – “‘ອນິຈ຺ຈທມ຺ໂມ, ອນິຈ຺ຈທມ຺ໂມ’ຕິ, ຠນ຺ເຕ, ວຸຈ຺ຈຕິ. ກຕໂມ ນຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ອນິຈ຺ຈທມ຺ໂມ”ຕິ? “ຣູປໍ ໂຂ, ຣາທ, ອນິຈ຺ຈທມ຺ໂມ, ເວທນາ ອນິຈ຺ຈທມ຺ໂມ , ສຎ຺ຎາ ອນິຈ຺ຈທມ຺ໂມ, ສງ຺ຂາຣາ ອນິຈ຺ຈທມ຺ໂມ, ວິຎ຺ຎາຓໍ ອນິຈ຺ຈທມ຺ໂມ. ເອວໍ ປສ຺ສໍ...ເປ... ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາຕິ ປຊານາຕີ”ຕິ. ຈຕຸຕ຺ຖໍ.

៣។ ទុក្ខសុត្តំ

១៥២។ សាវត្ថិនិទានំ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា រាធោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “‘ទុក្ខំ, ទុក្ខ’ន្តិ, ភន្តេ, វុច្ចតិ។ កតមំ នុ ខោ, ភន្តេ, ទុក្ខ”ន្តិ? “រូបំ ខោ, រាធ, ទុក្ខំ, វេទនា ទុក្ខា, សញ្ញា ទុក្ខា, សង្ខារា ទុក្ខា, វិញ្ញាណំ ទុក្ខំ។ ឯវំ បស្សំ…បេ… នាបរំ ឥត្ថត្តាយាតិ បជានាតី”តិ។ បញ្ចមំ។

៤។ ទុក្ខធម្មសុត្តំ

១៥៣។ សាវត្ថិនិទានំ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា រាធោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “‘ទុក្ខធម្មោ, ទុក្ខធម្មោ’តិ, ភន្តេ, វុច្ចតិ។ កតមោ នុ ខោ, ភន្តេ, ទុក្ខធម្មោ”តិ? “រូបំ ខោ, រាធ, ទុក្ខធម្មោ, វេទនា ទុក្ខធម្មោ, សញ្ញា ទុក្ខធម្មោ, សង្ខារា ទុក្ខធម្មោ, វិញ្ញាណំ ទុក្ខធម្មោ។ ឯវំ បស្សំ…បេ… នាបរំ ឥត្ថត្តាយាតិ បជានាតី”តិ។ ឆដ្ឋំ។

៥។ អនត្តសុត្តំ

១៥៤។ សាវត្ថិនិទានំ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា រាធោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “‘អនត្តា, អនត្តា’តិ, ភន្តេ, វុច្ចតិ។ កតមោ នុ ខោ, ភន្តេ, អនត្តា”តិ? “រូបំ ខោ, រាធ, អនត្តា, វេទនា អនត្តា, សញ្ញា អនត្តា, សង្ខារា អនត្តា, វិញ្ញាណំ អនត្តា។ ឯវំ បស្សំ…បេ… នាបរំ ឥត្ថត្តាយាតិ បជានាតី”តិ។ សត្តមំ។

៦។ អនត្តធម្មសុត្តំ

១៥៥។ សាវត្ថិនិទានំ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា រាធោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “‘អនត្តធម្មោ, អនត្តធម្មោ’តិ, ភន្តេ, វុច្ចតិ។ កតមោ នុ ខោ, ភន្តេ, អនត្តធម្មោ”តិ? “រូបំ ខោ, រាធ, អនត្តធម្មោ, វេទនា អនត្តធម្មោ , សញ្ញា អនត្តធម្មោ, សង្ខារា អនត្តធម្មោ, វិញ្ញាណំ អនត្តធម្មោ។ ឯវំ បស្សំ…បេ… នាបរំ ឥត្ថត្តាយាតិ បជានាតី”តិ។ អដ្ឋមំ។

៧។ខយធម្មសុត្តំ

១៥៦។ សាវត្ថិនិទានំ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា រាធោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “‘ខយធម្មោ, ខយធម្មោ’តិ, ភន្តេ, វុច្ចតិ។ កតមោ នុ ខោ, ភន្តេ, ខយធម្មោ”តិ? “រូបំ ខោ, រាធ, ខយធម្មោ, វេទនា ខយធម្មោ, សញ្ញា ខយធម្មោ, សង្ខារា ខយធម្មោ, វិញ្ញាណំ ខយធម្មោ។ ឯវំ បស្សំ…បេ… នាបរំ ឥត្ថត្តាយាតិ បជានាតី”តិ។ នវមំ។

᪁᪀. ᩅᨿᨵᨾ᩠ᨾᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪅᪉. ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ. ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩁᩣᨵᩮᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – "'ᩅᨿᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ, ᩅᨿᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ'ᨲᩥ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ. ᨠᨲᨾᩮᩣ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩅᨿᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ"ᨲᩥ? "ᩁᩪᨷᩴ ᨡᩮᩣ, ᩁᩣᨵ, ᩅᨿᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ, ᩅᩮᨴᨶᩣ ᩅᨿᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ, ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᩅᨿᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ, ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᩅᨿᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩅᨿᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ. ᩑᩅᩴ ᨷᩔᩴ...ᨷᩮ... ᨶᩣᨷᩁᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᨲ᩠ᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩦ"ᨲᩥ. ᨴᩈᨾᩴ.

᪁᪁. ᩈᨾᩩᨴᨿᨵᨾ᩠ᨾᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪆᪀. ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ. ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩁᩣᨵᩮᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – "'ᩈᨾᩩᨴᨿᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ, ᩈᨾᩩᨴᨿᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ'ᨲᩥ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ. ᨠᨲᨾᩮᩣ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩈᨾᩩᨴᨿᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ"ᨲᩥ? "ᩁᩪᨷᩴ ᨡᩮᩣ, ᩁᩣᨵ, ᩈᨾᩩᨴᨿᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ, ᩅᩮᨴᨶᩣ ᩈᨾᩩᨴᨿᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ, ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨾᩩᨴᨿᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ, ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᩈᨾᩩᨴᨿᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩈᨾᩩᨴᨿᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ. ᩑᩅᩴ ᨷᩔᩴ...ᨷᩮ... ᨶᩣᨷᩁᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᨲ᩠ᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩦ"ᨲᩥ. ᩑᨠᩣᨴᩈᨾᩴ.

᪁᪂. ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨵᨾ᩠ᨾᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪆᪁. ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ. ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩁᩣᨵᩮᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – "'ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ, ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ'ᨲᩥ , ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ. ᨠᨲᨾᩮᩣ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ"ᨲᩥ? "ᩁᩪᨷᩴ ᨡᩮᩣ, ᩁᩣᨵ, ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ, ᩅᩮᨴᨶᩣ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ, ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ, ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ. ᩑᩅᩴ ᨷᩔᩴ...ᨷᩮ... ᨶᩣᨷᩁᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᨲ᩠ᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩦ"ᨲᩥ. ᨴ᩠ᩅᩣᨴᩈᨾᩴ.

ᩁᩣᨵᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᩣ ᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ.

ᨲᩔᩩᨴ᩠ᨴᩣᨶᩴ –

ᨾᩣᩁᩮᩣ ᨧ ᨾᩣᩁᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨧ, ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩮᨶ ᩋᨷᩁᩮ ᨴᩩᩅᩮ;

ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᨶ ᨧ ᨴᩩᩅᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᩋᨶᨲ᩠ᨲᩮᨶ [ᩋᨶᨲ᩠ᨲᩮᨶᨷᩥ (ᩈᩦ. ᩈ᩠ᨿᩣ. ᨠᩴ.)] ᨲᨳᩮᩅ ᨧ;

ᨡᨿᩅᨿᩈᨾᩩᨴᨿᩴ, ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᨴ᩠ᩅᩣᨴᩈᩣᨲᩥ.

๗. อายาจนวคฺโค

๑-๑๑. มาราทิสุตฺตเอกาทสกํ

๑๖๐. สาวตฺถินิทานํ. เอกมนฺตํ นิสินฺโน โข อายสฺมา ราโธ ภควนฺตํ เอตทโวจ – “สาธุ เม, ภนฺเต, ภควา สํขิตฺเตน ธมฺมํ เทเสตุ, ยมหํ ภควโต ธมฺมํ สุตฺวา เอโก วูปกฏฺโฐ อปฺปมตฺโต อาตาปี ปหิตตฺโต วิหเรยฺย”นฺติ.

“โย โข, ราธ, มาโร; ตตฺร เต ฉนฺโท ปหาตพฺโพ, ราโค ปหาตพฺโพ, ฉนฺทราโค ปหาตพฺโพ [สีหฬโปตฺถเก ปน “ตตฺร เต ฉนฺโท ปหาตพฺโพติ เอกํ สุตฺตํ, ตตฺร เต ราโค ปหาตพฺโพติ เอกํ สุตฺตํ, ตตฺร เต ฉนฺทราโค ปหาตพฺโพติ เอกํ สุตฺต”นฺติ เอวํ อิมํ อิมํ ตีณิ สุตฺตานิ วิภชิตฺวา ทสฺสิตานิ. เอวมุปริสุตฺเตสุปิ]. โก จ, ราธ, มาโร? รูปํ โข, ราธ, มาโร; ตตฺร เต ฉนฺโท ปหาตพฺโพ, ราโค ปหาตพฺโพ, ฉนฺทราโค ปหาตพฺโพ [สีหฬโปตฺถเก ปน “ตตฺร เต ฉนฺโท ปหาตพฺโพติ เอกํ สุตฺตํ, ตตฺร เต ราโค ปหาตพฺโพติ เอกํ สุตฺตํ, ตตฺร เต ฉนฺทราโค ปหาตพฺโพติ เอกํ สุตฺต”นฺติ เอวํ อิมํ อิมํ ตีณิ สุตฺตานิ วิภชิตฺวา ทสฺสิตานิ. เอวมุปริสุตฺเตสุปิ]. เวทนา มาโร; ตตฺร เต ฉนฺโท ปหาตพฺโพ...เป... สญฺญา มาโร; ตตฺร เต ฉนฺโท ปหาตพฺโพ...เป... สงฺขารา มาโร; ตตฺร เต ฉนฺโท ปหาตพฺโพ...เป... วิญฺญาณํ มาโร; ตตฺร เต ฉนฺโท ปหาตพฺโพ...เป... โย โข, ราธ, มาโร; ตตฺร เต ฉนฺโท ปหาตพฺโพ, ราโค ปหาตพฺโพ, ฉนฺทราโค ปหาตพฺโพ”ติ.

๑๖๑. โย โข, ราธ, มารธมฺโม; ตตฺร เต ฉนฺโท ปหาตพฺโพ, ราโค ปหาตพฺโพ, ฉนฺทราโค ปหาตพฺโพ...เป....

๑๖๒. ยํ โข, ราธ, อนิจฺจํ...เป....

๑๖๓. โย โข, ราธ, อนิจฺจธมฺโม...เป....

๑๖๔. ยํ โข, ราธ, ทุกฺขํ...เป....

๑๖๕. โย โข, ราธ, ทุกฺขธมฺโม...เป....

๑๖๖. โย โข, ราธ, อนตฺตา...เป....

๑๖๗. โย โข, ราธ, อนตฺตธมฺโม...เป....

᪑᪕᪐᪨ ᨿᩮᩣ ᨡᩮᩣ, ᩁᩣᨵ, ᨡᨿᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ...ᨸᩮ...᪨

᪑᪕᪑᪨ ᨿᩮᩣ ᨡᩮᩣ, ᩁᩣᨵ, ᩅᨿᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ...ᨸᩮ...᪨

᪑᪕᪒᪨ ᨿᩮᩣ ᨡᩮᩣ, ᩁᩣᨵ, ᩈᨾᩩᨴᨿᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ; ᨲᨲᩕ ᨲᩮ ᨨᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨸᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᩁᩣᨣᩮᩣ ᨸᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᩮᩣ ᨸᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ...ᨸᩮ...᪨

᪑᪒᪨ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨵᨾ᩠ᨾᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪕᪓᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩁᩣᨵᩮᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – “ᩈᩣᨵᩩ ᨾᩮ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᩣ ᩈᩴᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᨲᩩ, ᨿᨾᩉᩴ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᩮᩣ ᩅᩪᨸᨠᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᨲᩣᨸᩦ ᨸᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

“ᨿᩮᩣ ᨡᩮᩣ, ᩁᩣᨵ, ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ; ᨲᨲᩕ ᨲᩮ ᨨᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨸᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᩁᩣᨣᩮᩣ ᨸᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᩮᩣ ᨸᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨠᩮᩣ ᨧ, ᩁᩣᨵ, ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ? ᩁᩪᨸᩴ ᨡᩮᩣ, ᩁᩣᨵ, ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ; ᨲᨲᩕ ᨲᩮ ᨨᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨸᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ...ᨸᩮ... ᩅᩮᨴᨶᩣ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ; ᨲᨲᩕ ᨲᩮ ᨨᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨸᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ...ᨸᩮ... ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ; ᨲᨲᩕ ᨲᩮ ᨨᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨸᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ...ᨸᩮ... ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ; ᨲᨲᩕ ᨲᩮ ᨨᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨸᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ...ᨸᩮ... ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ; ᨲᨲᩕ ᨲᩮ ᨨᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨸᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ...ᨸᩮ... ᨿᩮᩣ ᨡᩮᩣ, ᩁᩣᨵ, ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ; ᨲᨲᩕ ᨲᩮ ᨨᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨸᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᩁᩣᨣᩮᩣ ᨸᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᩮᩣ ᨸᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ”ᨲᩥ [ᩈᩦᩉᩊᨸᩮᩣᨲ᩠ᨳᨠᩮ ᨸᨶ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᨣ᩠ᨣᩮ ᨨᨲ᩠ᨲᩥᩴᩈ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᩅᩥᨽᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᩑᨠᩮᨠᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᩦᨱᩥ ᨲᩦᨱᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ, ᩑᩅᩴ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩅᨣ᩠ᨣᩮᨸᩥ]᪨

ᩋᩣᨿᩣᨧᨶᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨲᨲᩥᨿᩮᩣ᪨

ᨲᩔᩩᨴ᩠ᨴᩣᨶᩴ –

ᨾᩣᩁᩮᩣ ᨧ ᨾᩣᩁᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨧ, ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩮᨶ ᩋᨸᩁᩮ ᨴᩩᩅᩮ;

ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᨶ ᨧ ᨴᩩᩅᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᩋᨶᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨲᨳᩮᩅ ᨧ;

ᨡᨿᩅᨿᩈᨾᩩᨴᨿᩴ, ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᨴ᩠ᩅᩣᨴᩈᩣᨲᩥ᪨

᪔᪨ ᩏᨸᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪑-᪑᪑᪨ ᨾᩣᩁᩣᨴᩥᩈᩩᨲ᩠ᨲᩑᨠᩣᨴᩈᨠᩴ

᪑᪙᪔᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ ᩏᨸᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩁᩣᨵᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – “ᨿᩮᩣ ᨡᩮᩣ, ᩁᩣᨵ, ᨾᩣᩁᩮᩣ; ᨲᨲᩕ ᨲᩮ ᨨᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨸᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᩁᩣᨣᩮᩣ ᨸᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᩮᩣ ᨸᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨠᩮᩣ ᨧ, ᩁᩣᨵ, ᨾᩣᩁᩮᩣ? ᩁᩪᨸᩴ ᨡᩮᩣ, ᩁᩣᨵ, ᨾᩣᩁᩮᩣ; ᨲᨲᩕ ᨲᩮ ᨨᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨸᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ…ᨸᩮ… ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨾᩣᩁᩮᩣ; ᨲᨲᩕ ᨲᩮ ᨨᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨸᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ…ᨸᩮ… ᨿᩮᩣ ᨡᩮᩣ, ᩁᩣᨵ, ᨾᩣᩁᩮᩣ; ᨲᨲᩕ ᨲᩮ ᨨᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨸᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᩁᩣᨣᩮᩣ ᨸᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᩮᩣ ᨸᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ”ᨲᩥ᪨

᪑᪙᪕᪨ ᨿᩮᩣ ᨡᩮᩣ, ᩁᩣᨵ, ᨾᩣᩁᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ; ᨲᨲᩕ ᨲᩮ ᨨᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨸᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᩁᩣᨣᩮᩣ ᨸᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᩮᩣ ᨸᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ…ᨸᩮ…᪨

᪑᪙᪖᪨ ᨿᩴ ᨡᩮᩣ, ᩁᩣᨵ, ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ…ᨸᩮ…᪨

᪑᪙᪗᪨ ᨿᩮᩣ ᨡᩮᩣ, ᩁᩣᨵ, ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ…ᨸᩮ…᪨

᪑᪙᪘᪨ ᨿᩴ ᨡᩮᩣ, ᩁᩣᨵ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ…ᨸᩮ…᪨

᪑᪙᪙᪨ ᨿᩮᩣ ᨡᩮᩣ, ᩁᩣᨵ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ…ᨸᩮ…᪨

᪒᪐᪐᪨ ᨿᩮᩣ ᨡᩮᩣ, ᩁᩣᨵ, ᩋᨶᨲ᩠ᨲᩣ…ᨸᩮ…᪨

᪒᪐᪑᪨ ᨿᩮᩣ ᨡᩮᩣ, ᩁᩣᨵ, ᩋᨶᨲ᩠ᨲᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ…ᨸᩮ…᪨

᪒᪐᪒᪨ ᨿᩮᩣ ᨡᩮᩣ, ᩁᩣᨵ, ᨡᨿᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ…ᨸᩮ…᪨

᪒᪐᪓᪨ ᨿᩮᩣ ᨡᩮᩣ, ᩁᩣᨵ, ᩅᨿᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ…ᨸᩮ…᪨

᪒᪐᪔᪨ ᨿᩮᩣ ᨡᩮᩣ, ᩁᩣᨵ, ᩈᨾᩩᨴᨿᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ; ᨲᨲᩕ ᨲᩮ ᨨᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨸᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᩁᩣᨣᩮᩣ ᨸᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᩮᩣ ᨸᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ…ᨸᩮ…᪨

᪑᪒᪨ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨵᨾ᩠ᨾᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪒᪐᪕᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨡᩮᩣ ᩌᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩁᩣᨵᩴ ᨽᨣᩅᩤ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – "ᨿᩮᩣ ᨡᩮᩣ, ᩁᩣᨵ, ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ; ᨲᨲᩕ ᨲᩮ ᨨᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨷᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᩁᩣᨣᩮᩣ ᨷᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᩮᩣ ᨷᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨠᩮᩣ ᨧ, ᩁᩣᨵ, ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ? ᩁᩪᨷᩴ ᨡᩮᩣ, ᩁᩣᨵ, ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ; ᨲᨲᩕ ᨲᩮ ᨨᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨷᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᩁᩣᨣᩮᩣ ᨷᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᩮᩣ ᨷᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩅᩮᨴᨶᩣ...ᨷᩮ... ᩈᨬ᩠ᨬᩣ...ᨷᩮ... ᩈᩘ᩠ᨡᩣᩁᩣ...ᨷᩮ... ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ; ᨲᨲᩕ ᨲᩮ ᨨᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨷᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᩁᩣᨣᩮᩣ ᨷᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᩮᩣ ᨷᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨿᩮᩣ ᨡᩮᩣ, ᩁᩣᨵ, ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ; ᨲᨲᩕ ᨲᩮ ᨨᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨷᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᩁᩣᨣᩮᩣ ᨷᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᩮᩣ ᨷᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ"ᨲᩥ᪨

ᩏᨷᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᨲᩔᩩᨴ᩠ᨴᩣᨶᩴ –

ᨾᩣᩁᩮᩣ ᨧ ᨾᩣᩁᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨧ, ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩮᨶ ᩋᨷᩁᩮ ᨴᩩᩅᩮ;

ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᨶ ᨧ ᨴᩩᩅᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᩋᨶᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨲᨳᩮᩅ ᨧ;

ᨡᨿᩅᨿᩈᨾᩩᨴᨿᩴ, ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᨴ᩠ᩅᩣᨴᩈᩣᨲᩥ᪨

ᩁᩣᨵᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨾᨲ᩠ᨲᩴ᪨

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

᪓᪨ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪨ ᩈᩮᩣᨲᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪑᪨ ᩅᩣᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪒᪐᪖᪨ ᩑᨠᩴ ᩈᨾᨿᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨿᩴ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᨩᩮᨲᩅᨶᩮ᪨ ᨽᨣᩅᩣ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – “ᨠᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨲᩥ, ᨠᩥᩴ ᩏᨸᩣᨴᩣᨿ, ᨠᩥᩴ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᩔ ᩑᩅᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ – ‘ᨶ ᩅᩣᨲᩣ ᩅᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨶᨩ᩠ᨩᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨣᨻ᩠ᨽᩥᨶᩥᨿᩮᩣ ᩅᩥᨩᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨧᨶ᩠ᨴᩥᨾᩈᩪᩁᩥᨿᩣ ᩏᨴᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ ᩋᨸᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ ᩑᩈᩥᨠᨭ᩠ᨮᩣᨿᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ’”ᨲᩥ?

“ᨽᨣᩅᩴᨾᩪᩃᨠᩣ ᨶᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨽᨣᩅᩴᨶᩮᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ ᨽᨣᩅᩴᨸᨭᩥᩈᩁᨱᩣ᪨ ᩈᩣᨵᩩ ᩅᨲ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴᨬ᩠ᨬᩮᩅ ᨸᨭᩥᨽᩣᨲᩩ ᩑᨲᩔ ᨽᩣᩈᩥᨲᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨵᩣᩁᩮᩔᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ “ᨲᩮᨶ ᩉᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᩩᨱᩣᨳ, ᩈᩣᨵᩩᨠᩴ ᨾᨶᩈᩥ ᨠᩁᩮᩣᨳ; ᨽᩣᩈᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ᪨ “ᩑᩅᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”ᨲᩥ ᨡᩮᩣ ᨲᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᩔᩮᩣᩈᩩᩴ᪨ ᨽᨣᩅᩣ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ –

“ᩁᩪᨸᩮ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨲᩥ, ᩁᩪᨸᩴ ᩏᨸᩣᨴᩣᨿ, ᩁᩪᨸᩴ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᩔ ᩑᩅᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ – ‘ᨶ ᩅᩣᨲᩣ ᩅᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨶᨩ᩠ᨩᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨣᨻ᩠ᨽᩥᨶᩥᨿᩮᩣ ᩅᩥᨩᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨧᨶ᩠ᨴᩥᨾᩈᩪᩁᩥᨿᩣ ᩏᨴᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ ᩋᨸᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ ᩑᩈᩥᨠᨭ᩠ᨮᩣᨿᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ’ᨲᩥ᪨ ᩅᩮᨴᨶᩣᨿ ᩈᨲᩥ…ᨸᩮ… ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩈᨲᩥ… ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮᩈᩩ ᩈᨲᩥ… ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩮ ᩈᨲᩥ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩏᨸᩣᨴᩣᨿ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᩔ ᩑᩅᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ – ‘ᨶ ᩅᩣᨲᩣ ᩅᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨶᨩ᩠ᨩᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨣᨻ᩠ᨽᩥᨶᩥᨿᩮᩣ ᩅᩥᨩᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨧᨶ᩠ᨴᩥᨾᩈᩪᩁᩥᨿᩣ ᩏᨴᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ ᩋᨸᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ ᩑᩈᩥᨠᨭ᩠ᨮᩣᨿᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ’ᨲᩥ᪨ ᨲᩴ ᨠᩥᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᨳ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩁᩪᨸᩴ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ”ᨲᩥ? “ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨ “ᨿᩴ ᨸᨶᩣᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩅᩣ ᨲᩴ ᩈᩩᨡᩴ ᩅᩣ”ᨲᩥ? “ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ” ᪨ “ᨿᩴ ᨸᨶᩣᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᨵᨾ᩠ᨾᩴ, ᩋᨸᩥ ᨶᩩ ᨲᩴ ᩋᨶᩩᨸᩣᨴᩣᨿ ᩑᩅᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ – ‘ᨶ ᩅᩣᨲᩣ ᩅᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨶᨩ᩠ᨩᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨣᨻ᩠ᨽᩥᨶᩥᨿᩮᩣ ᩅᩥᨩᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨧᨶ᩠ᨴᩥᨾᩈᩪᩁᩥᨿᩣ ᩏᨴᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ ᩋᨸᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ ᩑᩈᩥᨠᨭ᩠ᨮᩣᨿᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ’”ᨲᩥ? “ᨶᩮᩣ ᩉᩮᨲᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨

“ᩅᩮᨴᨶᩣ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣ ᩅᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣ ᩅᩣ”ᨲᩥ… “ᩈᨬ᩠ᨬᩣ… ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ… ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ”ᨲᩥ? “ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨ “ᨿᩴ ᨸᨶᩣᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩅᩣ ᨲᩴ ᩈᩩᨡᩴ ᩅᩣ”ᨲᩥ? “ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨ “ᨿᩴ ᨸᨶᩣᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᨵᨾ᩠ᨾᩴ, ᩋᨸᩥ ᨶᩩ ᨲᩴ ᩋᨶᩩᨸᩣᨴᩣᨿ ᩑᩅᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ – ‘ᨶ ᩅᩣᨲᩣ ᩅᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨶᨩ᩠ᨩᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨣᨻ᩠ᨽᩥᨶᩥᨿᩮᩣ ᩅᩥᨩᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨧᨶ᩠ᨴᩥᨾᩈᩪᩁᩥᨿᩣ ᩏᨴᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ ᩋᨸᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ ᩑᩈᩥᨠᨭ᩠ᨮᩣᨿᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ’”ᨲᩥ? “ᨶᩮᩣ ᩉᩮᨲᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨ “ᨿᨾ᩠ᨸᩥᨴᩴ [ᨿᨾᩥᨴᩴ (ᩋᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨳ)] ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᩈᩩᨲᩴ ᨾᩩᨲᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ ᨸᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩁᩥᨿᩮᩈᩥᨲᩴ ᩋᨶᩩᩅᩥᨧᩁᩥᨲᩴ ᨾᨶᩈᩣ ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ”ᨲᩥ? “ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨ “ᨿᩴ ᨸᨶᩣᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩅᩣ ᨲᩴ ᩈᩩᨡᩴ ᩅᩣ”ᨲᩥ? “ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨ “ᨿᩴ ᨸᨶᩣᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᨵᨾ᩠ᨾᩴ, ᩋᨸᩥ ᨶᩩ ᨲᩴ ᩋᨶᩩᨸᩣᨴᩣᨿ ᩑᩅᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ – ‘ᨶ ᩅᩣᨲᩣ ᩅᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨶᨩ᩠ᨩᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨣᨻ᩠ᨽᩥᨶᩥᨿᩮᩣ ᩅᩥᨩᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨧᨶ᩠ᨴᩥᨾᩈᩪᩁᩥᨿᩣ ᩏᨴᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ ᩋᨸᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ ᩑᩈᩥᨠᨭ᩠ᨮᩣᨿᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ’”ᨲᩥ? “ᨶᩮᩣ ᩉᩮᨲᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨

“ຍເຕາ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຣິຍສາວກສ຺ສ ອິເມສຸ ຈ [ອິເມສຸ ຉສຸ (ສີ. ສ຺ຍາ. ກໍ. ປີ.) ເອວມຸປຣິ] ຐາເນສຸ ກງ຺ຂາ ປຫີນາ ເຫາຕິ, ທຸເກ຺ຂປິສ຺ສ ກງ຺ຂາ ປຫີນາ ເຫາຕິ, ທຸກ຺ຂສມຸທເຍປິສ຺ສ ກງ຺ຂາ ປຫີນາ ເຫາຕິ, ທຸກ຺ຂນິເຣາເຘປິສ຺ສ ກງ຺ຂາ ປຫີນາ ເຫາຕິ, ທຸກ຺ຂນິເຣາຘຄາມິນິຍາ ປຏິປທາຍປິສ຺ສ ກງ຺ຂາ ປຫີນາ ເຫາຕິ – ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຣິຍສາວເກາ ເສາຕາປເນ຺ນາ ອວິນິປາຕຘເມ຺ມາ ນິຍເຕາ ສເມ຺ພາຘິປຣາຍເນາ”ຕິ. ປຐມໍ.

໒. ເອຕໍມມສຸຕ຺ຕໍ

໒໐໗. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ. “ກິສ຺ມິໍ ນຸ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຕິ, ກິໍ ອຸປາທາຍ, ກິໍ ອຠິນິວິສ຺ສ ເອວໍ ທິຏ຺ຐິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ – ‘ເອຕໍ ມມ, ເອເສາຫມສ຺ມິ, ເອເສາ ເມ ອຕ຺ຕາ’”ຕິ? ຠຄວໍມູລກາ ເນາ, ຠເນ຺ຕ, ຘມ຺ມາ…ເປ… “ຣູເປ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຕິ, ຣູປໍ ອຸປາທາຍ, ຣູປໍ ອຠິນິວິສ຺ສ ເອວໍ ທິຏ຺ຐິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ – ‘ເອຕໍ ມມ, ເອເສາຫມສ຺ມິ, ເອເສາ ເມ ອຕ຺ຕາ’ຕິ. ເວທນາຍ ສຕິ…ເປ… ສຎ຺ຎາຍ ສຕິ … ສງ຺ຂາເຣສຸ ສຕິ… ວິຎ຺ຎາເຓ ສຕິ, ວິຎ຺ຎາຓໍ ອຸປາທາຍ, ວິຎ຺ຎາຓໍ ອຠິນິວິສ຺ສ ເອວໍ ທິຏ຺ຐິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ – ‘ເອຕໍ ມມ, ເອເສາຫມສ຺ມິ, ເອເສາ ເມ ອຕ຺ຕາ’”ຕິ.

“ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣູປໍ ນິຈ຺ຈໍ ວາ ອນິຈ຺ຈໍ ວາ”ຕິ? “ອນິຈ຺ຈໍ, ຠເນ຺ຕ”…ເປ… “ເວທນາ… ສຎ຺ຎາ… ສງ຺ຂາຣາ… ວິຎ຺ຎາຓໍ ນິຈ຺ຈໍ ວາ ອນິຈ຺ຈໍ ວາ”ຕິ? “ອນິຈ຺ຈໍ, ຠເນ຺ຕ”…ເປ… ອປິ ນຸ ຕໍ ອນຸປາທາຍ ເອວໍ ທິຏ຺ຐິ ອຸປ຺ປເຊ຺ຊຍ຺ຍ – ‘ເອຕໍ ມມ, ເອເສາຫມສ຺ມິ, ເອເສາ ເມ ອຕ຺ຕາ’”ຕິ? “ເນາ ເຫຕໍ, ຠເນ຺ຕ”. “ຍມ຺ປິທໍ ທິຏ຺ຐໍ ສຸຕໍ ມຸຕໍ ວິຎ຺ຎາຕໍ ປຕ຺ຕໍ ປຣິເຍສິຕໍ ອນຸວິຈຣິຕໍ ມນສາ ຕມ຺ປິ ນິຈ຺ຈໍ ວາ ອນິຈ຺ຈໍ ວາ”ຕິ? “ອນິຈ຺ຈໍ, ຠເນ຺ຕ”. “ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ຕໍ ສຸຂໍ ວາ”ຕິ? “ທຸກ຺ຂໍ, ຠເນ຺ຕ”. “ຍໍ ປນານິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂໍ ວິປຣິຓາມຘມ຺ມໍ, ອປິ ນຸ ຕໍ ອນຸປາທາຍ ເອວໍ ທິຏ຺ຐິ ອຸປ຺ປເຊ຺ຊຍ຺ຍ – ‘ເອຕໍ ມມ, ເອເສາຫມສ຺ມິ, ເອເສາ ເມ ອຕ຺ຕາ’”ຕິ? “ເນາ ເຫຕໍ, ຠເນ຺ຕ”.

“ຍເຕາ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຣິຍສາວກສ຺ສ ອິເມສຸ ຈ ຐາເນສຸ ກງ຺ຂາ ປຫີນາ ເຫາຕິ, ທຸເກ຺ຂປິສ຺ສ ກງ຺ຂາ ປຫີນາ ເຫາຕິ…ເປ… ທຸກ຺ຂນິເຣາຘຄາມິນິຍາ ປຏິປທາຍປິສ຺ສ ກງ຺ຂາ ປຫີນາ ເຫາຕິ – ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຣິຍສາວເກາ ເສາຕາປເນ຺ນາ ອວິນິປາຕຘເມ຺ມາ ນິຍເຕາ ສເມ຺ພາຘິປຣາຍເນາ”ຕິ. ທຸຕິຍໍ.

໓. ເສາອຕ຺ຕາສຸຕ຺ຕໍ

໒໐໘. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ. “ກິສ຺ມິໍ ນຸ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຕິ, ກິໍ ອຸປາທາຍ, ກິໍ ອຠິນິວິສ຺ສ ເອວໍ ທິຏ຺ຐິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ – ‘ເສາ ອຕ຺ຕາ, ເສາ ເລາເກາ, ເສາ ເປຈ຺ຈ ຠວິສ຺ສາມິ ນິເຈ຺ຈາ ຘຸເວາ ສສ຺ສເຕາ ອວິປຣິຓາມຘເມ຺ມາ’”ຕິ? ຠຄວໍມູລກາ ເນາ, ຠເນ຺ຕ, ຘມ຺ມາ…ເປ….

“ຣູເປ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຕິ, ຣູປໍ ອຸປາທາຍ, ຣູປໍ ອຠິນິວິສ຺ສ ເອວໍ ທິຏ຺ຐິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ – ‘ເສາ ອຕ຺ຕາ, ເສາ ເລາເກາ, ເສາ ເປຈ຺ຈ ຠວິສ຺ສາມິ ນິເຈ຺ຈາ

ធុវោ សស្សតោ អវិបរិណាមធម្មោ’តិ។ វេទនាយ សតិ…បេ… សញ្ញាយ សតិ… សង្ខារេសុ សតិ… វិញ្ញាណេ សតិ, វិញ្ញាណំ ឧបាទាយ, វិញ្ញាណំ អភិនិវិស្ស ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ – ‘សោ អត្តា, សោ លោកោ, សោ បេច្ច ភវិស្សាមិ និច្ចោ ធុវោ សស្សតោ អវិបរិណាមធម្មោ’’’តិ។

“តំ កិំ មញ្ញថ, ភិក្ខវេ, រូបំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វា”តិ? “អនិច្ចំ ភន្តេ”…បេ… អបិ នុ តំ អនុបាទាយ ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជេយ្យ – ‘សោ អត្តា…បេ… អវិបរិណាមធម្មោ’តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “វេទនា… សញ្ញា… សង្ខារា… វិញ្ញាណំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វា”តិ? “អនិច្ចំ ភន្តេ…បេ… អបិ នុ តំ អនុបាទាយ ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជេយ្យ – ‘សោ អត្តា…បេ… អវិបរិណាមធម្មោ’’’តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “យម្បិទំ ទិដ្ឋំ សុតំ មុតំ វិញ្ញាតំ បត្តំ បរិយេសិតំ អនុវិចរិតំ មនសា តម្បិ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វា”តិ? “អនិច្ចំ, ភន្តេ…បេ… អបិ នុ តំ អនុបាទាយ ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជេយ្យ – ‘សោ អត្តា, សោ លោកោ, សោ បេច្ច ភវិស្សាមិ និច្ចោ ធុវោ សស្សតោ អវិបរិណាមធម្មោ’’’តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។

“យតោ ខោ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកស្ស ឥមេសុ ច ឋានេសុ កង្ខា បហីនា ហោតិ, ទុក្ខេបិស្ស កង្ខា បហីនា ហោតិ…បេ… ទុក្ខនិរោធគាមិនិយា បដិបទាយបិស្ស កង្ខា បហីនា ហោតិ – អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ សោតាបន្នោ អវិនិបាតធម្មោ និយតោ សម្ពោធិបរាយណោ”តិ។ តតិយំ។

៣។ នោចមេសិយាសុត្តំ

១០៥។ សាវត្ថិនិទានំ។ “កិស្មិំ នុ ខោ, ភិក្ខវេ, សតិ, កិំ ឧបាទាយ, កិំ អភិនិវិស្ស ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ – ‘នោ ចស្សំ, នោ ច មេ សិយា, នាភវិស្ស, ន មេ ភវិស្សតី’’’តិ? ភគវំមូលកា នោ, ភន្តេ, ធម្មា…បេ…។

“រូបេ ខោ, ភិក្ខវេ, សតិ, រូបំ ឧបាទាយ, រូបំ អភិនិវិស្ស ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ – ‘នោ ចស្សំ, នោ ច មេ សិយា, នាភវិស្ស, ន មេ ភវិស្សតី’តិ។ វេទនាយ សតិ… សញ្ញាយ សតិ… សង្ខារេសុ សតិ… វិញ្ញាណេ សតិ, វិញ្ញាណំ ឧបាទាយ, វិញ្ញាណំ អភិនិវិស្ស ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ – ‘នោ ចស្សំ, នោ ច មេ សិយា, នាភវិស្ស, ន មេ ភវិស្សតី’’’តិ។

“តំ កិំ មញ្ញថ, ភិក្ខវេ, រូបំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វា”តិ? “អនិច្ចំ, ភន្តេ”…បេ… អបិ នុ តំ អនុបាទាយ ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជេយ្យ – ‘នោ ចស្សំ, នោ ច មេ សិយា, នាភវិស្ស, ន មេ ភវិស្សតី’តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “វេទនា… សញ្ញា… សង្ខារា… វិញ្ញាណំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វា”តិ? “អនិច្ចំ, ភន្តេ…បេ… អបិ នុ តំ អនុបាទាយ ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជេយ្យ – ‘នោ ចស្សំ, នោ ច មេ សិយា, នាភវិស្ស, ន មេ ភវិស្សតី’’’តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “យម្បិទំ ទិដ្ឋំ សុតំ មុតំ វិញ្ញាតំ បត្តំ បរិយេសិតំ អនុវិចរិតំ មនសា តម្បិ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វា”តិ? “អនិច្ចំ, ភន្តេ…បេ… អបិ នុ តំ អនុបាទាយ ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជេយ្យ – ‘នោ ចស្សំ, នោ ច មេ សិយា, នាភវិស្ស, ន មេ ភវិស្សតី’”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។

“ຍເຕາ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຣິຍສາວກສ຺ສ ອິເມສຸ ຈ ຐາເນສຸ ກງ຺ຂາ ປຫີນາ ເຫາຕິ, ທຸເກ຺ຂປິສ຺ສ ກງ຺ຂາ ປຫີນາ ເຫາຕິ...ເປ... ທຸກ຺ຂນິເຣາຘຄາມິນິຍາ ປຏິປທາຍປິສ຺ສ ກງ຺ຂາ ປຫີນາ ເຫາຕິ – ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຣິຍສາວເກາ ເສາຕາປເນ຺ນາ ອວິນິປາຕຘເມ຺ມາ ນິຍເຕາ ສເມ຺ພາຘິປຣາຍເຓາ”ຕິ. ຈຕຸຕ຺ຖໍ.

໕. ນຕ຺ຖິທິນ຺ນສຸຕ຺ຕໍ

໒໑໐. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ. “ກິສ຺ມິໍ ນຸ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຕິ ກິໍ ອຸປາທາຍ, ກິໍ ອຠິນິວິສ຺ສ ເອວໍ ທິຏ຺ຐິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ – ‘ນຕ຺ຖິ ທິນ຺ນໍ, ນຕ຺ຖິ ຍິຏ຺ຐໍ, ນຕ຺ຖິ ຫຸຕໍ, ນຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຏານໍ [ສຸກຏທຸກ຺ກຏານໍ (ສີ. ປີ.)] ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາເກາ; ນຕ຺ຖິ ອຍໍ ເລາເກາ, ນຕ຺ຖິ ປເຣາ ເລາເກາ, ນຕ຺ຖິ ມາຕາ, ນຕ຺ຖິ ປິຕາ, ນຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ; ນຕ຺ຖິ ເລາເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສມ຺ມຄ຺ຄຕາ [ສມຄ຺ຄຕາ (ກ.)] ສມ຺ມາປຏິປນ຺ນາ ເຍ ອິມຎ຺ຈ ເລາກໍ ປຣຎ຺ຈ ເລາກໍ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ປເວເທນ຺ຕິ. ຈາຕຸມຫາຠູຕິເກາ [ຈາຕຸມ຺ມຫາຠູຕິເກາ (ສີ. ສ຺ຍາ. ກໍ. ປີ.)] ອຍໍ ປຸຣິເສາ ຍທາ ກາລງ຺ກເຣາຕິ ປຖວີ ປຖວີກາຍໍ ອນຸເປຕິ ອນຸປຄຈ຺ຉຕິ, ອາເປາ ອາເປາກາຍໍ ອນຸເປຕິ ອນຸປຄຈ຺ຉຕິ, ເຕເຊາ ເຕເຊາກາຍໍ ອນຸເປຕິ ອນຸປຄຈ຺ຉຕິ, ວາເຍາ ວາເຍາກາຍໍ ອນຸເປຕິ ອນຸປຄຈ຺ຉຕິ. ອາກາສໍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ສງ຺ກມນ຺ຕິ. ອາສນ຺ທິປຎ຺ຈມາ ປຸຣິສາ ມຕໍ ອາທາຍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ. ຍາວ ອາຬາຫນາ ປທານິ ປຎ຺ຎາຍນ຺ຕິ. ກາເປາຕການິ ອຏ຺ຐີນິ ຠວນ຺ຕິ. ຠສ຺ສນ຺ຕາ ອາຫຸຕິເຍາ. ທຕ຺ຕຸປຎ຺ຎຕ຺ຕໍ ຍທິທໍ ທານໍ [ທຕ຺ຕຸປຎ຺ຎຕ຺ຕມິທໍ ທານໍ ຕາຍ (ສ຺ຍາ.)]. ເຕສໍ ຕຸຈ຺ຉາ ມຸສາ ວິລາເປາ ເຍ ເກຈິ ອຕ຺ຖິກວາທໍ ວທນ຺ຕິ. ພາເລ ຈ ປຓ຺ຑິເຕ ຈ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ອຸຈ຺ຉິຊ຺ຊນ຺ຕິ ວິນສ຺ສນ຺ຕິ ນ ເຫານ຺ຕິ ປຣໍ ມຣຓາ’”ຕິ? ຠຄວໍມູລກາ ເນາ, ຠນ຺ເຕ, ຘມ຺ມາ...ເປ... “ຣູເປ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຕິ, ຣູປໍ ອຸປາທາຍ, ຣູປໍ ອຠິນິວິສ຺ສ ເອວໍ ທິຏ຺ຐິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ – ‘ນຕ຺ຖິ ທິນ຺ນໍ, ນຕ຺ຖິ ຍິຏ຺ຐໍ...ເປ... ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ອຸຈ຺ຉິຊ຺ຊນ຺ຕິ ວິນສ຺ສນ຺ຕິ ນ ເຫານ຺ຕິ ປຣໍ ມຣຓາ’ຕິ. ເວທນາຍ ສຕິ...ເປ... ສຎ຺ຎາຍ ສຕິ... ສງ຺ຂາເຣສຸ ສຕິ... ວິຎ຺ຎາເຓ ສຕິ , ວິຎ຺ຎາຓໍ ອຸປາທາຍ, ວິຎ຺ຎາຓໍ ອຠິນິວິສ຺ສ ເອວໍ ທິຏ຺ຐິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ – ‘ນຕ຺ຖິ ທິນ຺ນໍ, ນຕ຺ຖິ ຍິຏ຺ຐໍ...ເປ... ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ອຸຈ຺ຉິຊ຺ຊນ຺ຕິ ວິນສ຺ສນ຺ຕິ ນ ເຫານ຺ຕິ ປຣໍ ມຣຓາ’”ຕິ.

“ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣູປໍ ນິຈ຺ຈໍ ວາ ອນິຈ຺ຈໍ ວາ”ຕິ? “ອນິຈ຺ຈໍ, ຠນ຺ເຕ...ເປ... ອປິ ນຸ ຕໍ ອນຸປາທາຍ ເອວໍ ທິຏ຺ຐິ ອຸປ຺ປເຊ຺ຊຍ຺ຍ – ‘ນຕ຺ຖິ ທິນ຺ນໍ, ນຕ຺ຖິ ຍິຏ຺ຐໍ...ເປ... ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ອຸຈ຺ຉິຊ຺ຊນ຺ຕິ ວິນສ຺ສນ຺ຕິ ນ ເຫານ຺ຕິ ປຣໍ ມຣຓາ’”ຕິ? “ເນາ ເຫຕໍ, ຠນ຺ເຕ”. “ເວທນາ... ສຎ຺ຎາ... ສງ຺ຂາຣາ... ວິຎ຺ຎາຓໍ ນິຈ຺ຈໍ ວາ ອນິຈ຺ຈໍ ວາ”ຕິ? “ອນິຈ຺ຈໍ, ຠນ຺ເຕ...ເປ... ອປິ ນຸ ຕໍ ອນຸປາທາຍ ເອວໍ ທິຏ຺ຐິ ອຸປ຺ປເຊ຺ຊຍ຺ຍ – ‘ນຕ຺ຖິ ທິນ຺ນໍ, ນຕ຺ຖິ ຍິຏ຺ຐໍ...ເປ... ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ອຸຈ຺ຉິຊ຺ຊນ຺ຕິ ວິນສ຺ສນ຺ຕິ ນ ເຫານ຺ຕິ ປຣໍ ມຣຓາ’”ຕິ? “ເນາ ເຫຕໍ, ຠນ຺ເຕ”. “ຍມ຺ປິທໍ ທິຏ຺ຐໍ ສຸຕໍ ມຸຕໍ ວິຎ຺ຎາຕໍ ປຕ຺ຕໍ ປຣິເຍສິຕໍ ອນຸວິຈຣິຕໍ ມນສາ ຕມ຺ປິ ນິຈ຺ຈໍ ວາ ອນິຈ຺ຈໍ ວາ”ຕິ? “ອນິຈ຺ຈໍ, ຠນ຺ເຕ...ເປ... ອປິ ນຸ ຕໍ ອນຸປາທາຍ ເອວໍ ທິຏ຺ຐິ ອຸປ຺ປເຊ຺ຊຍ຺ຍ – ‘ນຕ຺ຖິ ທິນ຺ນໍ, ນຕ຺ຖິ ຍິຏ຺ຐໍ...ເປ... ເຍ ເກຈິ ອຕ຺ຖິກວາທໍ ວທນ຺ຕິ; ພາເລ ຈ ປຓ຺ຑິເຕ ຈ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ອຸຈ຺ຉິຊ຺ຊນ຺ຕິ ວິນສ຺ສນ຺ຕິ ນ ເຫານ຺ຕິ ປຣໍ ມຣຓາ’”ຕິ? “ເນາ ເຫຕໍ, ຠນ຺ເຕ”.

“ຍເຕາ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຣິຍສາວກສ຺ສ ອິເມສຸ ຈ ຐາເນສຸ ກງ຺ຂາ ປຫີນາ ເຫາຕິ, ທຸເກ຺ຂປິສ຺ສ ກງ຺ຂາ ປຫີນາ ເຫາຕິ...ເປ... ທຸກ຺ຂນິເຣາຘຄາມິນິຍາ ປຏິປທາຍປິສ຺ສ ກງ຺ຂາ ປຫີນາ ເຫາຕິ – ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ , ອຣິຍສາວເກາ ເສາຕາປເນ຺ນາ ອວິນິປາຕຘເມ຺ມາ ນິຍເຕາ ສເມ຺ພາຘິປຣາຍເຓາ”ຕິ. ປຎ຺ຈມໍ.

៩. ករោតោសុត្តំ

២១១. សាវត្ថិនិទានំ។ “កិស្មិំ នុ ខោ, ភិក្ខវេ, សតិ, កិំ ឧបាទាយ, កិំ អភិនិវិស្ស ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ – ‘ករោតោ ការយតោ ឆិន្ទតោ ឆេទាបយតោ បចតោ បាចាបយតោ សោចយតោ សោចាបយតោ កិលមតោ កិលមាបយតោ ផន្ទតោ ផន្ទាបយតោ បាណមតិបាតយតោ អទិន្នំ អាទិយតោ សន្ធិំ ឆិន្ទតោ និល្លោបំ ហរតោ ឯកាគារិកំ ករោតោ បរិបន្ថេ តិដ្ឋតោ បរទារំ គច្ឆតោ មុសា ភណតោ ករោតោ ន ករីយតិ បាបំ។ ខុរបរិយន្តេន ចេបិ ចក្កេន យោ ឥមិស្សា បថវិយា បាណេ ឯកមំសខលំ ឯកមំសបុញ្ជំ ករេយ្យ, នត្ថិ តតោនិទានំ បាបំ, នត្ថិ បាបស្ស អាគមោ; ទក្ខិណំ ចេបិ គង្គាយ តីរំ គច្ឆេយ្យ; ហនន្តោ ឃាតេន្តោ ឆិន្ទន្តោ ឆេទាបេន្តោ បចន្តោ បាចេន្តោ, នត្ថិ តតោនិទានំ បាបំ, នត្ថិ បាបស្ស អាគមោ; ឧត្តរំ ចេបិ គង្គាយ តីរំ គច្ឆេយ្យ; ទទន្តោ ទាបេន្តោ យជន្តោ យជាបេន្តោ, នត្ថិ តតោនិទានំ បុញ្ញំ, នត្ថិ បុញ្ញស្ស អាគមោ។ ទានេន ទមេន សំយមេន សច្ចវជ្ជេន នត្ថិ បុញ្ញំ នត្ថិ បុញ្ញស្ស អាគមោ’”តិ។ ភគវំមូលកា នោ, ភន្តេ, ធម្មា…បេ… “រូបេ ខោ, ភិក្ខវេ, សតិ, រូបំ ឧបាទាយ, រូបំ អភិនិវិស្ស ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ – ‘ករោតោ ការយតោ…បេ… នត្ថិ បុញ្ញំ នត្ថិ បុញ្ញស្ស អាគមោ’តិ។ វេទនាយ សតិ…បេ… សញ្ញាយ សតិ… សង្ខារេសុ សតិ… វិញ្ញាណេ សតិ, វិញ្ញាណំ ឧបាទាយ, វិញ្ញាណំ អភិនិវិស្ស ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ – ‘ករោតោ ការយតោ…បេ… នត្ថិ បុញ្ញំ នត្ថិ បុញ្ញស្ស អាគមោ’”តិ។

“តំ កិំ មញ្ញថ, ភិក្ខវេ, រូបំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វា”តិ? “អនិច្ចំ, ភន្តេ”…បេ… អបិ នុ តំ អនុបាទាយ ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជេយ្យ – ‘ករោតោ…បេ… នត្ថិ បុញ្ញំ នត្ថិ បុញ្ញស្ស អាគមោ’”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “វេទនា… សញ្ញា… សង្ខារា… វិញ្ញាណំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វា”តិ? “អនិច្ចំ, ភន្តេ…បេ… អបិ នុ តំ អនុបាទាយ ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជេយ្យ – ‘ករោតោ ការយតោ …បេ… នត្ថិ បុញ្ញំ នត្ថិ បុញ្ញស្ស អាគមោ’”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “យម្បិទំ ទិដ្ឋំ សុតំ មុតំ វិញ្ញាតំ បត្តំ បរិយេសិតំ អនុវិចរិតំ មនសា តម្បិ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វា”តិ? “អនិច្ចំ, ភន្តេ…បេ… អបិ នុ តំ អនុបាទាយ ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជេយ្យ – ‘ករោតោ ការយតោ…បេ… នត្ថិ បុញ្ញំ នត្ថិ បុញ្ញស្ស អាគមោ’”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។

“យតោ ខោ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកស្ស ឥមេសុ ច ឋានេសុ កង្ខា បហីនា ហោតិ, ទុក្ខេបិស្ស កង្ខា បហីនា ហោតិ…បេ… ទុក្ខនិរោធគាមិនិយា បដិបទាយបិស្ស កង្ខា បហីនា ហោតិ – អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ សោតាបន្នោ អវិនិបាតធម្មោ និយតោ សម្ពោធិបរាយណោ”តិ។ នវមំ។

១០. ហេតុសុត្តំ

២១២. សាវត្ថិនិទានំ។ “កិស្មិំ នុ ខោ, ភិក្ខវេ, សតិ, កិំ ឧបាទាយ, កិំ អភិនិវិស្ស ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ – ‘នត្ថិ ហេតុ, នត្ថិ បច្ចយោ សត្តានំ សំកិលេសាយ។ អហេតូ អប្បច្ចយា សត្តា សំកិលិស្សន្តិ។ នត្ថិ ហេតុ, នត្ថិ បច្ចយោ សត្តានំ វិសុទ្ធិយា។ អហេតូ អប្បច្ចយា សត្តា វិសុជ្ឈន្តិ។ នត្ថិ ពលំ នត្ថិ វីរិយំ នត្ថិ បុរិសថាមោ នត្ថិ បុរិសបរក្កមោ។ សព្ពេ សត្តា សព្ពេ បាណា សព្ពេ ភូតា សព្ពេ ជីវា អវសា អពលា អវីរិយា

និយតិសង្គតិភាវបរិណតា ឆស្វេវាភិជាតីសុ សុខទុក្ខំ បដិសំវេទេន្តី’”តិ? ភគវំមូលកា នោ, ភន្តេ, ធម្មា...បេ... “រូបេ ខោ, ភិក្ខវេ, សតិ, រូបំ ឧបាទាយ, រូបំ អភិនិវិស្ស ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ – ‘នត្ថិ ហេតុ, នត្ថិ បច្ចយោ...បេ... សុខទុក្ខំ បដិសំវេទេន្តី’តិ ។ វេទនាយ សតិ... បេ... សញ្ញាយ សតិ... សង្ខារេសុ សតិ... វិញ្ញាណេ សតិ, វិញ្ញាណំ ឧបាទាយ, វិញ្ញាណំ អភិនិវិស្ស ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ – ‘នត្ថិ ហេតុ, នត្ថិ បច្ចយោ...បេ... សុខទុក្ខំ បដិសំវេទេន្តី’”តិ។

“តំ កិំ មញ្ញថ, ភិក្ខវេ, រូបំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វា”តិ? “អនិច្ចំ, ភន្តេ...បេ... វិបរិណាមធម្មំ, អបិ នុ តំ អនុបាទាយ ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជេយ្យ – ‘នត្ថិ ហេតុ, នត្ថិ បច្ចយោ...បេ... សុខទុក្ខំ បដិសំវេទេន្តី’”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “វេទនា... សញ្ញា... សង្ខារា... វិញ្ញាណំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វា”តិ? “អនិច្ចំ, ភន្តេ...បេ... អបិ នុ តំ អនុបាទាយ ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជេយ្យ – ‘នត្ថិ ហេតុ, នត្ថិ បច្ចយោ...បេ... សុខទុក្ខំ បដិសំវេទេន្តី’”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “យម្បិទំ ទិដ្ឋំ សុតំ មុតំ វិញ្ញាតំ បត្តំ បរិយេសិតំ អនុវិចរិតំ មនសា តម្បិ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វា”តិ? “អនិច្ចំ, ភន្តេ...បេ... អបិ នុ តំ អនុបាទាយ ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជេយ្យ – ‘នត្ថិ ហេតុ នត្ថិ បច្ចយោ...បេ... សុខទុក្ខំ បដិសំវេទេន្តី’”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។

“យតោ ខោ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកស្ស ឥមេសុ ច ឋានេសុ កង្ខា បហីនា ហោតិ, ទុក្ខេបិស្ស កង្ខា បហីនា ហោតិ ...បេ... ទុក្ខនិរោធគាមិនិយា បដិបទាយបិស្ស កង្ខា បហីនា ហោតិ – អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ សោតាបន្នោ អវិនិបាតធម្មោ និយតោ សម្ពោធិបរាយណោ”តិ។ សត្តមំ។

៨។ មហាទិដ្ឋិសុត្តំ

២១៣។ សាវត្ថិនិទានំ។ “កិស្មិំ នុ ខោ, ភិក្ខវេ, សតិ, កិំ ឧបាទាយ, កិំ អភិនិវិស្ស ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ – ‘សត្តិមេ កាយា អកដា, អកដវិធា, អនិម្មិតា, អនិម្មាតា, វញ្ឈា, កូដដ្ឋា, ឯសិកដ្ឋាយិដ្ឋិតា; តេ ន ឥញ្ជន្តិ, ន វិបរិណមន្តិ [ន វិបរិណាមេន្តិ (បី។ ក។)], ន អញ្ញមញ្ញំ ព្យាពាធេន្តិ; នាលំ អញ្ញមញ្ញស្ស សុខាយ វា ទុក្ខាយ វា សុខទុក្ខាយ វា។ កតមេ សត្ត? បថវីកាយោ, អាបោកាយោ, តេជោកាយោ, វាយោកាយោ, សុខេ, ទុក្ខេ, ជីវេ សត្តមេ។ ឥមេ សត្ត [ជីវេ។ សត្តិមេ (ពហូសុ)] កាយា អកដា, អកដវិធា, អនិម្មិតា, អនិម្មាតា, វញ្ឈា, កូដដ្ឋា ឯសិកដ្ឋាយិដ្ឋិតា; តេ ន ឥញ្ជន្តិ, ន វិបរិណមន្តិ, ន អញ្ញមញ្ញំ ព្យាពាធេន្តិ; នាលំ អញ្ញមញ្ញស្ស សុខាយ វា ទុក្ខាយ វា សុខទុក្ខាយ វា។ យោបិ តិណ្ហេន សត្ថេន សីសំ ឆិន្ទតិ, ន សោបិ កញ្ចិ [ន កោចិ កញ្ចិ (សី។ ស្យា។ កំ។), ន កោចិ តំ (បី។ ក។)] ជីវិតា វោរោបេតិ; សត្តន្នំត្វេវ កាយានមន្តរេន សត្ថំ វិវរមនុបវិសតិ [វិវរមនុបតតិ (កត្ថចិ) ទីឃមជ្ឈិមេសុបិ]។ ចុទ្ទស ខោ បនិមានិ យោនិបមុខសតសហស្សានិ សដ្ឋិ ច សតានិ ឆ ច សតានិ បញ្ច ច កម្មុនោ សតានិ បញ្ច ច កម្មានិ, តីណិ ច កម្មានិ , កម្មេ ច អឌ្ឍកម្មេ ច ទ្វដ្ឋិបដិបទា, ទ្វដ្ឋន្តរកប្បា, ឆឡាភិជាតិយោ, អដ្ឋ បុរិសភូមិយោ, ឯកូនបញ្ញាស អាជីវកសតេ, ឯកូនបញ្ញាស បរិព្ពាជកសតេ, ឯកូនបញ្ញាស នាគាវាសសតេ, វីសេ ឥន្ទ្រិយសតេ, តិំសេ និរយសតេ, ឆត្តិំសរជោធាតុយោ, សត្ត សញ្ញីគព្ភា, សត្ត អសញ្ញីគព្ភា, សត្ត និគណ្ឋិគព្ភា, សត្ត ទេវា , សត្ត មានុសា, សត្ត បេសាចា, សត្ត សរា, សត្ត បវុដា [សបុដា (ក។), បពុដា (បី។)], សត្ត បបាតា, សត្ត ច

ᨸᨸᩤᨲᩈᨲᩣᨶᩥ, ᩈᨲ᩠ᨲ ᩈᩩᨸᩥᨶᩣ, ᩈᨲ᩠ᨲ ᩈᩩᨸᩥᨶᩈᨲᩣᨶᩥ, ᨧᩩᩃ᩠ᩃᩣᩈᩦᨲᩥ ᨾᩉᩣᨠᨸ᩠ᨸᩥᨶᩮᩣ [ᨾᩉᩣᨠᨸ᩠ᨸᩩᨶᩮᩣ (ᩈᩦ. ᨸᩦ.)] ᩈᨲᩈᩉᩔᩣᨶᩥ, ᨿᩣᨶᩥ ᨻᩣᩃᩮ ᨧ ᨸᨱ᩠ᨯᩥᨲᩮ ᨧ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩴᩈᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔᨶ᩠ᨲᩴ ᨠᩁᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ. ᨲᨲ᩠ᨳ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ‘ᩍᨾᩥᨶᩣᩉᩴ ᩈᩦᩃᩮᨶ ᩅᩣ ᩅᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᨲᨸᩮᨶ ᩅᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩮᨶ ᩅᩣ ᩋᨸᩁᩥᨸᨠ᩠ᨠᩴ ᩅᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨸᩁᩥᨸᩣᨧᩮᩔᩣᨾᩥ, ᨸᩁᩥᨸᨠ᩠ᨠᩴ ᩅᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨹᩩᩔ ᨹᩩᩔ ᨻ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩦᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩦ’ᨲᩥ ᩉᩮᩅᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨴᩮᩣᨱᨾᩥᨲᩮ ᩈᩩᨡᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮ ᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᨠᨲᩮ ᩈᩴᩈᩣᩁᩮ, ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩉᩣᨿᨶᩅᨯ᩠ᨰᨶᩮ, ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩏᨠ᩠ᨠᩴᩈᩣᩅᨠᩴᩈᩮ. ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ ᨶᩣᨾ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨣᩩᩊᩮ ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩮᨮᩥᨿᨾᩣᨶᨾᩮᩅ ᨸᩃᩮᨲᩥ; ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨻᩣᩃᩮ ᨧ ᨸᨱ᩠ᨯᩥᨲᩮ ᨧ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩮᨮᩥᨿᨾᩣᨶᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔᨶ᩠ᨲᩴ ᨠᩁᩥᩔᨶ᩠ᨲᩦ’’’ᨲᩥ?

ᨽᨣᩅᩴᨾᩪᩃᨠᩣ ᨶᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨵᨾ᩠ᨾᩣ...ᨸᩮ... “ᩁᩪᨸᩮ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨲᩥ, ᩁᩪᨸᩴ ᩏᨸᩤᨴᩤᨿ, ᩁᩪᨸᩴ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᩔ ᩑᩅᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ – ‘ᩈᨲ᩠ᨲᩥᨾᩮ ᨠᩣᨿᩣ ᩋᨠᨭᩣ, ᩋᨠᨭᩅᩥᨵᩣ...ᨸᩮ... ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔᨶ᩠ᨲᩴ ᨠᩁᩥᩔᨶ᩠ᨲᩦ’ᨲᩥ. ᩅᩮᨴᨶᩣᨿ ᩈᨲᩥ...ᨸᩮ... ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩈᨲᩥ... ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮᩈᩩ ᩈᨲᩥ... ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩮ ᩈᨲᩥ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩏᨸᩤᨴᩤᨿ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᩔ ᩑᩅᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ – ‘ᩈᨲ᩠ᨲᩥᨾᩮ ᨠᩣᨿᩣ ᩋᨠᨭᩣ, ᩋᨠᨭᩅᩥᨵᩣ...ᨸᩮ... ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔᨶ᩠ᨲᩴ ᨠᩁᩥᩔᨶ᩠ᨲᩦ’’’ᨲᩥ. “ᨲᩴ ᨠᩥᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᨳ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩁᩪᨸᩴ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ”ᨲᩥ? “ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”...ᨸᩮ... “ᨿᩴ ᨸᨶᩣᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩤᨾᨵᨾ᩠ᨾᩴ, ᩋᨸᩥ ᨶᩩ ᨲᩴ ᩋᨶᩩᨸᩤᨴᩤᨿ ᩑᩅᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ – ‘ᩈᨲ᩠ᨲᩥᨾᩮ ᨠᩣᨿᩣ ᩋᨠᨭᩣ ᩋᨠᨭᩅᩥᨵᩣ...ᨸᩮ... ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔᨶ᩠ᨲᩴ ᨠᩁᩥᩔᨶ᩠ᨲᩦ’’’ᨲᩥ? “ᨶᩮᩣ ᩉᩮᨲᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”. “ᨿᨾ᩠ᨸᩥᨴᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᩈᩩᨲᩴ ᨾᩩᨲᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ ᨸᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩁᩥᨿᩮᩈᩥᨲᩴ ᩋᨶᩩᩅᩥᨧᩁᩥᨲᩴ ᨾᨶᩈᩣ ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ”ᨲᩥ? “ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ...ᨸᩮ... ᩋᨸᩥ ᨶᩩ ᨲᩴ ᩋᨶᩩᨸᩤᨴᩤᨿ ᩑᩅᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ – ‘ᩈᨲ᩠ᨲᩥᨾᩮ ᨠᩣᨿᩣ ᩋᨠᨭᩣ ᩋᨠᨭᩅᩥᨵᩣ...ᨸᩮ... ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩮᨮᩥᨿᨾᩣᨶᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔᨶ᩠ᨲᩴ ᨠᩁᩥᩔᨶ᩠ᨲᩦ’’’ᨲᩥ? “ᨶᩮᩣ ᩉᩮᨲᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”.

“ᨿᨲᩮᩣ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩁᩥᨿᩈᩣᩅᨠᩔ ᩍᨾᩮᩈᩩ ᨧ ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ ᨠᨦ᩠ᨡᩣ ᨸᩉᩦᨶᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᨸᩥᩔ ᨠᨦ᩠ᨡᩣ ᨸᩉᩦᨶᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ...ᨸᩮ... ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩤᨾᩥᨶᩥᨿᩣ ᨸᨭᩥᨸᨴᩣᨿᨸᩥᩔ ᨠᨦ᩠ᨡᩣ ᨸᩉᩦᨶᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ – ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩁᩥᨿᩈᩣᩅᨠᩮᩣ ᩈᩮᩣᨲᩣᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩋᩅᩥᨶᩥᨸᩣᨲᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨶᩥᨿᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨵᩥᨸᩁᩣᨿᨶᩮᩣ”ᨲᩥ. ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩴ.

᪙. ᩈᩔᨲᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪒᪑᪔. ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ. “ᨠᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨲᩥ, ᨠᩥᩴ ᩏᨸᩤᨴᩤᨿ, ᨠᩥᩴ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᩔ ᩑᩅᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ – ‘ᩈᩔᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ’’’ᨲᩥ? ᨽᨣᩅᩴᨾᩪᩃᨠᩣ ᨶᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨵᨾ᩠ᨾᩣ...ᨸᩮ... “ᩁᩪᨸᩮ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨲᩥ, ᩁᩪᨸᩴ ᩏᨸᩤᨴᩤᨿ, ᩁᩪᨸᩴ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᩔ ᩑᩅᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ – ‘ᩈᩔᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ’ᨲᩥ. ᩅᩮᨴᨶᩣᨿ ᩈᨲᩥ...ᨸᩮ... ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩈᨲᩥ... ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮᩈᩩ ᩈᨲᩥ... ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩮ ᩈᨲᩥ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩏᨸᩤᨴᩤᨿ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᩔ ᩑᩅᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ – ‘ᩈᩔᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ’’’ᨲᩥ.

“ᨲᩴ ᨠᩥᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᨳ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩁᩪᨸᩴ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ”ᨲᩥ? “ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”...ᨸᩮ... ᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩤᨾᨵᨾ᩠ᨾᩴ, ᩋᨸᩥ ᨶᩩ ᨲᩴ ᩋᨶᩩᨸᩤᨴᩤᨿ ᩑᩅᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ – ‘ᩈᩔᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ’ᨲᩥ? “ᨶᩮᩣ ᩉᩮᨲᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”. “ᩅᩮᨴᨶᩣ ... ᩈᨬ᩠ᨬᩣ... ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ... ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ”ᨲᩥ? “ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ...ᨸᩮ... ᩋᨸᩥ ᨶᩩ ᨲᩴ ᩋᨶᩩᨸᩤᨴᩤᨿ ᩑᩅᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ – ‘ᩈᩔᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ’’’ᨲᩥ? “ᨶᩮᩣ ᩉᩮᨲᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”. “ᨿᨾ᩠ᨸᩥᨴᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᩈᩩᨲᩴ ᨾᩩᨲᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ ᨸᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩁᩥᨿᩮᩈᩥᨲᩴ ᩋᨶᩩᩅᩥᨧᩁᩥᨲᩴ ᨾᨶᩈᩣ ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ”ᨲᩥ? “ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”. “ᨿᩴ ᨸᨶᩣᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩅᩣ ᨲᩴ ᩈᩩᨡᩴ ᩅᩣ”ᨲᩥ? “ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”. “ᨿᩴ ᨸᨶᩣᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ

ວິປຣິຓາມຘມ຺ມໍ, ອປິ ນຸ ຕໍ ອນຸປາທາຍ ເອວໍ ທິຏ຺ຐິ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍ – ‘ສສ຺ສເຕາ ເລາເກາ’”ຕິ? “ເນາ ເຫຕໍ, ຠເນ຺ຕ”.

“ຍເຕາ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຣິຍສາວກສ຺ສ ອິເມສຸ ຈ ຐາເນສຸ ກງ຺ຂາ ປຫີນາ ເຫາຕິ, ທຸກ຺ເຂປິສ຺ສ ກງ຺ຂາ ປຫີນາ ເຫາຕິ...ເປ... ທຸກ຺ຂນິເຣາຘຄາມិនិຍາ ປຏິປທາຍປິສ຺ສ ກງ຺ຂາ ປຫີນາ ເຫາຕິ – ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຣິຍສາວເກາ ເສາຕາປເນ຺ນາ ອວິນິປາຕຘເມ຺ມາ ນິຍເຕາ ສເມ຺ພាຘិປຣາຍເນາ”ຕິ. ນວມໍ.

໑໐. ອສສ຺ສຕທິຏ຺ຐິສຸຕ຺ຕໍ

໒໑໓. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ. “ກິສ຺ມິໍ ນຸ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຕິ, ກິໍ ອຸປາທາຍ, ກິໍ ອຠິນິວິສ຺ສ ເອວໍ ທິຏ຺ຐິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ – ‘ອສສ຺ສເຕາ ເລາເກາ’”ຕິ? ຠຄວំມູລກາ ເນາ, ຠເນ຺ຕ, ຘມ຺ມາ...ເປ... “ຣູເປ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຕິ...ເປ... ວິຎ຺ຎາຓໍ ນິຈ຺ຈໍ ວາ ອນິຈ຺ຈໍ ວາ”ຕິ? “ອນິຈ຺ຈໍ, ຠເນ຺ຕ”...ເປ... ອປິ ນຸ ຕໍ ອນຸປາທາຍ ເອວໍ ທິຏ຺ຐິ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍ – ອສສ຺ສເຕາ ເລາເກາຕິ? “ເນາ ເຫຕໍ, ຠເນ຺ຕ”. “ຍມ຺ປິທໍ ທິຏ຺ຐໍ ສຸຕໍ ມຸຕໍ ວິຎ຺ຎាຕໍ ປຕ຺ຕໍ ປຣິເຍສິຕໍ ອນຸວິຈຣິຕໍ ມນສາ ຕມ຺ປິ ນິຈ຺ຈໍ ວາ ອນິຈ຺ຈໍ ວາ”ຕິ? “ອນິຈ຺ຈໍ, ຠເນ຺ຕ...ເປ... ອປິ ນຸ ຕໍ ອນຸປາທາຍ ເອວໍ ທິຏ຺ຐິ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍ – ‘ອສສ຺ສເຕາ ເລາເກາ’”ຕິ? “ເນາ ເຫຕໍ, ຠເນ຺ຕ”.

“ຍເຕາ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຣິຍສາວກສ຺ສ ອິເມສຸ ຈ ຐາເນສຸ ກງ຺ຂາ ປຫີນາ ເຫາຕິ, ທຸກ຺ເຂປິສ຺ສ ກງ຺ຂາ ປຫີນາ ເຫາຕິ...ເປ... ທຸກ຺ຂນິເຣາຘຄາມິນິຍາ ປຏິປທາຍປິສ຺ສ ກງ຺ຂາ ປຫີນາ ເຫາຕິ – ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຣິຍສາວເກາ ເສາຕາປເນ຺ນາ ອວິນິປາຕຘເມ຺ມາ ນິຍເຕາ ສເມ຺ພາຘິປຣາຍເນາ”ຕິ. ທສມໍ.

໑໑. ອນ຺ຕວາສຸຕ຺ຕໍ

໒໑໔. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ. “ກິສ຺ມິໍ ນຸ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຕິ, ກິໍ ອຸປາທາຍ, ກິໍ ອຠິນິວິສ຺ສ ເອວໍ ທິຏ຺ຐິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ – ‘ອນ຺ຕວາ ເລາເກາ’”ຕິ? ຠຄວំມູລກາ ເນາ, ຠເນ຺ຕ, ຘມ຺ມາ...ເປ... ນິຍເຕາ ສເມ຺ພາຘິປຣາຍເນາ”ຕິ. ເອກາທສມໍ.

໑໒. ອນນ຺ຕວາສຸຕ຺ຕໍ

໒໑໕. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ. “ກິສ຺ມິໍ ນຸ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຕິ, ກິໍ ອຸປາທາຍ, ກິໍ ອຠິນິວິສ຺ສ ເອວໍ ທິຏ຺ຐິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ – ‘ອນນ຺ຕວາ ເລາເກາ’”ຕິ? ຠຄວំມູລກາ ເນາ, ຠເນ຺ຕ, ຘມ຺ມາ...ເປ... ນິຍເຕາ ສເມ຺ພາຘິປຣາຍເນາ”ຕິ. ທ຺ວາທສມໍ.

໑໓. ຕໍຊີວໍຕໍສຣີຣສຸຕ຺ຕໍ

១៨៨។ សាវត្ថិនិទានំ។ “កិស្មិំ នុ ខោ, ភិក្ខវេ, សតិ, កិំ ឧបាទាយ, កិំ អភិនិវិស្ស ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ – ‘តំ ជីវំ តំ សរីរ’”ន្តិ? ភគវំមូលកា នោ, ភន្តេ, ធម្មា...បេ... និយតោ សម្ពោធិបរាយណោ”តិ។ តេរសមំ។

១៤។ អញ្ញំជីវំអញ្ញំសរីរំសុត្តំ

១៨៩។ សាវត្ថិនិទានំ។ “កិស្មិំ នុ ខោ, ភិក្ខវេ, សតិ, កិំ ឧបាទាយ, កិំ អភិនិវិស្ស ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ – ‘អញ្ញំ ជីវំ អញ្ញំ សរីរ’”ន្តិ? ភគវំមូលកា នោ, ភន្តេ, ធម្មា...បេ... និយតោ សម្ពោធិបរាយណោ”តិ។ ចុទ្ទសមំ។

១៥។ ហោតិតថាគតោសុត្តំ

១៩០។ សាវត្ថិនិទានំ។ “កិស្មិំ នុ ខោ ភិក្ខវេ, សតិ, កិំ ឧបាទាយ, កិំ អភិនិវិស្ស ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ – ‘ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា’”តិ? ភគវំមូលកា នោ, ភន្តេ, ធម្មា...បេ... និយតោ សម្ពោធិបរាយណោ”តិ។ បន្នរសមំ។

១៦។ នហោតិតថាគតោសុត្តំ

១៩១។ សាវត្ថិនិទានំ។ “កិស្មិំ នុ ខោ, ភិក្ខវេ, សតិ, កិំ ឧបាទាយ, កិំ អភិនិវិស្ស ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ – ‘ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា’”តិ? ភគវំមូលកា នោ, ភន្តេ, ធម្មា...បេ... និយតោ សម្ពោធិបរាយណោ”តិ។ សោឡសមំ។

១៧។ ហោតិចនហោតិតថាគតោសុត្តំ

១៩២។ សាវត្ថិនិទានំ។ “កិស្មិំ នុ ខោ, ភិក្ខវេ, សតិ, កិំ ឧបាទាយ , កិំ អភិនិវិស្ស ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ – ‘ហោតិ ច ន ច ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា’”តិ? ភគវំមូលកា នោ, ភន្តេ, ធម្មា...បេ... និយតោ សម្ពោធិបរាយណោ”តិ។ សត្តរសមំ។

១៨។ នេវហោតិននហោតិតថាគតោសុត្តំ

១៩៣។ សាវត្ថិនិទានំ។ “កិស្មិំ នុ ខោ, ភិក្ខវេ, សតិ, កិំ ឧបាទាយ, កិំ អភិនិវិស្ស ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ – ‘នេវ ហោតិ, ន ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា’”តិ? ភគវំមូលកា នោ, ភន្តេ, ធម្មា...បេ... “រូបេ ខោ, ភិក្ខវេ, សតិ, រូបំ ឧបាទាយ, រូបំ អភិនិវិស្ស ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ – ‘នេវ ហោតិ, ន ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា’តិ...បេ...។

“តំ កិំ មញ្ញថ, ភិក្ខវេ, រូបំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វា”តិ? “អនិច្ចំ, ភន្តេ”…បេ… វិបរិណាមធម្មំ, អបិ នុ តំ អនុបាទាយ ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជេយ្យ – ‘នេវ ហោតិ, ន ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “យម្បិទំ ទិដ្ឋំ សុតំ មុតំ វិញ្ញាតំ បត្តំ បរិយេសិតំ អនុវិចរិតំ មនសា តម្បិ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វា”តិ? “អនិច្ចំ, ភន្តេ”។ “យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វា តំ សុខំ វា”តិ? “ទុក្ខំ, ភន្តេ”។ “យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ, អបិ នុ តំ អនុបាទាយ ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជេយ្យ – ‘នេវ ហោតិ, ន ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា’”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។

“យតោ ខោ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកស្ស ឥមេសុ ច ឋានេសុ កង្ខា បហីនា ហោតិ, ទុក្ខេបិស្ស កង្ខា បហីនា ហោតិ, ទុក្ខសមុទយេបិស្ស កង្ខា បហីនា ហោតិ, ទុក្ខនិរោធេបិស្ស កង្ខា បហីនា ហោតិ, ទុក្ខនិរោធគាមិនិយា បដិបទាយបិស្ស កង្ខា បហីនា ហោតិ – អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ សោតាបន្នោ អវិនិបាតធម្មោ និយតោ សម្ពោធិបរាយណោ”តិ។ អដ្ឋមំ។

សោតាបត្តិវគ្គោ។

អដ្ឋារសវេយ្យាករណំ និដ្ឋិតំ។

តស្សុទ្ទានំ –

វាតំ ឯតំ មម, សោ អត្តា នោ ច មេ សិយា;

នត្ថិ ករោតោ ហេតុ ច, មហាទិដ្ឋេន អដ្ឋមំ។

សស្សតោ លោកោ ច, អសស្សតោ ច អន្តវា ច;

អនន្តវា ច តំ ជីវំ តំ សរីរន្តិ;

អញ្ញំ ជីវំ អញ្ញំ សរីរន្តិ ច។

ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណាតិ;

ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណាតិ;

ᨶᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨶ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣᨲᩥ᪨

᪂᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᨣᨾᨶᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪁᪨ ᩅᩣᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪂᪂᪄᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ “ᨠᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨲᩥ, ᨠᩥᩴ ᩏᨷᩤᨴᩣᨿ, ᨠᩥᩴ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᩔ ᩑᩅᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ – ‘ᨶ ᩅᩣᨲᩣ ᩅᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨶᨩ᩠ᨩᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨣᨻ᩠ᨽᩥᨶᩥᨿᩮᩣ ᩅᩥᨩᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨧᨶ᩠ᨴᩥᨾᩈᩪᩁᩥᨿᩣ ᩏᨴᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ ᩋᨷᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ, ᩑᩈᩥᨠᨭ᩠ᨮᩣᨿᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ’”ᨲᩥ? ᨽᨣᩅᩴᨾᩪᩃᨠᩣ ᨶᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨵᨾ᩠ᨾᩣ...ᨷᩮ... “ᩁᩪᨷᩮ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨲᩥ, ᩁᩪᨷᩴ ᩏᨷᩤᨴᩣᨿ, ᩁᩪᨷᩴ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᩔ ᩑᩅᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ – ‘ᨶ ᩅᩣᨲᩣ ᩅᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ...ᨷᩮ... ᩑᩈᩥᨠᨭ᩠ᨮᩣᨿᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ’ᨲᩥ᪨ ᩅᩮᨴᨶᩣᨿ ᩈᨲᩥ...ᨷᩮ... ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩈᨲᩥ...ᨷᩮ... ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮᩈᩩ ᩈᨲᩥ... ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩮ ᩈᨲᩥ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩏᨷᩤᨴᩣᨿ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᩔ ᩑᩅᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ – ‘ᨶ ᩅᩣᨲᩣ ᩅᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ...ᨷᩮ... ᩑᩈᩥᨠᨭ᩠ᨮᩣᨿᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ’”ᨲᩥ᪨

“ᨲᩴ ᨠᩥᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᨳ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩁᩪᨷᩴ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ”ᨲᩥ? “ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ , ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”...ᨷᩮ... ᩅᩥᨷᩁᩥᨱᩣᨾᨵᨾ᩠ᨾᩴ, ᩋᨷᩥ ᨶᩩ ᨲᩴ ᩋᨶᩩᨷᩤᨴᩣᨿ ᩑᩅᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ – ᨶ ᩅᩣᨲᩣ ᩅᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ...ᨷᩮ... ᩑᩈᩥᨠᨭ᩠ᨮᩣᨿᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ”ᨲᩥ? “ᨶᩮᩣ ᩉᩮᨲᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨ “ᩍᨲᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮ ᩈᨲᩥ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩏᨷᩤᨴᩣᨿ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᩔ ᩑᩅᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ – ‘ᨶ ᩅᩣᨲᩣ ᩅᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ...ᨷᩮ... ᩑᩈᩥᨠᨭ᩠ᨮᩣᨿᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ’”ᨲᩥ᪨ “ᩅᩮᨴᨶᩣ... ᩈᨬ᩠ᨬᩣ... ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ... ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ”ᨲᩥ? “ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”...ᨷᩮ... ᩅᩥᨷᩁᩥᨱᩣᨾᨵᨾ᩠ᨾᩴ, ᩋᨷᩥ ᨶᩩ ᨲᩴ ᩋᨶᩩᨷᩤᨴᩣᨿ ᩑᩅᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ ‘ᨶ ᩅᩣᨲᩣ ᩅᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ...ᨷᩮ... ᩑᩈᩥᨠᨭ᩠ᨮᩣᨿᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ’”ᨲᩥ? “ᨶᩮᩣ ᩉᩮᨲᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨ “ᩍᨲᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮ ᩈᨲᩥ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩏᨷᩤᨴᩣᨿ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᩔ ᩑᩅᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ – ‘ᨶ ᩅᩣᨲᩣ ᩅᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨶᨩ᩠ᨩᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨣᨻ᩠ᨽᩥᨶᩥᨿᩮᩣ ᩅᩥᨩᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨧᨶ᩠ᨴᩥᨾᩈᩪᩁᩥᨿᩣ ᩏᨴᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ ᩋᨷᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ, ᩑᩈᩥᨠᨭ᩠ᨮᩣᨿᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ’”ᨲᩥ᪨ ᨷᨮᨾᩴ᪨

᪂᪂᪅-᪂᪄᪀᪨ (ᨷᩩᩁᩥᨾᩅᨣ᩠ᨣᩮ ᩅᩥᨿ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩁᩈ ᩅᩮᨿ᩠ᨿᩣᨠᩁᨱᩣᨶᩥ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩦᨲᩥ ᪨) ᩈᨲ᩠ᨲᩁᩈᨾᩴ᪨

᪁᪈᪨ ᨶᩮᩅᩉᩮᩣᨲᩥᨶᨶᩉᩮᩣᨲᩥᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪂᪄᪁᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ “ᨠᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨲᩥ, ᨠᩥᩴ ᩏᨷᩤᨴᩣᨿ, ᨠᩥᩴ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᩔ ᩑᩅᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ – ‘ᨶᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨶ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ’”ᨲᩥ? ᨽᨣᩅᩴᨾᩪᩃᨠᩣ ᨶᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨵᨾ᩠ᨾᩣ...ᨷᩮ... “ᩁᩪᨷᩮ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨲᩥ, ᩁᩪᨷᩴ ᩏᨷᩤᨴᩣᨿ, ᩁᩪᨷᩴ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᩔ ᩑᩅᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ – ‘ᨶᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ’ᨲᩥ᪨ ᩅᩮᨴᨶᩣᨿ ᩈᨲᩥ... ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩈᨲᩥ... ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮᩈᩩ ᩈᨲᩥ... ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩮ ᩈᨲᩥ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩏᨷᩤᨴᩣᨿ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᩔ ᩑᩅᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ – ‘ᨶᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ’”ᨲᩥ᪨

“តំ កិំ មញ្ញថ, ភិក្ខវេ, រូបំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វា”តិ? “អនិច្ចំ, ភន្តេ”…បេ… វិបរិណាមធម្មំ, អបិ នុ តំ អនុបាទាយ ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជេយ្យ – ‘នេវ ហោតិ, ន ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា’”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “ឥតិ ខោ, ភិក្ខវេ, ទុក្ខេ សតិ, ទុក្ខំ ឧបាទាយ, ទុក្ខំ អភិនិវិស្ស ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ – ‘នេវ ហោតិ, ន ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា’”តិ។ “វេទនា… សញ្ញា … សង្ខារា… វិញ្ញាណំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វា”តិ? “អនិច្ចំ, ភន្តេ”…បេ… វិបរិណាមធម្មំ, អបិ នុ តំ អនុបាទាយ ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជេយ្យ – ‘នេវ ហោតិ, ន ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា’”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “ឥតិ ខោ, ភិក្ខវេ, ទុក្ខេ សតិ, ទុក្ខំ ឧបាទាយ ទុក្ខំ អភិនិវិស្ស ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ – ‘នេវ ហោតិ, ន ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា’”តិ។ អដ្ឋារសមំ។

១៩។ រូបីអត្តាសុត្តំ

២៣១។ សាវត្ថិនិទានំ។ “កិស្មិំ នុ ខោ, ភិក្ខវេ, សតិ, កិំ ឧបាទាយ , កិំ អភិនិវិស្ស ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ – ‘រូបី អត្តា ហោតិ, អរោគោ បរំ មរណា’”តិ? ភគវំមូលកា នោ, ភន្តេ, ធម្មា…បេ… “រូបេ ខោ, ភិក្ខវេ, សតិ, រូបំ ឧបាទាយ, រូបំ អភិនិវិស្ស ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ – ‘រូបី អត្តា ហោតិ, អរោគោ បរំ មរណា’តិ។ វេទនាយ សតិ…បេ… សញ្ញាយ សតិ… សង្ខារេសុ សតិ… វិញ្ញាណេ សតិ, វិញ្ញាណំ ឧបាទាយ, វិញ្ញាណំ អភិនិវិស្ស ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ – ‘រូបី អត្តា ហោតិ, អរោគោ បរំ មរណា’”តិ។

“តំ កិំ មញ្ញថ, ភិក្ខវេ, រូបំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វា”តិ? “អនិច្ចំ, ភន្តេ”…បេ… វិបរិណាមធម្មំ, អបិ នុ តំ អនុបាទាយ ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជេយ្យ – ‘រូបី អត្តា ហោតិ, អរោគោ បរំ មរណា’”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “ឥតិ ខោ, ភិក្ខវេ, ទុក្ខេ សតិ, ទុក្ខំ ឧបាទាយ, ទុក្ខំ អភិនិវិស្ស ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ – ‘រូបី អត្តា ហោតិ, អរោគោ បរំ មរណា’”តិ? “វេទនា…បេ… “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “ឥតិ ខោ, ភិក្ខវេ, ទុក្ខេ សតិ, ទុក្ខំ ឧបាទាយ, ទុក្ខំ អភិនិវិស្ស ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ – ‘រូបី អត្តា ហោតិ, អរោគោ បរំ មរណា’”តិ។ ឯកូនវីសតិមំ។

២០។ អរូបីអត្តាសុត្តំ

២៣២។ សាវត្ថិនិទានំ។ “កិស្មិំ នុ ខោ, ភិក្ខវេ, សតិ, កិំ ឧបាទាយ, កិំ អភិនិវិស្ស ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ – ‘អរូបី អត្តា ហោតិ អរោគោ បរំ មរណា’”តិ? (បេយ្យាលោ) វីសតិមំ។

២១។ រូបីចអរូបីចអត្តាសុត្តំ

២៣៣។ សាវត្ថិនិទានំ។ “រូបី ច អរូបី ច អត្តា ហោតិ អរោគោ បរំ មរណា”តិ…បេ…។ ឯកវីសតិមំ។

២២។ នេវរូបីនារូបីអត្តាសុត្តំ

᪑᪗᪕᪨ “ᨶᩮᩅ ᩁᩪᨸᩦ ᨶᩣᩁᩪᨸᩦ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᩁᩮᩣᨣᩮᩣ ᨸᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ”ᨲᩥ…ᨸᩮ…᪨ ᨴ᩠ᩅᩣᩅᩦᩈᨲᩥᨾᩴ᪨

᪑᪖᪨ ᩑᨠᨶ᩠ᨲᩈᩩᨡᩦᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪗᪖᪨ “ᩑᨠᨶ᩠ᨲᩈᩩᨡᩦ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᩁᩮᩣᨣᩮᩣ ᨸᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ”ᨲᩥ…ᨸᩮ…᪨ ᨲᩮᩅᩦᩈᨲᩥᨾᩴ᪨

᪑᪗᪨ ᩑᨠᨶ᩠ᨲᨴᩩᨠ᩠ᨡᩦᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪗᪗᪨ “ᩑᨠᨶ᩠ᨲᨴᩩᨠ᩠ᨡᩦ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᩁᩮᩣᨣᩮᩣ ᨸᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ”ᨲᩥ…ᨸᩮ…᪨ ᨧᨲᩩᩅᩦᩈᨲᩥᨾᩴ᪨

᪑᪘᪨ ᩈᩩᨡᨴᩩᨠ᩠ᨡᩦᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪗᪘᪨ “ᩈᩩᨡᨴᩩᨠ᩠ᨡᩦ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᩁᩮᩣᨣᩮᩣ ᨸᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ”ᨲᩥ…ᨸᩮ…᪨ ᨸᨬ᩠ᨧᩅᩦᩈᨲᩥᨾᩴ᪨

᪑᪙᪨ ᩋᨴᩩᨠ᩠ᨡᨾᩈᩩᨡᩦᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪗᪙᪨ “ᩋᨴᩩᨠ᩠ᨡᨾᩈᩩᨡᩦ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᩁᩮᩣᨣᩮᩣ ᨸᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ”ᨲᩥ? ᨽᨣᩅᩴᨾᩪᩃᨠᩣ ᨶᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨵᨾ᩠ᨾᩣ…ᨸᩮ… “ᩁᩪᨸᩮ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨲᩥ, ᩁᩪᨸᩴ ᩏᨸᩣᨴᩣᨿ, ᩁᩪᨸᩴ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᩔ ᩑᩅᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ – ‘ᩋᨴᩩᨠ᩠ᨡᨾᩈᩩᨡᩦ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᩁᩮᩣᨣᩮᩣ ᨸᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ’ᨲᩥ᪨ ᩅᩮᨴᨶᩣᨿ ᩈᨲᩥ… ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩈᨲᩥ… ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮᩈᩩ ᩈᨲᩥ… ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩮ ᩈᨲᩥ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩏᨸᩣᨴᩣᨿ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᩔ ᩑᩅᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ – ‘ᩋᨴᩩᨠ᩠ᨡᨾᩈᩩᨡᩦ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᩁᩮᩣᨣᩮᩣ ᨸᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ’”ᨲᩥ᪨

“ᨲᩴ ᨠᩥᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᨳ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩁᩪᨸᩴ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ”ᨲᩥ? “ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”…ᨸᩮ… ᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᨵᨾ᩠ᨾᩴ, ᩋᨸᩥ ᨶᩩ ᨲᩴ ᩋᨶᩩᨸᩣᨴᩣᨿ ᩑᩅᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ – ‘ᩋᨴᩩᨠ᩠ᨡᨾᩈᩩᨡᩦ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᩁᩮᩣᨣᩮᩣ ᨸᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ’”ᨲᩥ? “ᨶᩮᩣ ᩉᩮᨲᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨ “ᩍᨲᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮ ᩈᨲᩥ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩏᨸᩣᨴᩣᨿ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᩔ ᩑᩅᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ – ‘ᩋᨴᩩᨠ᩠ᨡᨾᩈᩩᨡᩦ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᩁᩮᩣᨣᩮᩣ ᨸᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ’”ᨲᩥ᪨ “ᩅᩮᨴᨶᩣ… ᩈᨬ᩠ᨬᩣ… ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ… ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩣ”ᨲᩥ? “ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”…ᨸᩮ… ᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᨵᨾ᩠ᨾᩴ, ᩋᨸᩥ ᨶᩩ ᨲᩴ ᩋᨶᩩᨸᩣᨴᩣᨿ ᩑᩅᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ – ‘ᩋᨴᩩᨠ᩠ᨡᨾᩈᩩᨡᩦ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᩁᩮᩣᨣᩮᩣ ᨸᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ’”ᨲᩥ? “ᨶᩮᩣ ᩉᩮᨲᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨ “ᩍᨲᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮ , ᩈᨲᩥ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩏᨸᩣᨴᩣᨿ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᩔ ᩑᩅᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ – ‘ᩋᨴᩩᨠ᩠ᨡᨾᩈᩩᨡᩦ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᩁᩮᩣᨣᩮᩣ ᨸᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ’”ᨲᩥ᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᩅᩦᩈᨲᩥᨾᩴ᪨

ទុតិយបេយ្យាលោ។

តស្សុទ្ទានំ –

វាតំ ឯតំ មម សោ, អត្តា នោ ច មេ សិយា;

នត្ថិ ករោតោ ហេតុ ច, មហាភូតេន អដ្ឋមំ។

សស្សតោ អសស្សតោ ចេវ, អន្តានន្តវា ច វុច្ចតិ;

តំ ជីវំ អញ្ញំ ជីវញ្ច, តថាគតេន ចត្តារោ។

រូបី អត្តា ហោតិ, អរូបី ច អត្តា ហោតិ;

រូបី ច អរូបី ច អត្តា ហោតិ;

នេវ រូបី នារូបី អត្តា ហោតិ, ឯកន្តសុខី អត្តា ហោតិ។

ឯកន្តទុក្ខី អត្តា ហោតិ, សុខទុក្ខី អត្តា ហោតិ;

អទុក្ខមសុខី អត្តា ហោតិ, អរោគោ បរំ មរណាតិ;

ឥមេ ឆព្វីសតិ សុត្តា, ទុតិយវារេន ទេសិតា។

៣។ តតិយគមនវគ្គោ

១។ វាតសុត្តំ

៣៤០។ សាវត្ថិនិទានំ។ “កិស្មិំ នុ ខោ, ភិក្ខវេ, សតិ, កិំ ឧបាទាយ, កិំ អភិនិវិស្ស ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ – ‘ន វាតា វាយន្តិ, ន នជ្ជោ សន្ទន្តិ, ន

គព្ភិនិយោ វិជាយន្តិ, ន ចន្ទិមសូរិយា ឧទេន្តិ វា អបេន្តិ វា ឯសិកដ្ឋាយិដ្ឋិតា’”តិ? ភគវំមូលកា នោ, ភន្តេ, ធម្មា…បេ…។

“រូបេ ខោ, ភិក្ខវេ, សតិ, រូបំ ឧបាទាយ, រូបំ អភិនិវិស្ស ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ – ន វាតា វាយន្តិ…បេ… វេទនាយ សតិ… សញ្ញាយ សតិ… សង្ខារេសុ សតិ… វិញ្ញាណេ សតិ, វិញ្ញាណំ ឧបាទាយ, វិញ្ញាណំ អភិនិវិស្ស ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ – ‘ន វាតា វាយន្តិ…បេ… ឯសិកដ្ឋាយិដ្ឋិតា’”តិ។

“តំ កិំ មញ្ញថ, ភិក្ខវេ, រូបំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វា”តិ? “អនិច្ចំ, ភន្តេ”…បេ… វិបរិណាមធម្មំ, អបិ នុ តំ អនុបាទាយ ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជេយ្យ – ‘ន វាតា វាយន្តិ…បេ… ឯសិកដ្ឋាយិដ្ឋិតា’”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “ឥតិ ខោ, ភិក្ខវេ, យទនិច្ចំ តំ ទុក្ខំ។ តស្មិំ សតិ, តទុបាទាយ, ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ – ‘ន វាតា វាយន្តិ, ន នជ្ជោ សន្ទន្តិ, ន គព្ភិនិយោ វិជាយន្តិ, ន ចន្ទិមសូរិយា ឧទេន្តិ វា អបេន្តិ វា ឯសិកដ្ឋាយិដ្ឋិតា’”តិ។ “វេទនា… សញ្ញា… សង្ខារា… វិញ្ញាណំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វា”តិ? “អនិច្ចំ , ភន្តេ”…បេ… វិបរិណាមធម្មំ, អបិ នុ តំ អនុបាទាយ ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជេយ្យ – ‘ន វាតា វាយន្តិ…បេ… ឯសិកដ្ឋាយិដ្ឋិតា’”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “ឥតិ ខោ, ភិក្ខវេ, យទនិច្ចំ តំ ទុក្ខំ។ តស្មិំ សតិ, តទុបាទាយ ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ – ‘ន វាតា វាយន្តិ…បេ… ឯសិកដ្ឋាយិដ្ឋិតា’”តិ។ បឋមំ។

១៤២-១៧៣។ (ទុតិយវគ្គេ វិយ ចតុវីសតិ សុត្តានិ បូរេតព្ពានិ។) បញ្ចវីសតិមំ។

១៩។ អទុក្ខមសុខីសុត្តំ

១៧៤។ សាវត្ថិនិទានំ ។ “កិស្មិំ នុ ខោ, ភិក្ខវេ, សតិ, កិំ ឧបាទាយ, កិំ អភិនិវិស្ស ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ – ‘អទុក្ខមសុខី អត្តា ហោតិ អរោគោ បរំ មរណា’”តិ? ភគវំមូលកា នោ, ភន្តេ, ធម្មា…បេ…។

“រូបេ ខោ, ភិក្ខវេ, សតិ, រូបំ ឧបាទាយ, រូបំ អភិនិវិស្ស ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ – ‘អទុក្ខមសុខី អត្តា ហោតិ អរោគោ បរំ មរណា’តិ។ វេទនាយ សតិ …បេ… សញ្ញាយ សតិ… សង្ខារេសុ សតិ… វិញ្ញាណេ សតិ, វិញ្ញាណំ ឧបាទាយ, វិញ្ញាណំ អភិនិវិស្ស ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ – ‘អទុក្ខមសុខី អត្តា ហោតិ, អរោគោ បរំ មរណា’”តិ។

“តំ កិំ មញ្ញថ, ភិក្ខវេ, រូបំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វា”តិ? “អនិច្ចំ, ភន្តេ”…បេ… វិបរិណាមធម្មំ, អបិ នុ តំ អនុបាទាយ ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជេយ្យ – ‘អទុក្ខមសុខី អត្តា ហោតិ អរោគោ បរំ មរណា’”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “ឥតិ ខោ, ភិក្ខវេ, យទនិច្ចំ តំ ទុក្ខំ។ តស្មិំ សតិ, តទុបាទាយ ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ – ‘អទុក្ខមសុខី អត្តា ហោតិ អរោគោ បរំ មរណា’”តិ។ “វេទនា…បេ… សញ្ញា… សង្ខារា… វិញ្ញាណំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វា”តិ? “អនិច្ចំ, ភន្តេ”…បេ… វិបរិណាមធម្មំ , អបិ នុ តំ អនុបាទាយ ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជេយ្យ – ‘អទុក្ខមសុខី អត្តា ហោតិ, អរោគោ បរំ មរណា’”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “ឥតិ ខោ, ភិក្ខវេ, យទនិច្ចំ តំ ទុក្ខំ។ តស្មិំ សតិ, តទុបាទាយ ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ – ‘អទុក្ខមសុខី អត្តា

ហោតិ អរោគោ បរំ មរណា’”តិ។ ឆព្វីសតិមំ។

តតិយបេយ្យាលោ។

៤។ ចតុត្ថគមនវគ្គោ

១។ នវាតសុត្តំ

២៧៦។ សាវត្ថិនិទានំ។ “កិស្មិំ នុ ខោ, ភិក្ខវេ, សតិ កិំ ឧបាទាយ, កិំ អភិនិវិស្ស ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ – ‘ន វាតា វាយន្តិ, ន នជ្ជោ សន្ទន្តិ , ន គព្ភិនិយោ វិជាយន្តិ, ន ចន្ទិមសូរិយា ឧទេន្តិ វា អបេន្តិ វា ឯសិកដ្ឋាយិដ្ឋិតា’”តិ? ភគវំមូលកា នោ, ភន្តេ, ធម្មា…បេ…។

“រូបេ ខោ, ភិក្ខវេ, សតិ, រូបំ ឧបាទាយ, រូបំ អភិនិវិស្ស ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ – ‘ន វាតា វាយន្តិ…បេ… ឯសិកដ្ឋាយិដ្ឋិតា’តិ។ វេទនាយ សតិ…បេ… សញ្ញាយ សតិ… សង្ខារេសុ សតិ… វិញ្ញាណេ សតិ, វិញ្ញាណំ ឧបាទាយ, វិញ្ញាណំ អភិនិវិស្ស ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ – ‘ន វាតា វាយន្តិ…បេ… ឯសិកដ្ឋាយិដ្ឋិតា’”តិ។ “តំ កិំ មញ្ញថ, ភិក្ខវេ, រូបំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វា”តិ? “អនិច្ចំ, ភន្តេ”។ “យំ បនានិច្ចំ, ទុក្ខំ វា តំ សុខំ វា”តិ? “ទុក្ខំ, ភន្តេ”។ “យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ, កល្លំ នុ តំ សមនុបស្សិតុំ – ‘ឯតំ មម, ឯសោហមស្មិ, ឯសោ មេ អត្តា’”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “វេទនា … សញ្ញា… សង្ខារា… វិញ្ញាណំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វា”តិ? “អនិច្ចំ, ភន្តេ”។ “យំ បនានិច្ចំ, ទុក្ខំ វា តំ សុខំ វា”តិ? “ទុក្ខំ, ភន្តេ”។ “យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ, កល្លំ នុ តំ សមនុបស្សិតុំ – ‘ឯតំ មម, ឯសោហមស្មិ, ឯសោ មេ អត្តា’”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។

“តស្មាតិហ , ភិក្ខវេ, យំ កិញ្ចិ រូបំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា, ឱឡារិកំ វា សុខុមំ វា ហីនំ វា បណីតំ វា យំ ទូរេ សន្តិកេ វា, សព្ពំ រូបំ – ‘នេតំ មម , នេសោហមស្មិ, ន មេសោ អត្តា’តិ ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ ទដ្ឋព្ពំ។ យា កាចិ វេទនា… យា កាចិ សញ្ញា… យេ កេចិ សង្ខារា… យំ កិញ្ចិ វិញ្ញាណំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ឱឡារិកំ វា សុខុមំ វា ហីនំ វា បណីតំ វា យំ ទូរេ សន្តិកេ វា, សព្ពំ វិញ្ញាណំ – ‘នេតំ មម, នេសោហមស្មិ, ន មេសោ អត្តា’តិ ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ ទដ្ឋព្ពំ។

“ឯវំ បស្សំ…បេ… នាបរំ ឥត្ថត្តាយាតិ បជានាតី”តិ។ បឋមំ។

២៧៧-៣០០។ (ទុតិយវគ្គេ វិយ ចតុវីសតិ សុត្តានិ បូរេតព្ពានិ។) បញ្ចវីសតិមំ។

១៩. អទុក្ខមសុខីសុត្តំ

១០៨. សាវត្ថិនិទានំ។ “កិស្មិំ នុ ខោ, ភិក្ខវេ, សតិ, កិំ ឧបាទាយ, កិំ អភិនិវិស្ស ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ – ‘អទុក្ខមសុខី អត្តា ហោតិ, អរោគោ បរំ មរណា’”តិ? ភគវំមូលកា នោ, ភន្តេ, ធម្មា…បេ…។

“រូបេ ខោ, ភិក្ខវេ, សតិ, រូបំ ឧបាទាយ, រូបំ អភិនិវិស្ស ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ – ‘អទុក្ខមសុខី អត្តា ហោតិ, អរោគោ បរំ មរណា’តិ។ វេទនាយ សតិ… សញ្ញាយ សតិ… សង្ខារេសុ សតិ… វិញ្ញាណេ សតិ, វិញ្ញាណំ ឧបាទាយ, វិញ្ញាណំ អភិនិវិស្ស ឯវំ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ – ‘អទុក្ខមសុខី អត្តា ហោតិ, អរោគោ បរំ មរណា’”តិ។

“តំ កិំ មញ្ញថ, ភិក្ខវេ, រូបំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វា”តិ? “អនិច្ចំ, ភន្តេ” ។ “យំ បនានិច្ចំ, ទុក្ខំ វា តំ សុខំ វា”តិ? “ទុក្ខំ, ភន្តេ ”។ “យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ, កល្លំ នុ តំ សមនុបស្សិតុំ – ‘ឯតំ មម, ឯសោហមស្មិ, ឯសោ មេ អត្តា’”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “វេទនា… សញ្ញា… សង្ខារា… វិញ្ញាណំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វា”តិ? “អនិច្ចំ, ភន្តេ”។ “យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វា តំ សុខំ វា”តិ? “ទុក្ខំ, ភន្តេ”។ “យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ, កល្លំ នុ តំ សមនុបស្សិតុំ – ‘ឯតំ មម, ឯសោហមស្មិ, ឯសោ មេ អត្តា’”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។

“តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, យំ កិញ្ចិ រូបំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ឱឡារិកំ វា សុខុមំ វា ហីនំ វា បណីតំ វា យំ ទូរេ សន្តិកេ វា, សព្ពំ រូបំ – ‘នេតំ មម, នេសោហមស្មិ, ន មេសោ អត្តា’តិ ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ ទដ្ឋព្ពំ។ យា កាចិ វេទនា… យា កាចិ សញ្ញា… យេ កេចិ សង្ខារា… យំ កិញ្ចិ វិញ្ញាណំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា, ឱឡារិកំ វា សុខុមំ វា ហីនំ វា បណីតំ វា យំ ទូរេ សន្តិកេ វា, សព្ពំ វិញ្ញាណំ – ‘នេតំ មម, នេសោហមស្មិ, ន មេសោ អត្តា’”តិ ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ ទដ្ឋព្ពំ។

“ឯវំ បស្សំ, ភិក្ខវេ, សុតវា អរិយសាវកោ រូបស្មិម្បិ និព្ពិន្ទតិ, វេទនាយបិ និព្ពិន្ទតិ, សញ្ញាយបិ និព្ពិន្ទតិ, សង្ខារេសុបិ និព្ពិន្ទតិ, វិញ្ញាណស្មិម្បិ និព្ពិន្ទតិ។ និព្ពិន្ទំ វិរជ្ជតិ; វិរាគា វិមុច្ចតិ។ វិមុត្តស្មិំ វិមុត្តមិតិ ញាណំ ហោតិ។ ‘ខីណា ជាតិ, វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ, កតំ ករណីយំ , នាបរំ ឥត្ថត្តាយា’តិ បជានាតី”តិ។ ឯកូនវីសតិមំ។

តស្សុទ្ទានំ –

បុរិមគមនេ អដ្ឋារស វេយ្យាករណា;

ទុតិយគមនេ ឯកូនវីសំ វិត្ថារេតព្ពានិ។

តតិយកាយេន លដ្ឋឹសំ ចិត្តានេវតដ្ឋាតិ;

ចតុត្ថកាយេន លដ្ឋឹសំ ចិត្តានេវតដ្ឋាតិ់

ឱដ្ឋិសំឃុត្តំ សយត្តំ់

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៤។ ឱក្កន្តសំយុត្តំ

១។ ចក្ខុសុត្តំ

៣០២។ សាវត្ថិនិទានំ ។ “ចក្ខុ, ភិក្ខវេ, អនិច្ចំ វិបរិណាមិ អញ្ញថាភាវិ; សោតំ អនិច្ចំ វិបរិណាមិ អញ្ញថាភាវិ; ឃានំ អនិច្ចំ វិបរិណាមិ អញ្ញថាភាវិ; ជិវ្ហា អនិច្ចា វិបរិណាមី អញ្ញថាភាវី [វិបរិណាមិនី អញ្ញថាភាវិនី (?)]; កាយោ អនិច្ចោ វិបរិណាមី អញ្ញថាភាវី; មនោ អនិច្ចោ វិបរិណាមី អញ្ញថាភាវី។ យោ, ភិក្ខវេ, ឥមេ ធម្មេ ឯវំ សទ្ទហតិ អធិមុច្ចតិ – អយំ វុច្ចតិ សទ្ធានុសារី, ឱក្កន្តោ សម្មត្តនិយាមំ, សប្បុរិសភូមិំ ឱក្កន្តោ, វីតិវត្តោ បុថុជ្ជនភូមិំ; អភព្ពោ តំ កម្មំ កាតុំ, យំ កម្មំ កត្វា និរយំ វា តិរច្ឆានយោនិំ វា បេត្តិវិសយំ វា ឧបបជ្ជេយ្យ; អភព្ពោ ច [អភព្ពោច (សី។ ស្យា។ កំ។)] តាវ កាលំ កាតុំ យាវ ន សោតាបត្តិផលំ សច្ឆិករោតិ”។

“យស្ស ខោ, ភិក្ខវេ, ឥមេ ធម្មា ឯវំ បញ្ញាយ មត្តសោ និជ្ឈានំ ខមន្តិ, អយំ វុច្ចតិ – ‘ធម្មានុសារី, ឱក្កន្តោ សម្មត្តនិយាមំ, សប្បុរិសភូមិំ ឱក្កន្តោ, វីតិវត្តោ បុថុជ្ជនភូមិំ; អភព្ពោ តំ កម្មំ កាតុំ, យំ កម្មំ កត្វា និរយំ វា តិរច្ឆានយោនិំ វា បេត្តិវិសយំ វា ឧបបជ្ជេយ្យ; អភព្ពោ ច តាវ កាលំ កាតុំ យាវ ន សោតាបត្តិផលំ សច្ឆិករោតិ’។ យោ, ភិក្ខវេ, ឥមេ ធម្មេ ឯវំ ជានាតិ ឯវំ បស្សតិ, អយំ វុច្ចតិ – ‘សោតាបន្នោ អវិនិបាតធម្មោ និយតោ សម្ពោធិបរាយនោ’”តិ។ បឋមំ។

២។ រូបសុត្តំ

៣០៣។ សាវត្ថិនិទានំ។ “រូបា, ភិក្ខវេ, អនិច្ចា វិបរិណាមិនោ អញ្ញថាភាវិនោ; សទ្ទា អនិច្ចា វិបរិណាមិនោ អញ្ញថាភាវិនោ; គន្ធា អនិច្ចា វិបរិណាមិនោ អញ្ញថាភាវិនោ ; រសា អនិច្ចា វិបរិណាមិនោ អញ្ញថាភាវិនោ; ផោដ្ឋព្ពា អនិច្ចា វិបរិណាមិនោ អញ្ញថាភាវិនោ; ធម្មា អនិច្ចា វិបរិណាមិនោ អញ្ញថាភាវិនោ។ យោ , ភិក្ខវេ, ឥមេ ធម្មេ ឯវំ សទ្ទហតិ អធិមុច្ចតិ, អយំ វុច្ចតិ សទ្ធានុសារី, ឱក្កន្តោ សម្មត្តនិយាមំ, សប្បុរិសភូមិំ ឱក្កន្តោ, វីតិវត្តោ បុថុជ្ជនភូមិំ; អភព្ពោ តំ កម្មំ កាតុំ, យំ កម្មំ កត្វា និរយំ វា តិរច្ឆានយោនិំ វា បេត្តិវិសយំ វា ឧបបជ្ជេយ្យ; អភព្ពោ ច តាវ កាលំ កាតុំ យាវ ន សោតាបត្តិផលំ សច្ឆិករោតិ”។

“យស្ស ខោ, ភិក្ខវេ, ឥមេ ធម្មា ឯវំ បញ្ញាយ មត្តសោ និជ្ឈានំ ខមន្តិ, អយំ វុច្ចតិ – ‘ធម្មានុសារី, ឱក្កន្តោ សម្មត្តនិយាមំ, សប្បុរិសភូមិំ ឱក្កន្តោ, វីតិវត្តោ បុថុជ្ជនភូមិំ; អភព្ពោ តំ កម្មំ កាតុំ, យំ កម្មំ កត្វា និរយំ វា តិរច្ឆានយោនិំ វា បេត្តិវិសយំ វា ឧបបជ្ជេយ្យ; អភព្ពោ ច តាវ កាលំ កាតុំ យាវ ន សោតាបត្តិផលំ សច្ឆិករោតិ’។ យោ, ភិក្ខវេ, ឥមេ ធម្មេ ឯវំ ជានាតិ ឯវំ បស្សតិ, អយំ វុច្ចតិ – ‘សោតាបន្នោ អវិនិបាតធម្មោ និយតោ សម្ពោធិបរាយនោ’”តិ។ ទុតិយំ។

៣. វិញ្ញាណសុត្តំ

១០៣. សាវត្ថិនិទានំ. “ចក្ខុវិញ្ញាណំ, ភិក្ខវេ, អនិច្ចំ វិបរិណាមិ អញ្ញថាភាវិ; សោតវិញ្ញាណំ... ឃានវិញ្ញាណំ... ជិវ្ហាវិញ្ញាណំ... កាយវិញ្ញាណំ... មនោវិញ្ញាណំ អនិច្ចំ វិបរិណាមិ អញ្ញថាភាវិ. យោ ភិក្ខវេ...បេ... សម្ពោធិបរាយណោ”តិ. តតិយំ.

៤. ផស្សសុត្តំ

១០៤. សាវត្ថិនិទានំ. “ចក្ខុសម្ផស្សោ, ភិក្ខវេ, អនិច្ចោ វិបរិណាមី អញ្ញថាភាវី ; សោតសម្ផស្សោ... ឃានសម្ផស្សោ... ជិវ្ហាសម្ផស្សោ... កាយសម្ផស្សោ... មនោសម្ផស្សោ អនិច្ចោ វិបរិណាមី អញ្ញថាភាវី. យោ, ភិក្ខវេ, ឥមេ ធម្មេ ឯវំ សទ្ទហតិ អធិមុច្ចតិ, អយំ វុច្ចតិ ‘សទ្ធានុសារី...បេ... សម្ពោធិបរាយណោ’”តិ. ចតុត្ថំ.

៥. សម្ផស្សជាសុត្តំ

១០៥. សាវត្ថិនិទានំ. “ចក្ខុសម្ផស្សជា, ភិក្ខវេ, វេទនា អនិច្ចា វិបរិណាមី អញ្ញថាភាវី; សោតសម្ផស្សជា វេទនា...បេ... ឃានសម្ផស្សជា វេទនា...បេ... ជិវ្ហាសម្ផស្សជា វេទនា...បេ... កាយសម្ផស្សជា វេទនា...បេ... មនោសម្ផស្សជា វេទនា អនិច្ចា វិបរិណាមី អញ្ញថាភាវី. យោ, ភិក្ខវេ, ឥមេ ធម្មេ ឯវំ សទ្ទហតិ អធិមុច្ចតិ, អយំ វុច្ចតិ ‘សទ្ធានុសារី...បេ... សម្ពោធិបរាយណោ’”តិ. បញ្ចមំ.

៦. រូបសញ្ញាសុត្តំ

១០៦. សាវត្ថិនិទានំ. “រូបសញ្ញា, ភិក្ខវេ, អនិច្ចា វិបរិណាមី អញ្ញថាភាវី; សទ្ទសញ្ញា... គន្ធសញ្ញា... រសសញ្ញា... ផោដ្ឋព្ពសញ្ញា... ធម្មសញ្ញា អនិច្ចា វិបរិណាមី អញ្ញថាភាវី. យោ, ភិក្ខវេ, ឥមេ ធម្មេ ឯវំ សទ្ទហតិ អធិមុច្ចតិ, អយំ វុច្ចតិ ‘សទ្ធានុសារី...បេ... សម្ពោធិបរាយណោ’”តិ. ឆដ្ឋំ.

៧. រូបសញ្ចេតនាសុត្តំ

១០៧. សាវត្ថិនិទានំ. “រូបសញ្ចេតនា, ភិក្ខវេ, អនិច្ចា វិបរិណាមី អញ្ញថាភាវី; សទ្ទសញ្ចេតនា... គន្ធសញ្ចេតនា... រសសញ្ចេតនា... ផោដ្ឋព្ពសញ្ចេតនា... ធម្មសញ្ចេតនា អនិច្ចា វិបរិណាមី អញ្ញថាភាវី. យោ, ភិក្ខវេ, ឥមេ ធម្មេ ឯវំ សទ្ទហតិ អធិមុច្ចតិ, អយំ វុច្ចតិ ‘សទ្ធានុសារី...បេ... សម្ពោធិបរាយណោ’”តិ. សត្តមំ.

៨។ រូបតណ្ហាសុត្តំ

៣០៩។ សាវត្ថិនិទានំ ។ “រូបតណ្ហា, ភិក្ខវេ, អនិច្ចា វិបរិណាមី អញ្ញថាភាវី; សទ្ទតណ្ហា… គន្ធតណ្ហា… រសតណ្ហា… ផោដ្ឋព្ពតណ្ហា… ធម្មតណ្ហា អនិច្ចា វិបរិណាមី អញ្ញថាភាវី ។ យោ, ភិក្ខវេ, ឥមេ ធម្មេ ឯវំ សទ្ទហតិ អធិមុច្ចតិ, អយំ វុច្ចតិ ‘សទ្ធានុសារី…បេ… សម្ពោធិបរាយណោ’”តិ។ អដ្ឋមំ។

៩។ បថវីធាតុសុត្តំ

៣១០។ សាវត្ថិនិទានំ។ “បថវីធាតុ, ភិក្ខវេ, អនិច្ចា វិបរិណាមី អញ្ញថាភាវី; អាបោធាតុ… តេជោធាតុ… វាយោធាតុ… អាកាសធាតុ… វិញ្ញាណធាតុ អនិច្ចា វិបរិណាមី អញ្ញថាភាវី។ យោ, ភិក្ខវេ, ឥមេ ធម្មេ ឯវំ សទ្ទហតិ អធិមុច្ចតិ, អយំ វុច្ចតិ ‘សទ្ធានុសារី…បេ… សម្ពោធិបរាយណោ’”តិ។ នវមំ។

១០។ ខន្ធសុត្តំ

៣១១។ សាវត្ថិនិទានំ។ “រូបំ, ភិក្ខវេ, អនិច្ចំ វិបរិណាមិ អញ្ញថាភាវិ; វេទនា អនិច្ចា វិបរិណាមី អញ្ញថាភាវី; សញ្ញា… សង្ខារា អនិច្ចា វិបរិណាមិនោ អញ្ញថាភាវិនោ; វិញ្ញាណំ អនិច្ចំ វិបរិណាមិ អញ្ញថាភាវិ ។ យោ, ភិក្ខវេ, ឥមេ ធម្មេ ឯវំ សទ្ទហតិ អធិមុច្ចតិ, អយំ វុច្ចតិ សទ្ធានុសារី, ឱក្កន្តោ សម្មត្តនិយាមំ , សប្បុរិសភូមិំ ឱក្កន្តោ, វីតិវត្តោ បុថុជ្ជនភូមិំ; អភព្ពោ តំ កម្មំ កាតុំ, យំ កម្មំ កត្វា និរយំ វា តិរច្ឆានយោនិំ វា បេត្តិវិសយំ វា ឧបបជ្ជេយ្យ; អភព្ពោ ច តាវ កាលំ កាតុំ យាវ ន សោតាបត្តិផលំ សច្ឆិករោតិ”។

“យស្ស ខោ, ភិក្ខវេ, ឥមេ ធម្មា ឯវំ បញ្ញាយ មត្តសោ និជ្ឈានំ ខមន្តិ, អយំ វុច្ចតិ – ‘ធម្មានុសារី, ឱក្កន្តោ សម្មត្តនិយាមំ, សប្បុរិសភូមិំ ឱក្កន្តោ, វីតិវត្តោ បុថុជ្ជនភូមិំ; អភព្ពោ តំ កម្មំ កាតុំ, យំ កម្មំ កត្វា និរយំ វា តិរច្ឆានយោនិំ វា បេត្តិវិសយំ វា ឧបបជ្ជេយ្យ; អភព្ពោ ច តាវ កាលំ កាតុំ យាវ ន សោតាបត្តិផលំ សច្ឆិករោតី’តិ។ យោ, ភិក្ខវេ, ឥមេ ធម្មេ ឯវំ ជានាតិ ឯវំ បស្សតិ, អយំ វុច្ចតិ – ‘សោតាបន្នោ អវិនិបាតធម្មោ និយតោ សម្ពោធិបរាយណោ’”តិ។ ទសមំ។

ឱក្កន្តសំយុត្តំ [ឱក្កន្តិកសំយុត្តំ (បី។ ក។)] សមត្តំ។

តស្សុទ្ទានំ –

ចក្ខុ រូបញ្ច វិញ្ញាណំ, ផស្សោ ច វេទនាយ ច;

សញ្ញា ច ចេតនា តណ្ហា, ធាតុ លេត្ថន តេ ទសាតិ៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៥. ឧប្បាទសំយុត្តំ

១. ចក្ខុសុត្តំ

២១២. សាវត្ថិនិទានំ។ “យោ ខោ, ភិក្ខវេ, ចក្ខុស្ស ឧប្បាទោ ឋិតិ អភិនិព្ពត្តិ បាតុភាវោ, ទុក្ខស្សេសោ ឧប្បាទោ, រោគានំ ឋិតិ, ជរាមរណស្ស បាតុភាវោ។ យោ សោតស្ស ឧប្បាទោ ឋិតិ…បេ… យោ ឃានស្ស ឧប្បាទោ ឋិតិ… យោ ជិវ្ហាយ ឧប្បាទោ ឋិតិ… យោ កាយស្ស ឧប្បាទោ ឋិតិ… យោ មនស្ស ឧប្បាទោ ឋិតិ អភិនិព្ពត្តិ បាតុភាវោ, ទុក្ខស្សេសោ ឧប្បាទោ, រោគានំ ឋិតិ, ជរាមរណស្ស បាតុភាវោ។ យោ ច, ភិក្ខវេ, ចក្ខុស្ស និរោធោ វូបសមោ អត្ថង្គមោ, ទុក្ខស្សេសោ និរោធោ, រោគានំ វូបសមោ, ជរាមរណស្ស អត្ថង្គមោ។ យោ សោតស្ស និរោធោ…បេ… យោ ឃានស្ស និរោធោ… យោ ជិវ្ហាយ និរោធោ… យោ កាយស្ស និរោធោ… យោ មនស្ស និរោធោ វូបសមោ អត្ថង្គមោ, ទុក្ខស្សេសោ និរោធោ, រោគានំ វូបសមោ, ជរាមរណស្ស អត្ថង្គមោ”តិ។ បឋមំ។

២. រូបសុត្តំ

២១៣. សាវត្ថិនិទានំ។ “យោ ខោ, ភិក្ខវេ, រូបានំ ឧប្បាទោ ឋិតិ អភិនិព្ពត្តិ បាតុភាវោ, ទុក្ខស្សេសោ ឧប្បាទោ, រោគានំ ឋិតិ, ជរាមរណស្ស បាតុភាវោ។ យោ សទ្ទានំ… យោ គន្ធានំ… យោ រសានំ… យោ ផោដ្ឋព្ពានំ… យោ ធម្មានំ ឧប្បាទោ ឋិតិ អភិនិព្ពត្តិ បាតុភាវោ, ទុក្ខស្សេសោ ឧប្បាទោ, រោគានំ ឋិតិ, ជរាមរណស្ស បាតុភាវោ។ យោ ច ខោ, ភិក្ខវេ, រូបានំ និរោធោ វូបសមោ អត្ថង្គមោ, ទុក្ខស្សេសោ និរោធោ, រោគានំ វូបសមោ, ជរាមរណស្ស អត្ថង្គមោ។ យោ សទ្ទានំ… យោ គន្ធានំ… យោ រសានំ… យោ ផោដ្ឋព្ពានំ… យោ ធម្មានំ និរោធោ វូបសមោ អត្ថង្គមោ, ទុក្ខស្សេសោ និរោធោ, រោគានំ វូបសមោ, ជរាមរណស្ស អត្ថង្គមោ”តិ។ ទុតិយំ។

៣. វិញ្ញាណសុត្តំ

២១៤. សាវត្ថិនិទានំ។ “យោ ខោ, ភិក្ខវេ, ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស ឧប្បាទោ ឋិតិ…បេ… ជរាមរណស្ស បាតុភាវោ…បេ… យោ មនោវិញ្ញាណស្ស ឧប្បាទោ ឋិតិ…បេ… ជរាមរណស្ស បាតុភាវោ។ យោ ច ខោ, ភិក្ខវេ, ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស និរោធោ…បេ… ជរាមរណស្ស អត្ថង្គមោ…បេ… យោ មនោវិញ្ញាណស្ស និរោធោ…បេ… ជរាមរណស្ស អត្ថង្គមោ”តិ។ តតិយំ។

៤. ផស្សសុត្តំ

៣១៥។ សាវត្ថិនិទានំ។ “យោ ខោ, ភិក្ខវេ, ចក្ខុសម្ផស្សស្ស ឧប្បាទោ ឋិតិ…បេ… ជរាមរណស្ស បាតុភាវោ…បេ… យោ មនោសម្ផស្សស្ស ឧប្បាទោ ឋិតិ…បេ… ជរាមរណស្ស បាតុភាវោ។ យោ ច ខោ, ភិក្ខវេ, ចក្ខុសម្ផស្សស្ស និរោធោ…បេ… ជរាមរណស្ស អត្ថង្គមោ…បេ… យោ មនោសម្ផស្សស្ស និរោធោ…បេ… ជរាមរណស្ស អត្ថង្គមោ”តិ។ ចតុត្ថំ។

៥។ សម្ផស្សជសុត្តំ

៣១៦។ សាវត្ថិនិទានំ។ “យោ ខោ, ភិក្ខវេ, ចក្ខុសម្ផស្សជាយ វេទនាយ ឧប្បាទោ ឋិតិ…បេ… ជរាមរណស្ស បាតុភាវោ…បេ…។

យោ មនោសម្ផស្សជាយ វេទនាយ ឧប្បាទោ ឋិតិ…បេ… ជរាមរណស្ស បាតុភាវោ។ យោ ច ខោ, ភិក្ខវេ, ចក្ខុសម្ផស្សជាយ វេទនាយ និរោធោ វូបសមោ…បេ… ជរាមរណស្ស អត្ថង្គមោ…បេ… យោ មនោសម្ផស្សជាយ វេទនាយ និរោធោ វូបសមោ អត្ថង្គមោ, ទុក្ខស្សេសោ និរោធោ, រោគានំ វូបសមោ, ជរាមរណស្ស អត្ថង្គមោ”តិ។ បញ្ចមំ។

៦។ សញ្ញាសុត្តំ

៣១៧។ សាវត្ថិនិទានំ។ “យោ ខោ, ភិក្ខវេ, រូបសញ្ញាយ ឧប្បាទោ ឋិតិ…បេ… ជរាមរណស្ស បាតុភាវោ…បេ… យោ ធម្មសញ្ញាយ ឧប្បាទោ ឋិតិ អភិនិព្វត្តិ បាតុភាវោ, ទុក្ខស្សេសោ ឧប្បាទោ, រោគានំ ឋិតិ, ជរាមរណស្ស បាតុភាវោ។ យោ ច ខោ, ភិក្ខវេ, រូបសញ្ញាយ និរោធោ…បេ… ជរាមរណស្ស អត្ថង្គមោ…បេ… យោ ធម្មសញ្ញាយ និរោធោ វូបសមោ អត្ថង្គមោ, ទុក្ខស្សេសោ និរោធោ, រោគានំ វូបសមោ, ជរាមរណស្ស អត្ថង្គមោ”តិ។ ឆដ្ឋំ។

៧។ សញ្ចេតនាសុត្តំ

៣១៨។ សាវត្ថិនិទានំ។ “យោ ខោ, ភិក្ខវេ, រូបសញ្ចេតនាយ ឧប្បាទោ ឋិតិ…បេ… ជរាមរណស្ស បាតុភាវោ…បេ… យោ ធម្មសញ្ចេតនាយ ឧប្បាទោ ឋិតិ អភិនិព្វត្តិ បាតុភាវោ, ទុក្ខស្សេសោ ឧប្បាទោ, រោគានំ ឋិតិ, ជរាមរណស្ស បាតុភាវោ។ យោ ច ខោ, ភិក្ខវេ, រូបសញ្ចេតនាយ និរោធោ…បេ… ជរាមរណស្ស អត្ថង្គមោ…បេ… យោ ធម្មសញ្ចេតនាយ និរោធោ វូបសមោ អត្ថង្គមោ, ទុក្ខស្សេសោ និរោធោ, រោគានំ វូបសមោ, ជរាមរណស្ស អត្ថង្គមោ”តិ។ សត្តមំ។

៨។ តណ្ហាសុត្តំ

៣១៩។ សាវត្ថិនិទានំ។ “យោ ខោ, ភិក្ខវេ, រូបតណ្ហាយ ឧប្បាទោ ឋិតិ…បេ… ជរាមរណស្ស បាតុភាវោ…បេ… យោ ធម្មតណ្ហាយ

ឧប្បាទោ ឋិតិ អភិនិព្វត្តិ បាតុភាវោ, ទុក្ខស្សេសោ ឧប្បាទោ, រោគានំ ឋិតិ, ជរាមរណស្ស បាតុភាវោ។ យោ ច ខោ, ភិក្ខវេ, រូបតណ្ហាយ និរោធោ...បេ... ជរាមរណស្ស អត្ថង្គមោ...បេ... យោ ធម្មតណ្ហាយ និរោធោ វូបសមោ អត្ថង្គមោ, ទុក្ខស្សេសោ និរោធោ, រោគានំ វូបសមោ, ជរាមរណស្ស អត្ថង្គមោ”តិ។ អដ្ឋមំ។

៩. ធាតុសុត្តំ

១១០. សាវត្ថិនិទានំ។ “យោ, ភិក្ខវេ, បថវីធាតុយា ឧប្បាទោ ឋិតិ អភិនិព្វត្តិ បាតុភាវោ...បេ... ជរាមរណស្ស បាតុភាវោ; យោ អាបោធាតុយា... យោ តេជោធាតុយា... យោ វាយោធាតុយា... យោ អាកាសធាតុយា... យោ វិញ្ញាណធាតុយា ឧប្បាទោ ឋិតិ អភិនិព្វត្តិ បាតុភាវោ, ទុក្ខស្សេសោ ឧប្បាទោ, រោគានំ ឋិតិ, ជរាមរណស្ស បាតុភាវោ។ យោ ច ខោ, ភិក្ខវេ, បថវីធាតុយា និរោធោ...បេ... ជរាមរណស្ស អត្ថង្គមោ; យោ អាបោធាតុយា និរោធោ... យោ តេជោធាតុយា និរោធោ... យោ វាយោធាតុយា និរោធោ... យោ អាកាសធាតុយា និរោធោ... យោ វិញ្ញាណធាតុយា និរោធោ វូបសមោ អត្ថង្គមោ, ទុក្ខស្សេសោ និរោធោ, រោគានំ វូបសមោ, ជរាមរណស្ស អត្ថង្គមោ”តិ។ នវមំ។

១០. ខន្ធសុត្តំ

១១១. សាវត្ថិនិទានំ ។ “យោ, ភិក្ខវេ, រូបស្ស ឧប្បាទោ ឋិតិ អភិនិព្វត្តិ បាតុភាវោ, ទុក្ខស្សេសោ ឧប្បាទោ, រោគានំ ឋិតិ, ជរាមរណស្ស បាតុភាវោ។ យោ វេទនាយ... យោ សញ្ញាយ... យោ សង្ខារានំ... យោ វិញ្ញាណស្ស ឧប្បាទោ ឋិតិ អភិនិព្វត្តិ បាតុភាវោ, ទុក្ខស្សេសោ ឧប្បាទោ, រោគានំ ឋិតិ, ជរាមរណស្ស បាតុភាវោ។ យោ ច ខោ, ភិក្ខវេ, រូបស្ស និរោធោ វូបសមោ អត្ថង្គមោ, ទុក្ខស្សេសោ និរោធោ, រោគានំ វូបសមោ, ជរាមរណស្ស អត្ថង្គមោ។ យោ វេទនាយ... យោ សញ្ញាយ... យោ សង្ខារានំ... យោ វិញ្ញាណស្ស និរោធោ វូបសមោ អត្ថង្គមោ, ទុក្ខស្សេសោ និរោធោ, រោគានំ វូបសមោ, ជរាមរណស្ស អត្ថង្គមោ”តិ។ ទសមំ។

ឧប្បាទសំយុត្តំ សមត្តំ។

តស្សុទ្ទានំ –

ចក្ខុ រូបញ្ច វិញ្ញាណំ, ផស្សោ ច វេទនាយ ច;

សញ្ញា ច ចេតនា តណ្ហា, ធាតុ ខន្ធេន តេ ទសាតិ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៩. កិលេសសំយុត្តំ

១. ចក្ខុសុត្តំ

៣៣២. សាវត្ថិនិទានំ ។ “យោ, ភិក្ខវេ, ចក្ខុស្មិំ ឆន្ទរាគោ, ចិត្តស្សេសោ ឧបក្កិលេសោ។ យោ សោតស្មិំ ឆន្ទរាគោ, ចិត្តស្សេសោ ឧបក្កិលេសោ។ យោ ឃានស្មិំ ឆន្ទរាគោ, ចិត្តស្សេសោ ឧបក្កិលេសោ។ យោ ជិវ្ហាយ ឆន្ទរាគោ, ចិត្តស្សេសោ ឧបក្កិលេសោ។ យោ កាយស្មិំ ឆន្ទរាគោ, ចិត្តស្សេសោ ឧបក្កិលេសោ។ យោ មនស្មិំ ឆន្ទរាគោ, ចិត្តស្សេសោ ឧបក្កិលេសោ។ យតោ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ ឥមេសុ ឆសុ ឋានេសុ ចេតសោ ឧបក្កិលេសោ បហីនោ ហោតិ, នេក្ខម្មនិន្នញ្ចស្ស ចិត្តំ ហោតិ។ នេក្ខម្មបរិភាវិតំ ចិត្តំ កម្មនិយំ ខាយតិ, អភិញ្ញា សច្ឆិករណីយេសុ ធម្មេសូ”តិ។ បឋមំ។

២. រូបសុត្តំ

៣៣៣. សាវត្ថិនិទានំ។ “យោ, ភិក្ខវេ, រូបេសុ ឆន្ទរាគោ, ចិត្តស្សេសោ ឧបក្កិលេសោ។ យោ សទ្ទេសុ... យោ គន្ធេសុ... យោ រសេសុ... យោ ផោដ្ឋព្ពេសុ... យោ ធម្មេសុ ឆន្ទរាគោ, ចិត្តស្សេសោ ឧបក្កិលេសោ។ យតោ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ ឥមេសុ ឆសុ ឋានេសុ ចេតសោ ឧបក្កិលេសោ បហីនោ ហោតិ, នេក្ខម្មនិន្នញ្ចស្ស ចិត្តំ ហោតិ។ នេក្ខម្មបរិភាវិតំ ចិត្តំ កម្មនិយំ ខាយតិ, អភិញ្ញា សច្ឆិករណីយេសុ ធម្មេសូ”តិ។ ទុតិយំ។

៣. វិញ្ញាណសុត្តំ

៣៣៤. សាវត្ថិនិទានំ។ “យោ, ភិក្ខវេ, ចក្ខុវិញ្ញាណស្មិំ ឆន្ទរាគោ, ចិត្តស្សេសោ ឧបក្កិលេសោ។ យោ សោតវិញ្ញាណស្មិំ... យោ ឃានវិញ្ញាណស្មិំ... យោ ជិវ្ហាវិញ្ញាណស្មិំ... យោ កាយវិញ្ញាណស្មិំ... យោ មនោវិញ្ញាណស្មិំ ឆន្ទរាគោ, ចិត្តស្សេសោ ឧបក្កិលេសោ។ យតោ ខោ , ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ ឥមេសុ ឆសុ ឋានេសុ ចេតសោ ឧបក្កិលេសោ បហីនោ ហោតិ, នេក្ខម្មនិន្នញ្ចស្ស ចិត្តំ ហោតិ។ នេក្ខម្មបរិភាវិតំ ចិត្តំ កម្មនិយំ ខាយតិ, អភិញ្ញា សច្ឆិករណីយេសុ ធម្មេសូ”តិ។ តតិយំ។

៤. សម្ផស្សសុត្តំ

៣៣៥. សាវត្ថិនិទានំ ។ “យោ, ភិក្ខវេ, ចក្ខុសម្ផស្សស្មិំ ឆន្ទរាគោ, ចិត្តស្សេសោ ឧបក្កិលេសោ។ យោ សោតសម្ផស្សស្មិំ... យោ ឃានសម្ផស្សស្មិំ... យោ ជិវ្ហាសម្ផស្សស្មិំ... យោ កាយសម្ផស្សស្មិំ... យោ មនោសម្ផស្សស្មិំ ឆន្ទរាគោ, ចិត្តស្សេសោ ឧបក្កិលេសោ។

ឃតោ លោ, ភិក្ខចេ, ភិក្ខុតោ...បេ... អភិញ្ញា បន្ធិករលាំឃេស្មុ ឆេប្ពុទ្ធ”តិ ចត្ថំ

ɜ̂ សប្បុរិសសុត្តំ

១១៩ៈ សាចត្ថិតិដានំ “ឃោ, ភិក្ខចេ, ចក្ខុសប្បុរិសាយ ចេតនាយ លត្ថរាគោ, ឌិត្តស្សេសោ ឧបក្កិលេសោៈ ឃោ សោតសប្បុរិសាយ ចេតនាយ... ឃោ ឃានសប្បុរិសាយ ចេតនាយ... ឃោ ជិច្ឆាសប្បុរិសាយ ចេតនាយ... ឃោ កាយសប្បុរិសាយ ចេតនាយ... ឃោ មនោសប្បុរិសាយ ចេតនាយ លត្ថរាគោ, ឌិត្តស្សេសោ ឧបក្កិលេសោៈ ឃតោ លោ, ភិក្ខចេ, ភិក្ខុតោ...បេ... អភិញ្ញា បន្ធិករលាំឃេស្មុ ឆេប្ពុទ្ធ”តិ បញ្ចមំ

៩ៈ សញ្ញាសុត្តំ

១១ល៍ៈ សាចត្ថិតិដានំ “ឃោ, ភិក្ខចេ, រូបសញ្ញាយ លត្ថរាគោ, ឌិត្តស្សេសោ ឧបក្កិលេសោៈ ឃោ សទ្ទសញ្ញាយ... ឃោ គន្ធសញ្ញាយ... ឃោ រសសញ្ញាយ... ឃោ ផោដ្ឋព្ពសញ្ញាយ... ឃោ ធម្មសញ្ញាយ លត្ថរាគោ, ឌិត្តស្សេសោ ឧបក្កិលេសោ ៈ ឃតោ លោ, ភិក្ខចេ, ភិក្ខុតោ...បេ... អភិញ្ញា បន្ធិករលាំឃេស្មុ ឆេប្ពុទ្ធ”តិ លដ្ឋំ

ល៍ៈ សញ្ចេតនាសុត្តំ

១១ប៍ៈ សាចត្ថិតិដានំ “ឃោ, ភិក្ខចេ, រូបសញ្ចេតនាយ លត្ថរាគោ, ឌិត្តស្សេសោ ឧបក្កិលេសោៈ ឃោ សទ្ទសញ្ចេតនាយ... ឃោ គន្ធសញ្ចេតនាយ... ឃោ រសសញ្ចេតនាយ... ឃោ ផោដ្ឋព្ពសញ្ចេតនាយ... ឃោ ធម្មសញ្ចេតនាយ លត្ថរាគោ, ឌិត្តស្សេសោ ឧបក្កិលេសោៈ ឃតោ លោ, ភិក្ខចេ, ភិក្ខុតោ...បេ... អភិញ្ញា បន្ធិករលាំឃេស្មុ ឆេប្ពុទ្ធ”តិ សត្តមំ

ប៍ៈ តណ្ហាសុត្តំ

១១ឌ៍ៈ សាចត្ថិតិដានំ ៈ “ឃោ, ភិក្ខចេ, រូបតណ្ហាយ លត្ថរាគោ, ឌិត្តស្សេសោ ឧបក្កិលេសោៈ ឃោ សទ្ទតណ្ហាយ... ឃោ គន្ធតណ្ហាយ... ឃោ រសតណ្ហាយ... ឃោ ផោដ្ឋព្ពតណ្ហាយ... ឃោ ធម្មតណ្ហាយ លត្ថរាគោ , ឌិត្តស្សេសោ ឧបក្កិលេសោៈ ឃតោ លោ, ភិក្ខចេ, ភិក្ខុតោ...បេ... អភិញ្ញា បន្ធិករលាំឃេស្មុ ឆេប្ពុទ្ធ”តិ អដ្ឋមំ

ឌ៍ៈ ធាតុសុត្តំ

᪑᪑᪐᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ “ᨿᩮᩤ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᨳᩅᩦᨵᩣᨲᩩᨿᩣ ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᩮᩤ, ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔᩮᩈᩮᩤ ᩏᨷᨠ᩠ᨠᩥᩃᩮᩈᩮᩤ᪨ ᨿᩮᩤ ᩋᩣᨷᩮᩤᨵᩣᨲᩩᨿᩣ... ᨿᩮᩤ ᨲᩮᨩᩮᩤᨵᩣᨲᩩᨿᩣ... ᨿᩮᩤ ᩅᩣᨿᩮᩤᨵᩣᨲᩩᨿᩣ... ᨿᩮᩤ ᩋᩣᨠᩣᩈᨵᩣᨲᩩᨿᩣ... ᨿᩮᩤ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨵᩣᨲᩩᨿᩣ ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᩮᩤ, ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔᩮᩈᩮᩤ ᩏᨷᨠ᩠ᨠᩥᩃᩮᩈᩮᩤ᪨ ᨿᨲᩮᩤ ᨡᩮᩤ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩤ ᩍᨾᩮᩈᩩ ᨨᩈᩩ ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ ᨧᩮᨲᩈᩮᩤ ᩏᨷᨠ᩠ᨠᩥᩃᩮᩈᩮᩤ ᨸᩉᩦᨶᩮᩤ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᨶᩥᨶ᩠ᨶᨬ᩠ᨧᩔ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᨸᩁᩥᨽᩣᩅᩥᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᨶᩥᨿᩴ ᨡᩣᨿᨲᩥ, ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩁᨱᩦᨿᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩪ”ᨲᩥ᪨ ᨶᩅᨾᩴ᪨

᪑᪐᪨ ᨡᨶ᩠ᨵᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪑᪑᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ “ᨿᩮᩤ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩁᩪᨸᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᩮᩤ, ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔᩮᩈᩮᩤ ᩏᨷᨠ᩠ᨠᩥᩃᩮᩈᩮᩤ...ᨸᩮ... ᨿᩮᩤ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᩮᩤ, ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔᩮᩈᩮᩤ ᩏᨷᨠ᩠ᨠᩥᩃᩮᩈᩮᩤ᪨ ᨿᨲᩮᩤ ᨡᩮᩤ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩤ ᩍᨾᩮᩈᩩ ᨸᨬ᩠ᨧᩈᩩ ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ ᨧᩮᨲᩈᩮᩤ ᩏᨷᨠ᩠ᨠᩥᩃᩮᩈᩮᩤ ᨸᩉᩦᨶᩮᩤ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᨶᩥᨶ᩠ᨶᨬ᩠ᨧᩔ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᨸᩁᩥᨽᩣᩅᩥᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᨶᩥᨿᩴ ᨡᩣᨿᨲᩥ, ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩁᨱᩦᨿᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩪ”ᨲᩥ᪨ ᨴᩈᨾᩴ᪨

ᨠᩥᩃᩮᩈᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨾᨲ᩠ᨲᩴ᪨

ᨲᩔᩩᨴ᩠ᨴᩣᨶᩴ –

ᨧᨠ᩠ᨡᩩ ᩁᩪᨸᨬ᩠ᨧ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ, ᨹᩔᩮᩤ ᨧ ᩅᩮᨴᨶᩣᨿ ᨧ;

ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨧ ᨧᩮᨲᨶᩣ ᨲᨱ᩠ᩉᩣ, ᨵᩣᨲᩩ ᨡᨶ᩠ᨵᩮᨶ ᨲᩮ ᨴᩈᩣᨲᩥ᪨

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៧. សារិបុត្តសំយុត្តំ

១. វិវេកជសុត្តំ

៣៣២. ឯកំ សមយំ អាយស្មា សារិបុត្តោ សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ. អថ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ សាវត្ថិំ បិណ្ឌាយ បាវិសិ. សាវត្ថិយំ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បច្ឆាភត្តំ បិណ្ឌបាតបដិក្កន្តោ យេន អន្ធវនំ តេនុបសង្កមិ ទិវាវិហារាយ. អន្ធវនំ អជ្ឈោគាហេត្វា អញ្ញតរស្មិំ រុក្ខមូលេ ទិវាវិហារំ និសីទិ.

អថ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ សាយន្ហសមយំ បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ យេន ជេតវនំ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមោ តេនុបសង្កមិ. អទ្ទសា ខោ អាយស្មា អានន្ទោ អាយស្មន្តំ សារិបុត្តំ ទូរតោវ អាគច្ឆន្តំ. ទិស្វាន អាយស្មន្តំ សារិបុត្តំ ឯតទវោច – “វិប្បសន្នានិ ខោ តេ, អាវុសោ សារិបុត្ត, ឥន្ទ្រិយានិ; បរិសុទ្ធោ មុខវណ្ណោ បរិយោទាតោ. កតមេនាយស្មា សារិបុត្តោ អជ្ជ វិហារេន វិហាសី”តិ?

“ឥធាហំ, អាវុសោ, វិវិច្ចេវ កាមេហិ វិវិច្ច អកុសលេហិ ធម្មេហិ សវិតក្កំ សវិចារំ វិវេកជំ បីតិសុខំ បឋមំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរាមិ. តស្ស មយ្ហំ អាវុសោ, ន ឯវំ ហោតិ – ‘អហំ បឋមំ ឈានំ សមាបជ្ជាមី’តិ វា ‘អហំ បឋមំ ឈានំ សមាបន្នោ’តិ វា ‘អហំ បឋមា ឈានា វុដ្ឋិតោ’តិ វា”តិ. “តថា ហិ បនាយស្មតោ សារិបុត្តស្ស ទីឃរត្តំ អហង្ការមមង្ការមានានុសយា សុសមូហតា. តស្មា អាយស្មតោ សារិបុត្តស្ស ន ឯវំ ហោតិ – ‘អហំ បឋមំ ឈានំ សមាបជ្ជាមី’តិ វា ‘អហំ បឋមំ ឈានំ សមាបន្នោ’តិ វា ‘អហំ បឋមា ឈានា វុដ្ឋិតោ’តិ វា”តិ. បឋមំ.

២. អវិតក្កសុត្តំ

៣៣៣. សាវត្ថិនិទានំ . អទ្ទសា ខោ អាយស្មា អានន្ទោ...បេ... អាយស្មន្តំ សារិបុត្តំ ឯតទវោច – “វិប្បសន្នានិ ខោ តេ, អាវុសោ សារិបុត្ត, ឥន្ទ្រិយានិ; បរិសុទ្ធោ មុខវណ្ណោ បរិយោទាតោ. កតមេនាយស្មា សារិបុត្តោ អជ្ជ វិហារេន វិហាសី”តិ?

“ឥធាហំ , អាវុសោ, វិតក្កវិចារានំ វូបសមា អជ្ឈត្តំ សម្បសាទនំ ចេតសោ ឯកោទិភាវំ អវិតក្កំ អវិចារំ សមាធិជំ បីតិសុខំ ទុតិយំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរាមិ. តស្ស មយ្ហំ អាវុសោ, ន ឯវំ ហោតិ – ‘អហំ ទុតិយំ ឈានំ សមាបជ្ជាមី’តិ វា ‘អហំ ទុតិយំ ឈានំ សមាបន្នោ’តិ វា ‘អហំ ទុតិយា ឈានា វុដ្ឋិតោ’តិ វា”តិ. “តថា ហិ បនាយស្មតោ សារិបុត្តស្ស ទីឃរត្តំ អហង្ការមមង្ការមានានុសយា សុសមូហតា. តស្មា អាយស្មតោ សារិបុត្តស្ស ន ឯវំ ហោតិ – ‘អហំ ទុតិយំ ឈានំ សមាបជ្ជាមី’តិ វា ‘អហំ ទុតិយំ ឈានំ សមាបន្នោ’តិ វា ‘អហំ ទុតិយា ឈានា វុដ្ឋិតោ’តិ វា”តិ. ទុតិយំ.

៣។ បីតិសុត្តំ

១១៤។ សាវត្ថិនិទានំ។ អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ...បេ... “វិប្បសន្នានិ ខោ តេ, អាវុសោ សារិបុត្ត, ឥន្ទ្រិយានិ; បរិសុទ្ធោ មុខវណ្ណោ បរិយោទាតោ។ កតមេនាយស្មា សារិបុត្តោ អជ្ជ វិហារេន វិហាសី”តិ?

“ឥធាហំ, អាវុសោ, បីតិយា ច វិរាគា ឧបេក្ខកោ ច វិហរាមិ សតោ ច សម្បជានោ, សុខញ្ច កាយេន បដិសំវេទេមិ; យំ តំ អរិយា អាចិក្ខន្តិ ‘ឧបេក្ខកោ សតិមា សុខវិហារី’តិ តតិយំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរាមិ។ តស្ស មយ្ហំ, អាវុសោ, ន ឯវំ ហោតិ – ‘អហំ តតិយំ ឈានំ សមាបជ្ជាមី’តិ វា ‘អហំ តតិយំ ឈានំ សមាបន្នោ’តិ វា ‘អហំ តតិយា ឈានា វុដ្ឋិតោ’តិ វា”តិ។ “តថា ហិ បនាយស្មតោ សារិបុត្តស្ស ទីឃរត្តំ អហង្ការមមង្ការមានានុសយា សុសមូហតា។ តស្មា អាយស្មតោ សារិបុត្តស្ស ន ឯវំ ហោតិ – ‘អហំ តតិយំ ឈានំ សមាបជ្ជាមី’តិ វា ‘អហំ តតិយំ ឈានំ សមាបន្នោ’តិ វា ‘អហំ តតិយា ឈានា វុដ្ឋិតោ’តិ វា”តិ។ តតិយំ។

៤។ ឧបេក្ខាសុត្តំ

១១៥។ សាវត្ថិនិទានំ។ អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ...បេ... “វិប្បសន្នានិ ខោ តេ, អាវុសោ សារិបុត្ត, ឥន្ទ្រិយានិ; បរិសុទ្ធោ មុខវណ្ណោ បរិយោទាតោ។ កតមេនាយស្មា សារិបុត្តោ អជ្ជ វិហារេន វិហាសី”តិ?

“ឥធាហំ, អាវុសោ, សុខស្ស ច បហានា ទុក្ខស្ស ច បហានា បុព្ពេវ សោមនស្សទោមនស្សានំ អត្ថង្គមា អទុក្ខមសុខំ ឧបេក្ខាសតិបារិសុទ្ធិំ ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរាមិ។ តស្ស មយ្ហំ, អាវុសោ, ន ឯវំ ហោតិ – ‘អហំ ចតុត្ថំ ឈានំ សមាបជ្ជាមី’តិ វា ‘អហំ ចតុត្ថំ ឈានំ សមាបន្នោ’តិ វា ‘អហំ ចតុត្ថា ឈានា វុដ្ឋិតោ’តិ វា”តិ។ “តថា ហិ បនាយស្មតោ សារិបុត្តស្ស ទីឃរត្តំ អហង្ការមមង្ការមានានុសយា សុសមូហតា។ តស្មា អាយស្មតោ សារិបុត្តស្ស ន ឯវំ ហោតិ – ‘អហំ ចតុត្ថំ ឈានំ សមាបជ្ជាមី’តិ វា ‘អហំ ចតុត្ថំ ឈានំ សមាបន្នោ’តិ វា ‘អហំ ចតុត្ថា ឈានា វុដ្ឋិតោ’តិ វា”តិ។ ចតុត្ថំ។

៥។ អាកាសានញ្ចាយតនសុត្តំ

១១៦។ សាវត្ថិនិទានំ។ អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ...បេ... “ឥធាហំ, អាវុសោ, សព្ពសោ រូបសញ្ញានំ សមតិក្កមា បដិឃសញ្ញានំ អត្ថង្គមា នានត្តសញ្ញានំ អមនសិការា អនន្តោ អាកាសោតិ អាកាសានញ្ចាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរាមិ...បេ... វុដ្ឋិតោតិ វា”តិ។ បញ្ចមំ។

໖. ວິຎ຺ຎາຓຎ຺ຈາຍຕນສຸຕ຺ຕໍ

໑໑໗. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ. ອທ຺ທສາ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ...ເປ... “ອິຘາຫໍ, ອາວຸໂສ, ສພ຺ພໂສ ອາກາສານຎ຺ຈາຍຕນໍ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ ອນນ຺ຕໍ ວິຎ຺ຎາຓນ຺ຕິ ວິຎ຺ຎາຓຎ຺ຈາຍຕນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣາມິ...ເປ... ວຸຏ຺ຐິໂຕ ຈາ”ຕິ. ຉຏ຺ຐໍ.

໗. ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນສຸຕ຺ຕໍ

໑໑໘. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ...ເປ... “ອິຘາຫໍ, ອາວຸໂສ, ສພ຺ພໂສ ວິຎ຺ຎາຓຎ຺ຈາຍຕນໍ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ, ນຕ຺ຖິ ກິຎ຺ຈີຕິ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣາມິ...ເປ... ວຸຏ຺ຐິໂຕ ຈາ”ຕິ. ສຕ຺ຕມໍ.

໘. ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນສຸຕ຺ຕໍ

໑໑໙. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ...ເປ... “ອິຘາຫໍ, ອາວຸໂສ, ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນໍ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣາມິ...ເປ... ວຸຏ຺ຐິໂຕ ຈາ”ຕິ. ອຏ຺ຐມໍ.

໙. ນິໂຣຘສມາປຕ຺ຕິສຸຕ຺ຕໍ

໑໒໐. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ...ເປ... “ອິຘາຫໍ, ອາວຸໂສ, ສພ຺ພໂສ ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນໍ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ ສຎ຺ຎາເວທຍິຕນິໂຣຘໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣາມິ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ອາວຸໂສ, ນ ເອວໍ ໂຫຕິ – ‘ອຫໍ ສຎ຺ຎາເວທຍິຕນິໂຣຘໍ ສມາປຊ຺ຊາມີ’ຕິ ວາ ‘ອຫໍ ສຎ຺ຎາເວທຍິຕນິໂຣຘໍ ສມາປໂນ຺ນ’ຕິ ວາ ‘ອຫໍ ສຎ຺ຎາເວທຍິຕນິໂຣຘາ ວຸຏ຺ຐິໂຕ’ຕິ ວາ”ຕິ. “ຕຖາ ຫິ ປນາຍສ຺ມໂຕ ສາຣິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ອຫງ຺ກາຣມມງ຺ກາຣມານານຸສຍາ ສຸສມູຫຕາ. ຕສ຺ມາ ອາຍສ຺ມໂຕ ສາຣິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ນ ເອວໍ ໂຫຕິ – ‘ອຫໍ ສຎ຺ຎາເວທຍິຕນິໂຣຘໍ ສມາປຊ຺ຊາມີ’ຕິ ວາ ‘ອຫໍ ສຎ຺ຎາເວທຍິຕນິໂຣຘໍ ສມາປໂນ຺ນ’ຕິ ວາ ‘ອຫໍ ສຎ຺ຎາເວທຍິຕນິໂຣຘາ ວຸຏ຺ຐິໂຕ’ຕິ ວາ”ຕິ. ນວມໍ.

໑໐. ສູຈິມຸຂີສຸຕ຺ຕໍ

໑໒໑. ເອກໍ ສມຍໍ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ຣາຊຄເຫ ວິຫຣຕິ ເວຬຸວເນ ກລນ຺ທກນິວາເປ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ຣາຊຄເຫ ປິຓ຺ຑາຍ ປາວິສິ. ຣາຊຄເຫ ສປທານໍ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣິຕ຺ວາ ຕໍ ປິຓ຺ຑປາຕໍ ອຎ຺ຎຕຣໍ ກຸຏ຺ຏມູລໍ [ກຸຑ຺ຑມູລໍ (ສີ. ສ຺ຍາ. ກໍ.), ກຸຑ຺ຑໍ (ປີ.)] ນິສ຺ສາຍ ປຣິຠຸຎ຺ຊຕິ. ອຖ ໂຂ ສູຈິມຸຂີ ປຣິພ຺ພາຊິກາ ເຍນາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ສາຣິປຸຕ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ –

“កិ៎ ត្វ ខោ, ឃយណ, អខេលាយុខោ ក្យុឈ្ឍូឃិ”តិ? “ភ ហ្វាហំ, ភពិតិ, អខេលាយុខោ ក្យុឈ្ឍូាយឹ”តិ៍ “ខេតភ ហិ, ឃយណ, ្វក្ខុយុខោ [្វក្ខ្លុយុខោ (ឃិ៍ អដ្ឋ៍)] ក្យុឈ្ឍូឃិ”តិ? “ភ ហ្វាហំ, ភពិតិ, ្វក្ខុយុខោ ក្យុឈ្ឍូាយឹ”តិ៍ “ខេតភ ហិ, ឃយណ, ឌិឃាយុខោ ក្យុឈ្ឍូឃិ”តិ? “ភ ហ្វាហំ, ភពិតិ, ឌិឃាយុខោ ក្យុឈ្ឍូាយឹ”តិ៍ “ខេតភ ហិ, ឃយណ, ចិឌិឃាយុខោ ក្យុឈ្ឍូឃិ”តិ? “ភ ហ្វាហំ, ភពិតិ, ចិឌិឃាយុខោ ក្យុឈ្ឍូាយឹ”តិ៍

“‘កិ៎ ត្វ, ឃយណ, អខេលាយុខោ ក្យុឈ្ឍូឃិ’តិ ឰតិ បុខេ្ឋ ឃយាខេតា ‘ភ ហ្វាហំ, ភពិតិ, អខេលាយុខោ ក្យុឈ្ឍូាយឹ’តិ ចខេឃិ៍ ‘ខេតភ ហិ, ឃយណ, ្វក្ខុយុខោ ក្យុឈ្ឍូឃិ’តិ ឰតិ បុខេ្ឋ ឃយាខេតា ‘ភ ហ្វាហំ, ភពិតិ, ្វក្ខុយុខោ ក្យុឈ្ឍូាយឹ’តិ ចខេឃិ៍ ‘ខេតភ ហិ, ឃយណ, ឌិឃាយុខោ ក្យុឈ្ឍូឃិ’តិ ឰតិ បុខេ្ឋ ឃយាខេតា ‘ភ ហ្វាហំ, ភពិតិ, ឌិឃាយុខោ ក្យុឈ្ឍូាយឹ’តិ ចខេឃិ៍ ‘ខេតភ ហិ, ឃយណ, ចិឌិឃាយុខោ ក្យុឈ្ឍូឃិ’តិ ឰតិ បុខេ្ឋ ឃយាខេតា ‘ភ ហ្វាហំ, ភពិតិ, ចិឌិឃាយុខោ ក្យុឈ្ឍូាយឹ’តិ ចខេឃិ”៍

“កចង្វាខេហិ , ឃយណ, ក្យុឈ្ឍូឃិ”តិ? “ខេឃ ហិ ខេពឌិ, ភពិតិ, ឃយណ្រ្តាហូណា [ឃយណា ចា ្រតាហូណា ចា (ឃិ៍) តិកាយតចាខេញ្ជ បភ ឃន្តូត្វាបិ ឃយាខេឃាខេឃច ឌិឃ្យុតិ] ចត្វុចិឈ្ឍូាតិខេឈ្ឋាតចិឈ្ឍូាឃ យិឈ្ឋាឌីខេចត ឌីចិកំ [ឌីចិតំ (ក៍)] កខេប្បត្តិ, ឰខេយ ចុង្ខុត្តិ, ភពិតិ, ឃយណ្រ្តាហូណា ‘អខេលាយុខោ ក្យុឈ្ឍូត្តិ’តិ៍ ខេឃ ហិ ខេពឌិ, ភពិតិ, ឃយណ្រ្តាហូណា តក្កូត្វាចិឈ្ឍូាតិខេឈ្ឋាតចិឈ្ឍូាឃ យិឈ្ឋាឌីខេចត ឌីចិកំ កខេប្បត្តិ, ឰខេយ ចុង្ខុត្តិ, ភពិតិ, ឃយណ្រ្តាហូណា ‘្វក្ខុយុខោ ក្យុឈ្ឍូត្តិ’តិ៍ ខេឃ ហិ ខេពឌិ, ភពិតិ, ឃយណ្រ្តាហូណា ក្ខុខេតឃ្យុបហិណកាយតាត្វខេឃាកាឃ [... ត្វខេឃាកា (ឃិ៍ ឃ្យា៍ កំ៍ បី៍), ... ត្វខេឃាខេកត (?)] យិឈ្ឋាឌីខេចត ឌីចិកំ កខេប្បត្តិ, ឰខេយ ចុង្ខុត្តិ, ភពិតិ, ឃយណ្រ្តាហូណា ‘ឌិឃាយុខោ ក្យុឈ្ឍូត្តិ’តិ៍ ខេឃ ហិ ខេពឌិ, ភពិតិ, ឃយណ្រ្តាហូណា អក្ខុចិឈ្ឍូាតិខេឈ្ឋាតចិឈ្ឍូាឃ យិឈ្ឋាឌីខេចត ឌីចិកំ កខេប្បត្តិ, ឰខេយ ចុង្ខុត្តិ, ភពិតិ, ឃយណ្រ្តាហូណា ‘ចិឌិឃាយុខោ ក្យុឈ្ឍូត្តិ’”តិ៍

“ខេឃា ហ្វាហំ, ភពិតិ, ត ចត្វុចិឈ្ឍូាតិខេឈ្ឋាតចិឈ្ឍូាឃ យិឈ្ឋាឌីខេចត ឌីចិកំ កខេប្បយិ, ត តក្កូត្វាចិឈ្ឍូាតិខេឈ្ឋាតចិឈ្ឍូាឃ យិឈ្ឋាឌីខេចត ឌីចិកំ កខេប្បយិ, ត ក្ខុខេតឃ្យុបហិណកាយតាត្វខេឃាកាឃ យិឈ្ឋាឌីខេចត ឌីចិកំ កខេប្បយិ, ត អក្ខុចិឈ្ឍូាតិខេឈ្ឋាតចិឈ្ឍូាឃ យិឈ្ឋាឌីខេចត ឌីចិកំ កខេប្បយិ៍ ឆខេយុត កិក្លូ បរិខេឃឃាយិ; ឆខេយុត កិក្លូ បរិខេឃឃិត្វា ក្យុឈ្ឍូាយឹ”តិ៍

អថ ខោ ឃ្វិឌិយុលី បរិឈ្ឋាឌិកា ខាឌកខេហ ខេឌិឃាឃ ខេឌិឃំ, ឃិឈ្ឍូឌខេពត ឃិឈ្ឍូឌកំ ្វបឃន្តូយិត្វា ឲចយាខេខាខេចឃិ – “ឆយ៉ិកំ ឃយណា ឃព្យុបុត្តិឃា អាហារំ អាហារខេត្តិ; អតចឌ្ឍូ [អតចឌ្ឍូត (ក៍)] ឃយណា ឃព្យុបុត្តិឃា អាហារំ អាហារខេត្តិ៍ ខេឆឆ ឃយណាតំ ឃព្យុបុត្តិឃាតំ បិណ្ឌូ”ត្តិ៍ ឆឃយិ៍

ឃាទិបុត្តឃំយុត្តំ ឃយត្តំ៍

តឃ្សុឌ្ឋាតំ –

វិវេកជំ អវិតក្កំ, បីតិ ឧបេក្ខា ចតុត្ថកំ;

អាកាសេញ្ចច វិញ្ញាណំ, អាកិញ្ចំ នេវសញ្ញិនា;

និរោធោ នវយោ វុត្តោ, ឥសយំ ស្ខធិយុតិ ចាតិ៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

᪘᪨ ᨶᩣᨣᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪨ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪓᪔᪒᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩤᨶᩴ᪨ “ᨧᨲᩔᩮᩣ ᩍᨾᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨶᩣᨣᨿᩮᩣᨶᩥᨿᩮᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩣ ᨧᨲᩔᩮᩣ? ᩋᨱ᩠ᨯᨩᩣ ᨶᩣᨣᩣ, ᨩᩃᩣᨻᩩᨩᩣ ᨶᩣᨣᩣ, ᩈᩴᩈᩮᨴᨩᩣ ᨶᩣᨣᩣ, ᩒᨷᨷᩤᨲᩥᨠᩣ ᨶᩣᨣᩣ – ᩍᨾᩣ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲᩔᩮᩣ ᨶᩣᨣᨿᩮᩣᨶᩥᨿᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨷᨮᨾᩴ᪨

᪒᪨ ᨷᨱᩦᨲᨲᩁᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪓᪔᪓᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩤᨶᩴ᪨ “ᨧᨲᩔᩮᩣ ᩍᨾᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨶᩣᨣᨿᩮᩣᨶᩥᨿᩮᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩣ ᨧᨲᩔᩮᩣ? ᩋᨱ᩠ᨯᨩᩣ ᨶᩣᨣᩣ, ᨩᩃᩣᨻᩩᨩᩣ ᨶᩣᨣᩣ, ᩈᩴᩈᩮᨴᨩᩣ ᨶᩣᨣᩣ, ᩒᨷᨷᩤᨲᩥᨠᩣ ᨶᩣᨣᩣ᪨ ᨲᨲᩕ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨱ᩠ᨯᨩᩮᩉᩥ ᨶᩣᨣᩮᩉᩥ ᨩᩃᩣᨻᩩᨩᩣ ᨧ ᩈᩴᩈᩮᨴᨩᩣ ᨧ ᩒᨷᨷᩤᨲᩥᨠᩣ ᨧ ᨶᩣᨣᩣ ᨷᨱᩦᨲᨲᩁᩣ᪨ ᨲᨲᩕ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨱ᩠ᨯᨩᩮᩉᩥ ᨧ ᨩᩃᩣᨻᩩᨩᩮᩉᩥ ᨧ ᨶᩣᨣᩮᩉᩥ ᩈᩴᩈᩮᨴᨩᩣ ᨧ ᩒᨷᨷᩤᨲᩥᨠᩣ ᨧ ᨶᩣᨣᩣ ᨷᨱᩦᨲᨲᩁᩣ᪨ ᨲᨲᩕ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨱ᩠ᨯᨩᩮᩉᩥ ᨧ ᨩᩃᩣᨻᩩᨩᩮᩉᩥ ᨧ ᩈᩴᩈᩮᨴᨩᩮᩉᩥ ᨧ ᨶᩣᨣᩮᩉᩥ ᩒᨷᨷᩤᨲᩥᨠᩣ ᨶᩣᨣᩣ ᨷᨱᩦᨲᨲᩁᩣ᪨ ᩍᨾᩣ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲᩔᩮᩣ ᨶᩣᨣᨿᩮᩣᨶᩥᨿᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ᪨

᪓᪨ ᩏᨷᩮᩣᩈᨳᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪓᪔᪔᪨ ᩑᨠᩴ ᩈᨾᨿᩴ ᨽᨣᩅᩤ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨿᩴ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᨩᩮᨲᩅᨶᩮ ᩋᨶᩣᨳᨷᩥᨱ᩠ᨯᩥᨠᩔ ᩋᩣᩁᩣᨾᩮ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩤ ᨲᩮᨶᩩᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ; ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩥᩅᩤᨴᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ᪨ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – “ᨠᩮᩣ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩉᩮᨲᩩ, ᨠᩮᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ, ᨿᩮᨶ ᨾᩥᨵᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᩋᨱ᩠ᨯᨩᩣ ᨶᩣᨣᩣ ᩏᨷᩮᩣᩈᨳᩴ ᩏᨷᩅᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᩣᩔᨭ᩠ᨮᨠᩣᨿᩣ ᨧ ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ?

“ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩣᨶᩴ ᩋᨱ᩠ᨯᨩᩣᨶᩴ ᨶᩣᨣᩣᨶᩴ ᩑᩅᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ – ‘ᨾᨿᩴ ᨡᩮᩣ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᨴ᩠ᩅᨿᨠᩣᩁᩥᨶᩮᩣ ᩋᩉᩩᨾ᩠ᩉᩣ, ᩅᩣᨧᩣᨿ ᨴ᩠ᩅᨿᨠᩣᩁᩥᨶᩮᩣ, ᨾᨶᩈᩣ ᨴ᩠ᩅᨿᨠᩣᩁᩥᨶᩮᩣ᪨ ᨲᩮ ᨾᨿᩴ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᨴ᩠ᩅᨿᨠᩣᩁᩥᨶᩮᩣ, ᩅᩣᨧᩣᨿ ᨴ᩠ᩅᨿᨠᩣᩁᩥᨶᩮᩣ, ᨾᨶᩈᩣ ᨴ᩠ᩅᨿᨠᩣᩁᩥᨶᩮᩣ, ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩤ ᨷᩁᩴ ᨾᩁᨱᩤ ᩋᨱ᩠ᨯᨩᩣᨶᩴ ᨶᩣᨣᩣᨶᩴ ᩈᩉᨻ᩠ᨿᨲᩴ ᩏᨷᨷᨶ᩠ᨶᩣ᪨ ᩈᨧᨩ᩠ᨩ ᨾᨿᩴ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᩈᩩᨧᩁᩥᨲᩴ ᨧᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨾ, ᩅᩣᨧᩣᨿ ᩈᩩᨧᩁᩥᨲᩴ ᨧᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨾ, ᨾᨶᩈᩣ ᩈᩩᨧᩁᩥᨲᩴ ᨧᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨾ, ᩑᩅᩴ ᨾᨿᩴ ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩤ ᨷᩁᩴ ᨾᩁᨱᩤ ᩈᩩᨣᨲᩥᩴ ᩈᨣ᩠ᨣᩴ ᩃᩮᩣᨠᩴ ᩏᨷᨷᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿᩣᨾ᪨ ᩉᨶ᩠ᨴ, ᨾᨿᩴ ᩑᨲᩁᩉᩥ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᩈᩩᨧᩁᩥᨲᩴ ᨧᩁᩣᨾ, ᩅᩣᨧᩣᨿ ᩈᩩᨧᩁᩥᨲᩴ ᨧᩁᩣᨾ, ᨾᨶᩈᩣ ᩈᩩᨧᩁᩥᨲᩴ ᨧᩁᩣᨾᩣ’ᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᩉᩮᨲᩩ, ᩋᨿᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ, ᨿᩮᨶ ᨾᩥᨵᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᩋᨱ᩠ᨯᨩᩣ ᨶᩣᨣᩣ ᩏᨷᩮᩣᩈᨳᩴ ᩏᨷᩅᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᩣᩔᨭ᩠ᨮᨠᩣᨿᩣ ᨧ ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨲᨲᩥᨿᩴ᪨

᪔᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩏᨷᩮᩣᩈᨳᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

៣៤៥. សាវត្ថិនិទានំ។ អថ ខោ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ យេន ភគវា...បេ... ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច – "កោ នុ ខោ, ភន្តេ, ហេតុ, កោ បច្ចយោ, យេន មិធេកច្ចេ ជលាពុជា នាគា ឧបោសថំ ឧបវសន្តិ វោស្សដ្ឋកាយា ច ភវន្តី"តិ? "ឥធ, ភិក្ខុ...បេ... អយំ ខោ, ភិក្ខុ, ហេតុ, អយំ បច្ចយោ, យេន មិធេកច្ចេ ជលាពុជា នាគា ឧបោសថំ ឧបវសន្តិ វោស្សដ្ឋកាយា ច ភវន្តី"តិ។ ចតុត្ថំ។

៥. តតិយឧបោសថសុត្តំ

៣៤៦. សាវត្ថិនិទានំ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច – "កោ នុ ខោ, ភន្តេ, ហេតុ, កោ បច្ចយោ, យេន មិធេកច្ចេ សំសេទជា នាគា ឧបោសថំ ឧបវសន្តិ វោស្សដ្ឋកាយា ច ភវន្តី"តិ? "ឥធ, ភិក្ខុ...បេ... អយំ ខោ, ភិក្ខុ, ហេតុ, អយំ បច្ចយោ, យេន មិធេកច្ចេ សំសេទជា នាគា ឧបោសថំ ឧបវសន្តិ វោស្សដ្ឋកាយា ច ភវន្តី"តិ។ បញ្ចមំ។

៦. ចតុត្ថឧបោសថសុត្តំ

៣៤៧. សាវត្ថិនិទានំ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច – "កោ នុ ខោ, ភន្តេ, ហេតុ, កោ បច្ចយោ, យេន មិធេកច្ចេ ឱបបាតិកា នាគា ឧបោសថំ ឧបវសន្តិ វោស្សដ្ឋកាយា ច ភវន្តី"តិ?

"ឥធ, ភិក្ខុ, ឯកច្ចានំ ឱបបាតិកានំ នាគានំ ឯវំ ហោតិ – 'មយំ ខោ បុព្វេ កាយេន ទ្វយការិនោ អហុម្ហា វាចាយ ទ្វយការិនោ, មនសា ទ្វយការិនោ។ តេ មយំ កាយេន ទ្វយការិនោ, វាចាយ ទ្វយការិនោ, មនសា ទ្វយការិនោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា ឱបបាតិកានំ នាគានំ សហព្យតំ ឧបបន្នា។ សចជ្ជ មយំ កាយេន សុចរិតំ ចរេយ្យាម , វាចាយ... មនសា សុចរិតំ ចរេយ្យាម, ឯវំ មយំ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សុគតិំ សគ្គំ លោកំ ឧបបជ្ជេយ្យាម។ ហន្ទ, មយំ ឯតរហិ កាយេន សុចរិតំ ចរាម, វាចាយ... មនសា សុចរិតំ ចរាមា'តិ។ អយំ ខោ, ភិក្ខុ, ហេតុ, អយំ បច្ចយោ, យេន មិធេកច្ចេ ឱបបាតិកា នាគា ឧបោសថំ ឧបវសន្តិ វោស្សដ្ឋកាយា ច ភវន្តី"តិ។ ឆដ្ឋំ។

៧. សុតសុត្តំ

៣៤៨. សាវត្ថិនិទានំ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច – "កោ នុ ខោ, ភន្តេ, ហេតុ, កោ បច្ចយោ, យេន មិធេកច្ចោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អណ្ឌជានំ នាគានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតី"តិ ?

“ឥធ, ភិក្ខុ, ឯកច្ចោ កាយេន ទ្វយការី ហោតិ, វាចាយ ទ្វយការី ហោតិ, មនសា ទ្វយការី ហោតិ។ តស្ស សុតំ ហោតិ – ‘អណ្ឌជា នាគា ទីឃាយុកា វណ្ណវន្តោ សុខពហុលា’តិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘អហោ វតាហំ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អណ្ឌជានំ នាគានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជេយ្យ’ន្តិ។ សោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អណ្ឌជានំ នាគានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតិ។ អយំ ខោ, ភិក្ខុ, ហេតុ, អយំ បច្ចយោ, យេន មិធេកច្ចោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អណ្ឌជានំ នាគានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតី”តិ។ សត្តមំ។

៨. ទុតិយសុតសុត្តំ

១៣៩. សាវត្ថិនិទានំ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “កោ នុ ខោ, ភន្តេ, ហេតុ, កោ បច្ចយោ, យេន មិធេកច្ចោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា ជលាពុជានំ នាគានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតី”តិ?...បេ... អយំ ខោ, ភិក្ខុ, ហេតុ, អយំ បច្ចយោ, យេន មិធេកច្ចោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា ជលាពុជានំ នាគានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតីតិ។ អដ្ឋមំ។

៩. តតិយសុតសុត្តំ

១៤០. សាវត្ថិនិទានំ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “កោ នុ ខោ, ភន្តេ, ហេតុ, កោ បច្ចយោ, យេន មិធេកច្ចោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សំសេទជានំ នាគានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតី”តិ?...បេ... អយំ ខោ, ភិក្ខុ, ហេតុ, អយំ បច្ចយោ, យេន មិធេកច្ចោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សំសេទជានំ នាគានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតីតិ។ នវមំ។

១០. ចតុត្ថសុតសុត្តំ

១៤១. សាវត្ថិនិទានំ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “កោ នុ ខោ, ភន្តេ, ហេតុ, កោ បច្ចយោ, យេន មិធេកច្ចោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា ឱបបាតិកានំ នាគានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតី”តិ?

“ឥធ, ភិក្ខុ, ឯកច្ចោ កាយេន ទ្វយការី ហោតិ, វាចាយ ទ្វយការី, មនសា ទ្វយការី។ តស្ស សុតំ ហោតិ – ‘ឱបបាតិកា នាគា ទីឃាយុកា វណ្ណវន្តោ សុខពហុលា’តិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘អហោ វតាហំ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា ឱបបាតិកានំ នាគានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជេយ្យ’ន្តិ។ សោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា ឱបបាតិកានំ នាគានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតិ។ អយំ ខោ, ភិក្ខុ, ហេតុ, អយំ បច្ចយោ, យេន មិធេកច្ចោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា ឱបបាតិកានំ នាគានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតី”តិ។ ទសមំ។

១១-២០. អណ្ឌជទានូបការសុត្តទសកំ

២៥២-២៦១។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “កោ នុ ខោ, ភន្តេ, ហេតុ, កោ បច្ចយោ, យេន មិធេកច្ចោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អណ្ឌជានំ នាគានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតី”តិ?

“ឥធ, ភិក្ខុ, ឯកច្ចោ កាយេន ទ្វយការី ហោតិ, វាចាយ ទ្វយការី, មនសា ទ្វយការី។ តស្ស សុតំ ហោតិ – ‘អណ្ឌជា នាគា ទីឃាយុកា វណ្ណវន្តោ សុខពហុលា’តិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘អហោ វតាហំ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អណ្ឌជានំ នាគានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជេយ្យ’ន្តិ។ សោ អន្នំ ទេតិ។ សោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អណ្ឌជានំ នាគានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតិ។ អយំ ខោ, ភិក្ខុ, ហេតុ...បេ... ឧបបជ្ជតីតិ...បេ... សោ បានំ ទេតិ...បេ... វត្ថំ ទេតិ...បេ... យានំ ទេតិ...បេ... មាលំ ទេតិ...បេ... គន្ធំ ទេតិ...បេ... វិលេបនំ ទេតិ...បេ... សេយ្យំ ទេតិ...បេ... អាវសថំ ទេតិ...បេ... បទីបេយ្យំ ទេតិ។ សោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អណ្ឌជានំ នាគានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតិ។ អយំ ខោ, ភិក្ខុ, ហេតុ, អយំ បច្ចយោ, យេន មិធេកច្ចោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អណ្ឌជានំ នាគានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតី”តិ។ ទសមំ។

២១-៥០។ ជលាពុជាទិទានូបការសុត្តត្តិំសកំ

២៦២-២៩១។ សាវត្ថិនិទានំ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “កោ នុ ខោ, ភន្តេ, ហេតុ, កោ បច្ចយោ, យេន មិធេកច្ចោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា ជលាពុជានំ នាគានំ...បេ... សំសេទជានំ នាគានំ...បេ... ឱបបាតិកានំ នាគានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតី”តិ?

“ឥធ, ភិក្ខុ, ឯកច្ចោ កាយេន ទ្វយការី ហោតិ, វាចាយ ទ្វយការី, មនសា ទ្វយការី។ តស្ស សុតំ ហោតិ – ‘ឱបបាតិកា នាគា ទីឃាយុកា វណ្ណវន្តោ សុខពហុលា’តិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘អហោ វតាហំ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា ឱបបាតិកានំ នាគានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជេយ្យ’ន្តិ។ សោ អន្នំ ទេតិ...បេ... បានំ ទេតិ...បេ... បទីបេយ្យំ ទេតិ។ សោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា ឱបបាតិកានំ នាគានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតិ។ អយំ ខោ, ភិក្ខុ, ហេតុ, អយំ បច្ចយោ, យេន មិធេកច្ចោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា ឱបបាតិកានំ នាគានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតី”តិ។

(ឯវំ ពេយ្យាលេន ទស ទស សុត្តន្តា កាតព្វា។ ឯវំ ចតូសុ យោនីសុ ចត្តាលីសំ វេយ្យាករណា ហោន្តិ។ បុរិមេហិ បន ទសហិ សុត្តន្តេហិ សហ ហោន្តិ បញ្ញាសសុត្តន្តាតិ។)

នាគសំយុត្តំ សមត្តំ។

តស្សុទ្ទានំ –

សុទ្ធិកំ បហិតតទំ, ចតុរោ ច ឧេបាយឆា;

តស្ស សុតំ ចតុរោ ច, ភាត្ថបការា ច តាលិសំ;

បញ្ញាយ បិណ្ឌេតា សុត្តា, ភាកយិស្យុប្យកាសិតាតិ៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໙. ສຸປຓ຺ຓສໍຍຸຕ຺ຕໍ

໑. ສຸທ຺ທິກສຸຕ຺ຕໍ

໓໙໒. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ. “ຈຕສ຺ໂສ ອິມາ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຸປຓ຺ຓໂຍນິໂຍ. ກຕມາ ຈຕສ຺ໂສ? ອຓ຺ຑຊາ ສຸປຓ຺ຓາ, ຊລາພຸຊາ ສຸປຓ຺ຓາ, ສໍເສທຊາ ສຸປຓ຺ຓາ, ໂອປປາຕິກາ ສຸປຓ຺ຓາ – ອິມາ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈຕສ຺ໂສ ສຸປຓ຺ຓໂຍນິໂຍ”ຕິ. ປຐມໍ.

໒. ຫຣຕິສຸຕ຺ຕໍ

໓໙໓. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ. “ຈຕສ຺ໂສ ອິມາ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຸປຓ຺ຓໂຍນິໂຍ. ກຕມາ ຈຕສ຺ໂສ? ອຓ຺ຑຊາ...ເປ... ອິມາ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈຕສ຺ໂສ ສຸປຓ຺ຓໂຍນິໂຍ. ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຓ຺ຑຊາ ສຸປຓ຺ຓາ ອຓ຺ຑເຊວ ນາເຄ ຫຣນ຺ຕິ, ນ ຊລາພຸເຊ, ນ ສໍເສທເຊ, ນ ໂອປປາຕິເກ. ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ຊລາພຸຊາ ສຸປຓ຺ຓາ ອຓ຺ຑເຊ ຈ ຊລາພຸເຊ ຈ ນາເຄ ຫຣນ຺ຕິ, ນ ສໍເສທເຊ, ນ ໂອປປາຕິເກ. ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ສໍເສທຊາ ສຸປຓ຺ຓາ ອຓ຺ຑເຊ ຈ ຊລາພຸເຊ ຈ ສໍເສທເຊ ຈ ນາເຄ ຫຣນ຺ຕິ, ນ ໂອປປາຕິເກ. ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂອປປາຕິກາ ສຸປຓ຺ຓາ ອຓ຺ຑເຊ ຈ ຊລາພຸເຊ ຈ ສໍເສທເຊ ຈ ໂອປປາຕິເກ ຈ ນາເຄ ຫຣນ຺ຕິ. ອິມາ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈຕສ຺ໂສ ສຸປຓ຺ຓໂຍນິໂຍ”ຕິ. ທຸຕິຍໍ.

໓. ທ຺ວຍກາຣີສຸຕ຺ຕໍ

໓໙໔. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ. ອຎ຺ຎຕໂຣ ຠິກ຺ຂຸ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ – “ໂກ ນຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ເຫຕຸ, ໂກ ປຈ຺ຈໂຍ, ເຍນ ມິເຘກເຈ຺ຈ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປໍ ມຣຓາ ອຓ຺ຑຊານໍ ສຸປຓ຺ຓານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊນ຺ຕີ”ຕິ? “ອິຘ, ຠິກ຺ຂຸ, ເອກຈ຺ໂຈ ກາເຍນ ທ຺ວຍກາຣີ ໂຫຕິ, ວາຈາຍ ທ຺ວຍກາຣີ, ມນສາ ທ຺ວຍກາຣີ. ຕສ຺ສ ສຸຕໍ ໂຫຕິ – ‘ອຓ຺ຑຊາ ສຸປຓ຺ຓາ ທີຆາຍຸກາ ວຓ຺ຓວນ຺ຕາ ສຸຂພຫຸລາ’ຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ – ‘ອໂຫ ວຕາຫໍ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປໍ ມຣຓາ ອຓ຺ຑຊານໍ ສຸປຓ຺ຓານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ເຊຍ຺ຍ’ນ຺ຕິ. ໂສ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປໍ ມຣຓາ ອຓ຺ຑຊານໍ ສຸປຓ຺ຓານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ອຍໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂຸ, ເຫຕຸ, ອຍໍ ປຈ຺ຈໂຍ , ເຍນ ມິເຘກເຈ຺ຈ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປໍ ມຣຓາ ອຓ຺ຑຊານໍ ສຸປຓ຺ຓານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊນ຺ຕີ”ຕິ. ຕຕິຍໍ.

໔-໖. ທຸຕິຍາທິທ຺ວຍກາຣີສຸຕ຺ຕຕ຺ຕິກໍ

໓໙໕-໓໙໗. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ – “ໂກ ນຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ເຫຕຸ, ໂກ ປຈ຺ຈໂຍ, ເຍນ ມິເຘກເຈ຺ຈ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປໍ ມຣຓາ ຊລາພຸຊານໍ ສຸປຓ຺ຓານໍ...ເປ... ສໍເສທຊານໍ ສຸປຓ຺ຓານໍ...ເປ... ໂອປປາຕິການໍ ສຸປຓ຺ຓານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ

ᩏᨸᨸᨩ᩠ᨩᨲᩦ”ᨲᩥ? “ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᨴ᩠ᩅᨿᨠᩣᩁᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩅᩣᨧᩣᨿ ᨴ᩠ᩅᨿᨠᩣᩁᩦ, ᨾᨶᩈᩣ ᨴ᩠ᩅᨿᨠᩣᩁᩦ᪨ ᨲᩔ ᩈᩩᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ – ‘ᩒᨸᨸᩣᨲᩥᨠᩣ ᩈᩩᨸᨱ᩠ᨱᩣ ᨴᩦᨥᩣᨿᩩᨠᩣ ᩅᨱ᩠ᨱᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩩᨡᨻᩉᩩᩃᩣ’ᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᩑᩅᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ – ‘ᩋᩉᩮᩣ ᩅᨲᩣᩉᩴ ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩣ ᨸᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ ᩒᨸᨸᩣᨲᩥᨠᩣᨶᩴ ᩈᩩᨸᨱ᩠ᨱᩣᨶᩴ ᩈᩉᨻ᩠ᨿᨲᩴ ᩏᨸᨸᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ’ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩣ ᨸᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ ᩒᨸᨸᩣᨲᩥᨠᩣᨶᩴ ᩈᩩᨸᨱ᩠ᨱᩣᨶᩴ ᩈᩉᨻ᩠ᨿᨲᩴ ᩏᨸᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᩉᩮᨲᩩ, ᩋᨿᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ, ᨿᩮᨶ ᨾᩥᨵᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩣ ᨸᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ ᩒᨸᨸᩣᨲᩥᨠᩣᨶᩴ ᩈᩩᨸᨱ᩠ᨱᩣᨶᩴ ᩈᩉᨻ᩠ᨿᨲᩴ ᩏᨸᨸᨩ᩠ᨩᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨨᨭ᩠ᨮᩴ᪨

᪇-᪁᪆᪨ ᩋᨱ᩠ᨯᨩᨴᩣᨶᩪᨸᨠᩣᩁᩈᩩᨲ᩠ᨲᨴᩈᨠᩴ

᪃᪉᪈-᪄᪀᪇᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ ᪨ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – “ᨠᩮᩣ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩉᩮᨲᩩ, ᨠᩮᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ, ᨿᩮᨶ ᨾᩥᨵᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩣ ᨸᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ ᩋᨱ᩠ᨯᨩᩣᨶᩴ ᩈᩩᨸᨱ᩠ᨱᩣᨶᩴ ᩈᩉᨻ᩠ᨿᨲᩴ ᩏᨸᨸᨩ᩠ᨩᨲᩦ”ᨲᩥ? “ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᨴ᩠ᩅᨿᨠᩣᩁᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩅᩣᨧᩣᨿ ᨴ᩠ᩅᨿᨠᩣᩁᩦ, ᨾᨶᩈᩣ ᨴ᩠ᩅᨿᨠᩣᩁᩦ᪨ ᨲᩔ ᩈᩩᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ – ‘ᩋᨱ᩠ᨯᨩᩣ ᩈᩩᨸᨱ᩠ᨱᩣ ᨴᩦᨥᩣᨿᩩᨠᩣ ᩅᨱ᩠ᨱᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩩᨡᨻᩉᩩᩃᩣ’ᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᩑᩅᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ – ‘ᩋᩉᩮᩣ ᩅᨲᩣᩉᩴ ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩣ ᨸᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ ᩋᨱ᩠ᨯᨩᩣᨶᩴ ᩈᩩᨸᨱ᩠ᨱᩣᨶᩴ ᩈᩉᨻ᩠ᨿᨲᩴ ᩏᨸᨸᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ’ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨶᩴ ᨴᩮᨲᩥ...ᨸᩮ... ᨸᩣᨶᩴ ᨴᩮᨲᩥ... ᩅᨲ᩠ᨳᩴ ᨴᩮᨲᩥ... ᨿᩣᨶᩴ ᨴᩮᨲᩥ... ᨾᩣᩃᩴ ᨴᩮᨲᩥ... ᨣᨶ᩠ᨵᩴ ᨴᩮᨲᩥ... ᩅᩥᩃᩮᨸᨶᩴ ᨴᩮᨲᩥ... ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨴᩮᨲᩥ... ᩌᩅᩈᨳᩴ ᨴᩮᨲᩥ... ᨸᨴᩦᨸᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨴᩮᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩣ ᨸᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ ᩋᨱ᩠ᨯᨩᩣᨶᩴ ᩈᩩᨸᨱ᩠ᨱᩣᨶᩴ ᩈᩉᨻ᩠ᨿᨲᩴ ᩏᨸᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᩉᩮᨲᩩ, ᩋᨿᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ, ᨿᩮᨶ ᨾᩥᨵᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩣ ᨸᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ ᩋᨱ᩠ᨯᨩᩣᨶᩴ ᩈᩩᨸᨱ᩠ᨱᩣᨶᩴ ᩈᩉᨻ᩠ᨿᨲᩴ ᩏᨸᨸᨩ᩠ᨩᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣᩊᩈᨾᩴ᪨

᪁᪇-᪄᪆᪨ ᨩᩃᩣᨻᩩᨩᩣᨴᩥᨴᩣᨶᩪᨸᨠᩣᩁᩈᩩᨲ᩠ᨲᨲᩥᩴᩈᨠᩴ

᪄᪀᪈-᪄᪃᪇᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ ᪨ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – “ᨠᩮᩣ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩉᩮᨲᩩ, ᨠᩮᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ, ᨿᩮᨶ ᨾᩥᨵᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩣ ᨸᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ ᨩᩃᩣᨻᩩᨩᩣᨶᩴ ᩈᩩᨸᨱ᩠ᨱᩣᨶᩴ...ᨸᩮ... ᩈᩴᩈᩮᨴᨩᩣᨶᩴ ᩈᩩᨸᨱ᩠ᨱᩣᨶᩴ...ᨸᩮ... ᩒᨸᨸᩣᨲᩥᨠᩣᨶᩴ ᩈᩩᨸᨱ᩠ᨱᩣᨶᩴ ᩈᩉᨻ᩠ᨿᨲᩴ ᩏᨸᨸᨩ᩠ᨩᨲᩦ”ᨲᩥ? “ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᨴ᩠ᩅᨿᨠᩣᩁᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩅᩣᨧᩣᨿ ᨴ᩠ᩅᨿᨠᩣᩁᩦ, ᨾᨶᩈᩣ ᨴ᩠ᩅᨿᨠᩣᩁᩦ᪨ ᨲᩔ ᩈᩩᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ – ‘ᩒᨸᨸᩣᨲᩥᨠᩣ ᩈᩩᨸᨱ᩠ᨱᩣ ᨴᩦᨥᩣᨿᩩᨠᩣ ᩅᨱ᩠ᨱᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩩᨡᨻᩉᩩᩃᩣ’ᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᩑᩅᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ – ‘ᩋᩉᩮᩣ ᩅᨲᩣᩉᩴ ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩣ ᨸᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ ᩒᨸᨸᩣᨲᩥᨠᩣᨶᩴ ᩈᩩᨸᨱ᩠ᨱᩣᨶᩴ ᩈᩉᨻ᩠ᨿᨲᩴ ᩏᨸᨸᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ’ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨶᩴ ᨴᩮᨲᩥ...ᨸᩮ... ᨸᩣᨶᩴ ᨴᩮᨲᩥ...ᨸᩮ... ᨸᨴᩦᨸᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨴᩮᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩣ ᨸᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ ᩒᨸᨸᩣᨲᩥᨠᩣᨶᩴ ᩈᩩᨸᨱ᩠ᨱᩣᨶᩴ ᩈᩉᨻ᩠ᨿᨲᩴ ᩏᨸᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᩉᩮᨲᩩ, ᩋᨿᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ, ᨿᩮᨶ ᨾᩥᨵᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩣ ᨸᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ ᩒᨸᨸᩣᨲᩥᨠᩣᨶᩴ ᩈᩩᨸᨱ᩠ᨱᩣᨶᩴ ᩈᩉᨻ᩠ᨿᨲᩴ ᩏᨸᨸᨩ᩠ᨩᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨨᨧᨲ᩠ᨲᩣᩃᩦᩈᨾᩴ᪨

(ᩑᩅᩴ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᨠᩮᨶ ᨨᨧᨲ᩠ᨲᩣᩃᩦᩈᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨)

ᩈᩩᨸᨱ᩠ᨱᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨾᨲ᩠ᨲᩴ᪨

តស្សុទ្ទានំ –

សុទ្ធិកំ ហទន្តិ ចេវ, ទ្វយការី ច ចតុរោ;

ចាតុបការា តាលិសំ, សុបណ្ណេ សុប្បការិតាតិ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

๑๐ฯ คนฺธพฺพกายสํยุตฺตํ

๑ฯ สุทฺธิกสุตฺตํ

๕๔๘ฯ เอกํ สมยํ ภควา สาวตฺถิยํ วิหรติ เชตวเน อนาถปิณฺฑิกสฺส อาราเม ...เป... ภควา เอตทโวจ – “คนฺธพฺพกายิเก โว, ภิกฺขเว, เทเว เทเสสฺสามิฯ ตํ สุณาถฯ กตเม จ, ภิกฺขเว, คนฺธพฺพกายิกา เทวา? สนฺติ, ภิกฺขเว, มูลคนฺเธ อธิวตฺถา เทวาฯ สนฺติ, ภิกฺขเว, สารคนฺเธ อธิวตฺถา เทวาฯ สนฺติ, ภิกฺขเว, เผคฺคุคนฺเธ อธิวตฺถา เทวาฯ สนฺติ, ภิกฺขเว, ตจคนฺเธ อธิวตฺถา เทวาฯ สนฺติ, ภิกฺขเว, ปปฏิกคนฺเธ อธิวตฺถา เทวาฯ สนฺติ, ภิกฺขเว, ปตฺตคนฺเธ อธิวตฺถา เทวาฯ สนฺติ, ภิกฺขเว, ปุปฺผคนฺเธ อธิวตฺถา เทวาฯ สนฺติ, ภิกฺขเว, ผลคนฺเธ อธิวตฺถา เทวาฯ สนฺติ, ภิกฺขเว, รสคนฺเธ อธิวตฺถา เทวาฯ สนฺติ, ภิกฺขเว, คนฺธคนฺเธ อธิวตฺถา เทวาฯ อิเม วุจฺจนฺติ, ภิกฺขเว, คนฺธพฺพกายิกา เทวา”ติฯ ปฐมํฯ

๒ฯ สุจริตสุตฺตํ

๕๔๙ฯ สาวตฺถินิทานํฯ เอกมนฺตํ นิสินฺโน โข เอโก ภิกฺขุ ภควนฺตํ เอตทโวจ – “โก นุ โข, ภนฺเต, เหตุ, โก ปจฺจโย, เยน มิเธกจฺโจ กายสฺส เภทา ปรํ มรณา คนฺธพฺพกายิกานํ เทวานํ สหพฺยตํ อุปปชฺชตี”ติ? “อิธ, ภิกฺขุ, เอกจฺโจ กาเยน สุจริตํ จรติ, วาจาย สุจริตํ จรติ, มนสา สุจริตํ จรติฯ ตสฺส สุตํ โหติ – ‘คนฺธพฺพกายิกา เทวา ทีฆายุกา วณฺณวนฺโต สุขพหุลา’ติฯ ตสฺส เอวํ โหติ – ‘อโห วตาหํ กายสฺส เภทา ปรํ มรณา คนฺธพฺพกายิกานํ เทวานํ สหพฺยตํ อุปปชฺเชยฺย’นฺติฯ โส กายสฺส เภทา ปรํ มรณา คนฺธพฺพกายิกานํ เทวานํ สหพฺยตํ อุปปชฺชติฯ อยํ โข, ภิกฺขุ , เหตุ, อยํ ปจฺจโย, เยน มิเธกจฺโจ กายสฺส เภทา ปรํ มรณา คนฺธพฺพกายิกานํ เทวานํ สหพฺยตํ อุปปชฺชตี”ติฯ ทุติยํฯ

๓ฯ มูลคนฺธทาตาสุตฺตํ

๕๕๐ฯ สาวตฺถินิทานํฯ เอกมนฺตํ นิสินฺโน โข เอโก ภิกฺขุ ภควนฺตํ เอตทโวจ – “โก นุ โข, ภนฺเต, เหตุ, โก ปจฺจโย, เยน มิเธกจฺโจ กายสฺส เภทา ปรํ มรณา มูลคนฺเธ อธิวตฺถานํ เทวานํ สหพฺยตํ อุปปชฺชตี”ติ ? “อิธ, ภิกฺขุ, เอกจฺโจ กาเยน สุจริตํ จรติ, วาจาย สุจริตํ จรติ, มนสา สุจริตํ จรติฯ ตสฺส สุตํ โหติ – ‘มูลคนฺเธ อธิวตฺถา เทวา ทีฆายุกา วณฺณวนฺโต สุขพหุลา’ติฯ ตสฺส เอวํ โหติ – ‘อโห วตาหํ กายสฺส เภทา ปรํ มรณา มูลคนฺเธ อธิวตฺถานํ เทวานํ สหพฺยตํ อุปปชฺเชยฺย’นฺติฯ โส ทาตา โหติ มูลคนฺธานํฯ โส กายสฺส เภทา ปรํ มรณา มูลคนฺเธ อธิวตฺถานํ เทวานํ สหพฺยตํ อุปปชฺชติฯ อยํ โข, ภิกฺขุ, เหตุ...เป... เยน มิเธกจฺโจ กายสฺส เภทา ปรํ มรณา มูลคนฺเธ อธิวตฺถานํ เทวานํ สหพฺยตํ อุปปชฺชตี”ติฯ ตติยํฯ

៣-១២។ សារគន្ធាទិទាតាសុត្តទសកំ

៣៣៨-៣៣៩។ សាវត្ថិនិទានំ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “កោ នុ ខោ, ភន្តេ, ហេតុ, កោ បច្ចយោ, យេន មិធេកច្ចោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សារគន្ធេ អធិវត្ថានំ ទេវានំ...បេ... ផេគ្គុគន្ធេ អធិវត្ថានំ ទេវានំ... តចគន្ធេ អធិវត្ថានំ ទេវានំ... បបដិកគន្ធេ អធិវត្ថានំ ទេវានំ... បត្តគន្ធេ អធិវត្ថានំ ទេវានំ... បុប្ផគន្ធេ អធិវត្ថានំ ទេវានំ... ផលគន្ធេ អធិវត្ថានំ ទេវានំ... រសគន្ធេ អធិវត្ថានំ ទេវានំ... គន្ធគន្ធេ អធិវត្ថានំ ទេវានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតី”តិ? “ឥធ, ភិក្ខុ, ឯកច្ចោ កាយេន សុចរិតំ ចរតិ, វាចាយ សុចរិតំ ចរតិ, មនសា សុចរិតំ ចរតិ។ តស្ស សុតំ ហោតិ – ‘សារគន្ធេ អធិវត្ថា ទេវា ទីឃាយុកា វណ្ណវន្តោ សុខពហុលា’តិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘អហោ វតាហំ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សារគន្ធេ អធិវត្ថានំ ទេវានំ...បេ... ផេគ្គុគន្ធេ អធិវត្ថានំ ទេវានំ... តចគន្ធេ អធិវត្ថានំ ទេវានំ... បបដិកគន្ធេ អធិវត្ថានំ ទេវានំ... បត្តគន្ធេ អធិវត្ថានំ ទេវានំ... បុប្ផគន្ធេ អធិវត្ថានំ ទេវានំ... ផលគន្ធេ អធិវត្ថានំ ទេវានំ... រសគន្ធេ អធិវត្ថានំ ទេវានំ... គន្ធគន្ធេ អធិវត្ថានំ ទេវានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជេយ្យ’ន្តិ។ សោ ទាតា ហោតិ សារគន្ធានំ...បេ... សោ ទាតា ហោតិ ផេគ្គុគន្ធានំ... សោ ទាតា ហោតិ តចគន្ធានំ... សោ ទាតា ហោតិ បបដិកគន្ធានំ... សោ ទាតា ហោតិ បត្តគន្ធានំ... សោ ទាតា ហោតិ បុប្ផគន្ធានំ... សោ ទាតា ហោតិ ផលគន្ធានំ... សោ ទាតា ហោតិ រសគន្ធានំ... សោ ទាតា ហោតិ គន្ធគន្ធានំ។ សោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា គន្ធគន្ធេ អធិវត្ថានំ ទេវានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតិ។ អយំ ខោ, ភិក្ខុ, ហេតុ, អយំ បច្ចយោ, យេន មិធេកច្ចោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា គន្ធគន្ធេ អធិវត្ថានំ ទេវានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតី”តិ។ ទ្វាទសមំ។

១៣-២២។ មូលគន្ធទានូបការសុត្តទសកំ

៣៤០-៣៤៩។ សាវត្ថិនិទានំ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “កោ នុ ខោ, ភន្តេ, ហេតុ, កោ បច្ចយោ, យេន មិធេកច្ចោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា មូលគន្ធេ អធិវត្ថានំ ទេវានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតី”តិ? “ឥធ, ភិក្ខុ, ឯកច្ចោ កាយេន សុចរិតំ ចរតិ, វាចាយ សុចរិតំ ចរតិ, មនសា សុចរិតំ ចរតិ។ តស្ស សុតំ ហោតិ – ‘មូលគន្ធេ អធិវត្ថា ទេវា ទីឃាយុកា វណ្ណវន្តោ សុខពហុលា’តិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘អហោ វតាហំ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា មូលគន្ធេ អធិវត្ថានំ ទេវានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជេយ្យ’ន្តិ។ សោ អន្នំ ទេតិ...បេ... បានំ ទេតិ... វត្ថំ ទេតិ... យានំ ទេតិ... មាលំ ទេតិ... គន្ធំ ទេតិ... វិលេបនំ ទេតិ... សេយ្យំ ទេតិ... អាវសថំ ទេតិ... បទីបេយ្យំ ទេតិ។ សោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា មូលគន្ធេ អធិវត្ថានំ ទេវានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតិ។ អយំ ខោ, ភិក្ខុ, ហេតុ, អយំ បច្ចយោ, យេន មិធេកច្ចោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា មូលគន្ធេ អធិវត្ថានំ ទេវានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតី”តិ។ ពាវីសតិមំ។

២៣-១១២។ សារគន្ធាទិទានូបការសុត្តនវុតិកំ

໓໙໐-໓໙໘. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິໂນ຺ນ ໂຂ ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ – “ໂກ ນຸ ໂຂ, ຠເນ຺ຕ, ເຫຕຸ, ໂກ ປຈ຺ຈໂຍ, ເຍນ ມິເທກໂຈ຺ຈ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສາຣຄເນ຺ຘ ອຘິວຕ຺ຖານໍ ເທວານໍ...ເປ... ເຜຄ຺ຄຸຄເນ຺ຘ ອຘິວຕ຺ຖານໍ ເທວານໍ... ຕຈຄເນ຺ຘ ອຘິວຕ຺ຖານໍ ເທວານໍ ... ປປຏິກຄເນ຺ຘ ອຘິວຕ຺ຖານໍ ເທວານໍ... ປຕ຺ຕຄເນ຺ຘ ອຘິວຕ຺ຖານໍ ເທວານໍ... ປຸປ຺ຜຄເນ຺ຘ ອຘິວຕ຺ຖານໍ ເທວານໍ... ຜລຄເນ຺ຘ ອຘິວຕ຺ຖານໍ ເທວານໍ... ຣສຄເນ຺ຘ ອຘິວຕ຺ຖານໍ ເທວານໍ... ຄນ຺ຘຄເນ຺ຘ ອຘິວຕ຺ຖານໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊຕີ”ຕິ? “ອິຘ, ຠິກ຺ຂຸ, ເອກໂຈ຺ຈ ກາເຍນ ສຸຈຣິຕໍ ຈຣຕິ, ວາຈາຍ ສຸຈຣິຕໍ ຈຣຕິ, ມນສາ ສຸຈຣິຕໍ ຈຣຕິ. ຕສ຺ສ ສຸຕໍ ໂຫຕິ – ‘ຄນ຺ຘຄເນ຺ຘ ອຘິວຕ຺ຖາ ເທວາ ທີຆາຍຸກາ ວຓ຺ຓວໂນ຺ຕ ສຸຂພຫຸລາ’ຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ – ‘ອໂຫ ວຕາຫໍ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ຄນ຺ຘຄເນ຺ຘ ອຘິວຕ຺ຖານໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປເຊ຺ຊຍ຺ຍ’ນ຺ຕິ. ໂສ ອນ຺ນໍ ເທຕິ...ເປ... ປານໍ ເທຕິ... ວຕ຺ຖໍ ເທຕິ... ຍານໍ ເທຕິ... ມາລໍ ເທຕິ... ຄນ຺ຘ ເທຕິ... ວິເລປນໍ ເທຕິ... ເສຍ຺ຍໍ ເທຕິ... ອາວສຖໍ ເທຕິ... ປທີເປຍ຺ຍໍ ເທຕິ. ໂສ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ຄນ຺ຘຄເນ຺ຘ ອຘິວຕ຺ຖານໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ອຍໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂຸ, ເຫຕຸ, ອຍໍ ປຈ຺ຈໂຍ, ເຍນ ມິເທກໂຈ຺ຈ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ຄນ຺ຘຄເນ຺ຘ ອຘິວຕ຺ຖານໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊຕີ”ຕິ. ທ຺ວາທສມໍ.

(ເອວໍ ປິເຓ຺ຑນ ເອກສຕຎ຺ຈ ທ຺ວາທສ ຈ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕາ ໂຫນ຺ຕິ.)

ຄນ຺ຘພ຺ພກາຍສໍຍຸຕ຺ຕໍ ສມຕ຺ຕໍ.

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ –

ສຸທ຺ຘິກຎ຺ຈ ສຸຈຣິຕໍ, ທາຕາ ຫິ ອປເຣ ທສ;

ທານູປກາຣາ ສຕຘາ, ຄນ຺ຘເພ຺ພ ສຸປ຺ປກາສິຕາຕິ.

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

᭑᭑᭟ ᬯᬮᬵᬳᬓᬲᬂᬬᬸᬢ᭄ᬢᬂ

᭑᭟ ᬲᬸᬤ᭄ᬥᬶᬓᬲᬸᬢ᭄ᬢᬂ

᭕᭕᭐᭟ ᬲᬵᬯᬢ᭄ᬣᬶᬦᬶᬤᬵᬦᬂ ᭟ “ᬯᬮᬵᬳᬓᬓᬵᬬᬶᬓᬾ ᬯᭀ, ᬪᬶᬓ᭄ᬔᬯᬾ, ᬤᬾᬯᬾ ᬤᬾᬲᬾᬲ᭄ᬲᬵᬫᬶ᭟ ᬢᬂ ᬲᬸᬡᬵᬣ᭟ ᬓᬢᬫᬾ ᬘ, ᬪᬶᬓ᭄ᬔᬯᬾ, ᬯᬮᬵᬳᬓᬓᬵᬬᬶᬓᬵ ᬤᬾᬯᬵ? ᬲᬦ᭄ᬢᬶ, ᬪᬶᬓ᭄ᬔᬯᬾ, ᬲᬷᬢᬯᬮᬵᬳᬓᬵ ᬤᬾᬯᬵ; ᬲᬦ᭄ᬢᬶ ᬉᬡ᭄ᬳᬯᬮᬵᬳᬓᬵ ᬤᬾᬯᬵ; ᬲᬦ᭄ᬢᬶ ᬅᬩ᭄ᬪᬯᬮᬵᬳᬓᬵ ᬤᬾᬯᬵ; ᬲᬦ᭄ᬢᬶ ᬯᬵᬢᬯᬮᬵᬳᬓᬵ ᬤᬾᬯᬵ; ᬲᬦ᭄ᬢᬶ ᬯᬲ᭄ᬲᬯᬮᬵᬳᬓᬵ ᬤᬾᬯᬵ – ᬇᬫᬾ ᬯᬸᬘ᭄ᬘᬦ᭄ᬢᬶ, ᬪᬶᬓ᭄ᬔᬯᬾ, ‘ᬯᬮᬵᬳᬓᬓᬵᬬᬶᬓᬵ ᬤᬾᬯᬵ’”ᬢᬶ᭟ ᬧᬞᬫᬂ᭟

᭒᭟ ᬲᬸᬘᬭᬶᬢᬲᬸᬢ᭄ᬢᬂ

᭕᭕᭑᭟ ᬲᬵᬯᬢ᭄ᬣᬶᬦᬶᬤᬵᬦᬂ᭟ ᬏᬓᬫᬦ᭄ᬢᬂ ᬦᬶᬲᬶᬦ᭄ᬦᭀ ᬔᭀ ᬲᭀ ᬪᬶᬓ᭄ᬔᬸ ᬪᬕᬯᬦ᭄ᬢᬂ ᬏᬢᬤᬯᭀᬘ – “ᬓᭀ ᬦᬸ ᬔᭀ, ᬪᬦ᭄ᬢᬾ, ᬳᬾᬢᬸ, ᬓᭀ ᬧᬘ᭄ᬘᬬᭀ, ᬬᬾᬦ ᬫᬶᬥᬾᬓᬘ᭄ᬘᭀ ᬓᬵᬬᬲ᭄ᬲ ᬪᬾᬤᬵ ᬧᬭᬂ ᬫᬭᬡᬵ ᬯᬮᬵᬳᬓᬓᬵᬬᬶᬓᬵᬦᬂ ᬤᬾᬯᬵᬦᬂ ᬲᬳᬩ᭄ᬬᬢᬂ ᬉᬧᬧᬚ᭄ᬚᬢᬷ”ᬢᬶ? “ᬇᬥ, ᬪᬶᬓ᭄ᬔᬸ, ᬏᬓᬘ᭄ᬘᭀ ᬓᬵᬬᬾᬦ ᬲᬸᬘᬭᬶᬢᬂ ᬘᬭᬢᬶ, ᬯᬵᬘᬵᬬ ᬲᬸᬘᬭᬶᬢᬂ ᬘᬭᬢᬶ, ᬫᬦᬲᬵ ᬲᬸᬘᬭᬶᬢᬂ ᬘᬭᬢᬶ᭟ ᬢᬲ᭄ᬲ ᬲᬸᬢᬂ ᬳᭀᬢᬶ – ‘ᬯᬮᬵᬳᬓᬓᬵᬬᬶᬓᬵ ᬤᬾᬯᬵ ᬤᬷᬖᬵᬬᬸᬓᬵ ᬯᬡ᭄ᬡᬯᬦ᭄ᬢᭀ ᬲᬸᬔᬩᬳᬸᬮᬵ’ᬢᬶ᭟ ᬢᬲ᭄ᬲ ᬏᬯᬂ ᬳᭀᬢᬶ – ‘ᬅᬳᭀ ᬯᬢᬵᬳᬂ ᬓᬵᬬᬲ᭄ᬲ ᬪᬾᬤᬵ ᬧᬭᬂ ᬫᬭᬡᬵ ᬯᬮᬵᬳᬓᬓᬵᬬᬶᬓᬵᬦᬂ ᬤᬾᬯᬵᬦᬂ ᬲᬳᬩ᭄ᬬᬢᬂ ᬉᬧᬧᬚ᭄ᬚᬾᬬ᭄ᬬ’ᬦ᭄ᬢᬶ᭟ ᬲᭀ ᬓᬵᬬᬲ᭄ᬲ ᬪᬾᬤᬵ ᬧᬭᬂ ᬫᬭᬡᬵ ᬯᬮᬵᬳᬓᬓᬵᬬᬶᬓᬵᬦᬂ ᬤᬾᬯᬵᬦᬂ ᬲᬳᬩ᭄ᬬᬢᬂ ᬉᬧᬧᬚ᭄ᬚᬢᬶ᭟ ᬅᬬᬂ ᬔᭀ, ᬪᬶᬓ᭄ᬔᬸ, ᬳᬾᬢᬸ, ᬅᬬᬂ ᬧᬘ᭄ᬘᬬᭀ, ᬬᬾᬦ ᬫᬶᬥᬾᬓᬘ᭄ᬘᭀ ᬓᬵᬬᬲ᭄ᬲ ᬪᬾᬤᬵ ᬧᬭᬂ ᬫᬭᬡᬵ ᬯᬮᬵᬳᬓᬓᬵᬬᬶᬓᬵᬦᬂ ᬤᬾᬯᬵᬦᬂ ᬲᬳᬩ᭄ᬬᬢᬂ ᬉᬧᬧᬚ᭄ᬚᬢᬷ”ᬢᬶ᭟ ᬤᬸᬢᬶᬬᬂ᭟

᭓-᭑᭒᭟ ᬲᬷᬢᬯᬮᬵᬳᬓᬤᬵᬦᬹᬧᬓᬵᬭᬲᬸᬢ᭄ᬢᬤᬲᬓᬂ

᭕᭕᭒-᭕᭖᭑᭟ ᬲᬵᬯᬢ᭄ᬣᬶᬦᬶᬤᬵᬦᬂ᭟ ᬏᬓᬫᬦ᭄ᬢᬂ ᬦᬶᬲᬶᬦ᭄ᬦᭀ ᬔᭀ ᬲᭀ ᬪᬶᬓ᭄ᬔᬸ ᬪᬕᬯᬦ᭄ᬢᬂ ᬏᬢᬤᬯᭀᬘ – “ᬓᭀ ᬦᬸ ᬔᭀ, ᬪᬦ᭄ᬢᬾ, ᬳᬾᬢᬸ, ᬓᭀ ᬧᬘ᭄ᬘᬬᭀ, ᬬᬾᬦ ᬫᬶᬥᬾᬓᬘ᭄ᬘᭀ ᬓᬵᬬᬲ᭄ᬲ ᬪᬾᬤᬵ ᬧᬭᬂ ᬫᬭᬡᬵ ᬲᬷᬢᬯᬮᬵᬳᬓᬵᬦᬂ ᬤᬾᬯᬵᬦᬂ ᬲᬳᬩ᭄ᬬᬢᬂ ᬉᬧᬧᬚ᭄ᬚᬢᬷ”ᬢᬶ? “ᬇᬥ ᬪᬶᬓ᭄ᬔᬸ, ᬏᬓᬘ᭄ᬘᭀ ᬓᬵᬬᬾᬦ ᬲᬸᬘᬭᬶᬢᬂ ᬘᬭᬢᬶ, ᬯᬵᬘᬵᬬ ᬲᬸᬘᬭᬶᬢᬂ ᬘᬭᬢᬶ, ᬫᬦᬲᬵ ᬲᬸᬘᬭᬶᬢᬂ ᬘᬭᬢᬶ᭟ ᬢᬲ᭄ᬲ ᬲᬸᬢᬂ ᬳᭀᬢᬶ – ‘ᬲᬷᬢᬯᬮᬵᬳᬓᬵ ᬤᬾᬯᬵ ᬤᬷᬖᬵᬬᬸᬓᬵ ᬯᬡ᭄ᬡᬯᬦ᭄ᬢᭀ ᬲᬸᬔᬩᬳᬸᬮᬵ’ᬢᬶ᭟ ᬢᬲ᭄ᬲ ᬏᬯᬂ ᬳᭀᬢᬶ – ‘ᬅᬳᭀ ᬯᬢᬵᬳᬂ ᬓᬵᬬᬲ᭄ᬲ ᬪᬾᬤᬵ ᬧᬭᬂ ᬫᬭᬡᬵ ᬲᬷᬢᬯᬮᬵᬳᬓᬵᬦᬂ ᬤᬾᬯᬵᬦᬂ ᬲᬳᬩ᭄ᬬᬢᬂ ᬉᬧᬧᬚ᭄ᬚᬾᬬ᭄ᬬ’ᬦ᭄ᬢᬶ᭟ ᬲᭀ ᬅᬦ᭄ᬦᬂ ᬤᬾᬢᬶ…ᬧᬾ… ᬧᬤᬷᬧᬾᬬ᭄ᬬᬂ ᬤᬾᬢᬶ᭟ ᬲᭀ ᬓᬵᬬᬲ᭄ᬲ ᬪᬾᬤᬵ ᬧᬭᬂ ᬫᬭᬡᬵ ᬲᬷᬢᬯᬮᬵᬳᬓᬵᬦᬂ ᬤᬾᬯᬵᬦᬂ ᬲᬳᬩ᭄ᬬᬢᬂ ᬉᬧᬧᬚ᭄ᬚᬢᬶ᭟ ᬅᬬᬂ ᬔᭀ, ᬪᬶᬓ᭄ᬔᬸ, ᬳᬾᬢᬸ, ᬅᬬᬂ ᬧᬘ᭄ᬘᬬᭀ, ᬬᬾᬦ ᬫᬶᬥᬾᬓᬘ᭄ᬘᭀ ᬓᬵᬬᬲ᭄ᬲ ᬪᬾᬤᬵ ᬧᬭᬂ ᬫᬭᬡᬵ ᬲᬷᬢᬯᬮᬵᬳᬓᬵᬦᬂ ᬤᬾᬯᬵᬦᬂ ᬲᬳᬩ᭄ᬬᬢᬂ ᬉᬧᬧᬚ᭄ᬚᬢᬷ”ᬢᬶ᭟ ᬤ᭄ᬯᬵᬤᬲᬫᬂ᭟

᭑᭓-᭕᭒᭟ ᬉᬡ᭄ᬳᬯᬮᬵᬳᬓᬤᬵᬦᬹᬧᬓᬵᬭᬲᬸᬢ᭄ᬢᬘᬢ᭄ᬢᬵᬮᬷᬲᬓᬂ

៥៦២-៦០១។ សាវត្ថិនិទានំ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “កោ នុ ខោ, ភន្តេ, ហេតុ, កោ បច្ចយោ, យេន មិធេកច្ចោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា ឧណ្ហវលាហកានំ ទេវានំ...បេ... អព្ភវលាហកានំ ទេវានំ...បេ... វាតវលាហកានំ ទេវានំ...បេ... វស្សវលាហកានំ ទេវានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតី”តិ? “ឥធ, ភិក្ខុ, ឯកច្ចោ កាយេន សុចរិតំ ចរតិ, វាចាយ សុចរិតំ ចរតិ, មនសា សុចរិតំ ចរតិ។ តស្ស សុតំ ហោតិ – ‘វស្សវលាហកា ទេវា ទីឃាយុកា វណ្ណវន្តោ សុខពហុលា’តិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘អហោ វតាហំ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា វស្សវលាហកានំ ទេវានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជេយ្យ’ន្តិ។ សោ អន្នំ ទេតិ...បេ... បទីបេយ្យំ ទេតិ។ សោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា វស្សវលាហកានំ ទេវានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតិ។ អយំ ខោ, ភិក្ខុ, ហេតុ, អយំ បច្ចយោ, យេន មិធេកច្ចោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា វស្សវលាហកានំ ទេវានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតី”តិ។ ទ្វេបញ្ញាសមំ។

៥៣។ សីតវលាហកសុត្តំ

៦០២។ សាវត្ថិនិទានំ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “កោ នុ ខោ, ភន្តេ, ហេតុ, កោ បច្ចយោ, យេនេកទា សីតំ ហោតី”តិ? “សន្តិ, ភិក្ខុ, សីតវលាហកា នាម ទេវា។ តេសំ យទា ឯវំ ហោតិ – ‘យំនូន មយំ សកាយ រតិយា វសេយ្យាមា’តិ [រមេយ្យាមាតិ (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។) ឯវមុបរិបិ], តេសំ តំ ចេតោបណិធិមន្វាយ សីតំ ហោតិ។ អយំ ខោ, ភិក្ខុ, ហេតុ, អយំ បច្ចយោ, យេនេកទា សីតំ ហោតី”តិ។ តេបញ្ញាសមំ។

៥៤។ ឧណ្ហវលាហកសុត្តំ

៦០៣។ សាវត្ថិនិទានំ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “កោ នុ ខោ, ភន្តេ, ហេតុ, កោ បច្ចយោ, យេនេកទា ឧណ្ហំ ហោតី”តិ? “សន្តិ, ភិក្ខុ, ឧណ្ហវលាហកា នាម ទេវា។ តេសំ យទា ឯវំ ហោតិ – ‘យំនូន មយំ សកាយ រតិយា វសេយ្យាមា’តិ, តេសំ តំ ចេតោបណិធិមន្វាយ ឧណ្ហំ ហោតិ។ អយំ ខោ, ភិក្ខុ, ហេតុ, អយំ បច្ចយោ, យេនេកទា ឧណ្ហំ ហោតី”តិ។ ចតុបញ្ញាសមំ។

៥៥។ អព្ភវលាហកសុត្តំ

៦០៤។ សាវត្ថិនិទានំ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “កោ នុ ខោ, ភន្តេ, ហេតុ, កោ បច្ចយោ, យេនេកទា អព្ភំ ហោតី”តិ? “សន្តិ, ភិក្ខុ, អព្ភវលាហកា នាម ទេវា។ តេសំ យទា ឯវំ ហោតិ – ‘យំនូន មយំ សកាយ រតិយា វសេយ្យាមា’តិ, តេសំ តំ ចេតោបណិធិមន្វាយ អព្ភំ ហោតិ។ អយំ ខោ, ភិក្ខុ, ហេតុ, អយំ បច្ចយោ, យេនេកទា អព្ភំ ហោតី”តិ។ បញ្ចបញ្ញាសមំ។

៥៦។ វាតវលាហកសុត្តំ

១០៨។ សាវត្ថិនិទានំ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “កោ នុ ខោ, ភន្តេ, ហេតុ, កោ បច្ចយោ, យេនេកទា វាតោ ហោតី”តិ? “សន្តិ, ភិក្ខុ, វាតវលាហកា នាម ទេវា។ តេសំ យទា ឯវំ ហោតិ – ‘យំនូន មយំ សកាយ រតិយា ចរេយ្យាមា’តិ, តេសំ តំ ចេតោបណិធិមន្វាយ វាតោ ហោតិ។ អយំ ខោ, ភិក្ខុ, ហេតុ, អយំ បច្ចយោ, យេនេកទា វាតោ ហោតី”តិ។ ឆប្បញ្ញាសមំ។

៥៧។ វស្សវលាហកសុត្តំ

១០៩។ សាវត្ថិនិទានំ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “កោ នុ ខោ, ភន្តេ, ហេតុ, កោ បច្ចយោ, យេនេកទា ទេវោ វស្សតី”តិ? “សន្តិ, ភិក្ខុ, វស្សវលាហកា នាម ទេវា។ តេសំ យទា ឯវំ ហោតិ – ‘យំនូន មយំ សកាយ រតិយា ចរេយ្យាមា’តិ, តេសំ តំ ចេតោបណិធិមន្វាយ ទេវោ វស្សតិ។ អយំ ខោ, ភិក្ខុ, ហេតុ, អយំ បច្ចយោ, យេនេកទា ទេវោ វស្សតី”តិ។ សត្តបញ្ញាសមំ។

សត្តបញ្ញាសសុត្តន្តំ និដ្ឋិតំ។

វលាហកសំយុត្តំ សមត្តំ។

តស្សុទ្ទានំ –

សុទ្ធិកំ សុចរិតញ្ច, ទាតុបការបញ្ញាសំ;

សីតំ ឧណ្ហញ្ច អព្ភញ្ច, វាតវស្សវលាហកាតិ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១៧។ វច្ឆគោត្តសំយុត្តំ

១។ រូបអញ្ញាណសុត្តំ

៦០៧។ ឯកំ សមយំ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ។ អថ ខោ វច្ឆគោត្តោ បរិព្ពាជកោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវតា សទ្ធិំ សម្មោទិ។ សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ វច្ឆគោត្តោ បរិព្ពាជកោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “កោ នុ ខោ, ភោ គោតម, ហេតុ, កោ បច្ចយោ, យានិមានិ [យានិ ឥមានិ (?)] អនេកវិហិតានិ ទិដ្ឋិគតានិ លោកេ ឧប្បជ្ជន្តិ – សស្សតោ លោកោតិ វា, អសស្សតោ លោកោតិ វា, អន្តវា លោកោតិ វា, អនន្តវា លោកោតិ វា, តំ ជីវំ តំ សរីរន្តិ វា, អញ្ញំ ជីវំ អញ្ញំ សរីរន្តិ វា, ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណាតិ វា, ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណាតិ វា, ហោតិ ច ន ច ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណាតិ វា, នេវ ហោតិ ន ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណាតិ វា”តិ? “រូបេ ខោ, វច្ឆ, អញ្ញាណា, រូបសមុទយេ អញ្ញាណា, រូបនិរោធេ អញ្ញាណា, រូបនិរោធគាមិនិយា បដិបទាយ អញ្ញាណា; ឯវំ យានិមានិ អនេកវិហិតានិ ទិដ្ឋិគតានិ លោកេ ឧប្បជ្ជន្តិ – សស្សតោ លោកោតិ វា...បេ... នេវ ហោតិ ន ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណាតិ វាតិ។ អយំ ខោ, វច្ឆ, ហេតុ, អយំ បច្ចយោ, យានិមានិ [យានិ (សី។), យានិ ឥមានិ (?)] អនេកវិហិតានិ ទិដ្ឋិគតានិ លោកេ ឧប្បជ្ជន្តិ – សស្សតោ លោកោតិ វា, អសស្សតោ លោកោតិ វា...បេ... នេវ ហោតិ ន ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណាតិ វា”តិ។ បឋមំ។

២។ វេទនាអញ្ញាណសុត្តំ

៦០៨។ សាវត្ថិនិទានំ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ វច្ឆគោត្តោ បរិព្ពាជកោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “កោ នុ ខោ, ភោ គោតម, ហេតុ, កោ បច្ចយោ, យានិមានិ អនេកវិហិតានិ ទិដ្ឋិគតានិ លោកេ ឧប្បជ្ជន្តិ – សស្សតោ លោកោតិ វា, អសស្សតោ លោកោតិ វា...បេ... នេវ ហោតិ ន ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណាតិ វា”តិ? “វេទនាយ ខោ, វច្ឆ, អញ្ញាណា, វេទនាសមុទយេ អញ្ញាណា, វេទនានិរោធេ អញ្ញាណា, វេទនានិរោធគាមិនិយា បដិបទាយ អញ្ញាណា; ឯវំ យានិមានិ អនេកវិហិតានិ ទិដ្ឋិគតានិ លោកេ ឧប្បជ្ជន្តិ – សស្សតោ លោកោតិ វា, អសស្សតោ លោកោតិ វា...បេ... នេវ ហោតិ ន ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណាតិ វាតិ។ អយំ ខោ, វច្ឆ, ហេតុ, អយំ បច្ចយោ, យានិមានិ អនេកវិហិតានិ ទិដ្ឋិគតានិ លោកេ ឧប្បជ្ជន្តិ – សស្សតោ លោកោតិ វា, អសស្សតោ លោកោតិ វា...បេ... នេវ ហោតិ ន ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណាតិ វា”តិ។ ទុតិយំ។

៣។ សញ្ញាអញ្ញាណសុត្តំ

៦០៩។ សាវត្ថិនិទានំ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ វច្ឆគោត្តោ បរិព្ពាជកោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “កោ នុ ខោ, ភោ គោតម, ហេតុ, កោ

ປຈ຺ຈເຢາ, ຢານິມານິ ອເນກວິຫິຕານິ ທິຏ຺ຐິຄຕານິ ເລາເກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ – ສສ຺ສເຕາ ເລາເກາຕິ ວາ, ອສສ຺ສເຕາ ເລາເກາຕິ ວາ...ເປ... ເນວ ເຫາຕິ ນ ນ ເຫາຕິ ຕຖາຄເຕາ ປຣໍ ມຣຓາຕິ ວາ”ຕິ? “ສຎ຺ຎາຢ ເຂາ, ວຈ຺ຉ, ອຎ຺ຎາຓາ, ສຎ຺ຎາສມຸທເຢ ອຎ຺ຎາຓາ, ສຎ຺ຎານິເຣາເຘ ອຎ຺ຎາຓາ, ສຎ຺ຎານິເຣາຘຄາມິນິຢາ ປຏິປທາຢ ອຎ຺ຎາຓາ; ເອວມິມານິ ອເນກວິຫິຕານິ ທິຏ຺ຐິຄຕານິ ເລາເກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ – ສສ຺ສເຕາ ເລາເກາຕິ ວາ, ອສສ຺ສເຕາ ເລາເກາຕິ ວາ...ເປ... ເນວ ເຫາຕິ ນ ນ ເຫາຕິ ຕຖາຄເຕາ ປຣໍ ມຣຓາຕິ ວາຕິ. ອຢໍ ເຂາ, ວຈ຺ຉ, ເຫຕຸ, ອຢໍ ປຈ຺ຈເຢາ, ຢານິມານິ ອເນກວິຫິຕານິ ທິຏ຺ຐິຄຕານິ ເລາເກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ – ສສ຺ສເຕາ ເລາເກາຕິ ວາ, ອສສ຺ສເຕາ ເລາເກາຕິ ວາ...ເປ... ເນວ ເຫາຕິ ນ ນ ເຫາຕິ ຕຖາຄເຕາ ປຣໍ ມຣຓາຕິ ວາ”ຕິ. ຕຕິຢໍ.

໔. ສງ຺ຂາຣອຎ຺ຎາຓສຸຕ຺ຕໍ

໖໑໐. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ເນາ ເຂາ ວຈ຺ຉເຄາຕ຺ເຕາ ປຣິພ຺ພາຊເກາ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທເວາຈ – “ເກາ ນຸ ເຂາ, ເຠາ ເຄາຕມ, ເຫຕຸ, ເກາ ປຈ຺ຈເຢາ, ຢານິມານິ ອເນກວິຫິຕານິ ທິຏ຺ຐິຄຕານິ ເລາເກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ – ສສ຺ສເຕາ ເລາເກາຕິ ວາ, ອສສ຺ສເຕາ ເລາເກາຕິ ວາ...ເປ... ເນວ ເຫາຕິ ນ ນ ເຫາຕິ ຕຖາຄເຕາ ປຣໍ ມຣຓາຕິ ວາ”ຕິ? “ສງ຺ຂາເຣສຸ ເຂາ, ວຈ຺ຉ, ອຎ຺ຎາຓາ, ສງ຺ຂາຣສມຸທເຢ ອຎ຺ຎາຓາ, ສງ຺ຂາຣນິເຣາເຘ ອຎ຺ຎາຓາ, ສງ຺ຂາຣນິເຣາຘຄາມິນິຢາ ປຏິປທາຢ ອຎ຺ຎາຓາ; ເອວມິມານິ ອເນກວິຫິຕານິ ທິຏ຺ຐິຄຕານິ ເລາເກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ – ສສ຺ສເຕາ ເລາເກາຕິ ວາ, ອສສ຺ສເຕາ ເລາເກາຕິ ວາ...ເປ... ເນວ ເຫາຕິ ນ ນ ເຫາຕິ ຕຖາຄເຕາ ປຣໍ ມຣຓາຕິ ວາຕິ. ອຢໍ ເຂາ, ວຈ຺ຉ, ເຫຕຸ, ອຢໍ ປຈ຺ຈເຢາ, ຢານິມານິ ອເນກວິຫິຕານິ ທິຏ຺ຐິຄຕານິ ເລາເກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ – ສສ຺ສເຕາ ເລາເກາຕິ ວາ, ອສສ຺ສເຕາ ເລາເກາຕິ ວາ...ເປ... ເນວ ເຫາຕິ ນ ນ ເຫາຕິ ຕຖາຄເຕາ ປຣໍ ມຣຓາຕິ ວາ”ຕິ. ຈຕຸຕ຺ຖໍ.

໕. ວິຎ຺ຎາຓອຎ຺ຎາຓສຸຕ຺ຕໍ

໖໑໑. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ . ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ເນາ ເຂາ ວຈ຺ຉເຄາຕ຺ເຕາ ປຣິພ຺ພາຊເກາ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທເວາຈ – “ເກາ ນຸ ເຂາ, ເຠາ ເຄາຕມ, ເຫຕຸ, ເກາ ປຈ຺ຈເຢາ, ຢານິມານິ ອເນກວິຫິຕານິ ທິຏ຺ຐິຄຕານິ ເລາເກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ – ສສ຺ສເຕາ ເລາເກາຕິ ວາ, ອສສ຺ສເຕາ ເລາເກາຕິ ວາ ...ເປ... ເນວ ເຫາຕິ ນ ນ ເຫາຕິ ຕຖາຄເຕາ ປຣໍ ມຣຓາຕິ ວາ”ຕິ? “ວິຎ຺ຎາເຓ ເຂາ, ວຈ຺ຉ, ອຎ຺ຎາຓາ, ວິຎ຺ຎາຓສມຸທເຢ ອຎ຺ຎາຓາ, ວິຎ຺ຎາຓນິເຣາເຘ ອຎ຺ຎາຓາ, ວິຎ຺ຎາຓນິເຣາຘຄາມິນິຢາ ປຏິປທາຢ ອຎ຺ຎາຓາ; ເອວມິມານິ ອເນກວິຫິຕານິ ທິຏ຺ຐິຄຕານິ ເລາເກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ – ສສ຺ສເຕາ ເລາເກາຕິ ວາ, ອສສ຺ສເຕາ ເລາເກາຕິ ວາ...ເປ... ເນວ ເຫາຕິ ນ ນ ເຫາຕິ ຕຖາຄເຕາ ປຣໍ ມຣຓາຕິ ວາຕິ. ອຢໍ ເຂາ, ວຈ຺ຉ, ເຫຕຸ, ອຢໍ ປຈ຺ຈເຢາ, ຢານິມານິ ອເນກວິຫິຕານິ ທິຏ຺ຐິຄຕານິ ເລາເກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ – ສສ຺ສເຕາ ເລາເກາຕິ ວາ, ອສສ຺ສເຕາ ເລາເກາຕິ ວາ...ເປ... ເນວ ເຫາຕິ ນ ນ ເຫາຕິ ຕຖາຄເຕາ ປຣໍ ມຣຓາຕິ ວາ”ຕິ. ປຎ຺ຈມໍ.

໖-໑໐. ຣູປອທສ຺ສນາທິສຸຕ຺ຕປຎ຺ຈກໍ

៦១២-៦១៦. សាវត្ថិនិទានំ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ វច្ឆគោត្តោ បរិព្វាជកោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “កោ នុ ខោ, ភោ គោតម, ហេតុ, កោ បច្ចយោ, យានិមានិ អនេកវិហិតានិ ទិដ្ឋិគតានិ លោកេ ឧប្បជ្ជន្តិ – សស្សតោ លោកោតិ វា, អសស្សតោ លោកោតិ វា...បេ... នេវ ហោតិ ន ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណាតិ វា”តិ? រូបេ ខោ, វច្ឆ, អទស្សនា...បេ... រូបនិរោធគាមិនិយា បដិបទាយ អទស្សនា...បេ... វេទនាយ ... សញ្ញាយ ... សង្ខារេសុ ខោ, វច្ឆ, អទស្សនា...បេ... វិញ្ញាណេ ខោ, វច្ឆ, អទស្សនា...បេ... វិញ្ញាណនិរោធគាមិនិយា បដិបទាយ អទស្សនា...បេ...។ ទសមំ។

១១-១៥. រូបអនភិសមយាទិសុត្តបញ្ចកំ

៦១៧-៦២១. សាវត្ថិនិទានំ។ រូបេ ខោ, វច្ឆ, អនភិសមយា...បេ... រូបនិរោធគាមិនិយា បដិបទាយ អនភិសមយា...បេ...។

សាវត្ថិនិទានំ។ វេទនាយ ខោ, វច្ឆ, អនភិសមយា...បេ...។

សាវត្ថិនិទានំ។ សញ្ញាយ ខោ, វច្ឆ, អនភិសមយា...បេ...។

សាវត្ថិនិទានំ។ សង្ខារេសុ ខោ, វច្ឆ, អនភិសមយា...បេ...។

សាវត្ថិនិទានំ។ វិញ្ញាណេ ខោ, វច្ឆ, អនភិសមយា...បេ...។ បន្នរសមំ។

១៦-២០. រូបអននុពោធាទិសុត្តបញ្ចកំ

៦២២-៦២៦. សាវត្ថិនិទានំ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ វច្ឆគោត្តោ បរិព្វាជកោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – កោ នុ ខោ, ភោ គោតម, ហេតុ, កោ បច្ចយោ...បេ... រូបេ ខោ, វច្ឆ, អននុពោធា...បេ... រូបនិរោធគាមិនិយា បដិបទាយ អននុពោធា...បេ...។

សាវត្ថិនិទានំ។ វេទនាយ ខោ, វច្ឆ...បេ...។

សាវត្ថិនិទានំ។ សញ្ញាយ ខោ, វច្ឆ...បេ...។

សាវត្ថិនិទានំ។ សង្ខារេសុ ខោ, វច្ឆ...បេ...។

ឃាចត្តិកិដាត៌ ចិញ្ញាណេ តោ, ចក្ខុ អជ្ឈត្តិកា...បេ... ចិញ្ញាណតិរោឆកាយិកិយា បដិបដាយ អជ្ឈត្តិកា៌ ចឹងពិ៍

១៨-១៤៍ រូបអប្បដិឃេចនាទិសុត្តបញ្ហាក៌

៩១៥-៩២៨៍ ឃាចត្តិកិដាត៌ កោ តុ តោ, កា កោតយ, ហេតុ, កោ បច្ចេយា...បេ...៍ រូបេ តោ, ចក្ខុ, អប្បដិឃេចនា...បេ... ចិញ្ញាណេ តោ, ចក្ខុ, អប្បដិឃេចនា...បេ...៍ បញ្ចចឹងពិ៍

១៩-២០៍ រូបអសល្លក្ខណាទិសុត្តបញ្ហាក៌

៩២១-៩២៩៍ ឃាចត្តិកិដាត៌ រូបេ តោ, ចក្ខុ, អសល្លក្ខណា...បេ... ចិញ្ញាណេ តោ, ចក្ខុ, អសល្លក្ខណា...បេ...៍ ពឹងពិ៍

២៨-២៤៍ រូបអត្តបលក្ខណាទិសុត្តបញ្ហាក៌

៩២៥-៩៣៨៍ ឃាចត្តិកិដាត៌ ៍ រូបេ តោ, ចក្ខុ, អត្តបលក្ខណា...បេ... ចិញ្ញាណេ តោ, ចក្ខុ, អត្តបលក្ខណា...បេ...៍ បញ្ចពឹងពិ៍

២៩-៣០៍ រូបអប្បត្តបលក្ខណាទិសុត្តបញ្ហាក៌

៩៣១-៩៣៩៍ ឃាចត្តិកិដាត៌ ៍ រូបេ តោ, ចក្ខុ, អប្បត្តបលក្ខណា...បេ... ចិញ្ញាណេ តោ, ចក្ខុ, អប្បត្តបលក្ខណា...បេ...៍ ចត្តាលីសពិ៍

៣៨-៣៤៍ រូបអសយេបក្ខណាទិសុត្តបញ្ហាក៌

៩៣៥-៩៤៨៍ ឃាចត្តិកិដាត៌ រូបេ តោ, ចក្ខុ, អសយេបក្ខណា...បេ... ចិញ្ញាណេ តោ, ចក្ខុ, អសយេបក្ខណា...បេ...៍ បញ្ចចត្តាលីសពិ៍

៣៩-៤០៍ រូបអប្បត្តេបក្ខណាទិសុត្តបញ្ហាក៌

៩៤១-៩៤៩៍ ឃាចត្តិកិដាត៌ ៍ រូបេ តោ, ចក្ខុ, អប្បត្តេបក្ខណា...បេ... ចិញ្ញាណេ តោ, ចក្ខុ, អប្បត្តេបក្ខណា...បេ...៍ បញ្ញាសពិ៍

៤៨-៤៣៍ រូបអប្បច្ចក្ខកម្មាទិសុត្តចតុក្កំ

១៨៩-១៩០។ សាវត្ថិនិទានំ។ អថ ខោ វច្ឆគោត្តោ បរិព្ពាជកោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវតា សទ្ធិំ សម្មោទិ។ សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ វច្ឆគោត្តោ បរិព្ពាជកោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – "កោ នុ ខោ, ភោ គោតម, ហេតុ, កោ បច្ចយោ, យានិមានិ អនេកវិហិតានិ ទិដ្ឋិគតានិ លោកេ ឧប្បជ្ជន្តិ – សស្សតោ លោកោតិ វា…បេ… នេវ ហោតិ ន ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណាតិ វា"តិ? រូបេ ខោ, វច្ឆ, អប្បច្ចក្ខកម្មា, រូបសមុទយេ អប្បច្ចក្ខកម្មា , រូបនិរោធេ អប្បច្ចក្ខកម្មា, រូបនិរោធគាមិនិយា បដិបទាយ អប្បច្ចក្ខកម្មា…បេ…។

សាវត្ថិនិទានំ ។ វេទនាយ ខោ, វច្ឆ, អប្បច្ចក្ខកម្មា…បេ… វេទនានិរោធគាមិនិយា បដិបទាយ អប្បច្ចក្ខកម្មា…បេ…។

សាវត្ថិនិទានំ។ សញ្ញាយ ខោ, វច្ឆ, អប្បច្ចក្ខកម្មា…បេ… សញ្ញានិរោធគាមិនិយា បដិបទាយ អប្បច្ចក្ខកម្មា…បេ…។

សាវត្ថិនិទានំ ។ សង្ខារេសុ ខោ, វច្ឆ, អប្បច្ចក្ខកម្មា…បេ… សង្ខារនិរោធគាមិនិយា បដិបទាយ អប្បច្ចក្ខកម្មា…បេ…។ ចតុបញ្ញាសមំ។

៥៥។ វិញ្ញាណអប្បច្ចក្ខកម្មសុត្តំ

១៩១។ សាវត្ថិនិទានំ។ "វិញ្ញាណេ ខោ, វច្ឆ, អប្បច្ចក្ខកម្មា, វិញ្ញាណសមុទយេ អប្បច្ចក្ខកម្មា, វិញ្ញាណនិរោធេ អប្បច្ចក្ខកម្មា, វិញ្ញាណនិរោធគាមិនិយា បដិបទាយ អប្បច្ចក្ខកម្មា; ឯវមិមានិ អនេកវិហិតានិ ទិដ្ឋិគតានិ លោកេ ឧប្បជ្ជន្តិ – សស្សតោ លោកោតិ វា, អសស្សតោ លោកោតិ វា…បេ… នេវ ហោតិ ន ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណាតិ វាតិ។ អយំ ខោ, វច្ឆ, ហេតុ, អយំ បច្ចយោ , យានិមានិ អនេកវិហិតានិ ទិដ្ឋិគតានិ លោកេ ឧប្បជ្ជន្តិ – សស្សតោ លោកោតិ វា, អសស្សតោ លោកោតិ វា, អន្តវា លោកោតិ វា, អនន្តវា លោកោតិ វា, តំ ជីវំ តំ សរីរន្តិ វា, អញ្ញំ ជីវំ អញ្ញំ សរីរន្តិ វា, ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណាតិ វា, ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណាតិ វា, ហោតិ ច ន ច ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណាតិ វា, នេវ ហោតិ ន ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណាតិ វា"តិ។ បញ្ចបញ្ញាសមំ។

វច្ឆគោត្តសំយុត្តំ សមត្តំ។

តស្សុទ្ទានំ –

អញ្ញាណា អទស្សនា ចេវ, អនភិសមយា អននុពោធា;

អប្បដិវេធា អសល្លក្ខណា, អនុបលក្ខណេន អប្បច្ចុបលក្ខណា;

អសយឥបក្លហា អប្យក្កឥបក្លហា, អប្យក្កក្លកយ្តិ៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១៧៉ ឈាភសំយុត្តំ

១៉ នយាឌិមូលកនយាបត្តិឫត្តំ

៩៩១៉ សាចត្ថិតិគាត៉ ៉ “ចត្តារោយេ, ភិក្លចេ, ឈាឃិ៉ កតយេ ចត្តារោ? ខ្ពុឆ , ភិក្លចេ, ឲកធ្ឋោ ឈាឃឹ នយាឌិស្ទិ នយាឌិក្យនលោ ហោតិ, ត នយាឌិស្ទិ នយាបត្តិក្យនលោ៉ ខ្ពុឆ បត, ភិក្លចេ, ឲកធ្ឋោ ឈាឃឹ នយាឌិស្ទិ នយាបត្តិក្យនលោ ហោតិ, ត នយាឌិស្ទិ នយាឌិក្យនលោ៉ ខ្ពុឆ បត, ភិក្លចេ, ឲកធ្ឋោ ឈាឃឹ តេច នយាឌិស្ទិ នយាឌិក្យនលោ ហោតិ, ត ច នយាឌិស្ទិ នយាបត្តិក្យនលោ៉ ខ្ពុឆ បត, ភិក្លចេ, ឲកធ្ឋោ ឈាឃឹ នយាឌិស្ទិ នយាឌិក្យនលោ ច ហោតិ, នយាឌិស្ទិ នយាបត្តិក្យនលោ ច៉ ត(ត, ភិក្លចេ, ឃ្វាឃំ ឈាឃឹ នយាឌិស្ទិ នយាឌិក្យនលោ ច ហោតិ នយាឌិស្ទិ នយាបត្តិក្យនលោ ច អយំ ខ្ពុយេនំ ចត្យត្ថំ ឈាឃឹតំ អក្កោ ច នេដ្ឋោ ច យោក្លោ [បរិយោក្លោ (ឃ្យា៉ ក៌៉) ឲចយុបរិបិ] ច ក្តូយោ ច បចេរោ ច៉ នេឃ្យផាបិ, ភិក្លចេ, កចា ឍិទំ, ឍិរយ្យាគឆិ, គឆិយ្យាគចតឹតំ, គចតឹតយ្យាឃបិ្យ, នបិ្យយ្យា នបិ្យនេណ្ឌោ ត(ត អក្កុយក្លាឃតិ; ឲចរេយច ពោ, ភិក្លចេ, ឃ្វាឃំ ឈាឃឹ នយាឌិស្ទិ នយាឌិក្យនលោ ច ហោតិ នយាឌិស្ទិ នយាបត្តិក្យនលោ ច អយំ ខ្ពុយេនំ ចត្យត្ថំ ឈាឃឹតំ អក្កោ ច នេដ្ឋោ ច យោក្លោ ច ក្តូយោ ច បចេរោ ចា”តិ៉ បឆមំ៉

២៉ នយាឌិមូលកឋិតិឫត្តំ

៩៩២៉ សាចត្ថិតិគាត៉ “ចត្តារោយេ, ភិក្លចេ, ឈាឃិ៉ កតយេ ចត្តារោ? ខ្ពុឆ, ភិក្លចេ, ឲកធ្ឋោ ឈាឃឹ នយាឌិស្ទិ នយាឌិក្យនលោ ហោតិ, ត នយាឌិស្ទិ ឋិតិក្យនលោ៉ ខ្ពុឆ បត, ភិក្លចេ, ឲកធ្ឋោ ឈាឃឹ នយាឌិស្ទិ ឋិតិក្យនលោ ហោតិ, ត នយាឌិស្ទិ នយាឌិក្យនលោ៉ ខ្ពុឆ បត, ភិក្លចេ, ឲកធ្ឋោ ឈាឃឹ តេច នយាឌិស្ទិ នយាឌិក្យនលោ ហោតិ, ត ច នយាឌិស្ទិ ឋិតិក្យនលោ៉ ខ្ពុឆ បត, ភិក្លចេ, ឲកធ្ឋោ ឈាឃឹ នយាឌិស្ទិ នយាឌិក្យនលោ ច ហោតិ , នយាឌិស្ទិ ឋិតិក្យនលោ ច៉ ត(ត, ភិក្លចេ, ឃ្វាឃំ ឈាឃឹ នយាឌិស្ទិ នយាឌិក្យនលោ ច ហោតិ នយាឌិស្ទិ ឋិតិក្យនលោ ច អយំ ខ្ពុយេនំ ចត្យត្ថំ ឈាឃឹតំ អក្កោ ច នេដ្ឋោ ច យោក្លោ ច ក្តូយោ ច បចេរោ ច៉ នេឃ្យផាបិ, ភិក្លចេ, កចា ឍិទំ, ឍិរយ្យាគឆិ, គឆិយ្យាគចតឹតំ, គចតឹតយ្យាឃបិ្យ, នបិ្យយ្យានបិ្យនេណ្ឌោ ត(ត អក្កុយក្លាឃតិ; ឲចរេយច ពោ, ភិក្លចេ, ឃ្វាឃំ ឈាឃឹ នយាឌិស្ទិ នយាឌិក្យនលោ ច ហោតិ នយាឌិស្ទិ ឋិតិក្យនលោ ច អយំ ខ្ពុយេនំ ចត្យត្ថំ ឈាឃឹតំ អក្កោ ច នេដ្ឋោ ច យោក្លោ ច ក្តូយោ ច បចេរោ ចា”តិ៉ ឌុតិយំ៉

៣៉ នយាឌិមូលកឌុដ្ឋាគឫត្តំ

៩៩៣៉ សាចត្ថិតិគាត៉ “ចត្តារោយេ, ភិក្លចេ, ឈាឃិ៉ កតយេ ចត្តារោ? ខ្ពុឆ, ភិក្លចេ, ឲកធ្ឋោ ឈាឃឹ នយាឌិស្ទិ នយាឌិក្យនលោ ហោតិ, ត នយាឌិស្ទិ ឌុដ្ឋាគក្យនលោ៉ ខ្ពុឆ បត, ភិក្លចេ, ឲកធ្ឋោ ឈាឃឹ នយាឌិស្ទិ ឌុដ្ឋាគក្យនលោ ហោតិ, ត នយាឌិស្ទិ នយាឌិក្យនលោ៉ ខ្ពុឆ បត,

ກິກ្ខູເຈ, ຈຸກເຈ້ ຜນາຍື ເກຢ ນຍາຄິນ້ິ ນຍາຄິກຸນເລີ ເທາຕິ, ກ ຢ ນຍາຄິນ້ິ ຈຸຊ້າກກຸນເລີ ຖຼຊ ບກ, ກິກ្ខູເຈ, ຈຸກເຈ້ ຜນາຍື ນຍາຄິນ້ິ ນຍາຄິກຸນເລີ ຢ ເທາຕິ, ນຍາຄິນ້ິ ຈຸຊ້າກກຸນເລີ ຢ ຕຸ(ຕ, ກິກ្ខູເຈ, ຜູາຜໍ ຜນາຍື ນຍາຄິນ້ິ ນຍາຄິກຸນເລີ ຢ ເທາຕິ ນຍາຄິນ້ິ ຈຸຊ້າກກຸນເລີ ຢ ອຜໍ ຖຼເຍນໍ ຢຕຸກໍ ຜນາຍືກໍ ອເຖ້າ ຢ ເນເຊ້າ ຢ ເຍາເຖ້າ ຢ ຊູກເຍາ ຢ ບເຢເຣາ ຢໍ ເນຍູຈາບິ, ກິກ្ខູເຈ, ກຢາ ລີເວ...ເບ... ບເຢເຣາ ຢາ"ຕິ ຕຕິຜໍ

ຣໍ ນຍາຄິຍູລກກລິ້ຕານຸຕູ

໑໑໕ໍ ນາຍຕູິກິຊາກໍ "ຢຕູາເຣາເຍ, ກິກ្ខູເຈ, ຜນາຍືໍ ກຕເຍ ຢຕູາເຣາ? ຖຼຊ, ກິກ្ខູເຈ, ຈຸກເຈ້ ຜນາຍື ນຍາຄິນ້ິ ນຍາຄິກຸນເລີ ເທາຕິ, ກ ນຍາຄິນ້ິ ກລິ້ຕກຸນເລີ ຖຼຊ ບກ, ກິກ្ខູເຈ, ຈຸກເຈ້ ຜນາຍື ນຍາຄິນ້ິ ກລິ້ຕກຸນເລີ ເທາຕິ, ກ ນຍາຄິນ້ິ ນຍາຄິກຸນເລີ ຖຼຊ ບກ, ກິກ្ខູເຈ, ຈຸກເຈ້ ຜນາຍື ເກຢ ນຍາຄິນ້ິ ນຍາຄິກຸນເລີ ເທາຕິ, ກ ຢ ນຍາຄິນ້ິ ກລິ້ຕກຸນເລີ ຖຼຊ ບກ, ກິກ្ខູເຈ, ຈຸກເຈ້ ຜນາຍື ນຍາຄິນ້ິ ນຍາຄິກຸນເລີ ຢ ເທາຕິ, ນຍາຄິນ້ິ ກລິ້ຕກຸນເລີ ຢ ຕຸ(ຕ, ກິກ្ខູເຈ, ຜູາຜໍ ຜນາຍື ນຍາຄິນ້ິ ນຍາຄິກຸນເລີ ຢ ເທາຕິ ນຍາຄິນ້ິ ກລິ້ຕກຸນເລີ ຢ ອຜໍ ຖຼເຍນໍ ຢຕຸກໍ ຜນາຍືກໍ ອເຖ້າ ຢ ເນເຊ້າ ຢ ເຍາເຖ້າ ຢ ຊູກເຍາ ຢ ບເຢເຣາ ຢໍ ເນຍູຈາບິ, ກິກ្ខູເຈ, ກຢາ ລີເວ...ເບ... ບເຢເຣາ ຢາ"ຕິ ຢຕຸຕູໍ

໕ໍ ນຍາຄິຍູລກອາເຣຍູຫນຸຕູ

໑໑໑ໍ ນາຍຕູິກິຊາກໍ ໍ "ຢຕູາເຣາເຍ, ກິກ្ខູເຈ, ຜນາຍືໍ ກຕເຍ ຢຕູາເຣາ? ຖຼຊ, ກິກ្ខູເຈ, ຈຸກເຈ້ ຜນາຍື ນຍາຄິນ້ິ ນຍາຄິກຸນເລີ ເທາຕິ, ກ ນຍາຄິນ້ິ ອາເຣຍູຫກຸນເລີ ຖຼຊ ບກ, ກິກ្ខູເຈ, ຈຸກເຈ້ ຜນາຍື ນຍາຄິນ້ິ ອາເຣຍູຫກຸນເລີ ເທາຕິ, ກ ນຍາຄິນ້ິ ນຍາຄິກຸນເລີ ຖຼຊ ບກ, ກິກ្ខູເຈ, ຈຸກເຈ້ ຜນາຍື ເກຢ ນຍາຄິນ້ິ ນຍາຄິກຸນເລີ ເທາຕິ, ກ ຢ ນຍາຄິນ້ິ ອາເຣຍູຫກຸນເລີ ຖຼຊ ບກ, ກິກ្ខູເຈ, ຈຸກເຈ້ ຜນາຍື ນຍາຄິນ້ິ ນຍາຄິກຸນເລີ ຢ ເທາຕິ, ນຍາຄິນ້ິ ອາເຣຍູຫກຸນເລີ ຢ ຕຸ(ຕ, ກິກ្ខູເຈ, ຜູາຜໍ ຜນາຍື ນຍາຄິນ້ິ ນຍາຄິກຸນເລີ ຢ ເທາຕິ ນຍາຄິນ້ິ ອາເຣຍູຫກຸນເລີ ຢ ອຜໍ ຖຼເຍນໍ ຢຕຸກໍ ຜນາຍືກໍ ອເຖ້າ ຢ ເນເຊ້າ ຢ ເຍາເຖ້າ ຢ ຊູກເຍາ ຢ ບເຢເຣາ ຢໍ ເນຍູຈາບິ, ກິກ្ខູເຈ, ກຢາ ລີເວ...ເບ... ບເຢເຣາ ຢາ"ຕິ ບຊູາຍໍ

໑ໍ ນຍາຄິຍູລກເກາຢຣນຸຕູ

໑໑ລໍ ນາຍຕູິກິຊາກໍ "ຢຕູາເຣາເຍ, ກິກ្ខູເຈ, ຜນາຍືໍ ກຕເຍ ຢຕູາເຣາ? ຖຼຊ, ກິກ្ខູເຈ, ຈຸກເຈ້ ຜນາຍື ນຍາຄິນ້ິ ນຍາຄິກຸນເລີ ເທາຕິ, ກ ນຍາຄິນ້ິ ເກາຢຣກຸນເລີ ຖຼຊ ບກ, ກິກ្ខູເຈ, ຈຸກເຈ້ ຜນາຍື ນຍາຄິນ້ິ ເກາຢຣກຸນເລີ ເທາຕິ, ກ ນຍາຄິນ້ິ ນຍາຄິກຸນເລີ ຖຼຊ ບກ, ກິກ្ខູເຈ, ຈຸກເຈ້ ຜນາຍື ເກຢ ນຍາຄິນ້ິ ນຍາຄິກຸນເລີ ເທາຕິ, ກ ຢ ນຍາຄິນ້ິ ເກາຢຣກຸນເລີ ຖຼຊ ບກ, ກິກ្ខູເຈ, ຈຸກເຈ້ ຜນາຍື ນຍາຄິນ້ິ ນຍາຄິກຸນເລີ ຢ ເທາຕິ, ນຍາຄິນ້ິ ເກາຢຣກຸນເລີ ຢ ຕຸ(ຕ, ກິກ្ខູເຈ, ຜູາຜໍ ຜນາຍື ນຍາຄິນ້ິ ນຍາຄິກຸນເລີ ຢ

ហោតិ សមាធិស្មិំ គោចរកុសលោ ច អយំ ឥមេសំ ចតុន្នំ ឈាយីនំ អគ្គោ ច សេដ្ឋោ ច មោក្ខោ ច ឧត្តមោ ច បវរោ ច។ សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, គវា ខីរំ…បេ… បវរោ ចា”តិ។ ឆដ្ឋំ។

៧. សមាធិមូលកអភិនីហារសុត្តំ

១១៨. សាវត្ថិនិទានំ ។ “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, ឈាយី។ កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ ឈាយី សមាធិស្មិំ សមាធិកុសលោ ហោតិ, ន សមាធិស្មិំ អភិនីហារកុសលោ។ ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ ឈាយី សមាធិស្មិំ អភិនីហារកុសលោ ហោតិ, ន សមាធិស្មិំ សមាធិកុសលោ។ ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ ឈាយី នេវ សមាធិស្មិំ សមាធិកុសលោ ហោតិ, ន ច សមាធិស្មិំ អភិនីហារកុសលោ ។ ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ ឈាយី សមាធិស្មិំ សមាធិកុសលោ ច ហោតិ, សមាធិស្មិំ អភិនីហារកុសលោ ច។ តត្រ, ភិក្ខវេ, យ្វាយំ ឈាយី សមាធិស្មិំ សមាធិកុសលោ ច ហោតិ សមាធិស្មិំ អភិនីហារកុសលោ ច អយំ ឥមេសំ ចតុន្នំ ឈាយីនំ អគ្គោ ច សេដ្ឋោ ច មោក្ខោ ច ឧត្តមោ ច បវរោ ច។ សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, គវា ខីរំ…បេ… បវរោ ចា”តិ។ សត្តមំ។

៨. សមាធិមូលកសក្កច្ចការីសុត្តំ

១១៩. សាវត្ថិនិទានំ។ “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, ឈាយី។ កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ ឈាយី សមាធិស្មិំ សមាធិកុសលោ ហោតិ, ន សមាធិស្មិំ សក្កច្ចការី។ ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ ឈាយី សមាធិស្មិំ សក្កច្ចការី ហោតិ, ន សមាធិស្មិំ សមាធិកុសលោ។ ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ ឈាយី នេវ សមាធិស្មិំ សមាធិកុសលោ ហោតិ, ន ច សមាធិស្មិំ សក្កច្ចការី។ ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ ឈាយី សមាធិស្មិំ សមាធិកុសលោ ច ហោតិ, សមាធិស្មិំ សក្កច្ចការី ច។ តត្រ, ភិក្ខវេ, យ្វាយំ ឈាយី សមាធិស្មិំ សមាធិកុសលោ ច ហោតិ សមាធិស្មិំ សក្កច្ចការី ច អយំ ឥមេសំ ចតុន្នំ ឈាយីនំ អគ្គោ ច សេដ្ឋោ ច មោក្ខោ ច ឧត្តមោ ច បវរោ ច។ សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, គវា ខីរំ…បេ… បវរោ ចា”តិ។ អដ្ឋមំ។

៩. សមាធិមូលកសាតច្ចការីសុត្តំ

១២០. សាវត្ថិនិទានំ។ “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, ឈាយី។ កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ ឈាយី សមាធិស្មិំ សមាធិកុសលោ ហោតិ, ន សមាធិស្មិំ សាតច្ចការី។ ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ ឈាយី សមាធិស្មិំ សាតច្ចការី ហោតិ, ន សមាធិស្មិំ សមាធិកុសលោ។ ឥធ បន , ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ ឈាយី នេវ សមាធិស្មិំ សមាធិកុសលោ ហោតិ, ន ច សមាធិស្មិំ សាតច្ចការី។ ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ ឈាយី សមាធិស្មិំ សមាធិកុសលោ ច ហោតិ, សមាធិស្មិំ សាតច្ចការី ច។ តត្រ, ភិក្ខវេ, យ្វាយំ ឈាយី សមាធិស្មិំ សមាធិកុសលោ ច ហោតិ, សមាធិស្មិំ សាតច្ចការី ច អយំ ឥមេសំ ចតុន្នំ ឈាយីនំ អគ្គោ ច សេដ្ឋោ ច មោក្ខោ ច ឧត្តមោ ច បវរោ ច។ សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, គវា ខីរំ…បេ… បវរោ ចា”តិ។ នវមំ។

໑໐. ສມາຘິມູລກສປ຺ປາຍກາຣີສຸຕ຺ຕໍ

໓໕໑. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ. "ຈຕ຺ຕາໂຣເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ຌາຍີ. ກຕເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ຌາຍີ ສມາຘິສ຺ມິໍ ສມາຘິກຸສໂລ ໂຫຕິ, ນ ສມາຘິສ຺ມິໍ ສປ຺ປາຍກາຣີ. ອິຘ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ຌາຍີ ສມາຘິສ຺ມິໍ ສປ຺ປາຍກາຣີ ໂຫຕິ, ນ ສມາຘິສ຺ມິໍ ສມາຘິກຸສໂລ. ອິຘ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ຌາຍີ ເນວ ສມາຘິສ຺ມິໍ ສມາຘິກຸສໂລ ໂຫຕິ, ນ ຈ ສມາຘິສ຺ມິໍ ສປ຺ປາຍກາຣີ. ອິຘ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ຌາຍີ ສມາຘິສ຺ມິໍ ສມາຘິກຸສໂລ ຈ ໂຫຕິ, ສມາຘິສ຺ມິໍ ສປ຺ປາຍກາຣີ ຈ. ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍ຺ວາຍໍ ຌາຍີ ສມາຘິສ຺ມິໍ ສມາຘິກຸສໂລ ຈ ໂຫຕິ ສມາຘິສ຺ມິໍ ສປ຺ປາຍກາຣີ ຈ ອຍໍ ອິເມສໍ ຈຕຸນ຺ນໍ ຌາຍີນໍ ອຄ຺ໂຄ ຈ ເສຏ຺ໂຐ ຈ ໂມກ຺ໂຂ ຈ ອຸຕ຺ຕໂມ ຈ ປວໂຣ ຈ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຄວາ ຂີຣໍ…ເປ… ປວໂຣ ຈາ"ຕິ. ທສມໍ. (ສມາຘິມູລກໍ.)

໑໑. ສມາປຕ຺ຕິມູລກຐິຕິສຸຕ຺ຕໍ

໓໕໒. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ. "ຈຕ຺ຕາໂຣເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ຌາຍີ. ກຕເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ຌາຍີ ສມາຘິສ຺ມິໍ ສມາປຕ຺ຕິກຸສໂລ ໂຫຕິ, ນ ສມາຘິສ຺ມິໍ ຐິຕິກຸສໂລ. ອິຘ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ຌາຍີ ສມາຘິສ຺ມິໍ ຐິຕິກຸສໂລ ໂຫຕິ, ນ ສມາຘິສ຺ມິໍ ສມາປຕ຺ຕິກຸສໂລ. ອິຘ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ຌາຍີ ເນວ ສມາຘິສ຺ມິໍ ສມາປຕ຺ຕິກຸສໂລ ໂຫຕິ, ນ ຈ ສມາຘິສ຺ມິໍ ຐິຕິກຸສໂລ. ອິຘ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ຌາຍີ ສມາຘິສ຺ມິໍ ສມາປຕ຺ຕິກຸສໂລ ຈ ໂຫຕິ, ສມາຘິສ຺ມິໍ ຐິຕິກຸສໂລ ຈ. ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍ຺ວາຍໍ ຌາຍີ ສມາຘິສ຺ມິໍ ສມາປຕ຺ຕິກຸສໂລ ຈ ໂຫຕິ, ສມາຘິສ຺ມິໍ ຐິຕິກຸສໂລ ຈ ອຍໍ ອິເມສໍ ຈຕຸນ຺ນໍ ຌາຍີນໍ ອຄ຺ໂຄ ຈ ເສຏ຺ໂຐ ຈ ໂມກ຺ໂຂ ຈ ອຸຕ຺ຕໂມ ຈ ປວໂຣ ຈ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຄວາ ຂີຣໍ…ເປ… ປວໂຣ ຈາ"ຕິ. ເອກາທສມໍ.

໑໒. ສມາປຕ຺ຕິມູລກວຸຏ຺ຐານສຸຕ຺ຕໍ

໓໕໓. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ. "ຈຕ຺ຕາໂຣເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ຌາຍີ. ກຕເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ຌາຍີ ສມາຘິສ຺ມິໍ ສມາປຕ຺ຕິກຸສໂລ ໂຫຕິ, ນ ສມາຘິສ຺ມິໍ ວຸຏ຺ຐານກຸສໂລ. ອິຘ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ຌາຍີ ສມາຘິສ຺ມິໍ ວຸຏ຺ຐານກຸສໂລ ໂຫຕິ, ນ ສມາຘິສ຺ມິໍ ສມາປຕ຺ຕິກຸສໂລ. ອິຘ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ຌາຍີ ເນວ ສມາຘິສ຺ມິໍ ສມາປຕ຺ຕິກຸສໂລ ໂຫຕິ, ນ ຈ ສມາຘິສ຺ມິໍ ວຸຏ຺ຐານກຸສໂລ. ອິຘ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ຌາຍີ ສມາຘິສ຺ມິໍ ສມາປຕ຺ຕິກຸສໂລ ຈ ໂຫຕິ, ສມາຘິສ຺ມິໍ ວຸຏ຺ຐານກຸສໂລ ຈ. ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍ຺ວາຍໍ ຌາຍີ …ເປ… ປວໂຣ ຈາ"ຕິ. ທ຺ວາທສມໍ.

໑໓. ສມາປຕ຺ຕິມູລກກລ຺ລິຕສຸຕ຺ຕໍ

៦៧៤. សាវត្ថិនិទានំ. “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, ឈាយី. កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ ឈាយី សមាធិស្មិំ សមាបត្តិកុសលោ ហោតិ, ន សមាធិស្មិំ កល្លិតកុសលោ. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ ឈាយី សមាធិស្មិំ កល្លិតកុសលោ ហោតិ, ន សមាធិស្មិំ សមាបត្តិកុសលោ. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ ឈាយី នេវ សមាធិស្មិំ សមាបត្តិកុសលោ ហោតិ, ន ច សមាធិស្មិំ កល្លិតកុសលោ. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ ឈាយី សមាធិស្មិំ សមាបត្តិកុសលោ ច ហោតិ, សមាធិស្មិំ កល្លិតកុសលោ ច. តត្រ...បេ... បវរោ ចា”តិ. តេរសមំ.

១៤. សមាបត្តិមូលកអារម្មណសុត្តំ

៦៧៥. សាវត្ថិនិទានំ. “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, ឈាយី. កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ ឈាយី សមាធិស្មិំ សមាបត្តិកុសលោ ហោតិ, ន សមាធិស្មិំ អារម្មណកុសលោ. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ ឈាយី សមាធិស្មិំ អារម្មណកុសលោ ហោតិ, ន សមាធិស្មិំ សមាបត្តិកុសលោ. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ ឈាយី នេវ សមាធិស្មិំ សមាបត្តិកុសលោ ហោតិ, ន ច សមាធិស្មិំ អារម្មណកុសលោ. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ ឈាយី សមាធិស្មិំ សមាបត្តិកុសលោ ច ហោតិ, សមាធិស្មិំ អារម្មណកុសលោ ច. តត្រ...បេ... បវរោ ចា”តិ. ចុទ្ទសមំ.

១៥. សមាបត្តិមូលកគោចរសុត្តំ

៦៧៦. សាវត្ថិនិទានំ. “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, ឈាយី. កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ ឈាយី សមាធិស្មិំ សមាបត្តិកុសលោ ហោតិ, ន សមាធិស្មិំ គោចរកុសលោ. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ ឈាយី សមាធិស្មិំ គោចរកុសលោ ហោតិ, ន សមាធិស្មិំ សមាបត្តិកុសលោ. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ ឈាយី នេវ សមាធិស្មិំ សមាបត្តិកុសលោ ហោតិ, ន ច សមាធិស្មិំ គោចរកុសលោ. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ ឈាយី សមាធិស្មិំ សមាបត្តិកុសលោ ច ហោតិ, សមាធិស្មិំ គោចរកុសលោ ច. តត្រ...បេ... បវរោ ចា”តិ. បន្នរសមំ.

១៦. សមាបត្តិមូលកអភិនីហារសុត្តំ

៦៧៧. សាវត្ថិនិទានំ. “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, ឈាយី. កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ ឈាយី សមាធិស្មិំ សមាបត្តិកុសលោ ហោតិ, ន សមាធិស្មិំ អភិនីហារកុសលោ. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ ឈាយី សមាធិស្មិំ អភិនីហារកុសលោ ហោតិ, ន សមាធិស្មិំ សមាបត្តិកុសលោ. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ ឈាយី នេវ សមាធិស្មិំ សមាបត្តិកុសលោ ហោតិ, ន ច សមាធិស្មិំ អភិនីហារកុសលោ. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ ឈាយី សមាធិស្មិំ សមាបត្តិកុសលោ ច ហោតិ, សមាធិស្មិំ អភិនីហារកុសលោ ច. តត្រ...បេ... បវរោ ចា”តិ. សោឡសមំ.

១៤៍ ឧយាបត្តិមូលកសក្កច្ចសុត្ត

៩៤៤័ សាចត្ថិតិទាត់ “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, ពលានិ។ កតមានិ ចត្តារិ? ឆ្លង, ភិក្ខវេ, ឲកច្ចេ ពលានិ ឧយានិយ្យំ ឧយាបត្តិក្យុសលៅ ហោតិ, ត ឧយានិយ្យំ ឧក្កច្ចការី។ ឆ្លង បត, ភិក្ខវេ, ឲកច្ចេ ពលានិ ឧយានិយ្យំ ឧក្កច្ចការី ហោតិ, ត ឧយានិយ្យំ ឧយាបត្តិក្យុសលៅ។ ឆ្លង បត, ភិក្ខវេ, ឲកច្ចេ ពលានិ តេច ឧយានិយ្យំ ឧយាបត្តិក្យុសលៅ ហោតិ, ត ច ឧយានិយ្យំ ឧក្កច្ចការី។ ឆ្លង បត, ភិក្ខវេ, ឲកច្ចេ ពលានិ ឧយានិយ្យំ ឧយាបត្តិក្យុសលៅ ច ហោតិ, ឧយានិយ្យំ ឧក្កច្ចការី ច។ ៣៧...ោប... បចោ ចា”តិ។ ឧត្តរមំ។

១៥័ ឧយាបត្តិមូលកសាតច្ចសុត្ត

៩៤៥័ សាចត្ថិតិទាត់ ។ “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, ពលានិ។ កតមានិ ចត្តារិ? ឆ្លង, ភិក្ខវេ, ឲកច្ចេ ពលានិ ឧយានិយ្យំ ឧយាបត្តិក្យុសលៅ ហោតិ, ត ឧយានិយ្យំ សាតច្ចការី។ ឆ្លង បត, ភិក្ខវេ, ឲកច្ចេ ពលានិ ឧយានិយ្យំ សាតច្ចការី ហោតិ, ត ឧយានិយ្យំ ឧយាបត្តិក្យុសលៅ។ ឆ្លង បត, ភិក្ខវេ, ឲកច្ចេ ពលានិ តេច ឧយានិយ្យំ ឧយាបត្តិក្យុសលៅ ហោតិ, ត ច ឧយានិយ្យំ សាតច្ចការី។ ឆ្លង បត, ភិក្ខវេ, ឲកច្ចេ ពលានិ ឧយានិយ្យំ ឧយាបត្តិក្យុសលៅ ច ហោតិ, ឧយានិយ្យំ សាតច្ចការី ច។ ៣៧...ោប... បចោ ចា”តិ។ អដ្ឋមំ។

១៦័ ឧយាបត្តិមូលកឧប្បាយការីសុត្ត

៩៥០។ សាចត្ថិតិទាត់ ។ “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, ពលានិ។ កតមានិ ចត្តារិ? ឆ្លង , ភិក្ខវេ, ឲកច្ចេ ពលានិ ឧយានិយ្យំ ឧយាបត្តិក្យុសលៅ ហោតិ, ត ឧយានិយ្យំ ឧប្បាយការី។ ឆ្លង បត, ភិក្ខវេ, ឲកច្ចេ ពលានិ ឧយានិយ្យំ ឧប្បាយការី ហោតិ, ត ឧយានិយ្យំ ឧយាបត្តិក្យុសលៅ។ ឆ្លង បត, ភិក្ខវេ, ឲកច្ចេ ពលានិ តេច ឧយានិយ្យំ ឧយាបត្តិក្យុសលៅ ហោតិ, ត ច ឧយានិយ្យំ ឧប្បាយការី។ ឆ្លង បត, ភិក្ខវេ, ឲកច្ចេ ពលានិ ឧយានិយ្យំ ឧយាបត្តិក្យុសលៅ ច ហោតិ, ឧយានិយ្យំ ឧប្បាយការី ច។ ៣៧, ភិក្ខវេ, យ្វាយំ ពលានិ ឧយានិយ្យំ ឧយាបត្តិក្យុសលៅ ច ហោតិ ឧយានិយ្យំ ឧប្បាយការី ច អយំ ឆ្លមេមំ ចត្តុន្នំ ពលានំ អក្កោ ច សេដ្ឋោ ច មោក្ខោ ច ឧត្តមោ ច បចោ ច។ សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, គចា ខីរំ, ខីរម្ហា ទធិ, ទធិម្ហា នវនីតំ, នវនីតម្ហា សប្បិ, សប្បិម្ហា សប្បិមណ្ឌោ ៣៧ អក្កមក្ខាយតិ; ឲចមេច ខោ, ភិក្ខវេ, យ្វាយំ ពលានិ ឧយានិយ្យំ ឧយាបត្តិក្យុសលៅ ច ហោតិ ឧយានិយ្យំ ឧប្បាយការី ច អយំ ឆ្លមេមំ ចត្តុន្នំ ពលានំ អក្កោ ច សេដ្ឋោ ច មោក្ខោ ច ឧត្តមោ ច បចោ ចា”តិ។ ឲក្យុតឌឹសតិមំ។ (ឧយាបត្តិមូលកំ។)

១០-១៤៍ ឌិតិមូលកចុដ្ឋានសុត្តាឌិអដ្ឋកំ

៩៥១-៩៥៥៍ សាចត្ថិតិទាត់ “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, ពលានិ។ កតមានិ ចត្តារិ? ឆ្លង, ភិក្ខវេ , ឲកច្ចេ ពលានិ ឧយានិយ្យំ ឌិតិក្យុសលៅ ហោតិ, ត ឧយានិយ្យំ ចុដ្ឋានក្យុសលៅ។ ឆ្លង បត, ភិក្ខវេ, ឲកច្ចេ ពលានិ ឧយានិយ្យំ ចុដ្ឋានក្យុសលៅ ហោតិ, ត ឧយានិយ្យំ ឌិតិក្យុសលៅ។ ឆ្លង

ᨸᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨫᩣᨿᩦ ᨶᩮᩅ ᩈᨾᩣᨵᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨮᩥᨲᩥᨠᩩᩈᩃᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶ ᨧ ᩈᨾᩣᨵᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨠᩩᩈᩃᩮᩣ᪨ ᩍᨵ ᨸᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨫᩣᨿᩦ ᩈᨾᩣᨵᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨮᩥᨲᩥᨠᩩᩈᩃᩮᩣ ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᨾᩣᨵᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨠᩩᩈᩃᩮᩣ ᨧ᪨ ᨲᨲᩕ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨿ᩠ᩅᩣᨿᩴ ᨫᩣᨿᩦ...ᨸᩮ... ᩏᨲ᩠ᨲᨾᩮᩣ ᨧ ᨸᩅᩁᩮᩣ ᨧᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩅᩦᩈᨲᩥᨾᩴ᪨ (ᨸᩩᩁᩥᨾᨾᩪᩃᨠᩣᨶᩥ ᩅᩥᨿ ᨿᩣᩅ ᩈᨲ᩠ᨲᩅᩦᩈᨲᩥᨿᩣ ᨮᩥᨲᩥᨾᩪᩃᨠᩈᨸ᩠ᨸᩣᨿᨠᩣᩁᩦᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨭ᩠ᨮ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨸᩪᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ᪨ ᨮᩥᨲᩥᨾᩪᩃᨠᩴ᪨)

᪂᪈-᪃᪄᪨ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨾᩪᩃᨠᨠᩃ᩠ᩃᩥᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᩈᨲ᩠ᨲᨠᩴ

᪆᪈᪉-᪆᪉᪅᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨫᩣᨿᩦ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨫᩣᨿᩦ ᩈᨾᩣᨵᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨠᩩᩈᩃᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶ ᩈᨾᩣᨵᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᩃ᩠ᩃᩥᨲᨠᩩᩈᩃᩮᩣ... ᩈᨾᩣᨵᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᩃ᩠ᩃᩥᨲᨠᩩᩈᩃᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶ ᩈᨾᩣᨵᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨠᩩᩈᩃᩮᩣ... ᨶᩮᩅ ᩈᨾᩣᨵᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨠᩩᩈᩃᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶ ᨧ ᩈᨾᩣᨵᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᩃ᩠ᩃᩥᨲᨠᩩᩈᩃᩮᩣ... ᩈᨾᩣᨵᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨠᩩᩈᩃᩮᩣ ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾᩣᨵᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᩃ᩠ᩃᩥᨲᨠᩩᩈᩃᩮᩣ ᨧ᪨ ᨲᨲᩕ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨿ᩠ᩅᩣᨿᩴ ᨫᩣᨿᩦ...ᨸᩮ... ᩏᨲ᩠ᨲᨾᩮᩣ ᨧ ᨸᩅᩁᩮᩣ ᨧᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᩅᩦᩈᨲᩥᨾᩴ᪨ (ᨸᩩᩁᩥᨾᨾᩪᩃᨠᩣᨶᩥ ᩅᩥᨿ ᨿᩣᩅ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨲᩥᩴᩈᨲᩥᨾᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨾᩪᩃᨠᩈᨸ᩠ᨸᩣᨿᨠᩣᩁᩦᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨲ᩠ᨲ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨸᩪᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ᪨ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨾᩪᩃᨠᩴ᪨)

᪂᪅-᪄᪀᪨ ᨠᩃ᩠ᩃᩥᨲᨾᩪᩃᨠᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᨨᨠ᩠ᨠᩴ

᪆᪉᪆-᪇᪀᪁᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ ... “ᩈᨾᩣᨵᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᩃ᩠ᩃᩥᨲᨠᩩᩈᩃᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶ ᩈᨾᩣᨵᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᨠᩩᩈᩃᩮᩣ... ᩈᨾᩣᨵᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᨠᩩᩈᩃᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶ ᩈᨾᩣᨵᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᩃ᩠ᩃᩥᨲᨠᩩᩈᩃᩮᩣ... ᨶᩮᩅ ᩈᨾᩣᨵᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᩃ᩠ᩃᩥᨲᨠᩩᩈᩃᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶ ᨧ ᩈᨾᩣᨵᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᨠᩩᩈᩃᩮᩣ... ᩈᨾᩣᨵᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᩃ᩠ᩃᩥᨲᨠᩩᩈᩃᩮᩣ ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᨾᩣᨵᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᨠᩩᩈᩃᩮᩣ ᨧ᪨ ᨲᨲᩕ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨿ᩠ᩅᩣᨿᩴ ᨫᩣᨿᩦ...ᨸᩮ... ᩏᨲ᩠ᨲᨾᩮᩣ ᨧ ᨸᩅᩁᩮᩣ ᨧᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨸᨬ᩠ᨧᨲᩥᩴᩈᨲᩥᨾᩴ᪨ (ᨸᩩᩁᩥᨾᨾᩪᩃᨠᩣᨶᩥ ᩅᩥᨿ ᨿᩣᩅ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩃᩦᩈᨾᩣ ᨠᩃ᩠ᩃᩥᨲᨾᩪᩃᨠᩈᨸ᩠ᨸᩣᨿᨠᩣᩁᩦᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨨ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨸᩪᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ᪨ ᨠᩃ᩠ᩃᩥᨲᨾᩪᩃᨠᩴ᪨)

᪄᪁-᪄᪅᪨ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᨾᩪᩃᨠᨣᩮᩣᨧᩁᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᨸᨬ᩠ᨧᨠᩴ

᪇᪀᪂-᪇᪀᪆᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ ... “ᩈᨾᩣᨵᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᨠᩩᩈᩃᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶ ᩈᨾᩣᨵᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨣᩮᩣᨧᩁᨠᩩᩈᩃᩮᩣ... ᩈᨾᩣᨵᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨣᩮᩣᨧᩁᨠᩩᩈᩃᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶ ᩈᨾᩣᨵᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᨠᩩᩈᩃᩮᩣ... ᨶᩮᩅ ᩈᨾᩣᨵᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᨠᩩᩈᩃᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶ ᨧ ᩈᨾᩣᨵᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨣᩮᩣᨧᩁᨠᩩᩈᩃᩮᩣ... ᩈᨾᩣᨵᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᨠᩩᩈᩃᩮᩣ ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᨾᩣᨵᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨣᩮᩣᨧᩁᨠᩩᩈᩃᩮᩣ ᨧ᪨ ᨲᨲᩕ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨿ᩠ᩅᩣᨿᩴ ᨫᩣᨿᩦ...ᨸᩮ... ᩏᨲ᩠ᨲᨾᩮᩣ ᨧ ᨸᩅᩁᩮᩣ ᨧᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩑᨠᨧᨲ᩠ᨲᩣᩃᩦᩈᨾᩴ᪨ (ᨸᩩᩁᩥᨾᨾᩪᩃᨠᩣᨶᩥ ᩅᩥᨿ ᨿᩣᩅ ᨸᨬ᩠ᨧᨧᨲ᩠ᨲᩣᩃᩦᩈᨾᩣ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᨾᩪᩃᨠᩈᨸ᩠ᨸᩣᨿᨠᩣᩁᩦᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᨬ᩠ᨧ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨸᩪᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ᪨ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᨾᩪᩃᨠᩴ᪨)

᪄᪆-᪄᪉᪨ ᨣᩮᩣᨧᩁᨾᩪᩃᨠᩋᨽᩥᨶᩦᩉᩣᩁᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᩴ

᪇᪀᪇᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ... “ᩈᨾᩣᨵᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨣᩮᩣᨧᩁᨠᩩᩈᩃᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶ ᩈᨾᩣᨵᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᨽᩥᨶᩦᩉᩣᩁᨠᩩᩈᩃᩮᩣ... ᩈᨾᩣᨵᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᨽᩥᨶᩦᩉᩣᩁᨠᩩᩈᩃᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ , ᨶ

ນຍາຊິສ຺ສິ ເກາຄນກ຺ຍນເລີ... ເຕຈ ນຍາຊິສ຺ສິ ເກາຄນກ຺ຍນເລີ ເທາຕິ, ຕ ຈ ນຍາຊິສ຺ສິ ອກິຄີທາຣກ຺ຍນເລີ... ນຍາຊິສ຺ສິ ເກາຄນກ຺ຍນເລີ ຈ ເທາຕິ, ນຍາຊິສ຺ສິ ອກິຄີທາຣກ຺ຍນເລີ ຈ... ເນຆ຺ຍຉາບິ, ກິກ຺ລເຈ, ກຈາ ລີເ, ລີເຍ຺ງາຄຊິ, ຄຊິຍ຺ງາຕຈຄີຕໍ, ຕຈຄີຕຍ຺ງານປິ, ນປິຍ຺ງາ ນປິຍເລ຺ດາ ຓ຺ຓ ອກ຺ຍກ຺ລາຍຕິ; ຊຈເຍຈ ເທາ, ກິກ຺ລເຈ, ຆ຺ລາຝໍ ຕນາຝີ ນຍາຊິສ຺ສິ ເກາຄນກ຺ຍນເລີ ຈ ເທາຕິ ນຍາຊິສ຺ສິ ອກິຄີທາຣກ຺ຍນເລີ ຈ ອຝໍ ຽເຍນໍ ຈຕ຺ຍຕ຺ ຕນາຝີຕ...ເບ... ງ຺ຕເຍາ ຈ ບຈເຣາ ຈາ"ຕີ ລຈຕ຺ຕາລີນຍໍ

ລີ໐ບ໌ ນຍາຊິສ຺ສິ ເກາຄນກ຺ຍນເລີ ເທາຕິ, ຕ ນຍາຊິສ຺ສິ ນກ຺ກ຺ຈກາຣີ...ເບ...໌ ຍິຕ຺ຕາເຣຕ຺ຕາ໌ ນຕ຺ຕຈຕ຺ຕາລີນຍໍ

ລີ໐ຝ໌ ນຍາຊິສ຺ສິ ເກາຄນກ຺ຍນເລີ ເທາຕິ, ຕ ນຍາຊິສ຺ສິ ນາຕຈ຺ກາຣີ...ເບ...໌ ອຊ຺ຈຕ຺ຕາລີນຍໍ

ລີ໑໐໌ ນຍາຊິສ຺ສິ ເກາຄນກ຺ຍນເລີ ເທາຕິ, ຕ ນຍາຊິສ຺ສິ ນປ຺ຍາຍກາຣີ...ເບ...໌ ຊກ຺ຍຕບຢ຺ຢານຍໍ (ເກາຄນຍ຺ລກໍ)

ໃ໐-ໃ໑ ອກິຄີທາຣຍ຺ລກນກ຺ກ຺ຈນ຺ຕ຺ຕາຊິຕິກໍ

ລີ໑໑໌ ນາຈຕ຺ຕິຄິຄາຕໍ ... "ນຍາຊິສ຺ສິ ອກິຄີທາຣກ຺ຍນເລີ ເທາຕິ, ຕ ນຍາຊິສ຺ສິ ນກ຺ກ຺ຈກາຣີ... ນຍາຊິສ຺ສິ ນກ຺ກ຺ຈກາຣີ ເທາຕິ, ຕ ນຍາຊິສ຺ສິ ອກິຄີທາຣກ຺ຍນເລີ... ເຕຈ ນຍາຊິສ຺ສິ ອກິຄີທາຣກ຺ຍນເລີ ເທາຕິ, ຕ ຈ ນຍາຊິສ຺ສິ ນກ຺ກ຺ຈກາຣີ... ນຍາຊິສ຺ສິ ອກິຄີທາຣກ຺ຍນເລີ ຈ ເທາຕິ, ນຍາຊິສ຺ສິ ນກ຺ກ຺ຈກາຣີ ຈ໌ ຓ຺ຓ, ກິກ຺ລເຈ, ຆ຺ລາຝໍ ຕນາຝີ...ເບ... ງ຺ຕເຍາ ຈ ບຈເຣາ ຈາ"ຕີ໌ ບຢ຺ຢານຍໍ

ລີ໑໒໌ ນຍາຊິສ຺ສິ ອກິຄີທາຣກ຺ຍນເລີ ເທາຕິ, ຕ ນຍາຊິສ຺ສິ ນາຕຈ຺ກາຣີ...ເບ...໌ ຊກບຢ຺ຢານຍໍ

ລີ໑໓໌ ນຍາຊິສ຺ສິ ອກິຄີທາຣກ຺ຍນເລີ ເທາຕິ, ຕ ນຍາຊິສ຺ສິ ນປ຺ຍາຍກາຣີ...ເບ...໌ ເຊ຺ບຢ຺ຢານຍໍ (ອກິຄີທາຣຍ຺ລກໍ)

ໃ໒-ໃ໓໌ ນກ຺ກ຺ຈຍ຺ລກນາຕຈ຺ກາຣີນ຺ຕ຺ຕາຊິຈ຺ກໍ

ລີ໑໔໌ ນາຈຕ຺ຕິຄິຄາຕໍ ... "ນຍາຊິສ຺ສິ ນກ຺ກ຺ຈກາຣີ ເທາຕິ, ຕ ນຍາຊິສ຺ສິ ນາຕຈ຺ກາຣີ... ນຍາຊິສ຺ສິ ນາຕຈ຺ກາຣີ ເທາຕິ, ຕ ນຍາຊິສ຺ສິ ນກ຺ກ຺ຈກາຣີ ... ເຕຈ ນຍາຊິສ຺ສິ ນກ຺ກ຺ຈກາຣີ ເທາຕິ, ຕ ຈ ນຍາຊິສ຺ສິ ນາຕຈ຺ກາຣີ... ນຍາຊິສ຺ສິ ນກ຺ກ຺ຈກາຣີ ຈ ເທາຕິ, ນຍາຊິສ຺ສິ ນາຕຈ຺ກາຣີ ຈ໌ ຓ຺ຓ, ກິກ຺ລເຈ, ຆ຺ລາຝໍ...ເບ... ງ຺ຕເຍາ ຈ ບຈເຣາ ຈາ"ຕີ໌ ເຕບຢ຺ຢານຍໍ

ລີ໑໕໌ ນຍາຊິສ຺ສິ ນກ຺ກ຺ຈກາຣີ ເທາຕິ, ຕ ນຍາຊິສ຺ສິ ນປ຺ຍາຍກາຣີ...ເບ...໌ ຈຕ຺ຍບຢ຺ຢານຍໍ

᪅᪅᪨ ᩈᩣᨲᨧ᩠ᨧᨾᩪᩃᨠᩈᨸ᩠ᨸᩣᨿᨠᩣᩁᩦᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪇᪁᪂᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨫᩣᨿᩦ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ , ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨫᩣᨿᩦ ᩈᨾᩣᨵᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᩣᨲᨧ᩠ᨧᨠᩣᩁᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶ ᩈᨾᩣᨵᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᨸ᩠ᨸᩣᨿᨠᩣᩁᩦ᪨ ᩍᨵ ᨸᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨫᩣᨿᩦ ᩈᨾᩣᨵᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᨸ᩠ᨸᩣᨿᨠᩣᩁᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶ ᩈᨾᩣᨵᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᩣᨲᨧ᩠ᨧᨠᩣᩁᩦ᪨ ᩍᨵ ᨸᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨫᩣᨿᩦ ᨶᩮᩅ ᩈᨾᩣᨵᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᩣᨲᨧ᩠ᨧᨠᩣᩁᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶ ᨧ ᩈᨾᩣᨵᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᨸ᩠ᨸᩣᨿᨠᩣᩁᩦ᪨ ᩍᨵ ᨸᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨫᩣᨿᩦ ᩈᨾᩣᨵᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᩣᨲᨧ᩠ᨧᨠᩣᩁᩦ ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᨾᩣᨵᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᨸ᩠ᨸᩣᨿᨠᩣᩁᩦ ᨧ᪨ ᨲᨲᩕ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨿ᩠ᩅᩣᨿᩴ ᨫᩣᨿᩦ ᩈᨾᩣᨵᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᩣᨲᨧ᩠ᨧᨠᩣᩁᩦ ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾᩣᨵᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᨸ᩠ᨸᩣᨿᨠᩣᩁᩦ ᨧ ᩋᨿᩴ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᨫᩣᨿᩦᨶᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨧ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨧ ᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᨧ ᩏᨲ᩠ᨲᨾᩮᩣ ᨧ ᨸᩅᩁᩮᩣ ᨧ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨣᩅᩣ ᨡᩦᩁᩴ, ᨡᩦᩁᨾ᩠ᩉᩣ ᨴᨵᩥ, ᨴᨵᩥᨾ᩠ᩉᩣ ᨶᩅᨶᩦᨲᩴ, ᨶᩅᨶᩦᨲᨾ᩠ᩉᩣ ᩈᨸ᩠ᨸᩥ, ᩈᨸ᩠ᨸᩥᨾ᩠ᩉᩣ ᩈᨸ᩠ᨸᩥᨾᨱ᩠ᨯᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨣ᩠ᨣᨾᨠ᩠ᨡᩣᨿᨲᩥ; ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨿ᩠ᩅᩣᨿᩴ ᨫᩣᨿᩦ ᩈᨾᩣᨵᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᩣᨲᨧ᩠ᨧᨠᩣᩁᩦ ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᨾᩣᨵᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᨸ᩠ᨸᩣᨿᨠᩣᩁᩦ ᩋᨿᩴ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᨫᩣᨿᩦᨶᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨧ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨧ ᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᨧ ᩏᨲ᩠ᨲᨾᩮᩣ ᨧ ᨸᩅᩁᩮᩣ ᨧᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩍᨴᨾᩅᩮᩣᨧ ᨽᨣᩅᩣ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨾᨶᩣ ᨲᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨽᩣᩈᩥᨲᩴ ᩋᨽᩥᨶᨶ᩠ᨴᩩᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨸᨬ᩠ᨧᨸᨬ᩠ᨬᩣᩈᨾᩴ᪨ (ᨿᨳᩣ ᨸᨬ᩠ᨧᨸᨬ᩠ᨬᩣᩈᩴ ᩅᩮᨿ᩠ᨿᩣᨠᩁᨱᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᨳᩣ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ᪨)

ᨫᩣᨶᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ [ᩈᨾᩣᨵᩥᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠ᪨)] ᩈᨾᨲ᩠ᨲᩴ᪨

ᨲᩔᩩᨴ᩠ᨴᩣᨶᩴ –

ᩈᨾᩣᨵᩥ ᩈᨾᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨮᩥᨲᩥ ᨧ, ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨠᩃ᩠ᩃᩥᨲᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩮᨶ ᨧ;

ᨣᩮᩣᨧᩁᩣ ᩋᨽᩥᨶᩦᩉᩣᩁᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᨧ᩠ᨧ, ᩈᩣᨲᨧ᩠ᨧ ᩋᨳᩮᩣᨸᩥ ᩈᨸ᩠ᨸᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨡᨶ᩠ᨵᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨲᨲᩥᨿᩮᩣ᪨

ᨲᩔᩩᨴ᩠ᨴᩣᨶᩴ –

ᨡᨶ᩠ᨵ ᩁᩣᨵᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ, ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩒᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲ [ᩒᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩥ (ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ)] ᩏᨸ᩠ᨸᩣᨴᩣ;

ᨠᩥᩃᩮᩈ ᩈᩣᩁᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ, ᨶᩣᨣᩣ ᩈᩩᨸᨱ᩠ᨱ ᨣᨶ᩠ᨵᨻ᩠ᨻᩣ;

ᩅᩃᩣᩉ ᩅᨧ᩠ᨨᨫᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ , ᨡᨶ᩠ᨵᩅᨣ᩠ᨣᨾ᩠ᩉᩥ ᨲᩮᩁᩈᩣᨲᩥ᪨

លភ្តចក្កស៊ឃ្វត្តបាញ្ជប្ព ភិង្ឌីពា៍